

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσεως από 1η Ιανουαρίου μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2014

Σύμφωνα με τον Ν. 3556/ 2007

Μάρτιος 2015

Πίνακας Περιεχομένων

Έκθεση Διαχείρισης του Δ.Σ. έτους 2014

Επεξηγηματική Έκθεση

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Δήλωση επιτροπής αποδοχών

Δήλωση (άρθρο 4 παρ.2 του Ν. 3556/2007)

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2014

Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2014

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες της χρήσης από 1/1/2014 μέχρι 31/12/2014 (δημοσιευμένα βάσει του Ν.2190, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005

Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων

Έκθεση ελέγχου επί της έκθεσης διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014

Διεθνές Περιβάλλον και Οικονομικές Εξελίξεις

Το 2014, η παγκόσμια οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται με τον ίδιο περίπου ρυθμό (3,3%) σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Για το 2015, αναμένεται ελαφρά επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας στο 3,5%, καθώς ο ρυθμός μεγέθυνσης στις ανεπτυγμένες οικονομίες εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί στο 2,4% από 1,8% το 2014, ενώ στις αναδυόμενες οικονομίες αναμένεται να μειωθεί οριακά στο 4,3% από 4,4%. Στην Ευρωζώνη ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει στο 1,5% (από 0,9% το 2014), κυρίως λόγω θετικής επίδρασης από τη χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Οι ενέργειες των Κεντρικών Τραπεζών αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τις οικονομικές εξελίξεις και κατά τη διάρκεια του 2015. Ειδικά για την Ευρωζώνη, κατά το 2014 η ΕΚΤ μείωσε το βασικό επιτόκιο της στο 0,05% και αποφάσισε την πραγματοποίηση στοχευμένων πράξεων μακροχρόνιας αναχρηματοδότησης (TLTROs), με σκοπό την ενίσχυση της χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας. Στις αρχές του 2015, η ΕΚΤ προχώρησε σε περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής της, αποφασίζοντας την αύξηση του ισολογισμού της μέσω της αγοράς τίτλων (στους οποίους περιλαμβάνονται τα κρατικά ομόλογα) ύψους €60 δισ σε μηνιαία βάση, από το Μάρτιο 2015 έως τον Σεπτέμβριο 2016, προκειμένου να επανέλθει ο πληθωρισμός κάτω και πλησίον του 2%. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα μπορεί να επεκταθεί και πέραν του Σεπτεμβρίου 2016 στην περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί ο στόχος του πληθωρισμού. Συνεπώς, έως τα τέλη του 2016, η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ αναμένεται να παραμείνει χαλαρή, εκτίμηση που επιβεβαιώνεται και από τις προβλέψεις για την εξέλιξη του πληθωρισμού τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) όσο και της ΕΚΤ (στο 0,0% το 2015, 1,5% για το 2016 και 1,8% για το 2017).

Εξελίξεις στην Ελληνική Οικονομία και στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα

Στη διάρκεια του 2014 άρχισαν να διαφαίνονται σημάδια σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας, ενώ πραγματοποιήθηκε έκδοση δυο ομολόγων 3ετούς και 5ετούς διάρκειας για πρώτη φορά από τον Απρίλιο 2010, παράλληλα με ομολογιακές εκδόσεις και των 4 συστημικών τραπεζών.

Σε σχέση με τους μακροοικονομικούς δείκτες, σημειώνεται ότι κατά το 2014 το πραγματικό ΑΕΠ κατέγραψε ανάκαμψη με ρυθμό 0,8%, ύστερα από μακρά περίοδο ύφεσης που ξεκίνησε το 2008 (σωρευτική μεταβολή -25,5%). Ο δείκτης τιμών καταναλωτή υποχώρησε κατά 1,3% το 2014 έναντι πτώσης 0,9% το 2013. Το 2014 το ποσοστό ανεργίας διατηρήθηκε σε υψηλό επίπεδο, ωστόσο από το 2ο τρίμηνο του έτους άρχισε να περιορίζεται ελαφρά. Πιο συγκεκριμένα, το 2014 το ποσοστό ανεργίας έφτασε κατά μέσο όρο το 26,5% έναντι 27,5% το 2013 (4ο τρίμηνο 2014: 26,1%). Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών, το 2014 δημιουργήθηκε πρωτογενές πλεόνασμα, ωστόσο η πτώση του ονομαστικού ΑΕΠ λόγω αποπληθωρισμού εκτιμάται ότι θα οδηγήσει τον λόγο δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ ελαφρά υψηλότερα (πλησίον του 178%).

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, έχοντας ισχυροποιήσει τη θέση του κατά τη τελευταία διετία 2013-2014 με αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, συμμετείχε επιτυχώς στη Συνολική Αξιολόγηση ("Comprehensive Assessment") της ΕΚΤ, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) και την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιοποιήθηκαν στα τέλη Οκτωβρίου 2014. Στις 4 Νοεμβρίου 2014, η ΕΚΤ ανέλαβε την αρμοδιότητα εποπτείας των τραπεζών στην Ευρωζώνη. Η ΕΚΤ ασκεί άμεση εποπτεία σε 120 σημαντικούς τραπεζικούς ομίλους,

συμπεριλαμβανομένου και του Ομίλου Τράπεζας Πειραιώς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν περίπου το 80% του συνολικού ενεργητικού του τραπεζικού τομέα στη ζώνη του ευρώ. Ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (SSM), ο οποίος αποτελεί τον ένα από τους τρεις πυλώνες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης (οι άλλοι δύο αφορούν τον «Ενιαίο Μηχανισμό Διευθέτησης – SRM» και το «Ενιαίο Σύστημα Εγγύησης Καταθέσεων») συνιστά ένα νέο σύστημα τραπεζικής εποπτείας, το οποίο αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές αρμόδιες αρχές των συμμετεχουσών χωρών, με βασικό σκοπό να συμβάλλει στην ασφάλεια και την ευρωστία των τραπεζικών ιδρυμάτων, καθώς και στη σταθερότητα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, διασφαλίζοντας την άσκηση συνεπούς εποπτείας.

Σε σχέση με τα βασικά μεγέθη της ελληνικής τραπεζικής αγοράς, σημειώνεται ότι το σύνολο των δανείων της ελληνικής αγοράς κινήθηκε αρνητικά το 2014 (-2% ετησίως), με περιορισμό της τάσης απομόχλευσης έναντι των προηγούμενων ετών. Η αντίστοιχη μεταβολή των καταθέσεων διαμορφώθηκε στο -2% το 2014. Το φαινόμενο των εκρών καταθέσεων που ξεκίνησε από τον Δεκέμβριο 2014 συνεχίσθηκε και στις αρχές 2015, τάση που αντισταθμίσθηκε από τα μέτρα διασφάλισης ρευστότητας εκ μέρους του Ευρωσυστήματος, το οποίο διαμορφώθηκε στα €104 δισ στο τέλος Φεβρουαρίου 2015, αναστρέφοντας την καθοδική πορεία σε όλη τη διάρκεια του 1ου 9μήνου 2014 (Σεπτέμβριος 2014 στα €43 δισ). Παράλληλα, η απόφαση της ΕΚΤ στις 4 Φεβρουαρίου 2015 να μην δέχεται ως ενέχυρο για αναχρηματοδότηση τα ελληνικά κρατικά ομόλογα και τα ομόλογα με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μετά τις 11 Φεβρουαρίου 2015 οδήγησε εκ νέου τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο στη σημαντική αύξηση χρηματοδότησης από τον μηχανισμό ELA, απόφαση που αναμένεται να επανεξετασθεί βάσει της επιτυχούς πορείας υλοποίησης του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας που παρατάθηκε έως τις 30.06.2015.

Σε σχέση με την ποιότητα ενεργητικού, επισημαίνεται ότι ο δείκτης καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών της ελληνικής τραπεζικής αγοράς διαμορφώθηκε στο 34% (Σεπτέμβριος 2014) από 32% στο τέλος του 2013, ενώ ο δείκτης κάλυψης από σωρευμένες προβλέψεις αυξήθηκε στο 54% (Σεπτέμβριος 2014) από 49% στο τέλος του 2013. Τέλος, όσον αφορά την κεφαλαιακή επάρκεια, ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (Common Equity Tier 1) σε ενοποιημένη βάση βελτιώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε 15,2% τον Σεπτέμβριο 2014 (από 12% στο τέλος 2013), ενώ ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας έφθασε το 15,4% αντίστοιχα (από 13,4% στο τέλος 2013), κυρίως ως αποτέλεσμα των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου των 4 συστημικών τραπεζών το 1ο 6μηνο 2014.

Εξελίξεις που Αφορούν τον Όμιλο Πειραιώς

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, τα σημαντικότερα εταιρικά γεγονότα για τον Όμιλο Πειραιώς κατά τη διάρκεια του 2014, αλλά και έως τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, ήταν τα ακόλουθα:

- στις 8 Ιανουαρίου 2014, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι στις 02.01.14 ασκήθηκαν συνολικά 603.280 warrants επί μετοχών έκδοσής της και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), πλήθος που αντιστοιχεί σε 2.700.125 κοινές μετοχές, ήτοι 0,053% επί του συνολικού αριθμού κοινών μετοχών και το αναλογούν ποσό που καταβλήθηκε στο ΤΧΣ ανήλθε σε €4.682.016,74. Σε συνέχεια της 1ης αυτής άσκησης των warrants, το ποσοστό του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας μειώθηκε στο 80,95%,
- στις 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) δημοσίευσε τις κεφαλαιακές ανάγκες των ελληνικών τραπεζών, όπως προέκυψαν από τη διενεργηθείσα άσκηση προσομοίωσης που πραγματοποίησε με τη συνεργασία των συμβουλευτικών εταιρειών BlackRock Solutions και Rothschild. Η κεφαλαιακή απαίτηση για την Τράπεζα Πειραιώς υπολογίσθηκε στα €425 εκατ στο βασικό σενάριο και €757 εκατ στο δυσμενές σενάριο. Βασικοί παράγοντες που διαμόρφωσαν

την κεφαλαιακή απαίτηση ήταν οι αναμενόμενες ζημιές έναντι πιστωτικού κινδύνου όχι μόνο για την περίοδο Ιουνίου 2013-Δεκεμβρίου 2016, αλλά και για τη συνολική διάρκεια ζωής του δανειακού χαρτοφυλακίου, με βάση την αξιολόγηση της ποιότητας αυτού που πραγματοποίησε η BlackRock, καθώς και σειρά υποθέσεων της ΤτΕ σχετικά με τη μελλοντική δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου, προσαρμόζοντας συντηρητικά όσα προέβλεπε το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης της Τράπεζας,

- στις 18 Μαρτίου 2014, ολοκληρώθηκε η έκδοση και διάθεση στις διεθνείς αγορές 3ετούς ομολόγου κυρίου χρέους ποσού €500 εκατ για την άντληση μεσοπρόθεσμης ρευστότητας. Το ομόλογο είναι σταθερού επιτοκίου και φέρει ετήσιο τοκομερίδιο 5%,
- στις 10 Απριλίου 2014, η Τράπεζα ανακοίνωσε την κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της ύψους €1,75 δισ. Αναλυτικότερα, η από 28.03.14 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων κατόχων των κοινών μετοχών της Τράπεζας (η απόφαση της οποίας εγκρίθηκε και με την από 28.03.14 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του προνομιούχου μετόχου της Τράπεζας), αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου για άντληση κεφαλαίων ύψους έως €1,75 δισ με καταβολή μετρητών, με έκδοση νέων κοινών ονομαστικών μετοχών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων. Ειδικότερα, αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των €308.823.529,20 με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, με την έκδοση 1.029.411.764 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας €0,30 και με τιμή διάθεσης €1,70 για κάθε μία νέα μετοχή. Οι νέες μετοχές διατέθηκαν μέσω δημόσιας προσφοράς στην Ελλάδα και μέσω διαδικασίας διεθνούς βιβλίου προσφορών (book building) σε θεσμικούς και άλλους ειδικούς επενδυτές στο εξωτερικό,
- στις 21 Μαΐου 2014, η Τράπεζα αποπλήρωσε στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των προνομιούχων μετοχών (Πυλώνας Ι Ν.3723/2008) ύψους €750 εκατ κυριότητάς του και έκδοσης της Τράπεζας,
- στις 30 Μαΐου 2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά τη συνεδρίασή του αποφάσισε την έναρξη των απαιτούμενων διαδικασιών συγχώνευσης με τη Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. με απορρόφηση αυτής από την Τράπεζα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 επ. κ.ν. 2190/1920 σε συνδυασμό προς το άρθρο 16 παρ. 5 επ. ν. 2515/1997 και τις διατάξεις του ν. 2166/1993 ως ισχύουν, με κοινή (και για τα δύο συγχωνευόμενα πιστωτικά ιδρύματα) ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού την 31.12.13,
- στις 7 Ιουλίου 2014, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι ασκήθηκαν συνολικά 4.951.260 warrants επί μετοχών έκδοσής της και κατοχής του ΤΧΣ, πλήθος που αντιστοιχεί σε 22.160.707 κοινές μετοχές, ήτοι 0,363% επί του συνολικού αριθμού κοινών μετοχών και το αναλογούν ποσό που καταβλήθηκε στο ΤΧΣ ανήλθε σε €39.180.129,98. Σε συνέχεια της 2ης αυτής άσκησης των warrants, αλλά και της προαναφερθείσας αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, το ποσοστό του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας μειώθηκε στο 66,93%,
- στις 23 Ιουλίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την έγκριση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης της Τράπεζας, όπως αυτό υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) από το Υπουργείο Οικονομικών στις 19.06.14. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σημείωσε ότι το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Πειραιώς είναι σύμφωνο με τους κανόνες της Ε.Ε. για τις κρατικές ενισχύσεις. Τα μέτρα που εφαρμόζονται ήδη, καθώς και εκείνα που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, θα επιτρέψουν στην Τράπεζα να αποκαταστήσει πλήρως τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της, η οποία επλήγη κυρίως από την

υλοποίηση του προγράμματος ανταλλαγής ελληνικών ομολόγων (PSI) στις αρχές του 2012, καθώς και τις συνέπειες της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης στην Ελλάδα,

- στις 14 Αυγούστου 2014, η Τράπεζα ανακοίνωσε τη συμφωνία πώλησης του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΤΕ Ασφαλιστικής στην ERGO Insurance Group, θυγατρική της Munich Re. Το συνολικό τίμημα συμφωνήθηκε σε €90 εκατ σε μετρητά, το οποίο υπόκειται στις συνθήκες προσαρμογές για τη μεταβολή της καθαρής θέσης μέχρι την ολοκλήρωση της συμφωνίας. Η συναλλαγή τελεί υπό την έγκριση των εποπτικών αρχών,
- στις 26 Οκτωβρίου 2014, ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης ("Comprehensive Assessment") που διενεργήθηκε από την ΕΚΤ σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και την Τράπεζα της Ελλάδος. Η άσκηση διενεργήθηκε με σημείο αναφοράς τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2013 ("Στατικός Ισολογισμός") και το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Πειραιώς ("Δυναμικός Ισολογισμός"). Και τα δύο προσομοιώθηκαν υπό παραδοχές «βασικού» και «δυσμενούς» σεναρίου. Υπό την προσέγγιση του Δυναμικού Ισολογισμού, η Τράπεζα Πειραιώς εμφάνισε κεφαλαιακό δείκτη Common Equity Tier 1 ("CET1") 11,4% στο βασικό σενάριο και 6,7% στο δυσμενές σενάριο, έναντι ελάχιστης απαίτησης για δείκτες 8,0% και 5,5% αντίστοιχα. Ο Στατικός Ισολογισμός, σε συνδυασμό με την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €1,75 δισ, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2014, μετά την αποπληρωμή των €750 εκατ προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου, οδήγησε σε δείκτη CET-1 στο 10,7% και 6,1% στο «βασικό» και στο «δυσμενές» σενάριο αντίστοιχα. Αυτοί οι δείκτες δεν λαμβάνουν υπόψη το όφελος από τη μετατροπή της Αναβαλλόμενης Φορολογική Απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση (Ν. 4303/2014),
- σε συνέχεια της από 7 Οκτωβρίου 2014 απόφασης του ΔΣ της Τράπεζας, πραγματοποιήθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2014 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, η οποία ενέκρινε την συγχώνευση με τη θυγατρική της ανώνυμη τραπεζική εταιρεία «Γενική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ», σύμφωνα με το άρθρο 79 του κ.ν. 2190/1920, τα άρθρα 1-5 του ν. 2166/1993 και το άρθρο 16 του ν. 2515/1997 και εξουσιοδότησε τα αρμόδια μέλη του ΔΣ να προβούν στη διενέργεια κάθε απαραίτητης πράξης με σκοπό την ολοκλήρωση της συγχώνευσης. Επίσης, ενέκρινε την εξαγορά των προνομιούχων μετοχών του Ν. 3723/2008 εκδόσεως της Τράπεζας που κατείχε το Ελληνικό Δημόσιο και την ακύρωση των τίτλων που ενσωματώνουν αυτές. Επιπρόσθετα, ενέκρινε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό που αντιστοιχεί στις εξαγορασθείσες προνομιούχες μετοχές Ν. 3723/2008, τις οποίες κατείχε το Ελληνικό Δημόσιο και οι οποίες ακυρώθηκαν, ήτοι κατά ποσό €749.999.998,98,
- στις 20 Νοεμβρίου 2014, καταχωρίσθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) η υπ' αρ. 61164/20.11.2014 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση της Τράπεζας Πειραιώς με τη Γενική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ, με εξαγορά της τελευταίας από την πρώτη. Επίσης, στις 23 Νοεμβρίου 2014, ολοκληρώθηκε με απόλυτη επιτυχία το έργο της ενοποίησης των συστημάτων της Γενικής Τράπεζας, στο ενιαίο περιβάλλον των συστημάτων πληροφορικής του Ομίλου Πειραιώς,
- στις 25 Νοεμβρίου 2014, η Διοίκηση της Τράπεζας ανακοίνωσε ότι αναθεώρησε ορισμένες από τις εκτιμήσεις της αναφορικά με τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών του δανειακού χαρτοφυλακίου. Οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις βασίσθηκαν σε νεώτερες πληροφορίες και αλλαγές στο νομικό πλαίσιο. Οι βασικότερες παράμετροι, οι οποίες επηρέασαν τις εκτιμήσεις αυτές ήταν:

- η συνεχιζόμενη υποχώρηση των τιμών ακινήτων στην ελληνική αγορά, σε συνδυασμό με την επιμήκυνση του χρόνου ρευστοποίησης των καλυμμάτων,
- η αλλαγή στο νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με τη διαχείριση των προβληματικών επιχειρηματικών δανείων,
- οι αβεβαιότητες όσον αφορά τη διατηρησιμότητα των οικονομικών συνθηκών, με επίδραση στην προσπάθεια των επιχειρήσεων για διενέργεια εταιρικών αναδιαρθρώσεων, τις οποίες παρακολουθεί ο νεοσύστατος τομέας Recovery Banking Unit (RBU).

Σε συνέχεια των αλλαγών στις εκτιμήσεις της Διοίκησης για το ύψος απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου, λήφθηκαν αυξημένες προβλέψεις ύψους €3,8 δισ το 2014, διαμορφώνοντας τις συνολικές προβλέψεις δανείων στο τέλος του 2014 στα €15,8 δισ,

- στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση (ΕΓΣ) των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2014, εγκρίθηκε η ένταξη της Τράπεζας στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 27Α του Νόμου 4172/2013, όπως ισχύει, σχετικά με την προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί προσωρινών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου με το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού και δωρεάν έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (δικαιωμάτων μετατροπής) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Επίσης, η ΕΓΣ εξουσιοδότησε το ΔΣ της Τράπεζας προκειμένου να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 27Α του Ν.4172/2013,
- στις 7 Ιανουαρίου 2015, αναφορικά με τη διαδικασία άσκησης των warrants, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι, μετά το διακανονισμό των εντολών άσκησης warrants, ασκήθηκαν συνολικά 3.568 warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κατοχής του ΤΧΣ. Τα ασκηθέντα warrants αντιστοιχούσαν σε 15.969 κοινές μετοχές, ήτοι στο 0,00026% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου, με αντίστοιχη αύξηση των εν κυκλοφορία μετοχών (free float). Το αναλογούν ποσό το οποίο καταβλήθηκε από τους ασκήσαντες τα warrants προς το ΤΧΣ ήταν €28.911,87. Σε συνέχεια της 3ης αυτής άσκησης των warrants, το ποσοστό του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας παρέμεινε στο 66,93%,
- κατά τη συνεδρίαση του ΔΣ της 21ης Ιανουαρίου 2015 εξελέγη ο κ. Απόστολος Ταμβακάκης ως Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ (αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου μέλους από την εποπτική Αρχή, SSM/EKT, σύμφωνα με το νέο πλαίσιο εποπτείας σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων), σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους κ. Γεώργιου Αλεξανδρίδη,
- κατά τη συνεδρίαση του ΔΣ της 25ης Φεβρουαρίου 2015, έγινε αποδεκτή η παραίτηση του κ. Παναγιώτη Ρουμελιώτη από τη θέση του Αντιπροέδρου και Μη Εκτελεστικού Μέλους ΔΣ, ενώ σε αντικατάστασή του εξελέγη στις 18.03.2015 ο κ. Νικόλαος Χριστοδουλάκης (αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου μέλους από την εποπτική Αρχή, SSM/EKT),
- τέλος, στις 19 Μαρτίου 2015, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίστηκε ο κ. Γεράσιμος Τσιαπάρας ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο ΔΣ της Τράπεζας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου εκπροσώπου από την εποπτική Αρχή, SSM/EKT), σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Αθανάσιου Τσούμα.

Εξέλιξη Μεγεθών και Αποτελεσμάτων Ομίλου Πειραιώς 2014

Σε σχέση με τη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου Πειραιώς κατά το 2014, το ενεργητικό στο τέλος Δεκεμβρίου 2014 διαμορφώθηκε σε €89,1 δισ. Το σύνολο των καταθέσεων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε €54,7 δισ στις 31.12.2014. Οι καταθέσεις του Ομίλου στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν στα €49,3 δισ, αντιπροσωπεύοντας το 29% της εγχώριας αγοράς καταθέσεων. Οι καταθέσεις των διεθνών δραστηριοτήτων του Ομίλου διαμορφώθηκαν στα €5,4 δισ.

Τα δάνεια προ προβλέψεων του Ομίλου στο τέλος Δεκεμβρίου 2014 διαμορφώθηκαν σε €73,0 δισ. Το σύνολο των δανείων στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στα €66,1 δισ, εκ των οποίων ποσό €1,8 δισ αφορούσε την εκταμίευση εποχικού δανείου προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ για καταβολή κοινοτικών ενισχύσεων προς περίπου 650 χιλιάδες αγρότες (ποσό που αποπληρώθηκε πλήρως εντός του πρώτου 2μήνου 2015). Τα δάνεια από τις διεθνείς δραστηριότητες διαμορφώθηκαν στα €6,9 δισ στο τέλος του 2014. Ανά πελατειακή κατηγορία, το σύνολο του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου ανήλθε στα €48,1 δισ, αντιπροσωπεύοντας το 66% του συνολικού χαρτοφυλακίου, ενώ τα δάνεια προς ιδιώτες στα €24,9 δισ ή 34% επί του συνολικού χαρτοφυλακίου. Το υπόλοιπο των δανείων μετά από προβλέψεις διαμορφώθηκε στα €57,1 δισ, με τον δείκτη δανείων προς καταθέσεις του Ομίλου Πειραιώς να βελτιώνεται σημαντικά στο 101% από 111% το 2013 (εξαιρουμένου του εποχικού δανείου του ΟΠΕΚΕΠΕ και για τις δύο χρονικές στιγμές).

Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών προς το σύνολο των δανείων του Ομίλου αυξήθηκε - με χαμηλότερο ωστόσο ρυθμό έναντι του 2013 - στο 38,8% στο τέλος Δεκεμβρίου 2014, ενώ στην Ελλάδα ο αντίστοιχος δείκτης καθυστερήσεων έφτασε το 39,0% στο τέλος 2014 (δείκτες εξαιρουμένου του εποχικού δανείου του ΟΠΕΚΕΠΕ). Ο δείκτης κάλυψης των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών από συσσωρευμένες προβλέψεις του Ομίλου διαμορφώθηκε στο 57,4% και στην Ελλάδα στο 57,2%. Αξίζει να υπογραμμισθούν, τόσο το ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο του δείκτη συσσωρευμένων προβλέψεων προς μεικτές χορηγήσεις του Ομίλου, το οποίο έφτασε το 22,3% στο τέλος του 2014 (εξαιρουμένου του δανείου προς ΟΠΕΚΕΠΕ) και το γεγονός ότι το 4ο 3μηνο 2014 ήταν το 1ο μετά από σειρά 3μηνων ανόδου των νέων δανείων σε καθυστέρηση όπου σημειώθηκε σταθεροποίηση στο ποσό νέων καθυστερήσεων και υποχώρηση στην Ελλάδα, συνέπεια τόσο των συνθηκών του οικονομικού περιβάλλοντος, όσο και των εντατικών προσπαθειών του τομέα RBU της Τράπεζας.

Τα καθαρά έσοδα του Ομίλου από τόκους διαμορφώθηκαν σε €2,0 δισ το 2014. Τα καθαρά έσοδα προμηθειών ανήλθαν στα €0,3 δισ αντίστοιχα, με το 88% να προέρχεται από εργασίες εμπορικής τραπεζικής. Τα καθαρά έσοδα λειτουργίας διαμορφώθηκαν το 2014 στα €2,5 δισ.

Τα συνολικά έξοδα λειτουργίας του Ομίλου για το 2014 διαμορφώθηκαν στα €1,5 δισ. Τα έξοδα περιλαμβάνουν €70 εκατ έκτακτα κόστη λόγω προγράμματος αποχώρησης προσωπικού στην Ελλάδα και αφορούν το εφάπαξ κόστος αποζημίωσης των εργαζομένων που αποχώρησαν μέσω σχετικών προγραμμάτων και €89 εκατ λοιπά έκτακτα κόστη ενσωμάτωσης και εξορθολογισμού εξαγορών.

Συνέπεια των ως άνω, η επαναλαμβανόμενη προ φόρων και προβλέψεων κερδοφορία του Ομίλου για το 2014 διαμορφώθηκε στα €1,1 δισ. Τα αποτελέσματα του 2014, επιβαρύνθηκαν από σημαντικές προβλέψεις για δάνεια που ανήλθαν σε €3,8 δισ, λόγω της παρατεταμένης ύφεσης στην Ελλάδα και σε συνέχεια των αλλαγών στις εκτιμήσεις της Διοίκησης για το ύψος απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου, οι οποίες προαναφέρθηκαν. Οι προβλέψεις αυτές ως ποσοστό των δανείων το 2014 διαμορφώθηκαν στο 5%.

Τα προ φόρων αποτελέσματα διαμορφώθηκαν σε ζημιές €3,0 δισ, ενώ τα μετά από φόρους αποτελέσματα του Ομίλου για το 2014 που αναλογούν στους μετόχους από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες, διαμορφώθηκαν σε ζημιές €2,0 δισ (€1 δισ αναβαλλόμενος φόρος).

Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου Πειραιώς στο τέλος Δεκεμβρίου 2014 διαμορφώθηκαν σε €7,3 δισ. Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου, σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας III, διαμορφώθηκε στο τέλος Δεκεμβρίου στο 12,5% και ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών Κατηγορίας I (Common Equity Tier 1) στο 12,4%.

Το δίκτυο καταστημάτων του Ομίλου στο τέλος του Δεκεμβρίου 2014 αριθμούσε 1.175 μονάδες, με 803 καταστήματα στην Ελλάδα και 372 σε 9 χώρες στο εξωτερικό. Το δίκτυο καταστημάτων στην Ελλάδα μειώθηκε στη διάρκεια του 2014 κατά 234 μονάδες, ως αποτέλεσμα του προγράμματος εξορθολογισμού σε συνέχεια των εξαγορών. Το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2014 αριθμούσε 22.173 άτομα, 16.468 στην Ελλάδα και 5.705 στο εξωτερικό. Σημειώνεται ότι στο 4ο 3μηνο 2014 υλοποιήθηκε πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού, στο πλαίσιο του οποίου αποχώρησαν από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της περίπου 1.000 άτομα.

Στο τέλος Δεκεμβρίου 2014, οι διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου αποτελούσαν το 10% του ενεργητικού του, το 32% του δικτύου καταστημάτων και το 26% του ανθρώπινου δυναμικού του.

Συναλλαγές Μεταξύ Συνδεδεμένων Μερών

Σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, όπως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και Διοίκησης της Τράπεζας και θυγατρικών, σημειώνεται ότι αυτές δεν ήταν σημαντικές για το έτος 2014, ενώ σε κάθε περίπτωση σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις 2014 του Ομίλου.

Μετοχικό Κεφάλαιο

Κατά την 31.12.2014 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε ποσό €1.830.593.914,50 διαιρούμενο σε 6.101.979.715 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας €0,30 η καθεμία. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς είναι άυλες και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3864/2010 και της ΠΥΣ 38/2012 σε συνδυασμό με την ΠΥΣ 6/2013, το ΤΧΣ εξέδωσε 849.195.130 τίτλους παραστατικούς δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (warrants) στους ιδιώτες επενδυτές, που συμμετείχαν στην αύξηση. Συνεπεία της 3ης εξάσκησης με βάση τη σχετική ανακοίνωση της Τράπεζας στις 07.01.15, τα εκδοθέντα warrants τα οποία παραμένουν σε ισχύ ανέρχονται σε 843.637.022, ενώ οι μετοχές της Τράπεζας επί των οποίων σύρονται και τις οποίες κατέχει το ΤΧΣ ανέρχονται σε 4.084.163.363.

Περιγραφή των Κυριότερων Κινδύνων και Αβεβαιοτήτων για το 2015

Το Πλαίσιο Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς παρουσιάζεται αναλυτικά στη σημείωση [3] των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2014.

Ειδικότερα κατά τη χρονιά που πέρασε, οι σημαντικότερες δράσεις βελτίωσης του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου ήταν οι ακόλουθες ανά κατηγορία:

- σχεδιασμός και επικαιροποίηση στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίου και πλαισίου διάθεσης ανάληψης κινδύνων για το 2014,
- ολοκλήρωση νέας μεθοδολογίας τιμολόγησης επιχειρηματικών δανείων και έναρξη πιλοτικού προγράμματος υλοποίησης στην Τράπεζα. Υιοθέτηση της μεθοδολογίας από τις θυγατρικές εταιρείες εξωτερικού για επιχειρηματικά και δάνεια ιδιωτικής πίστης,
- εναρμόνιση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων θυγατρικών με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου μέσω gap analysis και επιτόπιων συναντήσεων. Εκπόνηση σχεδίων ενεργειών και παρακολούθηση υλοποίησής τους,
- υποστήριξη της νέας Μονάδας Διαχείρισης Καθυστερήσεων,
- δημιουργία credit control function για το χαρτοφυλάκιο πίστης ιδιωτών και ολοκλήρωση σχετικού εγχειριδίου,
- υλοποίηση νέας μεθοδολογίας συλλογικών προβλέψεων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΚΤ, οι οποίες δόθηκαν στο πλαίσιο του πανευρωπαϊκού Asset Quality Review-AQR,
- ανάπτυξη υποδομής διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (δυναμική προσομοίωση),
- δημιουργία διαδικασιών για τον έλεγχο, τη συμφωνία και την παραγωγή του επιτοκιακού ανοίγματος ισολογισμού (interest rate gap),
- επέκταση διαδικασιών και υποδομών για την συλλογή και διαχείριση συμβάντων και ζημιών λειτουργικού κινδύνου,
- εξέλιξη μεθόδων ελέγχου και μείωσης (mitigation) λειτουργικού κινδύνου (σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας, ασφαλιστικές καλύψεις, εντατική παρακολούθηση έργων βελτίωσης υποδομών),
- υλοποίηση διαγνωστικού έργου βελτιστοποίησης σταθμισμένου ενεργητικού και χρήσης εποπτικών κεφαλαίων,
- σχεδιασμός και έναρξη υλοποίησης πληροφοριακής υποδομής για την ενιαία κάλυψη των νέων εποπτικών αναφορών (COREP, FINREP, SREP STE),
- διενέργεια μελέτης ετοιμότητας για τη μετάβαση στην προσέγγιση εσωτερικών διαβαθμίσεων (IRB) για τον πιστωτικό κίνδυνο,
- διενέργεια ανεξάρτητων αξιολογήσεων και τακτική παρακολούθηση της εξέλιξης της ποιότητας των εγκεκριμένων πιστοδοτικών ανοιγμάτων (post-approval), καθώς και των πρακτικών παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου.

Η οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα παραμένει ο πρωταρχικός παράγοντας κινδύνου για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο εν γένει, αλλά και ειδικότερα για την Τράπεζα Πειραιώς. Ενδεχόμενες αρνητικές εξελίξεις στον τομέα αυτό θα είχαν επίπτωση στη ρευστότητα της Τράπεζας, την ποιότητα του δανειακού της χαρτοφυλακίου, τα αποτελέσματα και την κεφαλαιακή της βάση. Ταυτόχρονα, ενδεχόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις σε σχέση με το πλαίσιο που αφορά στη διαχείριση ληξιπρόθεσμων οφειλών στην Ελλάδα θα μπορούσαν υπό προϋποθέσεις να επηρεάσουν δυσμενώς την ικανότητα της Τράπεζας να ανακτήσει οφειλές μέσω ρευστοποίησης καλυμμάτων, με επίδραση στους δείκτες ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου και σχετικής κάλυψης από προβλέψεις.

Εκτιμήσεις για την Εξέλιξη των Δραστηριοτήτων του Ομίλου Πειραιώς κατά το 2015

Κατά το 2014, η ελληνική οικονομία εμφάνισε σημάδια σταδιακής ανάκαμψης, επιτυγχάνοντας αύξηση του ΑΕΠ για πρώτη φορά μετά από 6 χρόνια, πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα, πλεόνασμα ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών, έλεγχο του κόστους εργασίας και ελαφρά αποκλιμάκωση της ανεργίας.

Η ελληνική οικονομία κινείται στο πλαίσιο μιας νέας εποχής, η οποία έχει νέες διεθνοποιημένες απαιτήσεις, ενώ ο τραπεζικός κλάδος διέρχεται έντονων αλλαγών που προέρχονται από νέες εποπτικές επιταγές, έντονες τεχνολογικές εξελίξεις και διαφοροποιημένες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Προς αυτή την κατεύθυνση, απαραίτητη είναι η υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που θα διευκολύνουν την ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας, τις οποίες πολιτεία και επιχειρηματικός κόσμος θα εφαρμόσουν με υψηλή συναίσθηση ευθύνης.

Η Τράπεζα Πειραιώς ως η μεγαλύτερη συστημική τράπεζα της χώρας αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη ευθύνη τις προκλήσεις του 2015 και θέτει προτεραιότητες, με σημαντικότερες αυτών τη βελτίωση της ρευστότητας, την αποτελεσματικότερη δυνατή διαχείριση των δανείων σε καθυστέρηση με καινοτόμες μεθόδους και εργαλεία, την περαιτέρω βελτίωση του κόστους λειτουργίας, την επάνοδο στην κερδοφορία, καθώς και τη διατήρηση και επαύξηση της ποιότητας εξυπηρέτησης των πελατών.

Η Τράπεζα Πειραιώς υποστηρίζει συστηματικά την προσπάθεια ανάταξης της ελληνικής οικονομίας, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει πρωτοβουλίες με στόχο την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Στην κατεύθυνση αυτή η Τράπεζα θα συνεχίσει να κινείται με όλες τις δυνάμεις και το 2015.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος ΔΣ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της περιέχει πληροφορίες κατά την 31/12/2014 αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

1) Πληροφορίες για το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς

Κατά την 31/12/2014 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε ποσό ευρώ ενός δισεκατομμυρίου οκτακοσίων τριάντα εκατομμυρίων πεντακοσίων ενενήντα τριών χιλιάδων εννιακοσίων δέκα τεσσάρων ευρώ και πενήντα λεπτών (€ 1.830.593.914,50), διαιρούμενο σε έξι δισεκατομμύρια εκατόν ένα εκατομμύρια εννιακόσιες εβδομήντα εννέα χιλιάδες επτακόσιες δεκαπέντε (6.101.979.715) κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτά (€0,30) καθεμία. Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς είναι άυλες και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν.3864/2010, κάθε κοινή μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, παρέχει στο μέτοχο όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της και ειδικότερα:

- Δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση.
- Δικαίωμα επί του μερίσματος από τα κέρδη της Τράπεζας. Μετά την αφαίρεση μόνο του τακτικού αποθεματικού, ποσοστό 35% των καθαρών κερδών διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Η ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μετόχων ανακοινώνεται στην Τακτική ΓΣ. Το μέρισμα καταβάλλεται στο μέτοχο περίπου εντός επτά εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων όπως ειδικότερα ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.

Σημειώνεται ότι για όσο διάστημα η Τράπεζα υπάγεται στις διατάξεις του Ν.3864/2010, η διανομή δεν μπορεί να υπερβεί το κατά τα ανωτέρω πρώτο μέρισμα. Επιπλέον, κατά το χρονικό διάστημα ισχύος και εφαρμογής του εγκριθέντος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχεδίου Αναδιάρθρωσης, η Τράπεζα δεν μπορεί να προβεί σε διανομή μερίσματος εκτός και εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παράσχει την κατ' εξαίρεση συναίνεσή της.

- Δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.
- Δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που πραγματοποιείται με μετρητά και έκδοση νέων μετοχών, εφόσον δεν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση που εγκρίνει την αύξηση.
- Δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Σημειώνεται ότι, κατόπιν της αποφασισθείσας από τη ΓΣ της 28/03/2014 αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών για άντληση κεφαλαίων ύψους 1.750.000.000 ευρώ (συμπεριλαμβανομένων και των υπέρ

το άρτιο ποσών), η οποία πραγματοποιήθηκε με σκοπό, μεταξύ άλλων, την πλήρη αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου, η Τράπεζα προέβη, την 21/05/2014 και κατόπιν σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, στην εξαγορά, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 εδ. έκτο του Ν. 3723/2008 και την παρ. γ' του άρθρου 1 της ΥΑ 54201/Β/2884, έτσι όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, του συνόλου των προνομιούχων μετοχών ύψους 750 εκατ. ευρώ (και συγκεκριμένα 77.568.134 προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών ονομαστικής αξίας 4,77€ έκαστη και 1.266.666 προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών ονομαστικής αξίας 0,30€ έκαστη) που κατέχονταν από το Ελληνικό Δημόσιο και είχαν εκδοθεί από την Τράπεζα δυνάμει των διατάξεων του Ν. 3723/2008 και των από 23/01/2009 και 23/11/2011 αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας.

Στη συνέχεια, η Γενική Συνέλευση της 30/10/2014 προέβη στην ακύρωση των ανωτέρω τίτλων των προνομιούχων μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου και στην αντίστοιχη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου τροποποιώντας ανάλογα τα άρθρα 5 (περί μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας) και 27 (περί ιστορικής εξέλιξης του μετοχικού κεφαλαίου) του καταστατικού προκειμένου να απεικονίζουν τη σχετική μεταβολή του κεφαλαίου μετά τη μείωση. Η ανωτέρω απόφαση τελεί υπό την έγκριση της εποπτικής και διοικητικής αρχής.

Η ευθύνη των μετόχων της Τράπεζας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

- 2) Η μεταβίβαση των κοινών μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υπάρχει στο καταστατικό της οποιοσδήποτε περιορισμός για τη μεταβίβασή τους.

Στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που αποφασίστηκε κατά την από 23/04/2013 Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων (ΑΜΚ) και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3864/2010 και της ΠΥΣ 38/2012 σε συνδυασμό με την ΠΥΣ 6/2013, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), για τις κοινές μετοχές που ανέλαβε στο πλαίσιο της ΑΜΚ, εξέδωσε 849.195.130 τίτλους παραστατικούς δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (warrants) στους ιδιώτες επενδυτές που συμμετείχαν σε αυτήν. Κάθε warrant ενσωματώνει το δικαίωμα του κατόχου του να αγοράσει από το ΤΧΣ (σε τιμή που ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 της ΠΥΣ 38/2012) προκαθορισμένο αριθμό κοινών μετοχών της Τράπεζας τις οποίες απέκτησε το ΤΧΣ λόγω της συμμετοχής του στην ΑΜΚ. Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 της ΠΥΣ 38/2012, με την επιφύλαξη των μεταβιβάσεων που λαμβάνουν χώρα συνεπεία άσκησης των warrants, το ΤΧΣ δεν δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα warrants μετοχές, για περίοδο 36 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των τίτλων. Μετά την λήξη της ως άνω περιόδου 36 μηνών και έως την τελική ημερομηνία άσκησης των warrants (54 μήνες από την έκδοσή τους), το ΤΧΣ δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα warrants μετοχές εφόσον έχει τηρήσει τη διαδικασία γνωστοποίησης και πρόσκλησης των κατόχων warrants που περιγράφεται στην παρ. 7 του άρθρου 3 της ΠΥΣ 38/2012.

- 3) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007.

Κατά την 31/12/2014 το "Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας" (ΤΧΣ) κατείχε άμεσα ποσοστό 66,93% του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας.

Περαιτέρω, η "The Baupost Group L.L.C.", κατείχε τίτλους παραστατικών δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (Warrants), τα οποία, εφόσον ασκηθούν πλήρως, θα αντιστοιχούν σε ποσοστό 8,32% επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας.

Η "The Capital Group Companies Inc.", κατείχε (έμμεσα) ποσοστό 3,48% επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας και warrants τα οποία, εφόσον ασκηθούν πλήρως, θα αντιστοιχούν σε ποσοστό 1,55% επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας, ήτοι συνολικά ποσοστό 5,03%.

Κανένας άλλος μέτοχος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δεν κατείχε σε ατομική βάση άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς.

- 4) Οι κοινές μετοχές που κατέχει το ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας παρέχουν τα ειδικά δικαιώματα των παρ. 3 και 6 του άρθρου 10 του ν. 3864/2010. Δεν υφίστανται άλλες κοινές μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που να παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα.
- 5) Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέει από τις κοινές μετοχές της. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7^α του ν. 3864/2010, το ΤΧΣ ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποίησης του καταστατικού, περιλαμβανομένης της αύξησης ή μείωσης κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδότησης στο διοικητικό συμβούλιο, συγχώνευσης, διάσπασης, μετατροπής, αναβίωσης, παράτασης της διάρκειας, ή διάλυσης, μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πώλησης θυγατρικών, ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα στον κ.ν.2190/1920. Για τους σκοπούς υπολογισμού της απαρτίας και της πλειοψηφίας στη Γενική Συνέλευση, οι μετοχές του ΤΧΣ δεν λαμβάνονται υπ' όψιν κατά τη λήψη αποφάσεων για θέματα άλλα από τα προαναφερόμενα.
- 6) Δεν έχουν γνωστοποιηθεί στην Τράπεζα συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της, σχετικά με περιορισμούς στη μεταβίβαση των κοινών μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.
- 7) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού.

Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας αν κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9). Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους ή των μελών που αντικαθίστανται προκειμένου το Διοικητικό Συμβούλιο να έχει και πάλι τουλάχιστον εννέα (9) μέλη. Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμα κι αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Πάντως, οι πράξεις του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει εκλεγεί με τον τρόπο αυτό θεωρούνται έγκυρες ακόμη και αν το μέλος αντικατασταθεί από τη Γενική Συνέλευση.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Εποπτική αξιολόγηση καταλληλότητας μελών ΔΣ από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ): Σύμφωνα με το άρθρο 93 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.468/2014 της ΕΚΤ, η επιλογή ή αντικατάσταση μελών του Δ.Σ. ή ανανέωση της θητείας τους τελεί υπό την προϋπόθεση της θετικής αξιολόγησης της καταλληλότητάς τους από τον SSM.

Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ορίζεται και αντικαθίσταται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας με απόφασή του, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 9 του ν. 3864/2010, ορίζει έως δύο εκπροσώπους του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

- 8) Δεν υφίσταται εν ισχύ εξουσιοδότηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) του Κ.Ν. 2190/1920.
- 9) Σύμφωνα με το άρθρο 28 ν. 3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών για όσο διάστημα η Τράπεζα υπάγεται στις διατάξεις του ν.3723/2008.
- 10) Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.
- 11) Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Τράπεζας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν αποζημίωσή τους σε περίπτωση αποχώρησής τους εξαιτίας διατύπωσης δημόσιας πρότασης.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας Πειραιώς προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της περιέχει πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 3 εδ. δ του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ & ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Τράπεζα Πειραιώς, ως εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, εφαρμόζει τις διατάξεις για την εταιρική διακυβέρνηση εισηγμένων εταιρειών που περιέχονται στο ν. 3016/2002, επιπλέον δε, ως χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, η Τράπεζα εφαρμόζει τις αυστηρότερες ειδικές διατάξεις του Ν. 4261/2014 και της Π.Δ./Τ.Ε. 2577/9.3.2006 για τις αρχές λειτουργίας και τα κριτήρια αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Περαιτέρω, η Τράπεζα Πειραιώς έχει καταρτίσει και εφαρμόζει Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας ο οποίος αποτελεί εσωτερικό έγγραφο της Τράπεζας και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Καταστατικού της, το οποίο αποτελεί τον ιεραρχικά υπέρτερο κανονισμό λειτουργίας της. Στον Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας ενσωματώνονται οι κανόνες που απορρέουν από το υποχρεωτικό θεσμικό πλαίσιο (ν. 3016/2002, ν. 4261/2014, Π.Δ./Τ.Ε. 2577/9.3.2006, απόφαση υπ' αριθμ. 5/204/14.11.2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι διατάξεις του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, κ.λπ.) και υιοθετούνται οι βέλτιστες διεθνείς πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ. Τόσο το Καταστατικό της Τράπεζας όσο και ο Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας της, ο οποίος έχει υποβληθεί εγγράφως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com.

Βασικοί στόχοι του Κανονισμού είναι:

- i) η διασφάλιση της διαφάνειας, αρτιότητας, λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας του υφιστάμενου συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας, και
- ii) η ενίσχυση της εμπιστοσύνης προς την Τράπεζα των ημεδαπών και αλλοδαπών επενδυτών, των μετόχων, των εργαζομένων και των πελατών της,
- iii) η διαρκής συμμόρφωση της Τράπεζας με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, οι οποίες ρυθμίζουν την οργάνωση και λειτουργία της, καθώς και τις δραστηριότητές της,
- iv) η διαμόρφωση πλαισίου αυτορρύθμισης της λειτουργίας της Τράπεζας με τη θέσπιση δεσμευτικών κανόνων για τη διοίκηση, τα στελέχη και το προσωπικό της, οι οποίοι λειτουργούν συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και θεσπίζονται με γνώμονα την ενίσχυση της χρηστής και υπεύθυνης διοίκησης και λειτουργίας της Τράπεζας.

Η οργανωτική δομή της Τράπεζας ευθυγραμμίζεται με τις εκάστοτε ισχύουσες αρχές του θεσμικού πλαισίου, το οποίο διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων, και είναι διαρθρωμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κύριων επιχειρησιακών τομέων, στους οποίους δραστηριοποιείται. Η διασφάλιση αποτελεσματικής οργανωτικής δομής και ο σαφής καθορισμός των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε υπηρεσιακής μονάδας της Τράπεζας αποτελούν τη βάση, στην

οποία στηρίζονται η λειτουργία και οι εργασίες της Τράπεζας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στο σχεδιασμό σαφούς οργανωτικής διάρθρωσης με ευκρινείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης, στη θέσπιση αποτελεσματικών και αναλυτικών διαδικασιών διεξαγωγής των εργασιών της Τράπεζας και επαρκών μηχανισμών ελέγχου αυτών, καθώς και στον εντοπισμό, διαχείριση, παρακολούθηση και αναφορά των κινδύνων, τους οποίους αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει η Τράπεζα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της.

Βασικό μέλημα της Τράπεζας αποτελεί, επίσης, η ανάπτυξη και η συνεχής αναβάθμιση, τόσο σε ατομικό όσο και σε επίπεδο Ομίλου, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της, το οποίο αποτελεί σύνολο επαρκώς τεκμηριωμένων και λεπτομερώς καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών, ενσωματώνει τις βέλτιστες αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης και καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα και συναλλαγή της Τράπεζας, συντελώντας στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Στον Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης & Λειτουργίας γίνεται αναλυτική αναφορά στις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των βασικών οργάνων της Τράπεζας, και ιδίως αναφορικά με το Διοικητικό Συμβούλιο, την Επιτροπή Ελέγχου, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, την Επιτροπή Αποδοχών, την Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ., την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού, την Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου και τις Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας Πειραιώς είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας και είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι διαδικασίες και οι κανόνες σύγκλησης, συμμετοχής και λήψης αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και οι αρμοδιότητες αυτής ρυθμίζονται αναλυτικά από τις διατάξεις του καταστατικού της Τράπεζας και του κ.ν. 2190/1920.

Η Τράπεζα διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των μετόχων της που βρίσκονται στην ίδια θέση. Κάθε κοινή μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς παρέχει στο κάτοχο αυτής όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της, και ιδίως:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα κέρδη της Τράπεζας. Μετά την αφαίρεση μόνο του τακτικού αποθεματικού, ποσοστό 35% των καθαρών κερδών διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Κατ' εξαίρεση, για όσο διάστημα η Τράπεζα υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 3864/2010, η διανομή δεν μπορεί να υπερβεί το κατά τα ανωτέρω πρώτο μέρισμα. Η ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μετόχων ανακοινώνεται στην Τακτική Γενική Συνέλευση. Το μέρισμα καταβάλλεται στο μέτοχο περίπου εντός επτά εργασιμών ημερών από την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων όπως ειδικότερα ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.

- Το δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που πραγματοποιείται με μετρητά και έκδοση νέων μετοχών, εφόσον δεν αποφασίσει διαφορετικά η Γενική Συνέλευση που αποφασίζει την αύξηση.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Τα δικαιώματα της μειοψηφίας ρυθμίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 39 επ. του κ.ν. 2190/1920.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1. Διοικητικό Συμβούλιο

Η διάρκεια της θητείας των μελών του παρόντος Δ.Σ. της Τράπεζας είναι τριετής και λήγει την 16.05.2017, παρατείνεται δε μέχρι την Τακτική Συνέλευση που συνέρχεται μετά τη λήξη της θητείας τους.

Η Τράπεζα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Καταστατικού της, όπως αυτό ισχύει μέχρι σήμερα, διοικείται από Δ.Σ. που αποτελείται από εννέα έως δεκαεννέα μέλη. Η Γενική Συνέλευση κατά την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να εκλέξει ως μέλη και μη μετόχους της Τράπεζας. Σήμερα το Δ.Σ. αποτελείται από 15 μέλη, περιλαμβανομένων και των Εκπροσώπων του Ελληνικού Δημοσίου και του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Αν κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις (3) συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9). Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται τουλάχιστον μέχρι του αριθμού των εννέα (9). Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του κ.ν.2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το νέο εποπτικό πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εποπτείας (SSM) από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κάθε νέο μέλος του Δ.Σ. υπόκειται στη διαδικασία αξιολόγησης της επάρκειας και καταλληλότητας του από τον SSM.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αμέσως μετά την εκλογή του συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας Πρόεδρο και έναν ή περισσότερους Αντιπροέδρους και Διευθύνοντες ή Εντεταλμένους Συμβούλους μεταξύ των μελών του.

1.1 Σύνθεση

Στο πλαίσιο της υπαγωγής της Τράπεζας στις διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης», και με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ΓΔΟΠ 0000234 ΕΞ 2015/Χ.Π. 268/5.03.2015 διορίστηκε ο κ. Γεράσιμος Τσιαπάρας ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, οι αρμοδιότητες του οποίου καθορίζονται στο Ν. 3723/2008. Επιπλέον στο Διοικητικό Συμβούλιο διορίστηκε η κα Αικατερίνη Μπερίτση ως Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, σύμφωνα με Ν. 3864/2010.

Το ΔΣ της Τράπεζας Πειραιώς το οποίο εξελέγη από την τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 16ης Μαΐου 2014 έχει σήμερα την παρακάτω σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε έπειτα από μεταβολές (παραιτήσεις, αντικαταστάσεις μελών), την ανασυγκρότηση του ΔΣ σε σώμα και τον ορισμό των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών, σύμφωνα με το Νόμο 3016/2002:

1. Σάλλας Μιχάλης, Πρόεδρος Δ.Σ, Μη Εκτελεστικό Μέλος
2. Γεωργάνας Ιάκωβος, Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
3. Ταμβακάκης Απόστολος, Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
4. Λεγκάκος Σταύρος, Διευθύνων Σύμβουλος & C.E.O., Εκτελεστικό Μέλος
5. Θωμόπουλος Ανθιμος, Διευθύνων Σύμβουλος & C.E.O., Εκτελεστικό Μέλος
6. Απαλαγάκη Χαρίκλεια, Εντεταλμένη Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
7. Αθανασίου Αργυρώ, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
8. Βασιλάκης Ευτύχιος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
9. Γκολέμης Στυλιανός, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
10. Κυριαζής Χαρίτων, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
11. Παππάς Πέτρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
12. Φουρλής Βασίλειος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
13. Χριστοδουλάκης Νικόλαος, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Στο Διοικητικό Συμβούλιο μετέχουν επίσης οι ορισθέντες Εκπρόσωποι:

Αικατερίνη Μπερίτση, Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, σύμφωνα με το Ν. 3864/2010.
Γεράσιμος Τσιαπάρας, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με το Ν. 3723/2008.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας περιλαμβάνει 10 μη εκτελεστικά μέλη εκ των οποίων οι κ.κ. Ταμβακάκης Απόστολος, Αργυρώ Αθανασίου, Στυλιανός Γκολέμης, Χαρίτων Κυριαζής και Πέτρος Παππάς είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης.

1.2 Λειτουργία

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καταστατικού της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί την Τράπεζα και είναι αρμόδιο να αποφασίζει, χωρίς κανένα περιορισμό, για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Τράπεζας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την επιδίωξη γενικά των σκοπών της. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν δικαιούται να αποφασίζει για θέματα τα οποία σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Καταστατικού της, η Τράπεζα εκπροσωπείται από το Δ.Σ., το οποίο δύναται να αναθέτει εγγράφως με απόφασή του την εκπροσώπηση της Τράπεζας καθώς και την άσκηση όλων ή ορισμένων από τις εξουσίες του ή αρμοδιότητές του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα μέλη ή όχι του Δ.Σ., καθορίζοντας ταυτόχρονα και την έκταση των εξουσιών που τους ανατίθενται. Βάσει των παραπάνω διατάξεων του Καταστατικού, το Δ.Σ. καθορίζει το σύστημα εκπροσώπησης της Τράπεζας, καθώς και τα όρια εντός των οποίων μπορούν να ενεργούν οι εξουσιοδοτημένοι εκπρόσωποι.

Στον Εσωτερικό Κανονισμό Εταιρικής Διακυβέρνησης & Λειτουργίας της Τράπεζας αναφέρεται ότι πρώτηστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του Δ.Σ. είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Τράπεζας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος. Αναφέρεται, επίσης, ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για την κατάρτιση και έγκριση τεκμηριωμένης Επιχειρησιακής Στρατηγικής με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον ενός έτους και σαφείς επιχειρησιακούς στόχους, τόσο για την ίδια την Τράπεζα όσο και για τον Όμιλο.

2. Επιτροπές

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης του οργανωτικού σχήματος της Τράπεζας και του Ομίλου, έχουν ανατεθεί εξειδικευμένα θέματα στις παρακάτω, μεταξύ άλλων, κύριες επιτροπές και συμβούλια:

A) Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου

1) Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)

Η Επιτροπή αποτελείται από Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ και σε αυτή μετέχει, με πλήρη δικαιώματα ψήφου, Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Επικουρείται από εκτελεστικό γραμματέα και γραμματέα και η λειτουργία της διέπεται από την ΠΔΤΕ 2577/2006. Συνέρχεται τέσσερις (4) τουλάχιστον φορές το χρόνο η συχνότερα, όπως το απαιτούν οι περιστάσεις. Κατά το 2014, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε δέκα (10) φορές και όλες οι αποφάσεις της ελήφθησαν ομόφωνα.

Οι κυριότερες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου είναι:

- η παρακολούθηση και η ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) σε ατομική βάση και σε επίπεδο Ομίλου, με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, (ΤΕΕΟ)
- η επίβλεψη και αξιολόγηση των διαδικασιών κατάρτισης των δημοσιευμένων ετήσιων και περιοδικών οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιριών,
- η επίβλεψη του διενεργούμενου από τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και η σε τακτική βάση συνεργασία μαζί τους,
- η υποβολή πρότασης προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την επιλογή των τακτικών ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Η Επιτροπή υποβάλλει επίσης, όποτε το κρίνει σκόπιμο, πρόταση για την αντικατάσταση ή την εναλλαγή τους,
- η διασφάλιση της ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία,

- η υποβολή προτάσεων για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί και η παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων που αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο,
- η υποβολή προτάσεων για τις ειδικές περιοχές όπου επιβάλλεται η διενέργεια πρόσθετων ελέγχων από τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές,
- η αξιολόγηση του έργου του ΤΕΕΟ, με έμφαση σε θέματα που σχετίζονται με το βαθμό ανεξαρτησίας του, την ποιότητα και το εύρος των ελέγχων που διενεργεί, τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται από μεταβολές του οικονομικού περιβάλλοντος, των συστημάτων και του επιπέδου των κινδύνων και την εν γένει αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του, και
- ο προσδιορισμός του εύρους κάλυψης και η επιλογή και ανάθεση περιοδικά, τουλάχιστον ανά τριετία, σε ορκωτούς, πλην των τακτικών, ελεγκτές-λογιστές της αξιολόγησης της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων της για το 2014, η Επιτροπή Ελέγχου μεταξύ άλλων:

- Εξέτασε και συζήτησε εκθέσεις και πληροφορίες σχετικά με το ΣΕΕ μέσα από τις υποβληθείσες Τριμηνιαίες Εκθέσεις του ΤΕΕΟ.
- Επισκόπησε τις περιοδικές και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις σε ατομική και ενοποιημένη βάση πριν από τη δημοσίευσή τους, συζητώντας με τον κ.Γεώργιο Πουλόπουλο, Γενικό Διευθυντή, CFO και τους Εξωτερικούς Ελεγκτές της PWC, αιτούμενη διευκρινίσεις επί της διαδικασίας κατάρτισης και των ακολουθούμενων λογιστικών αρχών.
- Εξέτασε και διαβίβασε στην Τράπεζα της Ελλάδος την Ετήσια Έκθεση του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους Κανονιστικής Συμμόρφωσης, σχετικά με την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος.
- Συζήτησε τα αποτελέσματα της Έκθεσης του Ανεξάρτητου Ελεγκτή σχετικά με την Αξιολόγηση της Επάρκειας του ΣΕΕ (έλεγχος τριετίας) σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006.
- Ενέκρινε και παρακολούθησε συστηματικά και με επιμέλεια την υλοποίηση του Ετήσιου Σχεδίου Δράσης του ΤΕΕΟ για το έτος 2013.

Η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί θετικά το γεγονός ότι η συνεχής ενδυνάμωση του ΣΕΕ αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) και τη Διοίκηση του Ομίλου, και ότι υφίσταται διαδικασία ανάπτυξης και ενσωμάτωσης κατάλληλων ελεγκτικών μηχανισμών, στοχεύοντας στην περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης των λειτουργικών κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος στο σύνολο των λειτουργιών του.

Σημειώνεται ότι η τελική αξιολόγηση της Επιτροπής Ελέγχου σχετικά με την λειτουργία του ΣΕΕ θα υποβληθεί στην Τράπεζα της Ελλάδας - σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006 - εντός του πρώτου εξαμήνου του 2015, συνοδευόμενη από την αντίστοιχη Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης του ΣΕΕ η οποία συντάσσεται από τον Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και υποβάλλεται στη Διοίκηση και στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου.

Στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων την 16^{ης} Μαΐου 2014 εκλέχθηκαν, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 37 του Ν. 3693/2008, τα κάτωθι μέλη που θα απαρτίζουν την Επιτροπή Ελέγχου, η σύνθεση της οποίας διαμορφώνεται σύμφωνα με την 2577/2006 Πράξη Διοικητή Τραπέζης Ελλάδος.

- 1) Χαρίτων Κυριαζής
- 2) Γεώργιος Αλεξανδρίδης
- 3) Ιάκωβος Γεωργάνας
- 4) Στυλιανός Γκολέμης

Σημειώνεται ότι στην Επιτροπή Ελέγχου θα συμμετέχει και η Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας κα Αικατερίνη Μπερίτση.

Σήμερα, η Επιτροπή Ελέγχου έχει την παρακάτω σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε έπειτα από μεταβολές (παραιτήσεις, αντικαταστάσεις μελών, κτλ):

Πρόεδρος	Κυριαζής Χαρίτων
Μέλη	Ταμβακάκης Απόστολος
	Παππάς Πέτρος
	Φουρλής Βασίλειος

Στην Επιτροπή συμμετέχει, με πλήρη δικαιώματα ψήφου, η κα Μπερίτση Αικατερίνη, Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

2) Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (Risk Management Committee)

Σκοπός

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (RiskCommittee), εφεξής «Επιτροπή», έχει την ευθύνη άσκησης των καθηκόντων που καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, ώστε να είναι σε θέση να υποβοηθά το Δ.Σ. στο έργο του σε σχέση ιδίως με:

- την ύπαρξη της κατάλληλης στρατηγικής για την ανάληψη των κινδύνων και τον καθορισμό αποδεκτών ανωτάτων ορίων ανάληψης κινδύνου, καθώς επίσης και την εποπτεία της εφαρμογής τους
- την καθιέρωση αρχών και κανόνων που θα διέπουν την διαχείριση κινδύνων όσον αφορά την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους,
- την ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωση κατάλληλων πολιτικών διαχείρισης κινδύνων στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων,
- τη συμμόρφωση της Τράπεζας και του Ομίλου μέσω αυστηρών και αξιόπιστων διαδικασιών με όσα προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων.

Επίσης η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ελέγχει την ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου.

Σύνθεση

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής δεν μπορεί να είναι κατώτερος των τριών (3) μελών και συνολικά δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40% (με στρογγυλοποίηση στον πλησιέστερο ακέραιο) του συνολικού αριθμού των μελών του Δ.Σ. Τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών (με στρογγυλοποίηση στον πλησιέστερο ακέραιο) πρέπει να πληρούν τα κριτήρια ανεξαρτησίας μελών

Δ.Σ. σύμφωνα με τον Νόμο 3016/2002 και τη σχετική Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2005/162/EC.

Στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συμμετέχει, με πλήρη δικαιώματα ψήφου και ο εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) στο Δ.Σ. της Τράπεζας.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και πρέπει να διαθέτει σημαντική εμπειρία στην εμπορική τραπεζική και κατά προτίμηση στη διαχείριση κινδύνων και κεφαλαίου, καθώς επίσης και εξοικείωση με το τοπικό και διεθνές κανονιστικό πλαίσιο. Η ιδιότητα του Προέδρου του ΔΣ είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του Προέδρου της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων ενώ ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα και Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας.

Τα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις και προηγούμενη εμπειρία στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ή στον κλάδο της εμπορικής τραπεζικής, με τουλάχιστον ένα μέλος εξειδικευμένο στους τομείς Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαιακής Επάρκειας, καθώς και εξοικείωση με το τοπικό και διεθνές κανονιστικό πλαίσιο.

Η Επιτροπή επικουρείται από Εκτελεστικό Γραμματέα και Γραμματέα. Εκτελεστικός Γραμματέας ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ο Επικεφαλής του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου (Chief Risk Officer Ομίλου), ο οποίος ασκεί καθήκοντα όπως αυτά εκάστοτε προβλέπονται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο (σήμερα Πράξη Διοικητή Τράπεζας Ελλάδος 2577/2006). Κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του αναφέρεται απευθείας στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και υπόκειται στον έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Θητεία

Η θητεία των μελών της Επιτροπής δεν μπορεί να υπερβαίνει τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου (τριών ετών), αλλά το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται να τα παύει ή να τα αντικαθιστά οποτεδήποτε.

- Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγεται αυτοδίκαια και την απώλεια της ιδιότητας του μέλους της Επιτροπής.
- Τα μέλη της Επιτροπής εναλλάσσονται εφόσον συμπληρώσουν δύο συναπτές τριετίες (δηλ. χρόνο ίσο προς δύο πλήρεις θητείες Δ.Σ.) ως μέλη της Επιτροπής. Μεταγενέστερος επαναδιορισμός τους δεν αποκλείεται.

Σύγκληση

Η Επιτροπή συνεδριάζει, με πρόσκληση του Προέδρου της, όσες φορές κρίνει απαραίτητο για επιτέλεση της αποστολής της, αλλά πάντως όχι λιγότερο από μία φορά το μήνα. Κάθε μέλος της Επιτροπής έχει το δικαίωμα να ζητήσει γραπτώς τη σύγκληση της Επιτροπής για τη συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων.

Η Επιτροπή δικαιούται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της και όσους υπαλλήλους, στελέχη ή σύμβουλους της Τράπεζας κρίνει σκόπιμο ή χρήσιμο.

Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Προκειμένου να ληφθεί απόφαση από την Επιτροπή απαιτείται απαρτία με τη συμμετοχή άνω του 50% των μελών της. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία 2/3 των παρόντων μελών στα οποία συνυπολογίζονται και τα μέλη που συμμετέχουν μέσω τηλεδιάσκεψης ή με χρήση άλλων

τεχνολογικών μέσων. Με την επιφύλαξη επίτευξης απαρτίας κατά τα ανωτέρω, μέλος της Επιτροπής μπορεί να συμμετέχει στη συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης ή σε περίπτωση κωλύματος να εξουσιοδοτήσει εγγράφως άλλο μέλος προκειμένου να το εκπροσωπήσει σε συγκεκριμένη συνεδρίαση της Επιτροπής και να ψηφίσει για λογαριασμό του στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Κανένα μέλος δεν μπορεί να εκπροσωπεί παραπάνω από ένα μέλος της Επιτροπής.

Δεν επιτρέπεται η παρουσία, συμμετοχή και ψηφοφορία μέλους της Επιτροπής κατά τη συζήτηση θέματος για το οποίο έχει σύγκρουση συμφερόντων. Δεν εμπίπτουν στην παραπάνω απαγόρευση οι αποφάσεις που αφορούν καθορισμό πολιτικής, διαδικασιών, όρων ή κριτηρίων διαχείρισης κινδύνων ή άλλα θέματα γενικής εφαρμογής.

Σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής τηρούνται πρακτικά, τα οποία επικυρώνονται από τον Πρόεδρο και τον Εκτελεστικό Γραμματέα της Επιτροπής. Ο Εκτελεστικός Γραμματέας είναι αρμόδιος να συλλέγει υλικό και πληροφορίες που είναι χρήσιμες ή αναγκαίες για το έργο της Επιτροπής· προετοιμάζει τα θέματα που θα συζητηθούν από την Επιτροπή· έχει την ευθύνη τήρησης των πρακτικών και του αρχείου αποφάσεων της Επιτροπής· διενεργεί την αλληλογραφία της Επιτροπής με τις υπηρεσιακές μονάδες και το Διοικητικό Συμβούλιο· και παρακολουθεί την κοινοποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου. Ο Εκτελεστικός Γραμματέας υποβοηθείται από υπαλλήλους της Τράπεζας.

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έχει ως αποστολή:

- (α) να διασφαλίζει ότι η Τράπεζα έχει μια καλά καθορισμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων και διάθεσης ανάληψης κινδύνων. Η διάθεση ανάληψης κινδύνων της τράπεζας θα πρέπει να διαρθρώνεται μέσα από μια σειρά ποσοτικών και ποιοτικών θέσεων για συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών επιπέδων ανοχής (ανά χαρτοφυλάκιο, τομέα, γεωγραφικής περιοχή, πιστοληπτική ικανότητα κλπ.)
- (β) να διασφαλίζει ότι καλύπτονται αποτελεσματικά όλες οι μορφές κινδύνων (περιλαμβανομένου του λειτουργικού κινδύνου) που συνδέονται με τη δραστηριότητα της Τράπεζας
- (γ) να διασφαλίζει ότι η διάθεση ανάληψης κινδύνου της τράπεζας είναι σαφέστατα γνωστοποιημένη σε όλη την Τράπεζα και αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία θεσπίζονται οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων και τα όρια κινδύνων σε επίπεδο Ομίλου, επιχειρησιακό και περιφερειακό.
- (δ) να διασφαλίζει τον ενοποιημένο έλεγχο διαχείρισης κινδύνων, την εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους και τον απαιτούμενο συντονισμό στο επίπεδο της Τράπεζας και του Ομίλου της.

Για την εκπλήρωση του σκοπού της η Επιτροπή αναλαμβάνει τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

- Διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης πάσης μορφής κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων με τρόπο που να ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας, τόσο σε επίπεδο μητρικής εταιρείας όσο και σε επίπεδο Ομίλου
- Μεριμνά για την ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωσή του στη διαδικασία λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων (π.χ. αποφάσεων που αφορούν την εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, την προσαρμοσμένη ανάλογα με τον κίνδυνο τιμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και τον υπολογισμό της αποδοτικότητας και την κατανομή κεφαλαίων σε συνάρτηση με τον κίνδυνο) σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της Τράπεζας και των ενοποιούμενων θυγατρικών της.

- Καθορίζει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως προς την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους, σε συνέπεια με την εκάστοτε ισχύουσα επιχειρηματική στρατηγική και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων.
- Καθορίζει το είδος, την ποσότητα, τη μορφή και τη συχνότητα των πληροφοριών που πρέπει να λαμβάνει σχετικά με θέματα κινδύνων.
- Αξιολογεί ετησίως με βάση την ετήσια έκθεση του επικεφαλής του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων και του σχετικού αποσπάσματος της έκθεσης της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου:
  - την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου της και ιδίως τη συμμόρφωση προς το καθορισμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου
  - την καταλληλότητα των ορίων, την επάρκεια των προβλέψεων και την εν γένει επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανομένων κινδύνων
- Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στο Δ.Σ. σε περίπτωση που διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης της στρατηγικής που έχει διαμορφωθεί για τη διαχείριση κινδύνων της Τράπεζας ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της.
- Διαμορφώνει το κατάλληλο εσωτερικό περιβάλλον, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι κάθε στέλεχος και υπάλληλος της Τράπεζας αντιλαμβάνεται τη φύση των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητές του στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων του, αναγνωρίζει την ανάγκη αποτελεσματικής και έγκαιρης αντιμετώπισής τους και διευκολύνει την εφαρμογή των εσωτερικών ελεγκτικών διαδικασιών που θέτει η Διοίκηση της Τράπεζας.
- Διατυπώνει, ετησίως ή και συχνότερα αν απαιτηθεί, προτάσεις αναθεώρησης και διορθωτικές ενέργειες στο Δ.Σ., σχετικά με τη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων και διάθεσης ανάληψης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της καταλληλότητας του επιχειρηματικού σχεδίου / σχεδίου αναδιάρθρωσης της τράπεζας στο πλαίσιο της ανάληψης κινδύνων.
- Εξασφαλίζει την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων σε τεχνικά μέσα, όπως τις κατάλληλες μεθοδολογίες, εργαλεία μοντελοποίησης, πηγές δεδομένων και ικανό προσωπικό για να εκτιμηθούν: α) οι πιθανές αλλαγές στην ποιότητα του ενεργητικού υπό διαφορετικές παραδοχές (μακροοικονομικές και αγοράς) και β) τους κινδύνους που αυτές οι αλλαγές μπορεί να θέσουν την οικονομική σταθερότητα του ιδρύματος.
- Προβάνει ετησίως σε επισκόπηση της εκάστοτε ισχύουσας Πιστωτικής Πολιτικής και εγκρίνει τροποποιήσεις της στις περιπτώσεις όπου ζητείται η τροποποίηση της εγκεκριμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνου (riskappetite) .
- Εξασφαλίζει κατάλληλους μηχανισμούς εποπτείας και ελέγχων για την παρακολούθηση και την αποτελεσματική διαχείριση των προβληματικών περιουσιακών στοιχείων, καθορισμένα έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνει:
  - μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPLs)
  - δάνεια υπό αναδιάρθρωση ή καθεστώς επαναδιαπραγμάτευσης
  - ανοίγματα που έχουν διαγραφεί για λογιστικούς σκοπούς, αλλά για τα οποία η τράπεζα επιδιώκει ακόμα μερική ή πλήρη ανάκτηση.

- Δίνει έμφαση στην ανάπτυξη των κατάλληλων συστημάτων έγκαιρου εντοπισμού, ώστε να εντοπιστούν οι οφειλέτες που πλησιάζουν τα όρια των δυνατοτήτων τους ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων τους.
- Ομοίως, εξασφαλίζει ότι η τράπεζα αναπτύσσει, διατηρεί και ανανεώνει συνεχώς κατάλληλο σύνολο λύσεων για τη μείωση των καθυστερήσεων και τη διατήρηση της αξίας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.
- Ελέγχει την τιμολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων του ιδρύματος. Όταν η τιμολόγηση δεν απηχεί με ακρίβεια τους κινδύνους σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων, η Επιτροπή υποβάλλει διορθωτικό σχέδιο στο Δ.Σ
- Προκειμένου να συμβάλει στη διαμόρφωση ορθών πολιτικών και πρακτικών αποδοχών, και με την επιφύλαξη των καθηκόντων της Επιτροπής Αποδοχών, εξετάζει κατά πόσον τα κίνητρα που προβλέπει το σύστημα αποδοχών λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο, το κεφάλαιο, τη ρευστότητα και τα προβλεπόμενα κέρδη.
- Προβάνει σε κάθε άλλη ενδεδειγμένη ενέργεια για αποτελεσματική επιτέλεση της αποστολής της.

Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων (ΤΔΚ)

Βασική ευθύνη της Επιτροπής αποτελεί η επισκόπηση – συνεχής παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τις παρακάτω αρμοδιότητες ως προς τον Τομέα:

- Διασφαλίζει ότι ο ΤΔΚ αναπτύσσει εργαλεία μέτρησης και μεθοδολογίες για την σταθμισμένη ως προς τον κίνδυνο μέτρηση αποδοτικότητας και τιμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών. Επιπλέον, η Επιτροπή μέσω του ΤΔΚ επιβλέπει την εφαρμογή τους.
- Εγκρίνει τις εισηγήσεις του ΤΔΚ Ομίλου σχετικά με την υιοθέτηση κατάλληλων τεχνικών προσαρμογής των κινδύνων στα αποδεκτά επίπεδα.
- Προβλέπει για τη διενέργεια τουλάχιστον μία φορά κάθε ημερολογιακό έτος προσομοιώσεων καταστάσεων κρίσης (stresstests) για κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας καθώς και για λειτουργικό κίνδυνο με χρήση ανάλογων τεχνικών.
- Θεσπίζει κατάλληλες στρατηγικές και πολιτικές για τη διαχείριση των κινδύνων που αναλαμβάνει η Τράπεζα (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου ρευστότητας), καθορίζοντας, μετά από εισήγηση του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου:
  - τα εκάστοτε αποδεκτά ανώτατα όρια ανάληψης κινδύνων ανά κατηγορία αντισυμβαλλόμενου, κλάδο, χώρα, νόμισμα, είδος πιστοδοτήσεων, μορφή χρηματοπιστωτικών τίτλων, βαθμίδα/βαθμίδες αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, δραστηριότητα ή προϊόν, χρονική διάρκεια κλπ,
  - τα ανώτατα επιτρεπτά όρια για τις παρακάμψεις (overrides) των συστημάτων αξιολόγησης
  - τα κατώτατα επιτρεπτά όρια ανάληψης κινδύνων για τα κρίσιμα σημεία (cut offs) στα συστήματα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας
  - το Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας (Contingency Funding Plan) σε επίπεδο Ομίλου και το ετήσιο Σχέδιο Χρηματοδότησης (Funding Plan) σε

επίπεδο Ομίλου, και επίσης, ενημερώνεται από τον ΤΔΚ Ομίλου, παρακολουθεί και πρωτίστως εγκρίνει ενδεχόμενες έκτακτες παρεκκλίσεις από τα εν λόγω όρια.

- Εγκρίνει τις εισηγήσεις του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου αναφορικά με το σχεδιασμό, την τεκμηρίωση, την περιοδική επαναξιολόγηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου της Τράπεζας (ΔΑΕΚ), στο πλαίσιο της οποίας καθορίζονται στόχοι ως προς τις κεφαλαιακές απαιτήσεις της Τράπεζας, ανάλογοι με τους αναλαμβανόμενους ή δυνητικούς κινδύνους σε ατομικό και σε επίπεδο Ομίλου και το περιβάλλον λειτουργίας της και καθορίζονται οι πολιτικές που αφορούν το ύψος, τη διαχείριση και την κατανομή των κεφαλαίων της σε σχέση με τους ως άνω κινδύνους.
- Λαμβάνει και αξιολογεί τις υποβαλλόμενες αναφορές του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση ενημερώνει το Δ.Σ. σχετικά με τους σημαντικότερους ανειλημμένους κινδύνους, το περίγραμμα κινδύνων και ανοιγμάτων της Τράπεζας και διαβεβαιώνει για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.
- Διασφαλίζει την πρόσβαση του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες του Ομίλου που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση του έργου του.
- Ειδικότερα, αναφορικά με τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, εισηγείται στο Δ.Σ. προς έγκριση τα βασικά σημεία των διαδικασιών εσωτερικής διαβάθμισης και της εκτίμησης των παραμέτρων κινδύνου και εποπτεύει για τη συνεπή εφαρμογή των σχετικών εποπτικών διατάξεων.
- Αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιακών μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας καθώς και την επάρκεια και την καταλληλότητα των επικεφαλής τους. Ομοίως, αξιολογεί με βάση τις αναφορές και εκθέσεις των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης την αποτελεσματικότητα των αντίστοιχων μονάδων των θυγατρικών του Ομίλου, καθώς και την επάρκεια και την καταλληλότητα των επικεφαλής τους.

Εξωτερικός Έλεγχος

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την παροχή στοιχείων προς τους εξωτερικούς ελεγκτές για θέματα τα οποία άπτονται των αρμοδιοτήτων της όπως:

- Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής - Τροποποιήσεις
- Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων
- Αναφορές προς την Επιτροπή και Αποφάσεις της Επιτροπής

Λοιπές Αρμοδιότητες

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, συνεπικουρούμενος από τον Εκτελεστικό Γραμματέα, έχει την ευθύνη για τον συντονισμό όλων των Επιτροπών Διαχείρισης Κινδύνων των θυγατρικών της Τράπεζας.

Υποστήριξη Επιτροπής

- Για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή υποστηρίζεται από τις υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας και δικαιούται να προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους και να καθορίζει τους όρους συνεργασίας μαζί τους, η αμοιβή των οποίων θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της Διοίκησης.

- Στα μέλη της Επιτροπής παρέχεται πλήρης και άνευ όρων πρόσβαση σε εκείνα τα πληροφοριακά συστήματα και εξειδικευμένα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα και τις εταιρείες του Ομίλου και είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων της Επιτροπής, τόσο σε επίπεδο πρωτογενών δεδομένων όσο και σε επίπεδο διοικητικής πληροφόρησης.

Εισηγήσεις και Κοινοποιήσεις

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η Επιτροπή παρουσιάζει στο ΔΣ τα αποτελέσματα των ενεργειών και δραστηριοτήτων της:

- Η Επιτροπή ενημερώνει με έγγραφη έκθεση το Δ.Σ. για τα αποτελέσματα του έργου της τουλάχιστον μία φορά ανά έτος σε εύλογο χρόνο.
- Παράλληλα, ο Πρόεδρος της Επιτροπής ενημερώνει ενδιάμεσα το Δ.Σ. για το έργο της Επιτροπής στο πλαίσιο των συνεδριάσεων του Δ.Σ.
- Η Επιτροπή διατυπώνει εγγράφως τις προτάσεις και εισηγήσεις της στο Δ.Σ. που αφορούν διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση που διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης της στρατηγικής που έχει εγκριθεί για τη διαχείριση κινδύνων ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της.
- Διατυπώνει γνώμη αναφορικά με τις αποδοχές του CRO προκειμένου να εγκριθούν από την Επιτροπή Αποδοχών.
- Υποβάλλει εισήγηση στο ΔΣ σχετικά με τη συνολική παρούσα και μελλοντική στρατηγική ανάληψης κινδύνων, υποβοηθώντας το ΔΣ, το οποίο έχει την εν γένει αρμοδιότητα ως προς τους κινδύνους, στην επίβλεψη της υλοποίησης, από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, της εν λόγω στρατηγικής

Τροποποίηση του Κανονισμού

Η Επιτροπή σε ετήσια βάση επανεκτιμά τους παρόντες κανόνες λειτουργίας και τις αρμοδιότητές της και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τις τροποποιήσεις εκείνες που θεωρεί χρήσιμες.

Σύνθεση Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων :

Πρόεδρος	Ταμβακάκης Απόστολος
Μέλη	Γεωργάνας Ιάκωβος
	Βασιλάκης Ευτύχιος
	Παππάς Πέτρος
	Αθανασίου Αργυρώ

Στην Επιτροπή συμμετέχει, με πλήρη δικαιώματα ψήφου, η κα Μπερίτση Αικατερίνη, Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

3) Επιτροπή Αποδοχών**Σύνθεση – Λειτουργία**

- Η Επιτροπή Αποδοχών απαρτίζεται από τρία (3) έως έξι (6) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μεταξύ των οποίων και εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, τα οποία στην πλειοψηφία τους, περιλαμβανομένου του Προέδρου της, πρέπει να είναι ανεξάρτητα, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν.3016/2002 (ΦΕΚ Α' 110), όπως ισχύει. Τουλάχιστον ένα μέλος της Επιτροπής πρέπει να έχει επαρκή εξειδίκευση στη διαχείριση κινδύνων και σε ελεγκτικά θέματα προκειμένου να διασφαλίζει την ευθυγράμμιση της πολιτικής αποδοχών με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας.

Τα μέλη της Επιτροπής Αποδοχών δεν επιτρέπεται να κατέχουν παράλληλες θέσεις ή ιδιότητες ή να διενεργούν συναλλαγές που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ασυμβίβαστες με την αποστολή της Επιτροπής. Η συμμετοχή στην Επιτροπή Αποδοχών δεν αποκλείει τη δυνατότητα συμμετοχής και σε άλλες επιτροπές του Δ.Σ.

- Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται, παύονται και αντικαθίστανται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγεται αυτοδίκαια και την απώλεια της ιδιότητος του μέλους της Επιτροπής.
- Ο Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται από την Επιτροπή, που έχει δικαίωμα να τον αντικαταστήσει οποτεδήποτε.
- Η Επιτροπή συνεδριάζει με πρόσκληση του Προέδρου της όσες φορές κρίνει απαραίτητο για επιτέλεση της αποστολής της, αλλά πάντως όχι λιγότερο από μία φορά σε κάθε ημερολογιακό έτος. Κάθε μέλος της Επιτροπής έχει το δικαίωμα να ζητήσει γραπτώς τη σύγκληση της Επιτροπής για τη συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να διενεργούνται και με χρήση τεχνολογιών διάσκεψης.
- Προκειμένου να ληφθεί απόφαση από την Επιτροπή απαιτείται απαρτία τουλάχιστον δύο μελών της. Με την επιφύλαξη επίτευξης απαρτίας κατά τα ανωτέρω, μέλος της Επιτροπής μπορεί σε περίπτωση κωλύματος να εξουσιοδοτήσει εγγράφως άλλο μέλος προκειμένου να το εκπροσωπήσει σε συγκεκριμένη συνεδρίασή της και να ψηφίσει για λογαριασμό του στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Κανένα μέλος δεν μπορεί να εκπροσωπήσει παραπάνω από ένα άλλο μέλος της Επιτροπής.
- Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών.
- Η Επιτροπή δικαιούται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της και όσους υπαλλήλους, στελέχη ή σύμβουλους της Τράπεζας κρίνει σκόπιμο ή χρήσιμο.
Ο Διευθύνων Σύμβουλος του πιστωτικού ιδρύματος δεν συμμετέχει και δεν παρίσταται στη συνεδρίαση της Επιτροπής Αποδοχών όταν οι αποδοχές του τίθενται ως αντικείμενο συζήτησης. Δεν εμπíπτουν στην παραπάνω απαγόρευση οι αποφάσεις που αφορούν καθορισμό πολιτικής, προγραμμάτων, όρων ή κριτηρίων για παροχές ή αποδοχές ή άλλα θέματα γενικής εφαρμογής.
- Σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής τηρούνται πρακτικά, τα οποία επικυρώνονται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της Επιτροπής.
- Για την υποβοήθηση του έργου της, η Επιτροπή υποστηρίζεται από τις υπηρεσιακές Μονάδες της Τράπεζας (ιδίως τις Μονάδες Ανθρώπινου Δυναμικού και Εσωτερικού Ελέγχου) και δικαιούται να προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους και να καθορίζει

τους όρους συνεργασίας μαζί τους, η αμοιβή των οποίων θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της Διοίκησης.

- Η Επιτροπή σε ετήσια βάση επανεκτιμά τους παρόντες κανόνες λειτουργίας της και τους συμπληρώνει ή αναθεωρεί με τις τροποποιήσεις εκείνες που θεωρεί χρήσιμες.

Αποστολή - Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Αποδοχών, ως επιτροπή του Δ.Σ., είναι αρμόδια για τη διαμόρφωση, έλεγχο εφαρμογής και περιοδική αναθεώρηση της πολιτικής αποδοχών της Τράπεζας σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2650/2012, λαμβανομένων υπ' όψιν και των διατάξεων των νόμων 3723/2008, 3864/2010 και 4261/2014, ως ισχύουν.

Η Επιτροπή Αποδοχών, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, λαμβάνει υπόψη τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μετόχων, των επενδυτών και άλλων εμπλεκόμενων μερών στο πιστωτικό ίδρυμα καθώς και το δημόσιο συμφέρον, προσανατολίζεται δε στη μακροπρόθεσμα συνετή και χρηστή διαχείριση του ιδρύματος και την αποτροπή ή την ελαχιστοποίηση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων που αποβαίνουν σε βάρος αυτής της διαχείρισης.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Αποδοχών :

- (α) Προετοιμάζει αποφάσεις σχετικά με τις αποδοχές που λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, οι οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται στις εξουσίες, τα καθήκοντα, την εξειδίκευση, την απόδοση και τις ευθύνες των μελών του, και έχουν επίπτωση στους αναλαμβανόμενους κινδύνους και στη διαχείριση αυτών για το πιστωτικό ίδρυμα, και επιβλέπει την τήρηση των αποφάσεων αυτών.
- (β) Εισηγείται διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση που διαπιστώνει αδυναμία υλοποίησης της πολιτικής αποδοχών που έχει διαμορφωθεί ή αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή της,
- (γ) Υποβάλλει προτάσεις στα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τις αποδοχές της Διοίκησης, ιδίως των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και των υψηλότερα αμειβόμενων υπαλλήλων του ιδρύματος,
- (δ) Ενημερώνει, συμβουλεύει και υποβοηθά τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα διαμόρφωσης, αναθεώρησης και επίβλεψης εφαρμογής της πολιτικής αποδοχών,
- (ε) Μεριμνά, ώστε κατά την αξιολόγηση των μηχανισμών που έχουν υιοθετηθεί για την ευθυγράμμιση της πολιτικής αποδοχών με τους κινδύνους, να λαμβάνονται υπόψη όλα τα είδη των κινδύνων, η ρευστότητα και η κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας,
- (στ) Εποπτεύει άμεσα τις αποδοχές των ανώτερων στελεχών στη Διαχείριση Κινδύνων και στην Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου.
- (ζ) Αναζητά εξωτερικό έλεγχο/επιβεβαίωση της πολιτικής αμοιβών από αναγνωρισμένη εξειδικευμένη εταιρεία συμβούλων,
- (η) Λαμβάνει και αξιολογεί τις περιοδικά υποβαλλόμενες, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, αναφορές του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, με τις οποίες η εν λόγω Μονάδα υποβάλλει τις διαπιστώσεις της από τον κεντρικό και ανεξάρτητο εσωτερικό έλεγχο της πολιτικής αποδοχών που αυτή διενεργεί, καθώς και τις προτάσεις της για τυχόν αναθεώρηση της εφαρμοζόμενης πολιτικής αποδοχών,

με γνώμονα ιδίως την αποτροπή της δημιουργίας κινήτρων για την ανάληψη υπερβολικού κινδύνου ή άλλων ασυμβίβαστων με τους στόχους της Τράπεζας συμπεριφορών.

- (θ) Συνεργάζεται με άλλες Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Διοίκησης σε περίπτωση που οι δραστηριότητές τους ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στο σχεδιασμό και την ορθή λειτουργία της πολιτικής και πρακτικής των αποδοχών (π.χ. Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου) και εγκρίνει τις αποζημιώσεις των Επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, μετά από εισήγηση των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνου αντίστοιχα.
- (ι) Διασφαλίζει την προσήκουσα συμβουλευτική συμβολή των αρμόδιων Μονάδων του εποπτευόμενου ιδρύματος (Μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων, Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εσωτερικής Επιθεώρησης, Διαχείρισης Προσωπικού, Στρατηγικού Σχεδιασμού) στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και συνεπή εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών, καθώς και των εξωτερικών εμπειρογνομόνων, όταν κρίνεται αναγκαίο από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- (κ) Διασφαλίζει ότι η αμοιβή του προσωπικού των μονάδων εσωτερικής λειτουργίας της Τράπεζας (π.χ. διαχείριση κινδύνων, εσωτερικός έλεγχος, κανονιστική συμμόρφωση, οικονομικού ελέγχου) δεν συνδέεται με την επίδοση των επιχειρηματικών μονάδων τις οποίες εποπτεύουν.

Επίσης, η Επιτροπή Αποδοχών:

- (α) Διαμορφώνει και εισηγείται στο Δ.Σ. την εκάστοτε πολιτική Αποδοχών και παροχών για τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας και διαμορφώνει την πρόταση του Δ.Σ. προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων σε σχέση με την ετήσια αμοιβή των εκτελεστικών μελών της Διοίκησης η οποία αξιολογείται με βάση συγκριτικά στοιχεία για στελέχη ιδίου ή αντιστοίχου επιπέδου.
- (β) Προβλέπει τη διενέργεια επίσημης αξιολόγησης πιθανών σεναρίων, με σκοπό να διαπιστώσει την επίπτωση στο σύστημα αποδοχών ενδεχόμενων μελλοντικών γεγονότων είτε εντός είτε εκτός του εποπτευόμενου ιδρύματος, καθώς και τη διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων (backtests).
- (γ) Παρέχει, εφόσον απαιτείται, επαρκή πληροφόρηση στη Γενική Συνέλευση των μετόχων για τις δραστηριότητες τις οποίες ασκεί.
- (δ) Διασφαλίζει ότι η Τράπεζα διαθέτει σαφή, καλά τεκμηριωμένα και διαφανή πολιτική αμοιβών, η οποία γνωστοποιείται σε ετήσια βάση. Η πολιτική αμοιβών είναι συνεπής προς την επιχειρησιακή στρατηγική, το προφίλ και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και δεν ενθαρρύνει την ανάληψη υπερβολικών και βραχυπρόθεσμων κινδύνων.
- (ε) Μελετά και υποβάλλει προτάσεις στο ΔΣ για προγράμματα μεταβλητών αποδοχών των ανωτέρων στελεχών, συνδεδεμένα με κίνητρα και ύπαρξη ρήτρας επιστροφής (clawback), μετά από προηγούμενη αξιολόγηση των προβλεπόμενων στόχων απόδοσης με βάση τους κινδύνους, την οποία διενεργεί η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.
- (στ) Παρέχει ετησίως δήλωση συμμόρφωσης της πολιτικής αποδοχών προς το ν. 3723/2008 και την ΠΔ/ΤΕ 2650/2012, στο πλαίσιο της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

- (ζ) Διασφαλίζει ότι η εν γένει εφαρμογή από το εποπτευόμενο ίδρυμα της πολιτικής αποδοχών και των διαδικασιών που καθορίζονται από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υπόκειται, σε κεντρικό και ανεξάρτητο εσωτερικό έλεγχο και αναθεώρηση, όπως ασκείται από τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης ή ανάλογο εντεταλμένο όργανο, τουλάχιστον σε ετήσια βάση.
- (η) Γνωμοδοτεί πριν από την πρόσληψη υψηλόβαθμων στελεχών όταν οι αμοιβές τους αποκλίνουν από εκείνες που προβλέπει η εκάστοτε ισχύουσα πολιτική αποδοχών.

Στην Επιτροπή Αποδοχών παρέχεται ακώλυτα πρόσβαση :

- (α) σε συμβουλευτικές αναφορές που διαμορφώνονται από τις Επιτροπές Διοίκησης και από τις Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων, Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, οι οποίες έχουν διαμορφωθεί κατά τρόπο ανεξάρτητο από τις συμβουλευτικές αναφορές των ανώτερων διοικητικών στελεχών και δεν παρέχονται για λογαριασμό των εν λόγω στελεχών,
- (β) σε όλα τα σημεία και τις πληροφορίες που αφορούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών, και
- (γ) σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που διαθέτουν οι Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων, Εσωτερικής Επιθεώρησης, Κανονιστικής Συμμόρφωσης κατά τρόπο που δεν παρεμβάλλει εμπόδια στις συνήθεις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής αφορούν τόσο στην Τράπεζα Πειραιώς όσο και σε όσες θυγατρικές της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Σύνθεση Επιτροπής Αποδοχών:

Πρόεδρος	Κυριαζής Χαρίτων
Μέλη	Παππάς Πέτρος Αθανασίου Αργυρώ Φουρλής Βασίλειος

Στην Επιτροπή συμμετέχει, με πλήρη δικαιώματα ψήφου, η κα Μπερίτση Αικατερίνη, Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

4) Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ.

Σκοπός – Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. συστήθηκε με την υπ.αρ. 1069/21.06.2006 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αρχικά ως «Επιτροπή Διαδοχής & Αναπλήρωσης Μελών Δ.Σ.», εν όψει της Πράξης Διοικητή Τράπεζας Ελλάδος 2577/2006 σύμφωνα με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο πιστωτικού ιδρύματος οφείλει να διαθέτει, ως σύνολο, επαρκείς γνώσεις και

εμπειρία τουλάχιστον για τις σημαντικότερες των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος, ούτως ώστε να έχει τη δυνατότητα άσκησης εποπτείας επί του συνόλου των λειτουργιών είτε άμεσα είτε μέσω των Επιτροπών που θεσμοθετούνται υποχρεωτικά ή κατά τη διακριτική ευχέρεια του πιστωτικού ιδρύματος με βάση την ως άνω ΠΔΤΕ 2577/2006. Με την υπ' αρ. 1349/23.07.2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η εν λόγω Επιτροπή μετονομάστηκε σε «Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ»

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ.:

α) εντοπίζει και προτείνει, για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από τη Γενική Συνέλευση, υποψηφίους για τις κενές θέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, αξιολογεί το συνδυασμό ευρύτητας γνώσεων ανά αντικείμενο, δεξιοτήτων, και εμπειρίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης, προβαίνει στην περιγραφή των επιμέρους δεξιοτήτων και προσόντων που κατά την κρίση της απαιτούνται για την πλήρωση των θέσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και εκτιμά τον χρόνο που πρέπει να αφιερώνεται στην αντίστοιχη θέση. Επιπροσθέτως, η επιτροπή ανάδειξης υποψηφίων θέτει στόχο για την εκπροσώπηση του ανεπαρκώς εκπροσωπούμενου φύλου στο Διοικητικό Συμβούλιο και εκπονεί πολιτική ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα αυξηθεί ο αριθμός των προσώπων του ανεπαρκώς εκπροσωπούμενου φύλου στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου να υλοποιηθεί ο στόχος αυτός,

β) περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως αξιολογεί τη δομή, το μέγεθος, τη σύνθεση και την απόδοση του Διοικητικού Συμβουλίου και απευθύνει συστάσεις προς αυτό σχετικά με τυχόν αλλαγές που κρίνει σκόπιμες,

γ) περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως αξιολογεί τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία ανά αντικείμενο μεμονωμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου ως συνόλου και υποβάλλει σχετικές αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο,

δ) επανεξετάζει περιοδικά την πολιτική που εφαρμόζει το Διοικητικό Συμβούλιο για την επιλογή και το διορισμό ανώτερων διοικητικών στελεχών και απευθύνει συστάσεις προς αυτό.

ε) ελέγχει και διαπιστώνει τη συνδρομή των κριτηρίων ανεξαρτησίας, προκειμένου μέλος του Δ.Σ. να χαρακτηρίζεται ως «ανεξάρτητο». Κατά την εφαρμογή και διαπίστωση συνδρομής των κριτηρίων ανεξαρτησίας, η Επιτροπή προκρίνει την ουσία έναντι του τύπου. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή σταθμίζει τα κριτήρια ανεξαρτησίας ή την έλλειψη κάποιου εξ αυτών προκειμένου να αποφανθεί ότι το υποψήφιο μέλος πληροί στην ουσία τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας, ιδίως αν η εν γένει συμμετοχή του και ο τρόπος άσκησης των καθηκόντων του δεν δημιουργούν καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων και δεν θέτουν σε αμφισβήτηση την ελεύθερη και αντικειμενική, προς το συμφέρον της Τράπεζας, κρίση του.

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ., κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, λαμβάνει υπόψη, σε διαρκή βάση και στο βαθμό που είναι δυνατό, την ανάγκη να διασφαλισθεί ότι κατά τη λήψη των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου δεν βαρύνει ουσιαστικά η βούληση ενός ατόμου ή μιας μικρής ομάδας κατά τρόπο που θίγει τα συμφέροντα του ιδρύματος ως συνόλου.

Η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ., μπορεί να χρησιμοποιεί οποιουσδήποτε πόρους κρίνει κατάλληλους, περιλαμβανομένων των εξωτερικών συμβούλων, της παρέχεται δε η δέουσα χρηματοδότηση για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού.

Σύνθεση Επιτροπής

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) έως έξι (6) μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. μεταξύ των οποίων και εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του έχει θεσπίσει τα κριτήρια επιλογής για τη θέση του Προέδρου Δ.Σ., Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και για τα υποψήφια μέλη του ως ακολούθως:

1 Κριτήρια επιλογής για τη θέση Προέδρου ΔΣ ή και Διευθύνοντος Συμβούλου

Τα πρόσωπα που θα επιλεγούν θα αξιολογούνται με βάση τα εξής χαρακτηριστικά:

Σπουδές: Κατ' ελάχιστο κάτοχοι πτυχίου ανωτάτου πανεπιστημιακού ιδρύματος στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Κύρος & Εμπειρία: Πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους, που διαθέτουν εμπειρία 15 τουλάχιστον ετών στο χρηματοοικονομικό ή τραπεζικό χώρο και από αυτά 10ετή τουλάχιστον εμπειρία και συμμετοχή ως ανώτατα στελέχη διοίκησης Τραπεζών ή μεγάλων εταιρειών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

2 Κριτήρια επιλογής υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα πρόσωπα που θα επιλεγούν πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

Προσωπικότητα: Οι υποψήφιοι πρέπει να τυγχάνουν πρόσωπα ευρείας αποδοχής και έξωθεν καλής μαρτυρίας, να τρέφουν εκτίμηση για τον Όμιλο και να επιθυμούν να συνεισφέρουν στην ανάπτυξή του, να έχουν διακριθεί στον τομέα επαγγελματικής ή επιστημονικής δράσης τους και να διαθέτουν επιχειρηματική αντίληψη και στρατηγική σκέψη.

Γνώσεις και εμπειρία: Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να διαθέτει σύνθεση:

- (α) η οποία θα εκπροσωπεί σημαντικούς τομείς της οικονομικής ζωής του τόπου, όπως: εμπόριο, ναυτιλία, βιομηχανία, μεταφορές, τουρισμός ενέργεια, και
- (β) συλλογικά να διαθέτει τις αναγκαίες για άσκηση εποπτείας γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρίες, όπως: Νομικά, Λογιστικά, Ελεγκτική, γνώσεις Οικονομικής Διαχείρισης, γνώσεις και εμπειρία Χρηματοδοτήσεων, γνώσεις Εταιρικής Διακυβέρνησης, γνώσεις Διαχείρισης Πιστωτικού και Λειτουργικού Κινδύνου.

Σύνθεση Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. .:

Πρόεδρος	Σάλλας Μιχάλης
Μέλη	Γεωργάνας Ιάκωβος
	Φουρλής Βασίλειος
	Κυριαζής Χαρίτων

Στην Επιτροπή συμμετέχει, με πλήρη δικαιώματα ψήφου, η κα Μπερίτση Αικατερίνη, Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Β) Επιτροπές Στρατηγικής Κατεύθυνσης

1) Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού

Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Παρακολουθεί σε τακτική βάση, αναλύει και λαμβάνει αποφάσεις για θέματα στρατηγικών επιλογών της Τράπεζας (π.χ. αυξήσεις ή μειώσεις κεφαλαίου, εξαγορές, συγχωνεύσεις, επενδύσεις ή ρευστοποιήσεις στρατηγικών συμμετοχών, στρατηγικές συνεργασίες κ.λ.π.), αναθέτει σε στελέχη ειδικές αποστολές για την επιτυχία των στόχων και, όταν απαιτείται, διατυπώνει σχετική εισήγηση στο Δ.Σ. της Τράπεζας.
- Χαράσσει τους άξονες του Επιχειρηματικού Σχεδίου, στο πλαίσιο των οποίων η Εκτελεστική Επιτροπή συντάσσει τον ετήσιο Προϋπολογισμό, που εγκρίνει το Δ.Σ.
- Εισηγείται τα παραπάνω θέματα για να περιληφθούν στην ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας.
- Παρακολουθεί, εισηγείται, αποφασίζει για κάθε θέμα στρατηγικής σημασίας για τον Όμιλο.
- Σε περίπτωση κρίσης έχει αρμοδιότητες Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων και έχει την εποπτεία και επίβλεψη των ενεργειών ανάκαμψης. επίσης, έχει την αρμοδιότητα ενεργοποίησης και εφαρμογής του εκάστοτε ισχύοντος Σχεδίου Ανάκαμψης (RecoveryPlan), που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 66 ν. 4261/2014 και την ΠΔ/ΤΕ 2648/19.01.2012, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού αφορούν τόσο την Τράπεζα Πειραιώς όσο και τις θυγατρικές του Ομίλου.

Συνεδριάσεις

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού συνεδριάζει μια φορά το μήνα, σε τόπο και ώρα και με την ημερήσια διάταξη που ορίζει ο Πρόεδρος αυτής και ανακοινώνεται από τη Γραμματέα στα μέλη.

Ο Πρόεδρος με απόφασή του μπορεί να συγκαλεί εκτάκτως την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού ή να μεταβάλλει την ημέρα ή τη συχνότητα των τακτικών συνεδριάσεων.

Κάθε μέλος της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού έχει δικαίωμα να φέρει θέματα προς συζήτηση εντός του πλαισίου αρμοδιοτήτων του. Τα θέματα τίθενται υπόψη του Προέδρου της, ο οποίος τα περιλαμβάνει στην ημερήσια διάταξη επόμενων τακτικών ή έκτακτων συνεδριάσεων της αντίστοιχης Επιτροπής.

Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να διεξάγονται και με χρήση τεχνολογιών διάσκεψης που δεν απαιτούν τη φυσική παρουσία όλων των μελών στον ίδιο χώρο.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού μπορούν να παρίστανται, εκτός των μελών της, οι υπηρεσιακοί υπεύθυνοι διαφόρων θεμάτων που εισάγονται προς συζήτηση ή και άλλα στελέχη ή σύμβουλοι της Τράπεζας την παρουσία των οποίων επιθυμεί η Επιτροπή.

Σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού τηρούνται πρακτικά, τα οποία επικυρώνονται από τον Πρόεδρο και τη Γραμματέα της Επιτροπής.

Λήψη αποφάσεων

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού αποφασίζει με απαρτία τουλάχιστον του ημίσεως των μελών της και πλειοψηφία 2/3 των παρόντων μελών.

Τροποποίηση

Η Πράξη Σύστασης και αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού αποτελεί τμήμα του Εσωτερικού Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης και τροποποίησή της γίνεται με Πράξη του Προέδρου του Δ.Σ., κατ' ανάθεση σχετικής αρμοδιότητας από το Διοικητικό Συμβούλιο (απόφαση ΔΣ 1253/9.2.2011).

Σύνθεση Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού:

Πρόεδρος	Σάλλας Μιχάλης
Αναπληρωτής	
Προέδρου	Ταμβακάκης Απόστολος
Μέλη	Λεκκάκος Σταύρος
	Θωμόπουλος Άνθιμος
	Αντωνιάδης Χριστόδουλος
	Μίλης Ηλίας
	Παπασπύρου Σπυρίδων
	Μυλωνάς Θεόδωρος
	Μάνος Αλέξανδρος
	Φράγκος Σοφοκλής

Γ) Εκτελεστικές & Διοικητικές Επιτροπές

1)Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου

Λειτουργία

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά μία φορά την εβδομάδα, με πρόσκληση του Προέδρου της αλλά και όσες φορές κρίνει απαραίτητο για επιτέλεση της αποστολής της. Η πρόσκληση καθορίζει την Ημερήσια Διάταξη, τον τόπο και το χρόνο συνεδρίασης της Εκτελεστικής Επιτροπής. Κάθε μέλος της Επιτροπής έχει δικαίωμα να ζητήσει γραπτώς τη σύγκληση της Επιτροπής για τη συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων.

Προκειμένου να ληφθεί απόφαση από την Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου απαιτείται απαρτία τουλάχιστον του 50% των μελών της με αυτοπρόσωπη παρουσία είτε στο χώρο συνεδρίασης του Συμβουλίου είτε σε άλλο χώρο με χρήση τεχνολογιών διάσκεψης. Με την επιφύλαξη επίτευξης απαρτίας κατά τα ανωτέρω, μέλος της Επιτροπής μπορεί, σε περίπτωση κωλύματος, να εξουσιοδοτήσει εγγράφως ένα από τα λοιπά μέλη της Επιτροπής προκειμένου να το εκπροσωπήσει σε συγκεκριμένη συνεδρίαση της Επιτροπής και να ψηφίσει για λογαριασμό του στα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία 2/3 των παρόντων και εκπροσωπούμενων μελών.

Δεν επιτρέπεται η παρουσία, συμμετοχή και ψηφοφορία μέλους της Επιτροπής κατά τη συζήτηση του θέματος για το οποίο έχει σύγκρουση συμφερόντων. Δεν εμπίπτουν στην παραπάνω απαγόρευση οι αποφάσεις που αφορούν καθορισμό πολιτικής, διαδικασιών, όρων ή κριτηρίων διαχείρισης κινδύνων ή άλλα θέματα γενικής εφαρμογής.

Η Επιτροπή δικαιούται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της και όσους, στελέχη, υπαλλήλους ή συμβούλους της Τράπεζας κρίνει σκόπιμο ή χρήσιμο.

Σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής τηρούνται πρακτικά, τα οποία υπογράφονται από τον Πρόεδρο, τον Εκτελεστικό Γραμματέα και το Γραμματέα της Επιτροπής.

Αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής Ομίλου αφορούν τόσο στην Τράπεζα Πειραιώς όσο και στις ενοποιούμενες θυγατρικές της.

Με εξουσιοδότηση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς, η Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες, τις οποίες μπορεί να εκχωρεί ή να αναθέτει σε διοικητικές επιτροπές, σε μέλη της Επιτροπής ή σε στελέχη της Τράπεζας.

1. Παρακολουθεί την εφαρμογή του Επιχειρηματικού Σχεδίου (BusinessPlan) και του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης (RestructuringPlan) της Τράπεζας και του Ομίλου και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για επίτευξη των στόχων που περιλαμβάνονται εκεί. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής στην έναρξη κάθε τριμήνου ο CFO του Ομίλου και ο επικεφαλής του Επιχειρηματικού Σχεδιασμού παρουσιάζουν στην Επιτροπή αναφορά με την πρόοδο υλοποίησης τόσο του BusinessPlan, όσο και του RestructuringPlan και επισημαίνουν τυχόν σημεία τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής.
2. Χαράσσει τις κατευθύνσεις του Προϋπολογισμού και εισηγείται τον Ετήσιο Προϋπολογισμό στο

Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Στην αρχή εκάστου έτους ο επικεφαλής κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τομέα υποστήριξης παρουσιάζει στην Εκτελεστική Επιτροπή συνοπτικά το BusinessPlan των περιοχών ευθύνης του μαζί με συνοπτικά στοιχεία του προϋπολογισμού του και στο τέλος εκάστου εξαμήνου συνοπτικό απολογισμό υλοποίησής του.

4. Ο CFO παρουσιάζει στην Επιτροπή στο δεύτερο δεκαπενθήμερο εκάστου τριμήνου την εξέλιξη των μεγεθών του τρέχοντος προϋπολογισμού του προηγούμενου τριμήνου και επισημαίνει τυχόν αποκλίσεις στην Επιτροπή ώστε να γίνουν οι κατάλληλες διορθωτικές παρεμβάσεις με ευθύνη των καθ' ύλην αρμοδίων στελεχών. Εποπτεύει και παρακολουθεί την πορεία των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στο εσωτερικό και εξωτερικό.

Ο επικεφαλής του International Banking παρουσιάζει ανά τρίμηνο την εξέλιξη των μεγεθών του προϋπολογισμού και επισημαίνει τυχόν αποκλίσεις στην Επιτροπή ώστε να γίνουν οι κατάλληλες διορθωτικές παρεμβάσεις με ευθύνη των καθ' ύλην αρμοδίων στελεχών.

5. Εγκρίνει την οργανωτική διάρθρωση της Τράπεζας και τις αλλαγές στο Οργανόγραμμα.
6. Συγκροτεί διοικητικές επιτροπές και καθορίζει τη σύνθεση και τις αρμοδιότητές τους.
7. Εγκρίνει, συμπληρώνει ή τροποποιεί λογιστικές αρχές του Ομίλου μετά από εισήγηση της Δ/σης Οικονομικών Υπηρεσιών.
8. Αποφασίζει την πολιτική επιτοκίων και το πλαίσιο τιμολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρει η Τράπεζα.
9. Εγκρίνει την εισαγωγή νέων, καθώς και τη σημαντική διαφοροποίηση υφιστάμενων προϊόντων και υπηρεσιών της Τράπεζας καθώς και των προϊόντων ρυθμίσεων και καθορίζει την πολιτική τιμολόγησής τους πριν την έναρξη διάθεσής τους σε πελάτες.
10. Εγκρίνει τη στρατηγική marketing και τις χορηγίες και παρακολουθεί την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητά τους.

Ο επικεφαλής του Marketing παρουσιάζει στην αρχή εκάστου έτους τη στρατηγική του Marketing της Τράπεζας, καθώς και σε κατάλληλο χρόνο τα αποτελέσματα των ποιοτικών ερευνών και των μετρήσεων ικανοποίησης των πελατών.

11. Εγκρίνει τη στρατηγική τεχνολογικών υποδομών του Ομίλου.
Ο επικεφαλής του Τομέα Τεχνολογίας του Ομίλου παρουσιάζει στην αρχή εκάστου έτους τη στρατηγική τεχνολογίας του Ομίλου.
12. Εγκρίνει την έναρξη συνεργασιών σε τομείς ή κλάδους της οικονομίας, μετά από σχετική εισήγηση των επικεφαλής των αρμόδιων επιχειρηματικών μονάδων ή μονάδων υποστήριξης.
13. Εγκρίνει αρχές και κανόνες Πιστωτικής Πολιτικής, καθώς και τους κανονισμούς, εγχειρίδια, πολιτικές και διαδικασίες Πιστωτικής Πολιτικής που τίθενται σε ισχύ σε εφαρμογή των αρχών αυτών καθώς και τις τυχόν τροποποιήσεις τους, μετά από σύμφωνη γνώμη του ChiefRiskOfficer, πλην των τροποποιήσεων του RiskAppetite, οι οποίες εγκρίνονται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

14. Παρακολουθεί και εποπτεύει την εφαρμογή των κανόνων και προγραμμάτων Εταιρικής Διακυβέρνησης και αποφασίζει τη λήψη μέτρων κανονιστικής συμμόρφωσης μετά από εισήγηση αρμοδίων Μονάδων ή Επιτροπών.

15. Εγκρίνει τα προγράμματα ανθρώπινου δυναμικού (εθελούσιας εξόδου, αμοιβών, ασφαλιστικών και λοιπών παροχών), στο πλαίσιο πάντοτε της εγκεκριμένης Πολιτικής Προσωπικού (ΠΔΤΕ

2650/2012) κατ' ανάθεση της σχετικής αρμοδιότητας άρθρου 3 §2 ν. 3016/2002 από το Διοικητικό Συμβούλιο.

16. Εγκρίνει προαγωγές στελεχών σε βαθμό ανώτερο του Διευθυντή .
17. Καθορίζει, εντός του εύρους των δικών της εγκριτικών ορίων, τα εγκριτικά όρια των διοικητικών επιτροπών και στελεχών της Τράπεζας για θέματα που δεν άπτονται της έγκρισης πιστοδοτήσεων.
18. Ενημερώνει μέσω του Προέδρου της το Διοικητικό Συμβούλιο, σε τριμηνιαία τουλάχιστον βάση, ότι η λειτουργία της Επιτροπής είναι σύμφωνη με την επιχειρησιακή στρατηγική και τη στρατηγική κινδύνων της Τράπεζας.
19. Εγκρίνει τις πράξεις που αναφέρονται στον συνημμένο Πίνακα και εντός των ορίων που καθορίζονται εκεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

	Εγκριτική Αρμοδιότητα	Εγκριτικό Κλιμάκιο	
		Εκτελεστική Επιτροπή	Διοικητικό Συμβούλιο
(α)	Αγορά ή πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων.	πάνω από το όριο της Επιτροπής Δαπανών & Προϋπολογισμού και μέχρι €150 εκ ανά περίπτωση	€150 εκ και άνω ανά περίπτωση
(β)	Ειδικά στις περιπτώσεις: αγοραπωλησίας, μίσθωσης, παραχώρησης χρήσης ή εκμετάλλευσης ακινήτου ή άλλων παγίων, όταν η συναλλαγή γίνεται με αντισυμβαλλόμενο ή αφορά μετοχές της εταιρείας του ακινήτου, στην οποία μετέχει ως μέλος της διοίκησης ή ως μέτοχος αυτής με ποσοστό άνω του 20% κάποιιο μέλος του Δ.Σ. ή της Εκτελεστικής Επιτροπής, εκτός εάν συμμετέχει στη διοίκηση της εταιρείας εκπροσωπώντας την Τράπεζα.	πάνω από €5 εκ (όριο της Επιτροπής Δαπανών Προϋπολογισμού) και μέχρι €50 εκ ανά περίπτωση	€50 εκ και άνω ανά περίπτωση
(γ)	Διενέργεια επενδύσεων ή ρευστοποιήσεων σε μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα παντός είδους και εκδότη	μέχρι 10% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας ανά περίπτωση	άνω του 10% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας ανά περίπτωση
(δ)	Επιχειρηματικές συμμετοχές στρατηγικού ή μη χαρακτήρα (απόκτηση, μεταβολή θέσης, έξοδος)	μέχρι 10% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της	άνω του 10% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της

	Εγκριτική Αρμοδιότητα	Εγκριτικό Κλιμάκιο	
		Εκτελεστική Επιτροπή	Διοικητικό Συμβούλιο
		Τράπεζας ανά περίπτωση	Τράπεζας ανά περίπτωση και μέχρι του εκάστοτε ισχύοντος κανονιστικού ορίου

Σύνθεση Εκτελεστικής Επιτροπής:

Πρόεδρος	Λεκκάκος Σταύρος
Αναπληρωτής Πρόεδρος	Θωμόπουλος Άνθιμος
Μέλη	Αντωνιάδης Χριστόδουλος
	Μίλης Ηλίας
	Παπασπύρου Σπυριδών
	Γεωργίου Κωνσταντίνος
	Πουλόπουλος Γεώργιος
	Σγουροβασιλάκης Ιωάννης
	Μάντακας Γεώργιος
	Κωνσταντινίδης Θεόφιλος
	Μυλωνάς Θεόδωρος
Αναπληρωματικά Μέλη	Αρβανίτης Αθανάσιος
	Κυριακόπουλος Ιωάννης
	Λαζαρίδου Πηνελόπη
	Μπάρκα Μάρθα
	Παπαδόπουλος Ιωάννης
	Λοϊζίδης Κωνσταντίνος

3. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου (ΣΕΕ)

Ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του υφιστάμενου Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και υλοποιεί άμεσα τις ενδεχόμενες ενέργειες που απαιτούνται για τη διαρκή αντιμετώπιση και μείωση του Λειτουργικού Κινδύνου. Παράλληλα, ο Όμιλος ελέγχει με κατάλληλους μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης, τη συνεπή εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στις Μονάδες, καθώς και την πλήρη συμμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων με τις αρχές και τους στόχους του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Βασικό μέλημα της Τράπεζας αποτελεί η ανάπτυξη και η συνεχής αναβάθμιση, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο Ομίλου, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της, το οποίο αποτελεί σύνολο λεπτομερώς καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν σε συνεχή

βάση κάθε δραστηριότητα και συναλλαγή της και συντελούν στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει ένα ισχυρό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου για τη διαφύλαξη των περιουσιακών της στοιχείων, τη ξεχωριστή και αναλυτική τήρηση και φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών της και τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της. Τα μέλη του Δ.Σ. έχουν την τελική ευθύνη για τη διατήρηση του Συστήματος, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικής εφαρμογής του. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου αποσκοπεί στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν την Τράπεζα και όχι απαραίτητα στην εξάλειψή τους.

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας υποστηρίζεται, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, από ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS – Management Information System) και επικοινωνίας, καθώς και μηχανισμούς, οι οποίοι αλληλοσυμπληρώνονται και αποτελούν ένα ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου τόσο της οργανωτικής δομής και των δραστηριοτήτων της Τράπεζας όσο και του Κανονισμού.

Υπεύθυνοι για την τήρηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι οι:

- Εσωτερικός Ελεγκτής
- Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου)

Τα μέλη του Δ.Σ. αξιολογούν την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος σε ετήσια βάση και χαράζουν τη στρατηγική για τη βελτίωσή του με βάση σχετική έκθεση που τους υποβάλλει η Διοίκηση της Τράπεζας και τις επ' αυτής παρατηρήσεις της Επιτροπής Ελέγχου. Η αξιολόγηση της επάρκειας του Συστήματος σε επίπεδο Τράπεζας και επίπεδο Ομίλου ανατίθεται περιοδικά και τουλάχιστον ανά τριετία, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής ελέγχου, σε τρίτους, πλην των τακτικών, ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Η σχετική έκθεση αξιολόγησης γνωστοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους μετά από τη λήξη της τριετίας.

Εσωτερικός Ελεγκτής

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής ως όργανο εσωτερικού ελέγχου που προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 «Για την Εταιρική Διακυβέρνηση» κατά την άσκηση των καθηκόντων του, είναι ανεξάρτητος, δεν υπάγεται ιεραρχικά σε καμία υπηρεσιακή μονάδα της Τράπεζας και εποπτεύεται από ένα έως τρία μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. που ορίζονται από το Δ.Σ. και συμμετέχουν στην Επιτροπή Ελέγχου. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής ορίζεται από το Δ.Σ. και δεν μπορεί να είναι μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας ή διευθυντικό στέλεχος ή συγγενής με μέλος Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος μέχρι και δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Τα αυτά ισχύουν επί τυχόν πλειονότητας εσωτερικών ελεγκτών. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής εποπτεύει την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου).

Ο Εσωτερικός Ελεγκτής κατά την άσκηση των καθηκόντων του δικαιούται να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού και χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και να έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε υπηρεσία της. Για τη διευκόλυνση του έργου του Εσωτερικού

Ελεγκτή, τα μέλη του Δ.Σ. οφείλουν να συνεργάζονται και να του παρέχουν κάθε αναγκαία πληροφορία, η δε διοίκηση της Τράπεζας οφείλει να του παρέχει κάθε απαραίτητο προς τούτο μέσο.

Η Τράπεζα υποχρεούται να ενημερώνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στο πρόσωπο του επικεφαλής και των προϊσταμένων Τομέων και Ομάδων του Εσωτερικού Ελέγχου ή την οργάνωση του Εσωτερικού Ελέγχου εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη μεταβολή αυτή. Η μεταβολή στο πρόσωπο του Εσωτερικού Ελεγκτή ανακοινώνεται, επίσης, άμεσα στο Χ.Α. και την Τράπεζα της Ελλάδος.

4. Κανονιστική Συμμόρφωση

Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου (Group Compliance Division) συγκροτήθηκε στο πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων του εποπτικού πλαισίου ΒΑΣΙΛΕΙΑ II και των διατάξεων της Π.Δ./Τ.Ε. 2577/9.3.2006 ως διοικητικά ανεξάρτητη μονάδα, η οποία είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση της πολιτικής που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας για τη συμμόρφωσή της προς το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου υπάγεται στον Τομέα Εταιρικής Διοίκησης, έχει δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της, και διευθύνεται από επιλεγμένο πρόσωπο (Chief Compliance Officer) με επαρκείς γνώσεις των τραπεζικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου είναι οι εξής:

- Θεσπίζει και εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες και εκπονεί σχετικό ετήσιο Πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με στόχο να επιτυγχάνεται η έγκαιρη και διαρκής συμμόρφωση της Τράπεζας και του Ομίλου προς το εκάστοτε ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο και τις διατάξεις της Πολιτικής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου, την οποία έχει θεσπίσει η Τράπεζα, και να υφίσταται ανά πάσα στιγμή πλήρης εικόνα για το βαθμό επίτευξης του στόχου αυτού.
- Εξασφαλίζει ότι η Τράπεζα Πειραιώς και ο Όμιλός της συμμορφώνονται με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο ρυθμίζει την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Για το σκοπό αυτό, ελέγχει τη συμμόρφωση των οργανωτικών μονάδων της Τράπεζας με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ως άνω πλαίσιο, καθώς και από την Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου την οποία έχει θεσπίσει η Τράπεζα, και δομεί κατάλληλο περιβάλλον για τον έγκαιρο εντοπισμό, αποτροπή, διερεύνηση και αναφορά παρόμοιων προσπαθειών.
- Ενημερώνει τη Διοίκηση της Τράπεζας και το Διοικητικό Συμβούλιο, διά των ετήσιων αναφορών της, για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης, και, ιδίως, για κάθε διαπιστωθείσα σημαντική παράβαση του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου ή για τυχόν σημαντικές ελλείψεις στην τήρηση των υποχρεώσεων που αυτό επιβάλλει.
- Σε περίπτωση τροποποιήσεων του εκάστοτε ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου παρέχει, με τη συνδρομή των νομικών υπηρεσιών της Τράπεζας ή και των κατά τόπους νομικών συμβούλων των θυγατρικών εξωτερικού, σχετικές οδηγίες για την αντίστοιχη προσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών και του εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου που εφαρμόζονται από τις υπηρεσιακές

μονάδες της Τράπεζας, καθώς και από τα καταστήματα και τις θυγατρικές εταιρείες εσωτερικού και εξωτερικού κατά περίπτωση.

- Διασφαλίζει, με κατάλληλες διαδικασίες, την τήρηση των προθεσμιών για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο και παρέχει για το σκοπό αυτό σχετική έγγραφη διαβεβαίωση προς το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω των ετήσιων αναφορών της.
- Διασφαλίζει τη διαρκή ενημέρωση των υπαλλήλων για τις εξελίξεις στο σχετικό με τις αρμοδιότητές τους ρυθμιστικό πλαίσιο, με τη θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών, ενημερωτικών σημειωμάτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με την αρμόδια μονάδα του Τομέα Ανθρωπίνου Δυναμικού Ομίλου.
- Συντονίζει το έργο των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης (compliance officers) των εταιρειών του Ομίλου, ώστε όλες οι εταιρείες του Ομίλου να συμμορφώνονται πλήρως προς τις εφαρμοστέες εκάστοτε διατάξεις και προς τις διατάξεις του Ν. 2656/1998 για καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές.
- Υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού εξαμήνου κάθε έτους έκθεση επί των θεμάτων αρμοδιότητάς της.

Η Τράπεζα ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για οποιαδήποτε μεταβολή στο πρόσωπο του επικεφαλής της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη μεταβολή αυτή. Αντίστοιχα, η μεταβολή αυτή ανακοινώνεται άμεσα και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

5. Διαχείριση κινδύνων

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων, σε ατομικό και επίπεδο Ομίλου, με γνώμονα τη διατήρηση της σταθερότητας και συνέχειας των εργασιών της. Στο πλαίσιο αυτό, τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας μεριμνούν για την καταγραφή και τακτική επαναξιολόγηση της Επιχειρησιακής Στρατηγικής της αναφορικά με την ανάληψη, παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων και τη διάκριση των συναλλαγών και πελατών κατά επίπεδο κινδύνου, τον καθορισμό των εκάστοτε αποδεκτών ανωτάτων ορίων ανάληψης κινδύνου συνολικά για κάθε είδους κινδύνου και την περαιτέρω εξειδίκευση καθενός εκ των ως άνω ορίων, καθώς και τη θέσπιση ορίων παύσης ζημιογόνων δραστηριοτήτων ή άλλων διορθωτικών ενεργειών.

Η Τράπεζα μεριμνά, επίσης, για τη θέσπιση αξιόπιστων, αποτελεσματικών και ολοκληρωμένων πολιτικών και διαδικασιών για την αξιολόγηση και διατήρηση σε διαρκή βάση του ύψους, της σύνθεσης και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία κρίνονται εκάστοτε από τη Διοίκηση της Τράπεζας κατάλληλα για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων που αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει η Τράπεζα. Οι ως άνω πολιτικές και διαδικασίες υπόκεινται σε τακτική εσωτερική επανεξέταση και αξιολόγηση από τον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, με στόχο να διασφαλίζεται ότι αυτές παραμένουν πλήρεις, επαρκείς και ανάλογες με τη φύση, την έκταση και την πολυπλοκότητα των εκάστοτε δραστηριοτήτων της Τράπεζας.

Στη διαδικασία του σχεδιασμού, της παρακολούθησης και της διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της αξιολόγησης της επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων εμπλέκονται οι ακόλουθες οργανωτικές μονάδες:

- Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην οποία ανατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο αρμοδιότητες σχετικές με τη διαχείριση κινδύνων κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της Π.Δ./Τ.Ε. 2577/2006, ούτως ώστε να καλύπτονται αποτελεσματικά για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας όλες οι μορφές κινδύνων, και να διασφαλίζεται ο ενοποιημένος έλεγχός τους, η εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους και ο απαιτούμενος συντονισμός σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου.
- Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής της Τράπεζας σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαιακής επάρκειας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας για όλες τις μορφές κινδύνων.
- Ο Τομέας Πίστης Ομίλου, ο οποίος συνιστά την δευτερογενή αξιολόγηση της ανάληψης του πιστωτικού κινδύνου κατά την εγκριτική διαδικασία (δεύτερη γραμμή άμυνας) και είναι αρμόδιος για την κατάρτιση και την συντήρηση της Πιστωτικής Πολιτικής.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού (ALCO) είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της στρατηγικής ανάπτυξης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου, ανάλογα με τα εκάστοτε ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα και τις εξελίξεις του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με στόχο τη διασφάλιση της υψηλής ανταγωνιστικότητας και αποδοτικότητας, με παράλληλη διατήρηση των αναλαμβανόμενων επιχειρηματικών κινδύνων σε προκαθορισμένα όρια. Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCO) περιγράφονται αναλυτικά στο Προσάρτημα 03 «Εκτελεστικές & Διοικητικές Επιτροπές και Συμβούλια» του Εσωτερικού Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης & Λειτουργίας.

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου είναι διοικητικά ανεξάρτητη μονάδα σε σχέση με μονάδες της Τράπεζας, οι οποίες έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες ή αρμοδιότητες για την πραγματοποίηση και λογιστικοποίηση συναλλαγών και επιτελεί τις αρμοδιότητες της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων κατά τις διατάξεις της Π.Δ./Τ.Ε. 2577/9.3.2006, καθώς και της Μονάδας Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου κατά τις διατάξεις της Π.Δ./Τ.Ε. 2589/20.8.2007 και Π.Δ./Τ.Ε. 2594/20.8.2007 αντίστοιχα. Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου εποπτεύεται από τον Chief Risk Officer Ομίλου ο οποίος αναφέρεται για τα θέματα της αρμοδιότητάς του στη Διοίκηση και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, ή / και μέσω αυτής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων, υπόκειται στον έλεγχο του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, τα αρμόδια στελέχη του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου έχουν πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες της Τράπεζας, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου της, τα οποία είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Ο επικεφαλής του Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, και η τοποθέτησή του, καθώς και η τυχόν αντικατάστασή του γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΔΗΛΩΣΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής Αποδοχών, δηλώνουμε ότι η Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας, η οποία εγκρίθηκε κατά την από 30.12.2013 συνεδρίαση της Επιτροπής Αποδοχών και την από 16.01.2014 συνεδρίαση του ΔΣ, είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 «Περί ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης» και την υπ' αριθμ. 2650/19.01.2012 Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, η δε πλήρης εναρμόνιση του κειμένου της με τις προβλέψεις του Ν. 4261/2014, τις οποίες η Τράπεζα ήδη εφαρμόζει στην πράξη, θα πραγματοποιηθεί άμεσα.

ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 4 παρ. 2 του Ν.3556/2007)

Εξ' όσων γνωρίζουμε, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2014, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Τράπεζας Πειραιώς, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, καθώς και ότι η ετήσια έκθεση 2014 του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας Πειραιώς καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μιχάλης Γ. Σάλλας

Σταύρος Μ. Λεκκάκος

Άνθιμος Κ. Θωμόπουλος

Πρόεδρος του ΔΣ

Διευθύνων Σύμβουλος & CEO

Διευθύνων Σύμβουλος & CEO

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ 2014

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2014, στην οποία περιλαμβάνονται

- Η Έκθεση Διαχείρισης του ΔΣ
- Η Επεξηγηματική Έκθεση
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης
- Η Δήλωση επιτροπής αποδοχών
- Η Δήλωση (άρθρο 4 παρ.2 του Ν. 3556/2007)
- Η Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή Τράπεζας και Ομίλου
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Τράπεζας και Ομίλου
- Τα Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης 2014 της Τράπεζας και του Ομίλου
- Οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005
- Η Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων
- Η Έκθεση ελέγχου επί της έκθεσης διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων

είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <http://www.piraeusbankgroup.com/el/investors/financials/financial-statements>

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.»

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.», οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2014, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συγκεντρωτικού συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +302106874400, Φαξ: +302106874444, www.pwc.gr

Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τηλ: +302310 488880 Φαξ: +302310459487

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2014 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.1 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις, οι οποίες επηρεάζουν τον τραπεζικό κλάδο, κυρίως όσον αφορά στη ρευστότητα του. Οι ουσιώδεις αυτές αβεβαιότητες δύνανται να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητα του Ομίλου να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική του δραστηριότητα.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α του κωδ. Ν 2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του κωδ. Ν. 2190/1920.

ΠράιςγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2015

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Δημήτρης Σούρμπης
ΑΜ ΣΟΕΛ 16891

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2014

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 31η Μαρτίου 2015 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbankgroup.com

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

	Σελίδα
Καταστάσεις	
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	2
Ενοποιημένη Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος	3
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	4
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	5
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6
Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων	
1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο	7
2 Γενικές λογιστικές αρχές του Ομίλου	7
2.1 Βάση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων	7
2.2 Ενοποίηση	14
2.3 Ξένα νομίσματα	16
2.4 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	17
2.5 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας (deferred day on profit and loss)	20
2.6 Έσοδα και έξοδα τόκων	21
2.7 Έσοδα και έξοδα προμηθειών	21
2.8 Έσοδα από μερίσματα	21
2.9 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	21
2.10 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων	22
2.11 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	23
2.12 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	24
2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	25
2.14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	27
2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού	28
2.16 Ενσώματα πάγια στοιχεία	30
2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα	31
2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού και διακοπτόμενες δραστηριότητες	32
2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	33
2.20 Μισθώσεις	33
2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	34
2.22 Προβλέψεις	35
2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	35
2.24 Παροχές σε εργαζομένους	36
2.25 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι	37
2.26 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια	38
2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος	38
2.28 Τιτλοποιήσεις	38
2.29 Επιμέτρηση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	38

2.31	Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	40
2.32	Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας	40
2.33	Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	41
2.34	Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	41
3	Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	42
3.1	Πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων	43
3.2	Διαχείριση πιστωτικών κινδύνων	58
3.3	Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	67
3.4	Ρυθμίσεις δανείων	70
3.5	Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα	72
3.6	Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	72
3.7	Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	74
3.8	Κίνδυνος αγοράς	76
3.9	Κίνδυνος συναλλάγματος	77
3.10	Κίνδυνος επιτοκίου	79
3.11	Κίνδυνος ρευστότητας	81
3.12	Εύλογες αξίες στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	85
3.13	Υπηρεσίες θεματοφυλακής	90
3.14	Κεφαλαιακή επάρκεια	90
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	93
5	Ανάλυση κατά τομέα	100
6	Καθαρά έντοκα έσοδα	104
7	Καθαρά έσοδα προμηθειών	104
8	Έσοδα από μερίσματα	105
9	Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	105
10	Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	105
11	Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	105
12	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	106
13	Έξοδα διοίκησης	106
14	Αποτελέσματα και στοιχεία ισολογισμού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	107
15	Φόρος εισοδήματος	108
16	Κέρδη/(Ζημίες) ανά μετοχή	111
17	Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων	112
18	Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	113
19	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	113
20	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	113
21	Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	115
22	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	115
23	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	116
24	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	118

27	Άυλα στοιχεία ενεργητικού	135
28	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	136
29	Επενδύσεις σε ακίνητα	138
30	Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	138
31	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	139
32	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	140
33	Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	140
34	Υποχρεώσεις προς πελάτες	140
35	Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	141
36	Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	142
37	Λοιπές υποχρεώσεις	143
38	Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	144
39	Αναβαλλόμενοι φόροι	144
40	Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	147
41	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	151
42	Μετοχικό κεφάλαιο	152
43	Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	154
44	Μέρισμα ανά μετοχή	155
45	Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	156
46	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	156
47	Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	157
48	Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	163
49	Εξαγορές και απόκτηση τραπεζικών δραστηριοτήτων στη χρήση 2013	163
50	Αλλαγή παρουσίασης οικονομικών πληροφοριών συγκριτικής χρήσης	164
51	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	164

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6	3.476.093	3.566.497
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	6	(1.475.647)	(1.904.344)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		2.000.446	1.662.154
Έσοδα προμηθειών	7	374.919	329.806
Έξοδα προμηθειών	7	(41.625)	(43.122)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		333.294	286.683
Έσοδα από μερίσματα	8	15.390	15.368
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	9	(104.321)	92.356
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	10	74.950	54.329
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	11	204.145	24.232
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	49	-	3.810.338
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		2.523.904	5.945.459
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	12	(771.927)	(884.841)
Έξοδα διοίκησης	13	(604.091)	(625.656)
Αποσβέσεις	27, 28	(156.959)	(126.826)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΩΝ		(1.532.976)	(1.637.323)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		990.928	4.308.136
Απομείωση αξίας δανείων	23	(3.756.870)	(2.217.879)
Απομείωση αξίας λοιπών απαιτήσεων	31	(165.380)	(145.923)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών		(90.061)	(67.217)
Απομείωση αξίας άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού	27, 28	(19.214)	(88.819)
Απομείωση αξίας διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	30	(2.170)	(1.911)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	38	(868)	(3.859)
Λοιπές προβλέψεις	38	(8.484)	(6.047)
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	26	5.021	(28.770)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		(3.047.098)	1.747.712
Φόρος εισοδήματος	15	1.068.254	768.535
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		(1.978.845)	2.516.247
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες	14	6.851	29.912
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		(1.971.994)	2.546.159
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		(1.971.940)	2.532.176
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(6.905)	(15.929)
Από διακοπτόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		6.853	29.913
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(2)	(1)
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής (σε ευρώ):			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά και Προσαρμοσμένα	16	(0,3370)	0,8922
Από διακοπτόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά και Προσαρμοσμένα	16	0,0012	0,0105

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Κέρδη/ (ζημίες) μετά φόρων (Α)		(1.978.845)	2.516.247
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων	17	(151.350)	52.415
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	17	362	16.668
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	17	(40.997)	7.184
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	17	(191.986)	76.267
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)		(2.170.830)	2.592.514
- Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		(2.164.120)	2.608.336
- Αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(6.710)	(15.822)
ΔΙΑΚΟΠΤΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Κέρδη/ (ζημίες) μετά φόρων (Γ)		6.851	29.912
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων	17	490	8.877
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	17	192	(113)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	17	-	40
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Δ)	17	683	8.804
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Γ)+(Δ)		7.533	38.715
- Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		7.534	38.717
- Αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας		(1)	(2)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	18	3.837.541	2.874.771
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	19	297.109	293.035
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	21	299.562	214.113
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	20	508.928	325.032
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	22	64.299	7.124
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	23	57.143.022	62.365.774
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	24	2.533.587	1.377.749
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	25	14.400.421	15.628.221
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	24	27.180	58.041
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	30	38.022	34.743
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	31	844.994	669.125
Επενδύσεις σε ακίνητα	29	989.504	902.859
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	26	298.672	304.967
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28	1.435.942	1.416.404
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	27	313.072	300.345
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	39	4.018.745	2.861.716
Λοιπές απαιτήσεις	31	1.934.171	2.017.917
Στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	14	304.925	357.657
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		89.289.696	92.009.592
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	32	23.690.330	26.274.952
Υποχρεώσεις προς πελάτες	34	54.732.834	54.279.320
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	33	1.853	549
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	20	544.026	329.618
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	35	661.350	305.361
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		32.566	35.390
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	39	37.772	42.300
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	40	211.944	161.397
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	38	42.733	39.882
Λοιπές υποχρεώσεις	37	1.275.911	1.185.347
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	36	232.381	256.004
Υποχρεώσεις από διακοπτόμενες δραστηριότητες	14	503.753	556.574
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		81.967.454	83.466.694
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	42	1.830.594	2.271.770
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	42	11.393.315	10.008.734
Μείον: Ίδιες μετοχές	42	-	(113)
Λοιπά αποθεματικά	43	(111.240)	82.604
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	43	18.787	18.106
Αποτελέσματα εις νέον	43	(5.921.295)	(3.957.192)
Ίδια Κεφάλαια αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής		7.210.161	8.423.909
Δικαιώματα μειοψηφίας		112.081	118.990
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		7.322.242	8.542.899
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		89.289.696	92.009.592

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Σημείωση	Αναλογούνται στους ιδιοκτήτες μητρικής					Δικαιώματα μειοψηφίας	ΣΥΝΟΛΟ
		Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον		
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2013		1.092.998	2.953.355	(36)	4.647	(6.503.767)	128.496	(2.324.307)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	17, 43				84.964		107	85.070
Αποτελέσματα μετά από φόρους	43					2.562.089	(15.931)	2.546.159
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2013		0	0	0	84.964	2.562.089	(15.824)	2.631.229
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		1.487.471	6.746.680					8.234.151
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών		(308.698)	308.698					0
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης κοινών μετοχών							(1.049)	(1.049)
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	42, 43			(77)		113		36
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	43				11.099	(11.099)		0
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών						(1.625)	(1)	(1.627)
Εξαγορές, πωλήσεις, απορροφήσεις, εκκαθαρίσεις και μεταβολές ποσοστών	43					(2.903)	7.368	4.464
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013		2.271.770	10.008.734	(113)	100.709	(3.957.192)	118.990	8.542.898
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2014		2.271.770	10.008.734	(113)	100.709	(3.957.192)	118.990	8.542.898
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	17, 43				(191.499)		196	(191.303)
Αποτελέσματα μετά από φόρους	43					(1.965.087)	(6.907)	(1.971.994)
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2014		0	0	0	(191.499)	(1.965.087)	(6.711)	(2.163.297)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		308.824	1.384.581					1.693.405
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών		(750.000)						(750.000)
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης κοινών μετοχών							(162)	(162)
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	42, 43			113		(52)		61
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	43				(1.664)	1.664		0
Εξαγορές, πωλήσεις, απορροφήσεις, εκκαθαρίσεις και μεταβολές ποσοστών						(628)	(34)	(662)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014		1.830.594	11.393.314	(0)	(92.453)	(5.921.295)	112.082	7.322.242

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΩΩΝ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>			
Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων		(3.047.098)	1.747.712
<i>Προσαρμογή κερδών/ ζημιών προ φόρων:</i>			
Προστίθενται: προβλέψεις και απομειώσεις		4.043.047	2.531.654
Προστίθενται: αποσβέσεις	27, 28	156.959	126.826
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (Κέρδη)/ ζημίες από αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	12, 40	79.863	10.268
(Κέρδη)/ ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		(94.718)	(38.311)
Αφαιρείται: αρνητική υπεραξία εξαγορών	49	-	(3.810.338)
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>		1.083.246	611.047
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>			
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθεσίμων στην Κεντρική Τράπεζα		(174.381)	(63.743)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(107.807)	185.040
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους		1.227.800	(626.855)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα		(26.961)	39.466
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες		1.500.583	2.812.484
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών		(57.176)	28.801
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(209.071)	170.250
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(2.584.622)	(7.467.288)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		1.304	(21.404)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		453.597	(543.124)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		(761)	43.847
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή φόρου εισοδήματος</i>		1.105.750	(4.831.479)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε		(15.496)	(11.905)
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		1.090.254	(4.843.385)
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>			
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	28, 29	(313.357)	(238.350)
Πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		68.340	26.320
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	27	(46.362)	(44.555)
Αγορά διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	30	(17.609)	(14.513)
Πώληση διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού		12.002	9.797
Αγορά χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		(7.162.285)	(8.404.095)
Πώληση/ λήξη χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		5.826.472	11.932.934
Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που αποκτήθηκαν		(185)	171.140
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που πωλήθηκαν		-	20.859
Πωλήσεις συγγενών εταιρειών		1.261	4
Ιδρύσεις και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών		(1.291)	(24.532)
Είσπραξη μερισμάτων		14.732	14.101
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		(1.618.281)	3.449.109
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>			
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		305.500	(366.028)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		1.673.519	1.180.322
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	42	(750.000)	-
Πληρωμή μερισμάτων προηγούμενης χρήσης		-	(5.246)
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης		61	36
Λοιπές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		14.465	17.279
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		1.243.544	826.363
Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδυνάμων		58.546	(29.397)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Α)		774.063	(597.309)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπτόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		(23.685)	(35.679)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπτόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		25.281	36.745
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπτόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		-	-
Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδυνάμων		8	(71)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων από διακοπτόμενες δραστηριότητες (Β)		1.604	996
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου (Γ)	45	1.888.466	2.473.084
Ταμειακά διαθέσιμα κατά την μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ελληνικού δικτύου κυπριακών τραπεζών (Δ)		-	11.696
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης περιόδου (Α)+(Β)+(Γ)+(Δ)	45	2.664.133	1.888.466

1 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανώνυμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή ανατίθενται από τον νόμο στις Τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς (μητρική εταιρεία) έχει έδρα στην Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, Αθήνα. Η Τράπεζα Πειραιώς και οι θυγατρικές της (αποκαλούμενες μαζί ως “ο Όμιλος”) αναπτύσσουν δραστηριότητες στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, την Αίγυπτο, καθώς και τη Δυτική Ευρώπη. Ο Όμιλος απασχολεί συνολικά 22.372 άτομα, εκ των οποίων 199 άτομα αντιστοιχούν σε μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε. και ΑΤΕ Insurance Romania S.A.).

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μια σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/X.A. (Large Cap, Banks), FTSE (Greece, RAFI, Med 100), MSCI (Emerging Markets, EM EMEA, Greece), Euro Stoxx (TMI, TMI Banks, Greece TM) και S&P (Global BMI, Eurozone BMI, Greece BMI), Dow Jones Sustainability Index (Emerging Markets).

2. Γενικές λογιστικές αρχές του Ομίλου

Οι λογιστικές αρχές του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, παρατίθενται παρακάτω. Οι λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

2.1 Βάση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Βάση κατάρτισης

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες, που εκδόθηκαν και ήταν σε ισχύ, κατά το χρόνο σύνταξης των εν λόγω ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς καταρτίζονται σε ευρώ. Στις επισυναπτόμενες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τα κονδύλια παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) και οι στρογγυλοποιήσεις πραγματοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα. Σημειώνεται ότι τα κονδύλια της ενοποιημένης κατάστασης αποτελεσμάτων της χρήσης 2014 δεν είναι συγκρίσιμα με τα κονδύλια της χρήσης 2013, καθώς η Τράπεζα Πειραιώς α) στις 26/03/2013 απέκτησε τις ελληνικές τραπεζικές δραστηριότητες της Τράπεζας Κύπρου, της Cyprus Popular Bank και της Ελληνικής Τράπεζας και β) στις 19/06/2013 εξαγόρασε τον Όμιλο της Millennium Bank Α.Ε στην Ελλάδα.

Βασική αρχή κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το ιστορικό κόστος, το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των επενδύσεων σε ακίνητα. Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών, οι οποίες

επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώρηση των εσόδων και εξόδων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Αρχή Συνέχισης της Δραστηριότητας

Οι ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Η Διοίκηση της Τράπεζας, αξιολογώντας όλα τα παρακάτω, εκτιμά ότι ο Όμιλος θα συνεχίσει απρόσκοπτα τη λειτουργία του για το ορατό μέλλον:

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας, σε συνδυασμό με τις πολιτικές εξελίξεις, παραμένει ο βασικός παράγοντας κινδύνου για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο. Η παρατεταμένη ύφεση των τελευταίων 6 ετών οδήγησε στην συσσωρευμένη απώλεια περίπου του 25% του ΑΕΠ. Το 2014 η οικονομία επανήλθε σε ρυθμό ανάπτυξης (0,8%) και επετεύχθη πρωτογενές πλεόνασμα, το οποίο όμως περιορίζεται στο 0,3% του ΑΕΠ και υπολείπεται του στόχου του 1,5% (που έθεσε η νεοεκλεγείσα κυβέρνηση). Στο έκτακτο Eurogroup της 20ης Φεβρουαρίου 2015, η νεοεκλεγείσα κυβέρνηση συμφώνησε με την ΕΕ, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ (εφεξής «Θεσμοί»), την τετράμηνη παράταση της υπάρχουσας δανειακής σύμβασης (Master Financial Assistance Facility Agreement - MFFA), με σκοπό την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του τρέχοντος προγράμματος και την επίτευξη μίας ενδεχόμενης μελλοντικής νέας συμφωνίας.

Στις 23 Φεβρουαρίου, η Ελληνική κυβέρνηση παρουσίασε στους Θεσμούς, μια αρχική λίστα μεταρρυθμίσεων η οποία θα πρέπει να οριστικοποιηθεί μέχρι το τέλος Απριλίου 2015. Η εκταμίευση της τελευταίας δόσης του προηγούμενου προγράμματος που δεν έχει γίνει ή και η οποιαδήποτε έγκριση από τους Θεσμούς για επιπλέον χρηματοδότηση, θα εξαρτηθεί από την επιτυχή ολοκλήρωση της αξιολόγησης και την από κοινού συμφωνία για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις.

Οι παραπάνω εξελίξεις δημιουργούν σημαντικές αβεβαιότητες αναφορικά με την πορεία της Ελληνικής οικονομίας, οι οποίες είναι πιθανό να έχουν σημαντική αρνητική επίδραση στην κεφαλαιακή βάση και τη ρευστότητα του τραπεζικού κλάδου. Η Διοίκηση της Τράπεζας παρακολουθεί στενά τα τεκταινόμενα και αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την επίδραση που πιθανώς να έχουν στις εργασίες της τυχόν αρνητικές εξελίξεις στους τομείς αυτούς.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Τον Απρίλιο 2014, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου ύψους €1,75 δισ. που σκοπό είχε: α) την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών, όπως αυτές προσδιορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος τον Μάρτιο 2014 (€ 425 εκατ. στο βασικό σενάριο (δεσμευτικό) και € 757 εκατ. στο δυσμενές σενάριο), β) τη βελτίωση της ποιότητας της κεφαλαιακής σύνθεσης της Τράπεζας μέσω της εξαγοράς των προνομιούχων μετοχών συνολικής ονομαστικής αξίας € 750 εκατ. (ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2014) και γ) την περαιτέρω ενίσχυση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου.

Η Τράπεζα Πειραιώς συμμετείχε, ως μία από τις 128 συστημικά σημαντικές ευρωπαϊκές τράπεζες, στη διαδικασία «Συνολικής Αξιολόγησης (Comprehensive Assessment)», που διεξήχθη από την ΕΚΤ στο πλαίσιο της δημιουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού των Τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (SSM). Η αξιολόγηση των τραπεζών, η οποία ξεκίνησε τον Νοέμβριο 2013 και ολοκληρώθηκε με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων στις 26 Οκτωβρίου 2014, διενεργήθηκε με σημείο αναφοράς τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2013 («Στατικός Ισολογισμός») και το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Πειραιώς («Δυναμικός Ισολογισμός»). Η αξιολόγηση της Τράπεζας βάσει του «Στατικού Ισολογισμού» και του «Δυναμικού Ισολογισμού» προσομοιώθηκε υπό παραδοχές «βασικού» και «δυσμενούς» σεναρίου.

Υπό την προσέγγιση του Δυναμικού Ισολογισμού, η Τράπεζα Πειραιώς εμφάνισε κεφαλαιακό δείκτη Common Equity Tier 1 (“CET1”) 11,4% στο «βασικό» σενάριο και 6,7% στο «δυσμενές» σενάριο, έναντι ελάχιστης απαίτησης για δείκτες 8,0% και 5,5% αντίστοιχα. Ο Στατικός Ισολογισμός, σε συνδυασμό με την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 1,75 δισ., η οποία πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2014 και μετά την αποπληρωμή των € 750 εκατ. προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου τον Μάιο 2014, οδήγησε σε δείκτη CET1 της Τράπεζας στο 10,7% και 6,1% στο «βασικό» και στο «δυσμενές» σενάριο αντίστοιχα. Αυτοί οι δείκτες δεν λαμβάνουν υπόψη το όφελος από τη δυνατότητα μετατροπής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση (Ν. 4302/2014 μετά και την από 16 Οκτωβρίου 2014 νομοθετική τροποποίηση).

Με βάση τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης που διενεργήθηκε από την ΕΚΤ, δεν προκύπτουν πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες για την Τράπεζα Πειραιώς.

Ρευστότητα

Κατά τους πρώτους 2 μήνες του 2015, το Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα υποχρεώθηκε να αντλήσει ρευστότητα από τον έκτακτο μηχανισμό ρευστότητας (ELA) για να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες που προέκυψαν λόγω της απόφασης της ΕΚΤ να αναστείλει την αποδοχή τίτλων εκδόσεως ή εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, αλλά και λόγω της σημαντικής μείωσης των εγχώριων καταθέσεων. Η εξάρτηση του συνόλου των Τραπεζών στο Ευρωσύστημα αυξήθηκε από περίπου € 43 δισ. στο τέλος Νοεμβρίου 2014, σε λίγο άνω των € 100 δισ. στο τέλος Φεβρουαρίου 2015, εκ των οποίων περίπου € 70 δισ. από τον ELA.

Η παροχή ρευστότητας από τον ELA χορηγείται σε κεφαλαιακά επαρκή πιστωτικά ιδρύματα με εξασφάλιση αποδεκτά στοιχεία του ενεργητικού και αξιολογείται σε 15ήμερη βάση από την ΕΚΤ. Η Διοίκηση της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή κεφαλαιακή της βάση, τα διαθέσιμα αποδεκτά ενέχυρα και τη δέσμευση του Ευρωσυστήματος για παροχή ρευστότητας εφόσον η χώρα παραμείνει εντός Ευρωπαϊκού προγράμματος, εκτιμά ότι θα μπορέσει να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές της ανάγκες.

Νέα Λογιστικά Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις

Ακολουθούν τα νέα λογιστικά πρότυπα, οι διερμηνείες, καθώς και οι τροποποιήσεις στα υφιστάμενα λογιστικά πρότυπα που έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικά για την τρέχουσα χρήση (ενότητα Α) ή για μεταγενέστερες χρήσεις (ενότητες Β και Γ).

Α) Τα ακόλουθα νέα Δ.Π.Χ.Α. και τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από 1.1.2014:

- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σε συνέχεια της έκδοσης του Δ.Π.Χ.Α. 10, που αντικατέστησε τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 27, αναφορικά με τον έλεγχο και την ενοποίηση, το Δ.Λ.Π. 27 μετονομάστηκε σε «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» και πλέον περιλαμβάνει τον απαιτούμενο λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις για επενδύσεις σε θυγατρικές, σε κοινοπραξίες και σε συγγενείς εταιρείες, όταν η επιχείρηση συντάσσει ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), «Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες και Κοινοπραξίες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Λ.Π. 28 περιγράφει το λογιστικό χειρισμό για τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και παραθέτει τις απαιτήσεις για την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες.

- **Δ.Π.Χ.Α. 10, «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 10 θέτει τις αρχές για την κατάρτιση και παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όταν η επιχείρηση ελέγχει μία ή περισσότερες εταιρείες.
- **Δ.Π.Χ.Α. 11, «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 11 θέτει τις αρχές για τις χρηματοοικονομικές αναφορές των μερών σε ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο. Οι συμφωνίες μεταξύ μερών κατηγοριοποιούνται είτε ως από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες είτε ως κοινοπραξίες. Η ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι υποχρεωτική για τα μέρη σε μία κοινοπραξία.
- **Δ.Π.Χ.Α. 12, «Γνωστοποίηση των Επενδύσεων σε Άλλες Εταιρείες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 12 έχει εφαρμογή στις επιχειρήσεις, που έχουν επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο, σε συγγενείς εταιρείες ή σε μη ενοποιούμενες εταιρείες. Το Δ.Π.Χ.Α. 12 απαιτεί από τις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν πληροφόρηση, που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τη φύση και τους κινδύνους των επενδύσεων σε άλλες εταιρείες, καθώς και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 11 και Δ.Π.Χ.Α. 12 (Τροποποίηση), «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, Σχήματα υπό κοινό έλεγχο και Γνωστοποίηση των Επενδύσεων σε Άλλες Εταιρείες: Οδηγίες Μετάβασης» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση των Δ.Π.Χ.Α. 10, 11 και 12 παρέχει διευκρινίσεις για τις οδηγίες μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 10 και απαλλάσσει από την υποχρέωση παρουσίασης ή αναπροσαρμογής της συγκριτικής πληροφόρησης για περιόδους εκτός της αμέσως προηγούμενης περιόδου.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 12 και Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποιήσεις), «Επενδυτικές εταιρείες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Οι τροποποιήσεις αφορούν στον ορισμό της επενδυτικής εταιρείας και επιτρέπουν στις επενδυτικές εταιρείες την εξαίρεση από την ενοποίηση συγκεκριμένων θυγατρικών, οι οποίες λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, παρόλο που ασκείται έλεγχος. Επίσης, εισάγουν νέες γνωστοποιήσεις για τις επενδυτικές εταιρείες, όσον αφορά στα Δ.Π.Χ.Α. 12 και Δ.Λ.Π. 27.

Η εφαρμογή της ανωτέρω ομάδας προτύπων και τροποποιήσεων δεν έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- **Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), «Συμφηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 2011 για την παροχή καθοδήγησης στην εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 32 αναφορικά με την έννοια του δικαιώματος συμφηφισμού. Η τροποποίηση εφαρμόζεται αναδρομικά. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 36 (Τροποποίηση), «Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση απαιτεί την γνωστοποίηση της ανακτήσιμης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ), όταν έχει αναγνωριστεί ή αναστραφεί μια ζημιά απομείωσης. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- **Δ.Λ.Π. 39 (Τροποποίηση), «Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση επιτρέπει τη συνέχιση της λογιστικής αντιστάθμισης, όταν ένα παράγωγο, το οποίο έχει οριστεί ως μέσο αντιστάθμισης, ανανεώνεται νομικά (novated), προκειμένου να εκκαθαριστεί από έναν κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, ως αποτέλεσμα νόμων ή κανονισμών. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Β) Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. έως το 2014. Η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική κατά το 2014 και δεν έχουν υιοθετηθεί πρόωρα από τον Όμιλο:

- **Διερμηνεία 21 «Εισφορές» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 17 Ιουνίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η διερμηνεία ορίζει τον λογιστικό χειρισμό μιας υποχρέωσης πληρωμής εισφοράς, που έχει επιβληθεί από τη κυβέρνηση και δεν αφορά σε φόρο εισοδήματος.
- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), «Παροχές σε Εργαζομένους» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση επιτρέπει την αναγνώριση των εισφορών αφαιρετικά στο κόστος προϋπηρεσίας στην περίοδο που αναφέρονται, όταν το ύψος των εν λόγω εισφορών είναι ανεξάρτητο από τα έτη προϋπηρεσίας.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010 – 2012 (Δεκέμβριος 2013)

- **Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποίηση), «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει τον ορισμό των προϋποθέσεων ωρίμανσης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση), «Συνενώσεις επιχειρήσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σκοπός της συγκεκριμένης τροποποίησης είναι η αποσαφήνιση ορισμένων σημείων της λογιστικής για το ενδεχόμενο τίμημα σε μια συνένωση επιχειρήσεων.
- **Δ.Π.Χ.Α. 8 (Τροποποίηση), «Λειτουργικοί τομείς» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με τη συνάθροιση των προς παρουσίαση λειτουργικών τομέων.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13 (Τροποποίηση), «Επιμέτρηση εύλογης αξίας» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, χωρίς ονομαστικά επιτόκια, μπορούν να λογιστικοποιηθούν στην αξία του τιμολογίου, όταν η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.
- **Δ.Λ.Π. 16 (Τροποποίηση), «Ενσώματα πάγια» και Δ.Λ.Π. 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σκοπός της τροποποίησης είναι να διευκρινιστούν οι απαιτήσεις για τη μέθοδο της επανεκτίμησης των παγίων.
- **Δ.Λ.Π. 24 (Τροποποίηση), «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μια εταιρεία, που παρέχει υπηρεσίες σε βασικά διοικητικά στελέχη της επιχείρησης, αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της επιχείρησης.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2011 – 2013 (Δεκέμβριος 2013)

- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση), «Συνενώσεις επιχειρήσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει, ότι τόσο τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο, όσο και οι κοινοπραξίες είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13 (Τροποποίηση), «Επιμέτρηση εύλογης αξίας» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει, ότι η εξαίρεση του Δ.Π.Χ.Α. 13 για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μιας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε συμφημισμένη βάση, αφορά σε όλες τις συμβάσεις εντός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39.
- **Δ.Λ.Π. 40 (Τροποποίηση), «Επενδύσεις σε ακίνητα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει, ότι απαιτείται κρίση για να καθορισθεί, εάν η απόκτηση ενός επενδυτικού ακινήτου αποτελεί απόκτηση ενός στοιχείου ενεργητικού, ομάδας στοιχείων ενεργητικού ή συνένωση επιχειρήσεων στο πλαίσιο του Δ.Π.Χ.Α. 3.

Γ) Τα ακόλουθα νέα Δ.Π.Χ.Α. και τροποποιήσεις έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αλλά δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. έως το 2014 και δεν εφαρμόζονται από τον Όμιλο:

- **Δ.Π.Χ.Α. 9, «Χρηματοοικονομικά Μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Π.Χ.Α. 7 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» περιλαμβάνει διατάξεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, καθώς και το αναθεωρημένο μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε αντικατάσταση του υφιστάμενου μοντέλου των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνονται οι αναθεωρημένες διατάξεις που αφορούν στη λογιστική αντιστάθμισης, οι οποίες ευθυγραμμίζουν το λογιστικό χειρισμό των σχέσεων αντιστάθμισης με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει υιοθετήσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εφαρμοστεί νωρίτερα από τον Όμιλο.
- **Δ.Λ.Π. 16 (Τροποποίηση) και Δ.Λ.Π. 38 (Τροποποίηση), «Διευκρίνιση για Αποδεκτές Μεθόδους Απόσβεσης» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει τις αποδεκτές μεθόδους απόσβεσης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποίηση), «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση παρέχει καθοδήγηση σχετικά με το λογιστικό χειρισμό κατά την απόκτηση μίας από κοινού ελεγχόμενης δραστηριότητας, η οποία αποτελεί μια επιχείρηση.
- **Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδο από Συμβόλαια με Πελάτες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2017 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το πρότυπο θεσμοθετεί τις αρχές, που πρέπει να εφαρμόζονται προκειμένου να παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, σχετικά με τη φύση, το ποσό, τη χρονική στιγμή και την αβεβαιότητα των εσόδων και των ταμειακών ροών, που προκύπτουν από ένα συμβόλαιο με έναν πελάτη.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10 (Τροποποίηση), «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη**

ημερομηνία). Η τροποποίηση αφορά στο λογιστικό χειρισμό του αποτελέσματος που προκύπτει από μια συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων.

- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία)**. Η τροποποίηση επιτρέπει τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία)**. Η εν λόγω τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις αναφορικά με την έννοια της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης της πληροφόρησης, τη δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών, καθώς και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εσόδων (OCI), που προκύπτουν από επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 12 και Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση) «Εταιρείες επενδύσεων: Εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση ενοποίησης» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία)**. Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις, όσον αφορά την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιρειών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012 – 2014 (Σεπτέμβριος 2014)

- **Δ.Π.Χ.Α. 5 (Τροποποίηση), «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία)**. Τα περιουσιακά στοιχεία διατίθενται είτε μέσω πώλησης ή με διανομή στους ιδιοκτήτες. Η εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζει, ότι η αλλαγή από τη μία μέθοδο διάθεσης στην άλλη δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα νέο σχέδιο διάθεσης και συνεπώς δεν πρέπει να λογιστικοποιείται ως αλλαγή.
- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία)**. Η εν λόγω τροποποίηση παρέχει πρόσθετες οδηγίες, με σκοπό η Διοίκηση να μπορεί να προσδιορίσει εάν οι όροι μίας συμφωνίας για την εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που έχει μεταβιβαστεί, συνιστούν συνεχιζόμενη ανάμειξη. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται ότι οι επιπλέον γνωστοποιήσεις βάσει Δ.Π.Χ.Α. 7, που αφορούν στον συμψηφισμό χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν απαιτούνται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται και από το Δ.Λ.Π. 34.
- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), «Παροχές σε εργαζομένους» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία)**. Η τροποποίηση διευκρινίζει πως ο προσδιορισμός του επιτοκίου προεξόφλησης των υποχρεώσεων παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, εξαρτάται από το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι εν λόγω υποχρεώσεις και όχι από τη χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.
- **Δ.Λ.Π. 34 (Τροποποίηση), «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία)**. Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια «οποιαδήποτε αλλού στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» που αναφέρεται στο πρότυπο.

2.2 Ενοποίηση

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν την Τράπεζα Πειραιώς, τις θυγατρικές και τις συγγενείς επιχειρήσεις της.

A. Συμμετοχές σε θυγατρικές

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες, στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο άμεσα ή έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις», ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία εάν υπάρχουν αθροιστικά τα ακόλουθα:

- (α) εξουσία επί της εταιρείας,
- (β) έκθεση ή δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην εταιρεία και
- (γ) δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της εταιρείας για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της.

Για την αξιολόγηση ύπαρξης εξουσίας επί της εταιρείας λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα ψήφου, τα δυνητικά δικαιώματα ψήφου, καθώς και οποιαδήποτε συμφωνία (π.χ. παραχώρηση management) μεταξύ του Ομίλου και της εταιρείας ή μεταξύ Ομίλου και τρίτων, που κατέχουν δικαιώματα της εταιρείας. Τα προαναφερθέντα δικαιώματα λαμβάνονται υπόψη μόνο όταν είναι ουσιαστικά, δηλαδή μόνον όταν ο Όμιλος έχει στην πράξη την ικανότητα να τα εξασκήσει. Επιπρόσθετα, τα εν λόγω δικαιώματα θα πρέπει να δίνουν στον Όμιλο την δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες της εταιρείας, ήτοι τις δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις της.

Επιπλέον των ανωτέρω, απαραίτητες προϋποθέσεις για την ύπαρξη ελέγχου σε μία εταιρεία είναι η έκθεση του Ομίλου σε μεταβλητές αποδόσεις (μερίσματα, κεφαλαιακά κέρδη, αμοιβή βάσει απόδοσης) από τη συμμετοχή του στην εταιρεία, καθώς και η δυνατότητα του Ομίλου να χρησιμοποιήσει την εξουσία του σε μία εταιρεία για να κατευθύνει τις δραστηριότητες, που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις της εταιρείας.

Σημειώνεται ότι η διαδικασία αξιολόγησης άσκησης ελέγχου των δομημένων εταιρειών (structured entities) είναι ίδια με αυτή των υπολοίπων εταιρειών, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος, ενώ με την απώλεια του ελέγχου παύουν να ενοποιούνται. Ο Όμιλος επανεξετάζει τουλάχιστον σε κάθε τρίμηνο τις συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.

Όλες οι εξαγορές επιχειρήσεων καταχωρούνται με βάση τη μέθοδο εξαγοράς του Δ.Π.Χ.Α. 3 κατά την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο. Για συνενώσεις επιχειρήσεων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τυχόν υπεραξία κατά την ημερομηνία απόκτησης ελέγχου και την επιμετρά ως τη διαφορά του (α) από το (β), όπου:

(α) το σύνολο:

- i. της εύλογης αξίας του τιμήματος για την απόκτηση του ελέγχου, καθώς και της αξίας της μειοψηφίας, και
- ii. της εύλογης αξίας της προηγούμενης επένδυσης του Ομίλου στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, στην περίπτωση εξαγορών επιχειρήσεων, που λαμβάνουν χώρα σταδιακά.

(β) η διαφορά μεταξύ των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθεισών υποχρεώσεων, επιμετρημένων σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας αποτιμώνται κατά την ημερομηνία απόκτησης ελέγχου είτε με το ποσοστό συμμετοχής τους επί της καθαρής θέσης είτε στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση εξαγοράς, όπου το συνολικό τίμημα, όπως ορίζεται από το (α), είναι χαμηλότερο της αξίας, όπως ορίζεται από το (β), ο Όμιλος αναγνωρίζει στα αποτελέσματα το κέρδος που προκύπτει κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Οι σχετιζόμενες με την εξαγορά δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές για συμβουλευτικές, νομικές, λογιστικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες, καθώς και τα έξοδα έκδοσης ομολόγων και μετοχών στο πλαίσιο της εξαγοράς. Οι εν λόγω δαπάνες καταχωρούνται ως έξοδα στις περιόδους που πραγματοποιούνται, με εξαίρεση τα έξοδα έκδοσης ομολόγων και μετοχών που λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις των προτύπων Δ.Λ.Π. 32 και Δ.Λ.Π. 39 αντίστοιχα.

Κατά την απώλεια του ελέγχου σε θυγατρική, η επένδυση που διακρατείται αντιμετωπίζεται με βάση τις διατάξεις των σχετικών Δ.Π.Χ.Α. Η εύλογη αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου θεωρείται η εύλογη αξία κατά την αναγνώριση της επένδυσης ως χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39. Ο Όμιλος γνωστοποιεί στις οικονομικές καταστάσεις το κέρδος ή τη ζημία από την αναγνώριση της διακρατούμενης επένδυσης στην εύλογη αξία.

Οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημίες μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται πλήρως κατά την ενοποίηση.

Στοιχεία ενεργητικού, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με την ιδιότητα του θεματοφύλακα, δεν περιλαμβάνονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ακολουθούν τις λογιστικές αρχές, που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

B. Συναλλαγές και δικαιώματα μειοψηφίας

Οι μεταβολές στο ποσοστό ελέγχου του Ομίλου σε θυγατρική εταιρεία, που δεν καταλήγουν σε απώλεια του ελέγχου, λογιστικοποιούνται ως συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των δικαιωμάτων μειοψηφίας και της εύλογης αξίας του τιμήματος, που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

Αντίθετα, όποτε οι συναλλαγές αυτές οδηγούν σε απώλεια ελέγχου της θυγατρικής εταιρείας, ο Όμιλος αναγνωρίζει στα αποτελέσματα το κέρδος ή τη ζημία από την πώληση.

Γ. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες, στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 28, αλλά δεν ασκεί έλεγχο. Γενικά, ουσιώδης επιρροή προκύπτει όταν ο Όμιλος κατέχει μεταξύ 20% και 50% επί των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη και η επιρροή δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, που είναι άμεσα εξασκίσιμα ή μετατρέσιμα, λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση της άσκησης ουσιώδους επιρροής από τον Όμιλο.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι συγγενείς εταιρείες αρχικά καταχωρούνται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κόστος, το οποίο αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας μετά την ημερομηνία εξαγοράς. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες του Ομίλου περιλαμβάνουν την υπεραξία, που δημιουργήθηκε κατά την εξαγορά (μείον όποια απομείωση αξίας). Ο Όμιλος ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη, ότι μία επένδυση σε συγγενή εταιρεία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, διενεργείται έλεγχος απομείωσης (impairment test), συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης με τη λογιστική αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που η λογιστική αξία της επένδυσης υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, απομειώνεται η λογιστική αξία στην ανακτήσιμη.

Η ζημία απομείωσης, που έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενες χρήσεις, μπορεί να αντιστραφεί μόνο στην περίπτωση κατά την οποία υπάρχει μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης, από την τελευταία φορά που είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης. Στην περίπτωση αυτή, η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό και η εν λόγω αύξηση αποτελεί αντιστροφή της ζημίας απομείωσης.

Το μερίδιο του Ομίλου στα μετά την εξαγορά αποτελέσματα των συγγενών εταιρειών καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης και το μερίδιο στα μετά την εξαγορά αποθεματικά καταχωρείται στα αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές μεταβολές των αποθεματικών/αποτελεσμάτων προσαρμόζουν τη λογιστική αξία της επένδυσης στις συγγενείς εταιρείες. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημίες μιας συγγενούς εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει το ποσό της συμμετοχής του σε αυτήν, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει αναλάβει σχετικές υποχρεώσεις ή έχει κάνει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς.

Τα σημαντικά κέρδη και οι ζημίες από συναλλαγές μεταξύ των συγγενών εταιρειών και του Ομίλου απαλείφονται κατά το ποσοστό, που κατέχει ο Όμιλος στις συγγενείς εταιρείες.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, όπου αυτό ήταν απαραίτητο και εφικτό, ώστε να συμβαδίζουν με αυτές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

Κέρδη ή ζημίες από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε συγγενείς εταιρείες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης. Στην περίπτωση απώλειας της ουσιώδους επιρροής σε συγγενή εταιρεία, ο Όμιλος επιμετρά στην εύλογη αξία όποια διακρατούμενη επένδυση από την συγγενή εταιρεία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της επένδυσης και της εύλογης αξίας της κατά την ημερομηνία απώλειας της ουσιώδους επιρροής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ως εύλογη αξία της εταιρείας που παύει να είναι συγγενής, θεωρείται η εύλογη αξία, η οποία προσδιορίστηκε κατά την αναγνώριση της επένδυσης ως χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39.

2.3 Ξένα νομίσματα

(α) Νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς

Τα κονδύλια τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της εκάστοτε θυγατρικής εξωτερικού, προσμετρώνται στο νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η θυγατρική λειτουργεί (το νόμισμα προσμέτρησης). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε ευρώ (νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς), που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα προσμέτρησης με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιου είδους συναλλαγών και από τη μετατροπή με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο τέλος της χρήσης των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης. Τα μη νομισματικά στοιχεία, που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος, χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία συναλλαγής, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες.

(γ) Θυγατρικές εταιρείες

Τα αποτελέσματα χρήσης και η οικονομική θέση όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου (εκ των οποίων καμία δεν λειτουργεί σε υπερπληθωριστική οικονομία), που έχουν νόμισμα προσμέτρησης διαφορετικό από το νόμισμα αναφοράς, μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς ως ακολούθως: τα αποτελέσματα χρήσης μετατρέπονται σε ευρώ με τη μέση ισοτιμία της χρήσης των αντίστοιχων νομισμάτων προσμέτρησης σε ευρώ, ενώ τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ενσωματώνονται με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Τα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής εταιρείας μετατρέπονται σε ευρώ με την ιστορική ισοτιμία.

Οι διαφορές οι οποίες προκύπτουν κατά τη μετατροπή σε ευρώ των οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού, από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου, καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων των θυγατρικών εταιρειών με την ισοτιμία της ημερομηνίας των οικονομικών καταστάσεων, μεταφέρονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια σε ειδικό αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών.

Κατά την ενοποίηση, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή σε ευρώ των καθαρών επενδύσεων σε εταιρείες εξωτερικού, καθώς και από το δανεισμό και τα χρηματοοικονομικά μέσα, που έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνου αυτών των επενδύσεων, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια. Όταν μια εταιρεία εξωτερικού πωληθεί, οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η προκύπτουσα υπεραξία και οι προσαρμογές σε εύλογες αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εξαγοραζόμενης θυγατρικής εξωτερικού αντιμετωπίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της θυγατρικής εξωτερικού και μετατρέπονται στο νόμισμα αναφοράς με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

2.4 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την επίτευξη κερδών κινούμενος στα προεγκεκριμένα όρια των αρμόδιων οργάνων του, την αντιστάθμιση κινδύνων, καθώς και την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, στα οποία υπεισέρχεται ο Όμιλος, περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ανταλλαγής, προθεσμιακά συμβόλαια, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και δικαιώματα προαίρεσης.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματοστηριακές) για την ανταλλαγή ταμειακών ροών, λόγω μεταβολής σε επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχικούς δείκτες, τιμές προϊόντων (π.χ. τιμές πετρελαίου). Στην περίπτωση συμβάσεων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) συμφωνείται η ανταλλαγή

πληρωμών βάσει ονομαστικών αξιών (notional amounts), αναφορικά με καθορισμένα πιστωτικά γεγονότα, που σχετίζονται συνήθως με πιστωτικά μέσα (π.χ. ομόλογα ή δάνεια), που αποτελούν και το αντικείμενο των συμφωνιών αυτής της κατηγορίας.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια (FX forwards) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματιστηριακές) για την αγορά ενός νομίσματος έναντι κάποιου άλλου. Οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες για την ανταλλαγή ταμειακών ροών επιτοκίων σε καθορισμένη τιμή και ημερομηνία στο μέλλον.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) είναι συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή πληρωμή ενός καθαρού ποσού σύμφωνα με τις μεταβολές στην τιμή/επιτόκιο του υποκείμενου χρηματοοικονομικού μέσου (underlying financial instrument). Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύονται σε τυποποιημένα ποσά σε οργανωμένες αγορές και υπόκεινται σε καθημερινό διακανονισμό του λογαριασμού περιθωρίου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) είναι συμβατικές συμφωνίες, οι οποίες ενέχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση για τον αγοραστή να αγοράσει ή να πωλήσει ένα ορισμένο ποσό ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή ξένου νομίσματος, σε καθορισμένη τιμή ή επιτόκιο, σε μία μελλοντική ημερομηνία. Τα δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύονται είτε σε οργανωμένες αγορές είτε εξωχρηματιστηριακά (OTC).

Οι ονομαστικές αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων δεν αποτελούν απαραίτητα τα ποσά των σχετικών μελλοντικών ταμειακών ροών ούτε τις τρέχουσες εύλογες αξίες των υποκείμενων μέσων και για το λόγο αυτό δεν υποδηλώνουν την έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο αγοράς ή στον κίνδυνο ρευστότητας. Η ονομαστική αξία είναι η αξία του υποκείμενου τίτλου του παραγωγού και αποτελεί τη βάση για τη μέτρηση της εύλογης αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι μεταβολές στις εύλογες αξίες καθορίζονται από τις μεταβολές στην τιμή ή το επιτόκιο του υποκείμενου τίτλου και αντανακλούν το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (υποχρέωση) ή να εισπραχθεί (απαίτηση).

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου (trade date) και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης, όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες.

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά, προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης. Τα εν λόγω μοντέλα λαμβάνουν υπόψη, τόσο τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου (Credit Valuation Adjustment "CVA"), με τον οποίο ο Όμιλος διατηρεί ανοικτή θέση, όσο και τον πιστωτικό κίνδυνο που αφορά στον ίδιο τον Όμιλο (Debit Valuation Adjustment "DVA"). Η εκτίμηση του CVA/ DVA εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την ύπαρξη εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων (CSA agreement). Σημειώνεται πως στις περιπτώσεις όπου δεν υφίστανται σχετικές εξασφαλίσεις, αξιολογούνται παράμετροι, όπως το ποσό του ανοίγματος, η μέση διάρκεια του παραγωγού, το κόστος κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου, καθώς και το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk free rate), ως προεξοφλητικό επιτόκιο της αντίστοιχης μέσης διάρκειας του παραγωγού. Επιπρόσθετα, αναφορικά με την αποτίμηση των ανοιγμάτων προς το Δημόσιο γίνεται διαχωρισμός των παραγώγων, ανάλογα με το δίκαιο από το οποίο διέπονται οι σχετικές συμβάσεις των παραγώγων, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ή μη συμφωνίας ISDA.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων εμφανίζονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική αποτελούν υποχρεώσεις.

Τα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα, όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κυρίου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος έχει θεσμοθετήσει πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων συμβατή με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 39. Για τον καθορισμό της σχέσης αντιστάθμισης και τη λογιστικοποίησή της βάσει των διατάξεων του Δ.Λ.Π. 39 πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης (hedge effectiveness) κατά την έναρξή της.
- Δυνατότητα υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκειά της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 80%-125% καθ' όλη τη διάρκειά της και υπολογίζεται σε όλες τις περιπτώσεις, ακόμη και όταν τα χαρακτηριστικά του μέσου αντιστάθμισης είναι αντίστοιχα των χαρακτηριστικών του αντισταθμιζόμενου στοιχείου.
- Αναλυτική καταγραφή των σχέσεων αντιστάθμισης (μέσο αντιστάθμισης, αντισταθμιζόμενο στοιχείο, σκοπός και στρατηγική της σχέσης αντιστάθμισης).

Η μέθοδος αναγνώρισης του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση σε εύλογη αξία εξαρτάται από το κατά πόσο το παράγωγο προορίζεται ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, και αν ναι, από τη φύση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Ο Όμιλος καταχωρεί ορισμένα παράγωγα: α) ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρισμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων ή β) ως μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, καθορίζει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται. Επίσης, ελέγχει κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας (Fair value hedge)

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώνων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμισμένων στοιχείων, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληροί τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου, για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου μετοχικού τίτλου καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την πώληση.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (Cash flow hedge)

Το αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία του μη αποτελεσματικού τμήματος αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ποσά που έχουν σωρευθεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων στις περιόδους, κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη, παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το σωρευμένο κέρδος ή ζημία στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης (Net investment hedge)

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία του μέσου αντιστάθμισης σχετικά με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, ενώ το κέρδος ή η ζημία σχετικά με το μη αποτελεσματικό τμήμα αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Σωρευμένα κέρδη και ζημίες στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής εξωτερικού.

(iv) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.5 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας (deferred day one profit and loss)

Η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία κατά την αρχική καταχώρηση ενός χρηματοοικονομικού μέσου είναι η τιμή της συναλλαγής (π.χ. η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε, όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου είτε αποδεικνύεται από τη σύγκριση με άλλες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για το ίδιο μέσο είτε βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Ο Όμιλος έχει συνάψει συναλλαγές, για τις οποίες η εύλογη αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές δεν είναι όλες τιμές ή επιτόκια της αγοράς. Ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής, η οποία είναι η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία, παρά το γεγονός ότι η αξία που προκύπτει από ένα σχετικό μοντέλο αποτίμησης μπορεί να διαφέρει. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην τιμή, που προκύπτει σύμφωνα με το μοντέλο της αποτίμησης, συχνά αποκαλούμενη ως «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα πρώτης ημέρας» (deferred day one profit and loss), δεν αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο χρόνος αναγνώρισης του «αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας» προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Είτε αποσβένεται στη διάρκεια της συναλλαγής είτε αναβάλλεται, έως ότου η εύλογη αξία του μέσου να μπορεί να προσδιοριστεί, χρησιμοποιώντας μεταβλητές από την αγορά είτε αναγνωρίζεται με τον διακανονισμό της συναλλαγής. Το χρηματοοικονομικό μέσο

καταχωρείται στην εύλογη αξία, προσαρμοζόμενο για το «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα της πρώτης ημέρας». Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία καταχωρούνται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων, χωρίς αντιλογισμό των «αναβαλλόμενων αποτελεσμάτων της πρώτης ημέρας».

2.6 Έσοδα και έξοδα τόκων

Τα έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση στην κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα στοιχεία του ισολογισμού, χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο.

Το πραγματικό επιτόκιο προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια ζωής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ή μέχρι την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με τη λογιστική του αξία, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν εσόδων/ εξόδων συναλλαγών, που έχουν εισπραχθεί/ πληρωθεί.

Τα δάνεια, που έχουν υποστεί απομείωση, λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο, που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών, με σκοπό την επιμέτρηση της ζημίας απομείωσης.

2.7 Έσοδα και έξοδα προμηθειών

Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση, κατά το χρόνο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες προς τους πελάτες ή τον Όμιλο.

Τα έσοδα ή έξοδα συναλλαγών, που σχετίζονται με τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια, «αναβάλλονται» και αποσβένονται στη διάρκεια ζωής των μέσων αυτών, με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Τα έσοδα ή έξοδα αυτά απεικονίζονται ως έσοδα ή έξοδα από τόκους στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι προμήθειες από κοινοπρακτικά δάνεια καταχωρούνται ως έσοδα, με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της κοινοπραξίας και ο Όμιλος δεν κρατά μέρος του δανείου ή κρατά ένα μέρος με την ίδια πραγματική απόδοση, όπως και οι άλλοι συμμετέχοντες. Οι προμήθειες που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις ή από συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως για παράδειγμα ο διακανονισμός για εξαγορά μετοχών ή άλλων χρεογράφων ή η αγορά/πώληση εταιρειών, αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.8 Έσοδα από μερίσματα

Το έσοδο από μερίσματα καταχωρείται, όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του μερίσματος.

2.9 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, περιλαμβάνουν:

(α) χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου, που αποκτώνται με σκοπό την βραχυπρόθεσμη πώληση ή αποτελούν μέρος ενός υπό διαχείριση χαρτοφυλακίου, για το οποίο υπάρχει ένδειξη επίτευξης κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών και

(β) χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων (όπως οι συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού), όταν:

- αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των διακυμάνσεων, που θα προέκυπταν, εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς ή,
- μία ομάδα χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού τυγχάνει διαχείρισης σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και αναφέρεται στη Διοίκηση σε εύλογη αξία ή,
- εμπριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τις ταμειακές ροές.

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και στη συνέχεια αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές. Τα έξοδα από τη συναλλαγή καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές από την πώληση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στην εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται για την αγορά ή πώληση των μέσων αυτών. Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις, από τη στιγμή που παύει να έχει τον έλεγχο των συμβατικών δικαιωμάτων, που απορρέουν από αυτά. Ο έλεγχος των δικαιωμάτων ενός χρηματοπιστωτικού στοιχείου παύει να υφίσταται, όταν πωληθεί, λήξει ή διαγραφεί ή όταν όλες οι ταμειακές ροές, που σχετίζονται με αυτό, μεταβιβαστούν σε ένα τρίτο μέρος. Ο τόκος, που προκύπτει από τη διακράτηση των ομολόγων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, καταχωρείται στους «Τόκους και εξομοιούμενα έσοδα». Τα μερίσματα από μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπεριλαμβάνονται στα «Έσοδα από μερίσματα».

2.10 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων

Τα χρεόγραφα, τα οποία πωλούνται με βάση τις συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων (repos), αναταξινομούνται ως στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο στις οικονομικές καταστάσεις, όταν ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα, βάσει συμβολαίου, να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει το ενεχυριασμένο στοιχείο. Η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στις «Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα» ή στις «Υποχρεώσεις προς πελάτες».

Τα χρεόγραφα, τα οποία αγοράζονται και επαναπωλούνται με βάση τις συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos), καταχωρούνται ως «Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών». Οι «Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών» αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής αγοράς των εν λόγω χρεογράφων λογίζεται ως τόκος και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με βάση το πραγματικό επιτόκιο.

Χρεόγραφα εκχωρημένα από τον Όμιλο σε αντισυμβαλλόμενους εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ως στοιχεία ενεργητικού, στην περίπτωση που ο Όμιλος διατηρεί κατ' ουσία τους κινδύνους και τα οφέλη, που απορρέουν από την κατοχή των εν λόγω χρεογράφων.

Χρεόγραφα εκχωρημένα στον Όμιλο από αντισυμβαλλόμενους δεν εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, παρά μόνο εάν παρέχεται η δυνατότητα πώλησής τους από τον Όμιλο σε τρίτους. Στην περίπτωση πώλησής τους, το κέρδος ή η ζημία εμφανίζονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Η υποχρέωση επιστροφής των χρεογράφων αυτών απεικονίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία.

2.11 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

A. Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο

Το διακρατούμενο ως τη λήξη είναι το χαρτοφυλάκιο που ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει ως τη λήξη. Το χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατείται ως τη λήξη λογιστικοποιείται αρχικά στην εύλογη αξία (η οποία εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών). Στη συνέχεια, τα χρεόγραφα του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τις σωρευμένες απομειώσεις αξίας.

Ένα στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, αν η λογιστική του αξία υπερβαίνει τη ρευστοποιήσιμη αξία του. Το ποσό της απομείωσης των στοιχείων ενεργητικού, που λογιστικοποιούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης, υπολογίζεται ως η διαφορά της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου αυτού. Η απομείωση αξίας επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης. Αντικειμενικές ενδείξεις, ότι ένα διακρατούμενο έως τη λήξη χρεόγραφο έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμο, είναι αυτές που αναφέρονται στη σημείωση 2.13.

Αν ο Όμιλος πωλήσει ή μεταφέρει μέρος του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου πριν από τη λήξη του, τότε το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου πρέπει να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (εκτός αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 39) και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία, απεικονίζοντας την προκύπτουσα υπεραξία ή υποαξία στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Στην περίπτωση αυτή, δεν θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ενός στοιχείου ενεργητικού στο διακρατούμενο ως τη λήξη χαρτοφυλάκιο για τα επόμενα δύο έτη.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα. Τα χρεόγραφα του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται, όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

B. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων, για το οποίο δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορεί να ρευστοποιηθεί ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η αρχική κατηγοριοποίηση χρεογράφων στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν είναι δεσμευτική και συνεπώς επιτρέπεται η μεταγενέστερη αλλαγή κατηγοριοποίησης στο διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγής, που είναι άμεσα σχετιζόμενα με την απόκτηση των χρεογράφων) και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες, με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τις αξίες που προκύπτουν από μοντέλα αποτίμησης, όπου τρέχουσες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες, που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των προαναφερόμενων χρεογράφων, καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα σωρευμένα κέρδη/ζημίες μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται, όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Ο Όμιλος εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης) των χρεογράφων αυτών, χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Σημαντική ή παρατεταμένη μείωση εύλογης αξίας ορίζεται ως: α) η μείωση στην εύλογη αξία κάτω του κόστους της επένδυσης για ποσοστό μεγαλύτερο του 40%, ή β) η επί δωδεκάμηνο μείωση της εύλογης αξίας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% της αξίας κτήσης.

Ειδικά για τις μετοχές τα χρησιμοποιούμενα μοντέλα, περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV), την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) ή την απόκλιση από την χρηματιστηριακή τους αξία, για μετοχές που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά.

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι το διαθέσιμο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού έχει υποστεί μόνιμη απομείωση, η σωρευμένη ζημία, που έχει αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Η ζημία αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας αξίας, αφού αφαιρεθεί τυχόν ζημία απομείωσης, που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα σε προηγούμενη περίοδο.

Η ζημία απομείωσης των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, που έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα, δεν μπορεί να αντιστραφεί. Αντίθετα, η ζημία απομείωσης των ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μπορεί να αντιστραφεί στα αποτελέσματα, στην περίπτωση μόνον, που η αύξηση της τρέχουσας αξίας του διαθέσιμου προς πώληση ομολόγου μπορεί να συνδεθεί με γεγονός, που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση απομείωσης αξίας στα αποτελέσματα.

2.12 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εκτός παραγώγων από το χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» στις κατηγορίες «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» ή «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώλησή τους στο άμεσο μέλλον και πληρούν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας στην οποία μεταφέρονται.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» ή «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» στην κατηγορία «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησής τους και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους. Ο Όμιλος έχει θεσμοθετήσει τους ακόλουθους κανόνες για το τί αποτελεί «άμεσο μέλλον»:

- το επιχειρησιακό πλάνο δεν πρέπει να περιλαμβάνει την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στις τιμές,
- δεν πρέπει να υπάρχει πρόθεση πώλησης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού εντός έξι μηνών και
- δεν πρέπει να υφίσταται εσωτερικός ή εξωτερικός περιορισμός στη δυνατότητα του Ομίλου για διακράτηση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» στην κατηγορία «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω (με εξαίρεση την περίπτωση της αναταξινόμησης από το χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» στην κατηγορία «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση»), η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβέσιμο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Το κέρδος ή η ζημία από την αποτίμηση, που είχε αναγνωριστεί στο αποτέλεσμα ή στο αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μέχρι την ημερομηνία της αναταξινόμησης, δεν αναστρέφεται. Το νέο πραγματικό επιτόκιο των χρηματοοικονομικών στοιχείων που μεταφέρονται στις κατηγορίες «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες» και «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» προσδιορίζεται με βάση τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την ημέρα της αναταξινόμησης.

Εάν λόγω αλλαγής στην πρόθεση ή στη δυνατότητα διακράτησης, η κατηγοριοποίηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου στα «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» δεν είναι πλέον κατάλληλη, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού πρέπει να μεταφερθεί στα «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής του αξίας και της εύλογης αξίας καταχωρείται στο αποθεματικό του χαρτοφυλακίου «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση».

2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν εμπίπτουν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως στοιχεία του χαρτοφυλακίου «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος κατά την αρχική τους αναγνώριση κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία είναι πιθανόν να μην ανακτηθεί όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Τα δάνεια που εκταμιεύονται από τον Όμιλο καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, η οποία εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους, εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι τόκοι των δανείων συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου ως «Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα».

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά, που ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της σωρευμένης πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Μία χορήγηση έχει υποστεί απομείωση αξίας, όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει, αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις, ότι ένα δάνειο ή ομάδα δανείων έχει υποστεί απομείωση της αξίας του/της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του δανείου ή της ομάδας δανείων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας τους. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντικειμενικές ενδείξεις, ότι ένα δάνειο ή μία ομάδα δανείων έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμη, αποτελούν οι ακόλουθες:

- i. Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- ii. Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).
- iii. Συμφωνία με τον Όμιλο για κάποια ρύθμιση, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους, που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, την οποία ο Όμιλος δεν θα εξέταζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- iv. Πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- v. Στοιχεία τα οποία δείχνουν, από την ημερομηνία αρχικής καταχώρησης των δανείων αυτών και ύστερα, την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης στις εκτιμώμενες μελλοντικές εισπράξεις μίας ομάδας δανείων, παρότι η μείωση αυτή δεν μπορεί να εντοπιστεί ακόμη, εξετάζοντας κάθε δάνειο της ομάδας ξεχωριστά, περιλαμβάνοντας:
  - Δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής των υπολοίπων των πιστούχων της ομάδας (π.χ. αύξηση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών λόγω προβλημάτων του κλάδου), ή
  - Οικονομικές συνθήκες σε εθνική ή τοπική κλίμακα, που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των δανείων της ομάδας (π.χ. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε μία γεωγραφική περιοχή πιστούχων, μείωση της αξίας των ακινήτων, που έχουν ληφθεί ως εξασφαλίσεις στην ίδια περιοχή ή δυσμενείς αλλαγές στις συνθήκες λειτουργίας ενός κλάδου, οι οποίες επηρεάζουν τους πιστούχους, που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη ομάδα).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου, για τις χορηγήσεις που ο Όμιλος θεωρεί σημαντικές και για αυτές που δεν θεωρεί σημαντικές σε επίπεδο ομάδας δανείων. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση και για τις οποίες δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες δανείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για το σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, οι χορηγήσεις ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. κατηγορία καθυστέρησης οφειλέτη, κλάδος οικονομικής δραστηριότητας οφειλέτη, μονάδα διαχείρισης επιχειρηματικής χορήγησης, κατηγορία εξασφάλισης, είδος εξασφάλισης, νόμισμα δανείου και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων

δανείων, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας δανείων, που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για τον Όμιλο. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες, οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο, στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου, που δεν υφίστανται σήμερα.

Οι εκτιμήσεις για τις μεταβολές στις μελλοντικές ταμειακές ροές ομάδων δανείων αντανακλούν και είναι ευθέως ανάλογες με τις μεταβολές στα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, μεταβολές στους δείκτες ανεργίας, στο επίπεδο των τιμών, στην κανονικότητα ή μη των αποπληρωμών ή οποιοδήποτε άλλοι παράγοντες είναι ενδεικτικοί μεταβολών στην πιθανότητα απωλειών για τον Όμιλο, καθώς και στο ύψος αυτών των μεταβολών).

Η μεθοδολογία και οι παραδοχές, που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, επανεξετάζονται τακτικά από τον Όμιλο.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα, που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών αποαναγνωρίζονται, όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν ο Όμιλος έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Ρυθμισμένα - αναδιρθρωμένα χαρακτηρίζονται τα δάνεια, στα οποία έχει γίνει μεταβολή των αρχικών όρων της σύμβασης, λόγω ενδεχόμενων οικονομικών δυσχερειών ή αλλαγής των ταμειακών εισροών του πιστούχου. Ο Όμιλος τροποποιεί τους όρους της σύμβασης, ώστε να παρέχει στον δανειολήπτη την ικανότητα να εξυπηρετήσει το χρέος του ή αναχρηματοδοτεί μερικά ή ολικά τη σύμβαση.

Οι τόκοι των ρυθμισμένων - αναδιρθρωμένων δανείων συμπεριλαμβάνονται στους «Τόκους και εξομοιούμενα έσοδα» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια, που είναι σε καθεστώς ρύθμισης – αναδιάρθρωσης, ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με την πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων, που αναφέρεται στην παρούσα ενότητα.

Σχετική με την πολιτική ρύθμισης δανείων είναι η ενότητα 3.1.12.

2.14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

Οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους είναι απαιτήσεις από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σταθερές ή προκαθορισμένες ταμειακές ροές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται στο χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος κατά την αρχική τους αναγνώριση τα κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία είναι πιθανό να μην ανακτηθεί όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, ενώ σε κάθε περίοδο αναφοράς διενεργείται έλεγχος για πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2.15.1 Υπεραξία

Για συνενώσεις επιχειρήσεων, ο Όμιλος αναγνωρίζει τυχόν υπεραξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς και την επιμετρά ως τη διαφορά του (α) από το (β), όπου:

(α) το σύνολο:

- i. της εύλογης αξίας του τιμήματος για την απόκτηση του ελέγχου καθώς και της αξίας της μειοψηφίας, και
- ii. της εύλογης αξίας της προηγούμενης συμμετοχής του Ομίλου στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, στην περίπτωση εξαγορών επιχειρήσεων που λαμβάνουν χώρα σταδιακά.

(β) της διαφοράς μεταξύ των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθεισών υποχρεώσεων επιμετρημένων σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Στην περίπτωση εξαγοράς όπου το συνολικό τίμημα όπως ορίζεται από το (α), είναι χαμηλότερο της αξίας όπως ορίζεται από το (β), ο Όμιλος αναγνωρίζει το κέρδος ή τη ζημία που προκύπτει στα αποτελέσματα κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Ο Όμιλος, σε κάθε περίπτωση, επανεξετάζει εάν ορθά έχει αναγνωρίσει τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν πριν την καταχώρηση του κέρδους στα αποτελέσματα.

Η θετική υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά επιχείρησης αναγνωρίζεται στο κόστος ως άυλο πάγιο στοιχείο του ενεργητικού και εξετάζεται σε κάθε χρήση για απομείωση αξίας. Σε περίπτωση απώλειας ελέγχου θυγατρικής εταιρείας, στο κέρδος ή τη ζημία από την πώληση συμπεριλαμβάνεται και το ποσό της υπεραξίας, που σχετίζεται με την πωληθείσα θυγατρική.

Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης της αξίας της, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.). Όταν σε μια Μ.Δ.Τ.Ρ. προκύψει ζημία λόγω απομείωσης της αξίας της, η ζημία αυτή καταρχήν μειώνει τη λογιστική αξία της υπεραξίας, που έχει κατανεμηθεί στη μονάδα αυτή και εν συνεχεία μειώνει αναλογικά την αξία των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν στην εν λόγω Μ.Δ.Τ.Ρ. Αντιστροφή της υπεραξίας απαγορεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 36. Οι Μ.Δ.Τ.Ρ. παρουσιάζονται στη γνωστοποίηση για τους επιχειρηματικούς τομείς.

2.15.2 Λογισμικό

Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο, όταν πραγματοποιείται η δαπάνη.

Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του λογισμικού, με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

Το λογισμικό αποσβένεται στις περισσότερες περιπτώσεις σε 3-4 χρόνια, με εξαίρεση το λογισμικό κεντρικών μηχανογραφικών εφαρμογών, η ωφέλιμη ζωή του οποίου, εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή του λογισμικού.

Το λογισμικό εξετάζεται για τυχόν απομείωση, όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν, ότι η λογιστική του αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, το λογισμικό απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.15.3 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται, όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από τη χρήση του. Στο κόστος του άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται και κάθε άμεσο κόστος, που απαιτείται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία για τη σωστή λειτουργία του. Παραδείγματα άμεσου κόστους είναι:

- Το κόστος προσωπικού, το οποίο είναι δυνατόν να εξακριβωθεί και να αποδοθεί άμεσα στο συγκεκριμένο άυλο στοιχείο.
- Οι αμοιβές εξωτερικών συνεργατών, που αφορούν στη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Τα λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν επίσης, άυλα στοιχεία ενεργητικού, που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς νέων θυγατρικών εταιρειών. Τα λοιπά άυλα στοιχεία δύναται να περιλαμβάνουν πελατολόγιο, δίκτυο καταστημάτων και εμπορικά σήματα.

Τα στοιχεία αυτά αποσβένονται κατά βάση σε 5-10 χρόνια, ανάλογα με την ωφέλιμη ζωή του κάθε στοιχείου, η οποία εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή των λοιπών άυλων παγίων.

Τα ανωτέρω στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση, όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν, ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τους, τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.16 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Ο Όμιλος κατέχει ενσώματα πάγια στοιχεία με σκοπό τη χρήση τους στη λειτουργική δραστηριότητα ή τη χρήση τους για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: οικόπεδα, ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, εξοπλισμό, έπιπλα και μεταφορικά μέσα.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος, μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες απομειώσεις αξίας. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται δαπάνες, που συνδέονται άμεσα με την αγορά των ενσώματων στοιχείων. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις, ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία, όταν η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου, μειωμένης κατά τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης (value in use).

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 23 «Κόστος Δανεισμού», σύμφωνα με το οποίο το κόστος δανεισμού μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23. Συγκεκριμένα, οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23 αναφέρουν ότι: α) το κόστος δανεισμού πρέπει να σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, που απαιτεί σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση, για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του και β) το κόστος δανεισμού θα είχε αποφευχθεί, εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η δαπάνη για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στην αξία του παγίου, ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται, ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα, κατά τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των υπολοίπων ενσώματων παγίων υπολογίζονται χρησιμοποιώντας την ευθεία μέθοδο, με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων, ως εξής:

- Εξοπλισμός και συστήματα υπολογιστών: 3-5 χρόνια
- Βελτιώσεις επί μισθωμένων ακινήτων: χαμηλότερη διάρκεια μεταξύ ωφέλιμης ζωής και διάρκειας μίσθωσης
- Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα: 5-10 χρόνια
- Μεταφορικά μέσα: 6-9 χρόνια
- Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια: 25-50 χρόνια

Η διενέργεια αποσβέσεων αρχίζει με την έναρξη χρήσης του ενσώματου παγίου στοιχείου και διακόπτεται μόνο με την πώληση του εν λόγω στοιχείου. Στην περίπτωση όπου το ενσώματο πάγιο παύει να χρησιμοποιείται, συνεχίζεται η απόσβεσή του μέχρι να αποσβεσθεί πλήρως.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές, τόσο στην ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων, όσο και στην υπολειμματική αξία τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές από εκποιήσεις παγίων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης και προσδιορίζονται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.

2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη εκμίσθωση ή/και την απόκτηση υπεραξίας και δεν μισθώνονται στην Τράπεζα ή σε θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν οικοπέδα, κτίρια ή τμήματα κτιρίων, οικοπέδα και κτίρια λειτουργικής μίσθωσης, καθώς και κτίρια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Τα ακίνητα, που κατέχονται από τον μισθωτή με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και να λογιστικοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή ως επενδύσεις σε ακίνητα, όταν πληρούται ο ορισμός των επενδύσεων σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής.

Μετά την αρχική καταχώρηση, οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου παγίου. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13, η επιμέτρηση της εύλογης αξίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα δημιουργίας οφελών από τη μέγιστη και βέλτιστη χρήση του περιουσιακού στοιχείου ή από την πώλησή του σε τρίτον, που θα χρησιμοποιήσει το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο κατά τη μέγιστη και βέλτιστη χρήση του. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι, όπως:

- i. Μέθοδος συγκριτική ή στοιχείων κτηματαγοράς: Με αυτήν, η αξία που δίδεται στο προς εκτίμηση ακίνητο, προσδιορίζεται κατόπιν σύγκρισης των αξιών ακινήτων που έχουν ομοειδή χαρακτηριστικά.
- ii. Μέθοδος εναπομένουσας αξίας: Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως για τον υπολογισμό της αξίας οικοπέδων κατάλληλων για αξιοποίηση ή ακινήτων που χρήζουν ανακαίνισης. Υπολογίζεται η αξία του τελικού προϊόντος της ανάπτυξης από την οποία αφαιρείται το κόστος της ανάπτυξης, καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος. Το αποτέλεσμα της αφαίρεσης αυτής αποτελεί την εναπομένουσα αξία του ακινήτου. Με την εφαρμογή του τύπου της προεξόφλησης επί της εναπομένουσας αξίας βρίσκεται η παρούσα αξία του προς εκτίμηση ακινήτου.
- iii. Μέθοδος υπολειμματικού κόστους αντικατάστασης: Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται η τρέχουσα αξία της γης και στη συνέχεια υπολογίζεται η αξία για την κατασκευή των κτισμάτων εκ νέου. Εφαρμόζεται συντελεστής απόσβεσης με βάση τον οποίο απομειώνεται η αξία κατασκευής των κτισμάτων εκ νέου. Οι δύο αξίες, δηλαδή η αξία γης και η αναπόσβεστη αξία κτισμάτων, προστίθενται και προκύπτει η τρέχουσα αξία του ακινήτου.
- iv. Επενδυτική μέθοδος: Ο σκοπός της μεθόδου αυτής είναι να υπολογίσει την κεφαλαιακή αξία του δικαιώματος, που έχει ένας επενδυτής να λαμβάνει κάποιο ετήσιο εισόδημα από ένα συγκεκριμένο ακίνητο.

Αυτές οι μέθοδοι επανεξετάζονται ετησίως από εκτιμητές. Οι επενδύσεις σε ακίνητα που υπόκεινται σε βελτιώσεις για συνέχιση της χρήσης τους ως επενδύσεις σε ακίνητα ή για τις οποίες η αγορά είναι λιγότερο ενεργή, εξακολουθούν να αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανakλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικές μισθώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Οι εύλογες αξίες αντανakλούν επίσης, οποιοσδήποτε εκροές αναμένονται για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μερικές από αυτές τις εκροές καταχωρούνται στις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων, που κατατάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στη λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανόν, ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, τα οποία σχετίζονται με το ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος του μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες βελτίωσης και συντήρησης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης, στην οποία πραγματοποιούνται.

Για τα ακίνητα που δεν εκτιμώνται από εκτιμητές, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με μεθοδολογία που βασίζεται σε τιμές από πραγματοποιηθείσες εκτιμήσεις.

Μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μία επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη, κατηγοριοποιείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αλλαγής θεωρείται ως το νέο κόστος.

Τα ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται για μελλοντική χρήση ως επενδύσεις σε ακίνητα κατατάσσονται στα ενσώματα πάγια και καταχωρούνται στο κόστος μέχρι να ολοκληρωθεί η κατασκευή ή η ανάπτυξή τους, οπότε και αλλάζουν κατηγορία και λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα, που διακρατούνται για πώληση, χωρίς να υπόκεινται σε βελτιώσεις, εντάσσονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για πώληση, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5.

2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού και διακοπτόμενες δραστηριότητες

Στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού» περιλαμβάνονται μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία: α) είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην παρούσα κατάστασή τους, β) η πώλησή τους είναι πιθανή, γ) η Διοίκηση έχει δεσμευθεί για την πώληση και δ) το κόστος τους θα ανακτηθεί από την πώληση και όχι από τη χρήση τους. Η πώληση των στοιχείων αυτών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την κατηγοριοποίησή τους ως «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού».

Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας (αφαιρουμένων των εξόδων για την πώλησή τους). Τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής δεν αποσβένονται. Κέρδη/ζημιές από την πώληση των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μια διακοπτόμενη δραστηριότητα αποτελεί μέρος του Ομίλου, η οποία είτε έχει πωληθεί ή έχει κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού, και:

- α) αντιπροσωπεύει μια ξεχωριστή κύρια επιχειρηματική ή γεωγραφική περιοχή δραστηριότητας,
- β) είναι μέρος ενός συντονισμένου προγράμματος πώλησης μιας ξεχωριστής κύριας επιχειρηματικής ή γεωγραφικής περιοχής δραστηριότητας ή
- γ) αποτελεί μία θυγατρική, που αποκτήθηκε με αποκλειστικό σκοπό την πώλησή της.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπτόμενων δραστηριοτήτων παρουσιάζονται διακριτά από τα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεων, σε μία ξεχωριστή γραμμή και δεν συμψηφίζονται μεταξύ τους. Ομοίως, τα κέρδη/ζημιές

μετά από φόρους από διακοπτόμενες δραστηριότητες παρουσιάζονται σε ξεχωριστή γραμμή της ενοποιημένης κατάστασης αποτελεσμάτων. Τα ποσά της συγκριτικής χρήσης στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αναμορφώνονται για σκοπούς συγκρισιμότητας.

2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού περιλαμβάνουν ακίνητα της Τράπεζας, που έχουν αποκτηθεί από πλειστηριασμούς προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση των απαιτήσεων της Τράπεζας και που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 40, καθώς και ακίνητα των θυγατρικών της τα οποία πωλούνται σταδιακά ως μέρος των δραστηριοτήτων τους. Τα ακίνητα αυτά λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 2 ως αποθέματα και αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης των ακινήτων καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μείον τα έξοδα πώλησης.

2.20 Μισθώσεις

A. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Οι συμβάσεις μισθώσεων παγίων στοιχείων, από τις οποίες προκύπτει, ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη, που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το μισθωμένο πάγιο δεν καταχωρείται ως στοιχείο ενεργητικού στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Οι πληρωμές, που πραγματοποιούνται για συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Μισθώσεις, στις οποίες ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά το σύνολο από τους κινδύνους και τα οφέλη, που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Στην περίπτωση που ο Όμιλος είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια (στην ανάλογη κατηγορία παγίων) και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων προς τον εκμισθωτή ως στοιχείο του παθητικού.

Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία, μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα του Ομίλου στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος, που αφορά κεφάλαιο, μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

B. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Στην περίπτωση που ο Όμιλος εκμισθώνει πάγια σε τρίτους με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης, τα πάγια αυτά εμφανίζονται και αποτιμώνται στις οικονομικές καταστάσεις, όπως και τα λοιπά πάγια της ίδιας κατηγορίας. Τα έσοδα μισθωμάτων του Ομίλου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Στις περιπτώσεις που ο Όμιλος εκμισθώνει ενσώματα πάγια, για τα οποία συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, η παρούσα αξία των καταβληθέντων μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ της συνολικής απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Οι εισπράξεις μισθωμάτων διαχωρίζονται και μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το αναλογούν έσοδο τόκων αναγνωρίζεται σε δεδουλευμένη βάση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Γ. Συμβάσεις πώλησης και επαναμίσθωσης

Μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης συνεπάγεται την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου και την εν συνεχεία επαναμίσθωση του ίδιου περιουσιακού στοιχείου. Ο λογιστικός χειρισμός μιας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης εξαρτάται από το είδος της σχετικής μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε χρηματοδοτική μίσθωση, οποιαδήποτε θετική διαφορά ανάμεσα στο τίμημα πώλησης του περιουσιακού στοιχείου και στη λογιστική αξία του, δεν θα αναγνωριστεί άμεσα ως έσοδο από τον πωλητή - μισθωτή αλλά ως έσοδο επόμενων χρήσεων, το οποίο θα μεταφέρεται τμηματικά στα αποτελέσματα καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε λειτουργική μίσθωση και είναι φανερό ότι η συναλλαγή αυτή έχει γίνει στην εύλογη αξία, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως. Αν η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου διαφέρει από την εύλογη αξία του, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις διαφοροποίησης των μελλοντικών μισθωμάτων. Έτσι, εάν προκύπτει μιν ζημία, η οποία όμως αντισταθμίζεται από οφέλη, που προκύπτουν από χαμηλότερα μελλοντικά μισθώματα, σε σχέση με τις τρέχουσες τιμές, τότε η ζημία αυτή παραμένει στον ισολογισμό και αποσβένεται αναλογικά με τα μισθώματα σε ολόκληρη την προβλεπόμενη διάρκεια χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Ομοίως, το κέρδος που θα προκύψει, στην περίπτωση που η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από την εύλογη αξία του, λόγω αυξημένων μελλοντικών μισθωμάτων, παραμένει ως έσοδο επόμενων περιόδων και αποσβένεται καθ' όλη την προβλεπόμενη διάρκεια χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα εμπεριέχουν υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα απόκτησής τους, όπως μετρητά, μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από τον Όμιλο και συνεπώς δεν συμπεριλαμβάνονται στα υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών.

2.22 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: α) ο Όμιλος έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη), ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, β) το ενδεχόμενο ότι μία εκροή πόρων θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης είναι περισσότερο πιθανό από το ενδεχόμενο να μην απαιτηθεί και γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Εάν δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, τότε δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη.

Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων υποχρεώσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των υποχρεώσεων ως ενιαίου συνόλου. Η πρόβλεψη καταχωρείται, ακόμα και αν η πιθανότητα εκροής για μία υποχρέωση από το σύνολο των υποχρεώσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις προσμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών, που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο, που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Το ύψος της πρόβλεψης αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση του τιμήματος, που απαιτείται για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων, που σχετίζονται με την υποχρέωση. Το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια, τα οποία απαιτούν από τον εκδότη να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κομιστή για ζημία, που έχει υποστεί, επειδή ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί σε πληρωμές όταν πρέπει, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοια συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων δίνονται από τράπεζες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών, ώστε να διασφαλίζονται δάνεια, υπεραναλήψεις και άλλες τραπεζικές εργασίες.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις, την ημέρα που δόθηκε η εγγύηση. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας στο πλαίσιο τέτοιων συμβολαίων καταχωρούνται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ: α) της αρχικής, μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωριστεί με την ευθεία μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων το έσοδο από προμήθειες, που έχει καταστεί δεδουλευμένο στη διάρκεια του συμβολαίου και β) της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης για το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην εμπειρία και την κρίση της Διοίκησης από παρόμοιες πράξεις στο παρελθόν και το ιστορικό προηγούμενων ζημιών. Οποιαδήποτε μεταβολή σε υποχρέωση, που σχετίζεται με εγγυήσεις, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.24 Παροχές σε εργαζομένους

A. Χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Τα προγράμματα συνταξιοδότησης, που υιοθετούνται από τον Όμιλο, χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για συνταξιοδότηση σχετίζονται, τόσο με προγράμματα καθορισμένων εισφορών, όσο και με προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών περιλαμβάνουν την καταβολή εισφορών σε Κρατικά Ταμεία (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων) και σε ασφαλιστικές εταιρείες, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο ή η ασφαλιστική εταιρεία περιέλθει σε αδυναμία καταβολής των προβλεπόμενων παροχών στον ασφαλιζόμενο. Οι εργοδοτικές εισφορές που αναλογούν σε κάθε έτος, περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού και επιβαρύνουν αντίστοιχα την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλεται στον εργαζόμενο παροχή ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, την ηλικία και το μισθό. Η διαφορά με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι ότι ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την καταβολή των συμφωνημένων παροχών στον εργαζόμενο, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία-οργανισμούς.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον Ισολογισμό, σχετικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο «προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης» (projected unit credit method).

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές

Τα αναλογιστικά κέρδη/ζημιές αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου κατά τη χρονική περίοδο που αυτά πραγματοποιούνται. Η ανακύκλιση των εν λόγω κερδών/ζημιών στα αποτελέσματα δεν είναι δυνατή.

Κόστος προϋπηρεσίας

Το κόστος προϋπηρεσίας είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, που προκύπτει από τροποποίηση ή περικοπή προγραμμάτων. Το εν λόγω κόστος αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα κατά την περίοδο, που τροποποιείται το πρόγραμμα.

B. Μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο Όμιλος παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότησή του και στη συμπλήρωση ενός κατώτερου αριθμού ετών προϋπηρεσίας.

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των προγραμμάτων λογιστικοποιούνται, εφαρμόζοντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που χρησιμοποιείται στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

2.25 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι

Ο φόρος εισοδήματος, με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, αναγνωρίζεται ως έξοδο στην τρέχουσα χρήση. Ο αναβαλλόμενος φόρος επί των φορολογικών ζημιών αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού, αν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό των ζημιών αυτών.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές, που προκύπτουν από τη φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων και από την αντίστοιχη λογιστική αξία τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι καθορίζονται με τη χρήση των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών συντελεστών που τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία Ισολογισμού και αναμένεται να εφαρμοστούν κατά την ημερομηνία κατά την οποία η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα χρησιμοποιηθεί και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι βασικές προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, την αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο, τις διαφορές κατά την αποτίμηση των χρεογράφων μεταξύ της λογιστικής και φορολογικής βάσης, την επανεκτίμηση των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού (όπως των επενδύσεων σε ακίνητα), την απομείωση αξίας απαιτήσεων και ομολόγων και από την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους κατά τη συνταξιοδότηση. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές όταν εκτιμάται ότι οι προσωρινές αυτές διαφορές θα αντιστραφούν στο μέλλον και ότι επίσης θα υπάρξει φορολογητέο αποτέλεσμα έναντι του οποίου η προσωρινή διαφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίζεται επί: α) της αποτίμησης των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου και β) της αποτίμησης των παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών, που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση, πιστώνεται ή χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση του χρεογράφου ή κατά την τμηματική αναγνώριση της αποτίμησης του παραγώγου στα αποτελέσματα, το μέρος του αναβαλλόμενου φόρου που αντιστοιχεί, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Επίσης, ο αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί στα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους κατά τη συνταξιοδότηση, καθώς και στην μελλοντική μεταβολή των αναλογιστικών κερδών/ζημιών, κατά τον χρόνο που αυτά πραγματοποιούνται, αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση.

Ο Όμιλος συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις από το Δ.Λ.Π. 12. Ειδικότερα, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο σε επίπεδο νομικής οντότητας, όταν και μόνο όταν: α) οι ενοποιούμενες πλήρως εταιρείες έχουν ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσουν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και β) οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος, που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

2.26 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια

α) Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση:

Οι υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων, υβριδικών κεφαλαίων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους (έσοδο από την έκδοσή τους, μείον τα πραγματοποιηθέντα έξοδα έκδοσής τους).

β) Επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση:

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι πιστωτικοί τίτλοι και τα δανειακά κεφάλαια απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά, μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από τίτλους και δανειακά κεφάλαια του Ομίλου περιλαμβάνουν μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN), ομολογιακά δάνεια από τιτλοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων, υβριδικά κεφάλαια και κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης.

Εάν ο Όμιλος εξαγοράσει τους τίτλους ή τα δανειακά κεφάλαια, που έχει εκδώσει, τότε οι τίτλοι ή τα κεφάλαια αποαναγνωρίζονται από τον Ισολογισμό και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της υποχρέωσης και της αναμενόμενης εκταμίευσης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.27 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, ενώ μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους και περιλαμβάνουν υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες.

2.28 Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος τιτλοποιεί περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού. Τα στοιχεία αυτά αγοράζονται από εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες εν συνεχεία εκδίδουν ομόλογα σε επενδυτές. Ο Όμιλος ενοποιεί τις εταιρείες ειδικού σκοπού, εάν ασκεί έλεγχο ή έχει διακρατήσει σημαντικό μέρος των κινδύνων τους. Στην περίπτωση αυτή, τα ομόλογα που εκδίδονται για το σκοπό της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού εμφανίζονται στον Ισολογισμό στο αναπόσβεστο κόστος τους, εκτός εάν οι εκδοθέντες τίτλοι ιδιοκατέχονται.

2.29 Επιμέτρηση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Εύλογη αξία είναι η τιμή στην οποία θα πωληθεί ένα στοιχείο ενεργητικού ή στην οποία θα μεταφερθεί μια υποχρέωση μεταξύ αντισυμβαλλομένων μερών υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης, και ανεξάρτητα εάν η τιμή είναι άμεσα παρατηρήσιμη ή έχει προσδιοριστεί με μέθοδο αποτίμησης.

Οι μέθοδοι αποτίμησης, που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων μεταβλητών και ελαχιστοποιούν της χρήση μη παρατηρήσιμων. Οι παρατηρήσιμες μεταβλητές αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς, που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες μεταβλητές αντανακλούν τις εκτιμήσεις του Ομίλου για την αγορά.

Οι μεταβλητές των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, κατηγοριοποιούνται σε 3 επίπεδα ιεραρχίας, ως ακολούθως:

1ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα, όπως συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures).

2ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών, που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (OTC), ομόλογα και έντοκα γραμμάτια, η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων, που έχουν προκύψει με βάση τις τιμές διαπραγμάτευσης ομολόγων, προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές (π.χ. Bloomberg, Reuters), καθώς και σε άλλες παραμέτρους, τιμές αποτίμησης και υποδείγματα τιμολόγησης παραγώγων.

3ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών, που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά μετοχές του Ομίλου του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, οι οποίες δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά ή για τις οποίες δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές από τρίτους διαπραγματευτές για να προσδιοριστεί η εύλογη αξία τους. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των εν λόγω μετοχών χρησιμοποιούνται γενικώς παραδεκτά μοντέλα και τεχνικές αποτίμησης, κατά περίπτωση, όπως: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, υπολογισμού των δικαιωμάτων προαίρεσης, συγκρίσιμες συναλλαγές, εκτιμήσεις της εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού (π.χ. παγίων στοιχείων) και καθαρή αξία του ενεργητικού και των μεριδίων. Ο Όμιλος, με βάση την πρότερη εμπειρία του, προσαρμόζει περαιτέρω, όπου κριθεί απαραίτητο, τις σχετικές αξίες, προκειμένου να απεικονίζονται οι τρέχουσες συνθήκες, που επικρατούν. Η εύλογη αξία των μετοχών του επιπέδου 3 λαμβάνεται υπόψη στις περιπτώσεις που υπολείπεται της λογιστικής αξίας της εκάστοτε συμμετοχής, ενώ σε αντίθετη περίπτωση αυτές τηρούνται στο κόστος κτήσης.

Το επίπεδο 3 μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τα ακόλουθα χρηματοοικονομικά προϊόντα:

- α) έξω-χρηματιστηριακά παράγωγα με μεγάλες πιστωτικές προσαρμογές, που έχουν υπολογιστεί με μη παρατηρήσιμες παραμέτρους,
- β) παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, που βρίσκονται σε αδυναμία πληρωμής, για τα οποία δεν μπορεί να προσδιοριστεί μια αξιόπιστη τιμή και
- γ) ομόλογα που δεν αποπληρώθηκαν λόγω αδυναμίας του εκδότη, για τα οποία δεν υπάρχει διαθέσιμη τιμή διαπραγμάτευσης.

Το επίπεδο 3 μπορεί να περιλαμβάνει επίσης κάθε άλλο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωσης, που πρέπει να αποτιμάται σε εύλογη αξία υπό την προϋπόθεση ότι η βάση προσδιορισμού της εύλογης αξίας δεν πληροί τις προϋποθέσεις κατάταξης στα προηγούμενα επίπεδα ιεράρχησης.

Το συγκεκριμένο μοντέλο ιεραρχίας απαιτεί την χρησιμοποίηση παρατηρήσιμων δεδομένων, όποτε είναι διαθέσιμα. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις του, όποτε αυτό είναι εφικτό.

2.30 Μετοχικό κεφάλαιο και ίδιες μετοχές

Τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου καταχωρούνται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων.

Τα μερίσματα, που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο, στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας, όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων απόκτησής τους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων, μέχρι την ακύρωση ή την πώλησή τους. Τα κέρδη/ζημιές από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών, που κατέχονται από τον Όμιλο, δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών, που βρίσκονται σε κυκλοφορία. Οι ίδιες μετοχές, που κατέχονται από την Τράπεζα δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Οι ειδικές διατάξεις βάσει των οποίων δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας αναφέρονται στη σημείωση 42.

2.31 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Μέλη Δ.Σ./Διοίκησης των σημαντικότερων θυγατρικών του Ομίλου, γ) Συγγενείς πρώτου βαθμού (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, δ) εταιρείες, οι οποίες συναλλάσσονται με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20% και ε) το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Συναλλαγές παρόμοιας φύσεως γνωστοποιούνται συγκεντρωτικά. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη είναι αντικειμενικές και διενεργούνται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς.

2.32 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας

Η οικονομική πληροφόρηση των τομέων δραστηριότητας του Ομίλου γνωστοποιείται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές προς το όργανο της Διοίκησης (Εκτελεστική Επιτροπή), το οποίο έχει την ευθύνη της λήψης αποφάσεων αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου και είναι αρμόδιο για να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους τομείς δραστηριότητας, καθώς και στην αξιολόγησή τους.

Όλες οι συναλλαγές ανάμεσα στους επιχειρηματικούς τομείς διεξάγονται σε όρους αγοράς, ενώ οι δαπάνες και τα έσοδα μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων απαλείφονται σε ενοποιημένο επίπεδο.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε τέσσερις κύριους επιχειρηματικούς τομείς: Λιανική Τραπεζική, Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, Επενδυτική Τραπεζική, Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury. Τα έσοδα και οι δαπάνες, που αφορούν άμεσα κάθε τομέα, λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να καθοριστεί η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων.

2.33 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, ο Όμιλος έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό ή να αναγνωρίσει την απαίτηση και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.34 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Στις περιπτώσεις, που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν, για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης. Σχετική είναι η σημείωση 50.

Διαφορές που παρουσιάζονται, μεταξύ των ποσών στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Η συνετή εφαρμογή και διαρκής εξέλιξη του πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων αποτελεί προτεραιότητα και συνυπολογίζεται στην χάραξη των ετήσιων επιχειρηματικών σχεδίων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, ως επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου συνεδριάζει σε μηνιαία βάση ή/και εκτάκτως, διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους του Ομίλου, ενώ αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Στο πλαίσιο αυτό, τα επιχειρηματικά σχέδια/στόχοι δύνανται να προσαρμοσθούν σε τυχόν τρέχουσες εξελίξεις ικανές να μεταβάλουν το προφίλ κινδύνου του Ομίλου.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO), συνεδριάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση, εξετάζοντας τις εξελίξεις στις αγορές, σε συνδυασμό με το ύψος ανάληψης χρηματοοικονομικών κινδύνων από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της. Κατά το 2014 εξακολούθησε να δίνεται έμφαση σε θέματα διαχείρισης ρευστότητας με στόχο τη διασφάλιση της επάρκειάς της για τον Όμιλο, δεδομένων των ακραίων δυσμενών συνθηκών στην ελληνική αγορά αλλά και στις διεθνείς αγορές.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων αξιολογείται και εξελίσσεται διαρκώς λαμβάνοντας υπόψη τη βάση ιστορικών δεδομένων της Τράπεζας, τη δυναμική των αγορών, την εναρμόνιση με εποπτικές απαιτήσεις και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Την ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του ΔΣ, έχει ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου. Ο επικεφαλής του τομέα αναφέρεται απευθείας στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ.

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, συνίσταται από τις παρακάτω Διευθύνσεις:

- Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου,
- Κεφαλαιακής Διαχείρισης Ομίλου,
- Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, Ρευστότητας και Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου,
- Group Risk Coordination και
- Corporate Credit Control.

Οι δραστηριότητες του Τομέα υπόκεινται στον ανεξάρτητο έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Η Τράπεζα διαθέτει αρμοδίως εγκεκριμένη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων & Κεφαλαίου (Risk & Capital Strategy), η οποία περιλαμβάνει καθορισμένο Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων (Risk Appetite Framework) σε επίπεδο Ομίλου και συγκεκριμένα αφορά στην Τράπεζα Πειραιώς και στο σύνολο των θυγατρικών εταιρειών του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Η Στρατηγική του Ομίλου λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες ειδικές συνθήκες, παρέχει κατευθυντήριες γραμμές και αποτελεί το θεμέλιο για τη διαμόρφωση και τον καθορισμό μιας ευρύτερης κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων, βάσει των επιχειρηματικών στόχων και των δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει ο Όμιλος προς τις εποπτικές αρχές.

Η αποτελεσματικότητα της Στρατηγικής παρακολουθείται με παράλληλη αξιολόγηση

- των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου έναντι των επιχειρησιακών του στόχων και
- του προφίλ κινδύνου του Ομίλου σε σχέση με τις ποιοτικές και ποσοτικές διατυπώσεις (qualitative & quantitative statements) του Πλαισίου Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων.

3.1 Πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων

3.1.1 Στρατηγικές και διαδικασίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για τον Όμιλο, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/ συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για τον Όμιλο και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείρισή του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης. Η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τις πιστοδοτήσεις της Επιχειρηματικής και της Ιδιωτικής Πίστης, τις επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας, τις συναλλαγές στην εξωχρηματιστηριακή αγορά, τις πράξεις διαπραγμάτευσης στις αγορές παραγώγων, καθώς επίσης και από το διακανονισμό συναλλαγών. Ο βαθμός του κινδύνου, που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, η χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των ανοιγμάτων, καθώς και η ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής, η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζεται ενιαία πολιτική και πρακτική αναφορικά με τις μεθόδους αξιολόγησης και τις διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Όλα τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται ή/και ανανεώνονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ενώ τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία του συνολικού πιστωτικού κινδύνου, που αναλαμβάνει ο Όμιλος για κάθε οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών, που σχετίζονται μεταξύ τους (έννοια ενός οφειλέτη).

Στον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου λειτουργεί ξεχωριστή Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων του Ομίλου έναντι επιχειρήσεων, ιδιωτών, πιστωτικών ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και χωρών.

3.1.2 Μέτρηση και συστήματα αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκαιρη και αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων στη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Για τη παρακολούθηση και μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου, που σχετίζεται με τα δάνεια και τις απαιτήσεις του Ομίλου σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου:

1. αξιολογείται συστηματικά η πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων και
2. εκτιμάται με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίζεται το πιθανό ποσοστό ανάκτησης, το οποίο ενδέχεται να εισπράξει ο Όμιλος στην περίπτωση, που ο πιστούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του. Οι εν λόγω συνιστώσες μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου είναι ενσωματωμένες στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου.

(i) Συστηματική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και εκτίμηση ενδεχόμενης αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων και εκτιμά το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων, χρησιμοποιώντας υποδείγματα πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ratings), προσαρμοσμένα στις κατηγορίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντισυμβαλλομένων. Τα υποδείγματα αυτά έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά και συνδυάζουν τη χρηματοοικονομική και στατιστική ανάλυση με την κρίση των αρμοδίων στελεχών, ενώ υποβάλλονται σε αξιολόγηση, όπου είναι εφικτό, μέσω της αντιπαραβολής τους με εξωτερικά διαθέσιμη πληροφόρηση.

Βάσει πολιτικής, η διαβάθμιση για κάθε πιστούχο εφαρμόζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται συστηματικά σε ετήσια βάση. Επικαιροποίηση των διαβαθμίσεων γίνεται ακόμη και στις περιπτώσεις, όπου προκύπτουν νέες πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν σημαντικά τον ενδεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος επικυρώνει τουλάχιστον σε ετήσια βάση την προβλεπτική ικανότητα των υποδειγμάτων πιστοληπτικής αξιολόγησης, που χρησιμοποιούνται, τόσο στην Επιχειρηματική, όσο και στην Ιδιωτική Πίστη, εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ορθής απεικόνισης του ενδεχόμενου πιστωτικού κινδύνου και επιτρέποντας την έγκαιρη λήψη ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

Επιχειρηματική Πίστη

Οι πιστούχοι της Επιχειρηματικής Πίστης κατηγοριοποιούνται σε πιστοληπτικές διαβαθμίσεις (credit rating grades), οι οποίες αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου και συνδέονται με διαφορετικές πιθανότητες αθέτησης. Για κάθε βαθμίδα αντιστοιχεί και διαφορετική πολιτική συνεργασίας της Τράπεζας με τις επιχειρήσεις-πιστούχους.

Η ταξινόμηση και η πολιτική πιστοδότησης ανά διαβάθμιση των επιχειρηματικών πιστούχων παρουσιάζονται με λεπτομέρεια σε σχετικό κεφάλαιο του Εγχειριδίου Πιστωτικής Πολιτικής και Πρακτικής για το Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο. Η κλίμακα διαβάθμισης αποτελείται συνολικά από 23 βαθμίδες από τις οποίες 19 βαθμίδες αντιστοιχούν σε πιστούχους, οι οποίοι δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης, 1 βαθμίδα αντιστοιχεί σε πιστούχους με ενήμερες πιστοδοτήσεις αυξημένου κινδύνου (special mention), 1 βαθμίδα αντιστοιχεί σε πιστούχους σε ρύθμιση και 2 βαθμίδες σε πιστούχους σε αθέτηση.

Στον κάτωθι πίνακα παρατίθενται οι ενέργειες της πιστωτικής πολιτικής ανά βαθμίδα πιστούχου:

RATING	ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ
1	Excellent (Άριστη)	Ανάπτυξη Συνεργασίας
2		
3		
4		
5	Very Strong (Πολύ Ισχυρή)	Ανάπτυξη Συνεργασίας
6		
7		
8	Strong (Ισχυρή)	Ανάπτυξη Συνεργασίας
9		
10		
11	Good (Καλή)	Ανάπτυξη της συνεργασίας ανάλογη της ανάπτυξης της επιχείρησης
12		
13	Satisfactory (Ικανοποιητική)	Ανάπτυξη της συνεργασίας με εξασφαλίσεις ή διατήρηση της συνεργασίας
14	Adequate (Μέτρια)	Προσεκτική ανάπτυξη της συνεργασίας με επαρκείς εξασφαλίσεις ή διατήρηση της συνεργασίας με επαρκείς εξασφαλίσεις
15	Marginal (Οριακή)	Ανάπτυξη της συνεργασίας με ισχυρές εξασφαλίσεις ή διατήρηση με επαρκείς εξασφαλίσεις ή περιορισμός της συνεργασίας
16	Weak (Αδύναμη)	Διατήρηση της συνεργασίας με ισχυρές εξασφαλίσεις ή περιορισμός της συνεργασίας
17	Very Weak (Πολύ Αδύναμη)	Περιορισμός της συνεργασίας με ισχυρές εξασφαλίσεις και ενδεχόμενος χαρακτηρισμός/ υποβάθμιση ή Διακοπή της συνεργασίας
18	Poor (Χαμηλή)	Ενδεχόμενος χαρακτηρισμός/ υποβάθμιση ή Διακοπή της συνεργασίας
19	Very Poor (Πολύ Χαμηλή)	Ενδεχόμενος χαρακτηρισμός/ υποβάθμιση ή Διακοπή της συνεργασίας
20	Special Mention (Ειδικής Αναφοράς)	Ενδεχόμενη Αναδιάρθρωση της πιστοδότησης. Λήψη πρόσθετων ισχυρών εξασφαλίσεων ή Διακοπή της συνεργασίας. Συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων
21	Restructured (Ρύθμιση)	Συστηματική παρακολούθηση της εξυπηρέτησης της ρύθμισης
22	Substandard (Προσωρινή καθυστέρηση)	Είσπραξη ή ρύθμιση της πιστοδότησης με επιχειρηματικές ή δικαστικές διαδικασίες. Συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων
23	Doubtful/Loss (Οριστική καθυστέρηση/Ζημία)	Είσπραξη της απαίτησης κυρίως με δικαστικές διαδικασίες. Συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων

Για την ταξινόμηση σε βαθμίδες, η Τράπεζα εφαρμόζει τέσσερα υποδείγματα, που διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης.

Συγκεκριμένα:

- Πιστούχοι/επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των € 2,5 εκατ. ταξινομούνται με την χρήση του υποδείγματος MRA >€ 2,5 εκατ.
- Πιστούχοι/επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών έως € 2,5 εκατ. ταξινομούνται με την χρήση του υποδείγματος MRA <€ 2,5 εκατ..
- Πιστούχοι που αποτελούν ειδικές περιπτώσεις (π.χ. νεοσύστατες επιχειρήσεις χωρίς πλήρη οικονομικά στοιχεία, κοινοπραξίες τεχνικών εταιρειών, ασφαλιστικές εταιρίες, φυσικά πρόσωπα, όχι ατομικές επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιο πιστοδοτήσεων ιδιωτών), ταξινομούνται με το εμπειρικό υπόδειγμα "Manual Rating".
- Για τις πιστοδοτήσεις ειδικού δανεισμού (specialised lending) που αφορούν στην ποντοπόρο ναυτιλία (object finance) η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει διακριτό υπόδειγμα πιστοληπτικής αξιολόγησης (slotting criteria model), το οποίο είναι ευθυγραμμισμένο με τα κριτήρια ειδικής δανειοδότησης της Μ.Ε.Δ. της Βασιλείας.
- Για τις μικρές επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας χρησιμοποιείται εσωτερικά ανεπτυγμένο σύστημα αξιολόγησης (B' μοντέλο).

Η Τράπεζα έχει προβεί στην αυτοματοποίηση των ασκήσεων επικύρωσης των παραπάνω υποδειγμάτων για επαρκέστερη και άμεση παρακολούθηση της προβλεπτικής τους ικανότητας.

Το υπόδειγμα Moody's Risk Advisor (MRA), το οποίο χρησιμοποιείται ως υπόδειγμα αξιολόγησης του κινδύνου από πιστοδοτήσεις σε μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις, εφαρμόζεται από το 2005 και στις θυγατρικές του Ομίλου, που δραστηριοποιούνται στον χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα, ενώ από το 2006 εφαρμόζεται και σε όλες τις θυγατρικές τράπεζες του Ομίλου στο εξωτερικό.

Για τις θυγατρικές τράπεζες εξωτερικού αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε χρόνο επιτυγχάνεται περαιτέρω πρόοδος αναφορικά με τη διαδικασία ανάπτυξης και υλοποίησης υποδειγμάτων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Στα πλαίσια αυτά ολοκληρώθηκε με επιτυχία η βαθμονόμηση του υποδείγματος RA στην ενιαία 19 βάρη κλίμακα, που εφαρμόζεται στην Τράπεζα Πειραιώς.

Η κλίμακα πιστοληπτικής διαβάθμισης για τα επιχειρηματικά δάνεια η οποία χρησιμοποιείται για την εφαρμογή του IFRS 7 είναι η ακόλουθη:

1. Ικανοποιητικής Διαβάθμιση (Standard monitoring)
2. Υπό παρακολούθηση (Special monitoring)

Οι βαθμίδες πιστοληπτικής διαβάθμισης της 19βάθμιας κλίμακας των MRA υποδειγμάτων θα αντιστοιχιστούν στις κατηγορίες: **Ικανοποιητικής Διαβάθμιση (Standard monitoring)** η οποία συμπεριλαμβάνει πιστούχους με πιστοληπτική διαβάθμιση βάσει των υποδειγμάτων MRA 1-19 ή Manual Rating 1 - 19 και **Υπό παρακολούθηση (Special monitoring)** η οποία θα συμπεριλαμβάνει πιστούχους βάσει των κατηγοριών Ειδικού χαρακτηρισμού 20, 21, 22, 23.

Ιδιωτική πίστη

Αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο ιδιωτών, εφαρμόζονται διαφορετικά υποδείγματα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, που καλύπτουν διαφορετικά στάδια του πιστωτικού κύκλου, ως εξής:

α) Υποδείγματα αιτήσεων (Application Scorecards)

Τα υποδείγματα αιτήσεων έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία αιτήσεων και συμπεριφοράς και έχουν προκύψει από στατιστική ανάλυση (logistic regression). Είναι προσαρμοσμένα στους πελάτες της Τράπεζας και διαφοροποιούνται βάσει προϊόντος και βάσει σκοπού. Έτσι η Τράπεζα έχει σε λειτουργία 9 μοντέλα αιτήσεων βάσει προϊόντος και 3 μοντέλα βάσει σκοπού στα στεγαστικά δάνεια.

β) Υποδείγματα συμπεριφοράς (Behavior Scorecards)

Τα υποδείγματα συμπεριφοράς έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς των πελατών σε προϊόντα της Τράπεζας και έχουν προκύψει από στατιστική ανάλυση (logistic regression). Είναι προσαρμοσμένα στους πελάτες της Τράπεζας και διαφοροποιούνται βάσει προϊόντος και κατάστασης εξυπηρέτησης του δανείου (bucket and days past due). Έτσι η Τράπεζα έχει 2 κατηγορίες μοντέλων, τα συμπεριφορικά υποδείγματα μικρής καθυστέρησης (early bucket behavior scores - bucket 0-2) και συμπεριφορικά υποδείγματα μεγάλης καθυστέρησης (late bucket behavior scores - bucket 3+). Συνολικά η Τράπεζα έχει 23 υποδείγματα συμπεριφοράς.

γ) Εσωτερικά υποδείγματα αξιολόγησης πληροφοριών Τειρεσία Α.Ε. (Internal Bureau Scorecard)

Υπάρχει επίσης ένα υπόδειγμα που αφορά στη συμπεριφορά των πελατών της Τράπεζας στην αγορά τη στιγμή της αίτησης. Έχει και αυτό βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία και έχει προκύψει από στατιστική ανάλυση (logistic regression). Είναι προσαρμοσμένο στους πελάτες της Τράπεζας και δεν διαφοροποιείται βάσει προϊόντος.

δ) Συνολικά (Overall) υποδείγματα αίτησης

Πρόκειται για τα scores που συμμετέχουν στην εγκριτική διαδικασία (origination process) και τα οποία στην ουσία συνδυάζουν τα τρία παραπάνω μοντέλα. Έτσι όταν ένας πελάτης κάνει μία αίτηση αξιολογείται το δημογραφικό προφίλ του (application score), η συμπεριφορά του στα προϊόντα της Τράπεζας, αν είναι ήδη υφιστάμενος πελάτης (behavior score), καθώς και η συμπεριφορά του σε προϊόντα της αγοράς (bureau score). Πρόκειται για 5 υποδείγματα, που διαφοροποιούνται βάσει κατηγορίας προϊόντος, έχουν βασιστεί σε ιστορικά στοιχεία αιτήσεων και συμπεριφοράς και έχουν προκύψει και αυτά από στατιστική ανάλυση (logistic regression).

Επιπλέον υπάρχουν τέσσερα μοντέλα αξιολόγησης της συμπεριφοράς των πελατών μετά την καταγγελία, με σκοπό την αύξηση της εισπραξιμότητας (180+dpd) (recovery models).

Επιπρόσθετα, χρησιμοποιείται και το υπόδειγμα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας της Τειρεσίας Α.Ε., η οποία λαμβάνει υπόψη το σύνολο των ανοιγμάτων των δανειοληπτών στην Ελληνική αγορά. Η χρήση του συγκεκριμένου υποδείγματος βελτίωσε την απόδοση των υφιστάμενων υποδειγμάτων.

Η πιστωτική πολιτική, αν και διαφοροποιείται μεταξύ ενυπόθηκων και μη ενυπόθηκων δανείων Λιανικής Τραπεζικής, εντούτοις βασίζεται, επιπροσθέτως των προαναφερθέντων υποδειγμάτων πιστοληπτικής ικανότητας (credit scoring) και σε μια σειρά πιστωτικών κριτηρίων, που λαμβάνονται υπόψη στην εγκριτική διαδικασία και προσδιορίζουν, τόσο την προθυμία, όσο και την ικανότητα του αιτούντος να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του, όπως:

- Ελάχιστα επίπεδα εισοδήματος,
- Επίπεδο δανειακής επιβάρυνσης,
- Πιστωτική ιστορία πελάτη,
- Είδος, ποσό & σημαντικότητα δυσμενών στοιχείων,
- Ανώτατα επίπεδα σχέσης δανείου προς αξία εξασφάλισης (LTV) (για τα ενυπόθηκα δάνεια), σε συνδυασμό με το σκοπό του δανείου.

Τα προαναφερθέντα εσωτερικά υποδείγματα αποτελούν και τις βασικές συνιστώσες, οι οποίες χρησιμοποιούνται στα υποδείγματα εκτίμησης παραμέτρων κινδύνων της Τράπεζας Πειραιώς (υποδείγματα εκτίμησης Πιθανότητας Αθέτησης και Ζημίας σε περίπτωση Αθέτησης) για το σύνολο των προϊόντων Ιδιωτικής Πίστης αλλά και της Επιχειρηματικής Πίστης. Τα εν λόγω υποδείγματα εξετάζονται ενδελεχώς κατ' ελάχιστο ανά εξάμηνο ως προς:

- τη σταθερότητα της διαβάθμισης των πληθυσμών,
- κατά πόσο η διαχρονική μεταβολή των παραμέτρων κινδύνου είναι στατιστικώς σημαντική,
- τη διαχωριστική τους ικανότητα.

(ii) Ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, ο Όμιλος κατά τον καθορισμό/ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων εκτιμά και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Κατά πάγια τακτική, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο ισχυρότερα είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις, προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πιστούχου προς τον Όμιλο.

β) Χρεόγραφα

Ο Όμιλος διατηρεί χαρτοφυλάκιο κυβερνητικών, τραπεζικών και εταιρικών χρεογράφων, με ελληνικές και διεθνείς εκδόσεις, καθώς επίσης και ομόλογα εκδόσεως του EFSF. Για την ορθή διαχείριση και παρακολούθηση των κινδύνων, όλες οι θέσεις σε χρεόγραφα υπόκεινται σε θεσπισμένα και εγκεκριμένα όρια, σύμφωνα με τις πολιτικές και διαδικασίες του Ομίλου.

Για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου ο οποίος σχετίζεται με τα χρεόγραφα, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο οι διαβαθμίσεις εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα εκείνες της Moody's, της Standard & Poor's ή της Fitch. Το ύψος της έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο χρεογράφων και άλλων εντόκων γραμματίων παρακολουθείται ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των ΔΠΧΑ.

3.1.3 Προσαρμοσμένη έναντι κινδύνου τιμολόγηση (Risk Based Pricing)

Τα υποδείγματα που έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών αποτέλεσαν βασικά εργαλεία για την ανάπτυξη σχετικής μεθοδολογίας υπολογισμού προσαρμοσμένης έναντι κινδύνου τιμολόγησης (Risk Based Pricing), τόσο στο επιχειρηματικό, όσο και στο χαρτοφυλάκιο ιδιωτών.

Μέσω της συνεκτίμησης του πιστωτικού κινδύνου στην τιμολόγηση των δανείων η Τράπεζα στοχεύει στη δημιουργία αποθεμάτων εσόδων για την κάλυψη των αναμενόμενων και μη αναμενόμενων κινδύνων, καθώς και στην πληρέστερη και ορθότερη αποτύπωση της κερδοφορίας των παρεχόμενων υπηρεσιών της. Παράλληλα ενισχύει την διάχυση της κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα.

Η μεθοδολογία της προσαρμοσμένης έναντι κινδύνου τιμολόγησης (Risk Based Pricing) υιοθετήθηκε από το δίκτυο των θυγατρικών εξωτερικού και σχεδιάστηκε ένα κοινό υπόδειγμα τιμολόγησης προκειμένου να εφαρμοστεί από όλες τις θυγατρικές του εξωτερικού εντός του 2015.

3.1.4 Διαχείριση σημαντικής συγκέντρωσης κινδύνου

Η συγκέντρωση έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο μπορεί να προέλθει από δύο τύπους ατελούς διαφοροποίησης των κινδύνων μέσα σε ένα χαρτοφυλάκιο: (α) τη συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες (name concentration) και (β) την κλαδική συγκέντρωση (sector concentration). Η συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες σχετίζεται με την ατελή διαφοροποίηση του κινδύνου που απορρέει από την υψηλή έκθεση σε μεμονωμένους αντισυμβαλλόμενους ή ομάδες συνδεδεμένων αντισυμβαλλόμενων. Η κλαδική συγκέντρωση πηγάζει από υψηλή έκθεση σε ομάδες πελατών, που επηρεάζονται από κοινούς παράγοντες όπως το μακροοικονομικό περιβάλλον, η γεωγραφική θέση, ο κλάδος δραστηριότητας, το νόμισμα κ.α.

Στην Τράπεζα Πειραιώς ο κίνδυνος συγκέντρωσης παρακολουθείται, τόσο σε επίπεδο κλάδου οικονομικής δραστηριότητας του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου (ανοιγμάτων εντός και εκτός ισολογισμού), βάσει της πρωτοβάθμιας κατηγοριοποίησης NACE II, όσο και σε ατομικό επίπεδο, εξετάζοντας τα ανοίγματα των μεγαλύτερων πελατών. Για την αξιολόγηση του κινδύνου συγκέντρωσης χρησιμοποιείται ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI).

Επίσης, υφίσταται σύστημα ανωτάτων ορίων ανά πιστοληπτική διαβάθμιση αντισυμβαλλομένου, όπου εφαρμόζεται παράλληλα με τα υφιστάμενα πιστωτικά όρια ανά αντισυμβαλλόμενη τράπεζα, παρέχοντας έτσι την δυνατότητα συγκεντρωτικής παρακολούθησης/διαχείρισης του αναλαμβανόμενου κινδύνου αντισυμβαλλομένου και την διατήρηση των υφισταμένων επιχειρηματικών σχέσεων.

Πέραν της συμμόρφωσης με τα εποπτικά όρια, ο Όμιλος θέτει συγκεκριμένα όρια για τον κίνδυνο συγκέντρωσης, τα οποία αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανάλογα με τα οικονομικά γεγονότα, που λαμβάνουν χώρα και μεταβάλλουν τη δομή του (Ενεργητικό, Ιδία Κεφάλαια κ.α.). Τα όρια αυτά είναι απόλυτα (απόλυτο ύψος θέσης) ή/και σχετικά (σε σχέση με το κεφάλαιο). Για την αντιμετώπιση του υψηλού κινδύνου συγκέντρωσης, οι ενέργειες που γίνονται αφορούν σε:

- Μείωση των ανωτάτων ορίων.
- Περιορισμό της έκθεσης στους συγκεκριμένους κλάδους/ πελάτες.
- Μεταφορά του κινδύνου, με αγορά προστασίας (πιστωτικά παράγωγα, εγγυήσεις κ.α.).
- Επαναπροσδιορισμό του εσωτερικού κεφαλαίου.

3.1.5 Κίνδυνος χώρας

Ο κίνδυνος χώρας συνοψίζει και αντανακλά: (α) τον κίνδυνο επέλευσης μείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου που μπορεί να προκληθεί από την αδυναμία της κυβέρνησης μιας χώρας (στην οποία ο Όμιλος έχει πραγματοποιήσει ή σκοπεύει να πραγματοποιήσει επενδυτικά ανοίγματα) να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις της σε ξένο νόμισμα (sovereign risk) και (β) τον κίνδυνο επιβολής περιορισμών στη μετατροπή και στην μεταφορά κεφαλαίων σε ξένο νόμισμα εκτός χώρας (transfer risk).

Μέσω των διασυνωριακών του ανοιγμάτων, ο Όμιλος υπόκειται και στον πιστωτικό κίνδυνο χωρών, ο οποίος συνδέεται άμεσα με τις οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτές. Για τον έγκαιρο και αποτελεσματικό έλεγχο του εν λόγω κινδύνου, ο Όμιλος έχει δημιουργήσει και εφαρμόζει ένα εξειδικευμένο πλαίσιο αξιολόγησης και διαχείρισης, βάσει του οποίου θεσπίζονται, παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε τακτή βάση (τουλάχιστον ετήσια) ανώτατα όρια έκθεσης στον κίνδυνο χωρών. Κατά την αξιολόγηση του κινδύνου, χρησιμοποιούνται (ποσοτικά και ποιοτικά) κριτήρια, τα οποία λαμβάνουν υπόψη, τόσο την εξέλιξη των παραμέτρων κινδύνου, όσο και το ύψος/διάθρωση των ανοιγμάτων του Ομίλου.

3.1.6 Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου

Η παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου αποτελεί βασικό πυλώνα της Διαχείρισης Κινδύνων. Ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ορίζεται ως ο κίνδυνος αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου σε μία συναλλαγή μέχρι και τον τελικό διακανονισμό των χρηματοροών της και πηγάζει από τη δραστηριοποίηση του Ομίλου σε εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα, καθώς επίσης και σε διατραπεζικές χρηματοδοτικές συναλλαγές.

Για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, υφίσταται διαδικασία καθορισμού, αναθεώρησης και παρακολούθησης πιστωτικών ορίων, καθώς επίσης και ανώτατα όρια σε επίπεδο πιστοληπτικής διαβάθμισης αντισυμβαλλομένων. Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν όλο το φάσμα των χρηματοοικονομικών προϊόντων στα οποία δραστηριοποιείται ο Όμιλος στη διατραπεζική αγορά και με επιχειρηματικούς πελάτες. Η παρακολούθηση των πιστωτικών ορίων αντισυμβαλλομένου πραγματοποιείται με ημερήσια συχνότητα. Ο καθορισμός των ορίων πραγματοποιείται σε ονομαστικά ποσά ή σε μονάδες κινδύνου, αναλόγως της συναλλαγής και η αναθεώρησή τους τουλάχιστον ετησίως. Παράλληλα, ο Όμιλος με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων και δεδομένων των αυξημένων συνθηκών κινδύνου λόγω της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει πολιτική άμεσης ακύρωσης ή άμεσης μείωσης εγκεκριμένων πιστωτικών ορίων σε περιπτώσεις υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων της.

Ο Όμιλος με στόχο τον περιορισμό του μέγιστου δυνητικού κινδύνου, την παρακολούθηση της συγκέντρωσης και την ορθολογικότερη διαμόρφωση του προφίλ κινδύνου του Ομίλου, εφαρμόζει σύστημα ανωτάτων ορίων ανάληψης πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλόμενου ανά κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης. Η αναθεώρηση των ανωτάτων ορίων πραγματοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα (εξάμηνο).

Με κύριο γνώμονα τη βέλτιστη διαχείριση, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τεχνικές απομείωσης πιστωτικού κινδύνου, έχοντας συνάψει νομικές συμβάσεις με τους αντισυμβαλλομένους, όπως International Swap Derivatives Association (ISDA), Credit Support Annex (CSA) και Global Master Repurchase Agreement (GMRA). Σύμφωνα με το παραπάνω πλαίσιο, τίθενται οι όροι αναφορικά με τον διακανονισμό των καθαρών ποσών, που προκύπτουν μετά τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων, καθώς και τη διμερή ανταλλαγή εξασφαλίσεων με ημερήσια συχνότητα σύμφωνα με τη τρέχουσα αξία των συναλλαγών. Επιπροσθέτως, για τη παρακολούθηση και διαχείριση των ποσών υπό εκκαθάριση, ο Όμιλος έχει θεσπίσει όριο μέγιστου επιτρεπτού ποσού ημερήσιου διακανονισμού (Daily Settlement Limit).

3.1.7 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει το ύψος και τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου, εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγησης, ανά προϊόν, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και ανά χώρα. Επιπρόσθετα, όρια θεσπίζονται και εφαρμόζονται έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα. Η συνολική έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ελέγχεται περαιτέρω και με την εφαρμογή υποορίων, τα οποία καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού.

Για τον καθορισμό των ορίων πελατών λαμβάνονται υπόψη τυχόν καλύμματα ή εξασφαλίσεις, που μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Ο Όμιλος κατατάσσει τον κίνδυνο των πιστοδοτήσεων του σε κατηγορίες κινδύνου ανάλογα με το είδος των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια, που μπορούν να εγκριθούν ανά κατηγορία κινδύνου, καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στον Όμιλο Πειραιώς καμιά πιστοδότηση δεν εγκρίνεται από ένα μόνο πρόσωπο, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στην πιστωτική πολιτική, καθώς κατά κανόνα απαιτείται η έγκριση τριών στελεχών. Ανάλογα με το ύψος του κινδύνου έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια, ο ρόλος των οποίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων του Ομίλου είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια στον Όμιλο Πειραιώς έχουν διάρκεια ισχύος μέχρι δώδεκα μήνες και υπόκεινται σε ετησία ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα αρμόδια ή τα ανώτερα εγκριτικά κλιμάκια μπορούν, όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, να επιλέξουν διάρκεια ισχύος των πιστοδοτικών ορίων μικρότερη των δώδεκα μηνών. Η παρακολούθηση των εκκρεμών υπολοίπων έναντι των θεσπισμένων ορίων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Στις παραγράφους που ακολουθούν, περιγράφονται και άλλες τεχνικές, οι οποίες χρησιμοποιούνται στον Όμιλο για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

α) Καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, ο Όμιλος εκτιμά κατά τον καθορισμό/ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Κατά πάγια τακτική, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο ισχυρότερα είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις, προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο, σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πιστούχου προς τον Όμιλο.

Ο Όμιλος λαμβάνει καλύμματα ή/και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων τους.

Για το σκοπό αυτό, έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική του πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Ο Όμιλος θεωρεί ως καλύμματα τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία, τα όποια ενεχυριάζονται για την ομαλή αποπληρωμή των πάσης φύσεως πιστοδοτήσεων, ενώ ως εξασφαλίσεις θεωρεί τα στοιχεία, που δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα. Τα κυριότερα είδη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων είναι τα ακόλουθα:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων,
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου,
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ,
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών,
- Ενέχυρα επί μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ, μετοχών, ομολόγων ή εντόκων γραμματίων,
- Ενέχυρα επί επιταγών,
- Προσημειώσεις/ υποθήκες ακινήτων,
- Υποθήκες πλοίων,
- Απαιτήσεις έναντι Τρίτων.

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα ανάλογα με το είδος. Για την διαχείριση και παρακολούθηση των καλυμμάτων εξασφαλίσεων, χρησιμοποιείται μηχανογραφική εφαρμογή στην Τράπεζα, η οποία παρέχει τη δυνατότητα άντλησης στοιχείων σε διαφορετικά επίπεδα. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται γενικά έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα.

β) Πιστοδοτικές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος προβαίνει σε δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων προς πελάτες, διασφαλίζοντας τη μελλοντική χρηματοδότησή τους όταν και εφόσον απαιτηθεί. Οι δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων ενέχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια και τις απαιτήσεις του Ομίλου και αφορούν κατά κύριο λόγο ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές. Η εναπομένουσα διάρκεια των πιστοδοτικών δεσμεύσεων αναλύεται και παρακολουθείται συστηματικά, καθώς σε γενικές γραμμές, δεσμεύσεις με μεγαλύτερη διάρκεια ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου από εκείνες με μικρότερη διάρκεια.

3.1.8 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων

Ο Όμιλος εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων του (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, και σχηματίζει ανάλογες προβλέψεις.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται από το σύνολο της παρούσας αξίας των εισπράξεων και της παρούσας αξίας από τη ρευστοποίηση τυχόν καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων σε περίπτωση αδυναμίας του πιστούχου να αποπληρώσει το δάνειο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους μιας απαίτησης, σχηματίζεται πρόβλεψη για την απομείωση της αξίας της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού της απαίτησης.

Ο Όμιλος, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 39, θεωρεί ως βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί, τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 2.13

Η εκτίμηση ύπαρξης απομείωσης και ο σχηματισμός προβλέψεων διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου για όλες τις χορηγήσεις που ο Όμιλος θεωρεί σημαντικές και συλλογικά σε επίπεδο ομάδας δανείων για όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις. Σημαντικές για την Τράπεζα θεωρούνται οι χορηγήσεις οι οποίες σε επίπεδο πιστούχου ξεπερνούν το € 1 εκατ., ενώ για τον Όμιλο η σημαντικότητα εξαρτάται από τα μεγέθη των δανειακών χαρτοφυλακίων της κάθε θυγατρικής εταιρείας. Η εκτίμηση για απομείωση διενεργείται συλλογικά για απαιτήσεις (χαρτοφυλάκια απαιτήσεων) με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου, οι οποίες σε ατομική βάση δεν θεωρούνται σημαντικές. Επίσης, συλλογικά αξιολογούνται και οι απαιτήσεις που σε ατομική βάση δεν έχουν υποστεί απομείωση.

3.1.9. Συλλογική αξιολόγηση απομείωσης για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο

Όλα τα δάνεια που δεν αξιολογούνται μεμονωμένα για απομείωση καθώς και τα δάνεια που υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση από την οποία όμως δεν προέκυψε ζημιά απομείωσης, αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Παραδείγματα κοινών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου είναι:

- Κατηγορία καθυστέρησης οφειλέτη,
- Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας οφειλέτη,
- Μονάδα Διαχείρισης Επιχειρηματικής χορήγησης,
- Κατηγορία εξασφάλισης.

Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για τον Όμιλο. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, αφενός για να αντανakλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και αφετέρου, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται κατά την διενέργεια της αξιολόγησης.

Σημειώνεται πως εντός του 2014 χρησιμοποιήθηκαν εξελιγμένα στατιστικά μοντέλα πιστωτικού κινδύνου για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών και των ζημιών απομείωσης, λαμβάνοντας υπόψη και μακροοικονομικές μεταβλητές (όπως ΑΕΠ, δείκτης ανεργίας, κλπ).

3.1.10. Συλλογική αξιολόγηση απομείωσης για το χαρτοφυλάκιο ιδιωτικής πίστης

Για το σχηματισμό των αναγκαίων κατά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών (ΔΠΧΑ) συλλογικών απομειώσεων της αξίας των δανείων του χαρτοφυλακίου Λιανικής Τραπεζικής της Τράπεζας Πειραιώς, αφαιρούνται κατ' αρχήν από το συνολικό χαρτοφυλάκιο δανείων της Λιανικής Τραπεζικής, τα δάνεια, για τα οποία έχουν σχηματιστεί εξατομικευμένες απομειώσεις της αξίας τους χωρίς όμως να αφαιρούνται τα δάνεια για τα οποία δεν προέκυψε ποσό εξατομικευμένης απομείωσης αξίας.

Εν συνεχεία γίνεται τμηματοποίηση (segmentation) του εναπομένοντος χαρτοφυλακίου σε επί μέρους υποχαρτοφυλάκια, έτσι ώστε τα δάνεια που εντάσσονται στο κάθε υποχαρτοφυλάκιο (segment) να έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή ομοιογένεια και ομοιομορφία από πλευράς χαρακτηριστικών τους. Οι βασικές παράμετροι που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία τμηματοποίησης του χαρτοφυλακίου και ένταξης στα επί μέρους υποχαρτοφυλάκια είναι οι ακόλουθες:

- το προϊόν (Στεγαστικό, Καταναλωτικό, Κάρτα),
- η κατάσταση εξυπηρέτησης του δανείου,
- χαρακτηρισμός δανείων ως ρυθμισμένα,
- το είδος των εξασφαλίσεων/καλυμμάτων του δανείου,
- το νόμισμα του δανείου.

Προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσό της απομείωσης αξίας για κάθε υποχαρτοφυλάκιο, ποσοτικοποιούνται όχι μόνο τα ιδιοσυγκρατικά στοιχεία του, αλλά και η επίδραση στην τελική διαμόρφωσή τους, των βασικών μακροοικονομικών παραμέτρων όπως η μεταβολή του ΑΕΠ και τα επίπεδα ανεργίας.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί (τόσο στο επιχειρηματικό όσο και στο χαρτοφυλάκιο Ιδιωτικής Πίστης) και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

3.1.11 Πανευρωπαϊκή άσκηση συνολικής αξιολόγησης (AQR & Stress tests)

Η Τράπεζα Πειραιώς συμμετείχε επιτυχώς στην πανευρωπαϊκή άσκηση συνολικής αξιολόγησης των 128 συστημικά σημαντικών τραπεζών της Ευρωζώνης, που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ανάληψη της άμεσης εποπτείας τους από την ΕΚΤ, τα αποτελέσματά της οποίας δημοσιοποιήθηκαν στις 26/10/2014.

Η συνολική αξιολόγηση, περιελάμβανε τον έλεγχο της ποιότητας περιουσιακών στοιχείων (Asset Quality Review, AQR) και την άσκηση προσομοίωσης υποθετικά ακραίων καταστάσεων (Stress Test), που διενεργήθηκε στη βάση ενός βασικού (αναμενόμενου, πιθανού) και ενός δυσμενούς (ιδιαίτερα αντίξοου) σεναρίου. Σκοπός της άσκησης ήταν να διερευνηθεί η αντοχή της κεφαλαιακής επάρκειας του τραπεζικού κλάδου στην Ευρώπη, σε ενδεχόμενη περαιτέρω επιδείνωση της οικονομικής κρίσης και να προσδιορισθεί οποιοδήποτε απαιτούμενο κεφάλαιο για την επαναφορά του δείκτη Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Tier 1) στο 6%, λαμβάνοντας υπόψη το Δυσμενές σενάριο και το Ακραία Δυσμενές σενάριο στο τέλος του 2011.

Η άσκηση προσομοίωσης υποθετικά ακραίων καταστάσεων, διενεργήθηκε με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2013 (“Στατικός Ισολογισμός”) και το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Πειραιώς (“Δυναμικός Ισολογισμός”). Στα αποτελέσματά της, συνυπολογίστηκαν τα αποτελέσματα στα οποία κατέληξε ο έλεγχος της ποιότητας περιουσιακών στοιχείων και λήφθηκαν υπόψη ενέργειες που έγιναν και το 2014.

Υπό την προσέγγιση του Δυναμικού Ισολογισμού, η Τράπεζα Πειραιώς εμφάνισε κεφαλαιακό δείκτη Common Equity Tier 1 (“CET1”) 11,4% στο “βασικό” σενάριο και 6,7% στο “δυσμενές” σενάριο, έναντι ελάχιστης απαίτησης για δείκτες 8,0% και 5,5% αντίστοιχα.

Ο Στατικός Ισολογισμός, σε συνδυασμό με την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους 1,75 δις ευρώ, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2014, μετά την αποπληρωμή των 750 εκατ. ευρώ προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου τον Μάιο 2014, οδηγεί σε δείκτη CET1 της Τράπεζας στο 10,7% και 6,1% στο «βασικό» και στο «δυσμενές» σενάριο αντίστοιχα. Αυτοί οι δείκτες δεν λαμβάνουν υπόψη το όφελος από τη μετατροπή της Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση (Ν. 4302/2014 μετά και την από 16 Οκτωβρίου 2014 νομοθετική τροποποίηση).

Στην περίπτωση που ενσωματωθεί η επίδραση μετατροπής της Αναβαλλόμενης Φορολογίας στους υπολογισμούς, ο δείκτης CET1 υπό το Στατικό Ισολογισμό αυξάνεται στο 11,8% υπό το “βασικό” σενάριο και στο 7,7% υπό το “δυσμενές” σενάριο, παρέχοντας στην Τράπεζα Πειραιώς πρόσθετα αποθέματα κεφαλαίων πάνω από τα απαιτούμενα

	Στατικός Ισολογισμός	Δυναμικός Ισολογισμός
Βασικό σενάριο (όριο 8%)	10,7%	11,4%
Δυσμενές σενάριο (όριο 5,5%)	6,1%	6,7%
Μετά τη μετατροπή του DTA σε DTC :		
Βασικό σενάριο (όριο 8%)	11,8%	12,4%
Δυσμενές σενάριο (όριο 5,5%)	7,7%	8,0%

3.1.12 Ρυθμίσεις και πολιτική ρύθμισης δανείων

Εντός του 2014, η Τράπεζα εφάρμοσε τα τεχνικά πρότυπα του EBA ITS (European Banking Authority, Implementing Technical Standards) που αφορούν στα ρυθμισμένα δάνεια, εναρμονιζόμενο με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.5.14 της Τράπεζας της Ελλάδος που αφορά στο «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων». Μεταβλήθηκε για το σκοπό αυτό, ο τρόπος και οι διαδικασίες παρακολούθησης των ρυθμισμένων δανείων και επαναπροσδιορίστηκε η περίμετρος για τα ρυθμισμένα δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2014, σύμφωνα με τα νέα πρότυπα και πλαίσιο. Καθώς είναι πρακτικά αδύνατη η αναδρομική εφαρμογή των προαναφερόμενων διατάξεων, δεν απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου τα μη συγκρίσιμα στοιχεία για ρυθμισμένα δάνεια της χρήσης 2013, καθώς και η γνωστοποίηση της συμφωνίας των ρυθμισμένων δανείων.

Η εναρμόνιση της πολιτικής ρύθμισης δανείων της Τράπεζας με τους σχετικούς ορισμούς της EBA και τις οδηγίες της ΤtE, υποστηρίχθηκε με νέες δομές και διαδικασίες, ανάπτυξη συστημάτων πληροφορικής και τροποποίηση υφιστάμενων εφαρμογών, με στόχο την αποτελεσματική και αξιόπιστη διαχείριση των δανείων σε καθυστέρηση, με τη διενέργεια βιώσιμων ρυθμίσεων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων τύπων ρυθμίσεων.

Ως ρυθμισμένα χαρακτηρίζονται όλα τα δάνεια στα οποία πραγματοποιήθηκε μετατροπή των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων ή αναχρηματοδότηση των οφειλών πιστούχου με ευνοϊκότερους όρους λόγω τρέχουσας ή αναμενόμενης οικονομικής δυσκολίας, που δεν εφαρμόζονται σε πιστούχους παρόμοιου προφίλ κινδύνου.

Προκειμένου ένα ρυθμισμένο δάνειο να αποχαρακτηρισθεί από ρυθμισμένο, απαιτείται να περάσουν τουλάχιστο 2 έτη από τη στιγμή του χαρακτηρισμού του, να μην υπάρχουν καθυστερήσεις, ανησυχία για πλήρη αποπληρωμή, απομείωση ή εκ νέου ρύθμιση και να υφίστανται τακτές ουσιώδεις καταβολές τουλάχιστον στο διάστημα των τελευταίων 12 μηνών.

Τα δάνεια που είναι σε καθεστώς ρύθμισης, ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους είτε σε μεμονωμένο είτε σε συλλογικό επίπεδο, σύμφωνα με την πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων της Τράπεζας, χωρίς καμία διαφοροποίηση από τα δάνεια που δεν είναι σε καθεστώς ρύθμισης.

Ο Τομέας Αναδιρθώσεων & Διαχείρισης Προβληματικού Χαρτοφυλακίου Ομίλου (RBU), διαχειρίζεται τα σε καθυστέρηση δάνεια, με στόχο την εύρεση της κατάλληλης βιώσιμης ρύθμισης για κάθε πιστούχο, την εξασφάλιση δίκαιης αντιμετώπισης των πιστούχων και τη μεγιστοποίηση της αξίας για την Τράπεζα. Στην κατεύθυνση αυτή χρησιμοποιούνται εξειδικευμένα ανά είδος πιστούχου εργαλεία, όπως 'δέντρα αποφάσεων', πιλοτικές μετρήσεις και αξιολογήσεις αποτελεσμάτων σε επιλεγμένα δείγματα του χαρτοφυλακίου και εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες και τύποι ρυθμίσεων και αναδιρθώσεων ανάλογα με τις ημέρες καθυστέρησης και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

Το «Συμβούλιο Εποπτείας και Διαχείρισης Καθυστερήσεων (ΣΕΚ)» που έχει μεταξύ άλλων την ευθύνη της στρατηγικής διαχείρισης των δανείων σε καθυστέρηση, συνεργάζεται με την μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων για την αμοιβαία κατανόηση και ανάπτυξη της κατάλληλης μεθοδολογίας αναφορικά με την αξιολόγηση των κινδύνων του χαρτοφυλακίου αρμοδιότητας RBU. Η υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων παρακολουθεί την διαδικασία των ρυθμίσεων και αξιολογεί τους σχετικούς κινδύνους ανά χαρτοφυλάκιο και τύπο ρύθμισης. Ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ενημερώνεται κατ' ελάχιστο σε τριμηνιαία βάση για την εξέλιξη του χαρτοφυλακίου αρμοδιότητας RBU και εκφράζει τη γνώμη του στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

3.1.13 Διαγραφές

Η Τράπεζα και οι θυγατρικές της προβαίνουν σε διαγραφές απαιτήσεων έναντι των σχετικών προβλέψεων που έχουν ληφθεί για απομείωση της αξίας τους, είτε στις περιπτώσεις που βάσιμα εκτιμούν ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης και αφού έχουν εξαντληθεί όλες οι προσπάθειες είσπραξής τους, είτε στο πλαίσιο εφαρμογής τύπων ρύθμισης, είτε στο πλαίσιο συμβιβαστικής εξόφλησης, εφόσον αιτιολογημένα κρίνεται προς το συμφέρον της Τράπεζας και των θυγατρικών της. Οι διαγραφές απαιτήσεων εγκρίνονται από τα Διοικητικά Συμβούλια της Τράπεζας και των θυγατρικών της ή εξουσιοδοτημένα από αυτά όργανα. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων συμβιβαστικής εξόφλησης, η Τράπεζα και οι θυγατρικές της συνεχίζουν την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφουν για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης. Σε περίπτωση που μεταγενέστερα της διαγραφής είσπραχθεί κάποιο ποσό, αυτό άγεται απ' ευθείας προς όφελος των αποτελεσμάτων.

3.2 Διαχείριση πιστωτικών κινδύνων

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, οι συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών, καθώς και οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014			31 Δεκεμβρίου 2013		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους
A) Δάνεια και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	297.109	64.299	14.395.269	293.035	7.124	15.623.686
B) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	-	-	5.152	-	-	4.535
Γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	-	-	23.846	-	-	23.846
Σύνολο	297.109	64.299	14.424.266	293.035	7.124	15.652.066

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Διαβαθμίσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Εξαιρετικής σταθερότητας	46.753	1.961
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	216.328	289.911
Ειδικής αναφοράς	34.028	1.163
Σύνολο	297.109	293.035

Συμφωνίες Επαναπώλησης Τίτλων Πελατών

Διαβαθμίσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	64.299	7.124
Σύνολο	64.299	7.124

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.424.266	15.652.066
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση αξίας απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	(23.846)	(23.846)
Μετά προβλέψεων	14.400.421	15.628.221

Σχετική με την πιστοληπτική διαβάθμιση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους είναι η σημείωση 3.5.

Ο Όμιλος στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους, τόσο κατά την 31/12/2014 όσο και κατά την 31/12/2013, έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τίτλους ισόποσης αξίας.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014			
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων και προσαρμογών	Ατομική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Συλλογική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά προβλέψεων και προσαρμογών
A) Δάνεια και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	33.939.568	-	(286.907)	33.652.661
B) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	9.480.064	-	(283.887)	9.196.176
Γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	29.563.790	(11.523.160)	(3.746.446)	14.294.185
Σύνολο	72.983.422	(11.523.160)	(4.317.240)	57.143.022

	31 Δεκεμβρίου 2013			
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων και προσαρμογών	Ατομική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Συλλογική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά προβλέψεων και προσαρμογών
A) Δάνεια και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	32.497.265	-	(300.347)	32.196.918
B) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	20.264.169	-	(1.196.534)	19.067.635
Γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	23.352.193	(9.525.502)	(2.725.470)	11.101.221
Σύνολο	76.113.627	(9.525.502)	(4.222.351)	62.365.774

Σημειώνεται ότι οι σχηματισμένες, κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους από την Τράπεζα Πειραιώς, προβλέψεις για απομείωση δανείων του Ομίλου της πρώην ATEbank, των ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών (Τράπεζας Κύπρου, Cyprus Popular Bank, Ελληνική Τράπεζα) και της Millennium Bank A.E., έχουν μειώσει τα δάνεια προ προβλέψεων της σημείωσης 23, καθώς βάσει του ΔΠΧΑ 3 είχαν περιληφθεί στην προσαρμογή των δανείων σε εύλογη αξία κατά τη διαδικασία επιμερισμού κόστους. Ωστόσο, για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 7, η προαναφερόμενη προσαρμογή αποτελεί μέρος των προβλέψεων.

3.2.1. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών με βάση την ποιότητά τους (απομειωμένα ή μη – προβλέψεις απομείωσης - αξία εξασφαλίσεων)

31/12/2014	Μη απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α		Συνολική αξία προ απομείωσης	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες	13.246.743	3.842.574	475.078	7.310.801	24.875.195	(302.186)	(3.602.735)	20.970.274	16.012.714
Στεγαστικά	10.267.174	3.080.078	298.768	3.764.171	17.410.191	(160.051)	(1.010.892)	16.239.248	14.459.796
Καταναλωτικά	2.316.544	699.815	170.612	2.774.748	5.961.719	(137.565)	(1.982.628)	3.841.527	1.547.881
Πιστωτικές κάρτες	656.717	59.907	3.909	767.833	1.488.366	(3.890)	(607.616)	876.860	1.069
Λοιπά	6.307	2.773	1.790	4.049	14.919	(680)	(1.599)	12.640	3.967
Επιχειρηματικά	18.469.861	5.601.751	20.106.704	1.646.860	45.825.176	(11.212.627)	(713.309)	33.899.240	22.769.986
Μεγάλες επιχειρήσεις	8.953.342	1.801.831	6.787.591	41.056	17.583.820	(3.489.547)	(65.661)	14.028.613	7.432.756
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	9.516.519	3.799.920	13.319.112	1.605.804	28.241.356	(7.723.080)	(647.649)	19.870.627	15.337.230
Δημόσιος τομέας	2.222.964	35.739	20.895	3.453	2.283.050	(8.347)	(1.196)	2.273.508	2.069.619
Ελλάδα	2.160.748	35.520	20.729	3.453	2.220.450	(8.345)	(611)	2.211.493	2.059.200
Άλλες χώρες	62.216	219	166	-	62.601	(1)	(585)	62.015	10.419
Σύνολο	33.939.568	9.480.064	20.602.677	8.961.113	72.983.422	(11.523.160)	(4.317.240)	57.143.022	40.852.318

31/12/2013	Μη απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α		Συνολική αξία προ απομείωσης	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες	13.237.275	7.310.212	314.034	5.084.654	25.946.175	(160.996)	(3.392.695)	22.392.484	17.312.972
Στεγαστικά	10.209.770	6.045.671	149.320	1.679.567	18.084.328	(61.508)	(674.483)	17.348.337	15.760.759
Καταναλωτικά	2.285.736	1.135.589	159.617	2.648.151	6.229.093	(94.391)	(2.096.313)	4.038.389	1.545.277
Πιστωτικές κάρτες	727.208	119.927	2.340	748.757	1.598.232	(2.340)	(620.527)	975.364	945
Λοιπά	14.562	9.025	2.757	8.179	34.523	(2.757)	(1.372)	30.394	5.991
Επιχειρηματικά	17.128.805	12.852.095	17.923.280	0	47.904.180	(9.345.851)	(828.098)	37.730.230	22.368.243
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.843.792	5.291.909	7.927.540	-	21.063.241	(4.231.635)	(108.696)	16.722.910	8.424.896
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	9.285.013	7.560.185	9.995.741	-	26.840.939	(5.114.217)	(719.402)	21.007.320	13.943.347
Δημόσιος τομέας	2.131.186	101.862	30.224	0	2.263.272	(18.654)	(1.558)	2.243.060	1.971.097
Ελλάδα	2.090.953	83.570	30.224	-	2.204.747	(18.654)	(1.216)	2.184.877	1.961.396
Άλλες χώρες	40.233	18.292	-	-	58.525	-	(342)	58.182	9.701
Σύνολο	32.497.265	20.264.169	18.267.539	5.084.654	76.113.627	(9.525.502)	(4.222.351)	62.365.774	41.652.312

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας. Επιπρόσθετα, στη διάρκεια του 2014 ολοκληρώθηκε η διαδικασία κατηγοριοποίησης των δανείων, που είχαν αποκτηθεί εντός του 2013 στο πλαίσιο των εξαγορών, με βάση τα κριτήρια και τις οργανωτικές δομές της Τράπεζας Πειραιώς, με αποτέλεσμα τη μεταφορά ορισμένων δανειακών σχέσεων, μεταξύ των μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων.

Στα απομειωμένα δάνεια Καταναλωτικής Πίστης ταξινομούνται δάνεια με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών (συμπεριλαμβανομένης της Οριστικής Καθυστέρησης). Στα απομειωμένα δάνεια Στεγαστικής Πίστης συμπεριλαμβάνονται όλα τα δάνεια σε Οριστική καθυστέρηση καθώς και εκείνα που βρίσκονται σε 90+ ημέρες καθυστέρησης και έχουν LTV>80%. Παράλληλα όλα τα δάνεια για τα οποία λαμβάνεται ατομική πρόβλεψη θεωρούνται απομειωμένα. Στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων της Τράπεζας, η «αξία εξασφαλίσεων» αφορά κυρίως την εύλογη αξία ακινήτων, για τα οποία η Τράπεζα έχει στην κατοχή της την πρώτη (Α') προσημείωση ή υποθήκη. Όταν η αξία του εξασφαλιστικού ακινήτου ξεπερνά το υπόλοιπο του δανείου, το ποσό της περιορίζεται στο ύψος του δανείου.

3.2.2. Ποιοτική διαβάθμιση των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

31/12/2014	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	13.246.743	0	13.246.743	9.569.757
Στεγαστικά	10.267.174	-	10.267.174	8.805.287
Καταναλωτικά	2.316.544	-	2.316.544	761.459
Πιστωτικές κάρτες	656.717	-	656.717	884
Λοιπά	6.307	-	6.307	2.126
Επιχειρηματικά	15.748.522	2.721.339	18.469.861	9.370.316
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.939.704	1.013.639	8.953.342	3.765.506
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	7.808.819	1.707.700	9.516.519	5.604.809
Δημόσιος τομέας	2.186.396	36.567	2.222.964	2.049.745
Ελλάδα	2.160.179	568	2.160.748	2.039.689
Λοιπές χώρες	26.217	35.999	62.216	10.056
Σύνολο	31.181.661	2.757.907	33.939.568	20.989.817

31/12/2013	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	13.237.275	0	13.237.275	9.668.543
Στεγαστικά	10.209.770	-	10.209.770	8.946.742
Καταναλωτικά	2.285.736	-	2.285.736	717.217
Πιστωτικές κάρτες	727.208	-	727.208	711
Λοιπά	14.562	-	14.562	3.873
Επιχειρηματικά	13.861.836	3.266.968	17.128.805	8.458.820
Μεγάλες επιχειρήσεις	6.504.772	1.339.020	7.843.792	3.409.930
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	7.357.064	1.927.948	9.285.013	5.048.890
Δημόσιος τομέας	2.125.452	5.734	2.131.186	1.956.592
Ελλάδα	2.090.586	367	2.090.953	1.949.257
Λοιπές χώρες	34.866	5.367	40.233	7.335
Σύνολο	29.224.563	3.272.702	32.497.265	20.083.954

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

3.2.3. Ανάλυση ενηλικίωσης των καθυστερημένων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων

31/12/2014	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Λοιπές Χώρες	Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα		
1-29 ημέρες	1.263.161	378.038	33.007	1.835	469.509	1.203.411	7.369	172	3.356.503
30-59 ημέρες	724.791	182.333	15.922	387	258.358	542.436	13.367	45	1.737.639
60-89 ημέρες	460.360	139.444	10.978	248	325.545	676.085	9.207	2	1.621.868
90-179 ημέρες	213.441	-	-	303	118.711	182.248	1.657	-	516.360
180-360 ημέρες	204.172	-	-	-	152.692	256.857	-	-	613.720
>360 ημέρες	214.154	-	-	-	412.241	655.413	181	-	1.281.989
Καταγγελμένα	-	-	-	-	64.775	283.470	3.739	-	351.985
Σύνολο	3.080.078	699.815	59.907	2.773	1.801.831	3.799.920	35.520	219	9.480.064
Αξία εξασφαλίσεων	2.678.237	257.230	40	1.246	1.275.886	2.907.723	5.154	213	7.125.728

31/12/2013	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Λοιπές Χώρες	Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα		
1-29 ημέρες	2.281.304	523.535	52.516	7.712	2.656.427	2.091.266	21.867	2.367	7.636.995
30-59 ημέρες	823.635	234.943	23.933	603	521.657	667.804	21.982	-	2.294.558
60-89 ημέρες	524.356	174.565	16.362	190	707.224	768.801	18.681	15.924	2.226.103
90-179 ημέρες	601.436	202.546	27.116	519	294.547	808.018	362	-	1.934.544
180-360 ημέρες	400.944	-	-	-	564.821	842.997	614	-	1.809.376
>360 ημέρες	446.498	-	-	-	419.464	1.677.674	1.190	-	2.544.827
Καταγγελμένα	967.497	-	-	-	127.769	703.625	18.874	-	1.817.765
Σύνολο	6.045.671	1.135.589	119.927	9.025	5.291.909	7.560.185	83.570	18.292	20.264.169
Αξία εξασφαλίσεων	5.409.691	412.496	234	1.535	2.492.129	4.528.303	11.660	2.366	12.858.415

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

3.2.4 Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:

3.2.4.1 Συμφωνία των απομειωμένων Δ&Α ανά κατηγορία δανείων

	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο	
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα		
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2014	1.828.886	2.807.769	751.096	10.936	7.927.540	9.995.742	30.224	-	23.352.192
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	2.496.646	672.190	104.131	3.532	1.612.283	5.186.785	7.742	168	10.083.477
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(184.328)	(143.724)	(6.883)	(4.182)	(274.261)	(485.340)	(1.883)	-	(1.100.601)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(74.524)	(158.889)	(39.839)	(394)	(479.749)	(704.421)	(462)	-	(1.458.278)
Διαγραφές απομειωμένων Δ&Α	(5.909)	(234.531)	(37.087)	(14)	(517.860)	(306.560)	-	(1)	(1.101.961)
Αναπαζινομήσεις απομειωμένων δανείων	1.415	2.627	-	(4.043)	(1.318.796)	1.330.234	(11.439)	-	0
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	750	(82)	324	3	(120.510)	(91.523)	-	(1)	(211.039)
Σύνολο απομειωμένων Δ&Α 31.12.2014	4.062.938	2.945.360	771.742	5.838	6.828.647	14.924.917	24.182	166	29.563.790
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(1.116.917)	(1.873.908)	(607.858)	(2.183)	(3.493.211)	(8.166.703)	(8.824)	(1)	(15.269.605)
Υπόλοιπο απομειωμένων Δ&Α της 31.12.2014 (Καθαρή Αξία)	2.946.021	1.071.452	163.883	3.656	3.335.436	6.758.214	15.358	165	14.294.185

	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο	
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα		
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2013	951.583	1.277.011	477.665	10.907	2.617.586	5.244.634	269.476	522	10.849.385
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	471.119	970.612	132.718	-	2.095.540	2.277.735	-	-	5.947.723
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	493.573	698.449	191.173	1.666	3.888.465	3.292.925	3.100	-	8.569.350
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(13.299)	(23.694)	(1.704)	(56)	(74.629)	(196.260)	(33.849)	-	(343.491)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(87.158)	(69.217)	(6.893)	(1.547)	(505.998)	(460.921)	(208.502)	-	(1.340.237)
Διαγραφές απομειωμένων Δ&Α	(3.020)	(52.524)	(40.893)	(65)	(55.995)	(84.093)	-	-	(236.590)
Διαθέσεις απομειωμένων Δ&Α	-	(3.545)	(459)	-	(19.555)	(73.540)	-	-	(97.099)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	16.090	10.677	(510)	31	(17.874)	(4.738)	-	(522)	3.152
Σύνολο απομειωμένων Δ&Α 31.12.2013	1.828.886	2.807.769	751.096	10.936	7.927.540	9.995.742	30.224	0	23.352.192
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(396.567)	(1.900.709)	(585.128)	(4.062)	(4.231.635)	(5.114.217)	(18.654)	-	(12.250.972)
Υπόλοιπο απομειωμένων Δ&Α της 31.12.2013 (Καθαρή Αξία)	1.432.319	907.059	165.968	6.873	3.695.905	4.881.525	11.570	0	11.101.220

3.2.4.2. Ανάλυση ενηλικίωσης των απομειωμένων Δ&Α ανά κατηγορία δανείων

31/12/2014	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Χωρίς καθυστέρηση	5.122	3.388	-	91	1.034.490	1.033.745	87	-	2.076.923
1-29 ημέρες	1.412	3.267	2	0	188.128	199.321	-	74	392.203
30-59 ημέρες	834	1.810	-	3	20.580	78.173	-	1	101.401
60-89 ημέρες	2.926	3.227	2	0	72.540	267.452	-	-	346.146
90-179 ημέρες	174.425	77.467	9.228	65	211.618	404.644	1.274	90	878.810
180-360 ημέρες	182.254	85.779	8.533	862	461.019	454.688	77	-	1.193.213
>360 ημέρες	219.659	152.857	21.793	1.384	1.011.234	1.948.538	1.612	-	3.357.075
Καταγεγλυμένα	2.359.390	743.657	124.327	1.252	335.826	2.371.653	12.309	-	5.948.414
Καθαρή αξία απομειωμένων Δ&Α	2.946.021	1.071.451	163.884	3.656	3.335.436	6.758.213	15.358	165	14.294.185
Αξία εξασφαλίσεων	2.976.272	529.193	145	594	2.391.364	6.824.697	14.357	150	12.736.772

31/12/2013	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας		Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές Χώρες	
Χωρίς καθυστέρηση	6.097	2.124	-	4	1.008.939	812.311	85	-	1.829.559
1-29 ημέρες	312	2.707	-	-	353.135	110.892	1.643	-	468.690
30-59 ημέρες	1.235	1.259	-	2	33.030	90.087	-	-	125.613
60-89 ημέρες	300	2.215	-	-	245.692	159.787	190	-	408.185
90-179 ημέρες	10.228	621	-	72	139.293	362.161	-	-	512.375
180-360 ημέρες	28.510	110.898	38.086	1.130	245.761	268.554	-	-	692.939
>360 ημέρες	27.948	185.280	882	4.729	1.160.942	968.487	-	-	2.348.268
Καταγεγλυμένα	1.357.691	601.953	127.001	936	509.113	2.109.245	9.652	-	4.715.592
Καθαρή αξία απομειωμένων Δ&Α	1.432.320	907.059	165.969	6.874	3.695.905	4.881.524	11.570	0	11.101.221
Αξία εξασφαλίσεων	1.404.326	415.563	-	583	2.522.837	4.366.154	479	-	8.709.943

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

Η διαφορά μεταξύ καθαρής αξίας και εξασφαλίσεων σχετίζεται με την ανακτησιμότητα, που εκτιμάται βάσει των ιστορικών στοιχείων εισπραξιμότητας, για τα δάνεια που αξιολογούνται συλλογικά και των αναμενόμενων ταμειοροών για τα δάνεια που αξιολογούνται εξατομικευμένα.

3.2.5 Δείκτης δανείου προς αξία εξασφάλισης

Ακολουθεί η σχέση μεταξύ του δανείου και της αξίας του ακινήτου που κατέχεται ως εξασφάλιση.

31/12/2014	Στεγαστικά Δάνεια (προ προβλέψεων)	Δάνεια για αγορά ακινήτων για εμπορική χρήση (προ προβλέψεων)
Μικρότερο από 50%	4.464.443	544.808
50%-70%	3.398.198	560.199
71%-80%	1.831.248	141.708
81%-90%	1.692.861	261.345
91%-100%	1.513.796	103.723
101%-120%	2.184.234	214.206
121%-150%	1.489.854	271.674
Μεγαλύτερο από 150%	835.556	579.017
Συνολική αξία Δ&Α	17.410.191	2.676.680
Μέσος Όρος του Δείκτη	80%	119%

31/12/2013	Στεγαστικά Δάνεια (προ προβλέψεων)	Δάνεια για αγορά ακινήτων για εμπορική χρήση (προ προβλέψεων)
Μικρότερο από 50%	5.031.301	630.286
50%-70%	3.905.807	522.916
71%-80%	2.155.450	132.142
81%-90%	1.871.687	229.176
91%-100%	1.578.111	249.871
101%-120%	1.802.136	339.338
121%-150%	1.049.569	203.407
Μεγαλύτερο από 150%	690.267	477.296
Συνολική αξία Δ&Α	18.084.328	2.784.431
Μέσος Όρος του Δείκτη	76%	112%

3.2.6 Ανάκτηση εξασφαλίσεων

31/12/2014	Αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	Εκ της οποίας: εντός της χρήσης	Καθαρή αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό Κέρδος ή ζημία από τη πώληση
Ακίνητη Περιουσία	837.388	179.197	(89.967)	(7.322)	747.421	13.866	(197)
- Αστικά Ακίνητα	412.458	98.897	(23.263)	(4.824)	389.195	9.343	(174)
- Εμπορικά ακίνητα	424.930	80.300	(66.704)	(2.497)	358.226	4.523	(24)
Λοιπές εξασφαλίσεις	46.453	8.650	(9.673)	(5.905)	36.780	11.881	(972)

Πέραν των ανωτέρω ακινήτων, εντός του 2014 περιήλθαν στην κυριότητα της Τράπεζας για την ίδια αιτία και ακίνητα συνολικής αξίας € 13 εκατ. (2013: € 2,8 εκατ.), τα οποία όμως, λόγω των διαφορετικών χαρακτηριστικών τους, ταξινομήθηκαν, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα ΔΠΧΑ στο χαρτοφυλάκιο των επενδυτικών ακινήτων.

31/12/2013	Αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	Εκ της οποίας: εντός της χρήσης	Καθαρή αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό Κέρδος ή ζημία από τη πώληση
Ακίνητη Περιουσία	631.887	90.740	(70.968)	(34.832)	560.920	8.104	(1.295)
- Αστικά Ακίνητα	332.761	46.389	(14.534)	(3.462)	318.228	2.223	(416)
- Εμπορικά ακίνητα	299.126	44.351	(56.434)	(31.370)	242.692	5.881	(879)
Λοιπές εξασφαλίσεις	31.489	6.336	(5.375)	(1.343)	26.113	4.762	(1.597)

3.2.7. Ανάλυση των ληφθεισών εξασφαλίσεων και εγγυήσεων

31/12/2014	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες	15.502.412	327.517	182.784	16.012.714	15.051
Επιχειρηματικά	18.867.343	1.474.665	2.427.978	22.769.986	9.973.840
Δημόσιος τομέας	10.642	8.394	2.050.583	2.069.619	2.662
Σύνολο	34.380.397	1.810.575	4.661.345	40.852.318	9.991.553

31/12/2013	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
Ιδιώτες	16.928.973	324.129	59.870	17.312.972	3.561
Επιχειρηματικά	18.632.450	1.336.105	2.399.688	22.368.243	10.455.640
Δημόσιος τομέας	12.054	9.771	1.949.272	1.971.097	412.459
Σύνολο	35.573.476	1.670.006	4.408.830	41.652.312	10.871.660

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

Η αξία εγγυήσεων περιλαμβάνει κυρίως προσωπικές ή εταιρικές εγγυήσεις.

3.3 Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

3.3.1 Μεταβολή της συσσωρευμένης πρόβλεψης απομείωσης ανά κατηγορία δανείων (συμπεριλαμβανομένων των προσαρμογών)

	Στεγαστικά Δάνεια	Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	Πιστωτικές Κάρτες	Ιδιώτες	Επιχειρηματικά	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο Έναρξης 1.1.2014	735.991	2.194.833	622.867	3.553.691	10.173.949	20.212	13.747.853
Ζημιά απομείωσης περιόδου	788.357	445.268	149.623	1.383.248	3.715.720	8.245	5.107.213
Αναστροφές προβλέψεων απομείωσης	(266.134)	(226.481)	(115.090)	(607.706)	(723.683)	(18.953)	(1.350.343)
Σύνολο ζημιών απομείωσης σε Δ&Α	522.222	218.786	34.533	775.542	2.992.037	(10.708)	3.756.870
Διαγραφές	(22.403)	(236.556)	(37.188)	(296.147)	(824.000)	(1)	(1.120.148)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(64.867)	(54.592)	(8.706)	(128.165)	(416.049)	39	(544.175)
Υπόλοιπο 31.12.2014	1.170.942	2.122.472	611.506	3.904.920	11.925.936	9.543	15.840.399

	Στεγαστικά Δάνεια	Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	Πιστωτικές Κάρτες	Ιδιώτες	Επιχειρηματικά	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο Έναρξης 1.1.2013	432.231	1.065.352	377.787	1.875.370	4.062.139	23.114	5.960.623
Υπόλοιπο έναρξης από απορροφηθείσες τραπεζικές δραστηριότητες	184.534	882.586	161.773	1.228.893	4.677.864	-	5.906.757
Ζημιά απομείωσης περιόδου	128.680	328.238	127.560	584.478	1.764.563	2.872	2.351.913
Αναστροφές προβλέψεων απομείωσης	(2.014)	(6.373)	(664)	(9.051)	(120.721)	(4.786)	(134.558)
Σύνολο ζημιών απομείωσης σε Δ&Α	126.667	321.865	126.896	575.428	1.643.842	(1.914)	2.217.355
Διαγραφές	(6.411)	(68.586)	(41.929)	(116.926)	(165.610)	-	(282.535)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(1.030)	(6.384)	(1.660)	(9.074)	(44.286)	(987)	(54.346)
Υπόλοιπο 31.12.2013	735.991	2.194.833	622.867	3.553.691	10.173.949	20.212	13.747.853

3.3.2 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, απομειωμένα δάνεια και προβλέψεις απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή

31.12.2014	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη			Λοιπές Χώρες		
	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες	23.225.677	7.415.196	(3.594.135)	1.532.965	359.694	(299.087)	116.554	10.989	(11.699)
Στεγαστικά	16.731.308	3.940.116	(1.067.380)	677.081	122.822	(103.560)	1.802	-	(2)
Καταναλωτικά	5.046.667	2.713.473	(1.926.121)	810.779	220.947	(182.487)	104.273	10.940	(11.585)
Πιστωτικές κάρτες	1.437.930	757.748	(599.100)	39.957	13.945	(12.295)	10.478	49	(111)
Λοιπά	9.772	3.860	(1.534)	5.147	1.979	(745)	-	-	-
Επιχειρηματικά	40.116.207	18.995.270	(10.555.283)	5.224.365	2.659.802	(1.285.801)	484.604	98.491	(84.852)
Γεωργία-Κτηνοτροφία	1.271.654	354.493	(190.439)	124.390	56.202	(17.865)	4.536	-	(9)
Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	6.811.669	3.023.744	(1.578.688)	610.740	285.887	(127.927)	188.505	56.010	(52.895)
Ενέργεια	1.176.669	67.891	(33.286)	100.621	32.517	(12.122)	1.635	1.554	(1.555)
Εμπορικές εταιρείες	6.174.008	3.249.927	(1.952.151)	912.418	408.176	(212.127)	37.227	3.423	(3.593)
Ναυτιλία	3.182.421	844.658	(399.124)	21.943	489	(177)	-	-	-
Ακτοπλοΐα	293.649	100.484	(38.350)	-	-	-	-	-	-
Κατασκευές	4.720.169	2.884.011	(1.530.885)	986.102	666.339	(301.337)	44.044	7.876	(5.098)
Μεταφορές και Logistics	1.057.394	525.827	(348.247)	240.193	59.985	(33.096)	61.448	1.045	(1.429)
Τουρισμός	3.058.222	974.756	(385.344)	145.810	49.120	(20.775)	45.719	7.110	(5.082)
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	2.892.727	2.214.299	(1.325.686)	147.764	69.966	(39.050)	49.428	8.821	(5.114)
Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	2.526.254	1.439.016	(637.370)	871.380	437.167	(220.359)	33.526	7.653	(5.622)
Χρηματοδότηση έργων	1.186.695	257.739	(191.353)	394.233	243.619	(126.662)	-	-	-
Λοιπές	5.764.677	3.058.425	(1.944.359)	668.770	350.334	(174.305)	18.535	4.998	(4.454)
Δημόσιος Τομέας	2.220.450	24.182	(8.956)	11.523	166	(153)	51.078	0	(434)
Σύνολο	65.562.334	26.434.648	(14.158.374)	6.768.853	3.019.662	(1.585.041)	652.236	109.480	(96.984)

31.12.2013	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη			Λοιπές Χώρες		
	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες	24.132.573	4.947.528	(3.123.617)	1.752.868	437.083	(418.403)	60.733	14.076	(11.671)
Στεγαστικά	17.392.146	1.741.287	(663.788)	690.098	87.599	(72.200)	2.083	-	(3)
Καταναλωτικά	5.176.507	2.463.172	(1.854.531)	1.006.634	334.128	(328.577)	45.952	10.469	(7.595)
Πιστωτικές κάρτες	1.535.096	734.086	(602.016)	50.438	13.403	(16.779)	12.698	3.608	(4.072)
Λοιπά	28.824	8.983	(3.282)	5.698	1.953	(846)	-	-	0
Επιχειρηματικά	41.949.154	15.183.091	(9.179.892)	5.561.929	2.640.875	(919.418)	393.096	99.314	(74.639)
Γεωργία-Κτηνοτροφία	1.433.693	255.597	(137.610)	114.271	26.829	(14.006)	3.457	-	(9)
Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	7.016.923	2.494.372	(1.518.245)	606.738	265.706	(106.827)	175.341	58.400	(49.388)
Ενέργεια	1.283.834	8.827	(6.415)	82.918	28.514	(8.563)	1.742	1.388	(1.391)
Εμπορικές εταιρείες	6.504.112	2.311.401	(1.762.584)	907.327	374.836	(158.259)	16.725	3.209	(3.260)
Ναυτιλία	2.970.832	786.751	(272.775)	20.809	458	(89)	-	-	-
Ακτοπλοΐα	351.951	195.924	(115.164)	-	-	-	-	-	-
Κατασκευές	4.880.792	2.082.523	(1.197.251)	1.206.260	742.607	(213.529)	39.566	7.033	(4.635)
Μεταφορές και Logistics	943.245	403.770	(280.213)	243.888	59.826	(18.645)	33.336	946	(1.089)
Τουρισμός	3.083.936	552.654	(282.835)	195.804	62.149	(22.143)	40.747	7.364	(4.581)
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	3.077.455	2.032.622	(1.235.550)	146.189	68.257	(24.237)	42.853	9.334	(1.253)
Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	2.528.306	955.630	(452.259)	1.009.623	500.285	(155.917)	28.567	7.886	(5.086)
Χρηματοδότηση έργων	1.225.843	256.549	(165.406)	173.889	31.186	(7.640)	-	-	-
Λοιπές	6.648.233	2.846.471	(1.753.587)	854.213	480.222	(189.562)	10.761	3.754	(3.946)
Δημόσιος Τομέας	2.204.747	30.224	(19.870)	21.934	0	(57)	36.590	0	(285)
Σύνολο	68.286.475	20.160.843	(12.323.380)	7.336.732	3.077.959	(1.337.878)	490.420	113.391	(86.595)

3.3.3. Ανάλυση εσόδων από τόκους, με βάση την ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων

2014	Έσοδα από μη απομειωμένα Δ&Α	Έσοδα από απομειωμένα Δ&Α	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες	797.690	205.281	1.002.971
Επιχειρηματικά	1.578.484	562.722	2.141.206
Δημόσιος τομέας	33.144	264	33.408
Σύνολο εσόδων από τόκους	2.409.317	768.268	3.177.585

2013	Έσοδα από μη απομειωμένα Δ&Α	Έσοδα από απομειωμένα Δ&Α	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες	894.603	60.294	954.897
Επιχειρηματικά	1.726.993	425.645	2.152.638
Δημόσιος τομέας	22.796	3.169	25.965
Σύνολο εσόδων από τόκους	2.644.392	489.108	3.133.500

3.4 Ρυθμίσεις δανείων

Σχετική με την πολιτική ρυθμίσεων είναι η σημείωση 3.1.12

Εντός του 2014, η Τράπεζα εφάρμοσε τα τεχνικά πρότυπα του EBA ITS (European Banking Authority, Implementing Technical Standards) που αφορούν στα ρυθμισμένα δάνεια, εναρμονιζόμενο με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.5.14 της Τράπεζας της Ελλάδος που αφορά στο «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων». Μεταβλήθηκε για το σκοπό αυτό, ο τρόπος και οι διαδικασίες παρακολούθησης των ρυθμισμένων ανοιγμάτων. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία για τα ρυθμισμένα δάνεια της χρήσης 2014, που είναι πλέον υπολογισμένα σύμφωνα με τα νέα πρότυπα και πλαίσιο, δεν είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της χρήσης 2013. Καθώς είναι πρακτικά αδύνατη η παραγωγή αναμορφωμένων συγκριτικών στοιχείων για τα ρυθμισμένα δάνεια για τη χρήση 2013, στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τη χρήση 2014 δεν έχει περιληφθεί η γνωστοποίηση της συμφωνίας των ρυθμισμένων δανείων.

3.4.1. Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης

Είδη Ρύθμισης	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία)	
	31/12/2014	
Μετάθεση Πληρωμής τόκου	321.928	
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	2.285.335	
Παροχή περιόδου χάριτος	1.058.444	
Επέκταση διάρκειας δανείου	834.983	
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	886.871	
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	3.262.669	
Λοιπά	1.250.300	
Συνολική καθαρή αξία	9.900.531	

3.4.2. Ανάλυση ρυθμίσεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

31/12/2014	Συνολικό Ποσό Δ&Α	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δ&Α	% Ρυθμισμένων Δ&Α
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	33.939.568	4.308.410	12,69%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	9.480.064	2.669.556	28,16%
Απομειωμένα	29.563.790	5.107.988	17,28%
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	72.983.422	12.085.954	16,56%
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(11.523.160)	(1.909.705)	16,57%
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(4.317.240)	(275.719)	6,39%
Συνολική καθαρή αξία	57.143.022	9.900.531	17,33%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	40.852.318	7.133.613	17,46%
Αξία μετά από απομειώσεις και ληφθείσες εξασφαλίσεις	16.290.704	2.766.918	16,98%

3.4.3. Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ανά κατηγορία

	31/12/2014
Ιδιώτες	2.656.485
Στεγαστικά	2.038.349
Καταναλωτικά	617.803
Πιστωτικές κάρτες	0
Λοιπά	333
Επιχειρηματικά	7.241.540
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.990.154
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	4.251.387
Δημόσιος Τομέας	2.505
Ελλάδα	370
Λοιπές χώρες	2.136
Συνολική καθαρή αξία	9.900.531

3.4.4. Ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ανά γεωγραφική περιοχή

	31/12/2014
Ελλάδα	9.295.921
Λοιπή Ευρώπη	602.237
Λοιπές χώρες	2.373
Συνολική καθαρή αξία	9.900.531

3.5 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των χρεογράφων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους και των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή τα ισοδύναμά τους :

31 Δεκεμβρίου 2014	Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτ/κίου	Σύνολο
AAA	-	-	-	0
AA- έως AA+	-	14.268.783	129.163	14.397.947
A- έως A+	-	-	-	0
BBB- έως BBB+	172.949	-	67.158	240.108
BB- έως BB+	13.498	-	1.140	14.638
Λιγότερο από BB-	111.808	131.638	2.042.579	2.286.024
Μη διαβαθμισμένα	-	-	335	335
Σύνολο	298.255	14.400.421	2.240.375	16.939.051

3.6 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την κύρια έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε λογιστικές αξίες, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31 Δεκεμβρίου 2014. Η έκθεση πιστωτικού κινδύνου έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των εταιρειών του Ομίλου.

	Ελλάδα	Υπόλοιπη Ευρώπη	Λοιπές Χώρες	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	125.154	85.946	86.009	297.109
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	506.881	2.047	-	508.928
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	110.173	188.082	-	298.255
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	51.265.877	5.321.894	555.251	57.143.022
Δάνεια προς ιδιώτες	19.631.542	1.233.878	104.855	20.970.274
- Στεγαστικά	15.663.928	573.521	1.800	16.239.248
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	3.128.784	632.694	92.688	3.854.167
- Πιστωτικές κάρτες	838.830	27.663	10.367	876.860
Δάνεια προς επιχειρήσεις και προς το Δημόσιο Τομέα	31.634.335	4.088.017	450.396	36.172.748
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.268.783	5.152	126.486	14.400.421
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.774.854	417.362	48.159	2.240.375
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	63.632	667	-	64.299
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.842.856	55.891	7.101	1.905.848
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	69.958.210	6.077.041	823.006	76.858.257
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	73.801.004	7.290.165	650.383	81.741.552

β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την κύρια έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε λογιστικές αξίες, κατηγοριοποιημένη ανά τομέα δραστηριότητας την 31 Δεκεμβρίου 2014. Ο Όμιλος έχει κατανειμει την έκθεση σε κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	Χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα	Βιομηχανία /Βιοτεχνία	Οικοδομικές /Κατασκευαστικές	Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	Project Finance	Εμπορικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Ναυτιλία	Ξενοδοχεία	Γεωργία-Κτηνοτροφία	Ενέργεια, Μεταφορές & Logistics	Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	297.109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	297.109
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	10.733	1.445	-	1.039	47.531	229	393.286	8.124	-	-	16.226	30.315	-	508.928
Ομόλογα και Έντοκα Γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	23	-	-	-	-	-	298.233	-	-	-	-	-	-	298.255
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	1.720.069	5.851.405	3.912.995	2.567.808	1.262.913	4.955.781	2.273.508	3.060.362	2.838.550	1.192.267	2.208.226	4.328.864	20.970.274	57.143.022
Δάνεια προς ιδιώτες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.970.274	20.970.274
- Στεγαστικά	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.239.248	16.239.248
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.854.167	3.854.167
- Πιστωτικές κάρτες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	876.860	876.860
Δάνεια προς επιχειρήσεις	1.720.069	5.851.405	3.912.995	2.567.808	1.262.913	4.955.781	-	3.060.362	2.838.550	1.192.267	2.208.226	4.328.864	-	33.899.240
Δάνεια Δημόσιου τομέα	-	-	-	-	-	-	2.273.508	-	-	-	-	-	-	2.273.508
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	5.152	-	-	-	-	14.395.269	-	-	-	-	-	-	14.400.421
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.574	57.725	64.299
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.010	-	-	106	-	-	2.239.259	-	-	-	-	-	-	2.240.375
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	333.959	27.024	6.379	(62)	10	47.983	983.709	3.975	97	132	700	308.439	193.503	1.905.848
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	2.362.902	5.885.026	3.919.374	2.568.891	1.310.455	5.003.993	20.583.263	3.072.461	2.838.648	1.192.398	2.225.152	4.674.192	21.221.502	76.858.257
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	2.722.685	6.179.950	4.721.027	2.956.765	1.254.833	5.544.578	20.154.378	2.738.500	3.011.192	1.399.961	2.521.472	5.925.155	22.611.055	81.741.551

Τομείς δραστηριότητας στοιχείων εκτός Ισολογισμού (Τάξως)	Χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα	Βιομηχανία /Βιοτεχνία	Οικοδομικές /Κατασκευαστικές	Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	Project Finance	Εμπορικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Ναυτιλία	Ξενοδοχεία	Γεωργία-Κτηνοτροφία	Ενέργεια, Μεταφορές & Logistics	Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
Εγγυητικές Επιστολές	388.338	510.635	1.201.262	40.412	96.706	247.576	12.321	-	98.435	16.363	159.095	369.583	1.295	3.142.021
Ενέγγυες Πιστώσεις	156	28.704	1.799	-	-	10.567	-	-	-	-	-	9.484	-	50.710
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	30.304	303.334	47.620	7.098	5.477	216.308	586	158	7.868	30.901	135.530	115.187	1.242.674	2.143.044
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	418.798	842.673	1.250.682	47.510	102.184	474.450	12.907	158	106.302	47.264	294.626	494.253	1.243.969	5.335.775
Εγγυητικές Επιστολές	326.610	559.097	1.405.373	44.729	101.167	240.529	10.954	-	85.768	16.199	169.585	371.557	7.601	3.339.169
Ενέγγυες Πιστώσεις	49	42.676	726	-	-	11.329	-	-	-	163	323	9.177	-	64.442
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	12.903	117.350	35.453	14.322	12.344	105.877	170.751	27.890	8.904	8.728	18.342	143.971	1.204.602	1.881.437
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	339.561	719.124	1.441.552	59.050	113.511	357.735	181.705	27.890	94.673	25.090	188.250	524.705	1.212.203	5.285.048

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η συνολική λογιστική αξία των απαιτήσεων του Ομίλου άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ανήλθε σε € 2,3 δις (ΕΓΕΔ, ΟΕΔ και απαιτήσεις από την Κεντρική Κυβέρνηση).

Επιπλέον, η καθαρή λογιστική αξία των απαιτήσεων από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (οργανισμοί, εταιρείες, Δήμοι, κλπ) στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ανήλθε σε € 3,3 δις, εκ των οποίων ποσό € 1,8 δις αποπληρώθηκε ήδη μέσα στο πρώτο δίμηνο του 2015 (εποχικό δάνειο προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ), δηλαδή χωρίς αυτό διαμορφώνεται σε € 1,5 δις (pro-forma).

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω απαιτήσεις από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα δεν επηρεάζονται ευθέως από τις προοπτικές του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς τα οικονομικά τους δεδομένα και οι χρηματοροές προέρχονται κυρίως από ανεξάρτητες πηγές εσόδων.

3.7 Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 7, γνωστοποιείται η επίδραση ή η πιθανή επίδραση που έχουν συμφωνίες για διακανονισμό χρηματοοικονομικών μέσων στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου. Ειδικότερα, στις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- i. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, που συμφηφίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια του ΔΛΠ 32 και το καθαρό ποσό που προκύπτει παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμφηφισμού και πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού αυτών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης.
- ii. Οι συναλλαγές που εμπíπτουν σε συμβάσεις ISDA και παρόμοιες κύριες συμβάσεις συμφηφισμού ανεξάρτητα εάν αυτές συμφηφίζονται ή όχι στον ισολογισμό.

Ο Όμιλος δεν έχει συμφηφίσει κανένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού και υποχρεώσεων την 31/12/2014 και 31/12/2013, δεδομένου ότι τα κριτήρια συμφηφισμού που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση (i) δεν πληρούνται.

Οι πίνακες που ακολουθούν απεικονίζουν τα αναγνωρισθέντα στις 31/12/2014 και 31/12/2013 χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία υπόκεινται σε κύριες ή παρεμφερείς συμβάσεις συμφηφισμού (περίπτωση (ii)), καθώς επίσης και την καθαρή επίδραση που θα επέφερε στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου η πλήρης εξάσκηση των δικαιωμάτων συμφηφισμού («καθαρό ποσό»). Οι εν λόγω πίνακες περιλαμβάνουν κυρίως τα εξής χρηματοοικονομικά στοιχεία: α) Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (IRSs) και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων σε ξένο νόμισμα (cross currency interest rate swaps), για τα οποία υπάρχουν συμβάσεις ISDA και β) διαπραπτεζικά geros που καλύπτονται από GMRA.

31/12/2014	Συναφή ποσά που δεν συμφηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσό προς συμφηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσά που συμφηφίστηκαν)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	Ληφθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Ληφθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	488.454	-	488.454	-	-	488.454
Σύνολο	488.454	0	488.454	0	0	488.454

31/12/2014	Συναφή ποσά που δεν συμψηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσό προς συμψηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσά που συμψηφίστηκαν)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων	Δοθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Δοθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	542.818	-	542.818	-	542.818	0
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	8.627.546	-	8.627.546	-	1.660	8.625.887
Σύνολο	9.170.364	0	9.170.364	0	544.477	8.625.887

31/12/2013	Συναφή ποσά που δεν συμψηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσό προς συμψηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσά που συμψηφίστηκαν)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	Ληφθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Ληφθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	321.772	-	321.772	-	5.320	316.452
Σύνολο	321.772	0	321.772	0	5.320	316.452

31/12/2013	Συναφή ποσά που δεν συμψηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσό προς συμψηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσά που συμψηφίστηκαν)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων	Δοθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Δοθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	326.531	-	326.531	-	326.531	0
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	7.498.430	-	7.498.430	-	3.200	7.495.230
Σύνολο	7.824.961	0	7.824.961	0	329.731	7.495.230

3.8 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές μετοχών, επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας έχει εγκρίνει ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, η οποία εφαρμόζεται στον Όμιλο και περιγράφει τους βασικούς ορισμούς που αφορούν στη διαχείριση του κινδύνου αγοράς και καθορίζει τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών.

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει σύγχρονες και ευρέως αποδεκτές τεχνικές για την μέτρηση του κινδύνου αγοράς. Συγκεκριμένα, υπολογίζονται δείκτες ευαισθησίας, όπως η μέτρηση PV100 (δυσμενής επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων ισολογισμού έναντι παράλληλης μετατόπισης των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μ.β. σε όλα τα νομίσματα), καθώς και η Αξία σε Κίνδυνο (Value at Risk), η οποία ενσωματώνει το σύνολο των παραγόντων κινδύνου.

Για κάθε δραστηριότητα που ενέχει κίνδυνο αγοράς έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια ανά είδος κινδύνου, τα οποία ελέγχονται σε συστηματική βάση. Η διαχείριση του κινδύνου αγοράς δεν περιορίζεται στις δραστηριότητες διαπραγμάτευσης του χαρτοφυλακίου συναλλαγών αλλά καλύπτει το σύνολο των στοιχείων ισολογισμού.

Η εκτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk) είναι η εκτίμηση της μέγιστης δυνητικής μείωσης (ζημίας) στην καθαρή τρέχουσα αξία ενός χαρτοφυλακίου, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level). Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει τις ακόλουθες τρεις μεθόδους για τον υπολογισμό του Value at Risk:

α) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value-at-Risk, με χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99% με ιστορικές παρατηρήσεις δυο ετών και ίση στάθμιση μεταξύ των παρατηρήσεων,

β) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με δεδομένα αγοράς στα οποία λαμβάνονται υπόψη με μεγαλύτερη βαρύτητα οι πρόσφατες παρατηρήσεις (μεταβλητότητες και συντελεστές συσχέτισης που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία εκθετικής εξομάλυνσης) και

γ) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με τη χρήση μεταβλητοτήτων και συντελεστών συσχέτισης που αφορούν σε περίοδο κρίσης (Stressed Value at Risk), ώστε να εκτιμάται η δυνητική επίπτωση στις σημερινές θέσεις.

Η μεθοδολογία Value at Risk δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψουν από ακραίες συνθήκες αγοράς και γι' αυτό το λόγο οι μετρήσεις συνοδεύονται από έναν αριθμό σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Τα σενάρια αυτά βασίζονται στους κύριους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας, για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας-σε-Κίνδυνο. Σε καθημερινή βάση συγκρίνεται η τιμή Value-at-Risk όπως αυτή υπολογίζεται, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2014 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου € 4,15 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 3,33 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 0 εκατ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 2,64 εκατ. για τον συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,07 εκατ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2014, επιτυγχάνεται μείωση € 1,88 εκατ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2013 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου € 1,27 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 0,42 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 0,01 εκατ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 1,14 εκατ. για τον συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,05 εκατ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2013, επιτυγχάνεται μείωση € 0,34 εκατ. στη συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Κατά το 2014 το VaR του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου αυξήθηκε λόγω της αύξησης σε θέσεις Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και της σημαντικής αύξησης μεταβλητοτήτων συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Ποσά σε € εκατ.	Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών Ομίλου - Συνολικό VaR	VaR Επιτοκιακό ς Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Μετοχών	VaR Συναλλαγ- ματικός Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Εμπορευμά- των	Μείωση Λόγω Διαφοροποί- ησης Χαρτοφυλακ- ίου
2014	4,15	3,33	0,00	2,64	0,07	-1,88
2013	1,27	0,42	0,01	1,14	0,05	-0,34

3.9 Κίνδυνος συναλλάγματος

Ο Όμιλος εκτίθεται στις επιδράσεις της μεταβολής των ισοτιμιών των διαφόρων νομισμάτων που επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση και τις ταμειακές του ροές. Η Διοίκηση θέτει όρια στην έκθεση του Ομίλου στις μεταβολές του συναλλάγματος τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη συναλλαγματική έκθεση του Ομίλου την 31/12/2014. Παρουσιάζονται σε λογιστικές αξίες τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις ανά νόμισμα, ενώ περιλαμβάνονται και οι θέσεις σε παράγωγα οι οποίες μειώνουν σημαντικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	3.230.977	123.458	32.042	8.124	19.208	423.733	3.837.541
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	143.857	67.738	3.212	(0)	33.960	48.342	297.109
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	453.530	5.457	-	47.987	-	1.955	508.928
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	139.430	2.357	-	-	-	157.776	299.562
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	63.632	-	-	-	-	667	64.299
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	49.681.502	3.449.479	92.223	110.595	2.530.321	1.278.901	57.143.022
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.268.783	5.152	-	-	-	126.486	14.400.421
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.338.682	17.951	-	-	-	204.134	2.560.767
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.731.392	134.021	12	(1.399)	(102)	41.923	1.905.848
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	72.051.786	3.805.612	127.489	165.307	2.583.387	2.283.916	81.017.497

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.513.831	70.349	1.736	-	27.330	77.084	23.690.330
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	1.853	-	-	-	-	-	1.853
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	402.406	131.386	30	-	5.050	5.154	544.026
Υποχρεώσεις προς πελάτες	49.344.819	2.413.237	167.832	3.795	24.922	2.778.230	54.732.834
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	661.350	-	-	-	-	-	661.350
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	232.381	-	-	-	-	-	232.381
Λοιπές υποχρεώσεις	1.093.054	21.235	418	(28)	(555)	161.788	1.275.911
Σύνολο χρημ/κών υποχρεώσεων	75.249.694	2.636.208	170.016	3.767	56.747	3.022.254	81.138.685
Καθαρή χρηματοοικονομική θέση στοιχείων ενεργητικού υποχρεώσεων	(3.197.908)	1.169.405	(42.527)	161.540	2.526.639	(738.338)	(121.188)
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(416.812)	144.119	712	(46.536)	5.052	577.474	264.009
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	3.596.675	(1.365.156)	19.389	(107.852)	(2.472.713)	221.066	(108.592)
Συνολική συναλλαγματική θέση	(18.045)	(51.633)	(22.426)	7.152	58.978	60.202	34.229

Σημειώνεται ότι στα λοιπά νομίσματα της 31/12/2014 δεν υπάρχει νόμισμα το οποίο μεμονωμένα να είναι σημαντικό.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	75.354.120	4.394.189	109.466	178.083	3.058.314	2.029.444	85.123.616
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	77.156.728	2.645.975	165.599	3.730	63.688	2.595.431	82.631.151
Καθαρή θέση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(1.802.609)	1.748.214	(56.133)	174.354	2.994.626	(565.986)	2.492.465
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(3.301.691)	129.709	(270)	205	16.037	668.091	(2.487.920)
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	4.997.715	(2.134.485)	13.988	(173.977)	(2.956.595)	258.440	5.085
Συνολική συναλλαγματική θέση	(106.585)	(256.563)	(42.416)	581	54.068	360.545	9.630

3.10 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Επιτοκιακός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος μίας αρνητικής επίπτωσης στην οικονομική θέση του Ομίλου, εξαιτίας της έκθεσής του σε μεταβολές στις αγορές επιτοκίων. Η αποδοχή, οριοθέτηση και κατάλληλη διαχείριση αυτού του κινδύνου θεωρείται αναπόσπαστο μέρος των τραπεζικών εργασιών και μπορεί να αποτελέσει μία σημαντική πηγή κερδοφορίας και αύξησης της αξίας του Ομίλου.

Αλλαγές στις τιμές των επιτοκίων επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, μεταβάλλοντας το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα, καθώς και την αξία άλλων εσόδων ή εξόδων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων. Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν επίσης την αξία των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματοροών (και σε ορισμένες περιπτώσεις οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται όταν τα επιτόκια αλλάζουν. Συνεπώς, μία αποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης κινδύνων, η οποία εκτιμά, παρακολουθεί και συντελεί στη διατήρηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσα σε αποδεκτά όρια (μέσω αποτελεσματικής αντιστάθμισης, όπου αυτή κρίνεται απαραίτητη), είναι επιτακτική για την οικονομική ασφάλεια του Ομίλου.

Ο Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου που υιοθετεί τεχνικές αποτιμήσεων που βασίζονται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Σύμφωνα με αυτήν, τα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι την λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου), ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον επιτοκιακό κίνδυνο, σύμφωνα με την Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος. Σε περιπτώσεις όπου για οποιοσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Στον πίνακα, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε € με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Ενεργητικό							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	3.568.578	59.462	85	12.907	-	196.509	3.837.541
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	495.427	45.256	6.228	9.323	2.002	(261.127)	297.109
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	19.084	30.828	14.388	-	-	-	64.299
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	17.743	743	3.359	192.117	84.294	1.307	299.562
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	43.847.204	7.764.739	3.728.569	1.091.597	448.935	261.977	57.143.022
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	62.814	14.332.455	5.152	-	-	14.400.421
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	15.264	833.389	917.692	394.248	79.783	320.392	2.560.767
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	10.380	1.615	34	501	-	1.893.317	1.905.848
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	47.973.680	8.798.846	19.002.808	1.705.846	615.013	2.412.376	80.508.569

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	20.938.497	33.122	6.819	2.711.282	238	371	23.690.330
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33.896.200	9.556.365	10.520.884	510.680	1.495	247.210	54.732.834
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	-	-	1.853	-	1.853
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	153.620	59.925	-	447.805	-	-	661.350
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	232.381	-	-	-	-	-	232.381
Λοιπές υποχρεώσεις	8.927	22.978	25.713	50.013	242.413	925.867	1.275.911
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	55.229.626	9.672.391	10.553.415	3.719.780	245.998	1.173.448	80.594.659
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	(73.846)	109.341	53.914	5.955	(70.000)	-	25.364
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(7.329.792)	(764.204)	8.503.307	(2.007.980)	299.015	1.238.928	(60.727)

Ακολουθούν οι πίνακες με τα συγκριτικά στοιχεία για την προηγούμενη χρήση:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	52.709.689	7.077.948	20.239.326	1.398.097	600.137	2.773.387	84.798.585
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	59.972.366	9.947.891	10.592.972	547.298	210.176	1.030.830	82.301.533
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	96.841	158.124	10.851	(388)	-	-	265.427
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(7.165.836)	(2.711.819)	9.657.206	850.410	389.961	1.742.558	2.762.479

Παράλληλα, στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, ως μέγεθος εκτίμησης του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζεται και η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, αναφορικά με μεταβολή των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης (PV100).

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοιγματος επιτρέπει την εκτίμηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω του δείκτη “Επιτοκιακών Αποτελεσμάτων σε Κίνδυνο”, ο οποίος εκφράζει την αρνητική επίπτωση στο προβλεπόμενο ετήσιο επιτοκιακό αποτέλεσμα από μια παράλληλη σε όλες τις διάρκειες μεταβολή των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα.

Τόσο για το PV100, όσο και για τα “Επιτοκιακά Αποτελέσματα σε Κίνδυνο”, έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια, τα οποία ελέγχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα υπολογίζεται η επίπτωση στην αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων, μιας μεταβολής στα πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) τόσο για τους εκδότες κρατικών ομολόγων (government issuers), όσο και για τους εταιρικούς εκδότες (corporate issuers).

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς αποτιμά πιθανές οικονομικές απώλειες αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης στις αγορές των επιτοκίων. Τα πιθανά σενάρια κρίσης περιλαμβάνουν έντονες μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, αλλαγές στην κλίση και το σχήμα των καμπυλών επιτοκίων, ή μεταβολές στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς.

3.11 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Ο κίνδυνος ρευστότητας που διατρέχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές, λόγω έλλειψης απαραίτητης ρευστότητας.

Στις μονάδες του Ομίλου εφαρμόζεται ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας. Η πολιτική αυτή είναι σύμφωνη με διεθνώς εφαρμοσμένες πρακτικές και εποπτικές διατάξεις και είναι προσαρμοσμένη στις επιμέρους δραστηριότητες και οργανωτικές δομές του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς.

Η πολιτική αυτή περιγράφει τους βασικούς ορισμούς και μεθοδολογίες αποτίμησης του κινδύνου ρευστότητας, καθορίζει τους ρόλους και τις υπευθυνότητες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών και περιγράφει οδηγίες για το χειρισμό καταστάσεων κρίσης ρευστότητας. Η πολιτική επικεντρώνεται στις ανάγκες ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας και ενός μήνα, αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας.

Επιπλέον, η πολιτική ορίζει και ένα Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας. Μία τέτοια κρίση μπορεί να οφείλεται είτε σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με δραστηριότητες του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Στο σχέδιο καταγράφονται συγκεκριμένες συνθήκες ενεργοποίησής του, καθώς και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας.

Από 31/3/2014 ο Όμιλος Πειραιώς υπολογίζει τους δείκτες Liquidity Coverage Ratio και Net Stable Funding Ratio σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση αντίστοιχα όπως ορίζει ο ευρωπαϊκός κανονισμός CRR 575/2013 στα πλαίσια της εφαρμογής της Βασιλείας III σε ευρωπαϊκό επίπεδο και της εναρμόνισης του ευρωπαϊκού εποπτικού πλαισίου (Single Rulebook). Από το Νοέμβριο του 2014 ο Όμιλος εποπτεύεται απευθείας από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) σε συνεργασία με την Τράπεζα Ελλάδος. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα συνεχίζει την παρακολούθηση των υποχρεωτικών δεικτών ρευστότητας, «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Ληκτότητας Απαιτήσεων – Υποχρεώσεων», όπως αυτοί ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή 2614/07.04.2009, με θέμα το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Τα επίπεδα των δεικτών κοινοποιούνται στις αρμόδιες Διαχειριστικές Μονάδες, ενώ όλα τα σχετικά σχόλια και εκτιμήσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Λειτουργικού Κινδύνου συμπεριλαμβάνονται στην παρουσίαση της συνεδρίασης της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Υποχρεώσεων (ALCO). Τα επίπεδα των δεικτών της ΠΔΤΕ 2614/07.04.2009 σε ατομική βάση γνωστοποιούνται, επίσης, σε τριμηνιαία βάση, στην Prudential Regulatory Authority (P.R.A.) της Μεγάλης Βρετανίας.

Κατά την διάρκεια του 2014 και ειδικά τον Δεκέμβριο, όπου και αυξήθηκε ο πολιτικός κίνδυνος για την Ελλάδα, η παρακολούθηση και ο έλεγχος του κινδύνου ρευστότητας εστιάστηκε στα παρακάτω :

- την ημερήσια και ένδομηρησια εξέλιξη καταθέσεων,
- την εξέλιξη του αριθμού και ύψους πρόωρων λήξεων προθεσμιακών καταθέσεων,
- κόστος και συγκέντρωση χρηματοδότησης καθώς και
- ανάλυση διαθέσιμων ενεχύρων.

Επιπλέον, ο Όμιλος εφαρμόζει σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (Stress Testing) και αξιολογεί την επίπτωση τους επί της θέσης και επί των υποχρεωτικών δεικτών ρευστότητας.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρευστότητας λαμβάνονται μέτρα, όπως η διατήρηση χαρτοφυλακίων χρεογράφων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, η διεύρυνση των καταθετικών λογαριασμών "μεγάλης διασποράς" (λογαριασμοί ταμειυτηρίου) και η διάθεση καταθετικών προϊόντων προθεσμίας με ανταγωνιστικούς όρους.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η συνολική άντληση ρευστότητας έναντι ενεχύρων του Ομίλου Πειραιώς από το Ευρωσύστημα – Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και την Τράπεζα της Ελλάδος «ΤτΕ» ανερχόταν σε € 14.000 εκατ. (2013: € 17.700 εκατ.). Η μείωση της αντλούμενης χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα κατά τη διάρκεια του 2013, αντανακλά σε μεγάλο βαθμό τη βελτίωση της ρευστότητας του Ομίλου μέσω των διατραπεζικών γερο συναλλαγών, των καταθέσεων πελατών καθώς και στην έκδοση κύριου χρέους ύψους € 500 εκατ. Επιπροσθέτως ο Όμιλος ολοκλήρωσε με επιτυχία την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου τον Μάρτιο 2014, εξασφαλίζοντας επιπλέον χρηματοδότηση ύψους €1.750 εκατ. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δεν έκανε χρήση ELA καθ' όλη την διάρκεια του 2014 έναντι € 750 εκατ. στις 31/12/2013.

Ο Όμιλος κατά το 2014 εξακολουθεί να συμμετέχει στις ρυθμίσεις του νόμου για την «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας»(Ν.3723/2008) μειώνοντας ωστόσο το ύψος της χρηματοδότησης από € 12.200 εκατ. ονομαστική αξία, σε € 6.800 εκατ. καθώς το Μάιο του 2014 αποπληρώθηκαν οι προνομιούχες μετοχές και το ομόλογο του Πυλώνα Ι, ενώ συγχρόνως η χρήση του Πυλώνα ΙΙ μειώθηκε από € 7.600 εκατ. σε € 5.100 εκατ., με παράλληλη αύξηση του Πυλώνα ΙΙΙ. Γενικότερα, η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες, ο Όμιλος να έχει την δυνατότητα να ανταποκριθεί στις ταμειακές του υποχρεώσεις. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιείται η Ανάλυση Ανοίγματος Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), που διαμορφώνει μία εικόνα των αναμενόμενων χρηματοροών που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, ταξινομημένα σε χρονικές περιόδους ανάλογα με το πότε πραγματοποιούνται.

Για την εφαρμογή της Ανάλυσης Ανοίγματος Ρευστότητας, θεωρήθηκε πως οι τακτές πληρωμές προς τον Όμιλο θα πραγματοποιηθούν στο ακέραιο και εγκαίρως, και από την άλλη πλευρά όλες οι υποχρεώσεις του Ομίλου θα εκπληρωθούν στο ακέραιο, για παράδειγμα, οι καταθέτες θα αποσύρουν τα χρήματα τους αντί να ανανεώσουν τις καταθέσεις τους. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει συμβατική ημερομηνία λήξης για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην στήλη "έως 1 μήνα" του παρακάτω πίνακα.

α) Ταμειακές ροές εκτός παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι πληρωτέες ταμειακές ροές από τον Όμιλο από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων με βάση τις εναπομένουσες συμβατικές ημερομηνίες λήξης. Τα ποσά που αναφέρονται είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	20.964.384	27.912	4.950	2.736.183	3.881	23.737.311
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33.896.217	9.630.887	10.722.590	767.920	2.283	55.019.897
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	-	1.853	-	1.853
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	9.185	25.747	215.248	497.921	-	748.101
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	8.926	-	3.553	219.373	-	231.852
Υβριδικά κεφάλαια	867	-	191	1.097	23.595	25.750
Λοιπές υποχρεώσεις	47.310	86.563	74.779	99.932	985.875	1.294.460
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	54.926.888	9.771.109	11.021.312	4.324.280	1.015.635	81.059.223
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	14.630.955	3.227.228	7.515.035	26.396.573	38.885.404	90.655.195

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	26.097.481	2.152	39.851	155.793	3.106	26.298.382
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33.497.546	10.005.943	10.686.040	501.286	1.593	54.692.408
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	499	49	-	-	549
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	7.301	1.240	174.141	133.079	-	315.762
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	5.428	-	4.315	248.119	-	257.862
Υβριδικά κεφάλαια	807	-	248	1.958	32.093	35.107
Λοιπές υποχρεώσεις	51.637	70.031	(94.806)	108.019	1.100.686	1.235.567
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	59.660.201	10.079.864	10.809.839	1.148.254	1.137.478	82.835.636
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	27.688.319	2.670.687	9.023.111	22.870.803	36.811.440	99.064.360

β) Ταμειακές ροές παραγώγων

βι) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα του Ομίλου που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και β) παράγωγα επιτοκίου: συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων, εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου, λοιπά συμβόλαια επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του Ομίλου που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος	14	(5)	(135)	-	-	(126)
-Παράγωγα επιτοκίου	826	1.618	(1.277)	9.600	9.401	20.168
-Λοιπά παράγωγα	-	2	-	-	-	2
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα συναλλάγματος	-	-	-	-	-	-
-Παράγωγα επιτοκίου	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	840	1.615	(1.412)	9.600	9.401	20.044

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος	18	8	2	-	-	28
-Παράγωγα επιτοκίου	865	1.149	(659)	7.907	11.719	20.981
-Λοιπά παράγωγα	-	4	-	-	-	4
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
-Παράγωγα συναλλάγματος	-	-	-	-	-	0
-Παράγωγα επιτοκίου	-	-	-	-	-	0
Σύνολο	883	1.160	(657)	7.907	11.719	21.013

βii) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα του Ομίλου που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, β) παράγωγα επιτοκίου: διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και γ) δικαιώματα προαίρεσης.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία (ενεργητικού και υποχρεώσεις) που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου. Οι συνολικές εκροές και συνολικές εισροές για κάθε κατηγορία παραγώγου και ομάδας ληκτότητας γνωστοποιούνται ως μη προεξοφλημένες ροές βάσει συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(1.999.470)	(582.767)	(397.951)	(2.530.225)	(220.205)	(5.730.619)
Εισροή	1.995.215	581.504	378.828	2.430.496	199.112	5.585.154

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(2.660.712)	(885.057)	(114.835)	(2.770.173)	(285.145)	(6.715.923)
Εισροή	2.657.463	889.599	121.793	2.839.529	289.155	6.797.538

βiii) Στοιχεία εκτός Ισολογισμού (Τάξεως)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Εγγυητικές Επιστολές	122.663	160.310	799.124	2.024.479	35.444	3.142.020
Ενέγγυες Πιστώσεις	16.130	29.307	3.568	1.706	-	50.710
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	546.174	36.552	1.204.728	144.871	210.720	2.143.044

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Εγγυητικές Επιστολές	113.508	173.888	673.935	570.866	1.806.973	3.339.169
Ενέγγυες Πιστώσεις	47.539	11.477	5.092	153	181	64.442
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	492.157	22.698	1.084.589	77.391	204.602	1.881.437

3.12 Εύλογες αξίες στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

α) Στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ενοποιημένο ισολογισμό.

Στοιχεία Ενεργητικού	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	297.109	293.035	297.109	293.035
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	57.143.022	62.365.774	56.297.826	62.255.628
- Δάνεια προς ιδιώτες	20.970.274	22.392.484	20.838.404	21.895.956
- Δάνεια προς επιχειρήσεις	33.899.240	37.730.230	33.185.914	38.050.676
- Δάνεια Δημοσίου τομέα	2.273.508	2.243.060	2.273.508	2.308.996
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.400.421	15.628.221	14.767.831	15.860.534
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	64.299	7.124	64.299	7.115
Διακρατούμενα ως τη λήξη χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	27.180	58.041	27.180	58.041

Υποχρεώσεις	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.690.330	26.274.952	23.690.330	26.274.952
Υποχρεώσεις προς πελάτες	54.732.834	54.279.320	54.732.834	54.279.320
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	661.350	305.361	532.149	175.825
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	232.381	256.004	193.378	137.559
Υποχρεώσεις προς χρηματοδοτικές μισθώσεις	326.117	311.702	326.117	311.702

Η εύλογη αξία κατά την 31/12/2014 των δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, των συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών, των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική, καθώς πρόκειται κατά κανόνα για βραχυπρόθεσμες συναλλαγές που φέρουν επιτόκια αγοράς, τα επιτόκια αναπροσαρμόζονται τακτικά και λόγω της μικρής διάρκειάς τους προεξοφλούνται με το χωρίς κίνδυνο επιτόκιο.

Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών έχει προσδιοριστεί με μοντέλο προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model), στο οποίο χρησιμοποιούνται κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων προεξόφλησης και λαμβάνονται υπόψη προσαρμογές για τον πιστωτικό κίνδυνο.

Οι εύλογες αξίες των χρεογράφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους βασίζονται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά. Όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model).

Η εύλογη αξία των πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθορισθεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά (λήξη, απόδοση) ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών.

Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών και υβριδικών κεφαλαίων βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όταν δεν υπάρχουν αξιόπιστες τιμές αγοράς, γίνεται προεξόφληση χρηματοροών με κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατάταξη της εύλογης αξίας στα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που

Ανάλυση εύλογων αξιών σε επίπεδα	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού			
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	-	56.297.826	56.297.826
-Δάνεια προς ιδιώτες	-	20.838.404	20.838.404
-Δάνεια προς επιχειρήσεις	-	33.185.914	33.185.914
-Δάνεια Δημοσίου Τομέα	-	2.273.508	2.273.508
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.767.831	-	14.767.831
Υποχρεώσεις			
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	532.149	-	532.149
Υβριδικά Κεφάλαια και Λοιπά δανειακά κεφάλαια	193.378	-	193.378

β) Στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται σε εύλογες αξίες

Το Δ.Π.Χ.Α. 7 ιεραρχεί τις μεθόδους αποτίμησης ανάλογα με το αν οι πληροφορίες που λαμβάνονται υπόψη σε κάθε μέθοδο είναι παρατηρήσιμες ή όχι. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις του όποτε αυτό είναι εφικτό. Οι παρατηρήσιμες πληροφορίες αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες πληροφορίες αντανακλούν τις εκτιμήσεις του Ομίλου για την αγορά. Αυτές οι δύο διαφορετικές πηγές πληροφόρησης έχουν δημιουργήσει τα παρακάτω επίπεδα προσδιορισμού της εύλογης αξίας:

1ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα, όπως futures.

2ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (OTC) και ομόλογα, η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων ή τιμές προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές (π.χ. Bloomberg, Reuters).

3ο Επίπεδο

Η αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και επενδυτικά ακίνητα. Οι μετοχές, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και τα επενδυτικά ακίνητα του επιπέδου 3 δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά ή δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές από τρίτους διαπραγματευτές για να προσδιοριστεί η εύλογη αξία τους.

Μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των εν λόγω μετοχών χρησιμοποιούνται γενικώς παραδεκτά μοντέλα και τεχνικές αποτίμησης, κατά περίπτωση, όπως: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, υπολογισμού των δικαιωμάτων προαίρεσης, συγκρίσιμες συναλλαγές, εκτιμήσεις της εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού (π.χ. παγίων στοιχείων) και καθαρή αξία του ενεργητικού και των μεριδίων. Ο Όμιλος, με βάση την πρότερη εμπειρία του, προσαρμόζει περαιτέρω, όπου κριθεί απαραίτητο, τις σχετικές αξίες προκειμένου να απεικονίζονται οι τρέχουσες συνθήκες που επικρατούν. Η εύλογη αξία των μετοχών του Ομίλου του επιπέδου 3 λαμβάνεται υπόψη στην περίπτωση όπου προκύπτουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των εν λόγω μετοχών, ενώ σε αντίθετη περίπτωση αυτές τηρούνται στο κόστος κτήσης.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Στο επίπεδο 3 των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων έχει ενταχθεί το ενσωματωμένο παράγωγο του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου («ΜΟΔ») που αποκτήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς εντός του β' τριμήνου 2014, έκδοσης Marfin Investment Group («MIG»). Το εν λόγω παράγωγο διαχωρίστηκε από το μη παράγωγο κύριο συμβόλαιο (ομολογιακό δάνειο) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ΔΛΠ 39 και παρακολουθείται ως παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο στην εύλογη αξία. Ο αριθμός των ομολογιών του «ΜΟΔ» (το οποίο αρχικώς αποτελείται από 251.835.900 ομολογίες), μειώθηκε κατά το 3ο τρίμηνο, λόγω της εξάσκησης 90 εκατ. ομολογιών κατά την 16/9/2014 στο πλαίσιο της αρχικής συμφωνίας της Τράπεζας Πειραιώς με τον Όμιλο της MIG. Οι μετοχές που αποκτήθηκαν από την μετατροπή αυτή αντιστοιχούν στο 17,8% του μετοχικού κεφαλαίου της MIG.

Στο 4ο τρίμηνο 2014, η μεθοδολογία αποτίμησης του παραγώγου τροποποιήθηκε προκειμένου να ληφθούν υπόψη στην αποτίμηση όλοι οι παράγοντες της αγοράς που επηρεάζουν την εύλογη αξία του παραγώγου. Ως εκ τούτου, η εύλογη αξία του ενσωματωμένου παραγώγου κατά την 31/12/2014, προσδιορίστηκε με βάση το μοντέλο προσομοίωσης Monte Carlo με βασικές παραμέτρους α) την υποκείμενη μετοχή β) τη διακύμανση της υποκείμενης μετοχής, γ) τα επιτόκια και δ) τα πιστωτικά περιθώρια.

Επενδυτικά ακίνητα

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων χρησιμοποιούνται γενικώς παραδεκτές μέθοδοι αποτίμησης από εκτιμητές, οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 2.17 «Επενδύσεις σε ακίνητα» των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Για τα επενδυτικά ακίνητα του Ομίλου δεν διενεργήθηκε ανάλυση ευαισθησίας λόγω του σημαντικού αριθμού των ακινήτων και των διαφορετικών χαρακτηριστικών τους. Η κίνηση των επενδύσεων σε ακίνητα του επιπέδου 3 αποτυπώνεται στη σημείωση 29.

Στη συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται σε εύλογη αξία στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα:

Στοιχεία Ενεργητικού & Υποχρεώσεων αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	490.440	18.488	508.928
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών				
- Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου	111.808	172.949	0	284.757
- Έντοκα γραμμάτια εμπορικού χαρτοφυλακίου	13.498	-	-	13.498
- Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης εμπορικού χαρτοφυλακίου	923	384	-	1.307
Αξιόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση (AFS)				
- Ομόλογα	493.355	90.789	-	584.144
- Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	133.204	2.415	184.773	320.392
- Έντοκα γραμμάτια	1.527.670	101.381	-	1.629.051
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	2	544.024	-	544.026
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	1.853	-	-	1.853

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τη μεταφορά μεταξύ των επιπέδων ιεράρχησης της εύλογης αξίας στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς.

Από τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται σε εύλογη αξία την 31/12/2014, δεν μεταφέρθηκε ποσό εντός της χρήσης 2014 από το επίπεδο 2 στο επίπεδο 1 και αντίστροφα.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων - απαιτήσεων, καθώς και των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου του επιπέδου 3:

Κίνηση στοιχείων επιπέδου 3	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Διαθέσιμες προς πώληση Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλ. απόδοσης
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2014	-	194.427
Κέρδος/ (ζημιά) χρήσης	2.448	(255)
Αγορές	35.000	(240)
Μόνιμη απομείωση	-	(9.904)
Διαθέσεις	(18.960)	(151)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	859
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	36
Σύνολο 31/12/2014	18.488	184.772

Η ανάλυση ευαισθησίας του 3ου επιπέδου των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων και των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων – απαιτήσεων παρουσιάζεται στον κάτωθι πίνακα:

Ανάλυση ευαισθησίας του 3ου Επιπέδου ιεράρχησης: (ποσά σε € εκατ.)	Ευνοϊκές αλλαγές	Μη ευνοϊκές αλλαγές
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Διαθέσιμες προς πώληση μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	-	(21)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	4	(5)
Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων		
Διαθέσιμες προς πώληση μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	25	(5)

Θεωρώντας μεταβολές της υποκείμενης μετοχής κατά +/- 5%, των διακυμάνσεων της μετοχής κατά +/-10%, των επιτοκίων κατά +/- 10 μονάδων βάσης και του πιστωτικού περιθωρίου κατά +/- 100 μονάδων βάσης, η μεταβολή στην εύλογη αξία του ενσωματωμένου παραγώγου σε σχέση με την εύλογη αξία του την 31/12/2014, θα κυμανθεί μεταξύ περίπου +23% στα σενάρια των ευνοϊκών αλλαγών και -27% των μη ευνοϊκών αλλαγών.

Η εκτίμηση της μεταβολής της αξίας των μετοχών του επιπέδου 3 προσεγγίστηκε με διάφορες μεθόδους, όπως:

- την καθαρή αξία του ενεργητικού (NAV),
- την προεξόφληση των μελλοντικών μερισμάτων λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις του εκδότη και το σχετικό κόστος κεφαλαίου,
- τις τιμές κλεισίματος αντίστοιχων διαπραγματευσίμων κατηγοριών μετοχών ή δεικτών ομοειδών εισηγμένων εταιρειών,
- την αναμορφωμένη καθαρή θέση λαμβάνοντας υπόψη τις αξίες των στοιχείων του ενεργητικού (π.χ. παγίων στοιχείων) και των σχετικών παρατηρήσεων των ορκωτών ελεγκτών της εταιρείας

Επίσης, έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες που ενδέχεται να αναπροσαρμόζουν τις αξίες αυτές, όπως ο κλάδος και το επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι εταιρείες, οι τρέχουσες εξελίξεις αλλά και οι προοπτικές. Επίσης, ο Όμιλος, βάσει της πρότερης εμπειρίας του, προσαρμόζει περαιτέρω, όπου αυτό κριθεί απαραίτητο, τις αξίες έτσι ώστε να εκτιμηθούν οι ενδεχόμενες μεταβολές.

3.13 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πλήθος χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών, εταιρειών και θεσμικών επενδυτών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά για τους τρίτους, δεν αποτελούν ιδιοκτησία του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες ενέχουν μόνο λειτουργικούς κινδύνους καθώς ο Όμιλος δεν παρέχει καμία εγγύηση στους κατόχους των περιουσιακών στοιχείων για την απόδοση των τοποθετήσεών τους και συνεπώς δε διατρέχει κανένα πιστωτικό κίνδυνο αναφορικά με τις ανωτέρω υπηρεσίες.

3.14 Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς, ακολουθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία, ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014.

Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει του άρθρου 92 του CRR στην πλήρη εφαρμογή, διαμορφώνονται ως εξής:

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio): 4,5%
- Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio): 6%
- Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (CAD ratio): 8%

Από τις 4/11/2014, στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), η Τράπεζα Πειραιώς υπόκειται στην άμεση εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Οι βασικοί στόχοι του Ομίλου Τράπεζας Πειραιώς σχετικά με την διαχείριση της κεφαλαιακής του επάρκειας συνοψίζονται ως εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι αναλαμβανόμενων κινδύνων, σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαφύλαξη της δυνατότητας του Ομίλου να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές του, έτσι ώστε να προσφέρει αποδόσεις και οφέλη στους μετόχους και να διασφαλίσει την εμπιστοσύνη των συναλλασσόμενων με αυτόν πελατών.
- Η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης, η οποία στηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης της Τράπεζας.

Ακολουθούν οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, οι οποίοι για την 31/12/2013 υπολογίζονται σύμφωνα με τους κανόνες του τότε ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και για την 31/12/2014 με βάση το CRD IV εφαρμόζοντας όπου είναι απαραίτητο τις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

Βασικά ίδια κεφάλαια	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μετοχικό κεφάλαιο	1.830.594	1.521.770
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11.393.315	10.008.734
Προνομιούχες μετοχές	-	750.000
Μείον: Ίδιες μετοχές	-	(113)
Δικαιώματα μειοψηφίας	112.081	118.990
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(38.384)	112.423
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	(54.069)	(11.714)
Αποτελέσματα εις νέον	(5.921.295)	(3.957.192)
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(313.873)	(301.241)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων	(123.647)	(50.259)
Σύνολο κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων	6.884.722	8.191.398
Υβριδικά κεφάλαια	16.373	18.500
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	(16.373)	-
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	6.884.722	8.209.898
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	216.008	130.627
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	(140.405)	(48.175)
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	75.603	82.452
Εποπτικά κεφάλαια	6.960.325	8.292.350
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	55.719.654	59.035.671
Δείκτης Κυρίων Βασικών Κεφαλαίων (Core Tier I)	-	13,9%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1)	12,4%	-
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier I)	12,4%	13,9%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAD Ratio)	12,5%	14,0%

Ο Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς ολοκλήρωσε με επιτυχία στα μέσα Απριλίου 2014 αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €1,75 δισ. από ιδιώτες επενδυτές, επιτυγχάνοντας με αυτόν τον τρόπο την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Δημοσίου ύψους €0,75 δισ. και την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής της βάσης.

Σημειώνεται ότι, ο Όμιλος Τράπεζα Πειραιώς, συμμετείχε ως μία από τις 128 τράπεζες πανευρωπαϊκά στην διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου, ελέγχου ποιότητας στοιχείων ενεργητικού και προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (ECB Comprehensive Assessment). Η αξιολόγηση διεξήχθη από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες ευρωπαϊκές και εγχώριες εποπτικές αρχές και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2014. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης ήταν επιτυχές για τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, καθώς διατήρησε τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας άνω των ελαχίστων ορίων της άσκησης, τόσο στο βασικό, όσο και στο δυσμενές σενάριο.

Σχετική με τα αποτελέσματα της άσκησης Συνολικής Αξιολόγησης που διενεργήθηκε από την ΕΚΤ, βάσει της οποίας δεν προκύπτουν πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες για την Τράπεζα Πειραιώς, είναι η σημείωση 2.1 των οικονομικών καταστάσεων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Ο Όμιλος κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν την απεικόνιση ορισμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι λογιστικές εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία αλλά και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, προβαίνει σε λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές είναι οι κάτωθι:

4.1. Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση αξίας. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις ανάμεσα στις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημίες από την αδυναμία είσπραξης των απαιτήσεων να μην είναι σημαντικές.

Αλλαγές στις εκτιμήσεις της Διοίκησης για το ύψος απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου

Εντός του 3ου τριμήνου του 2014, η Διοίκηση της Τράπεζας αξιολογώντας νέες πληροφορίες και δεδομένα που προέκυψαν κατά το 2014, προχώρησε σε αναθεώρηση ορισμένων από τις εκτιμήσεις της αναφορικά κυρίως με τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών του δανειακού χαρτοφυλακίου, όπως αυτές αποτυπώνονται στις παραμέτρους των ατομικών και συλλογικών μοντέλων ελέγχου απομείωσης. Οι αναθεωρημένες αυτές εκτιμήσεις της Διοίκησης προσεγγίζουν καλύτερα τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, καθώς έχουν λάβει υπόψη τους νεότερες πληροφορίες σχετικά με το μακροοικονομικό περιβάλλον, καθώς και τις πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις. Η προσαρμογή των εκτιμήσεων της Διοίκησης για το 2014, η οποία οριστικοποιήθηκε κατά το 4ο τρίμηνο, έλαβε υπόψη και τα πρόσφατα γεγονότα και τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις οι οποίες επηρεάζουν την οικονομική κατάσταση της χώρας και δημιουργούν σημαντικές αβεβαιότητες αναφορικά με την πορεία της Ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, παρατίθενται παρακάτω οι βασικότερες πληροφορίες και δεδομένα που λήφθηκαν υπόψη από την Διοίκηση της Τράπεζας για τη μεταβολή των εκτιμήσεων αναφορικά με παραμέτρους οι οποίες αποτελούν μέρος της μεθοδολογίας επιμέτρησης της ανακτήσιμης αξίας του δανειακού χαρτοφυλακίου. Επιπλέον, αναφορά στο μακροοικονομικό περιβάλλον και τις οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις που επηρεάζουν και τον πιστωτικό κίνδυνο, γίνεται στη Σημείωση 2.1.

Οικονομικό περιβάλλον και τιμές ακινήτων

Το οικονομικό περιβάλλον και ειδικότερα η συνεχιζόμενη πτώση των τιμών στην αγορά ακινήτων στην Ελλάδα, αλλά και σε ορισμένες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται η Τράπεζα, σε συνδυασμό και με την αναμενόμενη συνέχιση της αναστολής των πλειστηριασμών, είχαν ως συνέπεια την αναθεώρηση της εκτίμησης της Διοίκησης της Τράπεζας σε σχέση με τις αξίες των εμπράγματων εξασφαλίσεων και την εκτιμώμενη ζημιά σε περίπτωση ρευστοποίησης.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τις πρόσφατες εκτιμήσεις της ΤτΕ, οι τιμές των οικιστικών ακινήτων έχουν μειωθεί κατά 7% το τρίτο τρίμηνο του 2014 σε ετήσια βάση (αντίστοιχη μείωση 5,8% το τέταρτο τρίμηνο του 2014 σε ετήσια βάση) (πηγή Τράπεζα της Ελλάδος: Δείκτης Τιμών Οικιστικών Ακινήτων), σε αντίθεση με προηγούμενες εκτιμήσεις που υπήρχαν στις αρχές του 2014. Επιπλέον, η αναμενόμενη παράταση αναστολής των πλειστηριασμών συντείνει στην επέκταση της περιόδου ρευστοποίησης των ακινήτων και συνεπώς στη μείωση της παρούσας αξίας των ταμειακών ροών. Τέλος, συνεχιζόμενες τάσεις μείωσης τιμών παρατηρούνται και στην αγορά επιχειρηματικών ακινήτων σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπου δραστηριοποιείται η Τράπεζα, για τις οποίες η στρατηγική του Ομίλου περιλαμβάνει σταδιακή μείωση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο σύμφωνα με το εγκεκριμένο τον Ιούλιο του 2014 Σχέδιο Αναδιάρθρωσης από την Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκή Ένωσης.

Πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις

Ο νόμος 4307/2014 καθορίζει το νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με την διαχείριση των επιχειρηματικών δανείων σε καθυστέρηση. Το πρόγραμμα αυτό - μεταξύ άλλων - παρέχει κίνητρα για συμμετοχή των οφειλετών και τραπεζών σε πρόγραμμα ρύθμισης- διαγραφής απαιτήσεων ως προς κεφάλαιο και τόκους. Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να υπαχθούν οφειλέτες που την 30.06.2014 είχαν οφειλές από επιχειρηματικά δάνεια προς τις τράπεζες σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών.

Οι διατάξεις αυτές αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις μελλοντικές χρηματοροές από δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματίες (SBLs) αλλά και σε σημαντικό αριθμό Μεσαίων και Μικρών Επιχειρήσεων (SMEs). Οι αρμόδιες μονάδες της Τράπεζας έχοντας αξιολογήσει τις παραπάνω διατάξεις και προσδιορίζοντας την περίμετρο δράσης, αναπροσάρμοσαν τις παραμέτρους εισπραξιμότητας στο μοντέλο συλλογικής αξιολόγησης των εν λόγω δανείων. Επιπλέον, η Διοίκηση συνεκτίμησε τις πιθανές επιπτώσεις του ανωτέρω νομοσχεδίου και στα δάνεια τα οποία τυπικά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για υπαγωγή στις εν λόγω διατάξεις.

Οι ανωτέρω εξελίξεις επέφεραν την αλλαγή της εκτίμησης της Διοίκησης της Τράπεζας σε σχέση με την παράμετρο της εκτιμώμενης ζημιάς κατά τη ρύθμιση δανείων, κυρίως προς μικρές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της συλλογικής αξιολόγησης.

Αξιολόγηση αποτελεσμάτων οργανωτικών αναδιορθώσεων εταιρειών

Η επιτυχία των οργανωτικών αναδιορθώσεων των ελληνικών εταιρειών, επηρεάζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό και από το μακροοικονομικό περιβάλλον. Η παρατεταμένη αβεβαιότητα, η οποία συνεχίζει και το 1ο τρίμηνο του 2015, αποτελεί τροχοπέδη σε αυτή την προσπάθεια. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και

προσαρμόζει τις εκτιμήσεις της σε κάθε περίοδο αναφοράς, για την ορθή αξιολόγηση και αποτύπωση των ανωτέρω στις οικονομικές καταστάσεις.

Σε αυτή την προσπάθεια, σημαντική είναι η συνδρομή της ξεχωριστής μονάδα RBU, που η Τράπεζα δημιούργησε εντός του 2014. Αυτή η ειδική εσωτερική μονάδα αναπτύχθηκε με σκοπό την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση προβληματικών δανειακών χαρτοφυλακίων, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένο πλαίσιο ενεργειών που περιλαμβάνουν εξειδικευμένες κατά περίπτωση λύσεις με τη χρήση ενίοτε προγραμμάτων αναδιάρθρωσης ή/και μερικής ελάφρυνσης χρέους.

Η Διοίκηση της Τράπεζας αξιολόγησε κατά το 3^ο τρίμηνο του 2014 τα πρώτα δείγματα της διαχείρισης των χαρτοφυλακίων από το RBU. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανειακών σχέσεων μέσα από την εμπειρία διαχείρισης της ανωτέρω μονάδας, η οποία συνυπολογίζει και την επίδραση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος, οδήγησαν μεταξύ άλλων, τη Διοίκηση της Τράπεζας σε αναθεώρηση της εκτίμησής της αναφορικά με την δυνατότητα ολικής ή μερικής ανάκαμψης συγκεκριμένων επιχειρήσεων και κατά συνέπεια της δυνατότητας αποπληρωμής των δανειακών τους υποχρεώσεων.

Τέλος και με βάση τις πληροφορίες που προέκυψαν κατά το 2014, η Διοίκηση της Τράπεζας προχώρησε στην προσαρμογή ορισμένων παραμέτρων στις οποίες βασίζονται οι μεθοδολογίες συλλογικής επιμέτρησης πιστωτικού κινδύνου, όπως η πιθανότητα αθέτησης και το ποσοστό ζημιάς που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της συλλογικής αξιολόγησης των επιχειρηματικών δανείων.

Η Διοίκηση της Τράπεζας, αξιολογώντας τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμά ότι η τροποποίηση αυτή αποτελεί αλλαγή στις λογιστικές εκτιμήσεις με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του Δ.Λ.Π. 8 «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη», καθώς δε μεταβλήθηκε η βάση επιμέτρησης των δανείων αλλά επικαιροποιήθηκαν βάσει νεωτέρων στοιχείων και γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά το 2014, οι εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με παραμέτρους οι οποίες αποτελούν μέρος της μεθοδολογίας επιμέτρησης της ανακτήσιμης αξίας τους. Κατά συνέπεια το αποτέλεσμα των ανωτέρω επανεκτιμήσεων, επηρεάζει μόνο τις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου, σύμφωνα με τα οριζόμενα από την παράγραφο 5 του Δ.Λ.Π. 8.

Επίπτωση στις ζημίες απομείωσης αξίας δανείων

Τα ανωτέρω στοιχεία οδήγησαν στην αλλαγή της εκτίμησης της Διοίκησης της Τράπεζας σε σχέση με τις παραμέτρους εκτιμώμενης εισπραξιμότητας και πιθανότητας αθέτησης των συλλογικών και ατομικών μοντέλων, με αποτέλεσμα:

- Το συνολικό έξοδο της πρόβλεψης των στεγαστικών δανείων για τη χρήση 2014 ανέρχεται σε € 522 εκ., διαμορφώνοντας το ποσό των συσσωρευμένων προβλέψεων και προσαρμογών των στεγαστικών δανείων σε € 1.171 εκ. την 31/12/2014.
- Το συνολικό έξοδο της πρόβλεψης των δανείων σε επιχειρήσεις για τη χρήση 2014 ανέρχεται σε € 2.981 εκ., διαμορφώνοντας το ποσό των συσσωρευμένων προβλέψεων και προσαρμογών των δανείων σε επιχειρήσεις σε € 11.906 εκ. την 31/12/2014.

Οι αλλαγές των εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με τα δάνεια, είχαν ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση των συνολικών ζημιών απομείωσης για τη χρήση 2014 σε € 3.757 εκ. και των συσσωρευμένων προβλέψεων και προσαρμογών σε € 15.811 εκ. Η κίνηση της πρόβλεψης δανείων εμφανίζεται στη σημείωση 23.

4.2. Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά προσδιορίζεται με βάση μοντέλα αποτίμησης. Τα εν λόγω μοντέλα κάνουν χρήση παρατηρήσιμων στοιχείων, ωστόσο απαιτούνται εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης για τον πιστωτικό κίνδυνο (του Ομίλου και του αντισυμβαλλόμενου), για τη μεταβλητότητα και τις συσχετίσεις (volatilities and correlations). Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και όταν οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται σημαντικά.

Τα μοντέλα αποτίμησης παραγώγων προϊόντων βασίζονται στην βέλτιστη πρακτική της αγοράς και λαμβάνουν υπόψη την επίδραση του πιστωτικού κινδύνου (CVA/ DVA) στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας. Ο υπολογισμός των πιστωτικών προσαρμογών λαμβάνει υπόψη την μελλοντική αναμενόμενη πιστωτική έκθεση, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τεχνικές προσομοίωσης για τις μελλοντικές αξίες του παραγώγου συμβολαίου, σε συνδυασμό με τις εν ισχύ συμφωνίες συμψηφισμού και τις ληφθείσες εξασφαλίσεις.

Ο υπολογισμός των πιστωτικών προσαρμογών βασίζεται επίσης σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών (LGD) και σε καμπύλες πιθανότητας πιστωτικών αθετήσεων (PD), όπως αυτά εξάγονται από τις τιμές αγοράς των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης (Credit Default Swap Market). Στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες από την αγορά ή οι διαθέσιμες τιμές αγοράς κρίνονται μη αξιόπιστες λόγω πολύ χαμηλής ρευστότητας, τότε ο υπολογισμός βασίζεται σε ισοδύναμες (proxy) πιστωτικές καμπύλες και συντελεστές ζημιών που είναι εγκεκριμένα από την Διοίκηση της Τράπεζας.

Αναφορικά με την επίδραση του ίδιου πιστωτικού κινδύνου κατά την αποτίμηση των παραγώγων, ο Όμιλος εφαρμόζει συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA.

Τα μοντέλα εύλογης αξίας εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι την συγκρισιμότητα και την συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά.

4.3. Απομείωση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου και συγγενών εταιρειών

α. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία, οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Απομείωση της αξίας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μετοχών και ομολόγων αναγνωρίζεται, όταν η μείωση της εύλογης αξίας, σε σχέση με το κόστος κτήσης, είναι σημαντική ή παρατεταμένη στην περίπτωση των μετοχών ή υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις αδυναμίας αποπληρωμής του εκδότη στην περίπτωση των ομολόγων. Στην περίπτωση αυτή, το αποθεματικό μεταφέρεται στα ενοποιημένα αποτελέσματα.

Σημαντική ή παρατεταμένη μείωση εύλογης αξίας ορίζεται (α) η μείωση στην εύλογη αξία κάτω του κόστους της επένδυσης για ποσοστό μεγαλύτερο του 40% ή (β) η επί δωδεκάμηνο μείωση της εύλογης αξίας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% της αξίας κτήσης.

Εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρεογράφων, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά, η εύλογη αξία που υπολογίζεται από διάφορα οικονομικά μοντέλα αποτίμησης, συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για κλαδικές διακυμάνσεις και προοπτικές, καθώς και με την οικονομική κατάσταση των εκδοτών των εν λόγω χρεογράφων.

β. Συγγενείς εταιρείες

Ο Όμιλος εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεών του σε συγγενείς εταιρείες, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της εκάστοτε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία.

Στις περιπτώσεις αυτές, χρησιμοποιείται παρόμοια μεθοδολογία με αυτή που περιγράφεται ανωτέρω για τις μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, ενώ λαμβάνεται υπόψη και η παρούσα αξία των υπολογιζόμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, που αναμένεται να δημιουργηθούν από τη συγγενή εταιρεία. Το ποσό της μόνιμης απομείωσης της αξίας της επένδυσης, που προκύπτει από την αξιολόγηση, καταχωρείται στα αποτελέσματα.

4.4. Επενδυτικά ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία, η οποία προσδιορίζεται σε συνεργασία με εκτιμητές.

Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου επενδυτικού ακινήτου. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι εκτίμησης. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανακλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικά μισθώματα, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

Για τα ακίνητα, των οποίων η αξία δεν κρίνεται μεμονωμένα σημαντική, η εύλογη αξία ενδέχεται να προσδιορίζεται με την εφαρμογή των ιδίων ως άνω μεθοδολογιών ή με την αναγωγή των συμπερασμάτων των εκτιμήσεων, σε ομάδες επενδύσεων, που έχουν ομοειδή χαρακτηριστικά.

4.5. Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Ο προσδιορισμός της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη που διενεργείται στο τέλος κάθε χρήσης από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι βασικές εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της αναλογιστικής μελέτης είναι το επιτόκιο προεξόφλησης, η μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και των συντάξεων, καθώς και ο ρυθμός αύξησης των τιμών. Για τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου λαμβάνονται υπόψη τα επιτόκια εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης, με διάρκεια ανάλογη των αντίστοιχων υποχρεώσεων και ίδιου νομίσματος.

4.6. Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις, στις περιπτώσεις όπου υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, η οποία έχει προκληθεί από γεγονότα, που έχουν λάβει χώρα στο παρελθόν και είναι σχεδόν βέβαιο, πως για την τακτοποίησή της απαιτείται μία εκροή πόρων, που μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Αντίθετα, στις περιπτώσεις όπου η πιθανότητα εκροής πόρων για την τακτοποίηση της υποχρέωσης είναι απόμακρη ή το ποσό της εκροής πόρων δεν μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, δεν σχηματίζεται πρόβλεψη αλλά γνωστοποιείται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις το σχετικό γεγονός.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές αναφορικά με την αξιολόγηση της πιθανότητας τακτοποίησης της υποχρέωσης, τη δυνατότητα αξιόπιστης επιμέτρησης του ύψους της εκροής που απαιτείται για τον διακανονισμό της εν λόγω υποχρέωσης, καθώς και για το χρόνο τακτοποίησής της.

Ειδικότερα, για τις σημαντικές υποθέσεις όπου εκτιμάται ότι ο διακανονισμός των υποχρεώσεων θα λάβει χώρα σε σημαντικά μεταγενέστερο χρόνο σε σχέση με την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, με συνέπεια η επίδραση από τη διαχρονική αξία του χρήματος να είναι σημαντική, η πρόβλεψη προσμετράται στην παρούσα αξία των δαπανών, που αναμένεται να απαιτηθούν για το διακανονισμό των υποχρεώσεων. Για την εκτίμηση του προεξοφλητικού επιτοκίου λαμβάνονται υπόψη οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη συγκεκριμένη υποχρέωση. Επιπρόσθετα, το χρησιμοποιούμενο προεξοφλητικό επιτόκιο δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν φόρους.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στην περίπτωση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, έχει υιοθετήσει την αναλυτική αξιολόγησή τους, κάθε φορά που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Νομικής Υπηρεσίας της Τράπεζας ή ακόμα και εξειδικευμένων ανεξάρτητων Νομικών Συμβούλων, στις περιπτώσεις όπου το υπό εξέταση ποσό είναι σημαντικό.

4.7. Ανακτησιμότητα Αναβαλλόμενων Φόρων Εισοδήματος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα εισοδήματα, που αποτελούν αντικείμενο του φόρου, διαχωρίζοντάς τα από αυτά που απαλλάσσονται και συνεκτιμώντας παράλληλα τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις υποχρεώσεις από φόρους.

Κατά τη διαδικασία υπολογισμού και αξιολόγησης της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

Οι εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη μελλοντική εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη το από 23 Ιουλίου 2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, βασίζονται σε μία σειρά παραδοχές, εκ των οποίων ορισμένες σχετίζονται με την πορεία της ελληνικής οικονομίας, ενώ ορισμένες άλλες με ενέργειες ή αλλαγές, που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και επηρεάζουν τη μελλοντική εξέλιξη των αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Επιπρόσθετα, συνεξετάζεται η φύση των προσωρινών διαφορών και των φορολογικών ζημιών και η δυνατότητα ανάκτησής τους, σε σχέση με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό καθεστώς για τον συμψηφισμό τους με κέρδη επόμενων χρήσεων (π.χ. πενταετία) ή με άλλες ειδικότερες ρυθμίσεις, όπως για παράδειγμα αυτές, που έχουν θεσπιστεί από την ελληνική νομοθεσία και με τις οποίες προβλέπεται η προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και όρους. Περισσότερες λεπτομέρειες για την εκτίμηση της ανακτησιμότητας περιλαμβάνονται στη σημείωση 15.

4.8. Αναγνώριση υπεραξίας/αρνητικής υπεραξίας

Η λογιστική μέθοδος εξαγοράς (acquisition method) χρησιμοποιείται από τον Όμιλο για τη λογιστικοποίηση των εξαγορών. Ο Όμιλος για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, καθώς και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων των εξαγοραζόμενων δραστηριοτήτων, χρησιμοποιεί τη μέθοδο επιμερισμού του κόστους αγοράς (purchase price allocation) εφαρμόζοντας τις προβλεπόμενες διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων». Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

Στην περίπτωση προκύπτουσας υπεραξίας, ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης της αξίας της σε ετήσια βάση ή όποτε υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating unit), συμπεριλαμβανομένης της σχετικής υπεραξίας, με το αντίστοιχο ανακτήσιμο ποσό. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού (recoverable amount), οι οποίες περιλαμβάνουν βασικές παραδοχές της Διοίκησης για την περίοδο των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, τις ταμειακές ροές, τον ρυθμό ανάπτυξής τους (growth rate), καθώς και το επιτόκιο προεξόφλησης. Οι εν λόγω παραδοχές γνωστοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, στην περίπτωση υπεραξιών που κρίνονται σημαντικές σε σχέση με τη συνολικά σχηματισμένη υπεραξία, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Δ.Λ.Π. 36.

4.9. Ελληνικό Δημόσιο

Η Διοίκηση της Τράπεζας προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές αναφορικά με τη πορεία της Ελληνικής οικονομίας. Η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας, όπως η τετράμηνη παράταση της υπάρχουσας δανειακής σύμβασης με στόχο την αξιολόγηση του τρέχοντος προγράμματος, δημιουργούν αβεβαιότητες που ενδέχεται να έχουν επίδραση στην πιστοληπτική ικανότητα του Ελληνικού δημοσίου. Αναφορά στις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τις οικονομικές εξελίξεις καθώς και για την έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο γίνεται στις σημειώσεις 2.1 και 3.6β αντίστοιχα.

5 Ανάλυση κατά τομέα

α) Επιχειρηματικοί τομείς

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που απευθύνονται σε νοικοκυριά, καθώς και σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (καταθέσεις, χορηγήσεις, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και σε ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες εξυπηρετούνται από κεντρικές υπηρεσίες, λόγω των εξειδικευμένων αναγκών τους (καταθέσεις, χορηγήσεις, ομολογιακά δάνεια, χρηματοδότηση έργων, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Επενδυτική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών (συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, αναδοχές, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α.).

Διαχείριση Κεφαλαίων και Treasury – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες διαχείρισης περιουσίας τρίτων, καθώς και για ίδιο λογαριασμό, της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών (εργασίες wealth management, αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση διαθεσίμων).

Λοιποί τομείς – Οι λοιποί τομείς περιλαμβάνουν εργασίες της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών που δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιον από τους προηγούμενους τομείς (εργασίες κεντρικών υπηρεσιών, εργασίες real estate, υπηρεσίες πληροφορικής κ.α.).

Με βάση το ΔΠΧΑ 8, ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά τομέα.

Στη χρήση 2014, η παρουσίαση των επιχειρηματικών τομέων είναι πιο αναλυτική, χωρίς να υπάρχει διαφοροποίηση στη δομή τους. Επιπρόσθετα, τα ποσά των απαλοιφών έχουν κατανεμηθεί στους αντίστοιχους επιχειρηματικούς τομείς και η ανάλυση των αποτελεσμάτων αφορά στις συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Αντίστοιχα, έχει διαμορφωθεί η παρουσίαση της γνωστοποίησης για τη συγκριτική χρήση 2013.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα του Ομίλου:

1/1-31/12/2014	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί τομείς	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.381.902	725.245	1.433	95.224	(203.359)	2.000.446
Καθαρά έσοδα προμηθειών	258.216	51.473	8.116	13.616	1.874	333.294
Λοιπά έσοδα	56.363	164.781	1.819	(49.450)	16.650	190.164
Σύνολο καθαρών εσόδων	1.696.481	941.500	11.368	59.389	(184.834)	2.523.904
Αποσβέσεις	(83.851)	(4.758)	(393)	(1.458)	(66.499)	(156.959)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	(1.148.007)	(102.231)	(11.601)	(63.730)	(50.448)	(1.376.018)
Απομείωση αξίας δανείων	(2.943.459)	(811.177)	(2.234)	-	-	(3.756.870)
Απομείωση αξίας λοιπών απαιτήσεων	(7.098)	(4.732)	-	-	(153.550)	(165.380)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	-	-	-	-	(90.061)	(90.061)
Απομείωση αξίας άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού	(6.459)	-	-	-	(12.756)	(19.214)
Απομείωση αξίας διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	(1.460)	(710)	-	-	-	(2.170)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	(520)	(348)	-	-	-	(868)
Λοιπές προβλέψεις	(2.713)	7	-	-	(5.764)	(8.484)
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	-	-	-	-	5.021	5.021
Αποτελέσματα προ φόρων	(2.497.085)	17.536	(2.859)	(5.799)	(558.891)	(3.047.098)
Φόρος εισοδήματος						1.068.254
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες						(1.978.845)
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες						6.851
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος						(1.971.994)
Λοιπά στοιχεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014						
Σύνολο ενεργητικού	45.906.984	14.001.730	43.403	18.838.195	10.499.383	89.289.696
Σύνολο υποχρεώσεων	49.893.731	2.469.649	59.440	26.063.068	3.481.565	81.967.454
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	186.835	24.296	158	40.316	108.498	360.103

1/1-31/12/2013	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί τομείς	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.062.490	613.141	1.093	118.463	(133.033)	1.662.154
Καθαρά έσοδα προμηθειών	211.044	43.066	9.679	6.762	16.132	286.683
Λοιπά έσοδα	25.517	6.013	2.231	67.135	3.895.725	3.996.622
Σύνολο καθαρών εσόδων	1.299.052	662.219	13.003	192.360	3.778.825	5.945.459
Αποσβέσεις	(59.564)	(7.692)	(378)	(1.361)	(57.831)	(126.826)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	(1.291.461)	(129.749)	(11.541)	(43.738)	(34.007)	(1.510.497)
Απομείωση αξίας δανείων	(1.723.009)	(489.218)	(4)	-	(5.647)	(2.217.879)
Απομείωση αξίας λοιπών απαιτήσεων	(114.641)	(28.074)	(382)	-	(2.825)	(145.923)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	-	-	(13)	-	(67.204)	(67.217)
Απομείωση αξίας άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	-	(88.819)	(88.819)
Απομείωση αξίας διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	-	(1.911)	(1.911)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	(2.241)	(560)	-	-	(1.057)	(3.859)
Λοιπές προβλέψεις	(5.659)	-	-	-	(388)	(6.047)
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	-	-	-	-	(28.770)	(28.770)
Αποτελέσματα προ φόρων	(1.897.523)	6.925	685	147.261	3.490.365	1.747.712
Φόρος εισοδήματος						768.535
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες						2.516.247
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες						29.912
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος						2.546.159
Λοιπά στοιχεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013						
Σύνολο ενεργητικού	47.484.570	17.669.581	72.248	18.602.766	8.180.427	92.009.592
Σύνολο υποχρεώσεων	48.773.183	2.806.125	909.817	27.506.067	3.471.502	83.466.694
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	180.111	11.444	340	1.077	90.375	283.347

Στους ανωτέρω πίνακες, τα έντοκα έσοδα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση των εντόκων εξόδων, καθώς η Διοίκηση βασίζεται πρωτίστως στα καθαρά έντοκα έσοδα προκειμένου να αξιολογήσει την απόδοση του κάθε τομέα.

Κατά τη χρήση 2013 στα "Λοιπά έσοδα", στο "Σύνολο καθαρών εσόδων" και στα "Αποτελέσματα προ φόρων" των λοιπών τομέων περιλαμβάνεται το έσοδο από την αρνητική υπεραξία που προέκυψε από την απόκτηση των ελληνικών δραστηριοτήτων των τριών Κυπριακών Τραπεζών, των επιλεγμένων στοιχείων της πρώην ΑΤΕbank, της Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και της Millennium Bank Α.Ε.

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν προσθήκες άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού, που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια των χρήσεων αναφοράς από τους επιμέρους επιχειρηματικούς τομείς. Οι διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων πραγματοποιούνται σε συνθήκες όρους συναλλαγών.

Στο ενεργητικό των επιχειρηματικών τομέων «ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ» και «ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» περιλαμβάνονται οι παρακάτω χορηγήσεις.

Οι χορηγήσεις αυτές είναι υπό την διαχείριση ειδικής μονάδας της Τράπεζας με τίτλο «ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΕΙΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ» που συστάθηκε στο έτος 2014.

	Υπόλοιπο	Σωρευμένη απομείωση αξίας	Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις
Επιχειρηματικά	17.516.163	(8.380.185)	9.135.978
Στεγαστικά	4.585.295	(1.030.602)	3.554.693
Καταναλωτικά	3.373.641	(2.131.069)	1.242.572
Σύνολο	25.475.099	(11.541.856)	13.933.243

Στο σύνολο υποχρεώσεων περιλαμβάνονται καταθέσεις πελατών της μονάδας «ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΕΙΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ» ύψους € 430.828 χιλ.

β) Γεωγραφικοί τομείς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε 3 γεωγραφικές περιοχές. Η Ελλάδα είναι η χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς.

Στην υπόλοιπη Ευρώπη, οι χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος είναι η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Σερβία, η Ουκρανία, η Κύπρος, η Μεγάλη Βρετανία, το Λουξεμβούργο και η Γερμανία, ενώ στις λοιπές χώρες ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Αίγυπτο έχοντας πολύ μικρή παρουσία και στις Η.Π.Α.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των καθαρών εσόδων και μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου όπως προβλέπεται από το Δ.Π.Χ.Α. 8. Ο επιμερισμός έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των θυγατρικών.

31 Δεκεμβρίου 2014	Καθαρά Έσοδα	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού
Ελλάδα	2.148.874	2.253.549
Υπόλοιπη Ευρώπη	336.674	401.535
Λοιπές χώρες	38.356	83.435
Σύνολο συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	2.523.904	2.738.518
Διακοπτόμενες Δραστηριότητες	38.489	45.630

31 Δεκεμβρίου 2013	Καθαρά Έσοδα	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού
Ελλάδα	5.544.256	2.160.158
Υπόλοιπη Ευρώπη	370.979	381.432
Λοιπές χώρες	30.223	78.018
Σύνολο συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	5.945.459	2.619.608
Διακοπτόμενες Δραστηριότητες	69.895	51.037

Το κόστος άντλησης ρευστότητας μέσω πιστωτικών τίτλων, πιλοποιήσεων δανείων, κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται στα καθαρά έσοδα της Ελλάδας.

Στις διακοπτόμενες δραστηριότητες της χρήσης 2014 περιλαμβάνονται τα αποτελέσματα και τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού των εταιρειών ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε. και ΑΤΕ Insurance Romania S.A.

6 Καθαρά έντοκα έσοδα

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης	190.866	331.450
Τόκοι δανείων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	3.179.052	3.108.398
Τόκοι δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	89.227	75.252
Λοιποί τόκοι έσοδα	16.949	51.397
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	3.476.093	3.566.497
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	(1.077.804)	(1.381.422)
Τόκοι πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	(25.930)	(7.380)
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(209.048)	(381.663)
Εισφορά Ν. 128	(156.434)	(132.044)
Λοιποί τόκοι έξοδα	(6.431)	(1.834)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1.475.647)	(1.904.344)
Καθαρά έντοκα έσοδα	2.000.446	1.662.154

Η βελτίωση των καθαρών εντόκων εσόδων το 2014 οφείλεται κυρίως στη μείωση του κόστους των καταθέσεων, λόγω της πτώσης των επιτοκίων.

7 Καθαρά έσοδα προμηθειών

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Έσοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	329.349	292.847
Επενδυτική τραπεζική	23.826	18.469
Διαχείριση κεφαλαίων	21.745	18.489
Σύνολο εσόδων προμηθειών	374.919	329.806
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(36.096)	(36.804)
Επενδυτική τραπεζική	(3.965)	(4.768)
Διαχείριση κεφαλαίων	(1.564)	(1.551)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(41.625)	(43.122)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	333.294	286.683

8 Έσοδα από μερίσματα

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	15.379	15.298
Μερίσματα χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	11	70
	15.390	15.368

9 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κέρδη μείον ζημιές συναλλάγματος	(58.341)	(23.184)
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	(10)	1.392
Κέρδη μείον ζημιές παραγώγων	(46.770)	6.761
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων και εντόκων γραμματίων	2.069	98.101
Σύνολο αποτελεσμάτων από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (A)	(103.052)	83.070
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών (B)	(1.269)	9.285
Σύνολο (A) + (B)	(104.321)	92.356

Τα αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών διαμορφώθηκαν σε ζημία ύψους € 104,3 εκατ. για τη χρήση 2014, γεγονός που οφείλεται κυρίως σε ζημία από παράγωγα, καθώς και σε συναλλαγματικές ζημιές.

10 Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	62.898	7.109
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	11.892	41.160
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	160	6.060
Σύνολο	74.950	54.329

Τα αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου διαμορφώθηκαν σε κέρδος ύψους € 75 εκατ. για τη χρήση 2014, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην πώληση εισηγμένων μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου.

Οι απομειώσεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου εμφανίζονται στην «Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων (σημείωση 24).

11 Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Έσοδα/ (έξοδα) από δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων (είσπραξη ενοικίων και αποτέλεσμα από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων)	(43.378)	(92.019)
Έσοδα από τη δραστηριότητα της ETBA ΒΙΠΕ	5.880	4.138
Έσοδα από δραστηριότητες λειτουργικής μίσθωσης	24.199	19.896
Λοιπά έσοδα τραπεζικών εργασιών	1.337	10.428
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	216.107	81.789
Σύνολο	204.145	24.232

Τα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» της χρήσης 2014 επηρεάστηκαν κυρίως από: α) το κέρδος ύψους € 144 εκατ. που προέκυψε από την αντικατάσταση του ενός εκ των δύο αποκτηθέντων δανείων εταιρειών του ομίλου της MIG, έναντι συνολικού τιμήματος € 165 εκατ., με ΜΟΔ έκδοσης MIG και β) ποσό € 39 εκατ. περίπου που προέκυψε από την αναγνώριση πρόσθετης αξίας επί εξαγορασθέντων δανείων λόγω απόκτησης πρόσθετων εξασφαλίσεων.

Τα «Εσοδα/Εξοδα από δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων» περιλαμβάνουν και τα αποτελέσματα αποτίμησης επενδυτικών ακινήτων, τα οποία διαμορφώθηκαν για τη χρήση του 2014 σε ζημιές € 41,5 εκατ.

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από λειτουργικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

Απαιτήσεις από λειτουργικές μισθώσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι 1 έτος	25.055	26.718
Από 1 έτος έως 5 έτη	69.556	94.341
Μετά από 5 έτη	1.059.846	1.087.809
	1.154.458	1.208.869

Το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων από λειτουργικές μισθώσεις συνδέεται κυρίως με τις μελλοντικές απαιτήσεις από τα μισθώματα της Picas A.E. από τη διαχείριση του κτιρίου Citylink.

12 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μισθοί και ημερομίσθια	(530.886)	(573.965)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(132.930)	(146.305)
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	(28.247)	(27.884)
Δαπάνες προγράμματος αποχώρησης (σημείωση 40)	(64.761)	(126.418)
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 40)	(15.103)	(10.268)
Σύνολο	(771.927)	(884.841)

Ο αριθμός προσωπικού του Ομίλου την 31/12/2014 ήταν 22.372 (Δεκέμβριος 2013 : 22.718), εκ των οποίων 199 άτομα αντιστοιχούν σε μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε., ΑΤΕ Insurance Romania S.A.).

Στο σύνολο του προσωπικού της Ελλάδας και του Ομίλου περιλαμβάνεται για πρώτη φορά και το προσωπικό (930) άτομα της νοσηλευτικής μονάδας «Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν», οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της οποίας αποκτήθηκαν από τη θυγατρική εταιρεία «ΗΜΙΘΕΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ – ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΥΝΑΦΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ».

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης, ο Όμιλος πραγματοποίησε στο 4ο τρίμηνο του 2014 νέο πρόγραμμα εθελουσίας αποχώρησης προσωπικού στην Ελλάδα, στο οποίο συμμετείχαν 978 άτομα. Το εν λόγω πρόγραμμα αποχώρησης προσωπικού επιβάρυνε τα έξοδα λειτουργίας του Ομίλου για το 4ο τρίμηνο του 2014 κατά € 61,6 εκατ., εκ των οποίων ποσό 56,9 εκατ. εμφανίζεται στις «Δαπάνες προγράμματος αποχώρησης» και ποσό € 4,7 εκατ. εμφανίζεται στις «Λοιπές δαπάνες προσωπικού». Σημειώνεται ότι το ποσό των € 4,7 εκατ. αφορά το κόστος εξυπηρέτησης τραπεζικών προϊόντων υπαλλήλων, που αποχώρησαν εντός του 2014, κάνοντας χρήση του προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης.

13 Έξοδα διοίκησης

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Ενοίκια	(81.599)	(94.632)
Φόροι - τέλη	(97.978)	(90.382)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(49.095)	(40.067)
Εξυπηρέτηση - προώθηση τραπεζικών προϊόντων	(48.945)	(57.253)
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	(97.593)	(99.495)
Έξοδα φύλαξης και συντήρησης παγίων	(55.339)	(54.159)
Έξοδα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας	(38.405)	(48.126)
Εισφορές κάλυψης καταθέσεων, επενδύσεων και σκέλους εξυγίανσης	(48.060)	(59.672)
Λοιπά διάφορα έξοδα	(87.077)	(81.870)
Σύνολο	(604.091)	(625.656)

Το συνολικό ποσό των εισφορών κάλυψης των € 48.060 χιλ. της χρήσης 2014 περιλαμβάνει την εισφορά για το Σκέλος Εξυγίανσης (ΣΕ) της Τράπεζας, που ανέρχεται σε € 36.082 χιλ. και της Γενικής Τράπεζας, που ανέρχεται σε € 1.137 χιλ. Επίσης στο ανωτέρω κονδύλι περιλαμβάνεται ποσό € 129 χιλ. που αφορά την εισφορά για το Σκέλος Κάλυψης Καταθέσεων της Γενικής Τράπεζας. Τέλος στο κονδύλι περιλαμβάνεται ποσό € 10.711 χιλ., που αφορά τις εισφορές των θυγατρικών εταιρειών εξωτερικού.

14 Αποτελέσματα και στοιχεία ισολογισμού από διακοπτόμενες δραστηριότητες

Στις χρήσεις 2014 και 2013 περιλαμβάνονται τα αποτελέσματα των εταιρειών ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε. και ΑΤΕ Insurance Romania S.A. . Σχετική αναφορά για τη διαδικασία πώλησης της ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε., γίνεται στη σημείωση 26Γ.

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.795	1.932
Καθαρά έσοδα προμηθειών	-	(49)
Έσοδα από μερίσματα	59	64
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(103)	3.107
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	44	-
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	36.695	64.842
Σύνολο καθαρών εσόδων	38.489	69.895
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(13.408)	(29.377)
Έξοδα διοίκησης	(9.934)	(11.533)
Αποσβέσεις	(1.493)	(1.861)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(24.835)	(42.772)
Λοιπές προβλέψεις και απομειώσεις	(4.001)	(4.730)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	9.653	22.394
Φόρος εισοδήματος	(2.802)	7.518
Κέρδη/ (ζημιές) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπτόμενες δραστηριότητες	6.851	29.912

Τα ακόλουθα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στις 31/12/2014 και στις 31/12/2013 αφορούν τις εταιρείες ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε. και ΑΤΕ Insurance Romania S.A.:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	304	817
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	4.086	1.989
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	5.687	9.569
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	65.243	90.813
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	21.971	19.976
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.848	2.246
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	42.981	47.894
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	800	898
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	63.922	64.263
Λοιπές απαιτήσεις	98.083	119.192
Σύνολο Ενεργητικού	304.925	357.657
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	22	17
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος	4.302	-
Υποχρεώσεις για παροχές μετά την συνταξιοδότηση	5.595	7.376
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	473.266	505.976
Λοιπές υποχρεώσεις	20.570	43.205
Σύνολο Υποχρεώσεων	503.753	556.574

15 Φόρος εισοδήματος

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Τρέχων φόρος	(25.155)	(31.442)
Αναβαλλόμενος φόρος (σημείωση 39)	1.093.783	803.714
Προβλέψεις για φορολογικές διαφορές	(374)	(3.737)
Σύνολο	1.068.254	768.535

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013) ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των ελληνικών νομικών προσώπων έχει οριστεί σε 26% για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1/1/2014 και σε 10% για τα μερίσματα, που θα εγκριθούν προς διανομή από την 1/1/2014 και μεταγενέστερα.

Για τις θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, ο φόρος έχει υπολογιστεί με τους αντίστοιχους ισχύοντες ονομαστικούς φορολογικούς συντελεστές για τις χρήσεις 2013 και 2014 (Βουλγαρία: 10%, Ρουμανία: 16%, Αίγυπτος: 25% για το 2014 και για το 2013 σε 20% για φορολογητέο εισόδημα που δεν υπερβαίνει τα 10.000.000 EGP, ενώ για μεγαλύτερο φορολογητέο εισόδημα ανέρχεται σε 25% , Σερβία: 15%, Ουκρανία: 18% για το 2014 και 19% για το 2013, Κύπρος: 12,5%, Αλβανία: 15% για το 2014 και 10% για το 2013 και Ηνωμένο Βασίλειο: 21% από 1/4/2014, 23% από 1/4/2013 και έως 31/3/2014 και 24% έως 31/03/2013).

Το έσοδο φόρου της χρήσης 2014 συνολικού ύψους € 1,1 δις επηρεάστηκε κυρίως από την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (€ 741 εκατ., εκ των οποίων € 166 εκατ. αφορούσαν την Γενική Τράπεζα Α.Ε. μετά την εντός του 2014 απορρόφησή της) επί των διαφορών μεταξύ των προβλέψεων για απομείωση της αξίας των δανείων, που καταχωρήθηκαν στις κατά Δ.Π.Χ.Α. οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με τις φορολογικές προβλέψεις, καθώς και από την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (€ 236 εκατ.) επί του χρεωστικού αφορολόγητου αποθεματικού του Ομίλου σύμφωνα με τις δυνατότητες που δίνουν οι διατάξεις του άρθρου 72 του Ν.4172/2013.

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συνολικού ύψους € 4,0 δις, βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων της Διοίκησης για τη μελλοντική εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, και ιδιαίτερα της Τράπεζας λαμβάνοντας υπόψη το από 23 Ιουλίου 2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) σχέδιο αναδιάρθρωσης και συνεκτιμώντας μια σειρά άλλων παραγόντων για την ανακτησιμότητά τους (π.χ., τη φύση των προσωρινών φορολογικών διαφορών, τους χρονικούς περιορισμούς για το συμψηφισμό των ζημιών, κλπ).

Τα μέτρα που ήδη εφαρμόζονται (πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού, ολοκλήρωση μεταπτώσεων συστημάτων των εξαγορασθέντων δραστηριοτήτων και της Γενικής Τράπεζας Α.Ε. στα συστήματα της Τράπεζας αλλά και μιας σειράς άλλων μέτρων, που επιφέρουν συνέργειες και οικονομίες κλίμακας), καθώς και εκείνα που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, εκτιμάται βάσιμα ότι θα επιτρέψουν στην Τράπεζα να αποκαταστήσει πλήρως τη μελλοντική κερδοφορία της και να ξεπεράσει τις συνέπειες της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης στην Ελλάδα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27Α του νέου ΚΦΕ (Ν.4172/2013), όπως αντικαταστάθηκε από τότε που ίσχυσε με το άρθρο 5 του Ν.4303/2014, (Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις»), προβλέπεται η προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ως εξής:

-Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI) καθώς και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, για τις οποίες έχει ή θα λογισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημιιά, σύμφωνα με τις νομίμως ελεγμένες και εγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

-Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημιιά χρήσης, στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτές εμφανίζονται στις εκάστοτε οικονομικές καταστάσεις, μη συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής ζημιιάς της χρήσης, βάσει του ακόλουθου υπολογισμού: [(Φορολογική Απαίτηση=ποσό Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης x (καθαρές ζημιές χρήσης / σύνολο ιδίων κεφαλαίων μείον καθαρές ζημιές χρήσης)].

-Η απαίτηση γεννάται κατά τον χρόνο έγκρισης των εκάστοτε ετήσιων εταιρικών οικονομικών καταστάσεων και συμψηφίζεται με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος. Σε περίπτωση που ο αναλογών φόρος εισοδήματος δεν επαρκεί για τον ολοσχερή συμψηφισμό της απαίτησης γεννάται άμεσα εισπρακτέα φορολογική απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για το υπόλοιπο μη συμψηφισθέν ποσό. Παράλληλα, προβλέπεται ο σχηματισμός ειδικού αποθεματικού ίσου με το 110% της ανωτέρω άμεσα εισπρακτέας φορολογικής απαίτησης και η δωρεάν έκδοση υπέρ Δημοσίου παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κήσεως μετοχών που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση του εν λόγω αποθεματικού. Οι κατά τα παραπάνω, παραστατικοί τίτλοι είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμοι από τους κατόχους και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία έκδοσης των τίτλων, οι μέτοχοι έχουν δικαίωμα εξαγοράς τους κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο κατά τον χρόνο έκδοσης των τίτλων.

-Οι ανωτέρω διατάξεις αφορούν σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το φορολογικό έτος 2016 και εφεξής και ανάγονται στη λογιστική χρήση 2015 και εφεξής.

Την 19 Δεκεμβρίου 2014, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας αποφάσισε τα εξής (α) ενέκρινε την ένταξη της Τράπεζας στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 27Α του Νόμου 4172/2013, όπως ισχύει, σχετικά με την προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί προσωρινών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου με το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού και δωρεάν έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κήσεως κοινών μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και (β) εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας προκειμένου να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 27Α του Ν.4172/2013.

Κατά την 31/12/2014, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου, που πληρούσαν τα κριτήρια του Νόμου ανέρχονταν σε € 3,6 δις, εκ των οποίων ποσό € 1,3 δις αφορούσε τον αναλογούντα αναβαλλόμενο φόρο στο υπολειπόμενο αναπόσβεστο ποσό της χρεωστικής διαφοράς από τη συμμετοχή στο PSI και ποσό € 2,3 δις τον αναλογούντα αναβαλλόμενο φόρο στις διαφορές των κατά Δ.Π.Χ.Α. συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης δανείων από τις αντίστοιχες φορολογικές προβλέψεις.

Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου, διαφέρει από το ποσό, που θα προέκυπτε, αν εφαρμόζονταν οι επί μέρους ισχύοντες φορολογικοί συντελεστές των εταιριών του Ομίλου, ως εξής:

	2014	2013
Αποτελέσματα προ φόρων	(3.047.098)	1.747.712
Φόρος που αντιστοιχεί	792.246	(454.405)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	6.936	1.005.584
Μη εκπιπτόμενα έξοδα και απομειώσεις (φόρος που αναλογεί)	(214.332)	(125.940)
Επίδραση εφαρμογής διαφορετικών φορολογικών συντελεστών μητρικής και θυγατρικών	849	1.191
Επίδραση στον αναβαλλόμενο φόρο από την νομοθετημένη μελλοντική μεταβολή του φορολογικού συντελεστή	1.870	523.879
Επίδραση αποτελεσμάτων από συμμετοχές σε συγγενείς	1.305	(6.646)
Χρήση προηγούμενων μη χρησιμοποιηθέντων φορολογικών ζημιών	490.765	-
Επίδραση από αναβαλλόμενο φόρο που εκτιμάται ότι δεν θα συμφηφιστεί	(11.010)	(171.390)
Προβλέψεις για φορολογικές διαφορές	(374)	(3.737)
Φόρος εισοδήματος	1.068.254	768.535

Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό

Για τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου της χρήσης 2013, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή Ελεγκτικό Γραφείο εξέδωσε στην εταιρεία «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης», την οποία εν συνεχεία υπέβαλε ηλεκτρονικά και στο Υπουργείο Οικονομικών. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει το δικαίωμα επιλογής με διάφορα κριτήρια, που ο νόμος ορίζει, δείγματος εταιρειών για έλεγχο από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες του. Ο έλεγχος των εταιρειών του δείγματος από τις υπηρεσίες του Υπουργείου πρέπει να ολοκληρώνεται σε διάστημα δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις 2014 και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 65 Α του ΚΦΔ (Ν.4174/2013). Το «Ετήσιο πιστοποιητικό» εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο, ο οποίος διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο, που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Εκκρεμεί η έκδοση της σχετικής απόφασης της ΓΓΔΕ σε συνεργασία με την ΕΛΤΕ για τον καθορισμό του χρόνου και της διαδικασίας έκδοσης του πιστοποιητικού αυτού.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, μέχρι και τη χρήση του 2010. Ειδικά για τη χρήση του 2011 έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 ν. 2238/1994 από την PricewaterhouseCoopers A.E. και έχει εκδοθεί χωρίς επιφύλαξη η «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης». Σημειώνεται ότι, για σκοπούς φορολογικού ελέγχου, η χρήση 2011 κατέστη οριστική, καθώς στις 31/12/2013 συμπληρώθηκε το διάστημα των δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία υποβολής της «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τη χρήση του 2012, ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας από την PricewaterhouseCoopers A.E. και εκδόθηκε η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» χωρίς να διατυπώνεται επιφύλαξη. Για τη χρήση 2013, στην «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» διατυπώνεται θέμα έμφασης, αναφορικά με τις διατάξεις που εφαρμόστηκαν για την φορολογική αντιμετώπιση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ελληνικών υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τις οποίες στοιχειοθετείται η απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις, ενώ για τη χρήση 2014 διενεργείται ήδη από την PricewaterhouseCoopers A.E. ο φορολογικός έλεγχος, χωρίς να έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Όσον αφορά στις ημεδαπές θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς που υποχρεούνται σε έλεγχο από Ορκωτό Ελεγκτή, με βάση τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, ο φορολογικός έλεγχος των εταιρειών αυτών για τη χρήση 2013 έχει ολοκληρωθεί και έχουν εκδοθεί οι σχετικές «Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης».

Οι ανέλεγκτες χρήσεις των θυγατρικών και συγγενών εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται στη (Σημείωση 26) των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου, οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Για τη χρήση 2014 διενεργείται ήδη από τους νόμιμους ελεγκτές των εταιρειών ο φορολογικός έλεγχος, χωρίς να έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις ή για αυτές που δεν έχει εκδοθεί φορολογικό πιστοποιητικό, σχηματίζονται προβλέψεις κατά περίπτωση και κατά εταιρεία, έναντι φορολογικών διαφορών που ενδεχομένως να προκύψουν κατά την οριστικοποίηση του ελέγχου.

Η Διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, πέραν αυτών, που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται ήδη στις οικονομικές καταστάσεις.

16 Κέρδη/(Ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη (ζημίες) μετά φόρων που αναλογούν στους κοινούς μετόχους της μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών, που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών, που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος. Δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή.

Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(1.971.940)	2.532.176
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών	5.851.371.432	2.838.029.800
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(0,3370)	0,8922

Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από διακοπτόμενες δραστηριότητες	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από διακοπτόμενες δραστηριότητες	6.853	29.913
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών	5.851.371.432	2.838.029.800
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €) από διακοπτόμενες δραστηριότητες	0,0012	0,0105

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 33, ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για τη συγκριτική χρήση του 2013, έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1,0297 προκειμένου να απεικονιστεί στα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή η επίπτωση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2014 σε τιμή διάθεσης χαμηλότερη της τρέχουσας.

17 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων

A. Συνεχιζόμενες δραστηριότητες

1/1-31/12/2014	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(204.793)	53.443	(151.350)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	362	-	362
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(41.068)	71	(40.997)
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(245.500)	53.514	(191.986)

1/1-31/12/2013	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	74.485	(22.070)	52.415
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	16.668	-	16.668
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	7.250	(67)	7.184
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	98.403	(22.136)	76.267

B. Διακοπτόμενες δραστηριότητες

1/1-31/12/2014	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	2.088	(1.598)	490
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	192	-	192
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	-	-	0
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπτόμενες δραστηριότητες	2.280	(1.598)	683

1/1-31/12/2013	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	8.877	-	8.877
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(113)	-	(113)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	40	-	40
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπτόμενες δραστηριότητες	8.804	0	8.804

18 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ταμείο	757.102	765.839
Λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες	331.838	416.691
Υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα	1.107.012	246.221
Επιταγές εισπρακτέες - Γραφείο Συμφηφισμού Κεντρικής Τράπεζας	185.832	164.645
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 45)	2.381.784	1.593.396
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.028.484	873.743
Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	427.274	407.633
Σύνολο	3.837.541	2.874.771

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα και οι δεσμευμένες καταθέσεις δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από τον Όμιλο. Τα ποσά των δεσμευμένων καταθέσεων αποτελούν κυρίως παρασχεθείσες εγγυήσεις σε πιστωτικά ιδρύματα. Οι λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο.

19 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	168.067	199.750
Επιταγές εισπρακτέες	6	156
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	94.226	85.279
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 45)	262.298	285.186
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	34.810	1.578
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	-	6.271
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων άνω των 90 ημερών	34.810	7.849
Σύνολο απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	297.109	293.035

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι ενός έτους	242.888	292.161
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων πάνω από ένα έτος	54.221	874
Σύνολο	297.109	293.035

Το σύνολο των απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

20 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει ο Όμιλος περιλαμβάνουν συμβόλαια συναλλάγματος, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίου, συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος ή/και επιτοκίου, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς/πώλησης συναλλάγματος ή/και επιτοκίου ή/και μετοχών.

Οι ονομαστικές και οι εύλογες αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονταν στο τέλος του έτους παρουσιάζονται παρακάτω:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Ονομαστικές αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	70.000	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	3.050.173	478.453	497.181
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	1.074.771	691	4.827
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	145.415	770	378
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	968.923	1.195	647
Διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	3.145.012	9.309	40.992
		490.420	544.026
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	-	21	-
Λοιπά ενσωματωμένα παράγωγα	161.836	18.488	-
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		508.928	544.026

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Εύλογες Αξίες	
	Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Μέχρι ενός έτους	3.021	6.734
Πάνω από ένα έτος	505.907	537.292
	508.928	544.026

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Ονομαστικές αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	652.963	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	4.542.489	233.761	235.967
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	2.768.930	1.967	1.935
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	360.647	202	1.117
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	393.980	1.651	1.099
Διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	3.137.600	87.407	89.479
		324.987	329.597
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	15.321	45	21
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		325.032	329.618

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Εύλογες Αξίες	
	Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Μέχρι ενός έτους	7.023	7.444
Πάνω από ένα έτος	318.009	322.174
	325.032	329.618

Στις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για εμπορικούς σκοπούς συμπεριλαμβάνονται κατά βάση συμβάσεις με την πελατεία και οι αντίθετές τους, που συνάπτονται με άλλες τράπεζες για την κάλυψη της Τράπεζας (back to back συμβάσεις).

21 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ομόλογα Εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	2.630	3.403
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	-	4.164
Έντοκα γραμμάτια άλλων κρατών	13.498	-
Συμπεριλαμβανόμενα στο ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 45)	16.129	7.567
Ομόλογα Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	110.151	20.888
Ομόλογα Εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	171.953	159.680
Ομόλογα εταιρειών	23	-
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	-	1.196
Σύνολο άνω των 90 ημερών	282.127	181.763
Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	915	6.989
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήρια εξωτερικού	8	5
Αμοιβαία κεφάλαια	384	606
Σύνολο	1.307	7.599
Σύνολο χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου (Α)	299.562	196.930
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών (Β)	0	17.183
Σύνολο (Α) + (Β)	299.562	214.113

Από τα ανωτέρω χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2014, ποσό € 296 εκατ. είναι σταθερού επιτοκίου (2013: € 172 εκατ.), ποσό € 1 εκατ. είναι μεταβλητού επιτοκίου (2013: € 12 εκατ.) και ποσό € 2 εκατ. αφορά σε ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου (2013: € 5 εκατ.).

Τα χρεόγραφα σε ενέχυρο εμφανίζονται στη σημείωση 41.

22 Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών- Ιδιωτών	57.725	7.124
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών - Επιχειρήσεων	6.574	-
Σύνολο συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών	64.299	7.124

Ο Όμιλος πραγματοποιεί συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (reverse repos), είτε με ιδιώτες πελάτες είτε με επιχειρήσεις, κυρίως με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου.

23 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Στεγαστικά δάνεια	16.983.421	17.657.558
Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	4.815.884	5.102.862
Πιστωτικές κάρτες	1.139.086	1.248.952
Δάνεια προς ιδιώτες	22.938.392	24.009.372
Δάνεια προς επιχειρήσεις και Δημόσιο τομέα	42.035.727	44.065.175
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (προ προβλέψεων)	64.974.118	68.074.546
Μείον: Προβλέψεις για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(7.831.096)	(5.708.773)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	57.143.022	62.365.774

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μέχρι ενός έτους	16.035.711	30.010.958
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών πάνω από ένα έτος	41.107.311	32.354.816
	57.143.022	62.365.774

Από τις απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων), ποσό € 3.857 εκατ. (2013: € 4.982 εκατ.) αφορά χορηγήσεις σταθερού επιτοκίου, ενώ ποσό € 69.127 εκατ. (2013: € 63.093 εκατ.) αφορά χορηγήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Σημειώνεται ότι τα επιμέρους κονδύλια των δανείων έχουν επηρεαστεί από την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία, στο πλαίσιο της άσκησης επιμερισμού του κόστους των δραστηριοτήτων που αποκτήθηκαν.

Σημειώνεται επίσης ότι οι σχηματισμένες, κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους από τον Όμιλο Πειραιώς, προβλέψεις για απομείωση δανείων του Ομίλου της πρώην ATEbank, της Γενικής Τράπεζας, των ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών (Τράπεζας Κύπρου, Cyprus Popular Bank, Ελληνική Τράπεζας), της Millennium Bank A.E. και της Γενικής Τράπεζας A.E., έχουν μειώσει τα δάνεια προ προβλέψεων στους παραπάνω πίνακες, καθώς βάσει του ΔΠΧΑ 3 είχαν περιληφθεί στην προσαρμογή των δανείων σε εύλογη αξία κατά τη διαδικασία επιμερισμού κόστους. Ωστόσο, για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 7 η προαναφερόμενη προσαρμογή αποτελεί μέρος των προβλέψεων.

Κίνηση πρόβλεψης (απομείωσης) δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Σύνολο Δανείων προς Ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις και Δημόσιο τομέα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2013	190.168	789.796	190.795	1.170.760	2.662.204	3.832.963
Έξοδο χρήσης	126.667	321.865	126.896	575.428	1.641.927	2.217.355
Διαγραφές δανείων	(6.411)	(68.586)	(41.929)	(116.926)	(165.610)	(282.535)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(1.520)	(9.674)	(2.086)	(13.280)	(45.731)	(59.010)
Υπόλοιπο την 31/12/2013	308.904	1.033.401	273.677	1.615.982	4.092.791	5.708.773
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2014	308.904	1.033.401	273.677	1.615.982	4.092.791	5.708.773
Έξοδο χρήσης	522.222	218.786	34.533	775.542	2.981.328	3.756.870
Διαγραφές δανείων	(22.403)	(236.556)	(37.188)	(296.147)	(824.001)	(1.120.148)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(64.550)	(53.913)	(8.796)	(127.259)	(387.139)	(514.398)
Υπόλοιπο την 31/12/2014	744.173	961.718	262.226	1.968.117	5.862.979	7.831.096

Τα δάνεια σε πελάτες περιλαμβάνουν και απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Ακαθάριστες επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ένα έτος	699.335	670.947
Από 1 έτος έως 5 έτη	605.164	522.918
Περισσότερο από 5 έτη	1.770.823	1.748.595
	3.075.322	2.942.460
Μη δεδουλευμένα χρηματοοικονομικά έσοδα	(472.342)	(253.224)
Καθαρές επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις	2.602.980	2.689.236

Οι καθαρές επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

Καθαρές επενδύσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ένα έτος	654.005	630.160
Από 1 έτος έως 5 έτη	478.093	424.658
Περισσότερο από 5 έτη	1.470.882	1.634.418
	2.602.980	2.689.236

24 Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

α) Χρεόγραφα διάθεσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	310.799	38.636
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	272.335	320.091
Ομόλογα εταιριών	782	41.608
Ομόλογα τραπεζών	228	1.162
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	1.526.530	381.825
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	102.521	111.916
Σύνολο ομολογιών και άλλων τίτλων σταθερής απόδοσης (Α)	2.213.195	895.238
Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	49.530	196.461
Μετοχές εισηγμένες σε χρηματιστήρια εξωτερικού	24.938	26.162
Μη εισηγμένες μετοχές	166.205	150.813
Αμοιβαία Κεφάλαια	49.495	56.808
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	30.223	52.268
Σύνολο μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης (Β)	320.392	482.512
Σύνολο διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (Α) + (Β)	2.533.587	1.377.750

Από τα ανωτέρω ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2014, ποσό € 755 εκατ. είναι σταθερού επιτοκίου (2013: € 465 εκατ.), ποσό € 1 εκατ. είναι μεταβλητού επιτοκίου (2013: €39 εκατ.) και ποσό € 1.457 εκατ. αφορά σε ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου (2013: € 391 εκατ.).

Η κίνηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	1.377.750	4.836.474
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	-	41.202
Υπόλοιπο θυγατρικών που πωλήθηκαν	-	(10.781)
Προσθήκες	7.162.184	8.403.753
Διαθέσεις/ λήξεις	(5.795.169)	(11.916.235)
Μεταβολές στην εύλογη αξία	(171.388)	120.158
Μεταφορές στις συγγενείς εταιρείες (σημείωση 26)	(31.667)	(56.472)
Μεταφορές στις θυγατρικές εταιρείες	-	(175)
Απομείωση αξίας	(10.042)	(31.755)
Συναλλαγματικές διαφορές	1.919	(8.419)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.533.587	1.377.750

β) Χρεόγραφα διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου

Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	27.073	52.740
Ομόλογα εταιριών	106	5.301
Σύνολο διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου	27.180	58.041

Από τα ανωτέρω διακρατούμενα έως τη λήξη ομόλογα, σταθερού επιτοκίου είναι ποσό € 20 εκατ. (2013: € 51 εκατ.) και μεταβλητού επιτοκίου ποσό € 7 εκατ. (2013: € 7 εκατ.)

Κίνηση του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	58.041	74.006
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	-	1.457
Προσθήκες	101	342
Πώληση/ λήξη χρεογράφων	(31.303)	(16.699)
Υπόλοιπο θυγατρικών που πωλήθηκαν	-	(327)
Συναλλαγματικές διαφορές	341	(739)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	27.180	58.041

Στη χρήση 2014, το κονδύλι «Πώληση/Λήξη χρεογράφων» αφορά κυρίως σε πωλήσεις ομολόγων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Οι εν λόγω πωλήσεις πληρούν τις προϋποθέσεις του ΔΛΠ 39 και δεν συντρέχει λόγος για την εφαρμογή των ειδικότερων διατάξεων του εν λόγω προτύπου για αναταξινόμηση (tainting provisions). Στη χρήση 2013 το κονδύλι «Πώληση/Λήξη χρεογράφων» αφορά κυρίως σε λήξεις χρεογράφων.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου έως ένα έτος	1.765.456	702.481
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου πάνω από ένα έτος	474.918	250.798
Σύνολο χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.240.375	953.279

25 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εταιριών	5.152	4.535
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους Τραπεζών	23.846	23.846
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	-	1.272.203
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως άλλων κρατών και EFSF ομόλογα	14.395.269	14.351.482
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	14.424.266	15.652.066
Μείον: Προβλέψεις για απομειώσεις απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	(23.846)	(23.846)
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους (μετά από προβλέψεις)	14.400.421	15.628.221

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους μέχρι ενός έτους	126.486	1.330.940
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους πάνω από ένα έτος	14.273.935	14.297.281
	14.400.421	15.628.221

Η μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου κατά τη χρήση 2014, οφείλεται κυρίως:
 α) στην επαναγορά από την Τράπεζα του συνόλου των προνομιούχων μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο (Πυλώνας Ι Ν.3723/2008) ύψους € 750 εκ. κυριότητάς του και έκδοσης της Τράπεζας, έναντι των χρεωστικών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου, που είχαν αρχικά διατεθεί στην Τράπεζα Πειραιώς για την κάλυψη των προνομιούχων μετοχών, καθώς και β) στη λήξη ομολόγου του Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 462 εκατ.

26 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις του Ομίλου Πειραιώς σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες από συνεχιζόμενες και διακοπτόμενες δραστηριότητες είναι οι εξής:

A) Θυγατρικές εταιρείες (μέθοδος ολικής ενσωμάτωσης) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	Tirana Bank I.B.C. S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,83%	Αλβανία	2012-2014
2.	Piraeus Bank Romania S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Ρουμανία	2007-2014
3.	Piraeus Bank Beograd A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Σερβία	2013-2014
4.	Piraeus Bank Bulgaria A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,98%	Βουλγαρία	2010-2014
5.	Piraeus Bank Egypt S.A.E.	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,49%	Αίγυπτος	2005-2014
6.	JSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,99%	Ουκρανία	2011-2014
7.	Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Κύπρος	2007-2014
8.	Piraeus Leasing Romania S.R.L.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ρουμανία	2003-2014
9.	Tirana Leasing S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Αλβανία	2012-2014
10.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματιστηριακές εργασίες	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
11.	Piraeus Group Capital LTD	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	-
12.	Piraeus Leasing Bulgaria EAD	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Βουλγαρία	2008-2014
13.	Piraeus Group Finance P.L.C.	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	2014
14.	Πειραιώς Factoring A.E.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
15.	Picar A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
16.	Bulfina S.A.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία	2008-2014
17.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών και Αναπτύξεων Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	66,67%	Ελλάδα	2010,2012-2014
18.	Πειραιώς Direct Services A.E.	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
19.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
20.	Πειραιώς Real Estate A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2012-2014
21.	ND Αναπτυξιακή Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
22.	Property Horizon A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
23.	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	65,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
24.	Πειραιώς Development A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
25.	Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
26.	Πειραιώς Buildings A.E.	Ανάπτυξη ακινήτου	100,00%	Ελλάδα	2010-2014

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
27.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
28.	Euroinvestment & Finance Public LTD	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	90,89%	Κύπρος	2006-2014
29.	Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	50,66%	Κύπρος	2009-2014
30.	Φιλοκτηματική Δημόσια LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	53,31%	Κύπρος	2009-2014
31.	Φιλοκτηματική Εργοληπτική LTD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	53,31%	Κύπρος	2008-2014
32.	HMIΘΕΑ Α.Ε. (πρώην New Evolution Κτηματική, Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.)	Οργάνωση, εκμετάλλευση και διοίκηση νοσηλευτικών μονάδων	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
33.	EMF Investors Limited	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2008-2014
34.	Πειραιώς Green Investments Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2012-2014
35.	New Up Dating Development Κτημ., Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	100,00%	Ελλάδα	2008-2010, 2012-2014
36.	Sunholdings Properties Company LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	26,66%	Κύπρος	2008-2014
37.	Polytropon Properties Limited	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	39,98%	Κύπρος	2008-2014
38.	Capital Investments & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Λιβερία	-
39.	Vitria Investments S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Παναμάς	-
40.	Piraeus Insurance Brokerage EOOD	Μεσιτεία ασφαλειών	99,98%	Βουλγαρία	2007-2014
41.	Trieris Real Estate Management LTD	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
42.	Piraeus Egypt Leasing Co.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	98,46%	Αίγυπτος	2007-2014
43.	Piraeus Insurance - Reinsurance Broker Romania S.R.L.	Μεσιτεία ασφαλειών - αντασφαλειών	100,00%	Ρουμανία	2009-2014
44.	Piraeus Real Estate Consultants S.R.L.	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ρουμανία	2007-2014
45.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ελλάδα	2007-2010, 2012-2014
46.	Multicollection Α.Ε.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ελλάδα	2009-2014
47.	Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.	Βραχυχρόνια & μακροχρόνια λειτουργική μίσθωση οχημάτων	94,00%	Ελλάδα	2009-2010, 2012-2014
48.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία	2007-2014
49.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
50.	Piraeus Leasing Doo Beograd	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία	2007-2014
51.	Piraeus Real Estate Bulgaria EOOD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Βουλγαρία	2007-2014
52.	Piraeus Real Estate Egypt LLC	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Αίγυπτος	2007-2014
53.	Piraeus Bank Egypt Investment Company	Εταιρεία επενδύσεων	98,47%	Αίγυπτος	2007-2014
54.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτορειακή - ασφαλιστική	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
55.	Piraeus Capital Management Α.Ε.	Αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
56.	Integrated Services Systems Co.	Εταιρεία αποθηκ. διαχ/σης & κίνησης αλληλογρ.	98,48%	Αίγυπτος	2004-2014

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
57.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
58.	Praxis I Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
59.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
60.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
61.	Axia III APC LIMITED	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
62.	Praxis II APC LIMITED	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
63.	ΠΡΟΣΠΕΚΤ Ν.Ε.Π.Α.	Διαχείριση σκαφών αναψυχής	100,00%	Ελλάδα	-
64.	R.E Anodus LTD	Εταιρεία συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ανάπτυξη real estate και επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2009-2014
65.	Πλειάδες Estate A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
66.	Solum Limited Liability Company	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	99,00%	Ουκρανία	2009-2014
67.	Piraeus (Cyprus) Insurance Brokerage Ltd	Μεσιτεία ασφαλειών	100,00%	Κύπρος	2009-2014
68.	O.F. Investments Ltd	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2010-2014
69.	ΔΙ.ΒΙ.ΠΑ.ΚΑ. Α.Ε.	Φορέας διοίκησης και διαχείρισης βιομηχανικού πάρκου Καστοριάς	57,53%	Ελλάδα	2010,2012-2014
70.	Piraeus Equity Partners Ltd.	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Κύπρος	2011-2014
71.	Piraeus Equity Advisors Ltd.	Συμβουλευτική εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Κύπρος	2009-2014
72.	ΑΧΑΪΑ Clauss Estate A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	74,76%	Ελλάδα	2010,2012-2014
73.	Piraeus Equity Investment Management Ltd	Διαχείριση κεφαλαίων	100,00%	Κύπρος	2009-2014
74.	Piraeus FI Holding Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
75.	Piraeus Master GP Holding Ltd	Επενδυτική συμβουλευτική	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
76.	Piraeus Clean Energy GP Ltd	Γενικός εταίρος της Piraeus Clean Energy LP	100,00%	Κύπρος	2009-2014
77.	Curdart Holding Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Κύπρος	2009-2014
78.	Piraeus Clean Energy LP	Επενδυτικό Κεφάλαιο σε ΑΠΕ	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο	2010-2014
79.	Piraeus Clean Energy Holdings LTD	Εταιρεία Συμμετοχών	100,00%	Κύπρος	2010-2014
80.	Visa Rent A Car A.E.	Ενοικιάσεις αυτοκινήτων	94,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
81.	Adflikton Investments LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2009-2014
82.	Costpleo Investments LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2010-2014
83.	Cutsofiar Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2010-2014
84.	Gravieron Company LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2008-2014

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
85.	Kaihur Investments LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2007-2014
86.	Pertanam Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2007-2014
87.	Rockory Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2010-2014
88.	Alarconaco Enterprises LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Κύπρος	2011-2014
89.	Kosmopolis A' A.E. Εκμ/σης εμπ. κέντρων - παροχής υπηρεσιών	Διαχείριση εμπορικού κέντρου	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
90.	Parking Kosmopolis A.E. Εκμ/σης πάρκινγκ	Εκμετάλλευση Parking	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
91.	Zibeno Investments Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	83,00%	Κύπρος	2011-2014
92.	Bulfinace E.A.D.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία	2008-2014
93.	Zibeno I Energy S.A.	Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω ΑΠΕ και Συμβατικών Πηγών Ενέργειας	83,00%	Ελλάδα	2013-2014
94.	Asset Management Bulgaria EOOD	Ταξιδιωτικές υπηρεσίες, ενοικιάσεις και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία	2012-2014
95.	Arigeo Energy Holdings Ltd	Εταιρεία συμμετοχών σε ΑΠΕ	100,00%	Κύπρος	2012-2014
96.	Proiect Season Residence SRL	Ανάπτυξη ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ρουμανία	2012-2014
97.	Piraeus Jeremie Technology Catalyst Management AE	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2013-2014
98.	KPM Energy Εταιρία Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.	Παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ΑΠΕ	80,00%	Ελλάδα	2013-2014
99.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	100,00%	Λουξεμβούργο	-
100.	Γενική Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών & Συμβούλων Α.Ε.	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	100,00%	Ελλάδα	2010-2014
101.	Γενική Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης Α.Ε.	Πρακτορειακή Ασφαλιστική	100,00%	Ελλάδα	2010-2014
102.	Γενική Ενημέρωσης και Ρύθμισης Α.Ε.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα	2010-2014
103.	Solum Enterprise LLC	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	99,00%	Ουκρανία	2012-2014
104.	General Business Management Investitii S.R.L.	Ανάπτυξη Οικοδομικών Σχεδίων	100,00%	Ρουμανία	2013-2014
105.	Κέντρο Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας Εξέλιξη Α.Ε. (πρώην ΑΤΕxcelixi Α.Ε.)	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες - Ξενοδοχεία - Επαγγελματική Κατάρτιση & Εκπαίδευση	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
106.	Piraeus Bank (Cyprus) Nominees Limited	Αδρανής	100,00%	Κύπρος	2012-2014
107.	Πειραιώς Μεσίτες Ασφαλ. και Αντασφαλ. Εργασιών Α.Ε.	Μεσιτεία ασφαλειών - αντασφαλειών	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
108.	Mille Fin Α.Ε.	Εμπορία Οχημάτων	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
109.	Geniki Special Business Services Α.Ε. (πρώην Γενική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.)	Παροχή συμβουλών, συμβουλευτικών, μελετητικών, οργανωτικών και επιμορφωτικών υπηρεσιών.	100,00%	Ελλάδα	2010,2012-2014
110.	Kion Mortgage Finance Plc	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
111.	Kion Mortgage Finance No.3 Plc	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
112.	Kion CLO Finance No.1 Plc	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο	-
113.	Re Anodus Two Ltd	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	99,09%	Κύπρος	2013-2014

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
114.	Sinitem Llc	Αγοραπωλησίες ακινήτων	99,00%	Ουκρανία	2013-2014
115.	Beta Asset Management Eood	Ενοίκιαση και Διαχείριση ακινήτων	99,98%	Βουλγαρία	2013-2014
116.	Linklife Food & Entertainment Hall A.E.	Εκμετάλλευση χώρων εστίασης	100,00%	Ελλάδα	2014
117.	R.E. Anodus SRL	Ανάπτυξη Real Estate	99,09%	Ρουμανία	2013-2014
118.	Εντροπία Κτηματική Α.Ε.	Εταιρεία Εκμετάλλευσης Ακινήτων	66,70%	Ελλάδα	2010-2014
119.	Tellurion Ltd	Συμμετοχών	100,00%	Κύπρος	2013-2014
120.	Tellurion Two Ltd	Συμμετοχών	99,09%	Κύπρος	2013-2014
121.	Akinita Ukraine LLC (πρώην Akinita LTD LLC)	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	99,09%	Ουκρανία	2014
122.	Daphne Real Estate Consultancy SRL	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	99,09%	Ρουμανία	2014
123.	Rhesus Development Projects SRL	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	99,09%	Ρουμανία	2014
124.	Varna Asset Management EOOD	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	99,98%	Βουλγαρία	2014
125.	Piraeus Real Estate Tirana Sh.P.K.	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	100,00%	Αλβανία	2014
126.	Priam Business Consultancy SRL	Ανάπτυξη Real Estate	99,18%	Ρουμανία	2014
127.	Marathon 1 Greenvale Rd LLC	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	99,95%	Η.Π.Α.	2012-2014
128.	Συμμετοχική Θεαμάτων Α.Ε.	Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα	2011-2014
129.	Cielo Conculancy Sh.p.k.	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	99,09%	Αλβανία	2014
130.	Edificio Enterprise Sh.p.k.	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	99,09%	Αλβανία	2014
131.	Tierra Projects Sh.p.k.	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	99,09%	Αλβανία	2014

Οι εταιρείες με αρίθμηση 27, 49, 57 - 62 και 110 - 112 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για πιλοποίηση δανείων και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Οι εταιρείες με αρίθμηση 36 και 37, οι οποίες στον παραπάνω πίνακα εμφανίζονται με ποσοστά μικρότερα του 50%, αποτελούν θυγατρικές του Ομίλου λόγω άσκησης ελέγχου.

Επίσης, κατά την 31/12/2014 σε καθεστώς εκκαθάρισης ήταν οι εταιρείες με αρίθμηση 26, 38, 39, 46, 111 - 112 και 128.

Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση είναι οι ακόλουθες: α) «MABE A.E.», β) «Ελληνική Βιομηχανία Αλουμίνιας Α.Ε.», γ) «ΕΛΣΥΠ Α.Ε.», δ) «Blue Wings Ltd», ε) «Συνεδριακό Κέντρο Πειραιώς», στ) «Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς», ζ) «Procas Holding Ltd», η) «Phoebé Investments SRL», θ) «Core investments Project SRL», ι) «Amaryllis Investments Consultancy SRL», ια) «ΕΤΒΑ Διαχείρισης Α.Κ.Ε.Σ. Α.Ε.», ιβ) «ΕΤΒΑ Αναπτυξιακή Α.Ε.», ιγ) «Torborg Maritime Inc.», ιδ) «Isham Marine Corp.», ιε) «Cybele Management Company», ιστ) «Alegre Shipping Ltd», ιζ) «Maximus Chartering Co.», ιη) «Lantana Navigation Corp.», ιθ) «Bayamo Shipping Co.», κ) «Pallas Shipping SA», κα) «Sybil Navigation Co.» και κβ) «Zephyros Marine INC.». Οι εταιρείες με αρίθμηση (α)-(γ) είναι πλήρως αποσβεσμένες, σε καθεστώς εκκαθάρισης. Η εταιρεία (δ) είναι σε καθεστώς αδράνειας. Οι εταιρείες με αρίθμηση (ζ)-(ιβ) δεν έχουν ξεκινήσει δραστηριότητα. Οι εταιρείες με αρίθμηση (ιγ), (ιδ) και (ιθ)-(κβ) έχουν αδρανοποιηθεί και πρόκειται να τεθούν σε λύση. Οι εταιρείες με αρίθμηση (ιε)-(ιη) λύθηκαν και τέθηκαν σε εκκαθάριση. Η ενοποίηση όλων των ανωτέρω εταιρειών δεν θα είχε επίπτωση στη χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες που δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου

Η επίδραση της αλλαγής του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες, που δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου, κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2014 και 2013, παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

31/12/2014	Λογιστική αξία δικαιωμάτων τρίτων που αποκτήθηκαν	Τίμημα που καταβλήθηκε	Ποσό που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας
PIRAEUS BANK EGYPT S.A.E.	118	(278)	(161)
ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	281	(301)	(20)

31/12/2013	Λογιστική αξία δικαιωμάτων τρίτων που αποκτήθηκαν	Τίμημα που καταβλήθηκε	Ποσό που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας
TIRANA BANK I.B.C. S.A.	416	(293)	123
OLYMPIC ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠ/ΣΕΙΣ Α.Ε.	(868)	886	19
ΠΕΙΡΑΙΩΣ WEALTH MANAGEMENT Α.Ε.Π.Ε.Υ.	1.292	(1.000)	292
ATE BANK ROMANIA S.A.	(5.462)	-	(5.462)
ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	3.208	(796)	2.413

Στη γραμμή «Εξαγορές, πωλήσεις, απορροφήσεις, εκκαθαρίσεις και μεταβολές ποσοστών» της Ενοποιημένης Κατάστασης Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια περιλαμβάνονται τα ποσά που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και που αναφέρονται ανωτέρω.

Επίδραση απώλειας ελέγχου θυγατρικής εταιρείας λόγω πώλησης

Οι σημαντικότερες περιπτώσεις απώλειας ελέγχου θυγατρικών λόγω πώλησης, κατά τις χρήσεις 2014 και 2013, έχουν ως εξής:

1/1/2014 - 31/12/2014	Τίμημα	Κέρδος Ομίλου από πώληση
PIRAEUS INSURANCE BROKERAGE – EGYPT S.A.E.	-	29

1/1/2013 - 31/12/2013	Τίμημα	Κέρδος Ομίλου από πώληση
PIRAEUS - EGYPT ASSET MANAGEMENT CO.	435	194
ΟΡΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	6.014	1.206
ΑΣΤΡΑΙΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	7.287	1.571
ATE BANK ROMANIA S.A.	10.086	2.314

Τα αποτελέσματα από την απώλεια ελέγχου λόγω πώλησης παρουσιάζονται στην γραμμή «Αποτελέσματα από χρεόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου» στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Από την αποτίμηση των συμμετοχών μετά την πώληση ποσοστού και την απώλεια ελέγχου, δεν προέκυψε αποτέλεσμα.

Σημαντικοί περιορισμοί θυγατρικών εταιρειών

Αναφορικά με τις θυγατρικές εταιρείες εσωτερικού του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, πέραν των συνηθισμένων περιορισμών που επιβάλλονται στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, δεν υφίστανται για τον Όμιλο σημαντικοί νομικοί, συμβατικοί ή κανονιστικοί περιορισμοί, σχετικά με τη δυνατότητα μεταφοράς χρημάτων με τη μορφή μερισμάτων, επιστροφής κεφαλαίων κτλ., καθώς και αποπληρωμής δανείων που έχουν συναφθεί εντός του Ομίλου.

Εξαίρεση στα ανωτέρω αποτελεί η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου «ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε.», δεδομένου ότι η εταιρεία είναι διακρατούμενη προς πώληση την 31/12/2014. Για την εν λόγω θυγατρική εταιρεία, στο πλαίσιο της συμφωνίας πώλησης, ισχύουν περιορισμοί στη διανομή μερίσματος ή κεφαλαίου προς τον μέτοχο και στις ενδοομιλικές μεταφορές στοιχείων ενεργητικού.

Όσον αφορά στις θυγατρικές τράπεζες εξωτερικού υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στις οποιασδήποτε μορφής τοποθετήσεις τους προς τον Όμιλο με τη μορφή συγκεκριμένων δεικτών ή ορίων, που πρέπει να τηρούνται. Επίσης, η πρόωρη αποπληρωμή δανείων μειωμένης εξασφάλισης απαιτεί την πρότερη έγκριση της κάθε Τοπικής Κεντρικής Τράπεζας. Τα προς ενοποίηση σύνολα ενεργητικού και υποχρεώσεων των θυγατρικών τραπεζών εξωτερικού την 31/12/2014 είναι € 6,2 δις (31/12/2013: € 6,2 δις) και € 5,5 δις (31/12/2013: € 4,9 δις) αντίστοιχα.

Γενικά, δεν υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά στη διανομή μερισμάτων από θυγατρικές εταιρείες εξωτερικού ή στην αποπληρωμή των δανείων τους, που έχουν χορηγηθεί από άλλη εταιρεία του Ομίλου, ακόμη και πριν τη λήξη τους. Εξαίρεση αποτελεί η ύπαρξη περιορισμών έως την 3/6/2015, στη μεταφορά κεφαλαίων ή στην πρόωρη αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στην Ουκρανία (πλην τραπεζών), που έχουν συναφθεί με μη κατοίκους της χώρας, βάσει της απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας της Ουκρανίας.

Σημαντικά δικαιώματα μειοψηφίας

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς κρίνει ότι σημαντικά δικαιώματα μειοψηφίας υπάρχουν στις θυγατρικές εταιρείες ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε. και Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD. Το ποσοστό συμμετοχής των μετόχων μειοψηφίας στις ανωτέρω θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου είναι ίδιο με το αντίστοιχο ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου. Το ποσοστό δικαιωμάτων μειοψηφίας και η αντίστοιχη λογιστική αξία την 31/12/2014, καθώς και τα αποτελέσματα που αναλογούν στη μειοψηφία στη χρήση 2014 και στη συγκριτική χρήση 2013 για τις ως άνω θυγατρικές εταιρείες, έχουν ως εξής:

Επωνυμία εταιρείας	% δικαιωμάτων μειοψηφίας		Υπόλοιπο δικαιωμάτων μειοψηφίας		Ζημιές αναλογούσες στη μειοψηφία	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	2014	2013
ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	35,00%	35,00%	75.969	77.879	(1.827)	(427)
Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	49,34%	49,34%	31.700	34.830	(3.012)	(2.234)

Ακολουθεί πίνακας που παρουσιάζει τα συνοπτικά προς ενοποίηση οικονομικά στοιχεία (πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών) των παραπάνω θυγατρικών:

Συνοπτικά στοιχεία συγκεντρωτικού συνολικού εισοδήματος	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.		Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	
	2014	2013	2014	2013
Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρο εισοδήματος	(5.220)	(1.420)	(6.106)	(4.529)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(13)	4	-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(5.233)	(1.416)	(6.106)	(4.529)

Συνοπτικά στοιχεία οικονομικής θέσης	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.		Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
Στοιχεία ενεργητικού μέχρι 1 έτος	88.482	79.653	5.737	5.895
Στοιχεία ενεργητικού άνω του 1 έτους	146.591	161.218	71.629	78.776
Σύνολο Ενεργητικού	235.074	240.871	77.366	84.671
Υποχρεώσεις μέχρι 1 έτος	1.498	1.747	2.653	2.721
Υποχρεώσεις άνω του 1 έτους	16.521	16.813	6.606	7.500
Σύνολο Υποχρεώσεων	18.019	18.560	9.259	10.220

Συνοπτική κατάσταση ταμειακών ροών	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.		Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	
	2014	2013	2014	2013
Καθαρή ταμειακή εισροή/(εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες	494	(6.253)	(98)	355
Καθαρή ταμειακή εισροή/(εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες	(93)	12.845	-	-
Καθαρή ταμειακή εισροή/(εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-	-	(238)	-
Καθαρή ταμειακή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων	400	6.592	(337)	355
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης	68.469	61.878	355	-
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης	68.870	68.469	18	355

Η θυγατρική εταιρεία Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD εντός της χρήσης 2014 διένειμε μέρισμα στους μετόχους μειοψηφίας ποσό € 0,1 εκατ., έναντι ποσού € 1,3 εκατ. για τη χρήση 2013.

Ενοποιούμενες εταιρείες ειδικής δομής

Ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε, και ως εκ τούτου ενοποιεί, επτά εταιρείες ειδικού σκοπού, που συστάθηκαν για να εξυπηρετήσουν συναλλαγές τιτλοποίησης στεγαστικών, επιχειρηματικών και καταναλωτικών δανείων.

Οι ανωτέρω εταιρείες ειδικού σκοπού δημιουργήθηκαν προκειμένου να εξυπηρετήσουν την άντληση ρευστότητας του Ομίλου. Ο Όμιλος έχει στην ιδιοκατοχή του τις τιτλοποιήσεις των AXIA I, AXIA III, PRAXIS I και PRAXIS II, ενώ οι τιτλοποιήσεις ESTIA I, ESTIA II και KION έχουν διατεθεί σε επενδυτές, έχοντας όμως και ο Όμιλος ένα μέρος αυτών στην κατοχή του.

Η τιτλοποίηση KION αποκτήθηκε στο πλαίσιο της εξαγοράς της Millennium Bank και ο Όμιλος συνεχίζει την εξυπηρέτησή της.

Ανάλογα με τα κριτήρια που πρέπει να ικανοποιεί το κάθε τιτλοποιημένο χαρτοφυλάκιο δανείων, ο Όμιλος προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες, που προκύπτουν από τις συμβατικές υποχρεώσεις. Τέτοιες ενέργειες είναι η αντικατάσταση δανείων ή ακόμη και η προσθήκη νέων δανείων, όπου αυτό προβλέπεται από τους όρους της τιτλοποίησης και είναι εφικτό.

Πρόθεση του Ομίλου είναι να συνεχίσει την ανωτέρω πρακτική, προκειμένου οι τιτλοποιήσεις του να συνεχίσουν να αποτελούν εργαλεία άντλησης ρευστότητας.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η λογιστική αξία των κατεχόμενων από τον Όμιλο ομολογιών εκδόσεως εταιρειών τιτλοποιήσεων:

Επωνυμία εταιρείας	Λογιστική αξία κατεχόμενων ομολογιών	
	31/12/2014	31/12/2013
AXIA I FINANCE PLC	1.751.941	1.752.453
AXIA III FINANCE PLC	2.352.370	2.352.534
PRAXIS I FINANCE PLC	407.258	502.330
PRAXIS II FINANCE PLC	370.052	370.088
ESTIA I MORTGAGE FINANCE PLC	106.072	124.657
ESTIA II MORTGAGE FINANCE PLC	678.894	693.166
KION MORTGAGE FINANCE PLC	51.326	23.678
	5.717.913	5.818.906

Έκθεση σε μη ενοποιούμενα σχήματα ειδικής δομής

Ο Όμιλος την 31/12/2014 έχει επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια, τα οποία διαχειρίζονται από την 100% θυγατρική του εταιρεία «Πειραιώς Asset Management ΑΕΔΑΚ». Η διαχείριση των αμοιβαίων κεφαλαίων πραγματοποιείται για λογαριασμό των μεριδιούχων και ως εκ τούτου ο Όμιλος δεν ασκεί έλεγχο. Τα αμοιβαία κεφάλαια πληρούν τον ορισμό των σχημάτων ειδικής δομής.

Ο Όμιλος δεν εγγυάται τις αποδόσεις των εν λόγω αμοιβαίων κεφαλαίων και δεν έχει υποχρέωση χρηματοδότησής τους και ως εκ τούτου η μέγιστη έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο περιορίζεται στη λογιστική αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων την 31/12/2014 ποσού περίπου € 16,7 εκατ.

Ο Όμιλος συμμετέχει και σε άλλα επενδυτικά σχήματα (funds), τα οποία δεν διαχειρίζεται. Η λογιστική αξία των εν λόγω επενδυτικών σχημάτων ανέρχονταν κατά την 31/12/2014 σε περίπου € 36,2 εκατ., ποσό το οποίο αποτελεί τη μέγιστη έκθεση του Ομίλου στα συγκεκριμένα επενδυτικά σχήματα.

Στο πλαίσιο των συμβατικών υποχρεώσεων για τη συμμετοχή στα προαναφερθέντα επενδυτικά σχήματα, ο Όμιλος έχει την υποχρέωση, εφόσον του ζητηθεί, να καταβάλει υπολειπόμενο συνολικό ποσό περίπου € 1,1 εκατ. από την αρχική δεσμευτική συμφωνία. Πέραν της προαναφερθείσας δέσμευσης, δεν υφίστανται άλλες σημαντικές υποχρεώσεις.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, αξιολογείται εάν ασκείται έλεγχος σε κάποιο αμοιβαίο κεφάλαιο ή επενδυτικό σχήμα (fund), βάσει των διατάξεων του Δ.Π.Χ.Α. 10.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια καθώς και το ενεργητικό τους κατά την 31/12/2014:

Αμοιβαία κεφάλαια	Σύνολο ενεργητικού 31/12/2014
Πειραιώς A/K Θεσμικών Επενδυτών Μετοχικό Εσωτερικού	449
Πειραιώς A/K Ασφαλιστικών φορέων Μικτό Εσωτερικού	635
Πειραιώς A/K Fund of Funds Μετοχικό	13.893
Πειραιώς A/K Fund of Funds Ομολογιακό	33.780
Πειραιώς A/K Μετοχικό Εσωτερικού	61.909
Πειραιώς US A/K Μετοχικό Εξωτερικού	14.868
Πειραιώς A/K Διεθνές Fund of Funds Μικτό	32.918
	158.452

Β) Συγγενείς εταιρείες (μέθοδος ενσωμάτωσης καθαρής θέσης) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	30,45%	Ελλάδα	2010-2014
2.	Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων	30,00%	Ελλάδα	2010-2014
3.	Project on Line Α.Ε.	Εφαρμογών πληροφορικής	40,00%	Ελλάδα	2010-2014
4.	Alexandria for Development & Investment	Εταιρεία επενδύσεων	21,67%	Αίγυπτος	2008-2014
5.	Nile Shoes Company	Βιομηχανία υποδηματοποιίας	38,74%	Αίγυπτος	2003-2014
6.	APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	27,80%	Ελλάδα	2010,2012-2014
7.	APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα	2010,2012-2014
8.	Trieris Real Estate LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	22,94%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-
9.	Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ασφάλειες γενικές, ζωής και αντασφάλειες	30,23%	Ελλάδα	2012-2014
10.	APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,20%	Ελλάδα	2010,2012-2014
11.	Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	28,10%	Ελλάδα	2010,2012-2014
12.	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	33,80%	Ελλάδα	2010,2012-2014
13.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	39,22%	Ελλάδα	2010-2014
14.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα	2010-2014
15.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα	2010-2014
16.	ACT Services Α.Ε.	Λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες	49,00%	Ελλάδα	2012-2014
17.	Exus Α.Ε.	Εφαρμογές πληροφορικής	49,90%	Ελλάδα	2010,2012-2014
18.	Piraeus - TANEΟ Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ.	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	50,01%	Ελλάδα	-
19.	AIK Banka	Τραπεζικές υπηρεσίες	20,86%	Σερβία	2013-2014
20.	Τειρεσίας Α.Ε.	Διατραπεζική εταιρεία ανάπτυξης, λειτουργίας και διαχείρισης πληροφοριακών συστημάτων	23,53%	Ελλάδα	2010,2012-2014

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
21.	PJ Tech Catalyst Fund	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	30,00%	Ελλάδα	-
22.	Πύρριχος Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	50,77%	Ελλάδα	2010,2012-2014
23.	Hellenic Seaways A.N.E.	Θαλάσσιες Μεταφορές - Ακτοπλοΐα	23,42%	Ελλάδα	2007-2014
24.	ΕΥΡΩΑΚ Α.Ε. Ακινήτων	Συμμετοχές Real Estate	32,81%	Ελλάδα	2010-2014
25.	Γαία Επιχειρείν Α.Ε.	Υπηρεσίες Λογισμικού	30,00%	Ελλάδα	2014
26.	Όργανος Α.Ε.	Διαχείριση και Εκμ/ση Ακινήτων/ Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς	32,27%	Ελλάδα	2014
27.	Exus Software Ltd.	Εταιρεία Εμπορίας Προϊόντων Πληροφορικής	49,90%	Ηνωμένο Βασίλειο	2013-2014
28.	Marfin Investment Group Α.Ε. Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	17,78%	Ελλάδα	2012-2014

Κατά τη διάρκεια του Δεκεμβρίου 2014, η Τράπεζα επιβεβαίωσε τη δυνατότητα της απόκτησης περαιτέρω ποσοστού στη MIG, μέσω των μετοχών που είχε σαν ενέχυρο. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει την δυνατότητα της Τράπεζας να έχει σημαντική επιρροή στον Όμιλο της MIG και έτσι, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, η επένδυση αυτή μεταφέρθηκε στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών και ενοποιήθηκε με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης το αρχικό κόστος προσδιορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματιστηριακή τιμή της 31/12/2014.

Η εταιρεία με αριθμηση 22 συμπεριλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συγγενών εταιρειών, καθώς ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή και όχι έλεγχο.

Η εταιρεία με αριθμηση 18 συμπεριλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, διότι ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή στην επενδυτική επιτροπή του Α.Κ.Ε.Σ., η οποία λαμβάνει τις επενδυτικές αποφάσεις. Η εταιρεία με αριθμηση 22 συμπεριλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών καθότι ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή και όχι έλεγχο.

Οι μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών αναφέρονται στη σημείωση 47.

Εξαιρέθηκε από την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης η συγγενής εταιρεία «Ευρυτανία Α.Ε. Εταιρεία Αγροτικής Ανάπτυξης», η οποία βρίσκεται σε καθεστώς αδράνειας.

Συμμετοχές σε σημαντικές συγγενείς εταιρείες

Ο Όμιλος δε συμμετέχει σε συγγενή εταιρεία, η οποία να κρίνεται ως σημαντική, είτε λόγω των οικονομικών μεγεθών της είτε λόγω ενδεχόμενης στρατηγικής σημασίας.

Συμμετοχές σε μη σημαντικές συγγενείς εταιρείες

Η συνολική λογιστική αξία των συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες για τη χρήση 2014 ανέρχεται σε περίπου € 299 εκατ. (2013: € 305 εκατ.).

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται σε σύνολο η αναλογία στα μετά φόρων αποτελέσματα και στα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των συγγενών εταιρειών του Ομίλου την 31/12/2014 και την 31/12/2013. Τα εν λόγω στοιχεία είναι τα προς ενοποίηση οικονομικά στοιχεία των συγγενών εταιρειών με βάση τα Δ.Π.Χ.Α και μετά από αναπροσαρμογές που απαιτούνται για την εναρμόνιση των προς ενοποίηση στοιχείων με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία	31/12/2014	31/12/2013
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	5.021	(28.770)
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά φόρων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	4.401	3.117
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	9.422	(25.653)

Λοιπές πληροφορίες για συγγενείς εταιρείες

Ο Όμιλος σταματάει να αναγνωρίζει την αναλογία του στις ζημιές συγγενών εταιρειών μετά την πλήρη απομείωση της αξίας της συμμετοχής. Το σωρευτικό ποσό των μη αναγνωρισθέντων ζημιών από τις συγγενείς εταιρείες κατά την 31/12/2014 ανήλθε σε ποσό περίπου € 2,8 εκατ. εκ των οποίων ποσό ζημιών € 2,6 εκατ. περίπου πραγματοποιήθηκε στη χρήση 2014.

Δεν υπάρχουν σημαντικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου, που να συνδέονται με τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρείες.

Γ) Θυγατρικές εταιρείες από διακοπτόμενες δραστηριότητες

Παρατίθενται στοιχεία για τις θυγατρικές εταιρείες ATE Ασφαλιστική Α.Ε. και ATE Insurance Romania S.A. που περιλαμβάνονται στις διακοπτόμενες δραστηριότητες.

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις
1.	ATE Ασφαλιστική Α.Ε.	Ασφαλιστική	100,00%	Ελλάδα	2008-2010, 2012-2014
2.	ATE Insurance Romania S.A.	Ασφαλιστική	99,47%	Ρουμανία	2007-2014

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει συνάψει εντός του Αυγούστου 2014 συμφωνία για την πώληση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ATE Ασφαλιστικής στην ERGO Insurance Group, που είναι θυγατρική της Munich Re. Το συνολικό τίμημα ανέρχεται σε € 90 εκατ. περίπου σε μετρητά, το οποίο υπόκειται στις συνήθεις προσαρμογές για τη μεταβολή της καθαρής θέσης μέχρι την ολοκλήρωση της συμφωνίας. Η συναλλαγή τελεί υπό την έγκριση των εποπτικών αρχών, αναμένεται δε να ολοκληρωθεί εντός του 1ου εξαμήνου του 2015.

Δ) Κίνηση επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	304.966	301.696
Προσθήκες	1.291	24.532
Διαθέσεις	-	1.116
Επιστροφή καταβεβλημένου ποσού από μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(1.023)	-
Μερίδιο στα κέρδη/ (ζημιές) μετά φόρων	5.021	(28.770)
Μεταφορές από διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 24)	31.667	56.472
Μεταφορές από το χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών	69	-
Μεταφορά σε θυγατρικές εταιρείες	-	(9.950)
Μερίδιο στα πληρωθέντα μερίσματα	(2.069)	(2.720)
Απομείωση	(42.553)	(35.457)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές προσαρμογές	1.303	(1.952)
Υπόλοιπο λήξης	298.672	304.966

Εντός της χρήσης 2014, ο Όμιλος απομείωσε κατά € 42,6 εκατ. την αξία της συγγενούς εταιρείας AIK Banka που δραστηριοποιείται στη Σερβία, λαμβάνοντας υπόψη την κεφαλαιοποίηση της εταιρείας. Η εν λόγω απομείωση εμφανίζεται στο κονδύλι «Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών».

Βασικά οικονομικά στοιχεία Συγγενών εταιρειών

Εταιρεία	Χώρα	31 Δεκεμβρίου 2014				
		% συμμετοχής	Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Ελλάδα	30,45%	3	-	171	6
Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Ελλάδα	30,00%	(9)	902	672	631
Project on Line Α.Ε.	Ελλάδα	40,00%	(269)	780	102	900
Alexandria for Development & Investment	Αίγυπτος	21,67%	181	308	8.709	8.137
Nile Shoes Company	Αίγυπτος	38,74%	16	1.613	1.347	399
APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(2.274)	375	58.171	9
APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(140)	5	68.499	2.900
Trieris Real Estate LTD	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	22,94%	(1.478)	1.926	41.343	11.190
Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ελλάδα	30,23%	15.056	180.079	329.729	259.589
APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Ελλάδα	27,20%	0	4	149.476	149.476
Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Ελλάδα	28,10%	(2.321)	2.732	232.414	123.751
Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	33,80%	(994)	4.366	81.523	8.736
Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Ελλάδα	39,22%	(389)	390	126.215	13.602
Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Ελλάδα	40,00%	(60)	8	8.920	165
Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Ελλάδα	40,00%	(31)	41	7.048	52
ACT Services Α.Ε.	Ελλάδα	49,00%	259	2.553	1.226	631
Exus Α.Ε.	Ελλάδα	49,90%	107	7.150	13.645	11.830
Piraeus - TANEΟ Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	50,01%	311	760	17.204	553
AIK Banka	Σερβία	20,86%	*	*	*	*
Τειρεσίας Α.Ε.	Ελλάδα	23,53%	876	12.471	6.062	4.015
PJ Tech Catalyst Fund	Ελλάδα	30,00%	(375)	0	3.566	631
Πύρριχος Α.Ε.	Ελλάδα	50,77%	(2.014)	177	14.304	18.075
Hellenic Seaways Α.Ν.Ε.	Ελλάδα	23,42%	(18.840)	105.695	269.230	201.827
ΕΥΡΩΔΑΚ Α.Ε. Ακινήτων	Ελλάδα	32,81%	(125)	584	17.119	11.643
Γαία Επιχειρείν Α.Ε.	Ελλάδα	30,00%	2.257	42.350	5.701	3.031
Όλγανος Α.Ε.	Ελλάδα	32,27%	(19)	-	10.085	10.004
Exus Software Ltd.	Ηνωμένο Βασίλειο	49,90%	114	833	1.178	1.039
Marfin Investment Group Α.Ε. Συμμετοχών	Ελλάδα	17,78%	(185.374)	1.261.435	3.028.036	2.400.003

(*) Κατά την ημερομηνία έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, η εισηγμένη συγγενής εταιρεία AIK Banka δεν είχε ανακοινώσει τα ετήσια οικονομικά της στοιχεία για το 2014. Συνεπώς, δεν κρίθηκε σκόπιμη η αναφορά μεγεθών και αποτελεσμάτων για την εν λόγω εταιρεία, καθώς χρησιμοποιήθηκαν προσωρινά στοιχεία για την ενοποίησή της με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές της 31/12/2014, η εύλογη αξία της συμμετοχής της Τράπεζας σε εισηγμένες συγγενείς εταιρείες είναι η εξής: Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α. € 11,6 εκατ., Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π. € 18,6 εκατ., AIK Banka € 30,2 εκατ. και Marfin Investment Group Α.Ε. Συμμετοχών € 31,7 εκατ.

Εταιρεία	Χώρα	31 Δεκεμβρίου 2013				
		% συμμετοχής	Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	Σύνολο εσόδων	Σύνολο Ενεργητικού	Σύνολο Υποχρεώσεων
Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Ελλάδα	30,45%	(0)	34	186	3
Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Ελλάδα	30,00%	(16)	1.319	1.112	1.063
Project on Line Α.Ε.	Ελλάδα	40,00%	31	760	122	651
Alexandria for Development & Investment	Αίγυπτος	21,63%	(3.157)	316	7.855	7.474
Nile Shoes Company	Αίγυπτος	38,67%	21	1.480	1.119	271
APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(3.136)	497	60.178	19
APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Ελλάδα	27,80%	(6.290)	4	68.584	2.853
Trieris Real Estate LTD	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	22,94%	269	1.726	46.141	15.120
Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ελλάδα	30,23%	13.515	170.800	300.093	242.407
APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Ελλάδα	27,20%	(15.000)	7	141.567	141.567
Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Ελλάδα	28,10%	(32.711)	(13.218)	196.240	114.570
Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	33,80%	(511)	4.672	87.506	8.686
Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Ελλάδα	39,22%	(3.900)	429	126.195	13.193
Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Ελλάδα	40,00%	(9.382)	21	8.917	102
Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Ελλάδα	40,00%	4.772	44	7.046	18
ACT Services Α.Ε.	Ελλάδα	49,00%	195	2.387	1.135	666
Exus Α.Ε.	Ελλάδα	49,90%	496	7.515	11.583	9.735
Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών έργων	Ελλάδα	33,15%	(79)	2	119	2
Piraeus - TANEQ Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	50,01%	(753)	5	20.540	1.169
AIK Banka	Σερβία	20,86%	11.090	136.311	1.329.369	880.200
Τειρεσίας Α.Ε.	Ελλάδα	23,53%	(1.759)	11.060	4.478	3.080
PJ Tech Catalyst Fund	Ελλάδα	30,00%	(94)	-	1.673	386
Πύρριχος Α.Ε.	Ελλάδα	50,76%	(245)	177	15.955	18.231
Hellenic Seaways Α.Ν.Ε.	Ελλάδα	23,42%	(38.070)	94.688	288.235	201.948
ΕΥΡΩΑΚ Α.Ε. Ακινήτων	Ελλάδα	32,81%	186	341	17.035	11.435

27 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2014	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2014	52.824	461.518	105.467	619.809
Υπόλοιπο έναρξης δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	-	(41.834)	(11.985)	(53.819)
Υπόλοιπο εταιρειών που μεταφέρθηκαν σε άλλο χαρτοφυλάκιο	-	(680)	-	(680)
Προσθήκες	241	41.823	4.539	46.603
Μεταφορές εντός κατηγορίας	-	15.667	1.794	17.461
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	-	(2)	-	(2)
Διαθέσεις	(6)	(2)	-	(8)
Διαγραφές	-	(186)	(455)	(641)
Απομείωση	(241)	-	-	(241)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	721	(457)	264
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2014	52.818	477.024	98.903	628.745

Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2014	0	(238.553)	(80.912)	(319.464)
Υπόλοιπο έναρξης δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	-	41.834	11.985	53.819
Υπόλοιπο εταιρειών που μεταφέρθηκαν σε άλλο χαρτοφυλάκιο	-	39	-	39
Έξοδο χρήσης	-	(42.707)	(7.724)	(50.431)
Διαγραφές	-	186	455	641
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(458)	182	(276)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2014	0	(239.658)	(76.014)	(315.672)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2014	52.818	237.366	22.889	313.073

Εντός του 2014, ο Όμιλος πραγματοποίησε μεταφορές ποσού € 17,5 εκατ. από "Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση", λόγω ένταξης των άυλων παγίων στην παραγωγική διαδικασία.

Η υπεραξία των € 52,8 εκατ. αφορά θυγατρικές εταιρείες για τις οποίες δεν έχει προκύψει ένδειξη απομείωσης.

2013	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2013	215.431	368.851	103.224	687.506
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	17.222	-	17.222
Ολοκλήρωση επιμερισμού κόστους εξαγοράς	(95.000)	-	-	(95.000)
Υπόλοιπο έναρξης θυγατρικών εταιρειών που εκκαθαρίστηκαν	(51)	(14)	-	(65)
Προσθήκες	-	43.435	1.118	44.553
Μεταφορές εντός κατηγορίας	-	37.946	1.545	39.491
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	-	(12)	-	(12)
Διαγραφές	-	(1.243)	(338)	(1.581)
Απομείωση	(67.574)	-	-	(67.574)
Πώληση θυγατρικής	-	(2.019)	-	(2.019)
Συναλλαγματικές διαφορές	17	(2.648)	(83)	(2.714)
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2013	52.824	461.518	105.467	619.809

Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2013	0	(204.402)	(73.349)	(277.751)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	(99)	-	(99)
Υπόλοιπο έναρξης θυγατρικών εταιρειών εκκαθαρίστηκαν	-	14	-	14
Έξοδο χρήσης	-	(39.046)	(7.944)	(46.990)
Διαγραφές	-	1.241	338	1.579
Πώληση θυγατρικής	-	1.905	-	1.905
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.834	43	1.877
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2013	0	(238.553)	(80.912)	(319.464)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2013	52.824	222.965	24.555	300.344

28 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

2014	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2014	892.926	484.900	52.693	469.793	355.797	2.256.110
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	80.500	2.769	-	228	-	83.497
Υπόλοιπο έναρξης δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	(43.244)	(30.153)	-	(3.217)	(20.230)	(96.844)
Απομείωση	(15.064)	(48)	(3.700)	0	(160)	(18.973)
Προσθήκες	33.040	39.048	27.652	79.237	27.482	206.459
Μεταφορές εντός κατηγορίας	4.528	1.964	276	4.645	324	11.736
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	(24.399)	(5.448)	(26.153)	(51.457)	(873)	(108.329)
Διαθέσεις	(3.691)	(19.050)	(742)	(50.798)	(4.738)	(79.019)
Διαγραφές	(1.433)	(15.824)	(579)	(1.700)	(56.582)	(76.118)
Συναλλαγματικές διαφορές	4.039	(3.456)	(1.215)	(170)	(469)	(1.271)
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2014	927.202	454.702	48.231	446.561	300.551	2.177.247

Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2014	(121.750)	(355.784)	0	(194.420)	(167.757)	(839.712)
Υπόλοιπο έναρξης δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	43.244	30.153	-	3.217	20.230	96.844
Εξοδο χρήσης	(17.113)	(30.481)	-	(50.880)	(23.416)	(121.889)
Μεταφορές εντός κατηγορίας	(44)	(961)	-	(3.217)	(128)	(4.349)
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	3.650	4.684	-	35.122	263	43.718
Διαθέσεις	351	17.360	-	27.811	4.370	49.892
Διαγραφές	1.433	15.824	-	1.700	23.202	42.159
Συναλλαγματικές διαφορές	(7.936)	1.803	-	(894)	(942)	(7.969)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2014	(98.165)	(317.403)	0	(181.560)	(144.178)	(741.306)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2014	829.037	137.300	48.231	265.000	156.373	1.435.941

Στη χρήση 2014, η Τράπεζα ανέθεσε σε ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση στην εύλογη αξία δείγματος ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων. Με βάση την αποτίμηση αυτή, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας και της λογιστικής αξίας των εν λόγω ακινήτων αναγνωρίστηκε ως απομείωση αξίας και επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

Το ανωτέρω συνολικό έξοδο της χρήσης 2014 (€ 121,9 εκατ.) των ενσώματων παγίων στοιχείων περιλαμβάνει αποσβέσεις της Olympic Εμπορικές & Τουριστικές Επιχ/σεις Α.Ε. ποσού € 48,7 εκατ. , οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Εντός του 2014 το έξοδο των αποσβέσεων επιβαρύνθηκε με ποσό ύψους € 33,4 εκατ. , από διακοπή εργασιών καταστημάτων του Ομίλου.

Εντός του 2014, ο Όμιλος πραγματοποίησε α) μεταφορές προς τις "Επενδύσεις σε ακίνητα" ύψους € 23,2 εκατ., β) μεταφορές προς τα άυλα στοιχεία ενεργητικού € 17,5 εκατ. λόγω ένταξής τους στην παραγωγική διαδικασία, γ) μεταφορές προς τα αποθέματα € 22,4 εκατ., δ) προς τα πάγια διακρατούμενα προς πώληση € 0,15 εκατ, ε) από επενδύσεις σε ακίνητα € 4,9 εκατ. και στ) από τα αποθέματα € 1.07 εκατ.

2013	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2013	786.819	433.851	118.748	462.171	314.052	2.115.641
Υπόλοιπο έναρξης θυγατρικών εταιρειών που εκκαθαρίστηκαν	-	(9)	(18.645)	-	(2)	(18.656)
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	80.915	29.967	-	4.250	40.370	155.503
Ολοκλήρωση επιμερισμού κόστους εξαγοράς	5.477	-	-	-	-	5.477
Απομείωση	(13.447)	(12)	-	(21)	(24)	(13.503)
Προσθήκες	39.453	35.638	26.057	91.507	12.135	204.790
Μεταφορές εντός κατηγορίας	12.532	8.435	33	5.866	2.086	28.953
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	(12.424)	(106)	(71.984)	(58.287)	(470)	(143.271)
Διαθέσεις	(775)	(5.134)	(133)	(32.255)	(1.531)	(39.829)
Διαγραφές	(100)	(12.202)	(2.540)	(3.121)	(8.756)	(26.719)
Πώληση θυγατρικής	(297)	(2.691)	-	(121)	-	(3.108)
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.227)	(2.838)	1.156	(196)	(2.062)	(9.168)
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2013	892.926	484.900	52.693	469.793	355.797	2.256.110

Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1ης Ιανουαρίου 2013	(109.968)	(335.817)	0	(192.753)	(152.613)	(791.151)
Υπόλοιπο έναρξης Αιγυπτιακών εταιρειών (διακοπτόμενες δραστηριότητες χρήσης 2011)	-	8	-	589	2	599
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	(30)	(6.348)	-	22	1.134	(5.222)
Εξοδο χρήσης	(17.097)	(33.184)	-	(56.961)	(26.168)	(133.409)
Μεταφορές εντός κατηγορίας	(6)	(22)	-	-	(230)	(258)
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	3.039	-	-	36.533	8	39.580
Διαθέσεις	91	4.975	-	16.481	1.520	23.067
Διαγραφές	7	11.775	-	1.425	6.826	20.032
Πώληση θυγατρικής	244	1.912	-	108	-	2.263
Συναλλαγματικές διαφορές	1.969	917	-	136	1.765	4.786
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2013	(121.750)	(355.784)	0	(194.420)	(167.757)	(839.712)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2013	771.176	129.116	52.693	275.373	188.040	1.416.399

29 Επενδύσεις σε ακίνητα

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	902.860	1.078.513
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	2.454	26.441
Ολοκλήρωση επιμερισμού του κόστους εξαγοράς	-	5.486
Αναπροσαρμογές αξίας	(41.531)	(84.289)
Προσθήκες	106.898	33.563
Μεταφορές εντός κατηγορίας	55.726	45.634
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	(23.860)	(192.406)
Διαθέσεις	(831)	(3.180)
Διαγραφές	(192)	(265)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές προσαρμογές	(12.020)	(6.636)
Υπόλοιπο λήξης	989.504	902.860

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εξωτερικό ανεξάρτητο εκτιμητή, σε ετήσια βάση. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ενώ εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης όπως αναφέρονται στην ενότητα 2.17. Το σύνολο της αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31/12/2014 είναι € 298,5 εκατ. (2013: € 306,1 εκατ.).

Το έσοδο από μισθώματα επενδύσεων σε ακίνητα είναι € 10.632 χιλ. (2013: € 17.181 χιλ.). Οι λειτουργικές δαπάνες των μισθωμένων επενδύσεων σε ακίνητα είναι € 2.058 χιλ. (2013: € 1.424 χιλ.).

Εντός του 2014, ο Όμιλος πραγματοποίησε μεταφορές α) προς "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού" ύψους € 18,9 εκατ. λόγω μη πληρότητας των προϋποθέσεων που θέτει το ΔΛΠ 40, β) προς "Ιδιοχρησιμοποιούμενα Γήπεδα και Κτίρια" ύψους € 4,9 εκατ., γ) από "Ιδιοχρησιμοποιούμενα Γήπεδα και Κτίρια" ύψους € 23,2 εκατ., δ) από "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού" ύψους € 32 εκατ., λόγω μίσθωσης των ακινήτων και ε) από "Διακρατούμενα προς πώληση" ύψους € 0,51 εκατ.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα ποσού € 989,5 εκατ. έχει κατηγοριοποιηθεί στο επίπεδο Ιεράρχησης 3.

30 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	34.743	15.537
Προσθήκες	17.609	14.513
Μεταφορές εντός κατηγορίας	183	18.629
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	(509)	(2.397)
Διαθέσεις	(11.524)	(9.210)
Απομειώσεις αξίας	(2.170)	(1.911)
Συναλλαγματικές διαφορές	(311)	(418)
Υπόλοιπο λήξης	38.022	34.743

Το κέρδος που προέκυψε εντός της χρήσης 2014 από την πώληση των εν λόγω στοιχείων ανήλθε σε € 478 χιλ. (2013: ζημιά € 587 χιλ.) και έχει συμπεριληφθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη θέση "Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης".

Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2014 περιλαμβάνουν κυρίως ακίνητα θυγατρικών εταιρειών στην Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την Σερβία, την Αίγυπτο και την Ουκρανία, για τα οποία η διαδικασία πώλησης είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2015.

31 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	844.994	669.125
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού (Α)	844.994	669.125
Αποθέματα αυτοκινήτων	11.999	17.303
Λοιπά αποθέματα	16.323	20.856
Αποθέματα αυτοκινήτων και λοιπά αποθέματα (Β)	28.323	38.160
Προπληρωμένα έξοδα	56.025	185.676
Έσοδα εισπρακτέα	57.750	20.359
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	73.035	111.378
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και φορείς Δημοσίου	528.378	461.886
Απαιτήσεις από συναλλαγές πιστωτικών καρτών	137.738	129.801
Απαιτήσεις κατά τρίτων	120.565	111.885
Απαιτήσεις από Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	362.355	345.429
Λοιπά στοιχεία	570.003	613.344
Λοιπές απαιτήσεις (Γ)	1.905.848	1.979.757
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (Α)+(Β)+(Γ)	2.779.164	2.687.042

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	1.280.231	1.801.325
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	625.617	178.432
	1.905.848	1.979.757

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού για τη χρήση 2014 περιλαμβάνουν ακίνητα - αποθέματα της ETBA ΒΙΠΕ Α.Ε. ποσού € 121 εκατ. (2013: € 120 εκατ.), ακίνητα της Τράπεζας ή των θυγατρικών τραπεζών που αποκτήθηκαν από πλειστηριασμούς ποσού € 709 εκατ. (2013: € 537 εκατ.) καθώς και ακίνητα - αποθέματα θυγατρικών εταιρειών real estate ποσού € 15 εκ. (2013: € 13 εκατ.).

Τα "Λοιπά στοιχεία" περιλαμβάνουν κυρίως υπόλοιπα διαφόρων λογαριασμών, που σχετίζονται με την καθημερινή δραστηριότητα του Ομίλου.

Εντός του 2014, τα αποτελέσματα του Ομίλου επιβαρύνθηκαν με έξοδο απομείωσης € 165 εκατ., το οποίο αφορά κυρίως προβλέψεις για την απομείωση της αξίας διαφόρων απαιτήσεων, που απεικονίζονταν στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (διαφορές μεγεθών εξαγορών, που μεταπτώθηκαν στα συστήματα της Τράπεζας, κονδύλια προσωρινών λογαριασμών, που κρίθηκαν μερικά ή ολικά μη εισπραξιμα, ποσά από φόρους, για τα οποία κρίθηκε, ότι έχουν αυξημένη πιθανότητα να μην εισπραχθούν, κλπ), στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης της εισπραξιμότητάς τους από τη Διοίκηση της Τράπεζας και των θυγατρικών της και επιπρόσθετα, ζημίες από την απομείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου ακινήτων, που έχουν ταξινομηθεί στα αποθέματα.

32 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ποσά οφειλόμενα σε Κεντρικές Τράπεζες	14.101.145	17.876.932
Καταθέσεις από τράπεζες	305.809	276.196
Υποχρεώσεις προς Π.Ι. - Repos	8.936.297	7.738.010
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	347.078	383.814
	23.690.330	26.274.952

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	20.969.148	26.107.611
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	2.721.181	167.341
	23.690.330	26.274.952

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου

Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα της 31/12/2014, περιλαμβάνονται οι πράξεις αναχρηματοδότησης έναντι ενεχύρων από το ευρωσύστημα ύψους € 14,1 δις (31/12/2013: € 17,9 δις). Η μείωση της αντλούμενης αναχρηματοδότησης μέσω του ευρωσυστήματος εντός της χρήσης 2014, οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ρευστότητας λόγω της περαιτέρω απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου, της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (€ 1,75 δις), της αύξησης του υπολοίπου διαπραπτεζικών γερο συναλλαγών και της έκδοσης ομολόγου κύριου χρέους (€ 500 εκατ.).

33 Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

Την 31/12/2014, οι ανοιχτές θέσεις πώλησης ομολόγων κι εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου ανήλθαν σε € 1,9 εκατ. (2013: € 0,5 εκατ.). Τα ποσά αυτά έχουν βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα και δημιουργούνται στο πλαίσιο διαχείρισης των θέσεων του Ομίλου ως αποτέλεσμα της διαπραγματευτικής δραστηριότητας στη δευτερογενή αγορά.

34 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Επιχειρήσεις		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	6.788.337	6.681.967
Καταθέσεις προθεσμίας	5.738.682	5.575.333
Δεσμευμένες καταθέσεις, καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	148.738	249.080
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	22.885	14.411
Σύνολο (Α)	12.698.642	12.520.790
Ιδιώτες		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	2.605.089	2.281.624
Ταμειυτήριο	13.297.822	12.870.403
Καταθέσεις προθεσμίας	26.009.845	26.481.239
Δεσμευμένες καταθέσεις, καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	30.757	23.783
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	260	784
Σύνολο (Β)	41.943.773	41.657.833
Επιταγές και εμβάσματα (Γ)	90.419	100.697
Σύνολο Υποχρεώσεων προς πελάτες (Α)+(Β)+(Γ)	54.732.834	54.279.320

Από το σύνολο των υποχρεώσεων προς πελάτες (εξαιρουμένων των επιταγών και των γeros), ποσό € 22.193 εκατ. (2013: € 21.615 εκατ.) αφορά καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ ποσό € 32.426 εκατ. (2013: € 32.549 εκατ.) αφορά καταθέσεις σταθερού επιτοκίου.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	53.918.425	53.771.192
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	814.408	508.129
	54.732.834	54.279.320

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4151/2013, κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας να αποδίδει στο Ελληνικό Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων που παραγράφηκαν την 31.12 του αμέσως προηγούμενου έτους. Η Τράπεζα το 2014 απέδωσε το ποσό των € 363.214,47 για κεφάλαια και τόκους καταθέσεων που παραγράφηκαν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ για την απορροφηθείσα πρώην Γενική Τράπεζα αποδόθηκε το ποσό των € 922.013,16. Συνεπώς, η Τράπεζα απέδωσε στο Ελληνικό Δημόσιο το 2014 το ποσό των € 1.285.227,63, που αφορούσε σε υπόλοιπα αδρανών λογαριασμών.

35 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία

		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
EMTN - Μεσομακροπρόθεσμοι τίτλοι	Επιτόκιο (%)		
€ 60 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2015	3,80%	60.000	60.000
€ 500 εκ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2017	Σταθερό 5%	448.239	-
Δεδουλευμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		17.503	1.197
Σύνολο (Α)		525.743	61.197
Υποχρέωση από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Μέσο επιτόκιο (%)		
€ 750 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040	3M Euribor + 0,43 %	46.600	56.665
€ 1.250 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054	3M Euribor + 0,57 %	59.916	116.098
€ 600 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2051	3M Euribor + 0,51 %	29.092	71.400
Σύνολο (Β)		135.607	244.163
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία (Α)+(Β)		661.350	305.360

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία μέχρι ενός έτους	60.000	589
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία πάνω από ένα έτος	601.350	304.772
	661.350	305.361

Εκτός από τους πιστωτικούς τίτλους που αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την 31/12/2014 υφίστανται υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις δανείων, οι οποίες όμως διακρατούνται από την Τράπεζα Πειραιώς. Οι εκδόσεις αυτές είναι η πρώτη και τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκατ. και € 2.352 εκατ. αντίστοιχα, καθώς και η πρώτη και δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκατ. και € 558 εκ. αντίστοιχα.

Οι τίτλοι του προγράμματος EMTN εκδίδονται είτε απευθείας από την Τράπεζα Πειραιώς είτε μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC και φέρουν την εγγύηση της Τράπεζας Πειραιώς.

Το Φεβρουάριο του 2014, η Τράπεζα Πειραιώς προέβη σε έκδοση ομολόγου ύψους € 1.750 εκατ. και λήξης το Μάρτιο του 2015, με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω του προγράμματος EMTN, στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν.3723/2008. Το ομόλογο είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών, πλέον περιθωρίου 1.200 μ.β. και διακρατείται από την Τράπεζα Πειραιώς. Επίσης, το Δεκέμβριο του 2014 εκδόθηκε στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 ομόλογο ύψους € 4.500 εκατ. τρίμηνης διάρκειας με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών, πλέον περιθωρίου 600 μ.β. που διακρατείται από την Τράπεζα Πειραιώς. Το Μάιο, τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο του 2014, έληξαν ομόλογα που είχαν εκδοθεί εντός του 2013 από την Τράπεζα Πειραιώς με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 2 του Ν.3723/2008) και διακρατούνταν από την Τράπεζα Πειραιώς, ποσού € 2.370 εκατ., € 2.206,5 εκατ. και € 3.572,1 εκατ. αντίστοιχα και δεν ανανεώθηκαν.

Τον Μάρτιο του 2014, η Τράπεζα Πειραιώς προέβη σε έκδοση 3ετούς ομολόγου κύριου χρέους ύψους € 500 εκατ. μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN για την άντληση μεσοπρόθεσμων κεφαλαίων. Το νέο τριετές ομόλογο είναι σταθερού επιτοκίου με ετήσιο τοκομερίδιο 5,00% και διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Η Τράπεζα προέβη, εντός της περιόδου 1/10/2014 – 31/12/2014, στην επαναγορά ομολόγων από τιτλοποιήσεις δανείων συνολικού ποσού μετά αποσβέσεων € 38,3 εκατ.

36 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια

		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υβριδικά Κεφάλαια (Tier I)	Επιτόκιο (%)		
€ 200 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2034	3M Euribor + 2,25 %	16.373	18.500
		16.373	18.500
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)			
€ 400 εκ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2016	3M Euribor + 1,85%	215.132	236.490
Δεδουλευμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		876	1.014
		216.008	237.504
Σύνολο υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		232.381	256.004

Η Τράπεζα εξυπηρετεί κανονικά τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκων των κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης. Ειδικά για τους υβριδικούς τίτλους, από το τρίτο τρίμηνο 2012, αποφασίσθηκε η μη καταβολή της απόδοσής τους λαμβανομένων υπόψη των ειδικών όρων και προϋποθέσεων, υπό των οποίων τελούν οι σχετικές καταβολές. Απο τον Οκτώβριο του 2014 το περιθώριο αυξήθηκε σε 2,25% από 1,25% (step up).

Η Τράπεζα προέβη, εντός της περιόδου 1/10/2014 – 31/12/2014, στην επαναγορά υβριδικών τίτλων και τίτλων μειωμένης εξασφάλισης συνολικού ποσού € 11,3 εκατ.

Το σύνολο των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων συνολικού ύψους € 232 εκατ. ανήκουν στην κατηγορία άνω του ενός έτους.

37 Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Προεισπραγμένα έσοδα	141.946	31.041
Έξοδα πληρωτέα	89.575	73.643
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	326.117	311.702
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	168.146	176.023
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	92.885	97.875
Προμηθευτές	149.939	165.665
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	239.960	299.919
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό Δημοσίου και τρίτων	67.343	29.479
	1.275.911	1.185.347

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	823.096	828.933
Λοιπές υποχρεώσεις πάνω από ένα έτος	452.816	356.414
	1.275.911	1.185.347

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν υπόλοιπα από λοιπούς πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας.

Η υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Ακαθάριστες υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ένα έτος	12.645	14.978
Από 1 έτος έως 5 έτη	116.403	97.783
Περισσότερο από 5 έτη	2.089.176	2.132.774
	2.218.225	2.245.536
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.892.108)	(1.933.833)
Καθαρές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	326.117	311.702

Οι καθαρές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται ως εξής:

Καθαρές υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ένα έτος	26.800	26.990
Από 1 έτος έως 5 έτη	56.911	68.637
Περισσότερο από 5 έτη	242.406	216.076
	326.117	311.702

Στις υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνεται η υποχρέωση (€ 317 εκατ.) από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης του ακινήτου Citylink από τη θυγατρική εταιρία του Ομίλου, Picas A.E., συνολικής διάρκειας πενήντα δύο ετών.

38 Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη

Οι προβλέψεις για κινδύνους και βάρη ανέρχονται την 31/12/2014 σε € 42.733 χιλ. και αναλύονται σε προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις ύψους € 14.600 χιλ. και σε λοιπές προβλέψεις ύψους € 28.133 χιλ. Ακολουθούν οι σχετικές αναλύσεις στους παρακάτω πίνακες:

Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	14.452	10.189
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	2.574
Έξοδο χρήσης	868	3.859
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση	(755)	(1.253)
Συναλλαγματικές διαφορές	121	(183)
Λοιπές κινήσεις	(86)	(734)
Υπόλοιπο λήξης	14.600	14.452

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ενός έτους	4.409	2.271
Πάνω από ένα έτος	10.192	12.180
	14.600	14.452

Λοιπές προβλέψεις	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	25.430	11.946
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών	-	10.738
Έξοδο χρήσης	8.484	6.047
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση	(5.554)	(1.106)
Συναλλαγματικές διαφορές	(104)	(652)
Πώληση θυγατρικών	-	(10)
Λοιπές κινήσεις	(122)	(1.534)
Υπόλοιπο λήξης	28.133	25.430

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ενός έτους	4.380	4.897
Πάνω από ένα έτος	23.753	20.533
	28.133	25.430

39 Αναβαλλόμενοι φόροι

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται για τον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές. Οι ονομαστικοί φορολογικοί συντελεστές των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου διαφοροποιούνται από τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας (σημείωση 15).

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και τα αναβαλλόμενα στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	(6)	(33)
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	(592)	(602)
Λοιπές προβλέψεις	(1.982)	(3.917)
Αποτίμηση χρεογράφων	-	824
Αναγνώριση προμηθειών και απόσβεση προσαρμογών στην εύλογη αξία με βάση το πραγματικό επιτόκιο (EIR)	5	(2.311)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	17.022	18.012
Αποσβέσεις παγίων	20.140	26.494
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(23)	(27)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	(27)	(93)
Απομείωση αξίας συμμετοχών	-	-
Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης από τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς θυγατρικών εταιρειών	416	653
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	2.819	3.300
	37.772	42.300

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	45.578	34.020
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	2.275.469	1.534.861
Λοιπές προβλέψεις	6.765	7.686
Αποτίμηση χρεογράφων	15.041	(42.869)
Αποτίμηση παραγώγων	12.856	1.374
Αναγνώριση προμηθειών και απόσβεση προσαρμογών στην εύλογη αξία με βάση το πραγματικό επιτόκιο (EIR)	(173.511)	(179.984)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	6.374	(17.812)
Αποσβέσεις παγίων	(46.071)	(29.164)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	58.945	45.535
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	541.894	263.872
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	1.336.926	1.316.821
Απομείωση αξίας συμμετοχών	54	101
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	(61.576)	(72.725)
	4.018.745	2.861.716
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	3.980.973	2.819.417

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2014	2013
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	2.819.416	1.860.260
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/(υποχρέωση) λόγω μεταβολής στο χαρτοφυλάκιο εταιριών	1	109.382
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	1.093.783	803.714
Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	53.424	(22.336)
Αναβαλλόμενος φόρος εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	20.033	68.825
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών και λοιπές κινήσεις	(5.684)	(429)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	3.980.973	2.819.416

Τα ποσά του αναβαλλόμενου φόρου που επηρέασαν απευθείας την καθαρή θέση του Ομίλου κατά τη χρήση 2014, έχουν ως εξής: α) ποσό αναβαλλόμενου φόρου € 53.424 χιλ. που αφορά αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης αλλά το αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 43), όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις των Δ.Π.Χ.Α, β) ποσό € 20.033 χιλ αναβαλλόμενου φόρου που αφορά έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και γ) ποσό €- 5.684 χιλ που αφορά συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που θεωρείται πιθανή η αναγνώρισή τους στο μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης (σημείωση 15) αναλύεται ως εξής:

Αναβαλλόμενος φόρος (Κατάσταση Αποτελεσμάτων)	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	11.494	7.872
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	736.956	824.720
Λοιπές προβλέψεις	(2.854)	4.576
Αποτίμηση χρεογράφων	5.269	(52.337)
Αποτίμηση παραγώγων	11.482	2.204
Αναγνώριση προμηθειών και απόσβεση προσαρμογών στην εύλογη αξία με βάση το πραγματικό επιτόκιο (EIR)	5.256	(187.904)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	25.843	(11.905)
Αποσβέσεις παγίων	(10.433)	(18.682)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(6.628)	(4.551)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	282.256	12.907
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	20.105	266.452
Απομείωση αξίας συμμετοχών	(47)	584
Αναβαλλόμενος φόρος από τον επιμερισμό του κόστους εξαγοράς θυγατρικών εταιρειών	238	238
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	14.845	(40.459)
	1.093.783	803.714

Ανάλυση αναβαλλόμενης απαίτησης:	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μέχρι ενός έτους	130.776	107.134
Πάνω από ένα έτος	3.887.969	2.754.582
	4.018.745	2.861.716

Ανάλυση αναβαλλόμενης υποχρέωσης:	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μέχρι ενός έτους	8.096	9.552
Πάνω από ένα έτος	29.676	32.747
	37.772	42.300

Αναβαλλόμενοι φόροι - πρόσθετες πληροφορίες	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Εκπεστέες προσωρινές διαφορές για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στον ισολογισμό	-	821.002
Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στον ισολογισμό	301.128	752.601

40 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση

Η συνολική υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση και το αντίστοιχο έξοδο για τις χρήσεις 2014 και 2013 για τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2014	2013
Υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 1η Ιανουαρίου	161.397	183.238
Υπόλοιπο έναρξης δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	5.624	34.156
Δαπάνες προγράμματος αποχώρησης (σημείωση 12)	64.761	126.418
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 12)	15.103	10.268
Εισφορές που πληρώθηκαν και παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(77.089)	(184.370)
Σχηματισμός αποθεματικού	41.283	(7.184)
Συναλλαγματικές διαφορές και πρόβλεψη μη ληφθεισών αδειών	865	(1.130)
Υποχρέωση για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 31η Δεκεμβρίου	211.944	161.397

1) Τράπεζα Πειραιώς

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο της "προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης", σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωριστεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

Οι εργαζόμενοι της Τράπεζας δικαιούνται αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία, με βάση το χρόνο υπηρεσίας, τις αποδοχές και την κατάταξή τους. Η Τράπεζα υποστηρίζει επιπλέον προγράμματα, που παρέχουν εφάπαξ καθορισμένη παροχή με βάση το χρόνο υπηρεσίας, τις αποδοχές και την κατάταξη σε διάφορες ομάδες εργαζομένων.

Η Τράπεζα εφάρμοσε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου προσωπικού μέσα στο 2014. Οι παροχές που καταβλήθηκαν, βάσει του προγράμματος αυτού, περιλαμβάνονται στις απεικονίσεις για τα μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Υποχρεώσεις Ισολογισμού	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	90.800	74.703
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	101.398	71.141
	192.198	145.844

Αποτελέσματα Χρήσης	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	6.743	5.299
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	61.734	95.416
	68.478	100.716

Α) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	117.644	99.050
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	(26.843)	(24.347)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	90.800	74.703

Αν και το ΤΕΑΠΕΤΕ δεν συγκαταλέγεται από το 2006 στα χρηματοδοτούμενα πλάνα καθορισμένης παροχής, για λόγους σύγκρισης παρουσιάζεται στις απεικονίσεις για τις χρηματοδοτούμενες παροχές μετά τη συνταξιοδότηση. Η Τράπεζα κατέβαλε μέσα στο 2014 την τελευταία ετήσια δόση ύψους €7,1 εκατ. για την εξόφληση της υποχρέωσης που προβλεπόταν από το Ν. 3455/2006 (άρθρο 26).

Στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα η Τράπεζα ακολουθεί τις προτάσεις της ασφαλιστικής εταιρίας σε σχέση με το ύψος των εισφορών. Οι αναμενόμενες εισφορές της Τράπεζας προς τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό ανέρχονται σε € 3,6 εκατ. για το 2015. Σημειώνεται επίσης, ότι δεν υπάρχουν δεσμεύσεις από το νόμο σχετικά με το επίπεδο χρηματοδότησης των καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που παρέχει η Τράπεζα.

Η κίνηση στην αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αναλύεται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	99.050	103.806
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	-	15.073
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	5.032	5.078
Δαπάνη τόκου	3.428	3.567
Εισφορές εργαζομένων	1.130	1.237
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(2.863)	(19.380)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Ζημία/ (κέρδος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(1.063)	(4.340)
Κόστος προϋπηρεσίας κατά τη χρήση	-	1.516
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες	20.063	(372)
Υπόλοιπο λήξης	117.644	99.050

Η κίνηση στην αξία των περιουσιακών στοιχείων αναλύεται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	24.347	40.127
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	-	82
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	731	770
Εισφορές εργοδότη	2.444	1.776
Εισφορές εργαζομένων	1.130	1.237
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(2.863)	(19.380)
Εξόδα	(78)	(248)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	1.132	(17)
Υπόλοιπο λήξης	26.843	24.347
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων	1.863	753

Τα περιουσιακά στοιχεία είναι επενδεδυμένα ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Διαχείριση Διαθεσίμων	53,24%	88,21%
Ομόλογα	35,08%	9,70%
Καταθέσεις	11,57%	0,85%
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	-	1,25%
Μετοχές	0,04%	-
Αμοιβαία κεφάλαια	0,06%	-

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλύονται ως εξής:

Λογαριασμός αποτελεσμάτων	1/1 - 31/12/2014	1/1 - 31/12/2013
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	5.032	5.078
Καθαρή δαπάνη τόκου	2.697	2.797
Έξοδα	78	248
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	1.516
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(1.063)	(4.340)
Σύνολο	6.743	5.299

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην καθαρή θέση αναλύονται ως εξής:

Προσαρμογές	31/12/2014	31/12/2013
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(19.461)	6.258
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(602)	(5.886)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	1.132	(17)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(18.932)	355

Βάσει των παραπάνω, οι μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση, η οποία είναι η αναγνωρισμένη στον ισολογισμό, αναλύονται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	74.703	63.679
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	-	14.990
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	6.743	5.299
Εισφορές εργοδότη	(2.444)	(1.776)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Ποσό που αναγνωρίστηκε στην καθαρή θέση	18.932	(355)
Υπόλοιπο λήξης	90.800	74.703

Β) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	101.398	71.141
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	101.398	71.141

Η κίνηση της παρούσας αξίας της υποχρέωσης αναλύεται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	71.141	67.584
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	6.377	19.166
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.136	7.613
Δαπάνη τόκου	1.926	2.174
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(57.549)	(105.190)
Ζημία/(κέρδος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	56.351	84.364
Κόστος προϋπηρεσίας κατά τη χρήση	321	1.266
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες	19.695	(5.835)
Υπόλοιπο λήξης	101.398	71.141

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλύονται ως εξής:

Λογαριασμός αποτελεσμάτων	1/1 - 31/12/2014	1/1 - 31/12/2013
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.136	7.613
Δαπάνη τόκου	1.926	2.174
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	321	1.266
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	56.351	84.364
Σύνολο	61.734	95.416

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Καθαρή Θέση αναλύονται ως εξής:

Προσαρμογές	31/12/2014	31/12/2013
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(18.310)	6.647
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(1.385)	(812)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(19.695)	5.835

Βάσει των παραπάνω, οι μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση, η οποία είναι αναγνωρισμένη στον ισολογισμό αναλύεται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	71.141	67.584
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	6.377	19.166
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	61.734	95.416
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(57.549)	(105.190)
Ποσό που αναγνωρίστηκε στην καθαρή θέση	19.695	(5.835)
Υπόλοιπο λήξης	101.398	71.141

Η αναμενόμενη σταθμισμένη μέση διάρκεια των υποχρεώσεων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών είναι 15,7 έτη.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31/12/2014	31/12/2013
Προεξοφλητικό Επιτόκιο	2,00%	3,50%
Αναμενόμενη Απόδοση Περιουσιακών Στοιχείων	2,00%	3,50%
Μελλοντικές Αυξήσεις Μισθών	1,75%	1,75%

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο Δ.Λ.Π. 19, το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο, βάσει του οποίου υπολογίζεται η υποχρέωση για παροχές μετά την απασχόληση.

Ανάλυση ευαισθησίας στις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών

Η ανάλυση ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι η ακόλουθη:

Κύριες υποθέσεις	Επίδραση στη δεδουλευμένη υποχρέωση καθορισμένων παροχών		
	Αλλαγή στην υπόθεση	Αύξηση υπόθεσης	Μείωση υπόθεσης
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,50%	-6,46%	7,18%
Αύξηση αποδοχών	0,50%	6,52%	-6,43%
Ρυθμός οικειοθελών αποχωρήσεων	μείωση κατά 50%	-	4,76%

Η ανωτέρω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στη μεταβολή κάθε παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Σε ένα οικονομικό περιβάλλον όμως οι παραδοχές δεν είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους και συνήθως επηρεάζονται συνολικά. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση της ευαισθησίας είναι η ίδια με τη μέθοδο που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το τελικό κόστος των καθορισμένων παροχών εξαρτάται από την πραγματική μελλοντική εμπειρία σχετικά με τις πραγματικές αυξήσεις μισθών και από άλλους παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν το κόστος, όπως η κινητικότητα των εργαζομένων και οι νέες προσλήψεις.

2) Θυγατρικές εταιρείες

Για τον καθορισμό της υποχρέωσης που απορρέει από προγράμματα καθορισμένων παροχών θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή. Το συνολικό ύψος της υποχρέωσης των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων των θυγατρικών ανέρχεται σε € 19,7 εκατ. (2013: € 15,6 εκατ.). Η συνολική επιβάρυνση στα αποτελέσματα χρήσης από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών της Τράπεζας ανέρχεται το έτος 2014, σε € 68,5 εκατ. (2013: € 100,7 εκατ.) και των θυγατρικών εταιρειών των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων του Ομίλου σε € 11,4 εκατ. (2013: € 36,0 εκατ.).

41 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

A) Νομικές διαδικασίες

Η σχηματισθείσα στον Όμιλο πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις ανέρχεται την 31/12/2014 σε € 14,6 εκατ. από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και € 4,0 εκατ. από διακοπτόμενες δραστηριότητες, έναντι € 14,45 εκατ. και € 4 εκατ. αντίστοιχα την 31/12/2013. Οι αγωγές που εκκρεμούν κατά του Ομίλου την 31/12/2014 και έναντι των οποίων δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

B) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2014 ο Όμιλος έχει αναλάβει τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Εγγυητικές επιστολές	3.142.020	3.339.169
Ενέγγυες πιστώσεις	50.710	64.442
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	2.143.044	1.881.437
	5.335.775	5.285.048

Γ) Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.029.003	874.155
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	117.624	126.983
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.140.238	416.638
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	4.046.740	2.513.325
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	5.738.198	8.005.582
	12.071.803	11.936.682

Τα ανωτέρω στοιχεία σε ενέχυρο χρησιμοποιούνται κυρίως για άντληση ρευστότητας. Εκτός από τα προαναφερόμενα στοιχεία ενεργητικού, ο Όμιλος ενεχυριάζει και διακρατούμενους πιστωτικούς τίτλους ίδιας έκδοσης που ανέρχονταν την 31/12/2014 σε € 6.284 εκατ. (31/12/2013: € 16.419 εκατ.). Στο ποσό των € 6.284 εκατ. περιλαμβάνονται χρεόγραφα ισόποσης αξίας, τα οποία έχουν εκδοθεί με την εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου. Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν εμφανίζονται ως στοιχεία ενεργητικού. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο διατραπεζικών συναλλαγών επαναγοράς χρεογράφων (gero) χρησιμοποιούνται για άντληση ρευστότητας και χρεωστικοί τίτλοι EFSF ύψους € 8.531 εκατ. (31/12/2013: € 7.559 εκατ.).

Σημειώνεται επίσης ότι τα «Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών» περιλαμβάνουν δάνεια ύψους € 2.998 εκατ. (31/12/2013: 1.426 εκατ.) τα οποία έχουν ενεχυριαστεί στο πλαίσιο του Πυλώνα III (ν.3723/2008) για άντληση ρευστότητας.

Δ) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου από μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων βάσει μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Έως 1 έτος	71.370	94.526
Από 1 έως 5 έτη	264.654	359.157
Άνω των 5 ετών	437.184	594.168
	773.208	1.047.851

42 Μετοχικό κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	1.092.998	2.953.355	(36)	4.046.317
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.487.471	6.746.680	-	8.234.151
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	(308.698)	308.698	-	-
Επίπτωση από αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	-	-	(77)	(77)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	2.271.771	10.008.733	(113)	12.280.392
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	2.271.771	10.008.733	(113)	12.280.392
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	308.824	1.384.581	-	1.693.405
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	(750.000)	-	-	(750.000)
Επίπτωση από αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών	-	-	113	113
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	1.830.595	11.393.314	(0)	13.223.909

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	2.487.561.364	(83.588)	2.487.477.776
Προσαρμογή (μείωση) αριθμού κοινών μετοχών λόγω reverse split (αναλογία 10 προς 1)	(1.028.993.907)	75.229	(1.028.918.678)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	1.458.567.457	(8.359)	1.458.559.098
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	4.958.235.294	-	4.958.235.294
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(1.144.131)	(1.144.131)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	1.190.295	1.190.295
Απόκτηση ιδίων μετοχών λόγω συμμετοχής σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	(53.520)	(53.520)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	6.416.802.751	(15.715)	6.416.787.036
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	6.416.802.751	(15.715)	6.416.787.036
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.029.411.764	-	1.029.411.764
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	(1.344.234.800)	-	(1.344.234.800)
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(1.430.960)	(1.430.960)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	1.446.675	1.446.675
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	6.101.979.715	0	6.101.979.715

Κατά την 1/1/2014 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε € 2.271.770.384,28 διαιρούμενο σε 5.072.567.951 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 4,77 η καθεμία, καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η καθεμία.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 28/3/2014 (η απόφαση της οποίας εγκρίθηκε με την από 28/3/2014 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του προνομιούχου μετόχου της Τράπεζας), αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας για άντληση κεφαλαίων ύψους έως € 1,75 δις. με καταβολή μετρητών, μέσω έκδοσης νέων κοινών ονομαστικών μετοχών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των

Ειδικότερα, αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των € 308.823.529,20, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, με την έκδοση 1.029.411.764 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία και με τιμή διάθεσης € 1,70 για κάθε μία νέα μετοχή. Μετά την προαναφερόμενη αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε σε € 2.580.593.913,48 διαιρούμενο σε 6.101.979.715 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία και 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία, καθώς και 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία.

Το αποθεματικό υπέρ το άρτιο αυξήθηκε κατά € 1.384.580.554,64 μετά την αφαίρεση των εξόδων αύξησης και του αναλογούντος αναβαλλόμενου φόρου. Σημειώνεται ότι τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου κατά την 31/12/2014 ανέρχονταν σε € 76.480.966,17 προ φόρων και € 56.595.914,97 μετά από φόρους.

Στις 21 Μαΐου 2014, η Τράπεζα Πειραιώς αποπλήρωσε στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των προνομιούχων μετοχών (Πυλώνας Ι Ν.3723/2008) ύψους € 750 εκατ. κυριότητάς του και έκδοσης της Τράπεζας. Μετά την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται λογιστικά κατά την 31/12/2014 σε € 1.830.593.914,50 διαιρούμενο σε 6.101.979.715 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία. Αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού έχει αποφασισθεί από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 30/10/2014, η δε έγκρισή της αναμένεται από την αρμόδια εποπτική και διοικητική αρχή.

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, που πραγματοποιήθηκε στις 16/5/2014, αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2013, σύμφωνα με τις θεσπισθείσες διατάξεις του άρθρου 1 Ν.3723/2008, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στο πρόγραμμα θωράκισης της οικονομίας, σε συνδυασμό και με το άρθρο 44α ν.2190/1920.

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν.3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 (ΦΕΚ Α' 250/9.12.2008). Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16Γ του ν. 3864/2010 κατά το χρονικό διάστημα συμμετοχής του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών από την Τράπεζα χωρίς έγκριση του ΤΧΣ. Οι κατεχόμενες ίδιες μετοχές στο τέλος της χρήσης σχετίζονται με συναλλαγές οι οποίες διενεργούνται από τη θυγατρική εταιρεία Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ. στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, που απορρέουν από την ιδιότητά της ως ειδικού διαπραγματευτή.

43 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τακτικό αποθεματικό	74.809	114.108
Έκτακτο αποθεματικό	13.940	13.940
Αποθεματικό διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλακίου	(56.808)	94.491
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(165.570)	(165.664)
Λοιπά αποθεματικά	56.171	18.535
Αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(33.782)	7.193
Λοιπά αποθεματικά συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (Α)	(111.240)	82.604
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες (Β)	18.787	18.106
Σύνολο λοιπών αποθεματικών (Α) + (Β)	(92.453)	100.709

Η κατηγορία «Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες» περιλαμβάνει το «Αποθεματικό διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλακίου», το «Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών» και το «Αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)» από τις διακοπτόμενες δραστηριότητες.

Κίνηση λοιπών αποθεματικών	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	100.709	4.646
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(151.298)	52.294
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	(39.299)	6.469
Σχηματισμός λοιπών αποθεματικών	37.636	4.630
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(40.975)	7.193
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια και συνδέονται με στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	682	8.804
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	93	16.672
Υπόλοιπο λήξης	(92.453)	100.709

Κίνηση αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	94.490	42.196
Κέρδη/(ζημιές) από την αποτίμηση ομολόγων και ΕΓΕΔ	(92.630)	58.409
Κέρδη/(ζημιές) από την αποτίμηση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	(78.705)	61.611
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα από απομείωση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	37.466	2.100
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων	(75.051)	(48.291)
Αναβαλλόμενοι φόροι	53.443	(22.068)
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές και λοιπές προσαρμογές	4.180	534
Υπόλοιπο λήξης	(56.808)	94.490

Κίνηση αποτελεσμάτων εις νέον	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	(3.957.191)	(6.503.766)
Κέρδη/(ζημιές) μετά φόρων αναλογούντα στους ιδιοκτήτες μητρικής	(1.965.087)	2.562.089
Κέρδη/(ζημιές) από πωλήσεις ιδίων μετοχών	(52)	113
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	(1.625)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	1.664	(11.099)
Εξαγορές, πωλήσεις, απορροφήσεις, εκκαθαρίσεις και μεταβολές ποσοστών	(628)	(2.903)
Υπόλοιπο λήξης	(5.921.295)	(3.957.191)

44 Μέρισμα ανά μετοχή

Για τις χρήσεις του 2013 και του 2014 δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη ή αντίστοιχα ποσά από ελεύθερα προς διανομή αποθεματικά κατά τις διατάξεις του καταστατικού και του νόμου, οπότε τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 44α του Κ.Ν.2190/1920 και δεν επιτρέπεται η καταβολή μερισμάτων με τη μορφή μετρητών ή μετοχών.

Για το λόγο αυτό, η ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 16/5/2014 αποφάσισε τη μη διανομή μερισμάτων για τη χρήση του 2013, τόσο για τις κοινές, όσο και για τις προνομιούχες μετοχές. Για τους ίδιους λόγους, το Δ.Σ. της Τράπεζας θα εισηγηθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2015 τη μη διανομή μερισμάτων για τη χρήση του 2014.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3723/2008, οι Τράπεζες, για όσο διάστημα συμμετέχουν στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας του νόμου αυτού, δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε διανομή μερισμάτων στους μετόχους, το ύψος των οποίων να υπερβαίνει το ελάχιστο ποσοστό που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του Α.Ν.148/1967, όπως ισχύει.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Διοικητικά Συμβούλια των εν λόγω Τραπεζών, έχουν το δικαίωμα της αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Σημειώνεται επίσης ότι περαιτέρω περιορισμοί στη διανομή μερισμάτων προκύπτουν και με βάση τις διατάξεις του Νόμου 3864/2010 «Περί ιδρύσεως Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας», όπως ισχύει.

Σημειώνεται τέλος ότι, στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (Single Supervisory Mechanism - SSM) και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα υπάγονται στις διατάξεις της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2015/2) σχετικά με τις πολιτικές διανομής μερισμάτων, για την εφαρμογή συντηρητικής πολιτικής διανομής μερισμάτων για το οικονομικό έτος 2014, στο πλαίσιο του στόχου για την ενίσχυση της ασφάλειας και της ευρωστίας του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος, καθώς και στις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, που ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το Νόμο 4261/2014.

45 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (σημείωση 18)	2.381.784	1.593.396
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 19)	262.298	285.186
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 21)	16.129	7.567
	2.660.211	1.886.148

Το ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα των Διακοπτόμενων δραστηριοτήτων την 31/12/2014 ανέρχεται σε € 3.922 χιλ. (31/12/2013: € 2.318 χιλ.).

46 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.ά.) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης καθώς και των εξαρτώμενων/πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20% και δ) το ΤΧΣ, το οποίο αποτελεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 συνδεδεμένο μέρος της Τράπεζας Πειραιώς, μετά την ανακεφαλαιοποίησή της στο πλαίσιο του Νόμου 3864/2010. Δεν υπάρχουν σημαντικές συναλλαγές με άλλες συνδεδεμένες με το ΤΧΣ εταιρείες.

Οι συναλλαγές με το ΤΧΣ και με συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο δανείων	101.131	150.717
Υπόλοιπο καταθέσεων	34.595	28.515

Οι εγγυητικές επιστολές και οι ενέγγυες πιστώσεις προς τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την 31/12/2014 ανέρχονται σε € 3,4 εκατ. (31/12/2013: € 3,5 εκατ.). Τα συνολικά έσοδα που σχετίζονται με τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας για την περίοδο 1/1 - 31/12/2014 είναι € 3,6 εκατ. (1/1 - 31/12/2013: € 3,4 εκατ.) Τα συνολικά έξοδα που σχετίζονται με τα προαναφερόμενα συνδεδεμένα μέρη για την περίοδο 1/1 - 31/12/2014 είναι € 1,6 εκατ. (1/1 - 31/12/2013: € 0,7 εκατ.).

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη συνιστούν ελάχιστο ποσοστό επί του συνόλου των χορηγήσεων και εγγυητικών επιστολών αντίστοιχα του Ομίλου. Έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών του Ομίλου, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα. Οι χορηγήσεις προς συνδεδεμένα μέρη εξυπηρετούνται κανονικά και καμία πρόβλεψη δεν έχει σχηματιστεί για τα υπόλοιπά τους.

Αμοιβές μελών Διοίκησης	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μισθοί, αμοιβές, εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις	9.341	7.882
Προβλέψεις για προγράμματα και αποζημιώσεις τερματισμού υπηρεσίας	943	773

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για προγράμματα παροχών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης διαμορφώθηκε σε € 29,7 εκ., από € 26,6 εκ. την 31/12/2013. Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 40).

	Συγγενείς εταιρείες	
	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	125.463	35.657
Δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	936.575	243.991

Η αύξηση του υπολοίπου των καταθέσεων και λοιπών υποχρεώσεων, καθώς και του υπολοίπου των δανείων και λοιπών απαιτήσεων, οφείλεται κυρίως στη μεταφορά της εταιρείας Marfin Investment Group A.E. στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, από το χαρτοφυλάκιο του διαθέσιμου προς πώληση.

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Συνολικά έξοδα και κεφαλαιουχικές δαπάνες	(24.559)	(21.606)
Συνολικά έσοδα	12.620	11.483

Οι εγγυητικές επιστολές προς τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2014 ανέρχονται σε € 13,9 εκατ. (31/12/2013: 2,8 εκατ.).

47 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών

Εντός της χρήσης 2014, η Τράπεζα Πειραιώς και οι θυγατρικές της κατέβαλαν για την απόκτηση, την ίδρυση, καθώς και για τη συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών, συνολικό ποσό € 162.640 χιλ. Επιπρόσθετα, κατέβαλαν για την ίδρυση, καθώς και για τη συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών, συνολικό ποσό € 1.291 χιλ. Ακολουθεί η ανάλυση των μεταβολών στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών:

α) Απόκτηση ελέγχου ή ουσιώδους επιρροής:

Την 27/1/2014, η κατά 99,09% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Tellurion Two Ltd, απέκτησε το 100% της εταιρείας, Akinita Ltd LLC, καταβάλλοντας € 7. Η εταιρεία κατατάχτηκε στο χαρτοφυλάκιο των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Η Τράπεζα Πειραιώς A.E. απέκτησε το 99,95% της εταιρείας Marathon 1 Greenvale Rd LLC έναντι € 2,7 εκατ., η οποία κατηγοριοποιήθηκε στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών.

Την 3/11/2014, η Τράπεζα Πειραιώς απέκτησε το 99,7% της εταιρείας Συμμετοχική Θεαμάτων A.E. μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων της τελευταίας, η οποία κατατάχθηκε στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών, ενώ εντός του ίδιου μήνα αποκτήθηκε το υπόλοιπο 0,30%. Κατόπιν των ανωτέρω, με την από 31/12/2014 απόφαση Γενικής Συνέλευσης, η εταιρεία τέθηκε σε καθεστώς εκκαθάρισης.

Την 3 και 4 Νοεμβρίου 2014, ο Όμιλος απέκτησε το 100% της εταιρείας Ελληνική Θεαμάτων A.E., ενώ την 4/11/2014, το συνολικό ποσοστό του Ομίλου μεταβιβάστηκε στην αξία του € 1,00.

Κατά τη διάρκεια του Δεκεμβρίου 2014, η Τράπεζα επιβεβαίωσε τη δυνατότητα της απόκτησης περαιτέρω ποσοστού στη MIG, μέσω των μετοχών που είχε σαν ενέχυρο. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει την δυνατότητα της Τράπεζας να έχει επιρροή στον Όμιλο της MIG, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, και έτσι η επένδυση αυτή μεταφέρθηκε στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών και ενοποιήθηκε με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης το αρχικό κόστος προσδιορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματιστηριακή τιμή της 31/12/2014.

β) Ιδρύσεις Εταιριών:

Για τις παρακάτω νεοϊδρυθέσες εταιρείες το ποσό που καταβλήθηκε ανήλθε σε € 350,3 χιλ. Ειδικότερα:

Την 21/1/2014 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Κέντρο Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας Εξέλιξη Α.Ε., συμμετείχε στην ίδρυση της εταιρείας Γαία Επιχειρείν Α.Ε. αποκτώντας το 30% της εταιρείας. Η εταιρεία κατατάχθηκε στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών του Ομίλου.

Την 29/1/2014 ιδρύθηκε η εταιρεία, Όλγανος Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. απέκτησε το 32,27% της εταιρείας, κατατάσσοντάς την στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών.

Την 21/2/2014 οι κατά 99,09% θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, R.E. Anodus Two LTD και R.E. Anodus SRL, ίδρυσαν τις 100% θυγατρικές εταιρείες, Daphne Real Estate Consultancy SRL και Rhesus Development Projects SRL.

Την 11/4/2014 η κατά 99,98% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Bank Bulgaria A.D., ίδρυσε την εταιρεία Varna Asset Management EOOD. Η εταιρεία κατατάχθηκε στο χαρτοφυλάκιο των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Την 19/5/2014 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Πειραιώς Real Estate Α.Ε. ίδρυσε την κατά 100% θυγατρική της εταιρεία Piraeus Real Estate Tirana Sh.P.K.

Την 30/6/2014 η κατά 99,09% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., R.E. Anodus Two LTD και η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Tellurion LTD, ίδρυσαν την εταιρεία Priam Business Consultancy SRL. Η εταιρεία κατατάχθηκε στο χαρτοφυλάκιο των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου εντός του 3ου τριμήνου 2014.

Την 29/10/2014, η κατά 99,09% θυγατρική του Ομίλου, Tellurion Two LTD, ίδρυσε τις κατά 100% θυγατρικές της εταιρείες, Cielo Consultancy SH.P.K., Edificio Enterprise SH.P.K. και Tierra Projects SH.P.K., οι οποίες κατηγοριοποιήθηκαν στο χαρτοφυλάκιο θυγατρικών εταιρειών.

γ) Συμμετοχή σε αυξήσεις/μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου - Μεταβολές ποσοστών συμμετοχής:

Την 22/1/2014, η κατά 30% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 96,7 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 12/3/2014 η κατά 50,01% συγγενής συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus-TANEO Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ., αύξησε το ενεργητικό της κατά € 335 χιλ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε την αναλογία της διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 26/3/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Bank Beograd A.D., προχώρησε σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 25 εκατ. με την κεφαλαιοποίηση δανείου μειωμένης εξασφάλισης. Μετά την εν λόγω αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. παρέμεινε αμετάβλητο.

Κατά τη διάρκεια του 1ου τριμήνου του 2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου Piraeus FI Holding Ltd, κάλυψε εξ ολοκλήρου την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Clean Energy LP, καταβάλλοντας συνολικά € 181,25 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 24/4/2014 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κατέβαλε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου των κατά 100% θυγατρικών της εταιρειών, Piraeus Master GP Holding Ltd, Piraeus Equity Advisors Ltd και Piraeus Equity Investment Management Ltd ύψους € 30 χιλ., € 50 χιλ. και € 25 χιλ. αντίστοιχα, διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της σε κάθε εταιρεία.

Την 28/4/2014 και την 30/6/2014 η κατά 50,01% συγγενής συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus -TANEO Capital Fund A.K.E.Σ., αύξησε το ενεργητικό της κατά € 222 χιλ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 111 χιλ. διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 29/4/2014 η κατά 100% θυγατρική συμμετοχή του ομίλου, Piraeus Clean Energy LP, κατέβαλε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Clean Energy Holdings Ltd, ύψους € 60 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 30/4/2014 η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Clean Energy Holdings Ltd, κατέβαλε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Arigeo Energy Holdings Ltd, ύψους € 25 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Εντός του Ιουνίου 2014 η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Bank Egypt S.A.E., πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 18,4 εκατ., η οποία καλύφθηκε εξολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία αυξήθηκε σε 98,49% από 98,30%. Η εν λόγω αύξηση τελεί υπό την έγκριση των τοπικών εποπτικών αρχών.

Την 27/6/2014 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., κατέβαλε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Picas A.E., ύψους € 20 εκατ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια του 1ου εξαμήνου 2014, η κατά 30% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 833 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 249,9 χιλ.

Κατά τη διάρκεια του 1ου εξαμήνου 2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus FI Holding Ltd, κάλυψε εξ' ολοκλήρου την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Clean Energy LP, ύψους € 241,3 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια του 1ου εξαμήνου 2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κατέβαλε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus FI Holding LTD, ύψους € 422,5 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Εντός του Αυγούστου 2014, η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., JSC Piraeus Bank ICB, πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου συνολικού ύψους € 25,51 εκατ. (UAH 449,48 εκατ.) η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία ανήλθε σε 99,99%.

Την 9/9/2014, η κατά 98,47% θυγατρική του Ομίλου, Piraeus Bank Egypt Investment Company προχώρησε σε μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά EGP 23,13 εκατ. με επιστροφή μετρητών στους μετόχους της.

Κατά τη διάρκεια του 3ου τριμήνου 2014, η κατά 30% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της συνολικά κατά € 810,75 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 243,23 χιλ. διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Κατά τη διάρκεια του 3ου τριμήνου 2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κατέβαλε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus FI Holding LTD, ύψους € 181,25 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια του 3ου τριμήνου 2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία Ομίλου, Piraeus FI Holding Ltd, κάλυψε εξ' ολοκλήρου την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Clean Energy LP, ύψους € 181,25 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 13/10/2014, το 97% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, Piraeus Insurance Brokerage - Egypt S.A.E, μεταβιβάστηκε από τις εταιρείες Piraeus Bank Egypt Investment Company (58%) και Piraeus Bank Egypt S.A.E. (39%), με αποτέλεσμα να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο.

Την 14/10/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners Ltd, κατέβαλε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus FI Holding Ltd, ύψους € 181,3 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 18/11/2014, η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, New Updating Development Κτημ., Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε., προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 15 εκ., η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., χωρίς τη συμμετοχή της Πειραιώς Real Estate Α.Ε. Κατόπιν τούτου, το άμεσο ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία αυξήθηκε σε 83,52% από 5,67%, ενώ της Πειραιώς Real Estate Α.Ε μειώθηκε σε 16,48% από 94,33%.

Την 21/11/2014, η κατά 100% θυγατρική του Ομίλου, ΠΡΟΣΠΕΚΤ Ν.Ε.Π.Α., προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου με το ποσό των € 15 εκατ. το οποίο κάλυψε εξ ολοκλήρου η κατά 100% μητρική της εταιρεία, New Updating Development Κτημ., Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 22/12/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Bank Beograd A.D., προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 25,1 εκατ. με κεφαλαιοποίηση δανείου μειωμένης εξασφάλισης, χωρίς να μεταβληθεί το ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς στην εταιρεία.

Την 22/12/2014, η κατά 50,1% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Exus Software Ltd, αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 126,9 χιλ. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., κάλυψε μέρος της αναλογίας της, με αποτέλεσμα το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία να κατέλθει σε 49,9% και να μεταφερθεί στο χαρτοφυλάκιο συγγενών εταιρειών.

Την 29/12/2014 η κατά 66,7% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Εντροπία Κτηματική Α.Ε., προχώρησε στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 435 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., R.E. Anodus Ltd, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 290,1 χιλ. διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 30/12/2014, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., κάλυψε το σύνολο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε., ύψους € 85 εκατ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια του 4ου τριμήνου 2014, η συγγενής συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus – TANEQ Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ. αύξησε το ενεργητικό της κατά € 104,6 χιλ. Η Τράπεζα Πειραιώς κάλυψε την αναλογία της με το ποσό των € 52,3 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Κατά τη διάρκεια του 4ου τριμήνου 2014, η κατά 30% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 353,8 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100% θυγατρική της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 106,1 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Κατά τη διάρκεια του 4ου τριμήνου 2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία Ομίλου, Piraeus FI Holding Ltd, κάλυψε εξ ολοκλήρου την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Piraeus Clean Energy LP, ύψους € 181,25 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Η καθαρή εκροή από αυξήσεις ποσοστών σε θυγατρικές και εξαγορές θυγατρικών ανέρχεται σε € 185 χιλ. και αναλύεται ως εξής:

Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που αποκτήθηκαν	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Αύξηση ποσοστού σε θυγατρικές του Ομίλου	301	1.927
Εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	-	1.000
Μείον: Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα που εξαγοράστηκαν	(116)	(174.067)
	185	(171.140)

δ) Εκκαθαρίσεις - Πωλήσεις Εταιρειών:

Την 8/10/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Real Estate Consultants Doo, διαγράφηκε από το οικείο Μητρώο.

Την 2/12/2014, η κατά 98,49% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus – Egypt for Securities Brokerage Co., η οποία είχε τεθεί σε εκκαθάριση εντός του έτους, εκκαθαρίστηκε και διαγράφηκε από το οικείο Μητρώο.

Την 17/12/2014, οι κατά 100% θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, Topuni Investments Ltd., Albalate Company Ltd και Akimoria Enterprises Ltd, εκκαθαρίστηκαν και διαγράφηκαν από το οικείο Μητρώο.

Στις 4/12/2014 πραγματοποιήθηκε η διανομή του προϊόντος εκκαθάρισης της συγγενούς εταιρείας του Ομίλου Good Works Ενεργειακή Α.Ε. Φωτοβολταϊκών Έργων, στους μετόχους της.

Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εξαιρουμένων των ταμειακών διαθεσίμων που αποκτήθηκαν	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Πώληση (ολική/μερική)	-	9.171
Κέρδος/(Ζημία) από πώληση	-	15.427
Μείον: Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα που πωλήθηκαν	-	(3.738)
	0	20.859

ε) Λοιπές αλλαγές - Μετασχηματισμοί:

Η κατά 49,90% συγγενής εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Exodus Α.Ε., άλλαξε το διακριτικό της τίτλο σε Exus Α.Ε.

Εντός του 1ου εξαμήνου 2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., Millennium ΑΕΔΑΚ, μετονομάστηκε σε Geniki Asset Management ΑΕΔΑΚ με διακριτικό τίτλο Geniki ΑΕΔΑΚ.

Την 4/4/2014 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. μεταβίβασε στη Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. το 100% της Geniki Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. έναντι € 2,1 εκατ.

Την 17/6/2014 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., συγχώνευσε δια απορροφήσεως, την κατά 100% θυγατρική της εταιρεία Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Την 15/9/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., New Evolution Α.Ε., μεταβίβασε την κατά 100% θυγατρικής της, Προσπεκτ Ν.Ε.Π.Α., στην κατά 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, New Updating Development Κτηματική Τουριστική & Αναπτυξιακή Α.Ε.

Την 16/09/2014, η κατά 99,09% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Akinita Ltd LLC, μετονομάστηκε σε Akinita Ukraine LLC.

Την 22/9/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., New Evolution Α.Ε. μετονομάστηκε σε ΗΜΙΘΕΑ Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης Νοσηλευτικών Μονάδων και Ιατρικών Διαγνωστικών Κέντρων και Παροχής Συναφών Υπηρεσιών, με διακριτικό τίτλο ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., η οποία απέκτησε τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της νοσηλευτικής μονάδας «Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν», ως οικονομικού συνόλου των δικαιωμάτων ενεργητικού της (ακίνητα, κινητά, διακριτικοί τίτλοι κ.λ.π.), στο πλαίσιο διαδικασίας δημόσιου αναγκαστικού πλειστηριασμού, που ολοκληρώθηκε εντός του 4ου τριμήνου του 2014. Πρόθεση της Τράπεζας είναι να ξεκινήσει τις διαδικασίες αποεπένδυσης από την εν λόγω θυγατρική εταιρεία και για το λόγο αυτό θα ξεκινήσουν οι σχετικές ενέργειες, ευθύς αμέσως μετά την ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης της εταιρείας, που υλοποιείται ήδη, σε συνεργασία με εξειδικευμένο εξωτερικό σύμβουλο. Ο επιμερισμός του κόστους εξαγοράς των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αποκτήθηκαν, θα ολοκληρωθεί εντός 12μήνου από την ημερομηνία εξαγοράς ήτοι εντός του επόμενου έτους με βάση τις προβλεπόμενες διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων».

Την 31/10/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., Geniki Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., μετονομάστηκε σε Geniki Special Business Services Α.Ε.

Με την υπ. Αριθμ. 61164/20.11.2014 εγκριτική απόφαση του Υπ. Αν & Ανταγωνιστικότητας και την υπ. Αριθμ. 61241/20.11.2014 ανακοίνωση καταχώρισης στο ΓΕΜΗ, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση με εξαγορά (απορρόφηση) από την Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., της κατά 100% θυγατρικής της εταιρείας, Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. Κατόπιν τούτου, οι κατά 100% θυγατρικές εταιρείες της Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., Γενική Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών & Συμβούλων Α.Ε., Γενική Ενημέρωσης και Ρύθμισης Α.Ε. και Geniki Special Business Services Α.Ε. , καθώς και η κατά 80% θυγατρική της εταιρεία Γενική Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης Α.Ε., έχουν καταστεί πλέον άμεσες θυγατρικές της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. Επίσης, μέσω του εν λόγω εταιρικού μετασχηματισμού, αυξήθηκε το άμεσο ποσοστό της Τράπεζας Πειραιώς στις συγγενείς της εταιρείες, Τειρεσίας Α.Ε. και Πύρριχος Α.Ε., αυξάνοντας έτσι το άμεσο ποσοστό συμμετοχής σε 23,53% από 22,30% και σε 50,77% από 34,65% αντίστοιχα.

48 Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2014 και 2013 οι αμοιβές των νόμιμων ορκωτών ελεγκτών λογιστών του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα, βάσει του άρθρου 43α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 του Ν.3756/2009.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τακτικός - υποχρεωτικός έλεγχος	3.465	3.574
Φορολογικός έλεγχος	671	701
Άλλες υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	1.070	879
Λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	595	945
Σύνολο	5.802	6.100

49 Εξαγορές και απόκτηση τραπεζικών δραστηριοτήτων στη χρήση 2013

α. Απόκτηση ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών

Στις 26/3/2013 ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς απέκτησε τις ελληνικές τραπεζικές δραστηριότητες των Κυπριακών Τραπεζών «Τράπεζα Κύπρου», «Cyprus Popular Bank» (CPB) και «Ελληνική Τράπεζα» έναντι συνολικού τιμήματος € 524 εκατ. Από την ανωτέρω συναλλαγή προέκυψε αρνητική υπεραξία ποσού € 3,4 δις, η οποία αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2013.

β. Εξαγορά της Millennium Bank A.E.

Στις 19/6/2013 ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς εξαγόρασε το συνολικό ποσοστό συμμετοχής 100% της Millennium BCP στη θυγατρική της στην Ελλάδα Millennium Bank A.E. με σύνολο ενεργητικού € 4,6 δις, έναντι συνολικού τιμήματος € 1 εκατ.

Από την ανωτέρω συναλλαγή προέκυψε αρνητική υπεραξία ποσού € 308,4 εκ. η οποία αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2013. Τον Δεκέμβριο του 2013 η Τράπεζα έχοντας λάβει όλες τις απαραίτητες νομικές και εποπτικές εγκρίσεις, ολοκλήρωσε την λειτουργική και πληροφοριακή ενοποίηση με το πρώην δίκτυο καταστημάτων της Millennium Bank.

γ. Ολοκλήρωση του επιμερισμού του κόστους εξαγοράς της Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε.

Εντός του 2013 ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιμερισμού του κόστους εξαγοράς της Γενικής Τράπεζας Α.Ε. Ως εκ τούτου, η επιπρόσθετη αρνητική υπεραξία από την εξαγορά της Γενικής Τράπεζας Α.Ε. σε σχέση με την αρνητική υπεραξία που προσωρινώς είχε αναγνωρισθεί στις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2012 ανήλθε σε περίπου € 3,9 εκατ. Η διαφορά αυτή αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης 2013.

δ. Ολοκλήρωση του επιμερισμού του κόστους εξαγοράς της πρώην ΑΤΕbank Α.Ε.

Εντός του 2013 ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιμερισμού του κόστους εξαγοράς της ΑΤΕbank Α.Ε. Η αρνητική υπεραξία ύψους € 84,4 εκατ. αναγνωρίστηκε στο κονδύλι "Αρνητική υπεραξία εξαγορών" στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2013.

50 Αλλαγή παρουσίασης οικονομικών πληροφοριών συγκριτικής χρήσης

Στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31/12/2014, τα «Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου» περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Ως εκ τούτου, στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31/12/2013, άλλαξε η παρουσίαση του κονδυλίου «Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου» ποσού € 196,9 εκατ. και συμπεριλήφθηκε στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

Επίσης, στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της περιόδου 1/1 - 31/12/2014, τα «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου» περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Ως εκ τούτου, στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της περιόδου 1/1 - 31/12/2013, άλλαξε η παρουσίαση του κονδυλίου «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου» ποσού € 83,1 εκατ. και συμπεριλήφθηκε στο κονδύλι «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

51 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

- Στις 7 Ιανουαρίου 2015, αναφορικά με τη διαδικασία άσκησης Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («warrants»), η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι, μετά το διακανονισμό των εντολών άσκησης warrants, ασκήθηκαν συνολικά 3.568 warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κατοχής του ΤΧΣ. Τα ασκηθέντα warrants αντιστοιχούσαν σε 15.969 κοινές μετοχές, ήτοι στο 0,00026% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου, με αντίστοιχη αύξηση των εν κυκλοφορία μετοχών (freefloat). Το αναλογούν ποσό το οποίο καταβλήθηκε από τους ασκήσαντες τα warrants προς το ΤΧΣ ήταν € 28.911,87. Σε συνέχεια της 3ης αυτής άσκησης των warrants, το ποσοστό του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας διαμορφώθηκε στο 66,93%.
- Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2015 εξελέγη ο κ. Απόστολος Ταμβακάκης ως Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους κ. Γεώργιου Αλεξανδρίδη, ενώ αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου μέλους από την εποπτική Αρχή (SSM/ECB) σύμφωνα με το νέο πλαίσιο εποπτείας σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Στις 4 Φεβρουαρίου 2015 η ΕΚΤ αποφάσισε να μην δέχεται ως ενέχυρο για την αναχρηματοδότηση τα ελληνικά κρατικά ομόλογα και τα ομόλογα με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μετά τις 11 Φεβρουαρίου, απόφαση που αναμένεται να επανεξετασθεί βάσει της επιτυχούς πορείας υλοποίησης του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας (MFFA) που παρατάθηκε έως τις 30 Ιουνίου 2015.

- Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 2015, έγινε αποδεκτή η παραίτηση του κ. Παναγιώτη Ρουμελιώτη από τη θέση του Αντιπροέδρου και Μη Εκτελεστικού Μέλους του ΔΣ, ενώ σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος εξέλεξε στις 18 Μαρτίου 2015 τον κ. Νικόλαο Χριστοδουλάκη. Σημειώνεται ότι αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου μέλους από την εποπτική Αρχή (SSM/ ECB).
- Στις 9 Μαρτίου 2015, η εταιρεία PASAL Development A.E ανακοίνωσε ότι σύναψε συμφωνία με την Τράπεζα Πειραιώς για τη διευθέτηση των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας έναντι της Τράπεζας. Σε συνέχεια της συμφωνίας, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι στις 23 Μαρτίου 2015 απέκτησε από την PASAL A.E. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ 20.353.776 μετοχές εκδόσεως TRASTOR A.E.E.A.Π. των οποίων τα δικαιώματα ψήφου κατείχε έμμεσα ήδη από την 07/10/2014, που τελούσαν σε αναστολή βάσει δικαστικών αποφάσεων και δεν μπορούσαν να εξασκηθούν. Συνεπώς, ο συνολικός αριθμός και το ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει, άμεσα και έμμεσα η Τράπεζα Πειραιώς ανέρχεται σε 38.953.302 και 70,9684% αντίστοιχα. Περαιτέρω, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε στις 27 Μαρτίου 2015 ότι δυνάμει συμφωνίας που συνήψε με την PASAL A.E. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ στις 23 Μαρτίου 2015, διέθεσε στην τελευταία δικαίωμα προαίρεσης αγοράς 10.176.888 κοινών μετοχών εκδόσεως TRASTOR A.E.E.A.Π. που αντιστοιχούν σε ποσοστό 18,54% επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου του υφισταμένου μετοχικού κεφαλαίου της TRASTOR A.E.E.A.Π.
- Στις 19 Μαρτίου 2015, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι με σχετική Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 104/6.3.2015) ορίστηκε ο κ. Γεράσιμος Τσιαπάρας ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας (αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου εκπροσώπου από την εποπτική Αρχή, SSM/EKT), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3723/2008, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Αθανάσιου Τσούμα. Η θητεία του ανωτέρω εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου αρχίζει με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λήγει με τη λήξη συμμετοχής της Τράπεζας στις διατάξεις του ν. 3723/2008, όπως ισχύει.
- Τέλος, στο πλαίσιο της επιδείνωσης των συνθηκών ρευστότητας που παρατηρείται στην ελληνική τραπεζική αγορά από τον Δεκέμβριο 2014 και κατά τους πρώτους μήνες του 2015, επισημαίνεται ότι ανάλογη πορεία εμφανίζουν οι καταθέσεις και της Τράπεζας Πειραιώς στην Ελλάδα, με υποχώρηση αντίστοιχη του μεριδίου αγοράς της (€ -7 δις κατά τους μήνες Ιανουάριο-Φεβρουάριο 2015 έναντι εκροής της αγοράς € -21 δις αντίστοιχα). Υπογραμμίζεται ότι οι καταθετικές εκροές δεν συνοδεύονται από άνοδο του επιτοκιακού κόστους, ενώ μεγάλο τμήμα τους διοδεύεται σε νόμισμα σε κυκλοφορία και μικρό μόνο μέρος αυτών μεταφέρονται μέσω εμβασμάτων εκτός Ελλάδος. Η μεγαλύτερη ως την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων εκροή σημειώθηκε κατά τον μήνα Ιανουάριο, ενώ από τα τέλη Φεβρουαρίου οι εκροές καταθέσεων ιδιωτικού τομέα έχουν περιορισθεί σημαντικά. Η υποχώρηση των καταθέσεων (όπως και η μείωση των διατραπεζικών συναλλαγών) αναπληρώνεται με αύξηση της ρευστότητας μέσω Ευρωσυστήματος, η οποία ανήλθε στα € 29 δις για την Τράπεζα Πειραιώς στο τέλος Φεβρουαρίου 2015 (από € 14 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2014) έναντι € 104 δις για το σύνολο της αγοράς (από € 56 δις αντίστοιχα).

Αθήνα, 31η Μαρτίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
& C.E.O.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΟΜΙΛΟΥ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ

ΜΙΧΑΗΛΗΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΛΕΚΚΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 570154

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 696769

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2014

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 31η Μαρτίου 2015 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbankgroup.com

Πίνακας Περιεχομένων των Οικονομικών Καταστάσεων

Καταστάσεις	Σελίδα
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	2
Κατάσταση Συγκεντρωτικού Συνολικού Εισοδήματος	3
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	4
Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια	5
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6
Σημειώσεις επί των Ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων:	
1 Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα	7
2 Γενικές λογιστικές αρχές της Τράπεζας	7
2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	7
2.2 Ξένα νομίσματα	14
2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	14
2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας (deferred day one profit and loss)	17
2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων	17
2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών	17
2.7 Έσοδα από μερίσματα	18
2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	18
2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων	19
2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	19
2.11 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων	21
2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	22
2.13 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	24
2.14 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	24
2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού	25
2.16 Ενσώματα πάγια στοιχεία	26
2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα	27
2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	28
2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	28
2.20 Μισθώσεις	29
2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	30
2.22 Προβλέψεις	30
2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	31
2.24 Παροχές σε εργαζομένους	31
2.25 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι	32
2.26 Επιμέτρηση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	33
2.27 Μετοχικό κεφάλαιο	35
2.28 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια	35
2.29 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος	35
2.30 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών	36

2.31	Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας	36
2.32	Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	36
2.33	Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	36
3	Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	37
3.1	Πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων	38
3.2	Διαχείριση πιστωτικών κινδύνων	51
3.3	Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	60
3.4	Ρυθμίσεις δανείων	63
3.5	Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα	65
3.6	Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	65
3.7	Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	67
3.8	Κίνδυνος αγοράς	69
3.9	Κίνδυνος συναλλάγματος	71
3.10	Κίνδυνος επιτοκίου	72
3.11	Κίνδυνος ρευστότητας	75
3.12	Εύλογες αξίες στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	80
3.13	Υπηρεσίες θεματοφυλακής	84
3.14	Κεφαλαιακή επάρκεια	85
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	87
5	Ανάλυση κατά τομέα	94
6	Καθαρά έντοκα έσοδα	98
7	Καθαρά έσοδα προμηθειών	98
8	Έσοδα από μερίσματα	98
9	Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	99
10	Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	99
11	Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	99
12	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	100
13	Έξοδα διοίκησης	100
14	Φόρος εισοδήματος	100
15	Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή	103
16	Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων	104
17	Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	104
18	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	104
19	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	105
20	Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	106
21	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	106
22	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	107
23	Χρεόγραφα διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	109
24	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	110
25	Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	110
26	Άυλα στοιχεία ενεργητικού	114
27	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	115
28	Επενδύσεις σε ακίνητα	116

29	Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	117
30	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	117
31	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	117
32	Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	118
33	Υποχρεώσεις προς πελάτες	118
34	Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	119
35	Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	120
36	Λοιπές υποχρεώσεις	120
37	Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	121
38	Αναβαλλόμενοι φόροι	121
39	Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	122
40	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	126
41	Μετοχικό κεφάλαιο	127
42	Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	129
43	Μέρισμα ανά μετοχή	129
44	Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	130
45	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	130
46	Απορρόφηση Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.	132
47	Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	133
48	Εξαγορές και απόκτηση τραπεζικών δραστηριοτήτων στη χρήση 2013	133
49	Αλλαγή παρουσίασης οικονομικών πληροφοριών συγκριτικής χρήσης	133
50	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	134

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6	3.001.573	2.966.649
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	6	(1.360.615)	(1.671.502)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		1.640.958	1.295.146
Έσοδα προμηθειών	7	247.284	209.596
Έξοδα προμηθειών	7	(28.904)	(20.805)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		218.381	188.791
Έσοδα από μερίσματα	8	20.442	19.996
Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	9	(76.330)	108.794
Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	10	72.814	59.145
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	11	193.423	68.072
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	48	-	3.498.037
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		2.069.687	5.237.980
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	12	(581.678)	(629.271)
Έξοδα διοίκησης	13	(483.658)	(473.664)
Αποσβέσεις	26, 27	(114.752)	(73.326)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		(1.180.088)	(1.176.261)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		889.599	4.061.720
Απομείωση αξίας δανείων	22	(3.593.805)	(1.886.247)
Απομείωση αξίας λοιπών απαιτήσεων	30	(105.751)	(73.472)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών		(314.407)	(319.998)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	26, 27	(16.389)	(13.026)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	37	(2.073)	(2.600)
Λοιπές προβλέψεις	37	(6.336)	(3.449)
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		(3.149.161)	1.762.927
Φόρος εισοδήματος	14	1.083.961	743.401
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ		(2.065.200)	2.506.328
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή (σε ευρώ):			
- Βασικά και Προσαρμοσμένα	15	(0,3529)	0,8831

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Κέρδη/ (ζημίες) μετά φόρων (Α)		(2.065.200)	2.506.328
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	16, 42	(152.815)	47.209
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	16, 42	(38.365)	6.252
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)		(191.181)	53.461
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)		(2.256.381)	2.559.789

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	17	2.864.234	1.912.478
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	18	932.793	1.163.172
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	20	110.173	44.875
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	19	506.941	321.307
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	21	63.632	6.353
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	22	53.987.068	57.399.117
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	23	2.059.917	888.538
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	24	14.273.935	15.569.474
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	29	10.307	10.307
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	30	523.883	351.498
Επενδύσεις σε ακίνητα	28	321.636	291.058
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	25	1.691.120	1.707.317
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	25	279.154	291.901
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	27	838.804	785.813
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	26	238.448	222.427
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	38	3.950.983	2.706.304
Λοιπές απαιτήσεις	30	1.950.071	2.105.932
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		84.603.099	85.777.870
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	31	24.566.067	27.251.988
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33	50.240.344	48.498.391
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	32	1.853	549
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	19	538.260	325.996
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	34	661.341	305.263
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		9.007	17.583
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	39	192.198	145.844
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	37	27.665	20.879
Λοιπές υποχρεώσεις	36	747.116	686.283
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	35	232.381	256.004
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		77.216.232	77.508.781
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	41	1.830.594	2.271.770
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	41	11.393.315	10.008.734
Λοιπά αποθεματικά	42	(7.449)	183.732
Αποτελέσματα εις νέον	42	(5.829.593)	(4.195.148)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		7.386.867	8.269.089
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		84.603.099	85.777.870

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2013		1.092.998	2.953.356	130.271	(6.920.981)	(2.744.356)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	16			53.461		53.461
Αποτελέσματα μετά φόρων	42				2.506.328	2.506.328
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2013		0	0	53.461	2.506.328	2.559.788
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	41	1.487.471	6.746.680			8.234.151
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	41	(308.698)	308.698			0
Απορρόφηση Millennium Bank					219.506	219.506
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013		2.271.770	10.008.734	183.732	(4.195.148)	8.269.089
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2014		2.271.770	10.008.734	183.732	(4.195.148)	8.269.089
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	16, 42			(191.181)		(191.181)
Αποτελέσματα μετά φόρων	42				(2.065.200)	(2.065.200)
Σύνολο αναγνωρισμένων καθαρών εσόδων χρήσης 2014		0	0	(191.181)	(2.065.200)	(2.256.381)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	41	308.824	1.384.581			1.693.404
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	41	(750.000)				(750.000)
Απορρόφηση εταιρειών					430.755	430.755
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2014		1.830.594	11.393.315	(7.449)	(5.829.593)	7.386.867

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες</i>			
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων		(3.149.161)	1.762.927
Προσαρμογή κερδών/ ζημιών προ φόρων:			
Προστίθενται: προβλέψεις και απομειώσεις		4.038.759	2.298.793
Προστίθενται: αποσβέσεις	26, 27	114.752	73.326
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξοδότηση	12, 39	68.478	11.600
(Κέρδη)/ ζημιές από αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(98.061)	(27.435)
(Κέρδη)/ ζημιές από επενδυτικές δραστηριότητες		(85.249)	(65.352)
Αφαιρείται: αρνητική υπεραξία εξαγορών	48	-	(3.498.036)
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>		889.518	555.822
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>			
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθεσίμων στην Κεντρική Τράπεζα		(150.699)	(104.919)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		(87.806)	59.390
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα		268.506	1.393.732
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες		1.603.463	953.446
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους		1.295.539	(650.481)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών		(57.280)	29.035
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(332.453)	340.583
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(2.790.574)	(7.036.458)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		1.304	(21.404)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		(325.825)	22.107
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		196.672	(59.679)
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή του φόρου εισοδήματος</i>		510.366	(4.518.826)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε		(616)	(5.127)
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες		509.750	(4.523.953)
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</i>			
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	27, 28	(120.871)	(90.559)
Πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		37.705	2.501
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	26	(37.633)	(38.891)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εταιρείας διακρατούμενης προς πώληση		-	(172.057)
Αγορά χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		(6.780.095)	(7.847.900)
Πώληση/ λήξη χρεογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		5.400.064	11.336.356
Εξαγορές θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου		(145.552)	(46.058)
Πώληση θυγατρικών εταιρειών		2.136	10.878
Εξαγορές συγγενών εταιρειών και συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	25	(363)	(19.105)
Πώληση συγγενών εταιρειών		1.200	4
Είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές εταιρείες		3.000	2.970
Είσπραξη μερισμάτων από συγγενείς εταιρείες	8	1.694	2.718
Είσπραξη μερισμάτων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	8	13.232	13.258
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες		(1.625.484)	3.154.116
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες</i>			
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		305.588	(269.529)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		1.673.519	1.180.322
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	41	(750.000)	-
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		1.229.107	910.793
Συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών ισοδυνάμων		21.054	(20.836)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων (Α)		134.428	(479.880)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης (Β)		1.040.989	1.389.560
Ταμειακά διαθέσιμα κατά την μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ελληνικού δικτύου κυπριακών τραπεζών (Γ)		-	11.696
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα από απορροφήσεις εταιριών (Δ)		750.723	119.613
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης (Α)+(Β)+(Γ)+(Δ)	44	1.926.139	1.040.989

1. Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, τις διατάξεις του Ν. 3601/2007 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού, σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή ανατίθενται από τον νόμο στις Τράπεζες.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει την έδρα της στην Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, Αθήνα. Η Τράπεζα Πειραιώς αναπτύσσει δραστηριότητες στην Ελλάδα και στο Λονδίνο (Ην. Βασίλειο). Η Τράπεζα απασχολεί συνολικά 14.418 άτομα.

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μια σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/X.A. (Large Cap, Banks), FTSE (Greece, RAFI, Med 100), MSCI (Emerging Markets, EM EMEA, Greece), Euro Stoxx (TMI, TMI Banks, Greece TM) και S&P (Global BMI, Developed BMI, Greece BMI), Dow Jones Sustainability Index (Emerging Markets).

2. Γενικές λογιστικές αρχές της Τράπεζας

Οι λογιστικές αρχές της Τράπεζας Πειραιώς, που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, παρατίθενται παρακάτω. Οι λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

2.1 Βάση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

Βάση κατάρτισης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες, που εκδόθηκαν και ήταν σε ισχύ, κατά το χρόνο σύνταξης των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς καταρτίζονται σε ευρώ. Στις επισυναπτόμενες οικονομικές καταστάσεις τα κονδύλια παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) και οι στρογγυλοποιήσεις πραγματοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα. Σημειώνεται ότι τα κονδύλια της κατάστασης οικονομικής θέσης την 31/12/2014 δεν είναι συγκρίσιμα με τα κονδύλια την 31/12/2013, καθώς η Τράπεζα Πειραιώς απορρόφησε τη Γενική Τράπεζα Α.Ε. την 21/11/2014. Επιπρόσθετα, τα κονδύλια της κατάστασης αποτελεσμάτων της χρήσης 2014 δεν είναι συγκρίσιμα με τα κονδύλια της χρήσης 2013, καθώς η Τράπεζα Πειραιώς α) στις 26/03/2013 απέκτησε τις ελληνικές τραπεζικές δραστηριότητες της Τράπεζας Κύπρου, της Cyprus Popular Bank και της Ελληνικής Τράπεζας, β) στις 9/12/2013 απορρόφησε την Millennium Bank Α.Ε και γ) στις 21/11/14 απορρόφησε τη Γενική Τράπεζα Α.Ε.

Βασική αρχή κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το ιστορικό κόστος, το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των επενδύσεων σε ακίνητα. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών, οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώρηση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις.

Αρχή Συνέχισης της Δραστηριότητας

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Η Διοίκηση της Τράπεζας, αξιολογώντας όλα τα παρακάτω, εκτιμά ότι η Τράπεζα θα συνεχίσει απρόσκοπτα τη λειτουργία της για το ορατό μέλλον:

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας, σε συνδυασμό με τις πολιτικές εξελίξεις, παραμένει ο βασικός παράγοντας κινδύνου για τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο. Η παρατεταμένη ύφεση των τελευταίων 6 ετών οδήγησε στην συσσωρευμένη απώλεια περίπου του 25% του ΑΕΠ. Το 2014 η οικονομία επανήλθε σε ρυθμό ανάπτυξης (0,8%) και επετεύχθη πρωτογενές πλεόνασμα, το οποίο όμως περιορίζεται στο 0,3% του ΑΕΠ και υπολείπεται του στόχου του 1,5% (που έθεσε η νεοεκλεγείσα κυβέρνηση). Στο έκτακτο Eurogroup της 20ης Φεβρουαρίου 2015, η νεοεκλεγείσα κυβέρνηση συμφώνησε με την ΕΕ, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ (εφεξής «Θεσμοί»), την τετράμηνη παράταση της υπάρχουσας δανειακής σύμβασης (Master Financial Assistance Facility Agreement - MFFA), με σκοπό την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του τρέχοντος προγράμματος και την επίτευξη μίας ενδεχόμενης μελλοντικής νέας συμφωνίας.

Στις 23 Φεβρουαρίου, η Ελληνική κυβέρνηση παρουσίασε στους Θεσμούς, μια αρχική λίστα μεταρρυθμίσεων η οποία θα πρέπει να οριστικοποιηθεί μέχρι το τέλος Απριλίου 2015. Η εκταμίευση της τελευταίας δόσης του προηγούμενου προγράμματος που δεν έχει γίνει ή και η οποιαδήποτε έγκριση από τους Θεσμούς για επιπλέον χρηματοδότηση, θα εξαρτηθεί από την επιτυχή ολοκλήρωση της αξιολόγησης και την από κοινού συμφωνία για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις.

Οι παραπάνω εξελίξεις δημιουργούν σημαντικές αβεβαιότητες αναφορικά με την πορεία της Ελληνικής οικονομίας, οι οποίες είναι πιθανό να έχουν σημαντική αρνητική επίδραση στην κεφαλαιακή βάση και τη ρευστότητα του τραπεζικού κλάδου. Η Διοίκηση της Τράπεζας παρακολουθεί στενά τα τεκταινόμενα και αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την επίδραση που πιθανώς να έχουν στις εργασίες της τυχόν αρνητικές εξελίξεις στους τομείς αυτούς.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Τον Απρίλιο 2014, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου ύψους €1,75 δισ. που σκοπό είχε: α) την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών, όπως αυτές προσδιορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος τον Μάρτιο 2014 (€ 425 εκατ. στο βασικό σενάριο (δεσμευτικό) και € 757 εκατ. στο δυσμενές σενάριο), β) τη βελτίωση της ποιότητας της κεφαλαιακής σύνθεσης της Τράπεζας μέσω της εξαγοράς των προνομιούχων μετοχών συνολικής ονομαστικής αξίας € 750 εκατ. (ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2014) και γ) την περαιτέρω ενίσχυση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας.

Η Τράπεζα Πειραιώς συμμετείχε, ως μία από τις 128 συστημικά σημαντικές ευρωπαϊκές τράπεζες, στη διαδικασία «Συνολικής Αξιολόγησης (Comprehensive Assessment)», που διεξήχθη από την ΕΚΤ στο πλαίσιο της δημιουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού των Τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (SSM). Η αξιολόγηση των τραπεζών, η οποία ξεκίνησε τον Νοέμβριο 2013 και ολοκληρώθηκε με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων στις 26 Οκτωβρίου 2014, διενεργήθηκε με σημείο αναφοράς τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2013 («Στατικός Ισολογισμός») και το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Πειραιώς («Δυναμικός Ισολογισμός»). Η αξιολόγηση της Τράπεζας βάσει του «Στατικού Ισολογισμού» και του «Δυναμικού Ισολογισμού» προσομοιώθηκε υπό παραδοχές «βασικού» και «δυσμενούς» σεναρίου.

Υπό την προσέγγιση του Δυναμικού Ισολογισμού, η Τράπεζα Πειραιώς εμφάνισε κεφαλαιακό δείκτη Common Equity Tier 1 ("CET1") 11,4% στο «βασικό» σενάριο και 6,7% στο «δυσμενές» σενάριο, έναντι ελάχιστης απαίτησης για δείκτες 8,0% και 5,5% αντίστοιχα. Ο Στατικός Ισολογισμός, σε συνδυασμό με την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 1,75 δισ., η οποία πραγματοποιήθηκε τον

Απρίλιο 2014 και μετά την αποπληρωμή των € 750 εκατ. προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου τον Μάιο 2014, οδηγεί σε δείκτη CET1 της Τράπεζας στο 10,7% και 6,1% στο «βασικό» και στο «δυσμενές» σενάριο αντίστοιχα. Αυτοί οι δείκτες δεν λαμβάνουν υπόψη το όφελος από τη δυνατότητα μετατροπής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση (Ν. 4302/2014 μετά και την από 16 Οκτωβρίου 2014 νομοθετική τροποποίηση).

Με βάση τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης που διενεργήθηκε από την ΕΚΤ, δεν προκύπτουν πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες για την Τράπεζα Πειραιώς.

Ρευστότητα

Κατά τους πρώτους 2 μήνες του 2015, το Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα υποχρεώθηκε να αντλήσει ρευστότητα από τον έκτακτο μηχανισμό ρευστότητας (ELA) για να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες που προέκυψαν λόγω της απόφασης της ΕΚΤ να αναστείλει την αποδοχή τίτλων εκδόσεως ή εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, αλλά και λόγω της σημαντικής μείωσης των εγχώριων καταθέσεων. Η εξάρτηση του συνόλου των Τραπεζών στο Ευρωσύστημα αυξήθηκε από περίπου € 43 δισ. στο τέλος Νοεμβρίου 2014, σε λίγο άνω των € 100 δισ. στο τέλος Φεβρουαρίου 2015, εκ των οποίων περίπου € 70 δισ. από τον ELA.

Η παροχή ρευστότητας από τον ELA χορηγείται σε κεφαλαιακά επαρκή πιστωτικά ιδρύματα με εξασφάλιση αποδεκτά στοιχεία του ενεργητικού και αξιολογείται σε 15ήμερη βάση από την ΕΚΤ. Η Διοίκηση της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή κεφαλαιακή της βάση, τα διαθέσιμα αποδεκτά ενέχυρα και τη δέσμευση του Ευρωσυστήματος για παροχή ρευστότητας εφόσον η χώρα παραμείνει εντός Ευρωπαϊκού προγράμματος, εκτιμά ότι θα μπορέσει να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές της ανάγκες.

Νέα Λογιστικά Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις

Ακολουθούν τα νέα λογιστικά πρότυπα, οι διερμηνείες, καθώς και οι τροποποιήσεις στα υφιστάμενα λογιστικά πρότυπα που έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικά για την τρέχουσα χρήση (ενότητα Α) ή για μεταγενέστερες χρήσεις (ενότητες Β και Γ).

Α) Τα ακόλουθα νέα Δ.Π.Χ.Α. και τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από 1.1.2014:

- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σε συνέχεια της έκδοσης του Δ.Π.Χ.Α. 10, που αντικατέστησε τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 27, αναφορικά με τον έλεγχο και την ενοποίηση, το Δ.Λ.Π. 27 μετονομάστηκε σε «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» και πλέον περιλαμβάνει τον απαιτούμενο λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις για επενδύσεις σε θυγατρικές, σε κοινοπραξίες και σε συγγενείς εταιρείες, όταν η επιχείρηση συντάσσει ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), «Επενδύσεις σε Συγγενείς Εταιρείες και Κοινοπραξίες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Λ.Π. 28 περιγράφει το λογιστικό χειρισμό για τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και παραθέτει τις απαιτήσεις για την ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 10 θέτει τις αρχές για την κατάρτιση και παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όταν η επιχείρηση ελέγχει μία ή περισσότερες εταιρείες.

- **Δ.Π.Χ.Α. 11, «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 11 θέτει τις αρχές για τις χρηματοοικονομικές αναφορές των μερών σε ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο. Οι συμφωνίες μεταξύ μερών κατηγοριοποιούνται είτε ως από κοινού ελεγχόμενες δραστηριότητες είτε ως κοινοπραξίες. Η ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι υποχρεωτική για τα μέρη σε μία κοινοπραξία.
- **Δ.Π.Χ.Α. 12, «Γνωστοποίηση των Επενδύσεων σε Άλλες Εταιρείες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 12 έχει εφαρμογή στις επιχειρήσεις, που έχουν επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, σε σχήματα υπό κοινό έλεγχο, σε συγγενείς εταιρείες ή σε μη ενοποιούμενες εταιρείες. Το Δ.Π.Χ.Α. 12 απαιτεί από τις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν πληροφόρηση, που δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τη φύση και τους κινδύνους των επενδύσεων σε άλλες εταιρείες, καθώς και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 11 και Δ.Π.Χ.Α. 12 (Τροποποίηση), «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, Σχήματα υπό κοινό έλεγχο και Γνωστοποίηση των Επενδύσεων σε Άλλες Εταιρείες: Οδηγίες Μετάβασης» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση των Δ.Π.Χ.Α. 10, 11 και 12 παρέχει διευκρινίσεις για τις οδηγίες μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 10 και απαλλάσσει από την υποχρέωση παρουσίασης ή αναπροσαρμογής της συγκριτικής πληροφόρησης για περιόδους εκτός της αμέσως προηγούμενης περιόδου.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 12 και Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποιήσεις), «Επενδυτικές εταιρείες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Οι τροποποιήσεις αφορούν στον ορισμό της επενδυτικής εταιρείας και επιτρέπουν στις επενδυτικές εταιρείες την εξαίρεση από την ενοποίηση συγκεκριμένων θυγατρικών, οι οποίες λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, παρόλο που ασκείται έλεγχος. Επίσης, εισάγουν νέες γνωστοποιήσεις για τις επενδυτικές εταιρείες, όσον αφορά στα Δ.Π.Χ.Α. 12 και Δ.Λ.Π. 27.

Η εφαρμογή της ανωτέρω ομάδας προτύπων και τροποποιήσεων δεν έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

- **Δ.Λ.Π. 32 (Τροποποίηση), «Συμφηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 2011 για την παροχή καθοδήγησης στην εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 32 αναφορικά με την έννοια του δικαιώματος συμφηφισμού. Η τροποποίηση εφαρμόζεται αναδρομικά. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 36 (Τροποποίηση), «Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση απαιτεί την γνωστοποίηση της ανακτήσιμης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ), όταν έχει αναγνωριστεί ή αναστραφεί μια ζημιά απομείωσης. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 39 (Τροποποίηση), «Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση επιτρέπει τη συνέχιση της λογιστικής αντιστάθμισης, όταν ένα παράγωγο, το οποίο έχει οριστεί ως μέσο αντιστάθμισης, ανανεώνεται νομικά (novated), προκειμένου να εκκαθαριστεί από έναν κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, ως αποτέλεσμα νόμων ή κανονισμών. Η εν λόγω τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Β) Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. έως το 2014. Η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική κατά το 2014 και δεν έχουν υιοθετηθεί πρόωρα από την Τράπεζα:

- **Διερμηνεία 21 «Εισφορές» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 17 Ιουνίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η διερμηνεία ορίζει τον λογιστικό χειρισμό μιας υποχρέωσης πληρωμής εισφοράς, που έχει επιβληθεί από τη κυβέρνηση και δεν αφορά σε φόρο εισοδήματος.
- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), «Παροχές σε Εργαζομένους» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση επιτρέπει την αναγνώριση των εισφορών αφαιρετικά στο κόστος προϋπηρεσίας στην περίοδο που αναφέρονται, όταν το ύψος των εν λόγω εισφορών είναι ανεξάρτητο από τα έτη προϋπηρεσίας.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2010 – 2012 (Δεκέμβριος 2013)

- **Δ.Π.Χ.Α. 2 (Τροποποίηση), «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει τον ορισμό των προϋποθέσεων ωρίμανσης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση), «Συνενώσεις επιχειρήσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σκοπός της συγκεκριμένης τροποποίησης είναι η αποσαφήνιση ορισμένων σημείων της λογιστικής για το ενδεχόμενο τίμημα σε μια συνένωση επιχειρήσεων.
- **Δ.Π.Χ.Α. 8 (Τροποποίηση), «Λειτουργικοί τομείς» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση των εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με τη συνάθροιση των προς παρουσίαση λειτουργικών τομέων.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13 (Τροποποίηση), «Επιμέτρηση εύλογης αξίας» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, χωρίς ονομαστικά επιτόκια, μπορούν να λογιστικοποιηθούν στην αξία του τιμολογίου, όταν η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.
- **Δ.Λ.Π. 16 (Τροποποίηση), «Ενσώματα πάγια» και Δ.Λ.Π. 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Σκοπός της τροποποίησης είναι να διευκρινιστούν οι απαιτήσεις για τη μέθοδο της επανεκτίμησης των παγίων.
- **Δ.Λ.Π. 24 (Τροποποίηση), «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μια εταιρεία, που παρέχει υπηρεσίες σε βασικά διοικητικά στελέχη της επιχείρησης, αποτελεί συνδεδεμένο μέρος της επιχείρησης.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2011 – 2013 (Δεκέμβριος 2013)

- **Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση), «Συνενώσεις επιχειρήσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει, ότι τόσο τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο, όσο και οι κοινοπραξίες είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3.
- **Δ.Π.Χ.Α. 13 (Τροποποίηση), «Επιμέτρηση εύλογης αξίας» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει, ότι η εξαίρεση του Δ.Π.Χ.Α. 13 για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μιας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε συμφημισμένη βάση, αφορά σε όλες τις συμβάσεις εντός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39.
- **Δ.Λ.Π. 40 (Τροποποίηση), «Επενδύσεις σε ακίνητα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιουλίου 2014 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει, ότι απαιτείται κρίση για να καθορισθεί, εάν η απόκτηση ενός επενδυτικού ακινήτου αποτελεί απόκτηση ενός στοιχείου ενεργητικού, ομάδας στοιχείων ενεργητικού ή συνένωση επιχειρήσεων στο πλαίσιο του Δ.Π.Χ.Α. 3.

Γ) Τα ακόλουθα νέα Δ.Π.Χ.Α. και τροποποιήσεις έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αλλά δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. έως το 2014 και δεν εφαρμόζονται από την Τράπεζα:

- **Δ.Π.Χ.Α. 9, «Χρηματοοικονομικά Μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Π.Χ.Α. 7 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» περιλαμβάνει διατάξεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, καθώς και το αναθεωρημένο μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε αντικατάσταση του υφιστάμενου μοντέλου των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνονται οι αναθεωρημένες διατάξεις που αφορούν στη λογιστική αντιστάθμισης, οι οποίες ευθυγραμμίζουν το λογιστικό χειρισμό των σχέσεων αντιστάθμισης με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων. Η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 στις οικονομικές καταστάσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει υιοθετήσει το Δ.Π.Χ.Α. 9 και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εφαρμοστεί νωρίτερα από την Τράπεζα.
- **Δ.Λ.Π. 16 (Τροποποίηση) και Δ.Λ.Π. 38 (Τροποποίηση), «Διευκρίνιση για Αποδεκτές Μεθόδους Απόσβεσης» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει τις αποδεκτές μεθόδους απόσβεσης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποίηση), «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση παρέχει καθοδήγηση σχετικά με το λογιστικό χειρισμό κατά την απόκτηση μίας από κοινού ελεγχόμενης δραστηριότητας, η οποία αποτελεί μια επιχείρηση.
- **Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδο από Συμβόλαια με Πελάτες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2017 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Το πρότυπο θεσμοθετεί τις αρχές, που πρέπει να εφαρμόζονται προκειμένου να παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, σχετικά με τη φύση, το ποσό, τη χρονική στιγμή και την αβεβαιότητα των εσόδων και των ταμειακών ροών, που προκύπτουν από ένα συμβόλαιο με έναν πελάτη.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10 (Τροποποίηση), «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση), «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή**

μεταγενέστερη ημερομηνία). Η τροποποίηση αφορά στο λογιστικό χειρισμό του αποτελέσματος που προκύπτει από μια συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων.

- **Δ.Λ.Π. 27 (Τροποποίηση), «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση επιτρέπει τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- **Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποίηση) «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η εν λόγω τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις αναφορικά με την έννοια της σημαντικότητας και της συγκέντρωσης της πληροφόρησης, τη δομή των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών, καθώς και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εσόδων (OCI), που προκύπτουν από επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.
- **Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 12 και Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση) «Εταιρείες επενδύσεων: Εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση ενοποίησης» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις, όσον αφορά την εφαρμογή της απαλλαγής των εταιρειών επενδύσεων και των θυγατρικών τους από την υποχρέωση ενοποίησης.

Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2012 – 2014 (Σεπτέμβριος 2014)

- **Δ.Π.Χ.Α. 5 (Τροποποίηση), «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Τα περιουσιακά στοιχεία διατίθενται είτε μέσω πώλησης ή με διανομή στους ιδιοκτήτες. Η εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζει, ότι η αλλαγή από τη μία μέθοδο διάθεσης στην άλλη δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα νέο σχέδιο διάθεσης και συνεπώς δεν πρέπει να λογιστικοποιείται ως αλλαγή.
- **Δ.Π.Χ.Α. 7 (Τροποποίηση), «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η εν λόγω τροποποίηση παρέχει πρόσθετες οδηγίες, με σκοπό η Διοίκηση να μπορεί να προσδιορίσει εάν οι όροι μίας συμφωνίας για την εξυπηρέτηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που έχει μεταβιβαστεί, συνιστούν συνεχιζόμενη ανάμιξη. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται ότι οι επιπλέον γνωστοποιήσεις βάσει Δ.Π.Χ.Α. 7, που αφορούν στον συμψηφισμό χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν απαιτούνται για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός εάν απαιτείται και από το Δ.Λ.Π. 34.
- **Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση), «Παροχές σε εργαζομένους» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει πως ο προσδιορισμός του επιτοκίου προεξόφλησης των υποχρεώσεων παροχών προσωπικού μετά την έξοδο από την υπηρεσία, εξαρτάται από το νόμισμα στο οποίο παρουσιάζονται οι εν λόγω υποχρεώσεις και όχι από τη χώρα στην οποία αυτές προκύπτουν.
- **Δ.Λ.Π. 34 (Τροποποίηση), «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερη ημερομηνία).** Η τροποποίηση διευκρινίζει την έννοια «οπουδήποτε αλλού στην ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά» που αναφέρεται στο πρότυπο.

2.2 Ξένα νομίσματα

(α) Νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε ευρώ (νόμισμα προσμέτρησης και αναφοράς) που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα προσμέτρησης με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιου είδους συναλλαγών και από τη μετατροπή με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο τέλος της χρήσης των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σκοπό την επίτευξη κερδών κινούμενη στα προεγκεκριμένα όρια των αρμόδιων οργάνων της, την αντιστάθμιση κινδύνων, καθώς και την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, στα οποία υπεισέρχεται η Τράπεζα, περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ανταλλαγής, προθεσμιακά συμβόλαια, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και δικαιώματα προαίρεσης.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματιστηριακές) για την ανταλλαγή ταμειακών ροών, λόγω μεταβολής σε επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχικούς δείκτες, τιμές προϊόντων (π.χ. τιμές πετρελαίου). Στην περίπτωση συμβάσεων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) συμφωνείται η ανταλλαγή πληρωμών βάσει ονομαστικών αξιών (notional amounts), αναφορικά με καθορισμένα πιστωτικά γεγονότα, που σχετίζονται συνήθως με πιστωτικά μέσα (π.χ. ομόλογα ή δάνεια), που αποτελούν και το αντικείμενο των συμφωνιών αυτής της κατηγορίας.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια (FX forwards) είναι συμβατικές συμφωνίες μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων (εξωχρηματιστηριακές) για την αγορά ενός νομίσματος έναντι κάποιου άλλου. Οι συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) είναι συμβατικές συμφωνίες για την ανταλλαγή ταμειακών ροών επιτοκίων σε καθορισμένη τιμή και ημερομηνία στο μέλλον.

Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures) είναι συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή πληρωμή ενός καθαρού ποσού σύμφωνα με τις μεταβολές στην τιμή/επιτόκιο του υποκείμενου χρηματοοικονομικού μέσου (underlying financial instrument). Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύονται σε τυποποιημένα ποσά σε οργανωμένες αγορές και υπόκεινται σε καθημερινό διακανονισμό του λογαριασμού περιθωρίου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) είναι συμβατικές συμφωνίες, οι οποίες ενέχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση για τον αγοραστή να αγοράσει ή να πωλήσει ένα ορισμένο ποσό ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή ξένου νομίσματος, σε καθορισμένη τιμή ή επιτόκιο, σε μία μελλοντική ημερομηνία. Τα δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύονται είτε σε οργανωμένες αγορές είτε εξωχρηματιστηριακά (OTC).

Οι ονομαστικές αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων δεν αποτελούν απαραίτητα τα ποσά των σχετικών μελλοντικών ταμειακών ροών ούτε τις τρέχουσες εύλογες αξίες των υποκείμενων μέσων και για το λόγο αυτό δεν υποδηλώνουν

την έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο, στον κίνδυνο αγοράς ή στον κίνδυνο ρευστότητας. Η ονομαστική αξία είναι η αξία του υποκείμενου τίτλου του παραγωγού και αποτελεί τη βάση για τη μέτρηση της εύλογης αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων. Οι μεταβολές στις εύλογες αξίες καθορίζονται από τις μεταβολές στην τιμή ή το επιτόκιο του υποκείμενου τίτλου και αντανακλούν το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (υποχρέωση) ή να εισπραχθεί (απαίτηση).

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αρχικά καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου (trade date) και κατόπιν αποτιμώνται καθημερινά στην εύλογη αξία τους. Στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και από μοντέλα αποτίμησης, όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες.

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά, προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης. Τα εν λόγω μοντέλα λαμβάνουν υπόψη, τόσο τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου (Credit Valuation Adjustment "CVA"), με τον οποίο η Τράπεζα διατηρεί ανοικτή θέση, όσο και τον πιστωτικό κίνδυνο που αφορά στην ίδια την Τράπεζα (Debit Valuation Adjustment "DVA"). Η εκτίμηση του CVA/ DVA εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την ύπαρξη εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων (CSA agreement). Σημειώνεται πως στις περιπτώσεις όπου δεν υφίστανται σχετικές εξασφαλίσεις, αξιολογούνται παράμετροι, όπως το ποσό του ανοίγματος, η μέση διάρκεια του παραγωγού, το κόστος κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου, καθώς και το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk free rate), ως προεξοφλητικό επιτόκιο της αντίστοιχης μέσης διάρκειας του παραγωγού. Επιπρόσθετα, αναφορικά με την αποτίμηση των ανοιγμάτων προς το Δημόσιο γίνεται διαχωρισμός των παραγώγων, ανάλογα με το δίκαιο από το οποίο διέπονται οι σχετικές συμβάσεις των παραγώγων, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ή μη συμφωνίας ISDA.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων εμφανίζονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική αποτελούν υποχρεώσεις.

Τα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα, όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κυρίου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δεν λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων συμβατή με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 39. Για τον καθορισμό της σχέσης αντιστάθμισης και τη λογιστικοποίησή της βάσει των διατάξεων του Δ.Λ.Π. 39 πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα:

- Τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης (hedge effectiveness) κατά την έναρξή της.
- Δυνατότητα υπολογισμού της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκειά της. Η αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 80%-125% καθ' όλη τη διάρκειά της και υπολογίζεται σε όλες τις περιπτώσεις, ακόμη και όταν τα χαρακτηριστικά του μέσου αντιστάθμισης είναι αντίστοιχα των χαρακτηριστικών του αντισταθμιζόμενου στοιχείου.

- Αναλυτική καταγραφή των σχέσεων αντιστάθμισης (μέσο αντιστάθμισης, αντισταθμιζόμενο στοιχείο, σκοπός και στρατηγική της σχέσης αντιστάθμισης).

Η μέθοδος αναγνώρισης του προκύπτοντος κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση σε εύλογη αξία εξαρτάται από το κατά πόσο το παράγωγο προορίζεται ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου, και αν ναι, από τη φύση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Η Τράπεζα καταχωρεί ορισμένα παράγωγα: α) ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας αναγνωρισμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων ή β) ως μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η Τράπεζα, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, καθορίζει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται. Επίσης, ελέγχει κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας (Fair value hedge)

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμισμένων στοιχείων, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληροί τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου, για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου μετοχικού τίτλου καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την πώληση.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (Cash flow hedge)

Το αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία του μη αποτελεσματικού τμήματος αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ποσά που έχουν σωρευθεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων στις περιόδους, κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη, παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το σωρευμένο κέρδος ή ζημία στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων αυτών αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2.4 Αναγνώριση του αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας (deferred day one profit and loss)

Η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία κατά την αρχική καταχώρηση ενός χρηματοοικονομικού μέσου είναι η τιμή της συναλλαγής (π.χ. η εύλογη αξία του τιμήματος που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε, όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου είτε αποδεικνύεται από τη σύγκριση με άλλες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για το ίδιο μέσο είτε βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Η Τράπεζα έχει συνάψει συναλλαγές, για τις οποίες η εύλογη αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με μοντέλα αποτίμησης, όπου οι μεταβλητές δεν είναι όλες τιμές ή επιτόκια της αγοράς. Ένα τέτοιο χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται αρχικά στην τιμή της συναλλαγής, η οποία είναι η καλύτερη ένδειξη για την εύλογη αξία, παρά το γεγονός ότι η αξία που προκύπτει από ένα σχετικό μοντέλο αποτίμησης μπορεί να διαφέρει. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην τιμή, που προκύπτει σύμφωνα με το μοντέλο της αποτίμησης, συχνά αποκαλούμενη ως «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα πρώτης ημέρας» (deferred day one profit and loss), δεν αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο χρόνος αναγνώρισης του «αναβαλλόμενου αποτελέσματος της πρώτης ημέρας» προσδιορίζεται κατά περίπτωση. Είτε αποσβένεται στη διάρκεια της συναλλαγής είτε αναβάλλεται, έως ότου η εύλογη αξία του μέσου να μπορεί να προσδιοριστεί, χρησιμοποιώντας μεταβλητές από την αγορά είτε αναγνωρίζεται με τον διακανονισμό της συναλλαγής. Το χρηματοοικονομικό μέσο καταχωρείται στην εύλογη αξία, προσαρμοζόμενο για το «αναβαλλόμενο αποτέλεσμα της πρώτης ημέρας». Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία καταχωρούνται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων, χωρίς αντιλογισμό των «αναβαλλόμενων αποτελεσμάτων της πρώτης ημέρας».

2.5 Έσοδα και έξοδα τόκων

Τα έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση στην κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα στοιχεία του ισολογισμού, χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο.

Το πραγματικό επιτόκιο προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια ζωής ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ή μέχρι την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του, ώστε η αξία προεξόφλησης να ισούται με τη λογιστική του αξία, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν εσόδων/ εξόδων συναλλαγών, που έχουν εισπραχθεί/ πληρωθεί.

Τα δάνεια, που έχουν υποστεί απομείωση, λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο, που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών, με σκοπό την επιμέτρηση της ζημίας απομείωσης.

2.6 Έσοδα και έξοδα προμηθειών

Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση, κατά το χρόνο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες προς τους πελάτες ή την Τράπεζα.

Τα έσοδα ή έξοδα συναλλαγών, που σχετίζονται με τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι τα δάνεια, «αναβάλλονται» και αποσβένονται στη διάρκεια ζωής των μέσων αυτών, με βάση το πραγματικό επιτόκιο. Τα έσοδα ή έξοδα αυτά απεικονίζονται ως έσοδα ή έξοδα από τόκους στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι προμήθειες από κοινοπρακτικά δάνεια καταχωρούνται ως έσοδα, με την προϋπόθεση ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της κοινοπραξίας και η Τράπεζα δεν κρατά μέρος του δανείου ή κρατά ένα μέρος με την ίδια πραγματική απόδοση, όπως και οι άλλοι συμμετέχοντες. Οι προμήθειες που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις ή από συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως για παράδειγμα ο διακανονισμός για εξαγορά μετοχών ή άλλων χρεογράφων ή η αγορά/πώληση εταιρειών, αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υποκείμενης συναλλαγής.

2.7 Έσοδα από μερίσματα

Το έσοδο από μερίσματα καταχωρείται, όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του μερίσματος.

2.8 Χρηματοπιστωτικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, περιλαμβάνουν:

(α) χρεόγραφα του εμπορικού χαρτοφυλακίου, που αποκτώνται με σκοπό την βραχυπρόθεσμη πώληση ή αποτελούν μέρος ενός υπό διαχείριση χαρτοφυλακίου, για το οποίο υπάρχει ένδειξη επίτευξης κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών και

(β) χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων (όπως οι συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού), όταν:

- αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των διακυμάνσεων, που θα προέκυπταν, εάν τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα τηρούνταν στο κόστος εξαγοράς τους και τα σχετιζόμενα με αυτά παράγωγα ως διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς ή,
- μία ομάδα χρηματοπιστωτικών στοιχείων ενεργητικού τυγχάνει διαχείρισης σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και αναφέρεται στη Διοίκηση σε εύλογη αξία ή,
- εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τις ταμειακές ροές.

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και στη συνέχεια αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές. Τα έξοδα από τη συναλλαγή καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη/ζημιές από την πώληση των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την αποτίμησή τους στην εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοπιστωτικών μέσων, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται για την

αγορά ή πώληση των μέσων αυτών. Η Τράπεζα παύει να αναγνωρίζει τα χρηματοπιστωτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις, από τη στιγμή που παύει να έχει τον έλεγχο των συμβατικών δικαιωμάτων, που απορρέουν από αυτά. Ο έλεγχος των δικαιωμάτων ενός χρηματοπιστωτικού στοιχείου παύει να υφίσταται, όταν πωληθεί, λήξει ή διαγραφεί ή όταν όλες οι ταμειακές ροές, που σχετίζονται με αυτό, μεταβιβαστούν σε ένα τρίτο μέρος. Ο τόκος, που προκύπτει από τη διακράτηση των ομολόγων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, καταχωρείται στους «Τόκους και εξομοιούμενα έσοδα». Τα μερίσματα από μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπεριλαμβάνονται στα «Έσοδα από μερίσματα».

2.9 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων & δανεισμός χρεογράφων

Τα χρεόγραφα, τα οποία πωλούνται με βάση τις συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων (repos), αναταξινομούνται ως στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο στις οικονομικές καταστάσεις, όταν ο αποδέκτης έχει το δικαίωμα, βάσει συμβολαίου, να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει το ενεχυρισμένο στοιχείο. Η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στις «Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα» ή στις «Υποχρεώσεις προς πελάτες».

Τα χρεόγραφα, τα οποία αγοράζονται και επαναπωλούνται με βάση τις συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos), καταχωρούνται ως «Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών». Οι «Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών» αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής αγοράς των εν λόγω χρεογράφων λογίζεται ως τόκος και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με βάση το πραγματικό επιτόκιο.

Χρεόγραφα εκχωρημένα από την Τράπεζα σε αντισυμβαλλόμενους εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας ως στοιχεία ενεργητικού, στην περίπτωση που η Τράπεζα διατηρεί κατ' ουσία τους κινδύνους και τα οφέλη, που απορρέουν από την κατοχή των εν λόγω χρεογράφων.

Χρεόγραφα εκχωρημένα στην Τράπεζα από αντισυμβαλλόμενους δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας, παρά μόνο εάν παρέχεται η δυνατότητα πώλησής τους από την Τράπεζα σε τρίτους. Στην περίπτωση πώλησής τους, το κέρδος ή η ζημία εμφανίζονται στα «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Η υποχρέωση επιστροφής των χρεογράφων αυτών απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία.

2.10 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Οι αρμόδιες μονάδες της Τράπεζας αποφασίζουν για την κατηγοριοποίηση των χρεογράφων στα επιμέρους χαρτοφυλάκια κατά την ημερομηνία αγοράς τους.

A. Διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο

Το διακρατούμενο ως τη λήξη είναι το χαρτοφυλάκιο που η Τράπεζα έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει ως τη λήξη. Το χαρτοφυλάκιο των χρεογράφων που διακρατείται ως τη λήξη λογιστικοποιείται αρχικά στην εύλογη αξία (η οποία εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών). Στη συνέχεια, τα χρεόγραφα του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τις σωρευμένες απομειώσεις αξίας.

Ένα στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, αν η λογιστική του αξία υπερβαίνει τη ρευστοποιήσιμη αξία του. Το ποσό της απομείωσης των στοιχείων ενεργητικού, που λογιστικοποιούνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης, υπολογίζεται ως η διαφορά της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του στοιχείου αυτού. Η απομείωση αξίας επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης. Αντικειμενικές ενδείξεις, ότι ένα διακρατούμενο έως τη λήξη χρεόγραφο έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμο, είναι αυτές που αναφέρονται στη σημείωση 2.12.

Αν η Τράπεζα πωλήσει ή μεταφέρει μέρος του διακρατούμενου ως τη λήξη χαρτοφυλακίου πριν από τη λήξη του, τότε το σύνολο του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου πρέπει να μεταφερθεί στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (εκτός αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 39) και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία, απεικονίζοντας την προκύπτουσα υπεραξία ή υποαξία στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Στην περίπτωση αυτή, δεν θα είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ενός στοιχείου ενεργητικού στο διακρατούμενο ως τη λήξη χαρτοφυλάκιο για τα επόμενα δύο έτη.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα. Τα χρεόγραφα του διακρατούμενου έως τη λήξη χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται, όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

B. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων, για το οποίο δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορεί να ρευστοποιηθεί ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η αρχική κατηγοριοποίηση χρεογράφων στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο δεν είναι δεσμευτική και συνεπώς επιτρέπεται η μεταγενέστερη αλλαγή κατηγοριοποίησης στο διακρατούμενο έως τη λήξη χαρτοφυλάκιο.

Οι συνήθεις αγορές και πωλήσεις των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται με βάση την ημερομηνία της συναλλαγής, ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει τα χρεόγραφα.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγής, που είναι άμεσα σχετιζόμενα με την απόκτηση των χρεογράφων) και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες, με βάση τις τρέχουσες τιμές ή τις αξίες που προκύπτουν από μοντέλα αποτίμησης, όπου τρέχουσες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές, που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των προαναφερόμενων χρεογράφων, καταχωρούνται σε ειδικό αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, τα αντίστοιχα σωρευμένα κέρδη/ζημιές μεταφέρονται από το ειδικό αποθεματικό στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρεόγραφα του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αποαναγνωρίζονται, όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Η Τράπεζα εξετάζει για κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων την ύπαρξη ενδείξεων μόνιμης απομείωσης (σημαντικές ή παρατεταμένες μειώσεις της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσης) των χρεογράφων αυτών, χρησιμοποιώντας διάφορα μοντέλα αποτίμησης. Σημαντική ή παρατεταμένη μείωση εύλογης αξίας ορίζεται ως: α) η μείωση στην εύλογη αξία κάτω του κόστους της επένδυσης για ποσοστό μεγαλύτερο του 40% ή β) η επί δωδεκάμηνο μείωση της εύλογης αξίας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% της αξίας κτήσης.

Ειδικά για τις μετοχές τα χρησιμοποιούμενα μοντέλα, περιλαμβάνουν αποτίμηση με βάση την τιμή προς την εσωτερική λογιστική αξία (P/BV), την τιμή προς τα κέρδη ανά μετοχή (P/E) ή την απόκλιση από την χρηματιστηριακή τους αξία, για μετοχές που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά.

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι το διαθέσιμο προς πώληση στοιχείο ενεργητικού έχει υποστεί μόνιμη απομείωση, η σωρευμένη ζημία, που έχει αναγνωρισθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Η ζημία αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας αξίας, αφού αφαιρεθεί τυχόν ζημία απομείωσης, που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα σε προηγούμενη περίοδο.

Η ζημία απομείωσης των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, που έχει καταχωρηθεί στα αποτελέσματα, δεν μπορεί να αντιστραφεί. Αντίθετα, η ζημία απομείωσης των ομολόγων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μπορεί να αντιστραφεί στα αποτελέσματα, στην περίπτωση μόνον, που η αύξηση της τρέχουσας αξίας του διαθέσιμου προς πώληση ομολόγου μπορεί να συνδεθεί με γεγονός, που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση απομείωσης αξίας στα αποτελέσματα.

2.11 Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εκτός παραγώγων από το χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» στις κατηγορίες «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» ή «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώλησή τους στο άμεσο μέλλον και πληρούν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας στην οποία μεταφέρονται.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» ή «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» στην κατηγορία «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησής τους και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους. Η Τράπεζα έχει θεσμοθετήσει τους ακόλουθους κανόνες για το τί αποτελεί «άμεσο μέλλον»:

- το επιχειρησιακό πλάνο δεν πρέπει να περιλαμβάνει την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στις τιμές,
- δεν πρέπει να υπάρχει πρόθεση πώλησης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού εντός έξι μηνών και
- δεν πρέπει να υφίσταται εσωτερικός ή εξωτερικός περιορισμός στη δυνατότητα της Τράπεζας για διακράτηση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Αναταξινόμηση από την κατηγορία «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» στην κατηγορία «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω (με εξαίρεση την περίπτωση της αναταξινόμησης από το χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» στην κατηγορία «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση»), η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβέσιμο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Το κέρδος ή η ζημία από την αποτίμηση, που είχε αναγνωρισθεί στο αποτέλεσμα ή στο αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μέχρι την ημερομηνία της αναταξινόμησης, δεν αναστρέφεται. Το νέο

πραγματικό επιτόκιο των χρηματοοικονομικών στοιχείων που μεταφέρονται στις κατηγορίες «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες» και «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» προσδιορίζεται με βάση τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την ημέρα της αναταξινόμησης.

Εάν λόγω αλλαγής στην πρόθεση ή στη δυνατότητα διακράτησης, η κατηγοριοποίηση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου στα «Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα» δεν είναι πλέον κατάλληλη, το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού πρέπει να μεταφερθεί στα «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» και να αποτιμηθεί στην εύλογη αξία. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής του αξίας και της εύλογης αξίας καταχωρείται στο αποθεματικό του χαρτοφυλακίου «Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση».

2.12 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή καθορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν εμπίπτουν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται ως στοιχεία του χαρτοφυλακίου «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία η Τράπεζα κατά την αρχική τους αναγνώριση κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία είναι πιθανόν να μην ανακτηθεί όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Τα δάνεια που εκταμιεύονται από την Τράπεζα καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, η οποία εμπεριέχει το κόστος συναλλαγής και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους, εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι τόκοι των δανείων συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της Τράπεζας ως «Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα».

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τράπεζα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά, που ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της σωρευμένης πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Μία χορήγηση έχει υποστεί απομείωση αξίας, όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της.

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει, αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις, ότι ένα δάνειο ή ομάδα δανείων έχει υποστεί απομείωση της αξίας του/της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του δανείου ή της ομάδας δανείων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας τους. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντικειμενικές ενδείξεις, ότι ένα δάνειο ή μία ομάδα δανείων έχει απομειωθεί ή είναι μη εισπράξιμη, αποτελούν οι ακόλουθες:

- i. Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου.
- ii. Αθέτηση των όρων δανειακής σύμβασης (π.χ. παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου).

- iii. Συμφωνία με την Τράπεζα για κάποια ρύθμιση, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους, που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, την οποία η Τράπεζα δεν θα εξετάζε κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- iv. Πιθανότητα πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσης του πιστούχου.
- v. Στοιχεία τα οποία δείχνουν, από την ημερομηνία αρχικής καταχώρησης των δανείων αυτών και ύστερα την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης στις εκτιμώμενες μελλοντικές εισπράξεις μίας ομάδας δανείων, παρότι η μείωση αυτή δεν μπορεί να εντοπιστεί ακόμη, εξετάζοντας κάθε δάνειο της ομάδας ξεχωριστά, περιλαμβάνοντας:
  - Δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής των υπολοίπων των πιστούχων της ομάδας (π.χ. αύξηση του αριθμού των καθυστερημένων πληρωμών λόγω προβλημάτων του κλάδου), ή
  - Οικονομικές συνθήκες σε εθνική ή τοπική κλίμακα, που σχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των δανείων της ομάδας (π.χ. αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε μία γεωγραφική περιοχή πιστούχων, μείωση της αξίας των ακινήτων, που έχουν ληφθεί ως εξασφαλίσεις στην ίδια περιοχή ή δυσμενείς αλλαγές στις συνθήκες λειτουργίας ενός κλάδου, οι οποίες επηρεάζουν τους πιστούχους, που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη ομάδα).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου, για τις χορηγήσεις που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικές και για αυτές που δεν θεωρεί σημαντικές σε επίπεδο ομάδας δανείων. Οι χορηγήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση και για τις οποίες δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες δανείων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για το σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, οι χορηγήσεις ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (π.χ. κατηγορία καθυστέρησης οφειλέτη, κλάδος οικονομικής δραστηριότητας οφειλέτη, μονάδα διαχείρισης επιχειρηματικής χορήγησης, κατηγορία εξασφάλισης, είδος εξασφάλισης, νόμισμα δανείου και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας δανείων, που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της Τράπεζας και σύμφωνα με ιστορικότητα απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για την Τράπεζα. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες, οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο, στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και παράλληλα, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου, που δεν υφίστανται σήμερα.

Οι εκτιμήσεις για τις μεταβολές στις μελλοντικές ταμειακές ροές ομάδων δανείων αντανακλούν και είναι ευθέως ανάλογες με τις μεταβολές στα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, μεταβολές στους δείκτες ανεργίας, στο επίπεδο των τιμών, στην κανονικότητα ή μη των αποπληρωμών ή οποιοδήποτε άλλοι παράγοντες είναι ενδεικτικοί μεταβολών στην πιθανότητα απωλειών για την Τράπεζα, καθώς και στο ύψος αυτών των μεταβολών).

Η μεθοδολογία και οι παραδοχές, που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, επανεξετάζονται τακτικά από την Τράπεζα.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα, που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και οι λοιπές απαιτήσεις κατά πελατών αποαναγνωρίζονται, όταν παύει να είναι εφικτή η λήψη των ταμειακών ροών ή όταν η Τράπεζα έχει μεταφέρει κατά το μεγαλύτερο μέρος όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε τρίτους.

Ρυθμισμένα - αναδιαρθρωμένα χαρακτηρίζονται τα δάνεια, στα οποία έχει γίνει μεταβολή των αρχικών όρων της σύμβασης, λόγω ενδεχόμενων οικονομικών δυσχερειών ή αλλαγής των ταμειακών εισροών του πιστούχου. Η Τράπεζα τροποποιεί τους όρους της σύμβασης, ώστε να παρέχει στον δανειολήπτη την ικανότητα να εξυπηρετήσει το χρέος του ή αναχρηματοδοτεί μερικά ή ολικά τη σύμβαση.

Οι τόκοι των ρυθμισμένων - αναδιαρθρωμένων δανείων συμπεριλαμβάνονται στους «Τόκους και εξομοιούμενα έσοδα» στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια, που είναι σε καθεστώς ρύθμισης – αναδιάρθρωσης, ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με την πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων, που αναφέρεται στην παρούσα ενότητα.

Σχετική με την πολιτική ρύθμισης δανείων είναι η ενότητα 3.1.12.

2.13 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

Οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους είναι απαιτήσεις από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα με σταθερές ή προκαθορισμένες ταμειακές ροές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και δεν εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- i. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε κατηγοριοποιούνται στο χαρτοφυλάκιο «Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών» είτε κατά την αρχική τους αναγνώριση αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- ii. χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία η Τράπεζα κατά την αρχική τους αναγνώριση τα κατηγοριοποιεί ως διαθέσιμα προς πώληση,
- iii. χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία είναι πιθανό να μην ανακτηθεί όλο το ποσό της αρχικής επένδυσης, για λόγους που δεν σχετίζονται με την αδυναμία αποπληρωμής του αντισυμβαλλόμενου.

Οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος, ενώ σε κάθε περίοδο αναφοράς διενεργείται έλεγχος για πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.14 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης, μειωμένο κατά τις απομειώσεις αξίας. Η Τράπεζα ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μια επένδυση σε θυγατρική ή συγγενή εταιρεία έχει υποστεί απομείωση. Ενδείξεις απομείωσης αξίας αποτελούν κυρίως η επιδείνωση των οικονομικών στοιχείων των εταιρειών, καθώς και οι δυσμενείς εξελίξεις σε ορισμένες χώρες και κλάδους της ελληνικής οικονομίας, που δραστηριοποιούνται εταιρείες από το χαρτοφυλάκιο θυγατρικών και συγγενών εταιρειών. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, τότε διενεργείται έλεγχος απομείωσης

(impairment test) συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης με τη λογιστική αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση όπου η λογιστική αξία της επένδυσης υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη.

Η ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενες χρήσεις μπορεί να αντιστραφεί μόνο στην περίπτωση όπου υπάρχει μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης, από την τελευταία φορά που είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης. Στην περίπτωση αυτή, η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό και η εν λόγω αύξηση αποτελεί αντιστροφή της ζημίας απομείωσης.

2.15 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2.15.1 Λογισμικό

Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην Τράπεζα για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο του ενεργητικού. Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο, όταν πραγματοποιείται η δαπάνη.

Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως του λογισμικού, με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

Το λογισμικό αποσβένεται στις περισσότερες περιπτώσεις σε 3-4 χρόνια, με εξαίρεση το λογισμικό κεντρικών μηχανογραφικών εφαρμογών, η ωφέλιμη ζωή του οποίου, εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή του λογισμικού.

Το λογισμικό εξετάζεται για τυχόν απομείωση, όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν, ότι η λογιστική του αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, το λογισμικό απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.15.2 Λοιπά άυλα στοιχεία ενεργητικού

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται, όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από τη χρήση του. Στο κόστος του άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνεται και κάθε άμεσο κόστος, που απαιτείται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία για τη σωστή λειτουργία του. Παραδείγματα άμεσου κόστους είναι:

- Το κόστος προσωπικού, το οποίο είναι δυνατόν να εξακριβωθεί και να αποδοθεί άμεσα στο συγκεκριμένο άυλο στοιχείο.
- Οι αμοιβές εξωτερικών συνεργατών, που αφορούν στη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Τα στοιχεία αυτά αποσβένονται κατά βάση σε 5-10 χρόνια, ανάλογα με την ωφέλιμη ζωή του κάθε στοιχείου, η οποία εξετάζεται κατά περίπτωση. Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές στην ωφέλιμη ζωή των λοιπών άυλων παγίων.

Τα ανωτέρω στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση, όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν, ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τους, τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.16 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Η Τράπεζα κατέχει ενσώματα πάγια στοιχεία με σκοπό τη χρήση τους στη λειτουργική δραστηριότητα ή τη χρήση τους για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν: οικόπεδα, ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, εξοπλισμό, έπιπλα και μεταφορικά μέσα.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος, μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες απομειώσεις αξίας. Στο ιστορικό κόστος περιλαμβάνονται δαπάνες, που συνδέονται άμεσα με την αγορά των ενσώματων στοιχείων. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες παρέχουν ενδείξεις, ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία, όταν η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη από την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας του ενσώματου παγίου στοιχείου, μειωμένης κατά τις δαπάνες για την πώλησή του και της αξίας λόγω χρήσης (value in use).

Η Τράπεζα εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 23 «Κόστος Δανεισμού», σύμφωνα με το οποίο το κόστος δανεισμού μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23. Συγκεκριμένα, οι προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 23 αναφέρουν ότι: α) το κόστος δανεισμού πρέπει να σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, που απαιτεί σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση, για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του και β) το κόστος δανεισμού θα είχε αποφευχθεί, εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η δαπάνη για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται στην αξία του παγίου, ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο ανάλογα με την περίπτωση, μόνο όταν πιθανολογείται, ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και οι δαπάνες αυτές μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων καταχωρούνται στα αποτελέσματα, κατά τη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των υπολοίπων ενσώματων παγίων υπολογίζονται χρησιμοποιώντας την ευθεία μέθοδο, με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων, ως εξής:

- Εξοπλισμός και συστήματα υπολογιστών: 3-5 χρόνια
- Βελτιώσεις επί μισθωμένων ακινήτων: χαμηλότερη διάρκεια μεταξύ ωφέλιμης ζωής και διάρκειας μίσθωσης
- Λοιπός εξοπλισμός και έπιπλα: 5-10 χρόνια
- Μεταφορικά μέσα: 6-9 χρόνια
- Ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια: 25-50 χρόνια

Η διενέργεια αποσβέσεων αρχίζει με την έναρξη χρήσης του ενσώματου παγίου στοιχείου και διακόπτεται μόνο με την πώληση του εν λόγω στοιχείου. Στην περίπτωση όπου το ενσώματο πάγιο παύει να χρησιμοποιείται, συνεχίζεται η απόσβεσή του μέχρι να αποσβεσθεί πλήρως.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού εξετάζονται και γίνονται τυχόν προσαρμογές, τόσο στην ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων, όσο και στην υπολειμματική αξία τους. Τα κέρδη ή οι ζημίες από εκποιήσεις παγίων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης και προσδιορίζονται από τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του παγίου.

2.17 Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα ακίνητα που κατέχονται με σκοπό τη μακροπρόθεσμη εκμίσθωση ή/και την απόκτηση υπεραξίας και δεν μισθώνονται στην Τράπεζα, κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν οικοπέδα, κτίρια ή τμήματα κτιρίων, οικόπεδα και κτίρια λειτουργικής μίσθωσης, καθώς και κτίρια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Τα ακίνητα, που κατέχονται από τον μισθωτή με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και να λογιστικοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή ως επενδύσεις σε ακίνητα, όταν πληρούται ο ορισμός των επενδύσεων σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εξόδων συναλλαγής.

Μετά την αρχική καταχώρηση, οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από εκτιμητή. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου παγίου. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13, η επιμέτρηση της εύλογης αξίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ικανότητα δημιουργίας οφελών από τη μέγιστη και βέλτιστη χρήση του περιουσιακού στοιχείου ή από την πώλησή του σε τρίτον, που θα χρησιμοποιήσει το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο κατά τη μέγιστη και βέλτιστη χρήση του. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι, όπως:

- i. Μέθοδος συγκριτική ή στοιχείων κτηματαγοράς: Με αυτήν, η αξία που δίδεται στο προς εκτίμηση ακίνητο, προσδιορίζεται κατόπιν σύγκρισης των αξιών ακινήτων που έχουν ομοειδή χαρακτηριστικά.
- ii. Μέθοδος εναπομένουσας αξίας: Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως για τον υπολογισμό της αξίας οικοπέδων κατάλληλων για αξιοποίηση ή ακινήτων που χρήζουν ανακαίνισης. Υπολογίζεται η αξία του τελικού προϊόντος της ανάπτυξης από την οποία αφαιρείται το κόστος της ανάπτυξης, καθώς και το προσδοκώμενο κέρδος. Το αποτέλεσμα της αφαίρεσης αυτής αποτελεί την εναπομένουσα αξία του ακινήτου. Με την εφαρμογή του τύπου της προεξόφλησης επί της εναπομένουσας αξίας βρίσκεται η παρούσα αξία του προς εκτίμηση ακινήτου.
- iii. Μέθοδος υπολειμματικού κόστους αντικατάστασης: Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται η τρέχουσα αξία της γης και στη συνέχεια υπολογίζεται η αξία για την κατασκευή των κτισμάτων εκ νέου. Εφαρμόζεται συντελεστής απόσβεσης με βάση τον οποίο απομειώνεται η αξία κατασκευής των κτισμάτων εκ νέου. Οι δύο αξίες, δηλαδή η αξία γης και η αναπόσβεστη αξία κτισμάτων, προστίθενται και προκύπτει η τρέχουσα αξία του ακινήτου.
- iv. Επενδυτική μέθοδος: Ο σκοπός της μεθόδου αυτής είναι να υπολογίσει την κεφαλαιακή αξία του δικαιώματος, που έχει ένας επενδυτής να λαμβάνει κάποιο ετήσιο εισόδημα από ένα συγκεκριμένο ακίνητο.

Αυτές οι μέθοδοι επανεξετάζονται ετησίως από εκτιμητές. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανakλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικές μισθώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Οι εύλογες αξίες αντανakλούν επίσης οποιοσδήποτε εκροές αναμένονται για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μερικές από αυτές τις εκροές καταχωρούνται στις υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων, που κατατάσσονται στις επενδύσεις σε ακίνητα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στη λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, τα οποία σχετίζονται με το ακίνητο, θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και το κόστος του μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες βελτίωσης και συντήρησης καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης, στην οποία πραγματοποιούνται.

Για τα ακίνητα που δεν εκτιμώνται από εκτιμητές, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με μεθοδολογία που βασίζεται σε τιμές από πραγματοποιηθείσες εκτιμήσεις.

Μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μία επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη, κατηγοριοποιείται στα ενσώματα πάγια και η εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της αλλαγής θεωρείται ως το νέο κόστος.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα, που διακρατούνται για πώληση, χωρίς να υπόκεινται σε βελτιώσεις, εντάσσονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για πώληση, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5.

2.18 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Στα «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού» περιλαμβάνονται μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία: α) είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην παρούσα κατάστασή τους, β) η πώλησή τους είναι πιθανή, γ) η Διοίκηση έχει δεσμευθεί για την πώληση και δ) το κόστος τους θα ανακτηθεί από την πώληση και όχι από τη χρήση τους. Η πώληση των στοιχείων αυτών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 12 μηνών από την κατηγοριοποίησή τους ως «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού».

Τα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ λογιστικής και εύλογης αξίας (αφαιρουμένων των εξόδων για την πώλησή τους). Τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής δεν αποσβένονται. Κέρδη/ζημιές από την πώληση των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

2.19 Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Τα ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού περιλαμβάνουν ακίνητα από πλειστηριασμούς προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση των απαιτήσεων της Τράπεζας και που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Δ.Λ.Π. 40. Τα ακίνητα αυτά λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 2 ως αποθέματα και αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης των ακινήτων καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μείον τα έξοδα πώλησης.

2.20 Μισθώσεις

A. Η Τράπεζα ως μισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Οι συμβάσεις μισθώσεων παγίων στοιχείων, από τις οποίες προκύπτει, ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη, που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το μισθωμένο πάγιο δεν καταχωρείται ως στοιχείο ενεργητικού στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Οι πληρωμές, που πραγματοποιούνται για συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της λειτουργικής μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Μισθώσεις, στις οποίες η Τράπεζα διατηρεί ουσιαστικά το σύνολο από τους κινδύνους και τα οφέλη, που σχετίζονται με τα μισθωμένα πάγια, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια (στην ανάλογη κατηγορία παγίων) και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων προς τον εκμισθωτή ως στοιχείο του παθητικού.

Τα ενσώματα μισθωμένα πάγια αρχικά καταχωρούνται στη μικρότερη αξία, μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Τα μισθωμένα πάγια αποσβένονται στην ωφέλιμη ζωή του παγίου, εάν είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της μίσθωσης, μόνο στην περίπτωση όπου εκτιμάται ότι τα μισθωμένα πάγια θα έρθουν στην κυριότητα της Τράπεζας στο τέλος της μίσθωσης. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος, που αφορά κεφάλαιο, μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

B. Η Τράπεζα ως εκμισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις

Στην περίπτωση που η Τράπεζα εκμισθώνει πάγια σε τρίτους με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης, τα πάγια αυτά εμφανίζονται και αποτιμώνται στις οικονομικές καταστάσεις, όπως και τα λοιπά πάγια της ίδιας κατηγορίας. Τα έσοδα μισθωμάτων της Τράπεζας αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Στις περιπτώσεις που η Τράπεζα εκμισθώνει ενσώματα πάγια, για τα οποία συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, η παρούσα αξία των καταβληθέντων μισθωμάτων καταχωρείται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ της συνολικής απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης καταχωρείται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Οι εισπράξεις μισθωμάτων διαχωρίζονται και μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το αναλογούν έσοδο τόκων αναγνωρίζεται σε δεδουλευμένη βάση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Γ. Συμβάσεις πώλησης και επαναμίσθωσης

Μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης συνεπάγεται την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου και την εν συνεχεία επαναμίσθωση του ίδιου περιουσιακού στοιχείου. Ο λογιστικός χειρισμός μιας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης εξαρτάται από το είδος της σχετικής μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε χρηματοδοτική μίσθωση, οποιαδήποτε θετική διαφορά ανάμεσα στο τίμημα πώλησης του περιουσιακού στοιχείου και στη λογιστική αξία του, δεν θα αναγνωριστεί άμεσα ως έσοδο από τον πωλητή - μισθωτή αλλά ως έσοδο επόμενων χρήσεων, το οποίο θα μεταφέρεται τμηματικά στα αποτελέσματα καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Αν μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης καταλήξει σε λειτουργική μίσθωση και είναι φανερό ότι η συναλλαγή αυτή έχει γίνει στην εύλογη αξία, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως. Αν η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου διαφέρει από την εύλογη αξία του, τότε οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα χρήσης. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις διαφοροποίησης των μελλοντικών μισθωμάτων. Έτσι, εάν προκύπτει μεν ζημία, η οποία όμως αντισταθμίζεται από οφέλη, που προκύπτουν από χαμηλότερα μελλοντικά μισθώματα, σε σχέση με τις τρέχουσες τιμές, τότε η ζημία αυτή παραμένει στον ισολογισμό και αποσβένεται αναλογικά με τα μισθώματα σε ολόκληρη την προβλεπόμενη διάρκεια χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Ομοίως, το κέρδος που θα προκύψει, στην περίπτωση που η τιμή πώλησης του περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από την εύλογη αξία του, λόγω αυξημένων μελλοντικών μισθωμάτων, παραμένει ως έσοδο επόμενων περιόδων και αποσβένεται καθ' όλη την προβλεπόμενη διάρκεια χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.21 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα εμπεριέχουν υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών από την ημέρα απόκτησής τους, όπως μετρητά, μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από την Τράπεζα και συνεπώς δεν συμπεριλαμβάνονται στα υπόλοιπα με ληκτότητα μικρότερη των τριών μηνών.

2.22 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: α) η Τράπεζα έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη), ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, β) το ενδεχόμενο ότι μία εκροή πόρων θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης είναι περισσότερο πιθανό από το ενδεχόμενο να μην απαιτηθεί και γ) το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Εάν δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, τότε δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη.

Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων υποχρεώσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των υποχρεώσεων ως ενιαίου συνόλου. Η πρόβλεψη καταχωρείται, ακόμα και αν η πιθανότητα εκροής για μία υποχρέωση από το σύνολο των υποχρεώσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις προσμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών, που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο, που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Το ύψος της πρόβλεψης αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση του τιμήματος, που απαιτείται για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων, που σχετίζονται με την υποχρέωση. Το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.23 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια, τα οποία απαιτούν από τον εκδότη να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κομιστή για ζημία, που έχει υποστεί, επειδή ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί σε πληρωμές όταν πρέπει, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοια συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων δίνονται από τράπεζες, χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών, ώστε να διασφαλίζονται δάνεια, υπεραναλήψεις και άλλες τραπεζικές εργασίες.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία στις οικονομικές καταστάσεις, την ημέρα που δόθηκε η εγγύηση. Μετά την αρχική καταχώρηση, οι υποχρεώσεις της Τράπεζας στο πλαίσιο τέτοιων συμβολαίων καταχωρούνται στη μεγαλύτερη αξία μεταξύ: α) της αρχικής, μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωριστεί με την ευθεία μέθοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων το έσοδο από προμήθειες, που έχει καταστεί δεδουλευμένο στη διάρκεια του συμβολαίου και β) της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης για το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην εμπειρία και την κρίση της Διοίκησης από παρόμοιες πράξεις στο παρελθόν και το ιστορικό προηγούμενων ζημιών. Οποιαδήποτε μεταβολή σε υποχρέωση, που σχετίζεται με εγγυήσεις, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.24 Παροχές σε εργαζομένους

A. Χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Τα προγράμματα συνταξιοδότησης, που υιοθετούνται από την Τράπεζα, χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας για συνταξιοδότηση σχετίζονται, τόσο με προγράμματα καθορισμένων εισφορών, όσο και με προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών περιλαμβάνουν την καταβολή εισφορών σε Κρατικά Ταμεία (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων) και σε ασφαλιστικές εταιρείες, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική ή τεκμαίρομένη υποχρέωση της Τράπεζας σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο ή η ασφαλιστική εταιρεία περιέλθει σε αδυναμία καταβολής των προβλεπόμενων παροχών στον ασφαλιζόμενο. Οι εργοδοτικές εισφορές που αναλογούν σε κάθε έτος, περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού και επιβαρύνουν αντίστοιχα την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι προγράμματα συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλεται στον εργαζόμενο παροχή ανάλογα με τα χρόνια προϋπηρεσίας, την ηλικία και το μισθό. Η διαφορά με τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών είναι ότι ο εργοδότης φέρει την ευθύνη για την καταβολή των συμφωνημένων παροχών στον εργαζόμενο, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία-οργανισμούς.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον Ισολογισμό, σχετικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση των καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη μέθοδο «προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης» (projected unit credit method).

Αναλογιστικά κέρδη και ζημίες

Τα αναλογιστικά κέρδη/ ζημίες αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας κατά τη χρονική περίοδο που αυτά πραγματοποιούνται. Η ανακύκλιση των εν λόγω κερδών/ζημιών στα αποτελέσματα δεν είναι δυνατή.

Κόστος προϋπηρεσίας

Το κόστος προϋπηρεσίας είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, που προκύπτει από τροποποίηση ή περικοπή προγραμμάτων. Το εν λόγω κόστος αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα κατά την περίοδο, που τροποποιείται το πρόγραμμα.

B. Μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Τράπεζα παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους. Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότησή του και στη συμπλήρωση ενός κατώτερου αριθμού ετών προϋπηρεσίας.

Τα αναμενόμενα κόστη αυτών των προγραμμάτων λογιστικοποιούνται, εφαρμόζοντας μεθοδολογία παρόμοια με αυτή, που χρησιμοποιείται στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμώνται σε ετήσια βάση από ανεξάρτητους αναλογιστές.

2.25 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενοι φόροι

Ο φόρος εισοδήματος, με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, αναγνωρίζεται ως έξοδο στην τρέχουσα χρήση. Ο αναβαλλόμενος φόρος επί των φορολογικών ζημιών αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού, αν είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό των ζημιών αυτών.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές, που προκύπτουν από τη φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων και από την αντίστοιχη λογιστική αξία τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι καθορίζονται με τη χρήση των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών ή των φορολογικών συντελεστών που τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία Ισολογισμού και αναμένεται να εφαρμοστούν κατά την

ημερομηνία κατά την οποία η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα χρησιμοποιηθεί και η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι βασικές προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων, την αναγνώριση προμηθειών με βάση το πραγματικό επιτόκιο, τις διαφορές κατά την αποτίμηση των χρεογράφων μεταξύ της λογιστικής και φορολογικής βάσης, την επανεκτίμηση των διαφόρων στοιχείων ενεργητικού (όπως των επενδύσεων σε ακίνητα), την απομείωση αξίας απαιτήσεων και ομολόγων και από την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους κατά τη συνταξιοδότηση. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές όταν εκτιμάται ότι οι προσωρινές αυτές διαφορές θα αντιστραφούν στο μέλλον και ότι επίσης θα υπάρξει φορολογητέο αποτέλεσμα έναντι του οποίου η προσωρινή διαφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίζεται επί: α) της αποτίμησης των χρεογράφων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου και β) της αποτίμησης των παραγώγων αντιστάθμισης ταμειακών ροών, που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση, πιστώνεται ή χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση του χρεογράφου ή κατά την τμηματική αναγνώριση της αποτίμησης του παραγώγου στα αποτελέσματα, το μέρος του αναβαλλόμενου φόρου που αντιστοιχεί, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Επίσης, ο αναβαλλόμενος φόρος που αναλογεί στα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζομένους κατά τη συνταξιοδότηση, καθώς και στην μελλοντική μεταβολή των αναλογιστικών κερδών/ζημιών, κατά τον χρόνο που αυτά πραγματοποιούνται, αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση.

Η Τράπεζα συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις μόνο όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις από το Δ.Λ.Π. 12. Ειδικότερα, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο σε επίπεδο νομικής οντότητας, όταν και μόνο όταν: α) η Τράπεζα έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και β) οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος, που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

2.26 Επιμέτρηση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Εύλογη αξία είναι η τιμή στην οποία θα πωληθεί ένα στοιχείο ενεργητικού ή στην οποία θα μεταφερθεί μια υποχρέωση μεταξύ αντισυμβαλλομένων μερών υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης, και ανεξάρτητα εάν η τιμή είναι άμεσα παρατηρήσιμη ή έχει προσδιοριστεί με μέθοδο αποτίμησης.

Οι μέθοδοι αποτίμησης, που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων μεταβλητών και ελαχιστοποιούν της χρήση μη παρατηρήσιμων. Οι παρατηρήσιμες μεταβλητές αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς, που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες μεταβλητές αντανακλούν τις εκτιμήσεις της Τράπεζας για την αγορά.

Οι μεταβλητές των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, κατηγοριοποιούνται σε 3 επίπεδα ιεραρχίας, ως ακολούθως:

1ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα, όπως συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures).

2ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών, που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (OTC), ομόλογα και έντοκα γραμμάτια, η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων, που έχουν προκύψει με βάση τις τιμές διαπραγμάτευσης ομολόγων, προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές (π.χ. Bloomberg, Reuters), καθώς και σε άλλες παραμέτρους, τιμές αποτίμησης και υποδείγματα τιμολόγησης παραγώγων.

3ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών, που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά μετοχές της Τράπεζας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, οι οποίες δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά ή για τις οποίες δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές από τρίτους διαπραγματευτές για να προσδιοριστεί η εύλογη αξία τους. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των εν λόγω μετοχών χρησιμοποιούνται γενικώς παραδεκτά μοντέλα και τεχνικές αποτίμησης, κατά περίπτωση, όπως: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, υπολογισμού των δικαιωμάτων προαίρεσης, συγκρίσιμες συναλλαγές, εκτιμήσεις της εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού (π.χ. παγίων στοιχείων) και καθαρή αξία του ενεργητικού και των μεριδίων. Η Τράπεζα, με βάση την πρότερη εμπειρία της, προσαρμόζει περαιτέρω, όπου κριθεί απαραίτητο, τις σχετικές αξίες, προκειμένου να απεικονίζονται οι τρέχουσες συνθήκες, που επικρατούν. Η εύλογη αξία των μετοχών του επιπέδου 3 λαμβάνεται υπόψη, στις περιπτώσεις που υπολείπεται της λογιστικής αξίας της εκάστοτε συμμετοχής, ενώ σε αντίθετη περίπτωση αυτές τηρούνται στο κόστος κτήσης.

Το επίπεδο 3 μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τα ακόλουθα χρηματοοικονομικά προϊόντα:

- α) έξω-χρηματιστηριακά παράγωγα με μεγάλες πιστωτικές προσαρμογές, που έχουν υπολογιστεί με μη παρατηρήσιμες παραμέτρους,
- β) παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, που βρίσκονται σε αδυναμία πληρωμής, για τα οποία δεν μπορεί να προσδιοριστεί μια αξιόπιστη τιμή και
- γ) ομόλογα που δεν αποπληρώθηκαν λόγω αδυναμίας του εκδότη, για τα οποία δεν υπάρχει διαθέσιμη τιμή διαπραγμάτευσης.

Το επίπεδο 3 μπορεί να περιλαμβάνει επίσης κάθε άλλο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωσης, που πρέπει να αποτιμάται σε εύλογη αξία υπό την προϋπόθεση ότι η βάση προσδιορισμού της εύλογης αξίας δεν πληροί τις προϋποθέσεις κατάταξης στα προηγούμενα επίπεδα ιεράρχησης.

Το συγκεκριμένο μοντέλο ιεραρχίας απαιτεί την χρησιμοποίηση παρατηρήσιμων δεδομένων, όποτε είναι διαθέσιμα. Η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις του, όποτε αυτό είναι εφικτό.

2.27 Μετοχικό Κεφάλαιο

Τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου καταχωρούνται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων.

Τα μερίσματα, που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο, στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας, όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων απόκτησής τους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων, μέχρι την ακύρωση ή την πώλησή τους. Τα κέρδη/ ζημιές από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών, που κατέχονται από την Τράπεζα, δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών, που βρίσκονται σε κυκλοφορία. Οι ίδιες μετοχές, που κατέχονται από την Τράπεζα δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Οι ειδικές διατάξεις βάσει των οποίων δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας αναφέρονται στη σημείωση 41.

2.28 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, υβριδικά κεφάλαια και λοιπά δανειακά κεφάλαια

α) Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση:

Οι υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων, υβριδικών κεφαλαίων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους (έσοδο από την έκδοσή τους, μείον τα πραγματοποιηθέντα έξοδα έκδοσής τους).

β) Επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση:

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι πιστωτικοί τίτλοι και τα δανειακά κεφάλαια απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά, μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από τίτλους και δανειακά κεφάλαια της Τράπεζας περιλαμβάνουν μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN), ομολογιακά δάνεια από τιτλοποίηση στεγαστικών, καταναλωτικών και επιχειρηματικών δανείων, υβριδικά κεφάλαια και κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης.

Εάν η Τράπεζα εξαγοράσει τους τίτλους ή τα δανειακά κεφάλαια, που έχει εκδώσει, τότε οι τίτλοι ή τα κεφάλαια αποαναγνωρίζονται από τον Ισολογισμό και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της υποχρέωσης και της αναμενόμενης εκταμίευσης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.29 Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία, ενώ μεταγενέστερα επιμετρώνται στην αποσβέσιμη αξία τους και περιλαμβάνουν υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες.

2.30 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) Συγγενείς πρώτου βαθμού (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) εταιρείες, οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, καθώς και των εξαρτώμενων/πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20% και δ) το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Συναλλαγές παρόμοιας φύσεως γνωστοποιούνται συγκεντρωτικά. Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη είναι αντικειμενικές και διενεργούνται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς.

2.31 Σύνταξη οικονομικών αναφορών ανά τομέα δραστηριότητας

Η οικονομική πληροφόρηση των τομέων δραστηριότητας της Τράπεζας γνωστοποιείται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές προς το όργανο της Διοίκησης (Εκτελεστική Επιτροπή), το οποίο έχει την ευθύνη της λήψης αποφάσεων αναφορικά με τις δραστηριότητες της Τράπεζας και είναι αρμόδιο για να προβεί στον επιμερισμό πόρων στους τομείς δραστηριότητας, καθώς και στην αξιολόγησή τους.

Όλες οι συναλλαγές ανάμεσα στους επιχειρηματικούς τομείς διεξάγονται σε όρους αγοράς.

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε τέσσερις κύριους επιχειρηματικούς τομείς: Λιανική Τραπεζική, Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, Επενδυτική Τραπεζική, Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury. Τα έσοδα και οι δαπάνες, που αφορούν άμεσα κάθε τομέα, λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να καθοριστεί η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων.

2.32 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, η Τράπεζα έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών και προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό ή να αναγνωρίσει την απαίτηση και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.33 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Στις περιπτώσεις, που κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναμορφώθηκαν, για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης. Σχετική είναι η σημείωση 49.

Διαφορές που παρουσιάζονται, μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων, οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Η συνετή εφαρμογή και διαρκής εξέλιξη του πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων αποτελεί προτεραιότητα και συνυπολογίζεται στην χάραξη των ετήσιων επιχειρηματικών σχεδίων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, ως επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου συνεδριάζει σε μηνιαία βάση ή/και εκτάκτως, διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους του Ομίλου, ενώ αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των ίδιων κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Στο πλαίσιο αυτό, τα επιχειρηματικά σχέδια/στόχοι δύνανται να προσαρμοσθούν σε τυχόν τρέχουσες εξελίξεις ικανές να μεταβάλουν το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO), συνεδριάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση, εξετάζοντας τις εξελίξεις στις αγορές, σε συνδυασμό με το ύψος ανάληψης χρηματοοικονομικών κινδύνων από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της. Κατά το 2014 εξακολούθησε να δίνεται έμφαση σε θέματα διαχείρισης ρευστότητας με στόχο τη διασφάλιση της επάρκειάς της για τον Όμιλο, δεδομένων των ακραίων δυσμενών συνθηκών στην ελληνική αγορά αλλά και στις διεθνείς αγορές.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων αξιολογείται και εξελίσσεται διαρκώς λαμβάνοντας υπόψη τη βάση ιστορικών δεδομένων της Τράπεζας, τη δυναμική των αγορών, την εναρμόνιση με εποπτικές απαιτήσεις και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Την ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του ΔΣ, έχει ο τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου. Ο επικεφαλής του τομέα αναφέρεται απευθείας στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ.

Ο Τομέας Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου, συνίσταται από τις παρακάτω Διευθύνσεις:

- Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου,
- Κεφαλαιακής Διαχείρισης Ομίλου,
- Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, Ρευστότητας και Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου,
- Group Risk Coordination και
- Corporate Credit Control.

Οι δραστηριότητες του Τομέα υπόκεινται στον ανεξάρτητο έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Η Τράπεζα διαθέτει αρμοδίως εγκεκριμένη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων & Κεφαλαίου (Risk & Capital Strategy), η οποία περιλαμβάνει καθορισμένο Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων (Risk Appetite Framework) σε επίπεδο Ομίλου και συγκεκριμένα αφορά στην Τράπεζα Πειραιώς και στο σύνολο των θυγατρικών εταιρειών του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Η Στρατηγική της Τράπεζας λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες ειδικές συνθήκες, παρέχει κατευθυντήριες γραμμές και αποτελεί το θεμέλιο για τη διαμόρφωση και τον καθορισμό μιας ευρύτερης κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων, βάσει των επιχειρηματικών στόχων και των δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει ο Όμιλος προς τις εποπτικές αρχές.

Η αποτελεσματικότητα της Στρατηγικής παρακολουθείται με παράλληλη αξιολόγηση

- των οικονομικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας έναντι των επιχειρησιακών του στόχων και
- του προφίλ κινδύνου της Τράπεζας σε σχέση με τις ποιοτικές και ποσοτικές διατυπώσεις (qualitative & quantitative statements) του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων.

3.1 Πλαίσιο Διαχείρισης Πιστωτικών Κινδύνων

3.1.1 Στρατηγικές και Διαδικασίες για τη Διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου

Οι δραστηριότητες της Τράπεζας είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πραγματοποίησης χρηματοοικονομικής ζημιάς για την Τράπεζα, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές/συναλλακτικές τους υποχρεώσεις. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την Τράπεζα και για τον λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείρισή του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κατά κύριο λόγο από τις πιστοδοτήσεις της Επιχειρηματικής και της Ιδιωτικής Πίστης, τις επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας, τις συναλλαγές στην εξωχρηματιστηριακή αγορά, τις πράξεις διαπραγμάτευσης στις αγορές παραγώγων, καθώς επίσης και από το διακανονισμό συναλλαγών. Ο βαθμός του κινδύνου, που εμπεριέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι γενικότερες συνθήκες της οικονομίας και της αγοράς, η χρηματοοικονομική θέση των οφειλετών, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των ανοιγμάτων, καθώς και η ύπαρξη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Η εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής, η οποία περιγράφει τις αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας, διασφαλίζει την ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Στην Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζεται ενιαία πολιτική και πρακτική αναφορικά με τις μεθόδους αξιολόγησης και τις διαδικασίες έγκρισης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Όλα τα πιστοδοτικά όρια αναθεωρούνται ή/και ανανεώνονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ενώ τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθορίζονται με βάση το ύψος και την κατηγορία του συνολικού πιστωτικού κινδύνου, που αναλαμβάνει η Τράπεζα για κάθε οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών, που σχετίζονται μεταξύ τους (έννοια ενός οφειλέτη).

Στον Τομέα Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου λειτουργεί η Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου με αντικείμενο τη διαρκή παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου των ανοιγμάτων του Ομίλου έναντι επιχειρήσεων, ιδιωτών, πιστωτικών ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και χωρών.

3.1.2 Μέτρηση και Συστήματα αναφοράς του Πιστωτικού κινδύνου

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Η διαρκής ανάπτυξη υποδομών, συστημάτων και μεθοδολογιών για την ποσοτικοποίηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έγκαιρη και αποτελεσματική υποστήριξη της Διοίκησης και των επιχειρηματικών μονάδων στη λήψη αποφάσεων, τον καθορισμό πολιτικών και την εκπλήρωση των εποπτικών απαιτήσεων.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Για τη παρακολούθηση και μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου, που σχετίζεται με τα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου:

1. αξιολογείται συστηματικά η πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη και εκτιμάται το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων,
2. εκτιμάται με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις το πιθανό ποσοστό ανάκτησης, το οποίο ενδέχεται να εισπράξει η Τράπεζα στην περίπτωση, που ο πιστούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του. Οι εν λόγω συνιστώσες μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου είναι ενσωματωμένες στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας.

(i) Συστηματική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας πελατών και εκτίμηση ενδεχόμενης αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων και εκτιμά το ενδεχόμενο αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων, χρησιμοποιώντας υποδείγματα πιστοληπτικών διαβαθμίσεων (ratings), προσαρμοσμένα στις κατηγορίες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντισυμβαλλομένων. Τα υποδείγματα αυτά έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά και συνδυάζουν τη χρηματοοικονομική και στατιστική ανάλυση με την κρίση των αρμοδίων στελεχών, ενώ υποβάλλονται σε αξιολόγηση, όπου είναι εφικτό, μέσω της αντιπαραβολής τους με εξωτερικά διαθέσιμη πληροφόρηση.

Βάσει πολιτικής, η διαβάθμιση για κάθε πιστούχο εφαρμόζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται συστηματικά σε ετήσια βάση. Επικαιροποίηση των διαβαθμίσεων γίνεται ακόμη και στις περιπτώσεις, όπου προκύπτουν νέες πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν σημαντικά τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Η Τράπεζα επικυρώνει τουλάχιστον σε ετήσια βάση την προβλεπτική ικανότητα των υποδειγμάτων πιστοληπτικής αξιολόγησης, που χρησιμοποιούνται, τόσο στην Επιχειρηματική, όσο και στην Ιδιωτική Πίστη, εξασφαλίζοντας έτσι τη δυνατότητα ορθής απεικόνισης του ενεχόμενου πιστωτικού κινδύνου και επιτρέποντας την έγκαιρη λήψη ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων.

Επιχειρηματική Πίστη

Οι πιστούχοι της Επιχειρηματικής Πίστης κατηγοριοποιούνται σε πιστοληπτικές διαβαθμίσεις (credit rating grades), οι οποίες αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου και συνδέονται με διαφορετικές πιθανότητες αθέτησης. Για κάθε βαθμίδα αντιστοιχεί και διαφορετική πολιτική συνεργασίας της Τράπεζας με τις επιχειρήσεις-πιστούχους.

Η ταξινόμηση και η πολιτική πιστοδότησης ανά διαβάθμιση των επιχειρηματικών πιστούχων παρουσιάζονται με λεπτομέρεια σε σχετικό κεφάλαιο του Εγχειριδίου Πιστωτικής Πολιτικής και Πρακτικής για το Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο. Η κλίμακα διαβάθμισης αποτελείται συνολικά από 23 βαθμίδες από τις οποίες 19 βαθμίδες αντιστοιχούν σε πιστούχους, οι οποίοι δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης, 1 βαθμίδα αντιστοιχεί σε πιστούχους με ενήμερες πιστοδοτήσεις αυξημένου κινδύνου (special mention), 1 βαθμίδα αντιστοιχεί σε πιστούχους σε ρύθμιση και 2 βαθμίδες σε πιστούχους σε αθέτηση.

Στον κάτωθι πίνακα παρατίθενται οι ενέργειες της πιστωτικής πολιτικής ανά βαθμίδα πιστούχου:

RATING	ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ
1	Excellent (Άριστη)	Ανάπτυξη Συνεργασίας
2		
3		
4		
5	Very Strong (Πολύ Ισχυρή)	Ανάπτυξη Συνεργασίας
6		
7		
8	Strong (Ισχυρή)	Ανάπτυξη Συνεργασίας
9		
10		
11	Good (Καλή)	Ανάπτυξη της συνεργασίας ανάλογη της ανάπτυξης της επιχείρησης
12		
13	Satisfactory (Ικανοποιητική)	Ανάπτυξη της συνεργασίας με εξασφαλίσεις ή διατήρηση της συνεργασίας
14	Adequate (Μέτρια)	Προσεκτική ανάπτυξη της συνεργασίας με επαρκείς εξασφαλίσεις ή διατήρηση της συνεργασίας με επαρκείς εξασφαλίσεις
15	Marginal (Οριακή)	Ανάπτυξη της συνεργασίας με ισχυρές εξασφαλίσεις ή διατήρηση με επαρκείς εξασφαλίσεις ή περιορισμός της συνεργασίας
16	Weak (Αδύναμη)	Διατήρηση της συνεργασίας με ισχυρές εξασφαλίσεις ή περιορισμός της συνεργασίας
17	Very Weak (Πολύ Αδύναμη)	Περιορισμός της συνεργασίας με ισχυρές εξασφαλίσεις και ενδεχόμενος χαρακτηρισμός/ υποβάθμιση ή Διακοπή της συνεργασίας
18	Poor (Χαμηλή)	Ενδεχόμενος χαρακτηρισμός/ υποβάθμιση ή Διακοπή της συνεργασίας
19	Very Poor (Πολύ Χαμηλή)	Ενδεχόμενος χαρακτηρισμός/ υποβάθμιση ή Διακοπή της συνεργασίας
20	Special Mention (Ειδικής Αναφοράς)	Ενδεχόμενη Αναδιάρθρωση της πιστοδότησης. Λήψη πρόσθετων ισχυρών εξασφαλίσεων ή Διακοπή της συνεργασίας. Συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων
21	Restructured (Ρύθμιση)	Συστηματική παρακολούθηση της εξυπηρέτησης της ρύθμισης
22	Substandard (Προσωρινή καθυστέρηση)	Είσπραξη ή ρύθμιση της πιστοδότησης με επιχειρηματικές ή δικαστικές διαδικασίες. Συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων
23	Doubtful/Loss (Οριστική καθυστέρηση/Ζημία)	Είσπραξη της απαίτησης κυρίως με δικαστικές διαδικασίες. Συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων

Για την ταξινόμηση σε βαθμίδες, η Τράπεζα εφαρμόζει τέσσερα υποδείγματα που διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης.

Συγκεκριμένα:

- Πιστούχοι/επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των € 2,5 εκατ. ταξινομούνται με την χρήση του υποδείγματος MRA >€ 2,5 εκατ.
- Πιστούχοι/επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας και κύκλο εργασιών έως € 2,5 εκατ. ταξινομούνται με την χρήση του υποδείγματος MRA <€ 2,5 εκατ.
- Πιστούχοι που αποτελούν ειδικές περιπτώσεις (π.χ. νεοσύστατες επιχειρήσεις χωρίς πλήρη οικονομικά στοιχεία, κοινοπραξίες τεχνικών εταιρειών, ασφαλιστικές εταιρίες, φυσικά πρόσωπα, όχι ατομικές επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιο πιστοδοτήσεων ιδιωτών), ταξινομούνται με το εμπειρικό υπόδειγμα "Manual Rating".
- Για τις πιστοδοτήσεις ειδικού δανεισμού (specialised lending) που αφορούν στην ποντοπόρο ναυτιλία (object finance) η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει διακριτό υπόδειγμα πιστοληπτικής αξιολόγησης (slotting criteria model), το οποίο είναι ευθυγραμμισμένο με τα κριτήρια ειδικής δανειοδότησης της Μ.Ε.Δ. της Βασιλείας.
- Για τις μικρές επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας χρησιμοποιείται εσωτερικά ανεπτυγμένο σύστημα αξιολόγησης (B' μοντέλο).

Η Τράπεζα έχει προβεί στην αυτοματοποίηση των ασκήσεων επικύρωσης των παραπάνω υποδειγμάτων για επαρκέστερη και άμεση παρακολούθηση της προβλεπτικής τους ικανότητας.

Η κλίμακα πιστοληπτικής διαβάθμισης για τα επιχειρηματικά δάνεια η οποία χρησιμοποιείται για την εφαρμογή του IFRS 7 είναι η ακόλουθη:

1. Ικανοποιητικής Διαβάθμιση (Standard monitoring)
2. Υπό παρακολούθηση (Special monitoring)

Οι βαθμίδες πιστοληπτικής διαβάθμισης της 19βάθμιας κλίμακας των MRA υποδειγμάτων θα αντιστοιχιστούν στις κατηγορίες: **Ικανοποιητικής Διαβάθμιση (Standard monitoring)** η οποία συμπεριλαμβάνει πιστούχους με πιστοληπτική διαβάθμιση βάσει των υποδειγμάτων MRA 1-19 ή Manual Rating 1 - 19 και **Υπό παρακολούθηση (Special monitoring)** η οποία θα συμπεριλαμβάνει πιστούχους βάσει των κατηγοριών Ειδικού χαρακτηρισμού 20, 21, 22, 23.

Ιδιωτική Πίστη

Αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο ιδιωτών, εφαρμόζονται διαφορετικά υποδείγματα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, που καλύπτουν διαφορετικά στάδια του πιστωτικού κύκλου, ως εξής:

α) Υποδείγματα αιτήσεων (Application Scorecards)

Τα υποδείγματα αιτήσεων έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία αιτήσεων και συμπεριφοράς και έχουν προκύψει από στατιστική ανάλυση (logistic regression). Είναι προσαρμοσμένα στους πελάτες της Τράπεζας και διαφοροποιούνται βάσει προϊόντος και βάσει σκοπού. Έτσι η Τράπεζα έχει σε λειτουργία 9 μοντέλα αιτήσεων βάσει προϊόντος και 3 μοντέλα βάσει σκοπού στα στεγαστικά δάνεια.

β) Υποδείγματα συμπεριφοράς (Behavior Scorecards)

Τα υποδείγματα συμπεριφοράς έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς των πελατών σε προϊόντα της Τράπεζας και έχουν προκύψει από στατιστική ανάλυση (logistic regression). Είναι προσαρμοσμένα στους πελάτες της Τράπεζας και διαφοροποιούνται βάσει προϊόντος και κατάστασης εξυπηρέτησης του δανείου (bucket and days past due). Έτσι η Τράπεζα έχει 2 κατηγορίες μοντέλων, τα συμπεριφορικά υποδείγματα μικρής καθυστέρησης (early bucket behavior scores - bucket 0-2) και τα συμπεριφορικά υποδείγματα μεγάλης καθυστέρησης (late bucket behavior scores - bucket 3+). Συνολικά η Τράπεζα έχει 23 υποδείγματα συμπεριφοράς.

γ) Εσωτερικά υποδείγματα αξιολόγησης πληροφοριών Τειρεσίας Α.Ε. (Internal Bureau Scorecard)

Υπάρχει επίσης ένα υπόδειγμα που αφορά στη συμπεριφορά των πελατών της Τράπεζας στην αγορά τη στιγμή της αίτησης. Έχει και αυτό βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία και έχει προκύψει από στατιστική ανάλυση (logistic regression). Είναι προσαρμοσμένο στους πελάτες της Τράπεζας και δεν διαφοροποιείται βάσει προϊόντος.

δ) Συνολικά (Overall) υποδείγματα αίτησης

Πρόκειται για τα scores που συμμετέχουν στην εγκριτική διαδικασία (origination process) και τα οποία στην ουσία συνδυάζουν τα τρία παραπάνω μοντέλα. Έτσι όταν ένας πελάτης κάνει μία αίτηση αξιολογείται το δημογραφικό προφίλ του (application score), η συμπεριφορά του στα προϊόντα της Τράπεζας, αν είναι ήδη υφιστάμενος πελάτης (behavior score), καθώς και η συμπεριφορά του σε προϊόντα της αγοράς (bureau score). Πρόκειται για 5 υποδείγματα, που διαφοροποιούνται βάσει κατηγορίας προϊόντος, έχουν βασιστεί σε ιστορικά στοιχεία αιτήσεων και συμπεριφοράς και έχουν προκύψει και αυτά από στατιστική ανάλυση (logistic regression).

Επιπλέον υπάρχουν τέσσερα μοντέλα αξιολόγησης της συμπεριφοράς των πελατών μετά την καταγγελία, με σκοπό την αύξηση της εισπραξιμότητας (180+dpd) (recovery models).

Επιπρόσθετα, χρησιμοποιείται και το υπόδειγμα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας της Τειρεσίας Α.Ε., η οποία λαμβάνει υπόψη το σύνολο των ανοιγμάτων των δανειοληπτών στην Ελληνική αγορά. Η χρήση του συγκεκριμένου υποδείγματος βελτίωσε την απόδοση των υφιστάμενων υποδειγμάτων.

Η πιστωτική πολιτική, αν και διαφοροποιείται μεταξύ ενυπόθηκων και μη ενυπόθηκων δανείων Λιανικής Τραπεζικής, εντούτοις βασίζεται, επιπροσθέτως των προαναφερθέντων υποδειγμάτων πιστοληπτικής ικανότητας (credit scoring) και σε μια σειρά πιστωτικών κριτηρίων, που λαμβάνονται υπόψη στην εγκριτική διαδικασία και προσδιορίζουν, τόσο την προθυμία, όσο και την ικανότητα του αιτούντος να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του, όπως:

- Ελάχιστα επίπεδα εισοδήματος,
- Επίπεδο δανειακής επιβάρυνσης,
- Πιστωτική ιστορία πελάτη,
- Είδος, ποσό & σημαντικότητα δυσμενών στοιχείων,
- Ανώτατα επίπεδα σχέσης δανείου προς αξία εξασφάλισης (LTV) (για τα ενυπόθηκα δάνεια), σε συνδυασμό με το σκοπό του δανείου.

Τα προαναφερθέντα εσωτερικά υποδείγματα αποτελούν και τις βασικές συνιστώσες, οι οποίες χρησιμοποιούνται στα υποδείγματα εκτίμησης παραμέτρων κινδύνων της Τράπεζας Πειραιώς (υποδείγματα εκτίμησης Πιθανότητας Αθέτησης και Ζημίας σε περίπτωση Αθέτησης) για το σύνολο των προϊόντων Ιδιωτικής Πίστης αλλά και της Επιχειρηματικής Πίστης. Τα εν λόγω υποδείγματα εξετάζονται ενδελεχώς κατ' ελάχιστο ανά εξάμηνο ως προς:

- τη σταθερότητα της διαβάθμισης των πληθυσμών,
- κατά πόσο η διαχρονική μεταβολή των παραμέτρων κινδύνου είναι στατιστικώς σημαντική,
- τη διαχωριστική τους ικανότητα.

(ii) Ποσοστό ανάκτησης με βάση τα υφιστάμενα καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, η Τράπεζα κατά τον καθορισμό/ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων εκτιμά και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Κατά πάγια τακτική, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο ισχυρότερα είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις, προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πιστούχου προς την Τράπεζα.

β) Χρεόγραφα

Η Τράπεζα διατηρεί χαρτοφυλάκιο κυβερνητικών, τραπεζικών και εταιρικών χρεογράφων, με ελληνικές και διεθνείς εκδόσεις, καθώς επίσης και ομόλογα εκδόσεως του EFSF. Για την ορθή διαχείριση και παρακολούθηση των κινδύνων, όλες οι θέσεις σε χρεόγραφα υπόκεινται σε θεσπισμένα και εγκεκριμένα όρια, σύμφωνα με τις πολιτικές και διαδικασίες της Τράπεζας.

Για τη μέτρηση και την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου ο οποίος σχετίζεται με τα χρεόγραφα, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο οι διαβαθμίσεις εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα εκείνες της Moody's, της Standard & Poor's ή της Fitch. Το ύψος της έκθεσης της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο χρεογράφων και άλλων εντόκων γραμματίων παρακολουθείται ανά κατηγορία χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των ΔΠΧΑ.

3.1.3 Προσαρμοσμένη έναντι κινδύνου τιμολόγηση (Risk Based Pricing)

Τα υποδείγματα που έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών αποτέλεσαν βασικά εργαλεία για την ανάπτυξη σχετικής μεθοδολογίας υπολογισμού προσαρμοσμένης έναντι κινδύνου τιμολόγησης (Risk Based Pricing), τόσο στο επιχειρηματικό, όσο και στο χαρτοφυλάκιο ιδιωτών.

Μέσω της συνεκτίμησης του πιστωτικού κινδύνου στην τιμολόγηση των δανείων η Τράπεζα στοχεύει στη δημιουργία αποθεμάτων εσόδων για την κάλυψη των αναμενόμενων και μη αναμενόμενων κινδύνων, καθώς και στην πληρέστερη και ορθότερη αποτύπωση της κερδοφορίας των παρεχόμενων υπηρεσιών της. Παράλληλα ενισχύει την διάχυση της κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα.

3.1.4 Διαχείριση σημαντικής συγκέντρωσης κινδύνου

Η συγκέντρωση έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο μπορεί να προέλθει από δύο τύπους ατελούς διαφοροποίησης των κινδύνων μέσα σε ένα χαρτοφυλάκιο: (α) τη συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες (name concentration) και (β) την κλαδική συγκέντρωση (sector concentration). Η συγκέντρωση σε μεγάλους οφειλέτες σχετίζεται με την ατελή διαφοροποίηση του κινδύνου που απορρέει από την υψηλή έκθεση σε μεμονωμένους αντισυμβαλλόμενους ή ομάδες συνδεδεμένων αντισυμβαλλόμενων. Η κλαδική συγκέντρωση πηγάζει από υψηλή έκθεση σε ομάδες πελατών, που επηρεάζονται από κοινούς παράγοντες όπως το μακροοικονομικό περιβάλλον, η γεωγραφική θέση, ο κλάδος δραστηριότητας, το νόμισμα κ.α.

Στην Τράπεζα Πειραιώς ο κίνδυνος συγκέντρωσης παρακολουθείται, τόσο σε επίπεδο κλάδου οικονομικής δραστηριότητας του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου (ανοιγμάτων εντός και εκτός ισολογισμού), βάσει της πρωτοβάθμιας κατηγοριοποίησης NACE II, όσο και σε ατομικό επίπεδο, εξετάζοντας τα ανοίγματα των μεγαλύτερων πελατών. Για την αξιολόγηση του κινδύνου συγκέντρωσης χρησιμοποιείται ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI).

Επίσης, υφίσταται σύστημα ανωτάτων ορίων ανά πιστοληπτική διαβάθμιση αντισυμβαλλομένου, όπου εφαρμόζεται παράλληλα με τα υφιστάμενα πιστωτικά όρια ανά αντισυμβαλλόμενη τράπεζα, παρέχοντας έτσι την δυνατότητα συγκεντρωτικής παρακολούθησης/διαχείρισης του αναλαμβανόμενου κινδύνου αντισυμβαλλομένου και την διατήρηση των υφισταμένων επιχειρηματικών σχέσεων.

Πέραν της συμμόρφωσης με τα εποπτικά όρια, ο Όμιλος θέτει συγκεκριμένα όρια για τον κίνδυνο συγκέντρωσης, τα οποία αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανάλογα με τα οικονομικά γεγονότα, που λαμβάνουν χώρα και μεταβάλλουν τη δομή του (Ενεργητικό, Ιδία Κεφάλαια κ.α.). Τα όρια αυτά είναι απόλυτα (απόλυτο ύψος θέσης) ή/και σχετικά (σε σχέση με το κεφάλαιο). Για την αντιμετώπιση του υψηλού κινδύνου συγκέντρωσης, οι ενέργειες που γίνονται αφορούν σε:

- Μείωση των ανωτάτων ορίων.
- Περιορισμό της έκθεσης στους συγκεκριμένους κλάδους/ πελάτες.
- Μεταφορά του κινδύνου, με αγορά προστασίας (πιστωτικά παράγωγα, εγγυήσεις κ.α.).
- Επαναπροσδιορισμό του εσωτερικού κεφαλαίου.

3.1.5 Κίνδυνος Χώρας

Ο κίνδυνος χώρας συνοψίζει και αντανακλά: (α) τον κίνδυνο επέλευσης μείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού της Τράπεζας που μπορεί να προκληθεί από την αδυναμία της κυβέρνησης μιας χώρας (στην οποία η Τράπεζα έχει πραγματοποιήσει ή σκοπεύει να πραγματοποιήσει επενδυτικά ανοίγματα) να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις της σε ξένο νόμισμα (sovereign risk) και (β) τον κίνδυνο επιβολής περιορισμών στην μετατροπή και στη μεταφορά κεφαλαίων σε ξένο νόμισμα εκτός χώρας (transfer risk).

Μέσω των διασυνორιακών της ανοιγμάτων, η Τράπεζα Πειραιώς υπόκειται και στον πιστωτικό κίνδυνο χωρών, ο οποίος συνδέεται άμεσα με τις οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτές. Για τον έγκαιρο και αποτελεσματικό έλεγχο του εν λόγω κινδύνου, η Τράπεζα Πειραιώς έχει δημιουργήσει και εφαρμόζει ένα εξειδικευμένο πλαίσιο αξιολόγησης και διαχείρισης, βάσει του οποίου θεσπίζονται, παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε τακτή βάση (τουλάχιστον ετήσια) ανώτατα όρια έκθεσης στον κίνδυνο χωρών. Κατά την αξιολόγηση του κινδύνου, χρησιμοποιούνται (ποσοτικά και ποιοτικά) κριτήρια, τα οποία λαμβάνουν υπόψη, τόσο την εξέλιξη των παραμέτρων κινδύνου, όσο και το ύψος/διάρθρωση των ανοιγμάτων του Ομίλου.

3.1.6 Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου

Η παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου αποτελεί βασικό πυλώνα της Διαχείρισης Κινδύνων. Ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ορίζεται ως ο κίνδυνος αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου σε μία συναλλαγή μέχρι και τον τελικό διακανονισμό των χρηματοροών της και πηγάζει από τη δραστηριοποίηση του Ομίλου σε εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα, καθώς επίσης και σε διαπραπτικές χρηματοδοτικές συναλλαγές.

Για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, υφίσταται διαδικασία καθορισμού, αναθεώρησης και παρακολούθησης πιστωτικών ορίων, καθώς επίσης και ανώτατα όρια σε επίπεδο πιστοληπτικής διαβάθμισης αντισυμβαλλομένων. Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν όλο το φάσμα των χρηματοοικονομικών προϊόντων στα οποία δραστηριοποιείται ο Όμιλος στη διαπραπτική αγορά και με επιχειρηματικούς πελάτες. Η παρακολούθηση των πιστωτικών ορίων αντισυμβαλλομένου πραγματοποιείται με ημερήσια συχνότητα. Ο καθορισμός των ορίων πραγματοποιείται σε ονομαστικά ποσά ή σε μονάδες κινδύνου, αναλόγως της συναλλαγής και η αναθεώρησή τους τουλάχιστον ετησίως. Παράλληλα, η Τράπεζα με σκοπό τη βέλτιστη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων και δεδομένων των αυξημένων συνθηκών κινδύνου λόγω της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει πολιτική άμεσης ακύρωσης ή άμεσης μείωσης εγκεκριμένων πιστωτικών ορίων σε περιπτώσεις υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων της.

Η Τράπεζα με στόχο τον περιορισμό του μέγιστου δυνητικού κινδύνου, την παρακολούθηση της συγκέντρωσης και την ορθολογικότερη διαμόρφωση του προφίλ κινδύνου του Ομίλου, εφαρμόζει σύστημα ανωτάτων ορίων ανάληψης πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου ανά κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης. Η αναθεώρηση των ανωτάτων ορίων πραγματοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα (εξάμηνο).

Με κύριο γνώμονα τη βέλτιστη διαχείριση, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τεχνικές απομείωσης πιστωτικού κινδύνου, έχοντας συνάψει νομικές συμβάσεις με τους αντισυμβαλλομένους, όπως International Swap Derivatives Association (ISDA), Credit Support Annex (CSA) και Global Master Repurchase Agreement (GMRA). Σύμφωνα με το παραπάνω πλαίσιο, τίθενται οι όροι αναφορικά με τον διακανονισμό των καθαρών ποσών, που προκύπτουν μετά τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων, καθώς και τη διμερή ανταλλαγή εξασφαλίσεων με ημερήσια συχνότητα σύμφωνα με τη τρέχουσα αξία των συναλλαγών. Επιπροσθέτως, για τη παρακολούθηση και διαχείριση των ποσών υπό εκκαθάριση, η Τράπεζα έχει θεσπίσει όριο μέγιστου επιτρεπτού ποσού ημερήσιου διακανονισμού (Daily Settlement Limit).

3.1.7 Διαχείριση ορίων και τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Η Τράπεζα Πειραιώς διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει το ύψος και τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου, εφαρμόζοντας σύστημα πιστοδοτικών ορίων. Τα πιστοδοτικά όρια προσδιορίζουν τη μέγιστη αποδεκτή ανάληψη κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγησης, ανά προϊόν, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και ανά χώρα. Επιπρόσθετα, όρια θεσπίζονται και εφαρμόζονται έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα. Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ελέγχεται περαιτέρω και με την εφαρμογή υποορίων, τα οποία καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού.

Για τον καθορισμό των ορίων πελατών λαμβάνονται υπόψη τυχόν καλύμματα ή εξασφαλίσεις, που μειώνουν το ύψος του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Η Τράπεζα κατατάσσει τον κίνδυνο των πιστοδοτήσεων της σε κατηγορίες κινδύνου ανάλογα με το είδος των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων και τη δυνατότητα ρευστοποίησής τους. Τα ανώτατα πιστοδοτικά όρια, που μπορούν να εγκριθούν ανά κατηγορία κινδύνου, καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στην Τράπεζα Πειραιώς καμιά πιστοδότηση δεν εγκρίνεται από ένα μόνο πρόσωπο, με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στην πιστωτική πολιτική, καθώς κατά κανόνα απαιτείται η έγκριση τριών στελεχών. Ανάλογα με το ύψος του κινδύνου έχουν οριστεί εγκριτικά κλιμάκια, ο ρόλος των οποίων στη διαμόρφωση της συνολικής ποιότητας του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων της Τράπεζας είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Τα πιστοδοτικά όρια στην Τράπεζα Πειραιώς έχουν διάρκεια ισχύος μέχρι δώδεκα μήνες και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα αρμόδια ή τα ανώτερα εγκριτικά κλιμάκια μπορούν, όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, να επιλέξουν διάρκεια ισχύος των πιστοδοτικών ορίων μικρότερη των δώδεκα μηνών. Η παρακολούθηση των εκκρεμών υπολοίπων έναντι των θεσπισμένων ορίων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Στις παραγράφους που ακολουθούν, περιγράφονται και άλλες τεχνικές, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην Τράπεζα για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

α) Καλύμματα και εξασφαλίσεις

Παράλληλα με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων, ο Όμιλος εκτιμά κατά τον καθορισμό/ανανέωση των πιστοδοτικών ορίων και το ποσοστό ανάκτησης σε σχέση με το άνοιγμα (recovery rate) στην περίπτωση που οι πιστούχοι αδυνατούν να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται με βάση το είδος της πιστοδότησης και την ύπαρξη ή όχι συνδεδεμένων καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Κατά πάγια τακτική, όσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση ενός πιστούχου, τόσο ισχυρότερα είναι τα απαιτούμενα καλύμματα και οι εξασφαλίσεις, προκειμένου το ποσοστό ανάκτησης να είναι όσο το δυνατόν μεγαλύτερο, σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πιστούχου προς τον Όμιλο.

Ο Όμιλος λαμβάνει καλύμματα ή/και εξασφαλίσεις έναντι των πιστοδοτήσεων σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την έγκαιρη αποπληρωμή των απαιτήσεων τους.

Για το σκοπό αυτό, έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική του πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων. Η Τράπεζα θεωρεί ως καλύμματα τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία, τα όποια ενεχυριάζονται για την ομαλή αποπληρωμή των πάσης φύσεως πιστοδοτήσεων, ενώ ως εξασφαλίσεις θεωρεί τα στοιχεία, που δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα. Τα κυριότερα είδη καλυμμάτων και εξασφαλίσεων είναι τα ακόλουθα:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων,
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου,
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ,
- Εγγυητικές επιστολές τραπεζών,
- Ενέχυρα επί μεριδίων μετοχικών ή μεικτών Α/Κ, μετοχών, ομολόγων ή εντόκων γραμματίων,
- Ενέχυρα επί επιταγών,
- Προσημειώσεις/ υποθήκες ακινήτων,
- Υποθήκες πλοίων,
- Απαιτήσεις έναντι Τρίτων.

Η αποτίμηση των συνδεδεμένων καλυμμάτων ή/και εξασφαλίσεων πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης με βάση την τρέχουσα ή την εύλογη αξία τους, και επανεκτιμάται σε τακτά χρονικά διαστήματα ανάλογα με το είδος. Για την διαχείριση και παρακολούθηση των καλυμμάτων εξασφαλίσεων, χρησιμοποιείται μηχανογραφική εφαρμογή στην Τράπεζα, η οποία παρέχει τη δυνατότητα άντλησης στοιχείων σε διαφορετικά επίπεδα. Καλύμματα ή εξασφαλίσεις δεν λαμβάνονται γενικά έναντι ανοιγμάτων προς πιστωτικά ιδρύματα.

β) Πιστοδοτικές Δεσμεύσεις

Η Τράπεζα προβαίνει σε δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων προς πελάτες, διασφαλίζοντας τη μελλοντική χρηματοδότησή τους όταν και εφόσον απαιτηθεί. Οι δεσμεύσεις πιστοδοτήσεων ενέχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με τα δάνεια και τις απαιτήσεις της Τράπεζας και αφορούν κατά κύριο λόγο ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές. Η εναπομένουσα διάρκεια των πιστοδοτικών δεσμεύσεων αναλύεται και παρακολουθείται συστηματικά, καθώς σε γενικές γραμμές, δεσμεύσεις με μεγαλύτερη διάρκεια ενέχουν μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου από εκείνες με μικρότερη διάρκεια.

3.1.8 Πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων

Η Τράπεζα εξετάζει συστηματικά αν υπάρχουν βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Για το σκοπό αυτό διενεργεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων έλεγχο απομείωσης της αξίας των δανείων του (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, και σχηματίζει ανάλογες προβλέψεις.

Μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση όταν η λογιστική της αξία είναι μεγαλύτερη από το αναμενόμενο ανακτήσιμο ποσό της. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται από το σύνολο της παρούσας αξίας των εισπράξεων και της παρούσας αξίας από τη ρευστοποίηση τυχόν καλυμμάτων ή εξασφαλίσεων σε περίπτωση αδυναμίας του πιστούχου να αποπληρώσει το δάνειο. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους μιας απαίτησης, σχηματίζεται πρόβλεψη για την απομείωση της αξίας της απαίτησης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού της απαίτησης.

Η Τράπεζα, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 39, θεωρεί ως βάσιμες και αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή μία ομάδα απαιτήσεων έχει απομειωθεί, τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 2.12

Η εκτίμηση ύπαρξης απομείωσης και ο σχηματισμός προβλέψεων διενεργείται εξατομικευμένα σε επίπεδο δανείου για όλες τις χορηγήσεις που ο Όμιλος θεωρεί σημαντικές και συλλογικά σε επίπεδο ομάδας δανείων για όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις. Σημαντικές θεωρούνται οι χορηγήσεις οι οποίες σε επίπεδο πιστούχου ξεπερνούν το € 1 εκατ. Η εκτίμηση για απομείωση διενεργείται συλλογικά για απαιτήσεις (χαρτοφυλάκια απαιτήσεων) με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου, οι οποίες σε ατομική βάση δεν θεωρούνται σημαντικές. Επίσης, συλλογικά αξιολογούνται και οι απαιτήσεις που σε ατομική βάση δεν έχουν υποστεί απομείωση.

3.1.9. Συλλογική Αξιολόγηση Απομείωσης για το Επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο

Όλα τα δάνεια που δεν αξιολογούνται μεμονωμένα για απομείωση καθώς και τα δάνεια που υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση από την οποία όμως δεν προέκυψε ζημιά απομείωσης, αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για τον σκοπό εκτίμησης της απομείωσης αξίας σε συλλογική βάση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται σύμφωνα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Παραδείγματα κοινών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου είναι:

- Κατηγορία καθυστέρησης οφειλέτη,
- Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας οφειλέτη,
- Μονάδα Διαχείρισης Επιχειρηματικής χορήγησης,
- Κατηγορία εξασφάλισης.

Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, υποδηλώνοντας τη δυνατότητα του οφειλέτη να αποπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οφειλές σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές μίας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που εξετάζονται συλλογικά για απομείωση αξίας, εκτιμώνται στη βάση των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και σύμφωνα με ιστορική απωλειών για περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά για τον Όμιλο. Τα ιστορικά δεδομένα ζημιών προσαρμόζονται σύμφωνα με τις τρέχουσες παρατηρήσεις, αφενός για να αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες οι οποίες δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία αναφέρονται τα ιστορικά δεδομένα ζημιών και αφετέρου, για να αφαιρέσουν τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υφίστανται κατά την διενέργεια της αξιολόγησης.

Σημειώνεται πως εντός του 2014 χρησιμοποιήθηκαν εξελιγμένα στατιστικά μοντέλα πιστωτικού κινδύνου για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης, των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών και των ζημιών απομείωσης, λαμβάνοντας υπόψη και μακροοικονομικές μεταβλητές (όπως ΑΕΠ, δείκτης ανεργίας, κλπ).

3.1.10. Συλλογική Αξιολόγηση Απομείωσης για το Χαρτοφυλάκιο Ιδιωτικής Πίστης

Για το σχηματισμό των αναγκαίων κατά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών (ΔΠΧΑ) συλλογικών απομειώσεων της αξίας των δανείων του χαρτοφυλακίου Λιανικής Τραπεζικής της Τράπεζας Πειραιώς, αφαιρούνται κατ'αρχήν από το συνολικό χαρτοφυλάκιο δανείων της Λιανικής Τραπεζικής τα δάνεια, για τα οποία έχουν σχηματιστεί εξατομικευμένες απομειώσεις της αξίας τους χωρίς όμως να αφαιρούνται τα δάνεια για τα οποία δεν προέκυψε ποσό εξατομικευμένης απομείωσης αξίας.

Εν συνεχεία γίνεται τμηματοποίηση (segmentation) του εναπομένοντος χαρτοφυλακίου σε επί μέρους υποχαρτοφυλάκια, έτσι ώστε τα δάνεια που εντάσσονται στο κάθε υποχαρτοφυλάκιο (segment) να έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή ομοιογένεια και ομοιομορφία από πλευράς χαρακτηριστικών τους. Οι βασικές παράμετροι που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία τμηματοποίησης του χαρτοφυλακίου και ένταξης στα επί μέρους υποχαρτοφυλάκια είναι οι ακόλουθες:

- το προϊόν (Στεγαστικό, Καταναλωτικό, Κάρτα),
- η κατάσταση εξυπηρέτησης του δανείου,
- χαρακτηρισμός δανείων ως ρυθμισμένα,
- το είδος των εξασφαλίσεων/καλυμμάτων του δανείου,
- το νόμισμα του δανείου.

Προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσό της απομείωσης αξίας για κάθε υποχαρτοφυλάκιο, ποσοτικοποιούνται όχι μόνο τα ιδιосуγκρατικά στοιχεία του, αλλά και η επίδραση στην τελική διαμόρφωσή τους, των βασικών μακροοικονομικών παραμέτρων όπως η μεταβολή του ΑΕΠ και τα επίπεδα ανεργίας.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της σχηματιζόμενης πρόβλεψης μειωθεί (τόσο στο επιχειρηματικό όσο και στο χαρτοφυλάκιο Ιδιωτικής Πίστης) και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, τότε η πρόβλεψη μειώνεται και η διαφορά καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

3.1.11 Πανευρωπαϊκή άσκηση συνολικής αξιολόγησης (AQR & Stress tests)

Η Τράπεζα Πειραιώς συμμετείχε επιτυχώς στην πανευρωπαϊκή άσκηση συνολικής αξιολόγησης των 128 συστημικά σημαντικών τραπεζών της Ευρωζώνης, που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ανάληψη της άμεσης εποπτείας τους από την ΕΚΤ, τα αποτελέσματά της οποίας δημοσιοποιήθηκαν στις 26/10/2014.

Η συνολική αξιολόγηση, περιελάμβανε τον έλεγχο της ποιότητας περιουσιακών στοιχείων (Asset Quality Review, AQR) και την άσκηση προσομοίωσης υποθετικά ακραίων καταστάσεων (Stress Test), που διενεργήθηκε στη βάση ενός βασικού (αναμενόμενου, πιθανού) και ενός δυσμενούς (ιδιαίτερα αντίξοου) σεναρίου. Σκοπός της άσκησης ήταν να διερευνηθεί η αντοχή της κεφαλαιακής επάρκειας του τραπεζικού κλάδου στην Ευρώπη, σε ενδεχόμενη περαιτέρω επιδείνωση της οικονομικής κρίσης και να προσδιορισθεί οποιοδήποτε απαιτούμενο κεφάλαιο για την επαναφορά του δείκτη Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Tier 1) στο 6%, λαμβάνοντας υπόψη το Δυσμενές σενάριο και το Ακραία Δυσμενές σενάριο στο τέλος του 2011.

Η άσκηση προσομοίωσης υποθετικά ακραίων καταστάσεων, διενεργήθηκε με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2013 (“Στατικός Ισολογισμός”) και το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Πειραιώς (“Δυναμικός Ισολογισμός”). Στα αποτελέσματά της, συνυπολογίστηκαν τα αποτελέσματα στα οποία κατέληξε ο έλεγχος της ποιότητας περιουσιακών στοιχείων και λήφθηκαν υπόψη ενέργειες που έγιναν και το 2014.

Υπό την προσέγγιση του Δυναμικού Ισολογισμού, η Τράπεζα Πειραιώς εμφάνισε κεφαλαιακό δείκτη Common Equity Tier 1 (“CET1”) 11,4% στο “βασικό” σενάριο και 6,7% στο “δυσμενές” σενάριο, έναντι ελάχιστης απαίτησης για δείκτες 8,0% και 5,5% αντίστοιχα.

Ο Στατικός Ισολογισμός, σε συνδυασμό με την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους 1,75 δις ευρώ, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2014, μετά την αποπληρωμή των 750 εκατ. ευρώ προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου τον Μάιο 2014, οδήγηε σε δείκτη CET1 της Τράπεζας στο 10,7% και 6,1% στο «βασικό» και στο «δυσμενές» σενάριο αντίστοιχα. Αυτοί οι δείκτες δεν λαμβάνουν υπόψη το όφελος από τη μετατροπή της Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση (Ν. 4302/2014 μετά και την από 16 Οκτωβρίου 2014 νομοθετική τροποποίηση).

Στην περίπτωση που ενσωματωθεί η επίδραση μετατροπής της Αναβαλλόμενης Φορολογίας στους υπολογισμούς, ο δείκτης CET1 υπό το Στατικό Ισολογισμό αυξάνεται στο 11,8% υπό το “βασικό” σενάριο και στο 7,7% υπό το “δυσμενές” σενάριο, παρέχοντας στην Τράπεζα Πειραιώς πρόσθετα αποθέματα κεφαλαίων πάνω από τα απαιτούμενα όρια του 8,0% και 5,5% για το “βασικό” και “δυσμενές” σενάριο αντίστοιχα.

	Στατικός Ισολογισμός	Δυναμικός Ισολογισμός
Βασικό σενάριο (όριο 8%)	10,7%	11,4%
Δυσμενές σενάριο (όριο 5,5%)	6,1%	6,7%
Μετά τη μετατροπή του DTA σε DTC :		
Βασικό σενάριο (όριο 8%)	11,8%	12,4%
Δυσμενές σενάριο (όριο 5,5%)	7,7%	8,0%

3.1.12 Ρυθμίσεις και πολιτική ρύθμισης δανείων

Εντός του 2014, η Τράπεζα εφάρμοσε τα τεχνικά πρότυπα του EBA ITS (European Banking Authority, Implementing Technical Standards) που αφορούν στα ρυθμισμένα δάνεια, εναρμονιζόμενο με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.5.14 της Τράπεζας της Ελλάδος που αφορά στο «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων». Μεταβλήθηκε για το σκοπό αυτό, ο τρόπος και οι διαδικασίες παρακολούθησης των ρυθμισμένων δανείων και επαναπροσδιορίστηκε η περίμετρος για τα ρυθμισμένα δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2014, σύμφωνα με τα νέα πρότυπα και πλαίσιο. Καθώς είναι πρακτικά αδύνατη η αναδρομική εφαρμογή των προαναφερόμενων διατάξεων, δεν απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας τα μη συγκρίσιμα στοιχεία για ρυθμισμένα δάνεια της χρήσης 2013, καθώς και η γνωστοποίηση της συμφωνίας των ρυθμισμένων δανείων.

Η εναρμόνιση της πολιτικής ρύθμισης δανείων της Τράπεζας με τους σχετικούς ορισμούς της EBA και τις οδηγίες της ΤτΕ, υποστηρίχθηκε με νέες δομές και διαδικασίες, ανάπτυξη συστημάτων πληροφορικής και τροποποίηση υφιστάμενων εφαρμογών, με στόχο την αποτελεσματική και αξιόπιστη διαχείριση των δανείων σε καθυστέρηση, με τη διενέργεια βιώσιμων ρυθμίσεων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων τύπων ρυθμίσεων.

Ως ρυθμισμένα χαρακτηρίζονται όλα τα δάνεια στα οποία πραγματοποιήθηκε μετατροπή των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων ή αναηρηματοδότηση των οφειλών πιστούχου με ευνοϊκότερους όρους λόγω τρέχουσας ή αναμενόμενης οικονομικής δυσκολίας, που δεν εφαρμόζονται σε πιστούχους παρόμοιο προφίλ κινδύνου.

Προκειμένου ένα ρυθμισμένο δάνειο να αποχαρακτηριστεί από ρυθμισμένο, απαιτείται να περάσουν τουλάχιστο 2 έτη από τη στιγμή του χαρακτηρισμού του, να μην υπάρχουν καθυστερήσεις, ανησυχία για πλήρη αποπληρωμή, απομείωση ή εκ νέου ρύθμιση και να υφίστανται τακτές ουσιώδεις καταβολές τουλάχιστον στο διάστημα των τελευταίων 12 μηνών.

Τα δάνεια που είναι σε καθεστώς ρύθμισης, ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους είτε σε μεμονωμένο είτε σε συλλογικό επίπεδο, σύμφωνα με την πολιτική απομείωσης και σχηματισμού προβλέψεων της Τράπεζας, χωρίς καμία διαφοροποίηση από τα δάνεια που δεν είναι σε καθεστώς ρύθμισης.

Ο Τομέας Αναδιρθρώσεων & Διαχείρισης Προβληματικού Χαρτοφυλακίου Ομίλου (RBU), διαχειρίζεται τα σε καθυστέρηση δάνεια, με στόχο την εύρεση της κατάλληλης βιώσιμης ρύθμισης για κάθε πιστούχο, την εξασφάλιση δίκαιης αντιμετώπισης των πιστούχων και τη μεγιστοποίηση της αξίας για την Τράπεζα. Στην κατεύθυνση αυτή χρησιμοποιούνται εξειδικευμένα ανά είδος πιστούχου εργαλεία, όπως 'δέντρα αποφάσεων', πιλοτικές μετρήσεις και αξιολογήσεις αποτελεσμάτων σε επιλεγμένα δείγματα του χαρτοφυλακίου και εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες και τύποι ρυθμίσεων και αναδιρθρώσεων ανάλογα με τις ημέρες καθυστέρησης και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

Το «Συμβούλιο Εποπτείας και Διαχείρισης Καθυστερήσεων (ΣΕΚ)» που έχει μεταξύ άλλων την ευθύνη της στρατηγικής διαχείρισης των δανείων σε καθυστέρηση, συνεργάζεται με την μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων για την αμοιβαία κατανόηση και ανάπτυξη της κατάλληλης μεθοδολογίας αναφορικά με την αξιολόγηση των κινδύνων του χαρτοφυλακίου αρμοδιότητας RBU. Η υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων παρακολουθεί την διαδικασία των ρυθμίσεων και αξιολογεί τους σχετικούς κινδύνους ανά χαρτοφυλάκιο και τύπο ρύθμισης. Ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ενημερώνεται κατ' ελάχιστο σε τριμηνιαία βάση για την εξέλιξη του χαρτοφυλακίου αρμοδιότητας RBU και εκφράζει τη γνώμη του στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

3.1.13 Διαγραφές

Η Τράπεζα προβαίνει σε διαγραφές απαιτήσεων έναντι των σχετικών προβλέψεων που έχουν ληφθεί για απομείωση της αξίας τους, είτε στις περιπτώσεις που βάσιμα εκτιμά ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης και αφού έχουν εξαντληθεί όλες οι προσπάθειες είσπραξής τους, είτε στο πλαίσιο εφαρμογής τύπων ρύθμισης, είτε στο πλαίσιο συμβιβαστικής εξόφλησης, εφόσον αιτιολογημένα κρίνεται προς το συμφέρον της Τράπεζας. Οι διαγραφές απαιτήσεων εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ή εξουσιοδοτημένα από αυτό όργανα. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων συμβιβαστικής εξόφλησης, η Τράπεζα συνεχίζει την παρακολούθηση των απαιτήσεων που διαγράφει για τυχόν αναβίωση των δυνατοτήτων είσπραξης. Σε περίπτωση που μεταγενέστερα της διαγραφής εισπραχθεί κάποιο ποσό, αυτό άγεται απ' ευθείας προς όφελος των αποτελεσμάτων.

3.2 Διαχείριση Πιστωτικών κινδύνων

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, οι συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών, καθώς και οι απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014			31 Δεκεμβρίου 2013		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους
A) Δάνεια και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	932.793	63.632	14.268.783	1.163.172	6.353	15.564.939
B) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	-	-	5.152	-	-	4.535
Γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	-	-	23.846	-	-	23.846
Σύνολο	932.793	63.632	14.297.780	1.163.172	6.353	15.593.320

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Διαβαθμίσεις		
Εξαιρετικής σταθερότητας	46.753	840
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	45.036	6.690
Ειδικής αναφοράς	841.003	1.155.642
Σύνολο	932.793	1.163.172

Συμφωνίες Επαναπώλησης Τίτλων Πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Διαβαθμίσεις		
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	63.632	6.353
Σύνολο	63.632	6.353

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.297.780	15.593.320
Μείον: Προβλέψεις για απομείωση αξίας απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	(23.846)	(23.846)
Μετά προβλέψεων	14.273.935	15.569.474

Σχετική με την πιστοληπτική διαβάθμιση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους είναι η σημείωση 3.5.

Η Τράπεζα στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους, τόσο κατά την 31/12/2014 όσο και κατά την 31/12/2013, έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τίτλους ισόποσης αξίας.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014			
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων και προσαρμογών	Ατομική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Συλλογική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά προβλέψεων και προσαρμογών
A) Δάνεια και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	33.026.518	-	(252.329)	32.774.189
B) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	8.090.310	-	(221.972)	7.868.337
Γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	27.465.892	(10.523.156)	(3.598.194)	13.344.541
Σύνολο	68.582.720	(10.523.156)	(4.072.496)	53.987.068

	31 Δεκεμβρίου 2013			
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων και προσαρμογών	Ατομική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Συλλογική πρόβλεψη για απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά προβλέψεων και προσαρμογών
A) Δάνεια και απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση ή απομείωση αξίας	30.497.361	-	(222.462)	30.274.899
B) Δάνεια και απαιτήσεις σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση αξίας	18.148.041	-	(686.647)	17.461.394
Γ) Δάνεια και απαιτήσεις με απομείωση αξίας	19.919.957	(8.352.063)	(1.905.069)	9.662.825
Σύνολο	68.565.359	(8.352.063)	(2.814.178)	57.399.117

Σημειώνεται ότι οι σχηματισμένες, κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους από την Τράπεζα Πειραιώς, προβλέψεις για απομείωση δανείων του Ομίλου της πρώην ΑΤΕbank, των ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών (Τράπεζας Κύπρου, Cyprus Popular Bank, Ελληνική Τράπεζα) και της Millennium Bank A.E., έχουν μειώσει τα δάνεια προ προβλέψεων της σημείωσης 22, καθώς βάσει του ΔΠΧΑ 3 είχαν περιληφθεί στην προσαρμογή των δανείων σε εύλογη αξία κατά τη διαδικασία επιμερισμού κόστους. Ωστόσο, για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 7, η προαναφερόμενη προσαρμογή αποτελεί μέρος των προβλέψεων.

3.2.1. Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών με βάση την ποιότητά τους (απομειωμένα ή μη – προβλέψεις απομείωσης - αξία εξασφαλίσεων)

31/12/2014	Μη απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α		Συνολική αξία προ απομείωσης	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες	12.344.855	3.525.609	258.526	7.135.175	23.264.165	(157.106)	(3.403.592)	19.703.467	15.174.209
Στεγαστικά	9.900.564	2.942.277	214.640	3.730.241	16.787.722	(117.993)	(951.876)	15.717.853	13.910.154
Καταναλωτικά	1.819.840	527.315	43.886	2.645.606	5.036.647	(39.113)	(1.852.616)	3.144.918	1.264.055
Πιστωτικές κάρτες	624.178	56.004	-	757.748	1.437.930	-	(599.100)	838.830	0
Λοιπά	272	14	-	1.580	1.866	-	-	1.866	0
Επιχειρηματικά	18.521.092	4.530.337	18.404.360	1.645.165	43.100.954	(10.359.134)	(668.295)	32.073.524	19.465.263
Μεγάλες επιχειρήσεις	10.126.930	1.467.207	6.318.861	41.056	17.954.054	(3.311.183)	(59.501)	14.583.370	6.329.924
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	8.394.162	3.063.130	12.085.499	1.604.109	25.146.900	(7.047.951)	(608.794)	17.490.154	13.135.339
Δημόσιος τομέας (Ελλάδα)	2.160.571	34.364	19.213	3.453	2.217.601	(6.916)	(608)	2.210.077	2.056.557
Σύνολο	33.026.518	8.090.310	18.682.099	8.783.793	68.582.720	(10.523.156)	(4.072.496)	53.987.068	36.696.029

31/12/2013	Μη απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α		Συνολική αξία προ απομείωσης	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης		Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
Ιδιώτες	11.881.508	6.706.780	75.319	3.940.660	22.604.266	(34.682)	(2.421.924)	20.147.660	15.728.655
Στεγαστικά	9.465.075	5.691.004	75.319	1.284.434	16.515.831	(28.636)	(456.361)	16.030.833	14.475.642
Καταναλωτικά	1.753.669	903.835	-	2.113.532	4.771.036	(6.046)	(1.537.543)	3.227.447	1.253.012
Πιστωτικές κάρτες	655.936	106.224	-	536.013	1.298.173	-	(426.725)	871.449	0
Λοιπά	6.828	5.717	-	6.681	19.226	-	(1.294)	17.931	0
Επιχειρηματικά	16.545.704	11.381.872	15.895.196	0	43.822.773	(8.316.639)	(391.042)	35.115.092	18.971.555
Μεγάλες επιχειρήσεις	8.319.750	5.172.951	7.244.691	-	20.737.393	(3.916.939)	(92.905)	16.727.549	7.220.423
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	8.225.954	6.208.921	8.650.505	-	23.085.380	(4.399.700)	(298.137)	18.387.543	11.751.132
Δημόσιος τομέας (Ελλάδα)	2.070.149	59.389	8.782	0	2.138.320	(742)	(1.212)	2.136.365	1.951.090
Σύνολο	30.497.361	18.148.041	15.979.297	3.940.660	68.565.359	(8.352.063)	(2.814.178)	57.399.117	36.651.299

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας. Επιπρόσθετα, στη διάρκεια του 2014 ολοκληρώθηκε η διαδικασία κατηγοριοποίησης των δανείων, που είχαν αποκτηθεί εντός του 2013 στο πλαίσιο των εξαγορών, με βάση τα κριτήρια και τις οργανωτικές δομές της Τράπεζας Πειραιώς, με αποτέλεσμα τη μεταφορά ορισμένων δανειακών σχέσεων, μεταξύ των μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων.

Στα απομειωμένα δάνεια Καταναλωτικής Πίστης ταξινομούνται δάνεια με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών (συμπεριλαμβανομένης της Οριστικής Καθυστέρησης). Στα απομειωμένα δάνεια Στεγαστικής Πίστης συμπεριλαμβάνονται όλα τα δάνεια σε Οριστική καθυστέρηση καθώς και εκείνα που βρίσκονται σε 90+ ημέρες καθυστέρησης και έχουν LTV>80%. Παράλληλα όλα τα δάνεια για τα οποία λαμβάνεται ατομική πρόβλεψη θεωρούνται απομειωμένα.

Στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων της Τράπεζας, η «αξία εξασφαλίσεων» αφορά κυρίως την εύλογη αξία ακινήτων, για τα οποία η Τράπεζα έχει στην κατοχή της την πρώτη (Α') προσημείωση ή υποθήκη. Όταν η αξία του εξασφαλιστικού ακινήτου ξεπερνά το υπόλοιπο του δανείου, το ποσό της περιορίζεται στο ύψος του δανείου.

3.2.2. Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών

31/12/2014	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	12.344.855	0	12.344.855	9.053.225
Στεγαστικά	9.900.564	-	9.900.564	8.457.527
Καταναλωτικά	1.819.840	-	1.819.840	595.698
Πιστωτικές κάρτες	624.178	-	624.178	0
Λοιπά	272	-	272	0
Επιχειρηματικά	16.462.544	2.058.548	18.521.092	7.941.080
Μεγάλες επιχειρήσεις	9.516.794	610.136	10.126.930	3.254.160
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	6.945.750	1.448.412	8.394.162	4.686.920
Δημόσιος τομέας (Ελλάδα)	2.160.176	396	2.160.571	2.039.582
Σύνολο	30.967.575	2.058.944	33.026.518	19.033.886

31/12/2013	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες	11.881.508	0	11.881.508	8.854.566
Στεγαστικά	9.465.075	-	9.465.075	8.306.957
Καταναλωτικά	1.753.669	-	1.753.669	547.610
Πιστωτικές κάρτες	655.936	-	655.936	-
Λοιπά	6.828	-	6.828	-
Επιχειρηματικά	13.692.457	2.853.248	16.545.705	7.143.377
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.180.681	1.139.069	8.319.750	2.885.459
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	6.511.776	1.714.179	8.225.954	4.257.918
Δημόσιος τομέας (Ελλάδα)	2.069.810	339	2.070.149	1.948.231
Σύνολο	27.643.775	2.853.587	30.497.361	17.946.175

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

3.2.3. Ανάλυση ενηλικίωσης των καθυστερημένων και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών ανά κατηγορία δανείων

31/12/2014	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
1-29 ημέρες	1.178.273	265.309	29.907	13	294.813	847.741	7.243	2.623.298
30-59 ημέρες	699.760	150.551	15.446	1	156.027	424.310	13.356	1.459.451
60-89 ημέρες	441.793	111.455	10.650	-	295.936	564.231	8.208	1.432.274
90-179 ημέρες	207.689	-	-	-	109.118	165.026	1.657	483.491
180-360 ημέρες	202.168	-	-	-	146.936	220.337	-	569.441
>360 ημέρες	212.593	-	-	-	410.870	609.186	160	1.232.810
Καταγγελμένα	-	-	-	-	53.506	232.300	3.739	289.546
Σύνολο	2.942.277	527.315	56.004	14	1.467.207	3.063.130	34.364	8.090.310
Αξία εξασφαλίσεων	2.550.862	190.297	-	-	1.002.837	2.366.490	4.000	6.114.487

31/12/2013	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
1-29 ημέρες	2.114.604	393.243	45.405	5.715	2.745.638	1.730.933	21.634	7.057.171
30-59 ημέρες	779.233	187.011	21.741	1	666.480	562.623	21.874	2.238.963
60-89 ημέρες	486.160	140.194	15.170	-	425.094	540.543	10.049	1.617.210
90-179 ημέρες	571.423	183.388	23.908	-	268.426	735.118	362	1.782.625
180-360 ημέρες	389.181	-	-	-	553.091	794.802	612	1.737.686
>360 ημέρες	440.633	-	-	-	405.979	1.607.345	1.156	2.455.113
Καταγγελμένα	909.771	-	-	-	108.242	237.556	3.704	1.259.272
Σύνολο	5.691.004	903.835	106.224	5.717	5.172.951	6.208.921	59.389	18.148.041
Αξία εξασφαλίσεων	5.091.977	337.689	-	-	2.140.558	3.726.216	2.649	11.299.089

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

3.2.4 Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών:

3.2.4.1 Συμφωνία των απομειωμένων Δ&Α ανά κατηγορία δανείων

	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2014	1.359.752	2.113.532	536.013	6.680	7.244.691	8.650.505	8.782	19.919.955
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	468.838	289.588	201.851	-	265.330	327.548	23.508	1.576.663
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	2.351.902	590.911	93.389	2.918	1.478.323	4.623.185	3.983	9.144.610
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(171.834)	(134.965)	(5.614)	(3.942)	(245.474)	(372.846)	(1.830)	(936.505)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(64.700)	(101.927)	(37.466)	(34)	(433.571)	(586.354)	(339)	(1.224.391)
Διαγραφές απομειωμένων Δ&Α	(493)	(70.274)	(30.425)	-	(517.776)	(229.150)	-	(848.118)
Αναταξινομήσεις απομειωμένων δανείων	1.415	2.627	-	(4.043)	(1.309.739)	1.321.178	(11.439)	0
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	-	-	-	(121.867)	(44.458)	-	(166.325)
Σύνολο απομειωμένων Δ&Α 31.12.2014	3.944.881	2.689.492	757.748	1.579	6.359.916	13.689.608	22.666	27.465.890
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(1.028.599)	(1.682.969)	(596.153)	-	(3.314.847)	(7.491.388)	(7.394)	(14.121.350)
Υπόλοιπο απομειωμένων Δ&Α της 31.12.2014 (Καθαρή Αξία)	2.916.281	1.006.523	161.595	1.579	3.045.069	6.198.220	15.272	13.344.540

	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2013	676.476	628.856	265.979	6.709	1.971.666	3.905.821	215.085	7.670.592
Υπόλοιπο έναρξης νέων εταιρειών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	471.119	970.612	132.718	-	2.095.540	2.277.735	-	5.947.723
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της περιόδου	293.074	616.478	178.788	1.487	3.721.553	2.909.916	2.199	7.723.494
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(80.720)	(53.537)	(3.789)	(1.516)	(492.786)	(377.361)	(208.502)	(1.218.211)
Διαγραφές απομειωμένων Δ&Α	(197)	(48.877)	(37.682)	-	(51.281)	(65.605)	-	(203.642)
Σύνολο απομειωμένων Δ&Α 31.12.2013	1.359.752	2.113.532	536.013	6.680	7.244.691	8.650.505	8.782	19.919.955
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(219.545)	(1.324.017)	(394.896)	(1.294)	(3.916.939)	4.399.700	(742)	(10.257.132)
Υπόλοιπο απομειωμένων Δ&Α της 31.12.2013 (Καθαρή Αξία)	1.140.207	789.516	141.117	5.386	3.327.752	4.250.805	8.040	9.662.823

3.2.4.2. Ανάλυση Ενηλικίωσης των απομειωμένων Δ&Α ανά κατηγορία δανείων

31/12/2014	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
Χωρίς καθυστέρηση	3.599	-	-	-	987.701	968.333	-	1.959.633
1-29 ημέρες	895	-	-	-	160.431	156.735	-	318.061
30-59 ημέρες	128	-	-	-	19.546	68.227	-	87.901
60-89 ημέρες	973	-	-	-	66.211	216.122	-	283.305
90-179 ημέρες	174.752	72.232	9.121	-	184.867	367.194	1.274	809.440
180-360 ημέρες	181.789	81.873	8.355	-	441.512	392.154	77	1.105.760
>360 ημέρες	219.781	149.159	21.333	421	974.862	1.889.114	1.612	3.256.282
Καταγγελμένα	2.334.366	703.259	122.787	1.159	209.939	2.140.341	12.309	5.524.160
Καθαρή αξία απομειωμένων Δ&Α	2.916.282	1.006.523	161.595	1.580	3.045.070	6.198.220	15.271	13.344.541
Αξία εξασφαλίσεων	2.901.764	478.060	-	-	2.072.928	6.081.929	12.974	11.547.655

31/12/2013	Ιδιώτες				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Σύνολο
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Λοιπά	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	
Χωρίς καθυστέρηση	4.472	-	-	-	983.667	728.468	85	1.716.692
1-29 ημέρες	275	-	-	-	349.162	79.317	1.643	430.397
30-59 ημέρες	-	-	-	-	29.705	72.540	-	102.245
60-89 ημέρες	-	-	-	-	125.188	104.560	-	229.747
90-179 ημέρες	8.730	-	-	-	125.678	314.973	-	449.381
180-360 ημέρες	12.153	96.811	35.619	-	221.848	221.192	-	587.624
>360 ημέρες	16.551	141.953	-	4.451	1.100.639	887.958	-	2.151.551
Καταγγελμένα	1.098.027	550.752	105.498	936	391.866	1.841.798	6.312	3.995.188
Καθαρή αξία απομειωμένων Δ&Α	1.140.208	789.515	141.117	5.387	3.327.752	4.250.805	8.040	9.662.824
Αξία εξασφαλίσεων	1.076.709	367.713	-	-	2.194.406	3.766.998	210	7.406.036

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

Η διαφορά μεταξύ καθαρής αξίας και εξασφαλίσεων σχετίζεται με την ανακτησιμότητα, που εκτιμάται βάσει των ιστορικών στοιχείων εισπραξιμότητας, για τα δάνεια που αξιολογούνται συλλογικά και των αναμενόμενων ταμειοροών για τα δάνεια που αξιολογούνται εξατομικευμένα.

3.2.5 Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης

Ακολουθεί η σχέση μεταξύ του δανείου και της αξίας του ακινήτου που κατέχεται ως εξασφάλιση.

31/12/2014	Στεγαστικά Δάνεια (προ προβλέψεων)	Δάνεια για αγορά ακινήτων για εμπορική χρήση (προ προβλέψεων)
Μικρότερο από 50%	4.330.769	475.735
50%-70%	3.289.646	422.258
71%-80%	1.761.395	119.153
81%-90%	1.636.942	234.774
91%-100%	1.463.782	75.990
101%-120%	2.092.335	176.098
121%-150%	1.456.846	235.878
Μεγαλύτερο από 150%	756.007	411.367
Συνολική αξία Δ&Α	16.787.722	2.151.253
Μέσος Όρος του Δείκτη	80%	105%

31/12/2013	Στεγαστικά Δάνεια (προ προβλέψεων)	Δάνεια για αγορά ακινήτων για εμπορική χρήση (προ προβλέψεων)
Μικρότερο από 50%	4.829.836	588.775
50%-70%	3.671.394	406.343
71%-80%	2.003.692	130.659
81%-90%	1.749.702	214.270
91%-100%	1.372.939	174.984
101%-120%	1.656.282	212.911
121%-150%	863.828	165.585
Μεγαλύτερο από 150%	368.158	448.584
Συνολική αξία Δ&Α	16.515.831	2.342.110
Μέσος Όρος του Δείκτη	72%	122%

3.2.6 Ανάκτηση Εξασφαλίσεων

Το σύνολο από τις ανακτηθείσες εξασφαλίσεις αφορούν σε ακίνητα. Τα κατωτέρω ακίνητα εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στα "Λοιπά στοιχεία ενεργητικού".

	Αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	Εκ της οποίας: εντός της χρήσης	Καθαρή αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό Κέρδος ή ζημία από τη πώληση
31/12/2014							
Ακίνητη Περιουσία	529.772	92.109	(11.980)	0	517.792	340	(45)
- Αστικά ακίνητα	328.628	76.915	(7.227)	-	321.401	340	(45)
- Εμπορικά ακίνητα	201.144	15.194	(4.753)	-	196.391	-	-
Λοιπές εξασφαλίσεις	12.845	198	-	-	12.845	1.059	-

Πέραν των ανωτέρω ακινήτων, εντός του 2014 περιήλθαν στην κυριότητα της Τράπεζας για την ίδια αιτία και ακίνητα συνολικής αξίας €13 εκατ. 2013: €2,8 εκατ.), τα οποία όμως, λόγω των διαφορετικών χαρακτηριστικών τους, ταξινομήθηκαν, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα ΔΠΧΑ στο χαρτοφυλάκιο των επενδυτικών ακινήτων.

	Αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	Εκ της οποίας: εντός της χρήσης	Καθαρή αξία ανακτηθεισών εξασφαλίσεων	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό Κέρδος ή ζημία από τη πώληση
31/12/2013							
Ακίνητη Περιουσία	339.429	35.503	(6.980)	(6.980)	332.449	407	(158)
- Αστικά ακίνητα	253.514	34.658	(2.227)	(2.227)	251.287	6	-
- Εμπορικά ακίνητα	85.915	845	(4.753)	(4.753)	81.162	401	(158)

3.2.7. Ανάλυση των ληφθεισών εξασφαλίσεων και εγγυήσεων

	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
31/12/2014					
Ιδιώτες	14.802.759	263.543	107.906	15.174.209	-
Επιχειρηματικά	16.547.028	1.193.884	1.724.351	19.465.263	9.789.283
Δημόσιος τομέας	10.588	1.493	2.044.476	2.056.557	686
Σύνολο	31.360.375	1.458.920	3.876.733	36.696.029	9.789.969

	Αξία εξασφαλίσεων				Αξία εγγυήσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	
31/12/2013					
Ιδιώτες	15.434.170	294.485	-	15.728.655	-
Επιχειρηματικά	16.007.507	1.054.525	1.909.524	18.971.556	10.375.141
Δημόσιος τομέας	12.054	2.914	1.936.123	1.951.090	958
Σύνολο	31.453.731	1.351.923	3.845.647	36.651.301	10.376.099

Κάποια κονδύλια του 2013 αναμορφώθηκαν για λόγους συγκρισιμότητας.

Η αξία εγγυήσεων περιλαμβάνει κυρίως προσωπικές ή εταιρικές εγγυήσεις.

3.3 Πρόβλεψη Απομείωσης Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών

3.3.1 Μεταβολή της Συσσωρευμένης Πρόβλεψης Απομείωσης ανά κατηγορία δανείων (συμπεριλαμβανομένων των προσαρμογών)

	Στεγαστικά Δάνεια	Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	Πιστωτικές Κάρτες	Ιδιώτες	Επιχειρηματικά	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο Έναρξης 1.1.2014	484.998	1.544.884	426.725	2.456.606	8.707.681	1.955	11.166.242
Υπόλοιπο απορροφηθείσας εταιρείας	86.258	252.986	187.244	526.488	684.453	17.370	1.228.312
Ζημιά απομείωσης περιόδου	746.825	399.484	135.099	1.281.408	3.426.142	6.989	4.714.538
Αναστροφές προβλέψεων απομείωσης	(165.451)	(180.528)	(112.444)	(458.423)	(643.522)	(18.789)	(1.120.734)
Σύνολο ζημιών απομείωσης σε Δ&Α	581.374	218.956	22.655	822.985	2.782.620	(11.800)	3.593.804
Διαγραφές	(16.957)	(73.902)	(30.425)	(121.283)	(752.610)	-	(873.893)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(65.805)	(51.194)	(7.099)	(124.098)	(394.715)	-	(518.813)
Υπόλοιπο 31.12.2014	1.069.868	1.891.729	599.100	3.560.698	11.027.429	7.525	14.595.652

	Στεγαστικά Δάνεια	Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	Πιστωτικές Κάρτες	Ιδιώτες	Επιχειρηματικά	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο Έναρξης 1.1.2013	165.768	450.981	188.724	805.474	2.712.656	-	3.518.130
Υπόλοιπο απορροφηθείσας εταιρείας	186.264	896.408	164.035	1.246.706	4.750.598	-	5.997.304
Ζημιά απομείωσης περιόδου	133.492	250.318	112.674	496.484	1.429.105	1.955	1.927.544
Αναστροφές προβλέψεων απομείωσης	-	-	-	-	(41.297)	-	(41.297)
Σύνολο ζημιών απομείωσης σε Δ&Α	133.492	250.318	112.674	496.484	1.387.808	1.955	1.886.247
Διαγραφές	(197)	(48.878)	(37.682)	(86.757)	(116.886)	-	(203.642)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(330)	(3.946)	(1.026)	(5.302)	(26.494)	-	(31.796)
Υπόλοιπο 31.12.2013	484.997	1.544.883	426.725	2.456.605	8.707.682	1.955	11.166.242

3.3.2 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών, Απομειωμένα δάνεια και Προβλέψεις Απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή

31.12.2014	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες	23.173.200	7.374.307	3.554.683	90.965	19.394	6.014
Στεγαστικά	16.731.308	3.940.116	1.067.380	56.414	4.765	2.488
Καταναλωτικά	5.002.096	2.674.863	1.888.203	34.551	14.629	3.526
Πιστωτικές κάρτες	1.437.930	757.748	599.100	-	-	-
Λοιπά	1.866	1.580	-	-	-	-
Επιχειρηματικά	40.675.007	18.624.669	10.312.181	2.425.947	1.424.855	715.249
Εμπόριο και Υπηρεσίες	5.848.655	3.177.860	1.899.679	219.895	149.590	76.712
Βιομηχανία	6.555.414	2.949.839	1.527.336	133.013	108.147	40.923
Ναυτιλία	3.182.421	844.658	399.124	-	-	-
Κατασκευές	4.541.139	2.791.367	1.483.771	328.975	293.975	146.855
Τουρισμός	3.014.488	967.581	377.605	10.175	4.387	140
Ενέργεια	1.145.920	67.198	32.605	3.163	334	82
Γεωργία-Κτηνοτροφία	1.262.350	354.406	189.673	30.946	29.240	3.076
Ακτοπλοΐα	293.649	100.484	38.350	-	-	-
Μεταφορές και Logistics	1.040.990	522.739	345.959	118.658	29.117	16.519
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	4.092.463	2.214.299	1.325.686	296.032	45.616	26.944
Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	2.683.296	1.397.378	613.951	577.685	332.336	167.241
Κοινοπραξίες	1.186.695	257.739	191.353	407.831	243.619	126.662
Λοιπές	5.827.527	2.979.122	1.887.089	299.574	188.493	110.095
Δημόσιος Τομέας	2.217.601	22.666	7.525	-	-	-
Σύνολο	66.065.808	26.021.642	13.874.389	2.516.912	1.444.250	721.263

31.12.2013	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο Δ&Α	Απομειωμένα Δ&Α	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες	22.505.583	4.001.616	2.448.101	98.683	14.362	8.505
Στεγαστικά	16.453.733	1.357.661	482.476	62.098	2.091	2.522
Καταναλωτικά	4.734.451	2.101.261	1.537.606	36.585	12.271	5.983
Πιστωτικές κάρτες	1.298.173	536.013	426.725	-	-	-
Λοιπά	19.226	6.681	1.294	-	-	-
Επιχειρηματικά	41.066.864	14.372.463	8.318.738	2.755.908	1.522.734	388.943
Εμπόριο και Υπηρεσίες	5.605.670	2.154.422	1.490.670	267.256	167.114	36.986
Βιομηχανία	6.379.363	2.228.016	1.227.363	144.088	78.249	20.387
Ναυτιλία	2.970.832	786.751	272.775	-	-	-
Κατασκευές	4.560.352	1.930.674	1.081.056	533.199	407.375	84.148
Τουρισμός	2.998.704	521.532	257.540	57.374	29.540	9.513
Ενέργεια	1.245.066	8.582	6.093	7.447	471	164
Γεωργία-Κτηνοτροφία	1.405.016	243.647	127.736	31.390	6.869	2.239
Ακτοπλοΐα	351.951	195.924	115.164	-	-	-
Μεταφορές και Logistics	934.096	399.866	270.843	144.332	30.719	5.352
Χρηματοπιστωτικός Τομέας	4.177.257	2.032.609	1.234.827	344.694	65.120	21.456
Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	2.696.289	938.449	445.602	654.836	405.269	100.462
Κοινοπραξίες	1.195.125	256.549	165.406	173.889	31.186	7.640
Λοιπές	6.547.144	2.675.442	1.623.665	397.404	300.821	100.597
Δημόσιος Τομέας	2.138.320	8.782	1.955	-	-	-
Σύνολο	65.710.767	18.382.861	10.768.793	2.854.592	1.537.096	397.448

3.3.3. Ανάλυση Εσόδων από Τόκους, με βάση την ποιότητα των Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών ανά κατηγορία δανείων

2014	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δ&Α	Έσοδα από απομειωμένα Δ&Α	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες	675.847	176.097	851.944
Επιχειρηματικά	1.401.413	470.127	1.871.540
Δημόσιος τομέας	23.512	206	23.717
Σύνολο εσόδων από τόκους	2.100.771	646.430	2.747.202

2013	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δ&Α	Έσοδα από απομειωμένα Δ&Α	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες	716.290	31.653	747.942
Επιχειρηματικά	1.483.726	321.043	1.804.769
Δημόσιος τομέας	17.374	2.878	20.253
Σύνολο εσόδων από τόκους	2.217.390	355.574	2.572.964

3.4 Ρυθμίσεις Δανείων

Σχετική με την πολιτική ρυθμίσεων είναι η σημείωση 3.1.12.

Εντός του 2014, η Τράπεζα εφάρμοσε τα τεχνικά πρότυπα του EBA ITS (European Banking Authority, Implementing Technical Standards) που αφορούν στα ρυθμισμένα δάνεια, εναρμονιζόμενο με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.5.14 της Τράπεζας της Ελλάδος που αφορά στο «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων». Μεταβλήθηκε για το σκοπό αυτό, ο τρόπος και οι διαδικασίες παρακολούθησης των ρυθμισμένων ανοιγμάτων. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία για τα ρυθμισμένα δάνεια της χρήσης 2014, που είναι πλέον υπολογισμένα σύμφωνα με τα νέα πρότυπα και πλαίσιο, δεν είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της χρήσης 2013. Καθώς είναι πρακτικά αδύνατη η παραγωγή αναμορφωμένων συγκριτικών στοιχείων για τα ρυθμισμένα δάνεια για τη χρήση 2013, στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τη χρήση 2014 δεν έχει περιληφθεί η γνωστοποίηση της συμφωνίας των ρυθμισμένων δανείων.

3.4.1. Ανάλυση ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών ανά είδος ρύθμισης

Είδη Ρύθμισης	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία)
	31/12/2014
Μετάθεση Πληρωμής τόκου	306.140
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	2.153.347
Παροχή περιόδου χάριτος	1.057.082
Επέκταση διάρκειας δανείου	576.884
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	882.396
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	3.087.316
Λοιπά	1.205.658
Συνολική καθαρή αξία	9.268.824

3.4.2. Ανάλυση Ρυθμίσεων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα

31/12/2014	Συνολικό Ποσό Δ&Α	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δ&Α	% Ρυθμισμένων Δ&Α
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	33.026.518	4.151.238	12,57%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	8.090.310	2.418.003	29,89%
Απομειωμένα	27.465.892	4.700.880	17,12%
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	68.582.720	11.270.121	16,43%
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(10.523.156)	(1.739.839)	16,53%
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(4.072.496)	(261.458)	6,42%
Συνολική καθαρή αξία	53.987.068	9.268.824	17,17%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	36.696.029	6.669.761	18,18%
Αξία μετά από απομειώσεις και ληφθείσες εξασφαλίσεις	17.291.039	2.599.063	15,03%

3.4.3. Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά κατηγορία

	31/12/2014
Ιδιώτες	2.595.425
Στεγαστικά	1.995.852
Καταναλωτικά	599.574
Επιχειρηματικά	6.673.029
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.851.105
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	3.821.924
Δημόσιος Τομέας (Ελλάδα)	370
Συνολική καθαρή αξία	9.268.824

3.4.4. Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά Γεωγραφική Περιοχή

	31/12/2014
Ελλάδα	8.963.165
Λοιπή Ευρώπη	305.659
Συνολική καθαρή αξία	9.268.824

3.5 Χρεωστικοί τίτλοι και άλλα αξιόγραφα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των χρεογράφων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών και των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή τα ισοδύναμά τους:

31 Δεκεμβρίου 2014	Χρεόγραφα εμπορικού χαρτί/κίου	Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτί/κίου	Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	Σύνολο
AAA	-	-	-	0
AA- έως AA+	-	5.792	14.268.783	14.274.575
A- έως A+	-	-	-	0
BBB- έως BBB+	-	-	-	0
BB- έως BB+	-	-	-	0
Λιγότερο από BB-	110.173	1.768.727	5.152	1.884.052
Μη διαβαθμισμένα	-	228	-	228
Σύνολο	110.173	1.774.747	14.273.935	16.158.855

3.6 Συγκέντρωση κινδύνου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31 Δεκεμβρίου 2014.

	Ελλάδα	Υπόλοιπη Ευρώπη	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	931.654	1.139	932.793
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	506.941	-	506.941
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	110.173	-	110.173
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	63.632	-	63.632
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	52.053.337	1.933.731	53.987.068
Δάνεια προς ιδιώτες	19.618.517	84.950	19.703.467
- Στεγαστικά	15.663.928	53.926	15.717.853
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια	3.115.759	31.025	3.146.784
- Πιστωτικές κάρτες	838.830	-	838.830
Δάνεια προς επιχειρήσεις και προς το Δημόσιο Τομέα	32.434.820	1.848.781	34.283.601
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.268.783	5.152	14.273.935
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.774.747	-	1.774.747
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.947.482	2.588	1.950.071
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	71.656.750	1.942.610	73.599.361
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	74.422.716	2.616.797	77.039.513

β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες την κύρια έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά τομέα δραστηριότητας την 31 Δεκεμβρίου 2014. Η Τράπεζα έχει καταλείψει την έκθεση σε κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	Χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα	Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	Οικοδομικές/ Κατάσκευαστικές	Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	Project Finance	Εμπορικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Ναυτιλία	Ενέργεια, Μεταφορές & Logistics	Ξενοδοχεία	Γεωργία-Κτηνοτροφία	Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	932.793	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	932.793
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	9.055	1.375	-	1.039	47.531	229	393.286	8.124	16.226	-	-	30.076	-	506.941
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	23	-	-	-	-	-	110.151	-	-	-	-	-	-	110.173
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	3.035.865	5.120.168	3.239.488	2.479.790	1.276.511	4.092.159	2.210.077	2.783.297	2.168.865	2.646.917	1.100.548	4.129.917	19.703.467	53.987.068
Δάνεια προς ιδιώτες													19.703.467	19.703.467
- Στεγαστικά													15.717.853	15.717.853
- Καταναλωτικά - προσωπικά δάνεια													3.146.784	3.146.784
- Πιστωτικές κάρτες													838.830	838.830
Δάνεια προς επιχειρήσεις/ Δημόσιο τομέα	3.035.865	5.120.168	3.239.488	2.479.790	1.276.511	4.092.159	2.210.077	2.783.297	2.168.865	2.646.917	1.100.548	4.129.917	-	34.283.601
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	5.152	-	-	-	-	14.268.783	-	-	-	-	-	-	14.273.935
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.574	57.058	63.632
Ομόλογα & Έντοκα Γραμμάτια επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.010	-	-	-	-	-	1.773.737	-	-	-	-	-	-	1.774.747
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	317.844	570	-	7.749	10	-	957.619	3.762	414	-	-	471.097	191.006	1.950.071
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	4.296.590	5.127.264	3.239.488	2.488.577	1.324.053	4.092.389	19.713.653	2.795.182	2.185.505	2.646.917	1.100.548	4.637.664	19.951.531	73.599.361
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	4.857.042	5.284.869	3.928.347	2.814.940	1.224.116	4.345.468	19.305.561	2.717.716	2.296.071	2.789.025	1.306.431	5.815.601	20.354.325	77.039.513

Τομείς δραστηριότητας στοιχείων εκτός Ισολογισμού (Τάξεως)	Χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα	Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	Οικοδομικές/ Κατάσκευαστικές	Επιχειρήσεις Εκμετάλλευσης Ακινήτων	Project Finance	Εμπορικές εταιρείες	Δημόσιος τομέας	Ναυτιλία	Ενέργεια, Μεταφορές & Logistics	Ξενοδοχεία	Γεωργία-Κτηνοτροφία	Λοιποί τομείς	Ιδιώτες	Σύνολο
Εγγυητικές Επιστολές	478.383	489.112	1.123.701	117.616	96.706	203.707	12.321	-	142.062	97.768	14.691	347.313	-	3.123.380
Ενέγγυες Πιστώσεις	122	14.692	934	-	-	6.070	-	-	-	-	-	9.043	-	30.861
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	51.476	15.787	7.443	125	5.477	29.136	7	-	94.541	3.709	3.538	43.825	1.188.081	1.443.145
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	529.981	519.591	1.132.078	117.741	102.184	238.913	12.328	0	236.602	101.476	18.229	400.181	1.188.081	4.597.386
Εγγυητικές Επιστολές	521.572	468.863	1.137.475	122.001	101.167	183.382	10.951	-	145.466	81.732	11.410	324.045	-	3.108.064
Ενέγγυες Πιστώσεις	25	28.063	-	-	-	9.646	-	-	-	-	163	8.751	-	46.647
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	4.972	7.896	9.892	1.993	12.344	29.285	-	26.689	10.216	4.944	2.745	16.671	1.152.104	1.279.749
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	526.568	504.821	1.147.367	123.995	113.511	222.313	10.951	26.689	155.682	86.676	14.317	349.467	1.152.104	4.434.461

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η συνολική λογιστική αξία των απαιτήσεων του Ομίλου άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο ανήλθε σε € 2,3 δις (ΕΓΕΔ, ΟΕΔ και απαιτήσεις από την Κεντρική Κυβέρνηση).

Επιπλέον, η καθαρή λογιστική αξία των απαιτήσεων από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (οργανισμοί, εταιρείες, Δήμοι, κλπ) στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ανήλθε σε € 3,3 δις, εκ των οποίων ποσό € 1,8 δις αποπληρώθηκε ήδη μέσα στο πρώτο δίμηνο του 2015 (εποχικό δάνειο προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ), δηλαδή χωρίς αυτό διαμορφώνεται σε € 1,5 δις (pro-forma).

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω απαιτήσεις από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα δεν επηρεάζονται ευθέως από τις προοπτικές του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς τα οικονομικά τους δεδομένα και οι χρηματοροές προέρχονται κυρίως από ανεξάρτητες πηγές εσόδων.

3.7 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 7, γνωστοποιείται η επίδραση ή η πιθανή επίδραση που έχουν συμφωνίες για διακανονισμό χρηματοοικονομικών μέσων στη χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας. Ειδικότερα, στις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- i. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, που συμψηφίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια του ΔΛΠ 32 και το καθαρό ποσό που προκύπτει παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Τράπεζας, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού και πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού αυτών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης.
- ii. Οι συναλλαγές που εμπίπτουν σε συμβάσεις ISDA και παρόμοιες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού ανεξάρτητα εάν αυτές συμψηφίζονται ή όχι στον ισολογισμό.

Η Τράπεζα δεν έχει συμψηφίσει κανένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού και υποχρεώσεων την 31/12/2014 και 31/12/2013, δεδομένου ότι τα κριτήρια συμψηφισμού που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση (i) δεν πληρούνται.

Οι πίνακες που ακολουθούν απεικονίζουν τα αναγνωρισθέντα στις 31/12/2014 και 31/12/2013 χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία υπόκεινται σε κύριες ή παρεμφερείς συμβάσεις συμψηφισμού (περίπτωση (ii)), καθώς επίσης και την καθαρή επίδραση που θα επέφερε στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Τράπεζας η πλήρης εξάσκηση των δικαιωμάτων συμψηφισμού («καθαρό ποσό»). Οι εν λόγω πίνακες περιλαμβάνουν κυρίως τα εξής χρηματοοικονομικά στοιχεία: α) Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (IRSs) και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων σε ξένο νόμισμα (cross currency interest rate swaps), για τα οποία υπάρχουν συμβάσεις ISDA και β) διατραπεζικά repos που καλύπτονται από GMRA.

31/12/2014	Συναφή ποσά που δεν συμψηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσό προς συμψηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσό προς συμψηφισμό)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	Ληφθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Ληφθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	487.790	-	487.790	-	-	487.790
Σύνολο	487.790	-	487.790	-	-	487.790

31/12/2014	Συναφή ποσά που δεν συμψηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσό προς συμψηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσό προς συμψηφισμό)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων	Δοθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Δοθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	538.173	-	538.173	-	538.173	0
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	8.919.209	-	8.919.209	-	1.660	8.917.549
Σύνολο	9.457.382	-	9.457.382	-	539.833	8.917.549

31/12/2013	Συναφή ποσά που δεν συμψηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσό προς συμψηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσό προς συμψηφισμό)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	Ληφθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Ληφθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	320.286	-	320.286	-	-	320.286
Σύνολο	320.286	-	320.286	-	-	320.286

31/12/2013	Συναφή ποσά που δεν συμψηφίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης					
	Αναγνωρισθέντα χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων (ποσό προς συμψηφισμό)	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (ποσό προς συμψηφισμό)	Καθαρή αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων	Δοθείσες εγγυήσεις χρηματοοικονομικών μέσων	Δοθείσες χρηματικές εγγυήσεις	Καθαρό ποσό
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	324.611	-	324.611	-	324.611	0
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	7.498.849	-	7.498.849	-	3.200	7.495.649
Σύνολο	7.823.460	-	7.823.460	-	327.811	7.495.649

3.8 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές μετοχών, επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας έχει εγκρίνει ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς, η οποία εφαρμόζεται στην Τράπεζα και περιγράφει τους βασικούς ορισμούς που αφορούν τη διαχείριση του κινδύνου αγοράς και καθορίζει τους ρόλους και τις ευθύνες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών.

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει σύγχρονες και ευρέως αποδεκτές τεχνικές για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς. Συγκεκριμένα, υπολογίζονται δείκτες ευαισθησίας, όπως η μέτρηση PV100 (δυσμενής επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων ισολογισμού έναντι παράλληλης μετατόπισης των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μ.β. σε όλα τα νομίσματα), καθώς και η Αξία σε Κίνδυνο (Value at Risk), η οποία ενσωματώνει το σύνολο των παραγόντων κινδύνου.

Για κάθε δραστηριότητα που ενέχει κίνδυνο αγοράς έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια ανά είδος κινδύνου, τα οποία ελέγχονται σε συστηματική βάση. Η διαχείριση του κινδύνου αγοράς δεν περιορίζεται στις δραστηριότητες διαπραγμάτευσης του χαρτοφυλακίου συναλλαγών αλλά καλύπτει το σύνολο των στοιχείων ισολογισμού.

Η εκτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο είναι η εκτίμηση της μέγιστης δυνητικής μείωσης (ζημίας) στην καθαρή τρέχουσα αξία ενός χαρτοφυλακίου, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης (confidence level). Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει τις ακόλουθες τρεις μεθόδους για τον υπολογισμό του Value at Risk:

α) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value-at-Risk, με χρονικό ορίζοντα μιας ημέρας και επίπεδο εμπιστοσύνης 99% με ιστορικές παρατηρήσεις δυο ετών και ίση στάθμιση μεταξύ των παρατηρήσεων,

β) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με δεδομένα αγοράς στα οποία λαμβάνονται υπόψη με μεγαλύτερη βαρύτητα οι πρόσφατες παρατηρήσεις (μεταβλητότητες και συντελεστές συσχέτισης που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία εκθετικής εξομάλυνσης) και

γ) την παραμετρική μέθοδο υπολογισμού Value at Risk με τη χρήση μεταβλητοτήτων και συντελεστών συσχέτισης που αφορούν σε περίοδο κρίσης (Stressed Value at Risk), ώστε να εκτιμάται η δυνητική επίπτωση στις σημερινές θέσεις.

Η μεθοδολογία Value at Risk δεν μπορεί να καλύψει εκτίμηση οικονομικών απωλειών που μπορεί να προκύψουν από ακραίες συνθήκες αγοράς και γι' αυτό το λόγο οι μετρήσεις συνοδεύονται από έναν αριθμό σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Τα σενάρια αυτά βασίζονται στους κύριους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να επηρεάσουν την αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών της Τράπεζας και για τις εκτιμήσεις του μεγέθους Αξίας-σε-Κίνδυνο. Σε καθημερινή βάση συγκρίνεται η τιμή Value-at-Risk όπως αυτή υπολογίζεται, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, λόγω μεταβολής των τιμών της αγοράς.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2014 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 3,44 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 3,32 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 0 εκατ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 1,24 εκατ. για τον συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,07 εκατ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2014, επιτυγχάνεται μείωση € -1,19 εκατ. στην συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Η τιμή Value-at-Risk στις 31/12/2013 ήταν για το σύνολο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας € 1,26 εκατ. Η εκτίμηση αυτή αναλύεται σε € 0,42 εκατ. τιμή Value-at-Risk για τον επιτοκιακό κίνδυνο, € 0,01 εκατ. για τον κίνδυνο μετοχών, € 1,13 εκατ. για τον συναλλαγματικό κίνδυνο και € 0,05 εκατ. για τον κίνδυνο εμπορευμάτων. Με τη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών στις 31/12/2013, επιτυγχάνεται μείωση € -0,34 εκατ. στην συνολική τιμή Value-at-Risk, λόγω του βαθμού διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου.

Κατά το 2014 το VaR του χαρτοφυλακίου συναλλαγών της Τράπεζας αυξήθηκε λόγω της αύξησης θέσεων σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου. Τα παραπάνω συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα (ποσά σε εκατ. €):

Ποσά σε € εκατ.	Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών Τράπεζας - Συνολικό VaR	VaR Επιτοκιακός Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Μετοχών	VaR Συναλλαγματικός Κίνδυνος	VaR Κίνδυνος Εμπορευμάτων	Μείωση Λόγω Διαφοροποίησης Χαρτοφυλακίου
2014	3,44	3,32	0,00	1,24	0,07	-1,19
2013	1,26	0,42	0,01	1,13	0,05	-0,34

Η τιμή του Value at Risk για το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε € 9,37 εκατ. κατά την 31/12/2014 ενώ αντίστοιχα την 31/12/2013 ήταν € 8,87 εκατ.. Η αύξηση στο Value at Risk του Διαθεσίμου προς πώληση χαρτοφυλακίου οφείλεται στην αύξηση των θέσεων σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου κατά €362 εκατ. και των θέσεων σε Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου κατά €1.083 εκατ..

3.9 Κίνδυνος συναλλάγματος

Οι επιδράσεις της μεταβολής των ισοτιμιών των διαφόρων νομισμάτων επηρεάζουν την χρηματοοικονομική θέση και τις ταμειακές ροές της Τράπεζας. Η Διοίκηση θέτει όρια στην έκθεση της Τράπεζας στις μεταβολές του συναλλάγματος τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τη συναλλαγματική έκθεση της Τράπεζας Πειραιώς στις 31/12/2014. Παρουσιάζονται σε λογιστικές αξίες τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις ανά νόμισμα, ενώ περιλαμβάνονται και οι θέσεις σε παράγωγα οι οποίες μειώνουν σημαντικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.757.656	17.131	24.540	7.894	14.149	42.863	2.864.234
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	577.209	73.896	1.117	138	44.394	236.038	932.793
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	453.556	5.399	-	47.987	-	-	506.941
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	110.173	-	-	-	-	-	110.173
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	63.632	-	-	-	-	-	63.632
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	48.366.882	3.208.424	86.244	109.073	2.183.964	32.481	53.987.068
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.268.783	5.152	-	-	-	-	14.273.935
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2.042.489	16.894	-	-	-	534	2.059.917
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.800.699	148.412	27	44	175	714	1.950.071
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	70.441.080	3.475.308	111.927	165.137	2.242.682	312.631	76.748.764
	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.335.531	65.137	8.330	1.330	241	155.499	24.566.067
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	1.853	-	-	-	-	-	1.853
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	401.977	131.233	-	-	5.050	-	538.260
Υποχρεώσεις προς πελάτες	47.831.096	1.926.693	138.319	2.478	18.999	322.759	50.240.344
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	661.341	-	-	-	-	-	661.341
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	232.381	-	-	-	-	-	232.381
Λοιπές υποχρεώσεις	622.072	14.724	301	(41)	539	109.520	747.116
Σύνολο χρημ/κών υποχρεώσεων	74.086.250	2.137.788	146.950	3.767	24.830	587.778	76.987.363
Καθαρή χρηματοοικονομική θέση στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(3.645.170)	1.337.520	(35.023)	161.370	2.217.852	(275.147)	(238.599)
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(519.558)	222.949	1.768	(47.944)	5.191	656.765	319.171
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	4.068.278	(1.557.383)	9.363	(106.727)	(2.242.245)	(281.047)	(109.761)
Συνολική συναλλαγματική θέση	(96.450)	3.086	(23.892)	6.698	(19.202)	100.571	(29.189)

Σημειώνεται ότι στα λοιπά νομίσματα της 31/12/2014 δεν υπάρχει νόμισμα το οποίο μεμονωμένα να είναι σημαντικό.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά Νομίσματα	Σύνολο
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	72.057.837	4.067.753	135.991	177.330	2.674.120	298.214	79.411.245
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	74.568.395	2.128.211	150.229	3.559	29.560	444.521	77.324.475
Καθαρή θέση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(2.510.558)	1.939.541	(14.238)	173.771	2.644.561	(146.307)	2.086.771
Καθαρή θέση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων	(2.792.241)	189.974	1.016	205	8.938	509.984	(2.082.124)
Καθαρή θέση στοιχείων εκτός ισολογισμού	5.416.782	(2.376.389)	14.175	(173.495)	(2.635.039)	(243.158)	2.876
Συνολική συναλλαγματική θέση	113.984	(246.874)	954	481	18.460	120.519	7.523

3.10 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Επιτοκιακός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από μεταβολές στις αγορές επιτοκίων. Αλλαγές στις τιμές των επιτοκίων επηρεάζουν τα αποτελέσματα της Τράπεζας, μεταβάλλοντας το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα, καθώς και την αξία άλλων εσόδων ή εξόδων ευαίσθητων σε μεταβολές επιτοκίων. Οι μεταβολές των επιτοκίων επηρεάζουν επίσης την αξία των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, αφού η παρούσα αξία μελλοντικών χρηματορροών (και σε ορισμένες περιπτώσεις οι ίδιες οι χρηματοροές) μεταβάλλεται όταν τα επιτόκια αλλάζουν.

Η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει πολιτική διαχείρισης επιτοκιακού κινδύνου και υιοθετεί τεχνικές εκτίμησης κινδύνων που βασίζονται στην Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος (Interest Rate Gap Analysis).

Σύμφωνα με αυτήν, τα στοιχεία απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατανέμονται σε χρονικές περιόδους ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους (περίπτωση στοιχείων σταθερού επιτοκίου), ή σύμφωνα με την ημερομηνία του επόμενου επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους (περίπτωση στοιχείων κυμαινόμενου επιτοκίου).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το βαθμό έκθεσης της Τράπεζας στον επιτοκιακό κίνδυνο, σύμφωνα με την Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος. Σε περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί) ή ημερομηνία επαναπροσδιορισμού επιτοκίου (καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Συγκεκριμένα, οι καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου, καθώς και οι τρεχούμενοι λογαριασμοί έχουν κατανεμηθεί στη χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

Στον πίνακα, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε € με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της 31/12/2014.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Ενεργητικό							
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	2.864.234	-	-	-	-	-	2.864.234
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	500.545	386.248	46.000	-	-	-	932.793
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	23	25.857	84.294	-	110.173
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	42.081.510	7.322.610	3.467.847	772.371	342.730	-	53.987.068
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	-	-	14.268.783	5.152	-	-	14.273.935
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	18.913	30.331	14.388	-	-	-	63.632
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.121	696.001	766.826	231.016	79.783	285.170	2.059.917
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	1.950.071	1.950.071
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	45.466.323	8.435.191	18.563.866	1.034.396	506.806	2.235.240	76.241.823
Υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	21.796.869	65.862	3.336	2.700.000	-	-	24.566.067
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	-	-	1.853	-	1.853
Υποχρεώσεις προς πελάτες	32.069.592	8.693.849	9.320.323	69.135	-	87.446	50.240.344
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	153.620	59.916	-	447.805	-	-	661.341
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	232.381	-	-	-	-	-	232.381
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	747.116	747.116
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	54.252.463	8.819.626	9.323.659	3.216.940	1.853	834.562	76.449.103
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	(111.985)	94.879	(26.779)	5.955	(70.000)	0	(107.930)
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(8.898.125)	(289.556)	9.213.428	(2.176.589)	434.953	1.400.678	(315.210)

Τα εκτός ισολογισμού στοιχεία που εμφανίζονται στο κάτω μέρος του πίνακα περιλαμβάνουν τα ανοίγματα που προέρχονται από συναλλαγές σε παράγωγα οι οποίες εκτελούνται είτε για σκοπούς διαχείρισης ενεργητικού – παθητικού, είτε για σκοπούς διαπραγμάτευσης, είτε για σκοπούς αντιστάθμισης - χωρίς να γίνεται απαραίτητα χρήση αντισταθμιστικής λογιστικής (hedge accounting).

Ακολουθεί πίνακας με τα συγκριτικά στοιχεία για την προηγούμενη χρήση:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Άτοκα	Σύνολο
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	48.885.644	6.911.134	19.616.111	714.689	397.174	2.565.188	79.089.939
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	58.118.561	8.652.794	9.269.361	178.395	-	779.368	76.998.479
Καθαρή ονομαστική αξία παραγώγων	(78.111)	157.196	10.102	(388)	-	-	88.799
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	(9.311.029)	(1.584.464)	10.356.852	535.905	397.174	1.785.820	2.180.258

Παράλληλα, στην Τράπεζα Πειραιώς, ως μέγεθος εκτίμησης του επιτοκιακού κινδύνου, υπολογίζεται και η μεταβολή της καθαρής παρούσας αξίας των στοιχείων ενεργητικού – υποχρεώσεων, αναφορικά με μεταβολή των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης (PV100).

Η Ανάλυση Επιτοκιακού Ανοίγματος επιτρέπει την εκτίμηση του επιτοκιακού κινδύνου μέσω του δείκτη “Επιτοκιακών Αποτελεσμάτων σε Κίνδυνο”, ο οποίος εκφράζει την αρνητική επίπτωση στο προβλεπόμενο ετήσιο επιτοκιακό αποτέλεσμα από μια παράλληλη σε όλες τις διάρκειες μεταβολή των επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα.

Για το PV100 έχουν θεσπιστεί κατάλληλα όρια, τα οποία ελέγχονται σε καθημερινή βάση.

Η δυσμενής επίπτωση στην καθαρή τρέχουσα αξία όλων των στοιχείων Ισολογισμού της Τράπεζας Πειραιώς, έναντι παράλληλης μετατόπισης των καμπυλών επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης σε όλα τα νομίσματα, εκτιμάται σε € 25,32 εκ. (2013: € 102,11 εκ.).

Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα υπολογίζεται η επίπτωση στην αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων μιας μεταβολής στα πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) τόσο για τους εκδότες κρατικών ομολόγων (government issuers), όσο και για τους εταιρικούς εκδότες (corporate issuers).

Τέλος, στην Τράπεζα Πειραιώς αποτιμώνται πιθανές οικονομικές απώλειες αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης στις αγορές των επιτοκίων. Τα πιθανά σενάρια κρίσης περιλαμβάνουν έντονες μεταβολές στα επίπεδα των επιτοκίων, αλλαγές στην κλίση και το σχήμα των καμπυλών επιτοκίων, ή μεταβολές στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς.

3.11 Κίνδυνος ρευστότητας

Η Τράπεζα Πειραιώς αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του Κινδύνου Ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Ο κίνδυνος ρευστότητας που διατρέχει ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είναι ο κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών του υποχρεώσεων, όταν αυτές γίνουν απαιτητές.

Στις μονάδες της Τράπεζας εφαρμόζεται ενιαία Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας. Η πολιτική αυτή είναι σύμφωνη με διεθνώς εφαρμοσμένες πρακτικές και εποπτικές διατάξεις και είναι προσαρμοσμένη στις επιμέρους δραστηριότητες και οργανωτικές δομές της Τράπεζας Πειραιώς.

Η πολιτική περιγράφει τους βασικούς ορισμούς και μεθοδολογίες εκτίμησης του κινδύνου ρευστότητας, καθορίζει τους ρόλους και τις υπευθυνότητες των εμπλεκόμενων μονάδων και στελεχών και περιγράφει οδηγίες για το χειρισμό καταστάσεων κρίσης ρευστότητας. Η πολιτική επικεντρώνεται στις ανάγκες ρευστότητας που αναμένεται να προκύψουν για το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας και ενός μήνα, αναφορικά με υποθετικά σενάρια κρίσης ρευστότητας.

Επιπλέον, η πολιτική ορίζει και Σχέδιο Διαχείρισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας. Μία τέτοια κρίση μπορεί να οφείλεται είτε σε συγκεκριμένο γεγονός που σχετίζεται με δραστηριότητες της Τράπεζας Πειραιώς, είτε με τις γενικότερες συνθήκες των αγορών. Στο σχέδιο καταγράφονται συγκεκριμένες συνθήκες ενεργοποίησής του, καθώς και ενδείξεις αυξημένης ετοιμότητας.

Από 31/3/2014 η Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζει τους δείκτες Liquidity Coverage Ratio και Net Stable Funding Ratio σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση αντίστοιχα όπως ορίζει ο ευρωπαϊκός κανονισμός CRR 575/2013 στα πλαίσια της εφαρμογής της Βασιλείας III σε ευρωπαϊκό επίπεδο και της εναρμόνισης του ευρωπαϊκού εποπτικού πλαισίου (Single Rulebook). Από το Νοέμβριο του 2014 η Τράπεζα εποπτεύεται απευθείας από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) σε συνεργασία με την Τράπεζα Ελλάδος. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα συνεχίζει την παρακολούθηση των δεικτών ρευστότητας, «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Ληκτότητας Απαιτήσεων – Υποχρεώσεων», όπως αυτοί ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή 2614/07.04.2009, με θέμα το πλαίσιο ελέγχου από την Τράπεζα της Ελλάδος της επάρκειας ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Τα επίπεδα των δεικτών κοινοποιούνται στις αρμόδιες Διαχειριστικές Μονάδες, ενώ όλα τα σχετικά σχόλια και εκτιμήσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Λειτουργικού Κινδύνου συμπεριλαμβάνονται στην παρουσίαση της συνεδρίασης της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Υποχρεώσεων (ALCO). Τα επίπεδα των δεικτών της ΠΔΤΕ 2614/07.04.2009 σε ατομική βάση γνωστοποιούνται, επίσης, σε τριμηνιαία βάση, στην Prudential Regulatory Authority (P.R.A.) της Μεγάλης Βρετανίας.

Κατά την διάρκεια του 2014 και ειδικά τον Δεκέμβριο, όπου και αυξήθηκε ο πολιτικός κίνδυνος της χώρας, η παρακολούθηση και ο έλεγχος του κινδύνου ρευστότητας εστιάστηκε στα παρακάτω

- την ημερήσια και ένδομημερήσια εξέλιξη καταθέσεων,
- την εξέλιξη του αριθμού και ύψους πρόωρων λήξεων προθεσμιακών καταθέσεων,
- κόστος και συγκέντρωση χρηματοδότησης καθώς και
- ανάλυση διαθέσιμων ενεχύρων.

Επιπλέον, η Τράπεζα εφαρμόζει σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (Stress Testing) και αξιολογεί την επίπτωσή τους επί της θέσης και επί των υποχρεωτικών δεικτών ρευστότητας.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρευστότητας λαμβάνονται μέτρα, όπως η διατήρηση χαρτοφυλακίων χρεογράφων που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα, η διεύρυνση των καταθετικών λογαριασμών "μεγάλης διασποράς" (λογαριασμοί ταμειυτηρίου) και η διάθεση καταθετικών προϊόντων προθεσμίας με ανταγωνιστικούς όρους.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η συνολική άντληση ρευστότητας έναντι ενεχύρων της Τράπεζας Πειραιώς από το Ευρωσύστημα – Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και την Τράπεζα της Ελλάδος «ΤτΕ» ανέρχεται σε € 14.000 εκατ. (2013: € 17.700 εκατ.). Η μείωση της αντλούμενης χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα κατά τη διάρκεια του 2014, αντανάκλασε σε μεγάλο βαθμό τη βελτίωση της ρευστότητας της Τράπεζας μέσω των διαπραγματευτικών γερων συναλλαγών, των καταθέσεων πελατών καθώς και στην έκδοση κύριου χρέους ύψους € 500 εκατ. Επιπροσθέτως η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου τον Μάρτιο 2014, εξασφαλίζοντας επιπλέον χρηματοδότηση ύψους € 1.750 εκατ. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Τράπεζα δεν έκανε χρήση ΕΛΑ καθ' όλη την διάρκεια του 2014 έναντι € 750 εκατ. στις 31/12/2013.

Η Τράπεζα κατά το 2014 εξακολουθεί να συμμετέχει στις ρυθμίσεις του νόμου για την «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας»(Ν.3723/2008) μειώνοντας ωστόσο το ύψος της χρηματοδότησης από €12.200 εκατ. ονομαστική αξία, σε €6.800 εκατ. καθώς το Μάιο του 2014 αποπληρώθηκαν οι προνομιούχες μετοχές και το ομόλογο του Πυλώνα Ι, ενώ συγχρόνως η χρήση του Πυλώνα ΙΙ μειώθηκε από € 7.600 εκατ. σε €5.100 εκατ., με παράλληλη αύξηση του Πυλώνα ΙΙΙ.

Γενικότερα, η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση των ταμειακών εισροών και εκροών σε χρονικές περιόδους, ώστε κάτω από φυσιολογικές συνθήκες, η Τράπεζα να έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις ταμειακές της υποχρεώσεις. Για το σκοπό αυτό παράγεται Ανάλυση Ανοίγματος Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), που διαμορφώνει μια εικόνα των αναμενόμενων χρηματορροών που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, ταξινομημένα σε χρονικές περιόδους, ανάλογα με το πότε αυτά πραγματοποιούνται.

Για την εφαρμογή της Ανάλυσης Ανοίγματος Ρευστότητας, θεωρήθηκε πως οι τακτές πληρωμές προς την Τράπεζα θα πραγματοποιηθούν στο ακέραιο και εγκαίρως, και από την άλλη πλευρά όλες οι υποχρεώσεις της Τράπεζας θα εκπληρωθούν στο ακέραιο (για παράδειγμα, οι καταθέτες θα αποσύρουν τα χρήματά τους αντί να ανανεώσουν τις καταθέσεις τους). Σε περιπτώσεις όπου για οποιεσδήποτε απαιτήσεις ή υποχρεώσεις δεν υπάρχει τακτική συμβατική ημερομηνία λήξης (ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί, καταθέσεις όψεως ή ταμειυτηρίου), τότε αυτές κατατάσσονται στην χρονική περίοδο μέχρι ένα μήνα.

α) Ταμειακές ροές εκτός παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, οι πληρωτέες ταμειακές ροές από την Τράπεζα από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων με βάση τις εναπομένουσες συμβατικές ημερομηνίες λήξης. Τα ποσά που αναφέρονται είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Η Τράπεζα διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	21.799.318	66.123	485	2.718.372	1.037	24.585.335
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	-	1.853	-	1.853
Υποχρεώσεις προς πελάτες	32.293.687	8.766.379	9.425.461	71.937	420	50.557.885
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	9.185	25.738	215.248	497.921	-	748.092
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	8.926	-	3.553	219.373	-	231.852
Υβριδικά κεφάλαια	867	-	191	1.097	23.595	25.750
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	744.717	744.717
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	54.111.983	8.858.240	9.644.939	3.510.553	769.769	76.895.484
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	11.908.466	2.648.969	6.864.819	26.274.703	37.710.305	85.407.262

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Ρευστότητα υποχρεώσεων						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	27.226.815	24.821	1.483	2.021	1.571	27.256.710
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	499	49	-	-	549
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.632.563	8.617.281	9.438.246	194.244	639	48.882.973
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	7.301	1.143	174.141	133.079	-	315.664
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	5.428	-	4.315	248.119	-	257.862
Υβριδικά κεφάλαια	807	-	248	1.958	32.093	35.107
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	-	-	687.599	687.599
Συνολικές υποχρεώσεις (συμβατικές ημερομηνίες λήξης)	57.872.914	8.643.744	9.618.482	579.421	721.902	77.436.464
Σύνολο ενεργητικού (αναμενόμενες ημερομηνίες λήξης)	25.900.718	2.155.986	8.075.093	22.966.025	35.185.840	94.283.661

β) Ταμειακές ροές παραγώγων

βι) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης σε συνάλλαγμα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και β) παράγωγα επιτοκίου: συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων, εξω-χρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου, λοιπά συμβόλαια επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά και δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστηριακή αγορά.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των παραγώγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται με συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη τους βάσει του συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	826	1.618	(1.277)	9.600	9.401	20.168
Σύνολο	826	1.618	(1.277)	9.600	9.401	20.168

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα επιτοκίου	865	1.149	(659)	7.907	11.719	20.981
Σύνολο	865	1.149	(659)	7.907	11.719	20.981

βii) Παράγωγα που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό

Τα παράγωγα προϊόντα της Τράπεζας που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό περιλαμβάνουν: α) παράγωγα συναλλάγματος: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και β) παράγωγα επιτοκίου: διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και γ) δικαιώματα προαίρεσης.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία της εταιρείας (ενεργητικού και υποχρεώσεις) που εκκαθαρίζονται χωρίς συμψηφισμό σύμφωνα με την εναπομένουσα χρονική περίοδο μέχρι την λήξη τους βάσει του συμβολαίου. Οι συνολικές εκροές και συνολικές εισροές για κάθε κατηγορία παραγώγου και ομάδας ληκτότητας γνωστοποιούνται ως μη προεξοφλημένες ροές βάσει συμβολαίου.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(2.375.131)	(850.433)	(479.285)	(2.530.225)	(220.205)	(6.455.279)
Εισροή	2.369.266	850.982	459.533	2.430.496	199.112	6.309.388
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
-Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(2.986.910)	(1.254.324)	(114.835)	(2.770.173)	(285.145)	(7.411.388)
Εισροή	2.981.308	1.259.479	121.793	2.839.529	289.155	7.491.262

βiii) Στοιχεία εκτός Ισολογισμού (Τάξεως)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Εγγυητικές Επιστολές	112.265	132.721	693.825	2.173.987	10.582	3.123.380
Ενέγγυες Πιστώσεις	13.786	16.201	874	-	-	30.861
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	510.180	1.368	643.692	143.888	144.018	1.443.145
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Έως 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1 - 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Εγγυητικές Επιστολές	273.252	132.547	517.263	297.205	1.887.798	3.108.064
Ενέγγυες Πιστώσεις	37.712	5.048	3.887	-	-	46.647
Δεσμεύσεις για αύξηση ή ανανέωση πιστωτικών ορίων	465.594	6.946	582.924	44.243	180.042	1.279.749

3.12 Εύλογες αξίες στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

α) Στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις λογιστικές και εύλογες αξίες για τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες στον ισολογισμό της Τράπεζας

Στοιχεία Ενεργητικού	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	932.793	1.163.172	932.793	1.163.172
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	53.987.068	57.399.117	53.230.068	57.368.509
- Δάνεια προς ιδιώτες	19.703.467	20.147.660	19.591.467	19.645.554
- Δάνεια προς επιχειρήσεις	32.073.524	35.115.092	31.428.524	35.521.154
- Δάνεια δημοσίου τομέα	2.210.077	2.136.365	2.210.077	2.201.801
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.273.935	15.569.474	14.641.345	15.801.787
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	63.632	6.353	63.632	6.353

Υποχρεώσεις	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.566.067	27.251.988	24.566.067	27.251.988
Υποχρεώσεις προς πελάτες	50.240.344	48.498.391	50.240.344	48.498.391
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	661.341	305.263	532.140	175.728
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	232.381	256.004	197.327	137.559

Η εύλογη αξία κατά την 31/12/2014 των δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, των συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών, των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική, καθώς πρόκειται κατά κανόνα για βραχυπρόθεσμες συναλλαγές που φέρουν επιτόκια αγοράς, τα επιτόκια αναπροσαρμόζονται τακτικά και λόγω της μικρής διάρκειάς τους προεξοφλούνται με το χωρίς κίνδυνο επιτόκιο.

Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών έχει προσδιοριστεί με μοντέλο προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model), στο οποίο χρησιμοποιούνται κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων προεξόφλησης και λαμβάνονται υπόψη προσαρμογές για τον πιστωτικό κίνδυνο.

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους βασίζονται σε τιμές που καθορίζονται από την αγορά. Όπου οι αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθοριστεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model).

Η εύλογη αξία των πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία έχει καθοριστεί με βάση τις τιμές άλλων χρεογράφων με παρόμοια χαρακτηριστικά (λήξη, απόδοση) ή με τη μέθοδο της προεξόφλησης χρηματοροών.

Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών και υβριδικών κεφαλαίων βασίζεται σε τιμές αγοράς. Όταν δεν υπάρχουν αξιόπιστες τιμές αγοράς, γίνεται προεξόφληση χρηματοροών με κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατάταξη της εύλογης αξίας στα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται στο αποσβέσιμο κόστος με βάση τα επίπεδα ιεράρχησης του Δ.Π.Χ.Α. 13:

Ανάλυση εύλογων αξιών σε επίπεδα	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού			
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)	-	53.230.067	53.230.067
-Δάνεια προς ιδιώτες	-	19.591.467	19.591.467
-Δάνεια προς επιχειρήσεις	-	31.428.524	31.428.524
-Δάνεια Δημοσίου Τομέα	-	2.210.076	2.210.076
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	14.641.345	-	14.641.345
Υποχρεώσεις			
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	532.140	-	532.140
Υβριδικά Κεφάλαια και Λοιπά δανειακά κεφάλαια	197.327	-	197.327

β) Στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται σε εύλογες αξίες

Το Δ.Π.Χ.Α. 7 ιεραρχεί τις μεθόδους αποτίμησης ανάλογα με το αν οι πληροφορίες που λαμβάνονται υπόψη σε κάθε μέθοδο είναι παρατηρήσιμες ή όχι. Η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη παρατηρήσιμα δεδομένα στις αποτιμήσεις της όποτε αυτό είναι εφικτό. Οι παρατηρήσιμες πληροφορίες αναφέρονται σε στοιχεία της αγοράς που προκύπτουν από ανεξάρτητες πηγές. Οι μη παρατηρήσιμες πληροφορίες αντανακλούν τις εκτιμήσεις της Τράπεζας για την αγορά. Αυτές οι δύο διαφορετικές πηγές πληροφόρησης έχουν δημιουργήσει τα παρακάτω επίπεδα προσδιορισμού της εύλογης αξίας:

1ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται βάσει εισηγμένων τιμών (άνευ προσαρμογών) σε οργανωμένες αγορές για πανομοιότυπα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μετοχές και ομόλογα διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήρια ή σε χρηματαγορές, καθώς και παράγωγα, όπως futures.

2ο Επίπεδο

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών εκτός των εισηγμένων τιμών που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1, που θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμες. Το επίπεδο αυτό περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (OTC) και ομόλογα, η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε καμπύλες επιτοκίων ή τιμές προερχόμενες από αξιόπιστες πηγές (π.χ. Bloomberg, Reuters).

3ο Επίπεδο

Η αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και επενδυτικά ακίνητα. Οι μετοχές, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και τα επενδυτικά ακίνητα του επιπέδου 3 δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά ή δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές από τρίτους διαπραγματευτές για να προσδιοριστεί η εύλογη αξία τους.

Μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των εν λόγω μετοχών χρησιμοποιούνται γενικώς παραδεκτά μοντέλα και τεχνικές αποτίμησης, κατά περίπτωση, όπως: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, υπολογισμού των δικαιωμάτων προαίρεσης, συγκρίσιμες συναλλαγές, εκτιμήσεις της εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού (π.χ. παγίων στοιχείων) και καθαρή αξία του ενεργητικού και των μεριδίων. Η Τράπεζα, με βάση την πρότερη εμπειρία της, προσαρμόζει περαιτέρω, όπου κριθεί απαραίτητο, τις σχετικές αξίες προκειμένου να απεικονίζονται οι τρέχουσες συνθήκες που επικρατούν. Η εύλογη αξία των μετοχών του επιπέδου 3 λαμβάνεται υπόψη στην περίπτωση όπου προκύπτουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των εν λόγω μετοχών, ενώ σε αντίθετη περίπτωση αυτές τηρούνται στο κόστος κτήσης

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Στο επίπεδο 3 των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων έχει ενταχθεί το ενσωματωμένο παράγωγο του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου («ΜΟΔ») που αποκτήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς εντός του β' τριμήνου 2014, έκδοσης Marfin Investment Group («MIG»). Το εν λόγω παράγωγο διαχωρίστηκε από το μη παράγωγο κύριο συμβόλαιο (ομολογιακό δάνειο) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ΔΛΠ 39 και παρακολουθείται ως παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο στην εύλογη αξία. Ο αριθμός των ομολογιών του «ΜΟΔ» (το οποίο αρχικώς αποτελείται από 251.835.900 ομολογίες), μειώθηκε κατά το 3ο τρίμηνο, λόγω της εξάσκησης 90 εκατ. ομολογιών κατά την 16/9/2014 στο πλαίσιο της αρχικής συμφωνίας της Τράπεζας Πειραιώς με τον Όμιλο της MIG. Οι μετοχές που αποκτήθηκαν από την μετατροπή αυτή αντιστοιχούν στο 17,8% του μετοχικού κεφαλαίου της MIG.

Στο 4ο τρίμηνο 2014, η μεθοδολογία αποτίμησης του παραγώγου τροποποιήθηκε προκειμένου να ληφθούν υπόψη στην αποτίμηση όλοι οι παράγοντες της αγοράς που επηρεάζουν την εύλογη αξία του παραγώγου. Ως εκ τούτου, η εύλογη αξία του ενσωματωμένου παραγώγου κατά την 31/12/2014, προσδιορίστηκε με βάση το μοντέλο προσομοίωσης Monte Carlo με βασικές παραμέτρους α) την υποκείμενη μετοχή β) τη διακύμανση της υποκείμενης μετοχής, γ) τα επιτόκια και δ) τα πιστωτικά περιθώρια.

Επενδυτικά ακίνητα

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων χρησιμοποιούνται γενικώς παραδεκτές μέθοδοι αποτίμησης από εκτιμητές, οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα 2.17 «Επενδύσεις σε ακίνητα» των λογιστικών αρχών της Τράπεζας. Για τα επενδυτικά ακίνητα της Τράπεζας δεν διενεργήθηκε ανάλυση ευαισθησίας λόγω του σημαντικού αριθμού των ακινήτων και των διαφορετικών χαρακτηριστικών τους. Η κίνηση των επενδύσεων σε ακίνητα του επιπέδου 3 αποτυπώνεται στη σημείωση 28.

Στη συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται σε εύλογη αξία στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα:

Στοιχεία Ενεργητικού & Υποχρεώσεων αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	488.453	18.488	506.941
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών				
- Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου	110.173	-	-	110.173
Αξιόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση (AFS)				
- Ομόλογα	317.373	228	-	317.601
- Μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	118.617	-	166.553	285.170
- Έντοκα γραμμάτια	1.457.146	-	-	1.457.146
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	-	538.260	-	538.260
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	1.853	-	-	1.853

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τη μεταφορά μεταξύ των επιπέδων ιεράρχησης της εύλογης αξίας στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς.

Από τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται σε εύλογη αξία την 31/12/2014, δεν μεταφέρθηκε ποσό εντός της χρήσης 2014 από το επίπεδο 2 στο επίπεδο 1 και αντίστροφα.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων - απαιτήσεων, καθώς και των μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου του επιπέδου 3:

Κίνηση στοιχείων επιπέδου 3	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Διαθέσιμες προς πώληση Μετοχές & Άλλοι τίτλοι μεταβλ. απόδοσης
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2014	-	175.772
Αγορές	35.000	(249)
Κέρδος/ (ζημιά) χρήσης	2.448	(360)
Μόνιμη απομείωση	-	(9.047)
Διαθέσεις	(18.960)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	437
Σύνολο 31/12/2014	18.488	166.553

Η ανάλυση ευαισθησίας του 3ου επιπέδου των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων και των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων – απαιτήσεων παρουσιάζεται στον κάτωθι πίνακα:

Ανάλυση ευαισθησίας του 3ου Επιπέδου ιεράρχησης: (ποσά σε € εκατ.)	Ευνοϊκές αλλαγές	Μη ευνοϊκές αλλαγές
Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Διαθέσιμες προς πώληση μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	-	(21)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	4	(5)
Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων		
Διαθέσιμες προς πώληση μετοχές & άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	21	(3)

Θεωρώντας μεταβολές της υποκείμενης μετοχής κατά +/- 5%, των διακυμάνσεων της μετοχής κατά +/-10%, των επιτοκίων κατά +/- 10 μονάδων βάσης και του πιστωτικού περιθωρίου κατά +/- 100 μονάδων βάσης, η μεταβολή στην εύλογη αξία του ενσωματωμένου παραγώγου σε σχέση με την εύλογη αξία του την 31/12/2014, θα κυμανθεί μεταξύ περίπου +23% στα σενάρια των ευνοϊκών αλλαγών και -27% των μη ευνοϊκών αλλαγών.

Η εκτίμηση της μεταβολής της αξίας των μετοχών του επιπέδου 3 προσεγγίστηκε με διάφορες μεθόδους, όπως:

- την καθαρή αξία του ενεργητικού (NAV),
- την προεξόφληση των μελλοντικών μερισμάτων λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις του εκδότη και το σχετικό κόστος κεφαλαίου,
- τις τιμές κλεισίματος αντίστοιχων διαπραγματεύσιμων κατηγοριών μετοχών ή δεικτών ομοειδών εισηγμένων εταιρειών,
- την αναμορφωμένη καθαρή θέση λαμβάνοντας υπόψη τις αξίες των στοιχείων του ενεργητικού (π.χ. παγίων στοιχείων) και των σχετικών παρατηρήσεων των ορκωτών ελεγκτών της εταιρείας.

Επίσης, έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες που ενδέχεται να αναπροσαρμόζουν τις αξίες αυτές, όπως ο κλάδος και το επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι εταιρείες, οι τρέχουσες εξελίξεις αλλά και οι προοπτικές. Επίσης, η Τράπεζα, βάσει της πρότερης εμπειρίας του, προσαρμόζει περαιτέρω, όπου αυτό κριθεί απαραίτητο, τις αξίες έτσι ώστε να εκτιμηθούν οι ενδεχόμενες μεταβολές.

3.13 Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Η Τράπεζα παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής προς τρίτους για πλήθος χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν διαδικασίες όπως φύλαξη αξιών, εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών επί αξιών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, διενέργεια εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδήματος κτλ, για λογαριασμό ιδιωτών, εταιρειών και θεσμικών επενδυτών. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά προϊόντα προς φύλαξη, καθώς και το έσοδο που προκύπτει από αυτά για τους τρίτους, δεν αποτελούν ιδιοκτησία της Τράπεζας και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας. Οι συγκεκριμένες υπηρεσίες ενέχουν μόνο λειτουργικούς κινδύνους, καθώς η Τράπεζα δεν παρέχει καμία εγγύηση στους κατόχους των περιουσιακών στοιχείων για την απόδοση των τοποθετήσεών τους και συνεπώς δε διατρέχει κανένα πιστωτικό κίνδυνο.

3.14 Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Τράπεζα Πειραιώς, ακολουθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία, ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014.

Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει του άρθρου 92 του CRR, διαμορφώνονται ως εξής:

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio): 4,5%
- Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio): 6%
- Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (CAD ratio): 8%

Από τις 4/11/2014, στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), η Τράπεζα Πειραιώς υπόκειται στην άμεση εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Οι βασικοί στόχοι της Τράπεζας Πειραιώς σχετικά με την διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας συνοψίζονται ως εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, έναντι αναλαμβανόμενων κινδύνων σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαφύλαξη της δυνατότητας του Ομίλου να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές του, έτσι ώστε να προσφέρει αποδόσεις και οφέλη στους μετόχους και να διασφαλίσει την εμπιστοσύνη των συναλλασσόμενων με αυτόν πελατών.
- Η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης, η οποία στηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης της Τράπεζας.

Ακολουθούν οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, οι οποίοι για την 31/12/2013 υπολογίζονται σύμφωνα με τους κανόνες του τότε ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και για την 31/12/2014 με βάση το CRD IV εφαρμόζοντας όπου είναι απαραίτητο τις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	1.830.594	1.521.770
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11.393.315	10.008.734
Προνομιούχες μετοχές	-	750.000
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(44.777)	108.039
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	37.328	75.693
Αποτελέσματα εις νέον	(5.829.593)	(4.195.148)
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(238.448)	(222.425)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	(98.860)	(48.175)
Σύνολο κυρίων βασικών & βασικών ιδίων κεφαλαίων	7.049.559	7.998.488
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	216.008	149.127
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	(140.405)	(48.175)
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	75.603	100.952
Εποπτικά κεφάλαια	7.125.162	8.099.440
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	51.105.375	52.503.489
Δείκτης Κυρίων Βασικών Κεφαλαίων (Core Tier I)	-	15,2%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1)	13,8%	-
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier I)	13,8%	15,2%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAD Ratio)	13,9%	15,4%

Η Τράπεζα Πειραιώς ολοκλήρωσε με επιτυχία στα μέσα Απριλίου 2014 αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €1,75 δισ. από ιδιώτες επενδυτές, επιτυγχάνοντας με αυτόν τον τρόπο την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Δημοσίου ύψους €0,75 δισ. και την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής της βάσης.

Σημειώνεται ότι, η Τράπεζα Πειραιώς, συμμετείχε ως μία από τις 128 τράπεζες πανευρωπαϊκά στην διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου, ελέγχου ποιότητας στοιχείων ενεργητικού και προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (ECB Comprehensive Assessment). Η αξιολόγηση διεξήχθη από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες ευρωπαϊκές και εγχώριες εποπτικές αρχές και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2014. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης ήταν επιτυχές για την Τράπεζα Πειραιώς, καθώς διατήρησε τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας άνω των ελαχίστων ορίων της άσκησης, τόσο στο βασικό, όσο και στο δυσμενές σενάριο.

Σχετική με τα αποτελέσματα της άσκησης Συνολικής Αξιολόγησης που διενεργήθηκε από την ΕΚΤ, βάσει της οποίας δεν προκύπτουν πρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες για την Τράπεζα Πειραιώς, είναι η σημείωση 2.1 των οικονομικών καταστάσεων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η Τράπεζα κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε ορισμένες λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν την απεικόνιση ορισμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στις οικονομικές καταστάσεις. Οι λογιστικές εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές εξετάζονται σε κάθε περίοδο με βάση ιστορικά στοιχεία αλλά και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου η Τράπεζα, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, προβαίνει σε λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές είναι οι κάτωθι:

4.1. Απομείωση δανείων και λοιπών απαιτήσεων

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι μία απαίτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση αξίας. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται εξετάζονται τακτικά προκειμένου οι αποκλίσεις ανάμεσα στις εκτιμώμενες απομειώσεις και τις πραγματικές ζημίες από την αδυναμία είσπραξης των απαιτήσεων να μην είναι σημαντικές.

Αλλαγές στις εκτιμήσεις της Διοίκησης για το ύψος απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας

Εντός του 3^{ου} τριμήνου του 2014, η Διοίκηση της Τράπεζας αξιολογώντας νέες πληροφορίες και δεδομένα που προέκυψαν κατά το 2014, προχώρησε σε αναθεώρηση ορισμένων από τις εκτιμήσεις της αναφορικά κυρίως με τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών του δανειακού χαρτοφυλακίου, όπως αυτές αποτυπώνονται στις παραμέτρους των ατομικών και συλλογικών μοντέλων ελέγχου απομείωσης. Οι αναθεωρημένες αυτές εκτιμήσεις της Διοίκησης προσεγγίζουν καλύτερα τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, καθώς έχουν λάβει υπόψη τους νεότερες πληροφορίες σχετικά με το μακροοικονομικό περιβάλλον, καθώς και τις πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις. Η προσαρμογή των εκτιμήσεων της Διοίκησης για το 2014, η οποία οριστικοποιήθηκε κατά το 4ο τρίμηνο, έλαβε υπόψη και τα πρόσφατα γεγονότα και τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις οι οποίες επηρεάζουν την οικονομική κατάσταση της χώρας και δημιουργούν σημαντικές αβεβαιότητες αναφορικά με την πορεία της Ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, παρατίθενται παρακάτω οι βασικότερες πληροφορίες και δεδομένα που λήφθηκαν υπόψη από την Διοίκηση της Τράπεζας για τη μεταβολή των εκτιμήσεων αναφορικά με παραμέτρους οι οποίες αποτελούν μέρος της μεθοδολογίας επιμέτρησης της ανακτήσιμης αξίας του δανειακού χαρτοφυλακίου. Επιπλέον, αναφορά στο μακροοικονομικό περιβάλλον και τις οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις που επηρεάζουν και τον πιστωτικό κίνδυνο, γίνεται στη Σημείωση 2.1.

Οικονομικό περιβάλλον και τιμές ακινήτων

Το οικονομικό περιβάλλον και ειδικότερα η συνεχιζόμενη πτώση των τιμών στην αγορά ακινήτων στην Ελλάδα, αλλά και σε ορισμένες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται η Τράπεζα, σε συνδυασμό και με την αναμενόμενη συνέχιση της αναστολής των πλειστηριασμών, είχαν ως συνέπεια την αναθεώρηση της εκτίμησης της Διοίκησης της Τράπεζας σε σχέση με τις αξίες των εμπράγματων εξασφαλίσεων και την εκτιμώμενη ζημιά σε περίπτωση ρευστοποίησης.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τις πρόσφατες εκτιμήσεις της ΤτΕ, οι τιμές των οικιστικών ακινήτων έχουν μειωθεί κατά 7% το τρίτο τρίμηνο του 2014 σε ετήσια βάση (αντίστοιχη μείωση 5,8% το τέταρτο τρίμηνο του 2014 σε ετήσια βάση) (πηγή Τράπεζα της Ελλάδος: Δείκτης Τιμών Οικιστικών Ακινήτων), σε αντίθεση με προηγούμενες εκτιμήσεις που υπήρχαν στις αρχές του 2014. Επιπλέον, η αναμενόμενη παράταση αναστολής των πλειστηριασμών συντείνει στην επέκταση της περιόδου ρευστοποίησης των ακινήτων και συνεπώς στη μείωση της παρούσας αξίας των ταμειακών ροών. Τέλος, συνεχιζόμενες τάσεις μείωσης τιμών παρατηρούνται και στην αγορά επιχειρηματικών ακινήτων σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπου δραστηριοποιείται η Τράπεζα, για τις οποίες η στρατηγική του Ομίλου περιλαμβάνει σταδιακή μείωση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο σύμφωνα με το εγκεκριμένο τον Ιούλιο του 2014 Σχέδιο Αναδιάρθρωσης από την Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκή Ένωσης.

Πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις

Ο νόμος 4307/2014 καθορίζει το νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με την διαχείριση των επιχειρηματικών δανείων σε καθυστέρηση. Το πρόγραμμα αυτό - μεταξύ άλλων - παρέχει κίνητρα για συμμετοχή των οφειλετών και τραπεζών σε πρόγραμμα ρύθμισης- διαγραφής απαιτήσεων ως προς κεφάλαιο και τόκους. Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να υπαχθούν οφειλέτες που την 30.06.2014 είχαν οφειλές από επιχειρηματικά δάνεια προς τις τράπεζες σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών.

Οι διατάξεις αυτές αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις μελλοντικές χρηματοροές από δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματίες (SBLs) αλλά και σε σημαντικό αριθμό Μεσαίων και Μικρών Επιχειρήσεων (SMEs). Οι αρμόδιες μονάδες της Τράπεζας έχοντας αξιολογήσει τις παραπάνω διατάξεις και προσδιορίζοντας την περίμετρο δράσης, αναπροσάρμοσαν τις παραμέτρους εισπραξιμότητας στο μοντέλο συλλογικής αξιολόγησης των εν λόγω δανείων. Επιπλέον, η Διοίκηση συνεκτίμησε τις πιθανές επιπτώσεις του ανωτέρω νομοσχεδίου και στα δάνεια τα οποία τυπικά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για υπαγωγή στις εν λόγω διατάξεις.

Οι ανωτέρω εξελίξεις επέφεραν την αλλαγή της εκτίμησης της Διοίκησης της Τράπεζας σε σχέση με την παράμετρο της εκτιμώμενης ζημιάς κατά τη ρύθμιση δανείων, κυρίως προς μικρές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της συλλογικής αξιολόγησης.

Αξιολόγηση αποτελεσμάτων οργανωτικών αναδιορθώσεων εταιρειών

Η επιτυχία των οργανωτικών αναδιορθώσεων των ελληνικών εταιρειών, επηρεάζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό και από το μακροοικονομικό περιβάλλον. Η παρατεταμένη αβεβαιότητα, η οποία συνεχίζει και το 1ο τρίμηνο του 2015, αποτελεί τροχοπέδη σε αυτή την προσπάθεια. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και

προσαρμόζει τις εκτιμήσεις της σε κάθε περίοδο αναφοράς, για την ορθή αξιολόγηση και αποτύπωση των ανωτέρω στις οικονομικές καταστάσεις.

Σε αυτή την προσπάθεια, σημαντική είναι η συνδρομή της ξεχωριστής μονάδα RBU, που η Τράπεζα δημιούργησε εντός του 2014. Αυτή η ειδική εσωτερική μονάδα αναπτύχθηκε με σκοπό την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση προβληματικών δανειακών χαρτοφυλακίων, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένο πλαίσιο ενεργειών που περιλαμβάνουν εξειδικευμένες κατά περίπτωση λύσεις με τη χρήση ενίοτε προγραμμάτων αναδιάρθρωσης ή/και μερικής ελάφρυνσης χρέους.

Η Διοίκηση της Τράπεζας αξιολόγησε κατά το 3^ο τρίμηνο του 2014 τα πρώτα δείγματα της διαχείρισης των χαρτοφυλακίων από το RBU. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανειακών σχέσεων μέσα από την εμπειρία διαχείρισης της ανωτέρω μονάδας, η οποία συνυπολογίζει και την επίδραση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος, οδήγησαν μεταξύ άλλων, τη Διοίκηση της Τράπεζας σε αναθεώρηση της εκτίμησής της αναφορικά με την δυνατότητα ολικής ή μερικής ανάκαμψης συγκεκριμένων επιχειρήσεων και κατά συνέπεια της δυνατότητας αποπληρωμής των δανειακών τους υποχρεώσεων.

Τέλος και με βάση τις πληροφορίες που προέκυψαν κατά το 2014, η Διοίκηση της Τράπεζας προχώρησε στην προσαρμογή ορισμένων παραμέτρων στις οποίες βασίζονται οι μεθοδολογίες συλλογικής επιμέτρησης πιστωτικού κινδύνου, όπως η πιθανότητα αθέτησης και το ποσοστό ζημιάς που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της συλλογικής αξιολόγησης των επιχειρηματικών δανείων.

Η Διοίκηση της Τράπεζας, αξιολογώντας τα ανωτέρω δεδομένα, εκτιμά ότι η τροποποίηση αυτή αποτελεί αλλαγή στις λογιστικές εκτιμήσεις με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του Δ.Λ.Π. 8 «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη», καθώς δε μεταβλήθηκε η βάση επιμέτρησης των δανείων αλλά επικαιροποιήθηκαν βάσει νεωτέρων στοιχείων και γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά το 2014, οι εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με παραμέτρους οι οποίες αποτελούν μέρος της μεθοδολογίας επιμέτρησης της ανακτήσιμης αξίας τους. Κατά συνέπεια το αποτέλεσμα των ανωτέρω επανεκτιμήσεων, επηρεάζει μόνο τις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου, σύμφωνα με τα οριζόμενα από την παράγραφο 5 του Δ.Λ.Π. 8.

Επίπτωση στις ζημίες απομείωσης αξίας δανείων

Τα ανωτέρω στοιχεία οδήγησαν στην αλλαγή της εκτίμησης της Διοίκησης της Τράπεζας σε σχέση με τις παραμέτρους εκτιμώμενης εισπραξιμότητας και πιθανότητας αθέτησης των συλλογικών και ατομικών μοντέλων, με αποτέλεσμα:

- Το συνολικό έξοδο της πρόβλεψης των στεγαστικών δανείων για τη χρήση 2014 ανέρχεται σε € 747 εκατ., διαμορφώνοντας το ποσό των συσσωρευμένων προβλέψεων και προσαρμογών των στεγαστικών δανείων σε € 1.070 εκατ. την 31/12/2014.
- Το συνολικό έξοδο της πρόβλεψης των δανείων σε επιχειρήσεις για τη χρήση 2014 ανέρχεται σε € 3.436 εκατ., διαμορφώνοντας το ποσό των συσσωρευμένων προβλέψεων και προσαρμογών των δανείων σε επιχειρήσεις σε € 11.045 εκατ. την 31/12/2014.

Οι αλλαγές των εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με τα δάνεια, είχαν ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση των συνολικών ζημιών απομείωσης για τη χρήση 2014 σε € 4.725 εκατ. και των συσσωρευμένων προβλέψεων και προσαρμογών σε € 14.596 εκατ. Η κίνηση της πρόβλεψης δανείων εμφανίζεται στη σημείωση 22.

4.2. Εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά προσδιορίζεται με βάση μοντέλα αποτίμησης. Τα εν λόγω μοντέλα κάνουν χρήση παρατηρήσιμων στοιχείων, ωστόσο απαιτούνται εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης για τον πιστωτικό κίνδυνο (της Τράπεζας και του αντισυμβαλλόμενου), για τη μεταβλητότητα και τις συσχετίσεις (volatilities and correlations). Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και όταν οι συνθήκες των αγορών μεταβάλλονται σημαντικά.

Τα μοντέλα αποτίμησης παραγώγων προϊόντων βασίζονται στην βέλτιστη πρακτική της αγοράς και λαμβάνουν υπόψη την επίδραση του πιστωτικού κινδύνου (CVA/ DVA) στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας. Ο υπολογισμός των πιστωτικών προσαρμογών λαμβάνει υπόψη την μελλοντική αναμενόμενη πιστωτική έκθεση, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τεχνικές προσομοίωσης για τις μελλοντικές αξίες του παραγώγου συμβολαίου, σε συνδυασμό με τις εν ισχύ συμφωνίες συμψηφισμού και τις ληφθείσες εξασφαλίσεις.

Ο υπολογισμός των πιστωτικών προσαρμογών βασίζεται επίσης σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών (LGD) και σε καμπύλες πιθανότητας πιστωτικών αθετήσεων (PD), όπως αυτά εξάγονται από τις τιμές αγοράς των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης (Credit Default Swap Market). Στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες από την αγορά ή οι διαθέσιμες τιμές αγοράς κρίνονται μη αξιόπιστες λόγω πολύ χαμηλής ρευστότητας, τότε ο υπολογισμός βασίζεται σε ισοδύναμες (proxy) πιστωτικές καμπύλες και συντελεστές ζημιών που είναι εγκεκριμένα από την Διοίκηση της Τράπεζας.

Αναφορικά με την επίδραση του ίδιου πιστωτικού κινδύνου κατά την αποτίμηση των παραγώγων, ο Όμιλος εφαρμόζει συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA.

Τα μοντέλα εύλογης αξίας εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι την συγκρισιμότητα και την συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά.

4.3. Απομείωση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου και συγγενών εταιρειών

α. Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο απεικονίζεται σε εύλογη αξία, οι μεταβολές της οποίας καταχωρούνται στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου. Απομείωση της αξίας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μετοχών και ομολόγων αναγνωρίζεται, όταν η μείωση της εύλογης αξίας, σε σχέση με το κόστος κτήσης, είναι σημαντική ή παρατεταμένη στην περίπτωση των μετοχών ή υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις αδυναμίας αποπληρωμής του εκδότη στην περίπτωση των ομολόγων. Στην περίπτωση αυτή, το αποθεματικό μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Σημαντική ή παρατεταμένη μείωση εύλογης αξίας ορίζεται (α) η μείωση στην εύλογη αξία κάτω του κόστους της επένδυσης για ποσοστό μεγαλύτερο του 40% ή (β) η επί δωδεκάμηνο μείωση της εύλογης αξίας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% της αξίας κτήσης.

Εκτιμήσεις χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρεογράφων, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Για τα χρεόγραφα αυτά, η εύλογη αξία που υπολογίζεται από διάφορα οικονομικά μοντέλα αποτίμησης, συνυπολογίζεται μαζί με εκτιμήσεις για κλαδικές διακυμάνσεις και προοπτικές, καθώς και με την οικονομική κατάσταση των εκδοτών των εν λόγω χρεογράφων.

β. Συγγενείς εταιρείες

Η Τράπεζα εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεών της σε συγγενείς εταιρείες, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της εκάστοτε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία.

Στις περιπτώσεις αυτές, χρησιμοποιείται παρόμοια μεθοδολογία με αυτή που περιγράφεται ανωτέρω για τις μετοχές του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, ενώ λαμβάνεται υπόψη και η παρούσα αξία των υπολογιζόμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, που αναμένεται να δημιουργηθούν από τη συγγενή εταιρεία. Το ποσό της μόνιμης απομείωσης της αξίας της επένδυσης, που προκύπτει από την αξιολόγηση, καταχωρείται στα αποτελέσματα.

4.4. Επενδυτικά ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία, η οποία προσδιορίζεται σε συνεργασία με εκτιμητές.

Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του συγκεκριμένου επενδυτικού ακινήτου. Εάν η πληροφόρηση για τις εύλογες αξίες δεν είναι διαθέσιμη, χρησιμοποιούνται μέθοδοι εκτίμησης. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα αντανακλούν εισοδήματα από τρέχουσες μισθώσεις, καθώς και παραδοχές για μελλοντικά μισθώματα, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

Για τα ακίνητα, των οποίων η αξία δεν κρίνεται μεμονωμένα σημαντική, η εύλογη αξία ενδέχεται να προσδιορίζεται με την εφαρμογή των ιδίων ως άνω μεθοδολογιών ή με την αναγωγή των συμπερασμάτων των εκτιμήσεων, σε ομάδες επενδύσεων, που έχουν ομοειδή χαρακτηριστικά.

4.5. Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Ο προσδιορισμός της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη που διενεργείται στο τέλος κάθε χρήσης από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι βασικές εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της αναλογιστικής μελέτης είναι το επιτόκιο προεξόφλησης, η μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και των συντάξεων, καθώς και ο ρυθμός αύξησης των τιμών. Για τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου λαμβάνονται υπόψη τα επιτόκια εταιρικών ομολόγων

υψηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης, με διάρκεια ανάλογη των αντίστοιχων υποχρεώσεων και ίδιου νομίματος.

4.6. Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις, στις περιπτώσεις όπου υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, η οποία έχει προκληθεί από γεγονότα, που έχουν λάβει χώρα στο παρελθόν και είναι σχεδόν βέβαιο, πως για την τακτοποίησή της απαιτείται μία εκροή πόρων, που μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Αντίθετα, στις περιπτώσεις όπου η πιθανότητα εκροής πόρων για την τακτοποίηση της υποχρέωσης είναι απόμακρη ή το ποσό της εκροής πόρων δεν μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, δεν σχηματίζεται πρόβλεψη αλλά γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις το σχετικό γεγονός.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές αναφορικά με την αξιολόγηση της πιθανότητας τακτοποίησης της υποχρέωσης, τη δυνατότητα αξιόπιστης επιμέτρησης του ύψους της εκροής που απαιτείται για τον διακανονισμό της εν λόγω υποχρέωσης, καθώς και για το χρόνο τακτοποίησής της.

Ειδικότερα, για τις σημαντικές υποθέσεις όπου εκτιμάται ότι ο διακανονισμός των υποχρεώσεων θα λάβει χώρα σε σημαντικά μεταγενέστερο χρόνο σε σχέση με την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, με συνέπεια η επίδραση από τη διαχρονική αξία του χρήματος να είναι σημαντική, η πρόβλεψη προσμετράται στην παρούσα αξία των δαπανών, που αναμένεται να απαιτηθούν για το διακανονισμό των υποχρεώσεων. Για την εκτίμηση του προεξοφλητικού επιτοκίου λαμβάνονται υπόψη οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη συγκεκριμένη υποχρέωση. Επιπρόσθετα, το χρησιμοποιούμενο προεξοφλητικό επιτόκιο δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν φόρους.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα στην περίπτωση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, έχει υιοθετήσει την αναλυτική αξιολόγησή τους, κάθε φορά που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Νομικής Υπηρεσίας της Τράπεζας ή ακόμα και εξειδικευμένων ανεξάρτητων Νομικών Συμβούλων, στις περιπτώσεις όπου το υπό εξέταση ποσό είναι σημαντικό.

4.7. Ανακτησιμότητα Αναβαλλόμενων Φόρων Εισοδήματος

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα εισοδήματα, που αποτελούν αντικείμενο του φόρου, διαχωρίζοντάς τα από αυτά που απαλλάσσονται και συνεκτιμώντας παράλληλα τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις υποχρεώσεις από φόρους.

Κατά τη διαδικασία υπολογισμού και αξιολόγησης της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας στο ορατό μέλλον.

Οι εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη μελλοντική εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη το από 23 Ιουλίου 2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, βασίζονται σε μία σειρά παραδοχές, εκ των οποίων ορισμένες

σχετίζονται με την πορεία της ελληνικής οικονομίας, ενώ ορισμένες άλλες με ενέργειες ή αλλαγές, που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και επηρεάζουν τη μελλοντική εξέλιξη των αποτελεσμάτων της Τράπεζας.

Επιπρόσθετα, συνεξετάζεται η φύση των προσωρινών διαφορών και των φορολογικών ζημιών και η δυνατότητα ανάκτησής τους, σε σχέση με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό καθεστώς για τον συμψηφισμό τους με κέρδη επόμενων χρήσεων (π.χ. πενταετία) ή με άλλες ειδικότερες ρυθμίσεις, όπως για παράδειγμα αυτές, που έχουν θεσπιστεί από την ελληνική νομοθεσία και με τις οποίες προβλέπεται η προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και όρους. Περισσότερες λεπτομέρειες για την εκτίμηση της ανακτησιμότητας περιλαμβάνονται στη σημείωση 14.

4.8. Αναγνώριση υπεραξίας/αρνητικής υπεραξίας

Η λογιστική μέθοδος εξαγοράς (acquisition method) χρησιμοποιείται από την Τράπεζα για τη λογιστικοποίηση των εξαγορών. Η Τράπεζα για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, καθώς και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων των εξαγοραζόμενων δραστηριοτήτων, χρησιμοποιεί τη μέθοδο επιμερισμού του κόστους αγοράς (purchase price allocation) εφαρμόζοντας τις προβλεπόμενες διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων». Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα χρησιμοποιεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

Στην περίπτωση προκύπτουσας υπεραξίας, η Τράπεζα διενεργεί έλεγχο απομείωσης της αξίας της σε ετήσια βάση ή όποτε υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (cash generating unit), συμπεριλαμβανομένης της σχετικής υπεραξίας, με το αντίστοιχο ανακτήσιμο ποσό. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, η Τράπεζα προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού (recoverable amount), οι οποίες περιλαμβάνουν βασικές παραδοχές της Διοίκησης για την περίοδο των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, τις ταμειακές ροές, τον ρυθμό ανάπτυξής τους (growth rate), καθώς και το επιτόκιο προεξόφλησης. Οι εν λόγω παραδοχές γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας, στην περίπτωση υπεραξιών που κρίνονται σημαντικές σε σχέση με τη συνολικά σχηματισμένη υπεραξία, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Δ.Λ.Π. 36.

4.9. Ελληνικό Δημόσιο

Η Διοίκηση της Τράπεζας προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές αναφορικά με τη πορεία της Ελληνικής οικονομίας. Η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας, όπως η τετράμηνη παράταση της υπάρχουσας δανειακής σύμβασης με στόχο την αξιολόγηση του τρέχοντος προγράμματος, δημιουργούν αβεβαιότητες που ενδέχεται να έχουν επίδραση στην πιστοληπτική ικανότητα του Ελληνικού δημοσίου. Αναφορά στις εκτιμήσεις της Διοίκησης για τις οικονομικές εξελίξεις καθώς και για την έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο γίνεται στις σημειώσεις 2.1 και 3.6β αντίστοιχα.

5 Ανάλυση κατά τομέα

α) Επιχειρηματικοί τομείς

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε νοικοκυριά, καθώς και σε μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις (καταθέσεις, χορηγήσεις, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες εμπορικής τραπεζικής της Τράπεζας που απευθύνονται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς επίσης και σε ναυτιλιακές εταιρείες, οι οποίες εξυπηρετούνται από κεντρικές υπηρεσίες, λόγω των εξειδικευμένων αναγκών τους (καταθέσεις, χορηγήσεις, ομολογιακά δάνεια, χρηματοδότηση έργων, κίνηση κεφαλαίων, εισαγωγές – εξαγωγές, εγγυητικές επιστολές κ.α.).

Επενδυτική Τραπεζική – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες επενδυτικής τραπεζικής της Τράπεζας (συμβουλευτικές και επενδυτικές υπηρεσίες, αναδοχές, χρηματιστηριακές συναλλαγές κ.α.).

Διαχείριση Κεφαλαίων και Treasury – Ο τομέας περιλαμβάνει εργασίες διαχείρισης περιουσίας τρίτων, καθώς και για ίδιο λογαριασμό της Τράπεζας (εργασίες wealth management, αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση διαθεσίμων).

Λοιποί Τομείς – Οι λοιποί τομείς περιλαμβάνουν εργασίες της Τράπεζας που δεν συμπεριλαμβάνονται σε κάποιον από τους προηγούμενους τομείς (εργασίες κεντρικών υπηρεσιών κ.α.).

Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 8, ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά τομέα.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα της Τράπεζας:

<u>1/1 - 31/12/2014</u>	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί τομείς	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.075.145	642.440	2	90.279	(166.908)	1.640.958
Καθαρά έσοδα προμηθειών	165.114	43.761	1.320	6.013	2.173	218.381
Λοιπά έσοδα	9.441	164.307	24	(52.677)	89.254	210.349
Σύνολο καθαρών εσόδων	1.249.699	850.508	1.346	43.615	(75.481)	2.069.687
Αποσβέσεις	(56.027)	(95)	-	(1.322)	(57.307)	(114.752)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	(931.311)	(71.606)	(2.289)	(60.131)	-	(1.065.337)
Απομείωση αξίας δανείων	(2.775.949)	(817.855)	-	-	-	(3.593.805)
Απομείωση αξίας λοιπών απαιτήσεων	-	-	-	-	(105.751)	(105.751)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	-	-	-	-	(314.407)	(314.407)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	-	(16.389)	(16.389)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	(1.520)	(553)	-	-	-	(2.073)
Λοιπές προβλέψεις και απομειώσεις	-	-	-	-	(6.336)	(6.336)
Αποτελέσματα προ φόρων	(2.515.108)	(39.601)	(943)	(17.838)	(575.670)	(3.149.161)
Φόρος εισοδήματος						1.083.961
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος						(2.065.200)
Λοιπά στοιχεία κατά την 31/12/2014						
Σύνολο ενεργητικού	41.089.096	13.904.497	22	19.879.050	9.730.434	84.603.099
Σύνολο υποχρεώσεων	46.463.251	1.842.336	257	27.039.817	1.870.571	77.216.233
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	67.128	2.077	142	6.805	82.353	158.505

<u>1/1 - 31/12/2013</u>	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική	Διαχείριση κεφαλαίων & Treasury	Λοιποί τομείς	Σύνολο
Καθαρά έσοδα από τόκους	754.386	546.878	-	117.520	(123.637)	1.295.146
Καθαρά έσοδα προμηθειών	139.517	33.895	837	(1.307)	15.850	188.791
Λοιπά έσοδα	(4.761)	940	(11)	77.472	3.680.403	3.754.043
Σύνολο καθαρών εσόδων	889.142	581.713	825	193.685	3.572.615	5.237.980
Αποσβέσεις	(20.664)	(464)	-	(894)	(51.304)	(73.326)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	(988.946)	(72.094)	(2.374)	(39.316)	(205)	(1.102.935)
Απομείωση αξίας δανείων	(1.432.384)	(453.863)	-	-	-	(1.886.247)
Απομείωση αξίας λοιπών απαιτήσεων	(56.214)	(17.258)	-	-	-	(73.472)
Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών	-	-	-	-	(319.998)	(319.998)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	-	(13.026)	(13.026)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	-	-	-	-	(2.600)	(2.600)
Λοιπές προβλέψεις και απομειώσεις	-	-	-	-	(3.449)	(3.449)
Αποτελέσματα προ φόρων	(1.609.066)	38.033	(1.549)	153.476	3.182.033	1.762.927
Φόρος εισοδήματος						743.401
Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος						2.506.328
Λοιπά στοιχεία κατά την 31/12/2013						
Σύνολο ενεργητικού	41.160.630	17.496.443	11.767	19.766.258	7.342.772	85.777.870
Σύνολο υποχρεώσεων	44.036.391	1.758.769	880.495	28.574.053	2.259.073	77.508.781
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	63.533	378	112	981	64.446	129.450

Στους ανωτέρω πίνακες, τα έντοκα έσοδα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση των εντόκων εξόδων, καθώς η Διοίκηση βασίζεται πρωτίστως στα καθαρά έντοκα έσοδα προκειμένου να αξιολογήσει την απόδοση του κάθε τομέα.

Κατά τη χρήση 2013 στα "Λοιπά έσοδα", στο "Σύνολο καθαρών εσόδων" και στα "Αποτελέσματα προ φόρων" των λοιπών τομέων περιλαμβάνεται το έσοδο από την αρνητική υπεραξία που προέκυψε από την απόκτηση των ελληνικών δραστηριοτήτων των τριών Κυπριακών Τραπεζών και των επιλεγμένων στοιχείων της πρώην ΑΤΕbank.

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν προσθήκες άυλων και ενσώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού, που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια των χρήσεων αναφοράς από τους επιμέρους επιχειρηματικούς τομείς.

Στο ενεργητικό των επιχειρηματικών τομέων «ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ» και «ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» περιλαμβάνονται οι παρακάτω χορηγήσεις.

Οι χορηγήσεις αυτές είναι υπό την διαχείριση ειδικής μονάδας της Τράπεζας με τίτλο «ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΕΙΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ» που συστάθηκε στο έτος 2014.

31 Δεκεμβρίου 2014	Υπόλοιπο	Σωρευμένη απομείωση αξίας	Υπόλοιπο μετά από απομειώσεις
Επιχειρηματικά	17.516.163	(8.380.185)	9.135.978
Στεγαστικά	4.585.295	(1.030.602)	3.554.693
Καταναλωτικά	3.373.641	(2.131.069)	1.242.572
Σύνολο	25.475.099	(11.541.856)	13.933.243

Στο σύνολο υποχρεώσεων περιλαμβάνονται καταθέσεις πελατών της μονάδας «ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΕΙΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ» ύψους € 430.828 χιλ.

β) Γεωγραφικοί τομείς

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε 3 χώρες. Η Ελλάδα είναι η κύρια χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς. Κύριο αντικείμενο στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, η Επενδυτική Τραπεζική και η Διαχείριση Κεφαλαίων & Treasury. Κύριο αντικείμενο στη Γερμανία αποτελεί η Λιανική Τραπεζική.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού και των καθαρών εσόδων της Τράπεζας Πειραιώς, όπως προβλέπεται από το Δ.Π.Χ.Α. 8:

31 Δεκεμβρίου 2014	Καθαρά Έσοδα	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού
Ελλάδα	1.978.992	1.398.154
Ην. Βασίλειο	91.112	614
Γερμανία	(417)	122
Σύνολο	2.069.687	1.398.889

31 Δεκεμβρίου 2013	Καθαρά Έσοδα	Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού
Ελλάδα	5.154.461	1.298.413
Ην. Βασίλειο	83.265	697
Γερμανία	255	187
Σύνολο	5.237.980	1.299.297

Το κόστος άντλησης ρευστότητας μέσω πιστωτικών τίτλων, κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικών κεφαλαίων περιλαμβάνεται στα καθαρά έσοδα της Ελλάδας.

6 Καθαρά έντοκα έσοδα

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Τόκοι τίτλων σταθερής απόδοσης	153.393	294.577
Τόκοι δανείων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	2.748.606	2.573.110
Τόκοι δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	96.064	89.799
Λοιποί τόκοι έσοδα	3.509	9.163
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	3.001.573	2.966.649
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι καταθέσεων πελατών και πράξεων προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων	(903.192)	(1.124.337)
Τόκοι πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	(55.242)	(24.443)
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(242.747)	(397.937)
Εισφορά Ν. 128	(154.256)	(123.977)
Λοιποί τόκοι έξοδα	(5.178)	(808)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(1.360.615)	(1.671.502)
Καθαρά έντοκα έσοδα	1.640.958	1.295.146

Η βελτίωση των καθαρών εντόκων εσόδων του 2014 οφείλεται κυρίως στη μείωση του κόστους των καταθέσεων, λόγω της πτώσης των επιτοκίων.

7 Καθαρά έσοδα προμηθειών

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Έσοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	221.358	195.691
Επενδυτική τραπεζική	10.412	5.353
Διαχείριση κεφαλαίων	15.515	8.551
Σύνολο εσόδων προμηθειών	247.284	209.596
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(25.379)	(18.888)
Επενδυτική τραπεζική	(1.093)	(177)
Διαχείριση κεφαλαίων	(2.431)	(1.741)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(28.904)	(20.805)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	218.381	188.791

8 Έσοδα από μερίσματα

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μερίσματα από θυγατρικές εταιρείες	5.515	4.019
Μερίσματα από συγγενείς εταιρείες	1.694	2.718
Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	13.233	13.258
	20.442	19.996

9 Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κέρδη μείον ζημιές συναλλάγματος	(27.452)	4.652
Κέρδη μείον ζημιές παραγώγων	(43.162)	5.372
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων	(4.448)	89.419
Σύνολο αποτελεσμάτων από χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (Α)	(75.061)	99.443
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών (Β)	(1.269)	9.351
Σύνολο (Α) + (Β)	(76.330)	108.794

Τα αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών διαμορφώθηκαν σε ζημία ύψους € 76,3 εκατ. για τη χρήση 2014, γεγονός που οφείλεται κυρίως σε ζημία από παράγωγα, καθώς και σε συναλλαγματικές ζημιές.

10 Αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κέρδη μείον ζημιές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 42)	63.146	8.259
Κέρδη μείον ζημιές ομολόγων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (σημείωση 42)	9.032	40.893
Κέρδη μείον ζημιές από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	636	9.992
Σύνολο	72.814	59.145

Τα αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου διαμορφώθηκαν σε κέρδος ύψους € 72,8 εκατ. για τη χρήση 2014, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην πώληση εισηγμένων μετοχών του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου.

Οι απομειώσεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου εμφανίζονται στην "Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου" στην κατάσταση αποτελεσμάτων (σημείωση 25).

11 Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Έσοδα ενοικίων	5.965	5.077
Κέρδη μείον ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	(7.569)	(13.878)
Λοιπά έσοδα τραπεζικών εργασιών	1.337	10.428
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	193.689	66.445
Σύνολο	193.423	68.072

Τα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» της χρήσης 2014 επηρεάστηκαν κυρίως από: α) το κέρδος ύψους € 144 εκατ. που προέκυψε από την αντικατάσταση του ενός εκ των δύο αποκτηθέντων δανείων εταιρειών του ομίλου της MIG, έναντι συνολικού τιμήματος € 165 εκατ., με ΜΟΔ έκδοσης MIG και β) ποσό € 39 εκατ. περίπου που προέκυψε από την αναγνώριση πρόσθετης αξίας επί εξαγορασθέντων δανείων λόγω απόκτησης πρόσθετων εξασφαλίσεων.

12 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μισθοί και ημερομίσθια	(388.902)	(402.361)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(101.522)	(108.738)
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	(22.777)	(17.456)
Δαπάνες προγράμματος αποχώρησης (σημείωση 39)	(55.288)	(89.115)
Δαπάνες παροχών μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 39)	(13.190)	(11.600)
Σύνολο	(581.678)	(629.271)

Ο αριθμός προσωπικού της Τράπεζας Πειραιώς στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ήταν 14.418 έναντι 14.253 στο τέλος το 2013.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης, η Τράπεζα πραγματοποίησε στο 4ο τρίμηνο του 2014 νέο πρόγραμμα εθελουσίας αποχώρησης προσωπικού στην Ελλάδα, στο οποίο συμμετείχαν 802 άτομα. Το εν λόγω πρόγραμμα αποχώρησης προσωπικού επιβάρυνε τα έξοδα λειτουργίας της Τράπεζας για το 4ο τρίμηνο του 2014 κατά € 52,2 εκατ., εκ των οποίων ποσό 47,4 εκατ. εμφανίζεται στις «Δαπάνες προγράμματος αποχώρησης» και ποσό € 4,7 εκατ. εμφανίζεται στις «Λοιπές δαπάνες προσωπικού». Σημειώνεται ότι το ποσό των € 4,7 εκατ. αφορά το κόστος εξυπηρέτησης τραπεζικών προϊόντων υπαλλήλων, που αποχώρησαν εντός του 2014, κάνοντας χρήση του προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης.

13 Έξοδα διοίκησης

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Ενοίκια	(62.370)	(69.625)
Φόροι - τέλη	(84.144)	(74.171)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(39.500)	(31.720)
Εξυπηρέτηση - προώθηση τραπεζικών προϊόντων	(47.262)	(40.022)
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	(86.591)	(89.071)
Έξοδα φύλαξης και συντήρησης παγίων	(32.979)	(28.498)
Έξοδα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας	(22.376)	(28.276)
Εισφορές ΤΕΚΕ (Σκέλος Κάλυψης Καταθέσεων, Επενδύσεων & Σκέλος Εξυγίανσης)	(36.082)	(49.814)
Λοιπά διάφορα έξοδα	(72.353)	(62.468)
Σύνολο	(483.658)	(473.664)

Το συνολικό ποσό των εισφορών κάλυψης των € 36.082 χιλ. της χρήσης 2014 αφορά την εισφορά για το Σκέλος Εξυγίανσης (ΣΕ). Στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν.3746/2009 για το ενεργητικό του ΤΕΚΕ που τίθεται προς εξυπηρέτηση του Σκέλους Κάλυψης Καταθέσεων και του Σκέλους Κάλυψης Επενδύσεων, δεν προέκυψε εισφορά για το έτος 2014.

14 Φόρος εισοδήματος

	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Τρέχων Φόρος	(3.804)	(14.693)
Αναβαλλόμενος Φόρος (σημείωση 38)	1.087.765	761.831
Προβλέψεις για φορολογικές διαφορές	0	(3.737)
Σύνολο	1.083.961	743.401

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν.4172/2013) ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων έχει οριστεί σε 26% για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1/1/2014 και σε 10% για τα μερίσματα, που θα εγκριθούν προς διανομή από την 1/1/2014 και μεταγενέστερα.

Το έσοδο φόρου της χρήσης 2014 συνολικού ύψους € 1,1 δις επηρεάστηκε κυρίως από την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (€ 821 εκατ., εκ των οποίων € 166 εκατ. αφορούσαν την Γενική Τράπεζα Α.Ε. μετά την εντός του 2014 απορρόφησή της) επί των διαφορών μεταξύ των προβλέψεων για απομείωση της αξίας των δανείων, που καταχωρήθηκαν στις κατά Δ.Π.Χ.Α. οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με τις φορολογικές προβλέψεις, καθώς και από την αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (€ 236 εκατ.) επί του χρεωστικού αφορολόγητου αποθεματικού της Τράπεζας σύμφωνα με τις δυνατότητες που δίνουν οι διατάξεις του άρθρου 72 του Ν.4172/2013.

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συνολικού ύψους € 3,9 δις, βασιζόμενη στις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη μελλοντική εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη το από 23 Ιουλίου 2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) σχέδιο αναδιάρθρωσης και συνεκτιμώντας μια σειρά άλλων παραγόντων για την ανακτησιμότητά τους (π.χ., τη φύση των προσωρινών φορολογικών διαφορών, τους χρονικούς περιορισμούς για το συμψηφισμό των ζημιών, κλπ).

Τα μέτρα που ήδη εφαρμόζονται (πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού, ολοκλήρωση μεταπτώσεων συστημάτων των εξαγορασθέντων δραστηριοτήτων και της Γενικής Τράπεζας Α.Ε. στα συστήματα της Τράπεζας αλλά και μιας σειράς άλλων μέτρων, που επιφέρουν συνέργειες και οικονομίες κλίμακας), καθώς και εκείνα που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης, εκτιμάται βάσιμα ότι θα επιτρέψουν στην Τράπεζα να αποκαταστήσει πλήρως τη μελλοντική κερδοφορία της και να ξεπεράσει τις συνέπειες της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης στην Ελλάδα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27Α του νέου ΚΦΕ (Ν.4172/2013), όπως αντικαταστάθηκε από τότε που ίσχυσε με το άρθρο 5 του Ν.4303/2014, (Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις), προβλέπεται η προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ως εξής:

-Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα Ανταλλαγής Ομολόγων (PSI) καθώς και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, για τις οποίες έχει ή θα λογισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημιά, σύμφωνα με τις νομίμως ελεγμένες και εγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

-Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημιά χρήσης, στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτές εμφανίζονται στις εκάστοτε οικονομικές καταστάσεις, μη συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής ζημιάς της χρήσης, βάσει του ακόλουθου υπολογισμού: [(Φορολογική Απαίτηση = ποσό Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης x (καθαρές ζημιές χρήσης/σύνολο ιδίων κεφαλαίων μείον καθαρές ζημιές χρήσης)].

- Η απαίτηση γεννάται κατά τον χρόνο έγκρισης των εκάστοτε ετήσιων εταιρικών οικονομικών καταστάσεων και συμψηφίζεται με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος. Σε περίπτωση που ο αναλογών φόρος εισοδήματος δεν επαρκεί για τον ολοσχερή συμψηφισμό της απαίτησης γεννάται άμεσα εισπρακτέα φορολογική απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για το υπόλοιπο μη συμψηφισθέν ποσό. Παράλληλα, προβλέπεται ο σχηματισμός ειδικού αποθεματικού ίσου με το 110% της ανωτέρω άμεσα εισπρακτέας φορολογικής απαίτησης και η δωρεάν έκδοση υπέρ Δημοσίου παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση του εν λόγω αποθεματικού. Οι κατά τα παραπάνω, παραστατικοί τίτλοι είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμοι από τους κατόχους και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία έκδοσης των τίτλων, οι μέτοχοι έχουν δικαίωμα εξαγοράς τους κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο κατά τον χρόνο έκδοσης των τίτλων.

-Οι ανωτέρω διατάξεις αφορούν σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το φορολογικό έτος 2016 και εφεξής και ανάγονται στη λογιστική χρήση 2015 και εφεξής.

Την 19 Δεκεμβρίου 2014, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας αποφάσισε τα εξής (α) ενέκρινε την ένταξη της Τράπεζας στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 27Α του Νόμου 4172/2013, όπως ισχύει, σχετικά με την προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί προσωρινών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου με το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού και δωρεάν έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και (β) εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας προκειμένου να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 27Α του Ν.4172/2013.

Κατά την 31/12/2014, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας, που πληρούσαν τα κριτήρια του Νόμου ανέρχονταν σε € 3,6 δις., εκ των οποίων ποσό € 1,3 δις αφορούσε τον αναλογούντα αναβαλλόμενο φόρο στο υπολειπόμενο αναπόσβεστο ποσό της χρεωστικής διαφοράς από τη συμμετοχή στο PSI και ποσό € 2,3 δις τον αναλογούντα αναβαλλόμενο φόρο στις διαφορές των κατά Δ.Π.Χ.Α. συσσωρευμένων προβλέψεων απομείωσης δανείων από τις αντίστοιχες φορολογικές προβλέψεις.

Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη προ φόρων της Τράπεζας, διαφέρει από το ποσό, που θα προέκυπτε, αν εφαρμόζονταν ο ονομαστικός φορολογικός συντελεστής της Τράπεζας, ως εξής:

	2014	2013
Αποτελέσματα προ φόρων	(3.149.161)	1.762.927
Φόρος που αντιστοιχεί	818.782	(458.361)
Εισόδημα μη υποκείμενο σε φόρο (φόρος που αναλογεί)	0	924.754
Μη εκπιπτόμενα έξοδα και απομειώσεις (φόρος που αναλογεί)	(206.748)	(115.161)
Επίδραση στον αναβαλλόμενο φόρο από την νομοθετημένη μελλοντική μεταβολή του φορολογικού συντελεστή	0	524.722
Επίδραση από αναβαλλόμενο φόρο που εκτιμάται ότι δεν θα συμψηφιστεί	0	(128.815)
Χρήση προηγούμενων μη χρησιμοποιηθέντων φορολογικών ζημιών	471.927	-
Προβλέψεις για φορολογικές διαφορές	0	(3.737)
Φόρος εισοδήματος	1.083.961	743.401

Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό

Μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου για την χρήση 2013, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή Ελεγκτικό Γραφείο εξέδωσε στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης», την οποία εν συνεχεία υπέβαλε ηλεκτρονικά και στο Υπουργείο Οικονομικών. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει το δικαίωμα επιλογής με διάφορα κριτήρια, που ο νόμος ορίζει, δείγματος εταιρειών για έλεγχο από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες του. Ο έλεγχος των εταιρειών του δείγματος από τις υπηρεσίες του Υπουργείου πρέπει να ολοκληρώνεται σε διάστημα δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις 2014 και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 65 Α του ΚΦΔ (Ν.4174/2013). Το «Ετήσιο Πιστοποιητικό» εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο, ο οποίος διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο, που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Εκκρεμεί η έκδοση της σχετικής απόφασης της ΓΓΔΕ σε συνεργασία με την ΕΛΤΕ για τον καθορισμό του χρόνου και της διαδικασίας έκδοσης του πιστοποιητικού αυτού.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές και έχει περαιώσει οριστικά όλες τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, μέχρι και τη χρήση του 2010. Ειδικά για τη χρήση του 2011 έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 ν. 2238/1994 από την PricewaterhouseCoopers A.E. και έχει εκδοθεί χωρίς επιφύλαξη η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης». Σημειώνεται ότι, για σκοπούς φορολογικού ελέγχου, η χρήση 2011 κατέστη οριστική, καθώς στις 31/12/2013 συμπληρώθηκε το διάστημα των δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία υποβολής της «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τη χρήση του 2012, ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας από την PricewaterhouseCoopers A.E. και εκδόθηκε η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» χωρίς να διατυπώνεται επιφύλαξη. Για τη χρήση 2013, στην «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» διατυπώνεται θέμα έμφασης, αναφορικά με τις διατάξεις που εφαρμόστηκαν για την φορολογική αντιμετώπιση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ελληνικών υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τις οποίες στοιχειοθετείται η απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις, ενώ για τη χρήση 2014 διενεργείται ήδη από την PricewaterhouseCoopers A.E. ο φορολογικός έλεγχος, χωρίς να έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Η Διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, πέραν αυτών, που καταχωρήθηκαν και απεικονίζονται ήδη στις οικονομικές καταστάσεις.

15 Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους που αναλογούν στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών, που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης. Δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή.

Βασικά και Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κέρδη/(ζημίες) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας	(2.065.200)	2.506.328
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών	5.851.410.594	2.838.063.650
Βασικά και Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	(0,3529)	0,8831

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 33, ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών για τη συγκριτική χρήση του 2013, έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1,0297 προκειμένου να απεικονιστεί στα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή η επίπτωση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2014 σε τιμή διάθεσης χαμηλότερη της τρέχουσας.

16 Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων

1/1 - 31/12/2014	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων (σημείωση 42)	(206.507)	53.692	(152.815)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες) (σημείωση 42)	(38.365)	-	(38.365)
Λοιπά συνολικά έσοδα	(244.873)	53.692	(191.181)

1/1 - 31/12/2013	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων (σημείωση 42)	70.194	(22.985)	47.209
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες) (σημείωση 42)	6.252	-	6.252
Λοιπά συνολικά έσοδα	76.446	(22.985)	53.461

17 Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ταμείο	516.082	526.106
Λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες	106.484	221.231
Υπόλοιπα στην Κεντρική Τράπεζα	1.017.389	110.514
Επιταγές εισπρακτέες - Γραφείο Συμφηφισμού Κεντρικής Τράπεζας	182.289	163.338
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και Χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 44)	1.822.245	1.021.188
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.028.484	873.743
Υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	13.505	17.547
Σύνολο	2.864.234	1.912.478

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα και οι δεσμευμένες καταθέσεις δεν είναι διαθέσιμες για χρήση καθημερινών δραστηριοτήτων από την Τράπεζα. Οι λογαριασμοί ανταποκριτών και όψεως σε τράπεζες έχουν κυμαινόμενο επιτόκιο. Τα ποσά των δεσμευμένων καταθέσεων αποτελούν κυρίως παρασχεθείσες εγγυήσεις σε πιστωτικά ιδρύματα.

18 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	12.770	14.082
Επιταγές εισπρακτέες	6	150
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	91.118	1.401
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 44)	103.894	15.633
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες άνω των 90 ημερών	828.899	1.147.538
Σύνολο απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	932.793	1.163.172

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι ενός έτους	205.193	965.163
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων πάνω από ένα έτος	727.599	198.009
Σύνολο απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	932.793	1.163.172

Το σύνολο των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

19 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει η Τράπεζα Πειραιώς περιλαμβάνουν συμβόλαια συναλλάγματος, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίου, συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος ή/και επιτοκίου, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς/πώλησης συναλλάγματος ή/και επιτοκίου ή/και μετοχών.

Οι ονομαστικές και οι εύλογες αξίες των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονταν στο τέλος του έτους παρουσιάζονται παρακάτω:

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	70.000	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	3.055.242	478.481	497.181
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	1.645.675	-	-
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	87.770	10	-
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	967.509	633	87
Διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	3.145.012	9.309	40.992
		488.433	538.260
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	-	21	-
Λοιπά ενσωματωμένα παράγωγα	161.836	18.488	-
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		506.942	538.260

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Εύλογες Αξίες	
	Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Μέχρι ενός έτους	974	968
Πάνω από ένα έτος	505.967	537.292
	506.941	538.260

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	Ονομαστικές Αξίες	Εύλογες Αξίες	
		Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς			
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)	652.963	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	4.467.558	232.879	235.132
Συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων (currency swaps)	3.483.793	-	-
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX forwards)	129.761	-	935
Δικαιώματα προαίρεσης (options) και λοιπά παράγωγα	392.873	976	429
Διανομισματικές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	3.137.600	87.407	89.479
		321.262	325.975
Ενσωματωμένα παράγωγα			
Καταθέσεις/ δάνεια πελατών συνδεμένες με δικαιώματα προαίρεσης	15.321	45	21
Σύνολο αναγνωρισμένων παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/ υποχρεώσεων		321.307	325.996

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2014	Εύλογες Αξίες	
	Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Μέχρι ενός έτους	3.298	3.821
Πάνω από ένα έτος	318.009	322.174
	321.307	325.996

Στις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για εμπορικούς σκοπούς συμπεριλαμβάνονται κατά βάση συμβάσεις με την πελατεία και οι αντίθετές τους, που συνάπτονται με άλλες τράπεζες για την κάλυψη της Τράπεζας (back to back συμβάσεις).

Η Τράπεζα Πειραιώς συναλλάσσεται με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, για το μεγαλύτερο ποσοστό των συμβολαίων της σε συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια. Ειδικά για τις συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων, περίπου το 60,14% των συναλλαγών γίνονται με άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (ονομαστικό ποσό). Το 60,7% του ονομαστικού ποσού των συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων έχει συναφθεί με τέσσερεις αντισυμβαλλομένους. Το υπόλοιπο 39,3% έχει συναφθεί με διάφορους αντισυμβαλλομένους. Το ποσοστό της εύλογης αξίας όλων των παραγώγων (ενεργητικό) σε σχέση με τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ανέρχεται στο 54% περίπου.

20 Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου		
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	-	4.164
Ομόλογα Δημοσίου άλλων κρατών	-	4
Συμπεριλαμβανόμενα στο ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών (σημείωση 44)	0	4.168
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	110.151	20.888
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	-	1.196
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	-	1.440
Ομόλογα εταιριών	23	-
Σύνολο άνω των 90 ημερών	110.173	23.524
Σύνολο χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου (Α)	110.173	27.692
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών (Β)	0	17.183
Σύνολο (Α) + (Β)	110.173	44.875

Από τα ανωτέρω χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου της 31/12/2014 ποσό € 109,2 εκατ. είναι σταθερού επιτοκίου (2013: € 10,4 εκατ.), € 1 εκ. μεταβλητού επιτοκίου (2013: € 12,0 εκατ.) ενώ δεν υπάρχουν ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου (2013: € 5,3 εκατ.).

Τα χρεόγραφα σε ενέχυρο εμφανίζονται στη σημείωση 40.

21 Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων - Ιδιωτών	57.058	6.353
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων - Επιχειρήσεων	6.574	-
Σύνολο συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών	63.632	6.353

Η Τράπεζα πραγματοποιεί συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (reverse repos), είτε με ιδιώτες πελάτες είτε με επιχειρήσεις, κυρίως με ενέχυρο τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου.

22 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Στεγαστικά δάνεια	16.493.547	16.307.914
Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	3.865.998	3.870.733
Πιστωτικές κάρτες	1.065.755	1.113.243
Δάνεια προς ιδιώτες	21.425.300	21.291.889
Δάνεια προς επιχειρήσεις και Δημόσιο τομέα	39.310.855	40.625.386
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (προ προβλέψεων)	60.736.155	61.917.276
Μείον: Προβλέψεις για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(6.749.087)	(4.518.159)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	53.987.068	57.399.117

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μέχρι ενός έτους	15.045.658	28.434.752
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών πάνω από ένα έτος	38.941.410	28.964.366
	53.987.068	57.399.117

Από τις απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων), ποσό € 3.239 εκατ. (2013: € 4.193 εκατ.) αφορά χορηγήσεις σταθερού επιτοκίου, ενώ ποσό € 57.497 εκατ. (2013: € 57.725 εκατ.) αφορά χορηγήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Σημειώνεται ότι τα επιμέρους κονδύλια των δανείων έχουν επηρεαστεί από την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία στο πλαίσιο της άσκησης επιμερισμού του κόστους των δραστηριοτήτων που αποκλήθηκαν.

Σημειώνεται επίσης, ότι οι σχηματισμένες, κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους από την Τράπεζα Πειραιώς, προβλέψεις για απομείωση δανείων του Ομίλου της πρώην ATEbank, των ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών (Τράπεζας Κύπρου, Cyprus Popular Bank, Ελληνική Τράπεζα), της Millennium Bank A.E. και της Γενικής Τράπεζας A.E., έχουν μειώσει τα δάνεια προ προβλέψεων στους παραπάνω πίνακες, καθώς βάσει του ΔΠΧΑ 3 είχαν περιληφθεί στην προσαρμογή των δανείων σε εύλογη αξία κατά τη διαδικασία επιμερισμού κόστους. Ωστόσο, για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 7, η προαναφερόμενη προσαρμογή αποτελεί μέρος των προβλέψεων.

Κίνηση πρόβλεψης (απομείωσης) δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

	Στεγαστικά Δάνεια	Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	Πιστωτικές Κάρτες	Σύνολο Δανείων προς ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις και Δημόσιο τομέα	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2013	144.756	430.636	168.254	743.645	2.127.780	2.871.426
Έξοδο χρήσης	133.492	250.318	112.674	496.484	1.389.763	1.886.247
Διαγραφές δανείων	(197)	(48.878)	(37.682)	(86.757)	(116.886)	(203.642)
Λοιπές κινήσεις	(330)	(7.235)	(1.026)	(8.590)	(27.281)	(35.872)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2013	277.721	624.842	242.219	1.144.782	3.373.376	4.518.158
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2014	277.721	624.842	242.219	1.144.782	3.373.376	4.518.158
Έξοδο χρήσης	581.374	218.956	22.655	822.985	2.770.820	3.593.804
Διαγραφές δανείων	(16.957)	(73.902)	(30.425)	(121.283)	(752.610)	(873.893)
Λοιπές κινήσεις	(66.445)	(50.681)	(7.525)	(124.651)	(364.331)	(488.982)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2014	775.693	719.215	226.925	1.721.833	5.027.255	6.749.087

23 Χρεόγραφα διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	310.799	38.573
Ομόλογα εκδόσεως Δημοσίου άλλων κρατών	5.792	-
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	1.457.146	381.825
Ομόλογα εταιριών	782	25.611
Ομόλογα τραπεζών	228	457
Σύνολο ομολογιών και άλλων τίτλων σταθερής απόδοσης (Α)	1.774.747	446.466
Μετοχές εισηγμένες	50.082	196.413
Μη εισηγμένες μετοχές	158.027	140.429
Αμοιβαία κεφάλαια	46.838	54.638
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	30.223	50.592
Σύνολο μετοχών και άλλων τίτλων μεταβλητής απόδοσης (Β)	285.170	442.072
Σύνολο διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου (Α) + (Β)	2.059.917	888.538

Από τα ανωτέρω ομόλογα και έντοκα γραμμάτια της 31/12/2014 ποσό € 316,8 εκατ. είναι σταθερού επιτοκίου (2013: € 26,5 εκατ.), € 0,8 εκατ. μεταβλητού επιτοκίου (2013: € 38,1 εκατ.) και ποσό € 1.457,1 εκατ. αφορά σε ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου (2013: € 381,8 εκατ.).

Η κίνηση του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	888.538	4.340.092
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	2.618	5.861
Αγορές	6.780.095	7.847.900
Διαθέσεις	(5.400.064)	(11.336.356)
Μεταβολές στην εύλογη αξία (σημείωση 42)	(169.899)	118.805
Απομείωση αξίας διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(9.723)	(30.760)
Συναλλαγματικές διαφορές	17	(376)
Μεταφορές σε θυγατρικές (σημείωση 25)	-	(175)
Μεταφορές σε συγγενείς (σημείωση 25)	(31.667)	(56.452)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	2.059.917	888.538

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Χρεόγραφα διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου μέχρι ενός έτους	1.463.167	419.932
Χρεόγραφα διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου άνω του ενός έτους	311.581	26.534
	1.774.747	446.466

24 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εταιρειών	5.152	4.535
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους Τραπεζών	23.846	23.846
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	-	1.272.203
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως εξωτερικού και EFSF ομόλογα	14.268.783	14.292.736
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	14.297.780	15.593.320
Μείον: Προβλέψεις για απομειώσεις απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους	(23.846)	(23.846)
Σύνολο απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους (μετά από προβλέψεις)	14.273.935	15.569.474

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους μέχρι ενός έτους	-	1.272.193
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους πέραν από ένα έτος	14.273.935	14.297.281
	14.273.935	15.569.474

Η μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου κατά τη χρήση 2014, οφείλεται κυρίως: α) στην επαναγορά από την Τράπεζα του συνόλου των προνομιούχων μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο (Πυλώνας Ι Ν.3723/2008) ύψους € 750 εκατ. κυριότητάς του και έκδοσης της Τράπεζας, έναντι των χρεωστικών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου, που είχαν αρχικά διατεθεί στην Τράπεζα Πειραιώς για την κάλυψη των προνομιούχων μετοχών, καθώς και β) στη λήξη ομολόγου του Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 462 εκατ.

25 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις της Τράπεζας Πειραιώς σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες είναι:

Α) Θυγατρικές εταιρείες

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1.	Tirana Bank I.B.C. S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,83%	Αλβανία
2.	Piraeus Bank Romania S.A.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Ρουμανία
3.	Piraeus Bank Beograd A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Σερβία
4.	Piraeus Bank Bulgaria A.D.	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,98%	Βουλγαρία
5.	Piraeus Bank Egypt S.A.E.	Τραπεζικές υπηρεσίες	98,49%	Αίγυπτος
6.	JSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές υπηρεσίες	99,99%	Ουκρανία
7.	Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου ΛΤΔ	Τραπεζικές υπηρεσίες	100,00%	Κύπρος
8.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Ελλάδα
9.	Piraeus Leasing Romania S.R.L.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	99,85%	Ρουμανία
10.	Πειραιώς Μεσίτες Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Μεσίτεια ασφαλειών - αντασφαλειών	100,00%	Ελλάδα
11.	Tirana Leasing S.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100,00%	Αλβανία
12.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματιστηριακές εργασίες	100,00%	Ελλάδα
13.	Piraeus Group Capital LTD	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο
14.	Piraeus Leasing Bulgaria EAD	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	94,83%	Βουλγαρία

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
15.	Piraeus Group Finance P.L.C.	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	100,00%	Ηνωμένο Βασίλειο
16.	Multicollection A.E.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	51,00%	Ελλάδα
17.	Πειραιώς Factoring A.E.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα
18.	Picar A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	100,00%	Ελλάδα
19.	Bulfina S.A.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Βουλγαρία
20.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών και Αναπτύξεων Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	66,66%	Ελλάδα
21.	Πειραιώς Direct Services A.E.	Παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα
22.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
23.	Πειραιώς Real Estate A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	100,00%	Ελλάδα
24.	ND Αναπτυξιακή Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
25.	Property Horizon A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
26.	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	65,00%	Ελλάδα
27.	Πειραιώς Development A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	100,00%	Ελλάδα
28.	Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	100,00%	Ελλάδα
29.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
30.	Euroinvestment & Finance Public LTD	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	90,85%	Κύπρος
31.	Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη LTD	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	40,00%	Κύπρος
32.	Φιλοκτηματική Δημόσια LTD	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	6,39%	Κύπρος
33.	ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε. (πρώην New Evolution Κτηματική Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.)	Οργάνωση, εκμετάλλευση και διοίκηση νοσηλευτικών μονάδων	100,00%	Ελλάδα
34.	Πειραιώς Green Investments Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα
35.	Capital Investments & Finance S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Λιβερία
36.	Vitria Investments S.A.	Εταιρεία επενδύσεων	100,00%	Παναμάς
37.	Trieris Real Estate Management LTD	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	100,00%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
38.	Piraeus Insurance - Reinsurance Broker Romania S.R.L.	Μεσίτεια ασφαλειών - αντασφαλειών	95,00%	Ρουμανία
39.	Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.	Βραχ/νια & μακροχρόνια λειτουργική μίσθωση οχημάτων	94,00%	Ελλάδα
40.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	100,00%	Σερβία
41.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
42.	Piraeus Leasing Doo Beograd	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	51,00%	Σερβία
43.	Piraeus Capital Management Α.Ε.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα
44.	New Up Dating Development Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	83,52%	Ελλάδα
45.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
46.	Praxis I Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
47.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτορειακή - ασφαλιστική	95,00%	Ελλάδα
48.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
49.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
50.	Axia III APC LTD	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
51.	Praxis II APC LTD	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
52.	R.E. Anodus LTD	Εταιρεία συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ανάπτυξη real estate και επενδύσεων	100,00%	Κύπρος
53.	Piraeus Equity Partners Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	100,00%	Κύπρος
54.	ΑΧΑΪΑ Clauss Estate A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	74,76%	Ελλάδα
55.	Kosmopolis A' A.E. Εκμ/σης εμπορικών κέντρων - παροχής υπηρεσιών	Διαχείριση εμπορικού κέντρου	100,00%	Ελλάδα
56.	Πλειάδες Estate A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	14,76%	Ελλάδα
57.	Piraeus Real Estate Egypt LLC	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	99,90%	Αίγυπτος
58.	ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε.	Ασφαλιστική	100,00%	Ελλάδα
59.	Κέντρο Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας Εξέλιξη Α.Ε. (πρώην ΑΤΕxcelixi Α.Ε.)	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες - Ξενοδοχεία - Επαγγελματική Κατάρτιση & Εκπαίδευση	100,00%	Ελλάδα
60.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	99,94%	Λουξεμβούργο
61.	R.E. Anodus Two Ltd	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	99,09%	Κύπρος
62.	Mille Fin A.E.	Εμπορία Οχημάτων	100,00%	Ελλάδα
63.	Kion Mortgage Finance Plc	Εταιρεία ειδ. σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
64.	Kion Mortgage Finance No.3 Plc	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
65.	Kion CLO Finance No.1 Plc	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	-	Ηνωμένο Βασίλειο
66.	Tellurion Ltd	Συμμετοχών	100,00%	Κύπρος
67.	Geniki Special Business Services A.E. (πρώην Geniki Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.)	Παροχή συμβουλών, συμβουλευτικών, μελετητικών, οργανωτικών και επιμορφωτικών υπηρεσιών	100,00%	Ελλάδα
68.	Γενική Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών & Συμβούλων Α.Ε.	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	100,00%	Ελλάδα
69.	Γενική Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης Α.Ε.	Πρακτορειακή Ασφαλιστική	80,00%	Ελλάδα
70.	Γενική Ενημέρωσης και Ρύθμισης Α.Ε.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	100,00%	Ελλάδα
71.	Marathon 1 Greenvale Rd LLC	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	99,95%	Η.Π.Α.
72.	Συμμετοχική Θεαμάτων Α.Ε.	Συμμετοχών	100,00%	Ελλάδα

Την 22/9/2014, η κατά 100% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε., New Evolution Α.Ε. μετονομάστηκε σε ΗΜΙΘΕΑ Ανώνυμη Εταιρεία Εκμετάλλευσης Νοσηλευτικών Μονάδων και Ιατρικών Διαγνωστικών Κέντρων και Παροχής Συναφών Υπηρεσιών, με διακριτικό τίτλο ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., η οποία απέκτησε τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της νοσηλευτικής μονάδας «Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν», ως οικονομικού συνόλου των δικαιωμάτων ενεργητικού της (ακίνητα, κινητά, διακριτικοί τίτλοι κ.λ.π.), στο πλαίσιο διαδικασίας δημόσιου αναγκαστικού πλειστηριασμού, που ολοκληρώθηκε εντός του 4ου τριμήνου του 2014. Πρόθεση της Τράπεζας είναι να ξεκινήσει τις διαδικασίες αποεπένδυσης από την εν λόγω θυγατρική εταιρεία και για το λόγο αυτό θα ξεκινήσουν οι σχετικές ενέργειες, ευθύς αμέσως μετά την ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης της εταιρείας, που υλοποιείται ήδη, σε συνεργασία με εξειδικευμένο εξωτερικό σύμβουλο.

Οι εταιρείες με αριθμηση 29, 41, 45, 46, 48-51 και 63-65 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για πιλοποίηση δανείων και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Οι εταιρείες με αριθμηση 31, 32, 44, και 56, αποτελούν θυγατρικές εταιρίες της Τράπεζας λόγω άσκησης ελέγχου σε επίπεδο Ομίλου. Επίσης, κατά την 31/12/2014 σε καθεστώς εκκαθάρισης βρίσκονται οι εταιρείες με αριθμηση 16, 35-36 και 72. Η εταιρεία με αριθμηση 58 έχει κατηγοριοποιηθεί στο κονδύλι «Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού», καθώς πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις του Δ.Π.Χ.Α. 5.

Η κίνηση των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	1.707.317	1.921.587
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	4.191	6.638
Προσθήκες	2.696	2.956
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών	214.132	43.102
Πωλήσεις	(1.678)	(886)
Απομείωση αξίας	(225.875)	(265.322)
Μεταφορά από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	-	175
Συναλλαγματικές διαφορές	(0)	69
Απορρόφηση θυγατρικών εταιριών	(9.663)	(1.000)
Υπόλοιπο λήξης	1.691.120	1.707.317

Εντός του 4ου τριμήνου 2014 η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. απορρόφησε τη θυγατρική της εταιρεία Γενική Τράπεζα της Ελλάδος.

Β) Συγγενείς εταιρείες

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
1.	Εταιρία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	30,45%	Ελλάδα
2.	Αναπτυξιακή Εταιρία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων	30,00%	Ελλάδα
3.	Project on Line Α.Ε.	Εφαρμογών πληροφορικής	40,00%	Ελλάδα
4.	APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	27,80%	Ελλάδα
5.	APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,80%	Ελλάδα
6.	Trieris Real Estate LTD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	22,94%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
7.	Ευρωπαϊκή Πίστη Α.Ε.Γ.Α.	Ασφάλειες γενικές, ζωής και ανασφάλειες	30,23%	Ελλάδα
8.	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	33,80%	Ελλάδα
9.	APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	27,20%	Ελλάδα
10.	Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	28,10%	Ελλάδα
11.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	39,22%	Ελλάδα
12.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα
13.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	40,00%	Ελλάδα
14.	ACT Services Α.Ε.	Λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες	49,00%	Ελλάδα
15.	Exus Α.Ε.	Εφαρμογές πληροφορικής	49,90%	Ελλάδα
16.	Piraeus - TANEO Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ.	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	50,01%	Ελλάδα
17.	AIK Banka	Τραπεζικές υπηρεσίες	20,86%	Σερβία
18.	Τειρεσίας Α.Ε.	Διατραπεζική εταιρεία ανάπτυξης, λειτουργίας και διαχείρισης πληροφοριακών συστημάτων	23,53%	Ελλάδα

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	% συμμετοχής	Χώρα
19.	Πύρριχος Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	50,77%	Ελλάδα
20.	Hellenic Seaways A.N.E.	Θαλάσσιες Μεταφορές - Ακτοπλοΐα	23,42%	Ελλάδα
21.	ΕΥΡΩΑΚ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Συμμετοχές Real Estate	32,81%	Ελλάδα
22.	Όλιγανος Α.Ε.	Διαχείριση και Εκμετάλλευση Ακινήτων/Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς	32,27%	Ελλάδα
23.	Exus Software Ltd.	Εταιρεία Εμπορίας Προϊόντων Πληροφορικής	49,90%	Ηνωμένο Βασίλειο
24.	Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	17,78%	Ελλάδα

Κατά τη διάρκεια του Δεκεμβρίου 2014, η Τράπεζα επιβεβαίωσε τη δυνατότητα της απόκτησης περαιτέρω ποσοστού στη MIG, μέσω των μετοχών που είχε σαν ενέχυρο. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει την δυνατότητα της Τράπεζας να έχει επιρροή στον Όμιλο της MIG σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, και έτσι η επένδυση αυτή μεταφέρθηκε στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών και ενοποιήθηκε με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης το αρχικό κόστος προσδιορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματιστηριακή τιμή της 31/12/2014.

Στη χρήση 2014, το ποσοστό συμμετοχής στη συγγενή εταιρεία Πύρριχος Α.Ε. αυξήθηκε σε 50,77% από 34,65% στις 31/12/2013, λόγω της απορρόφησης της Γενικής Τράπεζας Α.Ε. Η Πύρριχος Α.Ε. παρέμεινε στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, καθώς η Τράπεζα ασκεί ουσιώδη επιρροή και όχι έλεγχο.

Η εταιρεία με αριθμηση 16 συμπεριλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, διότι η Τράπεζα ασκεί ουσιώδη επιρροή στην επενδυτική επιτροπή του Α.Κ.Ε.Σ., η οποία λαμβάνει τις επενδυτικές αποφάσεις.

Η κίνηση των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες αναλύεται ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	291.901	240.239
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	281	20
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών	331	6.628
Προσθήκες	32	12.477
Απομείωση αξίας	(44.037)	(23.911)
Επιστροφή καταβεβλημένου ποσού από μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(1.023)	-
Πωλήσεις	-	(4)
Μεταφορές από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 23)	31.668	56.452
Υπόλοιπο λήξης	279.154	291.901

Εντός της χρήσης 2014, η Τράπεζα απομείωσε κατά € 270 εκατ. την αξία των θυγατρικών και των συγγενών της εταιρειών. Ο υπολογισμός της ανακτήσιμης αξίας των εταιρειών αυτών έγινε λαμβάνοντας υπόψη τις δυσμενείς εξελίξεις σε ορισμένες χώρες και κλάδους της ελληνικής οικονομίας, στους οποίους δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές και οι συγγενείς εταιρείες. Η εν λόγω απομείωση εμφανίζεται στο κονδύλι «Απομείωση αξίας επενδυτικού χαρτοφυλακίου και συμμετοχών». Τα σημαντικότερα κονδύλια αφορούν εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Σερβία (€ 104 εκατ.), την Ουκρανία (€ 57 εκατ.), την Κύπρο (€ 25 εκατ.) και τον κλάδο διαχείρισης ακινήτων (€ 67 εκατ.).

26 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

2014	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	-	360.522	26.795	387.318
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που απορροφήθηκαν	-	2.966	570	3.536
Προσθήκες	-	34.982	2.652	37.633
Διαγραφές	-	(114)	(451)	(565)
Μεταφορές εντός κατηγορίας	-	12.378	1.772	14.150
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2014	0	410.735	31.339	442.073

2014	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	-	(152.996)	(11.895)	(164.891)
Έξοδο χρήσης	-	(35.281)	(3.994)	(39.276)
Διαγραφές	-	91	451	542
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2014	0	(188.186)	(15.439)	(203.625)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2014	0	222.548	15.900	238.448

Εντός του 2014, η Τράπεζα πραγματοποίησε μεταφορές ποσού € 14,2 εκατ. από "Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση", λόγω ένταξης των άυλων παγίων στην παραγωγική διαδικασία.

2013	Υπεραξία	Λογισμικό	Λοιπά άυλα	Σύνολο
Αξία κτήσης				
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	95.000	268.144	25.401	388.545
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	-	17.133	-	17.133
Ολοκλήρωση επιμερισμού του κόστους εξαγοράς	(95.000)	-	-	(95.000)
Προσθήκες	-	38.891	-	38.891
Διαγραφές	-	(118)	(14)	(132)
Μεταφορές εντός κατηγορίας	-	36.473	1.408	37.881
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2013	0	360.522	26.795	387.318
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	-	(123.444)	(8.617)	(132.062)
Έξοδο χρήσης	-	(29.667)	(3.292)	(32.959)
Διαγραφές	-	116	14	129
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2013	0	(152.996)	(11.895)	(164.891)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2013	0	207.526	14.900	222.427

27 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

2014	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρον. & λοιπός εξοπλισμ.	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	514.580	301.211	41.689	8.918	244.713	1.111.112
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που απορροφήθηκαν	58.721	1.338	-	189	2.200	62.449
Απομειώσεις	(12.689)	-	(3.700)	-	-	(16.389)
Αγορές	27.231	33.139	20.517	501	25.114	106.502
Μεταφορές εντός κατηγορίας	3.878	36	-	-	24	3.938
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	(14.338)	(0)	(14.215)	-	(345)	(28.898)
Πωλήσεις	-	(10.808)	(155)	(241)	-	(11.204)
Διαγραφές	(13)	(98)	-	(26)	(51.304)	(51.442)
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2014	577.371	324.818	44.135	9.342	220.403	1.176.069

2014	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρον. & λοιπός εξοπλισμ.	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	(19.777)	(208.198)	-	(6.833)	(90.490)	(325.298)
Έξοδο χρήσης	(6.616)	(19.623)	-	(377)	(15.480)	(42.095)
Μεταφορές εντός κατηγορίας	(14)	-	-	-	(1)	(14)
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	1.333	-	-	-	19	1.353
Πωλήσεις	-	10.339	-	224	-	10.562
Διαγραφές	4	98	-	5	18.120	18.227
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2014	(25.070)	(217.384)	0	(6.981)	(87.831)	(337.266)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2014	552.302	107.433	44.135	2.361	132.572	838.804

Στη χρήση 2014, η Τράπεζα ανέθεσε σε ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση στην εύλογη αξία δείγματος ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων. Με βάση την αποτίμηση αυτή, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας και της λογιστικής αξίας των εν λόγω ακινήτων αναγνωρίστηκε ως απομείωση αξίας και επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης.

Εντός του 2014, η Τράπεζα πραγματοποίησε α) μεταφορές προς τις "Επενδύσεις σε ακίνητα" ύψους € 9,3 εκατ., β) μεταφορές προς τα αποθέματα ακινήτων ύψους € 0,1 εκατ. και γ) μεταφορές στα άυλα στοιχεία ενεργητικού € 14,2 εκατ. λόγω ένταξής τους στην παραγωγική διαδικασία. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι εντός του 2014 το έξοδο των αποσβέσεων επιβαρύνθηκε με ποσό ύψους € 33,4 εκατ. από διακοπή εργασιών καταστημάτων της Τράπεζας, ποσό το οποίο στον παραπάνω πίνακα εμφανίζεται στο κονδύλι « Διαγραφές ».

2013	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρον.& λοιπός εξοπλισμ.	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	401.648	247.670	67.469	7.954	199.046	923.787
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	80.835	23.304	-	4.214	40.320	148.673
Ολοκλήρωση επιμερισμού του κόστους εξαγοράς	5.477	-	-	-	-	5.477
Απομειώσεις	(12.368)	-	-	-	-	(12.368)
Αγορές	35.728	27.160	16.330	582	9.824	89.623
Μεταφορές εντός κατηγορίας	7.786	7.374	33	106	984	16.283
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	(4.425)	(106)	(42.143)	(3.687)	(462)	(50.823)
Πωλήσεις	-	(57)	-	(108)	-	(165)
Διαγραφές	(100)	(4.133)	-	(143)	(4.998)	(9.374)
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2013	514.580	301.211	41.689	8.918	244.713	1.111.112

Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρον.& λοιπός εξοπλισμ.	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	(13.561)	(193.063)	-	(6.565)	(78.809)	(291.999)
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	-	(399)	-	-	(44)	(443)
Έξοδο χρήσης	(6.221)	(18.509)	-	(421)	(15.214)	(40.365)
Μεταφορές εντός κατηγορίας	(3)	-	-	-	-	(3)
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	-	-	-	-	3	3
Πωλήσεις	-	10	-	15	-	25
Διαγραφές	7	3.764	-	137	3.574	7.482
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2013	(19.777)	(208.198)	0	(6.833)	(90.490)	(325.300)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2013	494.803	93.013	41.689	2.085	154.223	785.813

28 Επενδύσεις σε ακίνητα

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	291.058	435.871
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	0	10.869
Ολοκλήρωση επιμερισμού του κόστους εξαγοράς	0	5.486
Αγορές	14.369	937
Αναπροσαρμογή αξίας	(7.569)	(13.878)
Μεταφορές εντός κατηγορίας	36.845	32.636
Μεταφορές εκτός κατηγορίας	(12.649)	(180.463)
Πωλήσεις	(226)	(134)
Διαγραφές	(193)	(265)
Υπόλοιπο λήξης	321.636	291.058

Εντός του 2014, η Τράπεζα πραγματοποίησε μεταφορές α) προς "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού" ύψους € 7,7 εκατ. λόγω μη πληρότητας των προϋποθέσεων που θέτει το ΔΛΠ 40, β) προς "Ιδιοχρησιμοποιούμενα Γήπεδα και Κτίρια" ύψους € 4,9 εκατ. ,γ) από τα "Ιδιοχρησιμοποιούμενα Γήπεδα και Κτίρια" € 14,3 εκατ. και δ) από "Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού " ύψους € 22,6 εκατ., λόγω μίσθωσης των ακινήτων.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα ποσού € 321,6 εκατ. έχει κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο Ιεράρχησης 3.

29 Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού

Στα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού ύψους 10,3 εκατ. ευρώ για την 31/12/2014 και την 31/12/2013 περιλαμβάνεται η λογιστική αξία της θυγατρικής εταιρείας ΑΤΕ Ασφαλιστική Α.Ε. Η Τράπεζα Πειραιώς έχει συνάψει εντός του Αυγούστου 2014 συμφωνία για την πώληση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΤΕ Ασφαλιστικής στην ERGO Insurance Group, που είναι θυγατρική της Munich Re. Το συνολικό τίμημα ανέρχεται σε € 90 εκατ. περίπου σε μετρητά, το οποίο υπόκειται στις συνήθεις προσαρμογές για τη μεταβολή της καθαρής θέσης μέχρι την ολοκλήρωση της συμφωνίας. Η συναλλαγή τελεί υπό την έγκριση των εποπτικών αρχών, αναμένεται δε να ολοκληρωθεί εντός του 1ου εξαμήνου του 2015.

30 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	523.883	351.498
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού (Α)	523.883	351.498
Προπληρωμένα έξοδα	33.345	163.996
Έσοδα εισπρακτέα	47.576	8.038
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	55.051	92.750
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και φορείς Δημοσίου	521.772	448.862
Εισπρακτέα μερίσματα	3.493	1.075
Απαιτήσεις από συναλλαγές πιστωτικών καρτών	137.208	128.621
Απαιτήσεις κατά θυγατρικών εταιρειών	316.671	437.365
Απαιτήσεις από Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)	362.355	318.397
Λοιπά στοιχεία	472.600	506.829
Λοιπές απαιτήσεις (Β)	1.950.071	2.105.932
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (Α) + (Β)	2.473.954	2.457.430

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	1.325.906	1.979.724
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	624.165	126.208
	1.950.071	2.105.932

Τα "Λοιπά στοιχεία" περιλαμβάνουν κυρίως υπόλοιπα διαφόρων λογαριασμών, που σχετίζονται με την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας.

Εντός του 2014, τα αποτελέσματα της Τράπεζας επιβαρύνθηκαν με έξοδο απομείωσης € 106 εκατ., το οποίο αφορά κυρίως προβλέψεις για την απομείωση της αξίας διαφόρων απαιτήσεων, που απεικονίζονταν στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (διαφορές μεγεθών εξαγορών, που μεταπτώθηκαν στα συστήματα της Τράπεζας, κονδύλια προσωρινών λογαριασμών, που κρίθηκαν μερικά ή ολικά μη εισπραξιμά, ποσά από φόρους, για τα οποία κρίθηκε, ότι έχουν αυξημένη πιθανότητα να μην εισπραχθούν, κλπ), στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης της εισπραξιμότητάς τους από τη Διοίκηση της Τράπεζας και επιπρόσθετα, ζημίες από την απομείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου ακινήτων, που έχουν ταξινομηθεί στα αποθέματα.

31 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς την Κεντρική Τράπεζα	14.101.145	17.750.000
Καταθέσεις από τράπεζες	974.405	1.562.659
Υποχρεώσεις προς Π.Ι. - Repos	9.169.248	7.592.977
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	321.269	346.352
	24.566.067	27.251.988

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	21.863.194	27.248.652
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	2.702.873	3.336
	24.566.067	27.251.988

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα της 31/12/2014, περιλαμβάνονται οι πράξεις αναχρηματοδότησης έναντι ενεχύρων από το ευρωσύστημα ύψους € 14,1 δις (31/12/2013: € 17,8 δις). Η μείωση της αντλούμενης αναχρηματοδότησης μέσω του ευρωσυστήματος εντός της χρήσης 2014, οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της ρευστότητας λόγω της περαιτέρω απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου, της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (€ 1,75 δις), της αύξησης του υπολοίπου διαπραπείζικων γερο συναλλαγών και της έκδοσης ομολόγου κύριου χρέους (€ 500 εκ.).

32 Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών

Την 31/12/2014, οι ανοιχτές θέσεις πώλησης ομολόγων κι εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου ανήλθαν σε € 1,9 εκατ. (2013: € 0,5 εκατ.). Τα ποσά αυτά έχουν βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα και δημιουργούνται στο πλαίσιο διαχείρισης των θέσεων της Τράπεζας ως αποτέλεσμα της διαπραγματευτικής δραστηριότητας στη δευτερογενή αγορά.

33 Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Επιχειρήσεις		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	6.161.212	6.098.036
Καταθέσεις προθεσμίας	4.980.518	4.663.162
Δεσμευμένες καταθέσεις, καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	101.221	190.007
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	1.476	855
Σύνολο (Α)	11.244.427	10.952.060
Ιδιώτες		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	2.402.931	1.994.802
Ταμειυτήριο	12.897.426	12.082.282
Καταθέσεις προθεσμίας	23.599.427	23.364.750
Δεσμευμένες καταθέσεις, καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	8.688	11.370
Πράξεις προσωρινής εκχώρησης χρεογράφων - Repos	0	42
Σύνολο (Β)	38.908.471	37.453.247
Επιταγές και εμβάσματα (Γ)	87.446	93.084
Σύνολο Υποχρεώσεων προς πελάτες (Α)+(Β)+(Γ)	50.240.344	48.498.391

Στις λοιπές καταθέσεις περιλαμβάνονται επιταγές πληρωτέες και εμβάσματα ύψους € 87,4 εκατ. (2013: € 93,1 εκατ.). Από τις καταθέσεις εταιρειών και ιδιωτών, ποσό € 21.551 εκατ. (2013: € 20.352,2 εκατ.) αφορά καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ ποσό € 28.601,7 εκατ. (2013: € 28.052,2 εκατ.) αφορά καταθέσεις σταθερού επιτοκίου.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	50.169.673	48.318.094
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	70.671	180.297
	50.240.344	48.498.391

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4151/2013, κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας να αποδίδει στο Ελληνικό Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων που παραγράφηκαν την 31.12 του αμέσως προηγούμενου έτους.

Η Τράπεζα το 2014 απέδωσε το ποσό των € 363.214,47 για κεφάλαια και τόκους καταθέσεων που παραγράφηκαν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ για την απορροφηθείσα πρώην Γενική Τράπεζα αποδόθηκε το ποσό των € 922.013,16. Συνεπώς, η Τράπεζα απέδωσε στο Ελληνικό Δημόσιο το 2014 το ποσό των € 1.285.227,63 που αφορούσε σε υπόλοιπα αδρανών λογαριασμών.

34 Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία

		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
EMTN - Μεσομακροπρόθεσμοι τίτλοι	Επιτόκιο %		
€ 60 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2015	3,80%	60.000	60.000
€ 500 εκατ. σταθερού επιτοκίου λήξης 2017	Σταθερό 5,00%	447.805	-
Δεδουλευμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		17.928	1.203
Σύνολο (Α)		525.733	61.203
Υποχρέωση από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Μέσο επιτόκιο%		
€ 750 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2040	3M Euribor + 0,43 %	46.600	56.665
€ 1.250 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2054	3M Euribor + 0,57 %	59.916	116.098
€ 600 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2051	3M Euribor + 0,51 %	29.092	71.297
Σύνολο (Β)		135.607	244.060
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία (Α)+(Β)		661.341	305.263
		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία μέχρι ενός έτους		60.000	139
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία πάνω από ένα έτος		601.341	305.124
		661.341	305.263

Εκτός από τους πιστωτικούς τίτλους που αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την 31/12/2014 υφίστανται υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις δανείων, οι οποίες όμως διακρατούνται από την Τράπεζα Πειραιώς. Οι εκδόσεις αυτές είναι η πρώτη και τρίτη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1.750 εκατ. και € 2.352 εκατ. αντίστοιχα, καθώς και η πρώτη και δεύτερη έκδοση ομολόγων από τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων ύψους € 725 εκατ. και € 558 εκατ. αντίστοιχα.

Οι τίτλοι του προγράμματος EMTN εκδίδονται είτε απευθείας από την Τράπεζα Πειραιώς είτε μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC και φέρουν την εγγύηση της Τράπεζας Πειραιώς.

Τον Φεβρουάριο του 2014, η Τράπεζα Πειραιώς προέβη σε έκδοση ομολόγου ύψους € 1.750 εκατ. και λήξης το Μάρτιο του 2015, με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω του προγράμματος EMTN, στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν.3723/2008. Το ομόλογο είναι κυμαινόμενου επιτοκίου με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών, πλέον περιθωρίου 1200 μ.β. και διακρατείται από την Τράπεζα Πειραιώς. Επίσης, το Δεκέμβριο του 2014 εκδόθηκε στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Ν.3723/2008 ομόλογο ύψους € 4.500 εκατ. τρίμηνης διάρκειας με τοκομερίδιο Euribor 3 μηνών, πλέον περιθωρίου 600 μ.β. που διακρατείται από την Τράπεζα Πειραιώς. Το Μάιο, τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο του 2014, έληξαν ομόλογα που είχαν εκδοθεί εντός του 2013 από την Τράπεζα Πειραιώς με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 2 του Ν.3723/2008) και διακρατούνταν από την Τράπεζα Πειραιώς, ποσού € 2.370 εκατ., € 2.206,5 εκατ. και € 3.572,1 εκατ. αντίστοιχα και δεν ανανεώθηκαν.

Τον Μάρτιο του 2014, η Τράπεζα Πειραιώς προέβη σε έκδοση 3ετούς ομολόγου κύριου χρέους ύψους € 500 εκατ. μέσω της θυγατρικής Piraeus Group Finance PLC στο πλαίσιο του προγράμματος EMTN για την άντληση μεσοπρόθεσμων κεφαλαίων. Το νέο τριετές ομόλογο είναι σταθερού επιτοκίου με ετήσιο τοκομερίδιο 5,00% και διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

Η Τράπεζα προέβη, εντός της περιόδου 1/10/2014 – 31/12/2014, στην επαναγορά ομολόγων από τιτλοποιήσεις δανείων συνολικού ποσού μετά αποσβέσεων € 38,3 εκατ.

35 Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια

		31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υβριδικά Κεφάλαια (Tier I)	Επιτόκιο %		
€ 200 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2034	3M Euribor + 2,25 %	16.373	18.500
		16.373	18.500
Κεφάλαια μειωμένης εξασφάλισης (Tier II)			
€ 400 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου λήξης 2016	3M Euribor + 1,85 %	215.132	236.490
Προϋπολογισμένοι τόκοι και λοιπά έξοδα		876	1.014
		216.008	237.504
Σύνολο υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων		232.381	256.004

Η Τράπεζα εξυπηρετεί κανονικά τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκων των κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης. Ειδικά για τους υβριδικούς τίτλους, από το τρίτο τρίμηνο 2012, αποφασίσθηκε η μη καταβολή της απόδοσής τους λαμβανομένων υπόψη των ειδικών όρων και προϋποθέσεων, υπό των οποίων τελούν οι σχετικές καταβολές. Απο τον Οκτώβριο του 2014 το περιθώριο αυξήθηκε σε 2,25% απο 1,25% (step up).

Η Τράπεζα προέβη, εντός της περιόδου 1/10/2014 – 31/12/2014, στην επαναγορά υβριδικών τίτλων και τίτλων μειωμένης εξασφάλισης συνολικού ποσού € 11,3 εκατ.

Το σύνολο των υβριδικών και λοιπών δανειακών κεφαλαίων συνολικού ύψους € 232 εκατ. ανήκουν στην κατηγορία άνω του ενός έτους.

36 Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Προεισπραγμένα έσοδα	117.432	6.535
Έξοδα πληρωτέα	66.698	48.771
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	79.401	81.492
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	158.140	168.679
Προμηθευτές	88.408	108.034
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	169.697	243.317
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό Δημοσίου και τρίτων	67.340	29.455
	747.116	686.283

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	643.044	665.083
Λοιπές υποχρεώσεις πάνω από ένα έτος	104.072	21.200
	747.116	686.283

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν υπόλοιπα από λοιπούς πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν από την καθημερινή δραστηριότητα της Τράπεζας.

37 Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη

Οι προβλέψεις για κινδύνους και βάρη ανέρχονται την 31/12/2014 σε € 27.665 χιλ. και αναλύονται σε προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις ύψους € 11.210 χιλ. και σε λοιπές προβλέψεις ύψους € 16.454 χιλ. Ακολουθούν οι σχετικές αναλύσεις στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις		
Υπόλοιπο έναρξης	5.541	-
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	3.597	2.941
Έξοδο χρήσης	2.073	2.600
Υπόλοιπο λήξης	11.210	5.541

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ενός έτους	2.891	14
Πάνω από ένα έτος	8.320	5.527
	11.211	5.541

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Λοιπές προβλέψεις		
Υπόλοιπο έναρξης	15.337	232
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	-	11.656
Έξοδο χρήσης	6.336	3.449
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση	(4.200)	-
Λοιπές κινήσεις	(1.019)	-
Υπόλοιπο λήξης	16.454	15.337

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Μέχρι ενός έτους	22	97
Πάνω από ένα έτος	16.432	15.240
	16.454	15.337

38 Αναβαλλόμενοι φόροι

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τον ισχύοντα ονομαστικό φορολογικό συντελεστή για την Τράπεζα. Τα αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία της Τράπεζας αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	44.434	32.382
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	2.263.654	1.442.247
Λοιπές προβλέψεις	823	823
Αποτίμηση χρεογράφων	15.676	(42.484)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	515.069	226.337
Αποτίμηση παραγώγων	12.856	1.374
Αναγνώριση προμηθειών και απόσβεση προσαρμογών στην εύλογη αξία με βάση το πραγματικό επιτόκιο (EIR)	(175.380)	(182.301)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	2.282	(16.415)
Αποσβέσεις παγίων	(59.006)	(39.093)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	58.758	45.315
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	1.336.926	1.316.821
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	(65.109)	(78.702)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	3.950.983	2.706.304

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2014	2013
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	2.706.304	1.757.304
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση απορροφηθείσας εταιρείας	83.189	141.319
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα χρήσης	1.087.765	761.831
Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (σημείωση 42)	53.692	(22.976)
Αναβαλλόμενος φόρος εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	20.033	68.825
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	3.950.983	2.706.304

Τα ποσά του αναβαλλόμενου φόρου που επηρέασαν απευθείας την καθαρή θέση του Ομίλου κατά τη χρήση του 2014 έχουν ως εξής: α) ποσό αναβαλλόμενου φόρου € 53.692 χιλ. που αφορά αποτίμηση των διαθέσιμων προς πώληση χρεογράφων και καταχωρήθηκε στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλάκιου (σημείωση 42) όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις των Δ.Π.Χ.Α. β) ποσό € 83.189 χιλ. αφορά σε αναβαλλόμενο φόρο απορροφηθείσας εταιρείας και γ) ποσό € 20.033 χιλ αναβαλλόμενου φόρου που αφορά έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου.

Ο αναβαλλόμενος φόρος που επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης αναλύεται ως εξής:

Αναβαλλόμενος φόρος (Κατάσταση Αποτελεσμάτων)	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	11.173	8.010
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	737.313	813.130
Λοιπές προβλέψεις	(1.112)	62
Αποτίμηση χρεογράφων	4.468	(52.445)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	288.732	(29.475)
Αποτίμηση παραγώγων	11.482	2.204
Αναγνώριση προμηθειών και απόσβεση προσαρμογών στην εύλογη αξία με βάση το πραγματικό επιτόκιο (EIR)	6.921	(188.138)
Αποτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	18.697	(3.029)
Αποσβέσεις παγίων	(17.006)	(18.762)
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	(6.591)	(4.711)
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	20.105	274.026
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	13.583	(39.040)
	1.087.765	761.831

Ανάλυση αναβαλλόμενης απαίτησης:	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μέχρι ενός έτους	126.541	103.918
Πάνω από ένα έτος	3.824.442	2.602.385
	3.950.983	2.706.304

Αναβαλλόμενοι φόροι - πρόσθετες πληροφορίες	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στον ισολογισμό	124.495	218.064

39 Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο της "προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης", σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωρισθεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

Οι εργαζόμενοι της Τράπεζας δικαιούνται αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία, με βάση το χρόνο υπηρεσίας, τις αποδοχές και την κατάταξή τους. Η Τράπεζα υποστηρίζει επιπλέον προγράμματα, που παρέχουν εφάπαξ καθορισμένη παροχή με βάση το χρόνο υπηρεσίας, τις αποδοχές και την κατάταξη σε διάφορες ομάδες εργαζομένων.

Η Τράπεζα εφάρμοσε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου προσωπικού μέσα στο 2014. Οι παροχές που καταβλήθηκαν, βάσει του προγράμματος αυτού, περιλαμβάνονται στις απεικονίσεις για τα μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Υποχρεώσεις Ισολογισμού	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	90.800	74.703
Παροχές μετά την συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	101.398	71.141
	192.198	145.844

Αποτελέσματα Χρήσης	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - χρηματοδοτούμενες	6.743	5.299
Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - μη χρηματοδοτούμενες	61.734	95.416
	68.478	100.716

Α) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	117.644	99.050
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων	(26.843)	(24.347)
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	90.800	74.703

Αν και το ΤΕΑΠΕΤΕ δεν συγκαταλέγεται από το 2006 στα χρηματοδοτούμενα πλάνα καθορισμένης παροχής, για λόγους σύγκρισης παρουσιάζεται στις απεικονίσεις για τις χρηματοδοτούμενες παροχές μετά τη συνταξιοδότηση. Η Τράπεζα κατέβαλε μέσα στο 2014 την τελευταία ετήσια δόση ύψους € 7,1 εκατ. για την εξόφληση της υποχρέωσης που προβλεπόταν από το Ν. 3455/2006 (άρθρο 26).

Στα χρηματοδοτούμενα προγράμματα η Τράπεζα ακολουθεί τις προτάσεις της ασφαλιστικής εταιρίας σε σχέση με το ύψος των εισφορών. Οι αναμενόμενες εισφορές της Τράπεζας προς τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό ανέρχονται σε € 3,6 εκατ. για το 2015. Σημειώνεται επίσης, ότι δεν υπάρχουν δεσμεύσεις από το νόμο σχετικά με το επίπεδο χρηματοδότησης των καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου, από την υπηρεσία που παρέχει η Τράπεζα.

Η κίνηση στην αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αναλύεται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	99.050	103.806
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	-	15.073
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	5.032	5.078
Δαπάνη τόκου	3.428	3.567
Εισφορές εργαζομένων	1.130	1.237
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(2.863)	(19.380)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Ζημία/ (κέρδος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(1.063)	(4.340)
Κόστος προϋπηρεσίας κατά τη χρήση	-	1.516
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημίες	20.063	(372)
Υπόλοιπο λήξης	117.644	99.050

Η κίνηση στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων αναλύεται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	24.347	40.127
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	-	82
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	731	770
Εισφορές εργοδότη	2.444	1.776
Εισφορές εργαζομένων	1.130	1.237
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα περιουσιακά στοιχεία	(2.863)	(19.380)
Έξοδα	(78)	(248)
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές)	1.132	(17)
Υπόλοιπο λήξης	26.843	24.347
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων	1.863	753

Τα περιουσιακά στοιχεία είναι επενδεδυμένα ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Διαχείριση Διαθεσίμων	53,24%	88,21%
Ομόλογα	35,08%	9,70%
Καταθέσεις	11,57%	0,85%
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου	-	1,25%
Μετοχές	0,04%	-
Αμοιβαία κεφάλαια	0,06%	-

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλύονται ως εξής:

Λογαριασμός αποτελεσμάτων	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	5.032	5.078
Καθαρή δαπάνη τόκου	2.697	2.797
Έξοδα	78	248
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	1.516
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	(1.063)	(4.340)
Σύνολο	6.743	5.299

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Καθαρή Θέση αναλύονται ως εξής:

Προσαρμογές	31/12/2014	31/12/2013
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(19.461)	6.258
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(602)	(5.886)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	1.132	(17)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(18.932)	355

Βάσει των παραπάνω, οι μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση η οποία είναι αναγνωρισμένη στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	74.703	63.679
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	-	14.990
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	6.743	5.299
Εισφορές εργοδότη	(2.444)	(1.776)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(7.134)	(7.134)
Ποσό που αναγνωρίστηκε στην καθαρή θέση	18.932	(355)
Υπόλοιπο λήξης	90.800	74.703

Β) Παροχές μετά τη συνταξιοδότηση - Μη χρηματοδοτούμενες

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	101.398	71.141
Υποχρέωση στον Ισολογισμό	101.398	71.141

Η κίνηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης αναλύεται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	71.141	67.584
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	6.377	19.166
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.136	7.613
Δαπάνη τόκου	1.926	2.174
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(57.549)	(105.190)
Ζημία/(κέρδος) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	56.351	84.364
Κόστος προϋπηρεσίας κατά τη χρήση	321	1.266
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημίες	19.695	(5.835)
Υπόλοιπο λήξης	101.398	71.141

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλύονται ως εξής:

Λογαριασμός αποτελεσμάτων	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	3.136	7.613
Δαπάνη τόκου	1.926	2.174
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	321	1.266
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	56.351	84.364
Σύνολο	61.734	95.416

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Καθαρή Θέση αναλύονται ως εξής:

Προσαρμογές	31/12/2014	31/12/2013
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(18.310)	6.647
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(1.385)	(812)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(19.695)	5.835

Βάσει των παραπάνω, οι μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση η οποία είναι αναγνωρισμένη στον ισολογισμό αναλύονται ως εξής:

	2014	2013
Υπόλοιπο έναρξης	71.141	67.584
Υπόλοιπο έναρξης Τραπεζών/ τραπεζικών δραστηριοτήτων από εξαγορές	6.377	19.166
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	61.734	95.416
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(57.549)	(105.190)
Ποσό που αναγνωρίστηκε στην καθαρή θέση	19.695	(5.835)
Υπόλοιπο λήξης	101.398	71.141

Η αναμενόμενη σταθμισμένη μέση διάρκεια των υποχρεώσεων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών είναι 15,7 έτη.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31/12/2014	31/12/2013
Προεξοφλητικό Επιτόκιο	2,00%	3,50%
Αναμενόμενη Απόδοση Περιουσιακών Στοιχείων	2,00%	3,50%
Μελλοντικές Αυξήσεις Μισθών	1,75%	1,75%

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο Δ.Λ.Π. 19, το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο βάσει του οποίου υπολογίζεται η υποχρέωση για παροχές μετά την απασχόληση.

Ανάλυση ευαισθησίας στις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών

Η ανάλυση ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι η ακόλουθη:

Κύριες Υποθέσεις	Επίδραση στη δεδουλευμένη υποχρέωση καθορισμένων παροχών		
	Αλλαγή στην υπόθεση	Αύξηση υπόθεσης	Μείωση υπόθεσης
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,50%	-6,46%	7,18%
Αύξηση αποδοχών	0,50%	6,52%	-6,43%
Ρυθμός οικειοθελών αποχωρήσεων	μείωση κατά 50%	-	4,76%

Η ανωτέρω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στη μεταβολή κάθε παραδοχής, διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Σε ένα οικονομικό περιβάλλον όμως οι παραδοχές δεν είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους και συνήθως επηρεάζονται συνολικά. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση της ευαισθησίας, είναι η ίδια με τη μέθοδο που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης, που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το τελικό κόστος των καθορισμένων παροχών εξαρτάται από την πραγματική μελλοντική εμπειρία σχετικά με τις πραγματικές αυξήσεις μισθών και από άλλους παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν το κόστος, όπως η κινητικότητα των εργαζομένων και οι νέες προσλήψεις.

40 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

A) Νομικές διαδικασίες

Σημειώνεται ότι στην Τράπεζα κατά την 31/12/2014 έχει σχηματισθεί πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις ύψους € 11,2 εκατ. έναντι € 5,5 εκατ. την 31/12/2013. Οι αγωγές που εκκρεμούν κατά της Τράπεζας την 31/12/2014, και έναντι των οποίων δεν έχουν σχηματιστεί προβλέψεις, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική της κατάσταση.

B) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2014 η Τράπεζα είχε τις ακόλουθες κεφαλαιακές δεσμεύσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Εγγυητικές επιστολές	3.123.380	3.108.064
Ενέγγυες πιστώσεις	30.861	46.647
Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	1.443.145	1.279.749
	4.597.386	4.434.461

Γ) Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.028.484	873.743
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	74.330	25.345
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.081.727	321.784
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	4.046.740	2.361.371
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	5.738.198	8.005.582
	11.969.479	11.587.825

Τα ανωτέρω στοιχεία σε ενέχυρο χρησιμοποιούνται κυρίως για άντληση ρευστότητας. Εκτός από τα προαναφερόμενα στοιχεία ενεργητικού, η Τράπεζα ενεχυριάζει και διακρατούμενους πιστωτικούς τίτλους ίδιας έκδοσης που ανέρχονταν την 31/12/2014 σε € 6.284 εκατ. (31/12/2013: € 16.419 εκατ.). Στο ποσό των € 6.284 εκατ. περιλαμβάνονται χρεόγραφα ισόποσης αξίας, τα οποία έχουν εκδοθεί με την εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου. Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν εμφανίζονται ως στοιχεία ενεργητικού. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο διαπραγματικών συναλλαγών επαναγοράς χρεογράφων (repo) χρησιμοποιούνται για άντληση ρευστότητας και χρεωστικοί τίτλοι EFSF ύψους € 8.531 εκατ. (31/12/2013: € 7.559 εκατ.).

Σημειώνεται επίσης ότι τα «Δάνεια και Απαιτήσεις κατά πελατών» περιλαμβάνουν δάνεια ύψους € 2.998 εκατ. (31/12/2013: € 1.426 εκατ.) τα οποία έχουν ενεχυριαστεί στο πλαίσιο του Πυλώνα III (ν.3723/2008) για άντληση ρευστότητας.

Δ) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Η υποχρέωση που απορρέει από μελλοντικές ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων βάσει μη ακυρώσιμων λειτουργικών μισθώσεων, αναλύεται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Έως 1 έτος	65.673	83.368
Από 1 έως 5 έτη	267.155	339.773
Μετά από 5 έτη	496.204	636.881
	829.032	1.060.022

41 Μετοχικό κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	1.092.998	2.953.356	4.046.353
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.487.471	6.746.680	8.234.151
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	(308.698)	308.698	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	2.271.770	10.008.734	12.280.505
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	2.271.770	10.008.734	12.280.505
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	308.824	1.384.581	1.693.404
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	(750.000)	0	(750.000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	1.830.594	11.393.315	13.223.910

	Αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	2.487.561.364
Προσαρμογή (μείωση) αριθμού κοινών μετοχών λόγω reverse split (αναλογία 10 προς 1)	(1.028.993.907)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2013	1.458.567.457
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	4.958.235.294
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2013	6.416.802.751
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2014	6.416.802.751
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.029.411.764
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	(1.344.234.800)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2014	6.101.979.715

Κατά την 1/1/2014 το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανερχόταν σε € 2.271.770.384,28 διαιρούμενο σε 5.072.567.951 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η καθεμία και (α) 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 4,77 η καθεμία, καθώς και (β) 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,30 η καθεμία.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 28/3/2014 (η απόφαση της οποίας εγκρίθηκε με την από 28/3/2014 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του προνομιούχου μετόχου της Τράπεζας), αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας για άντληση κεφαλαίων ύψους έως € 1,75 δις. με καταβολή μετρητών, μέσω έκδοσης νέων κοινών ονομαστικών μετοχών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων. Ειδικότερα, αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των € 308.823.529,20, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, με την έκδοση 1.029.411.764 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία και με τιμή διάθεσης € 1,70 για κάθε μία νέα μετοχή. Μετά την προαναφερόμενη αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε σε € 2.580.593.913,48 διαιρούμενο σε 6.101.979.715 κοινές ονομαστικές με ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία και 77.568.134 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας € 4,77 καθεμία, καθώς και 1.266.666.666 προνομιούχες χωρίς ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 καθεμία.

Το αποθεματικό υπέρ το άρτιο αυξήθηκε κατά € 1.384.580.554,64 μετά την αφαίρεση των εξόδων αύξησης και του αναλογούντος αναβαλλόμενου φόρου. Σημειώνεται ότι τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου την 31/12/2014 ανέρχονταν σε € 76.480.966,17 προ φόρων και € 56.595.914,97 μετά από φόρους.

Στις 21 Μαΐου 2014, η Τράπεζα Πειραιώς αποπλήρωσε στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των προνομιούχων μετοχών (Πυλώνας Ι Ν.3723/2008) ύψους € 750 εκατ. κυριότητάς του και έκδοσης της Τράπεζας. Μετά την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται λογιστικά κατά την 31/12/2014 σε € 1.830.593.914,50 διαιρούμενο σε 6.101.979.715 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μία. Αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού έχει αποφασισθεί από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 30/10/2014, η δε έγκρισή της αναμένεται από την αρμόδια εποπτική και διοικητική αρχή.

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, που πραγματοποιήθηκε στις 16/5/2014, αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2013, σύμφωνα με τις θεσπισθείσες διατάξεις του άρθρου 1 Ν.3723/2008, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στο πρόγραμμα θωράκισης της οικονομίας, σε συνδυασμό και με το άρθρο 44α ν.2190/1920.

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν.3756/2009 (ΦΕΚ Α' 53/31.3.2009) δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 (ΦΕΚ Α' 250/9.12.2008). Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16Γ του ν. 3864/2010, κατά το χρονικό διάστημα συμμετοχής του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών από την Τράπεζα χωρίς έγκριση του ΤΧΣ.

42 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τακτικό αποθεματικό	69.442	69.442
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(44.777)	108.039
Αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(32.114)	6.252
Σύνολο λοιπών αποθεματικών	(7.449)	183.732

Η κίνηση του αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου αναλύεται ως εξής:

Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	108.039	60.830
Υπόλοιπο έναρξης τραπεζικών δραστηριοτήτων που εξαγοράστηκαν	798	(1.558)
Κέρδη/(ζημίες) από την αποτίμηση ομολόγων και ΕΓΕΔ	(95.331)	58.655
Κέρδη/(ζημίες) από την αποτίμηση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	(74.568)	60.150
Ανακύκλωση στα αποτελέσματα από απομείωση μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων	34.772	2.100
Ανακύκλωση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων (σημείωση 10)	(72.179)	(49.152)
Αναβαλλόμενοι φόροι (σημείωση 38)	53.692	(22.985)
Υπόλοιπο λήξης	(44.777)	108.039

Κίνηση αποτελεσμάτων εις νέον	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο έναρξης	(4.195.148)	(6.920.981)
Κέρδη/(ζημίες) χρήσης μετά φόρων	(2.065.200)	2.506.328
Απορρόφηση εταιρειών	430.755	219.506
Υπόλοιπο λήξης	(5.829.593)	(4.195.148)

43 Μέρισμα ανά μετοχή

Για τις χρήσεις του 2013 και του 2014 δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη ή αντίστοιχα ποσά από ελεύθερα προς διανομή αποθεματικά κατά τις διατάξεις του καταστατικού και του νόμου, οπότε τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 44α του Κ.Ν.2190/1920 και δεν επιτρέπεται η καταβολή μερισμάτων με τη μορφή μετρητών ή μετοχών.

Για το λόγο αυτό, η ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 16/05/2014 αποφάσισε τη μη διανομή μερισμάτων για τη χρήση του 2013, τόσο για τις κοινές, όσο και για τις προνομιούχες μετοχές. Για τους ίδιους λόγους, το Δ.Σ. της Τράπεζας θα εισηγηθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2015 τη μη διανομή μερισμάτων για τη χρήση του 2014.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3723/2008, οι Τράπεζες, για όσο διάστημα συμμετέχουν στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας του νόμου αυτού, δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε διανομή μερισμάτων στους μετόχους, το ύψος των οποίων να υπερβαίνει το ελάχιστο ποσοστό που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του Α.Ν.148/1967, όπως ισχύει.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Διοικητικά Συμβούλια των εν λόγω Τραπεζών, έχουν το δικαίωμα της αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Σημειώνεται επίσης ότι περαιτέρω περιορισμοί στη διανομή μερισμάτων προκύπτουν και με βάση τις διατάξεις του Νόμου 3864/2010 «Περί ίδρύσεως Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας», όπως ισχύει.

Σημειώνεται τέλος ότι, στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (Single Supervisory Mechanism - SSM) και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα υπάγονται στις διατάξεις της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2015/2) σχετικά με τις πολιτικές διανομής μερισμάτων, για την εφαρμογή συντηρητικής πολιτικής διανομής μερισμάτων για το οικονομικό έτος 2014, στο πλαίσιο του στόχου για την ενίσχυση της ασφάλειας και της ευρωστίας του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος, καθώς και στις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, που ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το Νόμο 4261/2014».

44 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα (σημείωση 17)	1.822.245	1.021.188
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 18)	103.894	15.633
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου (σημείωση 20)	-	4.168
	1.926.139	1.040.989

45 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.ά.) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρίες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης καθώς και των εξαρτώμενων/πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20% και δ) το ΤΧΣ, το οποίο αποτελεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 συνδεδεμένο μέρος της Τράπεζας Πειραιώς, μετά την ανακεφαλαιοποίησή της στο πλαίσιο του Νόμου 3864/2010. Δεν υπάρχουν σημαντικές συναλλαγές με άλλες συνδεδεμένες με το ΤΧΣ εταιρίες. Οι συναλλαγές με το ΤΧΣ και με συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Υπόλοιπο δανείων	101.100	141.747
Υπόλοιπο καταθέσεων	23.720	25.401

Οι εγγυητικές επιστολές και οι ενέγγυες πιστώσεις προς τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την 31/12/2014 ανέρχονται σε € 3,4 εκατ. (31/12/2013: € 3,3 εκατ.). Τα συνολικά έσοδα που σχετίζονται με τα μέλη του Δ.Σ. και τη Διοίκηση της Τράπεζας για τη χρήση 2014 είναι € 3,4 εκατ. (χρήση 2013: € 2,9 εκατ.). Τα συνολικά έξοδα που σχετίζονται με τα προαναφερόμενα συνδεδεμένα μέρη για τη χρήση 2014 είναι € 1,4 εκατ. (χρήση 2013: € 0,5 εκατ.).

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη συνιστούν ελάχιστο ποσοστό επί του συνόλου των χορηγήσεων και εγγυητικών επιστολών αντίστοιχα της Τράπεζας. Έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα. Οι χορηγήσεις προς συνδεδεμένα μέρη εξυπηρετούνται κανονικά και καμία πρόβλεψη δεν έχει σχηματιστεί για τα υπόλοιπά τους.

Αμοιβές μελών Διοίκησης	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Μισθοί, αμοιβές, εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις	9.341	7.882
Προβλέψεις για προγράμματα και αποζημιώσεις τερματισμού υπηρεσίας	943	773

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για προγράμματα παροχών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης διαμορφώθηκε σε € 29,7 εκατ., από € 26,6 εκατ. την 31/12/2013. Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων έχει συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση (σημείωση 39).

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με θυγατρικές και συγγενείς της εταιρίες από συνεχιζόμενες και διακοπτόμενες δραστηριότητες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

I. Θυγατρικές εταιρείες

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Ενεργητικό		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	16.844	7.107
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	806.975	1.154.480
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.092.153	2.072.783
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	316.671	455.165
Σύνολο	3.232.644	3.689.535
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	1.051.396	1.383.911
Υποχρεώσεις προς πελάτες	842.169	828.544
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	731.367	458.190
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	232.381	256.004
Λοιπές υποχρεώσεις	11.871	23.012
Σύνολο	2.869.184	2.949.662
	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	76.395	73.646
Έσοδα προμηθειών	11.615	10.740
Λοιπά έσοδα	1.560	2.333
Σύνολο	89.569	86.718
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(108.370)	(84.109)
Έξοδα προμηθειών	(8.939)	(5.786)
Λειτουργικά έξοδα	(42.501)	(37.213)
Σύνολο	(159.810)	(127.108)

Οι εγγυητικές επιστολές προς τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2014 ανέρχονται σε € 181,9 εκατ. (31/12/2013: € 302,3 εκατ.).

II. Συγγενείς εταιρείες

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	124.661	32.924
Δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	908.522	230.646
	1/1-31/12/2014	1/1-31/12/2013
Συνολικά έξοδα και κεφαλαιουχικές δαπάνες	(10.757)	(9.960)
Συνολικά έσοδα	8.517	7.896

Η αύξηση του υπολοίπου των καταθέσεων και λοιπών υποχρεώσεων, καθώς και του υπολοίπου των δανείων και λοιπών απαιτήσεων, οφείλεται κυρίως στη μεταφορά της εταιρείας Marfin Investment Group A.E. στο χαρτοφυλάκιο των συγγενών εταιρειών, από το χαρτοφυλάκιο του διαθέσιμου προς πώληση.

Οι εγγυητικές επιστολές προς τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2014 ανέρχονται σε € 13,9 εκατ. (31/12/2013: 2,8 εκατ.).

46 Απορρόφηση Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Στις 30/5/2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς αποφάσισε την απορρόφηση της θυγατρικής εταιρείας «Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.», την οποία ενέκριναν οι έκτακτες γενικές συνελεύσεις των δύο τραπεζών στις 30/10/2014.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχοντας λάβει όλες τις απαραίτητες νομικές και εποπτικές εγκρίσεις, ολοκλήρωσε τον Νοέμβριο του 2014 την λειτουργική και πληροφοριακή ενοποίηση με την Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

Στις 17/6/2014, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. συγχώνευσε δια απορροφήσεως την κατά 100% θυγατρική της εταιρεία Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Ως εκ τούτου, τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της Γενικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και της Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ. που ενσωματώθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς στις 24/11/2014 και 17/6/2014 αντίστοιχα, είχαν ως εξής:

	Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.
Στοιχεία ενεργητικού		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	750.453	5.298
Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες	1.649.804	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	256.824	1.880
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	2.657.081	7.178

	Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.	Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ.
Στοιχεία υποχρεώσεων		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	104.427	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.101.173	-
Λοιπές υποχρεώσεις	13.578	2.885
Σύνολο στοιχείων υποχρεώσεων	2.219.177	2.885
Καθαρή θέση	437.903	4.293
Σύνολο καθαρής θέσης και υποχρεώσεων	2.657.081	7.178

Από τα ανωτέρω ποσά της καθαρής θέσης των εταιρειών Γενική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. και Πειραιώς Wealth Management Α.Ε.Π.Ε.Υ., ποσό € 434,4 εκατ. και € -3,6 εκατ. αντίστοιχα οδηγήθηκαν, κατά την απορρόφηση των εν λόγω εταιρειών, στα αποτελέσματα εις νέον της Τράπεζας. Σχετική είναι η σημείωση 42 των οικονομικών καταστάσεων.

47 Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2014 και 2013 οι αμοιβές του νόμιμου ορκωτού ελεγκτή λογιστή της Τράπεζας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα, βάσει του άρθρου 43α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 του Ν.3756/2009.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2013
Τακτικός - υποχρεωτικός έλεγχος	1.493	1.461
Φορολογικός έλεγχος	222	186
Άλλες υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	791	498
Λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	475	848
Σύνολο	2.980	2.992

48 Εξαγορές και απόκτηση τραπεζικών δραστηριοτήτων στη χρήση 2013

α. Απόκτηση ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων Κυπριακών Τραπεζών

Στις 26/3/2013 η Τράπεζα Πειραιώς απέκτησε τις ελληνικές τραπεζικές δραστηριότητες των Κυπριακών Τραπεζών «Τράπεζα Κύπρου», «Cyprus Popular Bank» (CPB) και «Ελληνική Τράπεζα» έναντι συνολικού τιμήματος € 524 εκατ. Από την ανωτέρω συναλλαγή προέκυψε αρνητική υπεραξία ποσού € 3,4 δις, η οποία αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2013.

β. Εξαγορά της Millennium Bank A.E.

Στις 19/6/2013 η Τράπεζα Πειραιώς εξαγόρασε το συνολικό ποσοστό συμμετοχής 100% της Millennium BCP στη θυγατρική της στην Ελλάδα Millennium Bank A.E. με σύνολο ενεργητικού € 4,6 δις, έναντι συνολικού τιμήματος € 1 εκατ.

Τον Δεκέμβριο του 2013 η Τράπεζα έχοντας λάβει όλες τις απαραίτητες νομικές και εποπτικές εγκρίσεις, ολοκλήρωσε την λειτουργική και πληροφοριακή ενοποίηση με το πρώην δίκτυο καταστημάτων της Millennium Bank.

γ. Ολοκλήρωση του επιμερισμού του κόστους εξαγοράς της πρώην ATEbank A.E.

Εντός του 2013 ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιμερισμού του κόστους εξαγοράς της ATEbank A.E. Η αρνητική υπεραξία ύψους € 84,4 εκατ. αναγνωρίστηκε στο κονδύλι "Αρνητική υπεραξία εξαγορών" στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2013.

49 Αλλαγή παρουσίασης οικονομικών πληροφοριών συγκριτικής χρήσης

Στην κατάσταση οικονομικής θέσης της 31/12/2014, τα «Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου» περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Ως εκ τούτου, στην κατάσταση οικονομικής θέσης της 31/12/2013, άλλαξε η παρουσίαση του κονδυλίου «Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου» ποσού € 27,7 εκατ. και συμπεριλήφθηκε στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

Επίσης, στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2014, τα «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου» περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών». Ως εκ τούτου, στην κατάσταση αποτελεσμάτων του 2013, άλλαξε η παρουσίαση του κονδυλίου «Αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου» ποσού € 99,4 εκατ. και συμπεριλήφθηκε στο κονδύλι «Αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών».

50 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

- Στις 7 Ιανουαρίου 2015, αναφορικά με τη διαδικασία άσκησης Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («warrants»), η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι, μετά το διακανονισμό των εντολών άσκησης warrants, ασκήθηκαν συνολικά 3.568 warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κατοχής του ΤΧΣ. Τα ασκηθέντα warrants αντιστοιχούσαν σε 15.969 κοινές μετοχές, ήτοι στο 0,00026% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου, με αντίστοιχη αύξηση των εν κυκλοφορία μετοχών (freefloat). Το αναλογούν ποσό το οποίο καταβλήθηκε από τους ασκήσαντες τα warrants προς το ΤΧΣ ήταν €28.911,87. Σε συνέχεια της 3ης αυτής άσκησης των warrants, το ποσοστό του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας διαμορφώθηκε στο 66,93%.
- Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2015 εξελέγη ο κ. Απόστολος Ταμβακάκης ως Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους κ. Γεωργίου Αλεξανδρίδη, ενώ αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου μέλους από την εποπτική Αρχή (SSM ECB) σύμφωνα με το νέο πλαίσιο εποπτείας σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Στις 4 Φεβρουαρίου 2015 η ΕΚΤ αποφάσισε να μην δέχεται ως ενέχυρο για την αναχρηματοδότηση τα ελληνικά κρατικά ομόλογα και τα ομόλογα με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μετά τις 11 Φεβρουαρίου, απόφαση που αναμένεται να επανεξετασθεί βάσει της επιτυχούς πορείας υλοποίησης του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας (MFFA) που παρατάθηκε έως τις 30 Ιουνίου 2015.
- Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 2015, έγινε αποδεκτή η παραίτηση του κ. Παναγιώτη Ρουμελιώτη από τη θέση του Αντιπροέδρου και Μη Εκτελεστικού Μέλους του ΔΣ, ενώ σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος εξέλεξε στις 18 Μαρτίου 2015 τον κ. Νικόλαο Χριστοδουλάκη. Σημειώνεται ότι αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου μέλους από την εποπτική Αρχή (SSM/ECB).
- Στις 9 Μαρτίου 2015, η εταιρεία PASAL Development A.E ανακοίνωσε ότι σύναψε συμφωνία με την Τράπεζα Πειραιώς για τη διευθέτηση των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας έναντι της Τράπεζας. Σε συνέχεια της συμφωνίας, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι στις 23 Μαρτίου 2015 απέκτησε από την PASAL A.E. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ 20.353.776 μετοχές εκδόσεως TRASTOR A.E.E.A.Π. των οποίων τα δικαιώματα ψήφου κατείχε έμμεσα ήδη από την 07/10/2014 που τελούσαν σε αναστολή, βάσει δικαστικών αποφάσεων και δεν μπορούσαν να εξασκηθούν. Συνεπώς, ο συνολικός αριθμός και το ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει, άμεσα και έμμεσα η Τράπεζα Πειραιώς ανέρχεται σε 38.953.302 και 70,9684% αντίστοιχα. Περαιτέρω, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε στις 27 Μαρτίου 2015 ότι δυνάμει συμφωνίας που συνήψε με την PASAL A.E. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ στις 23 Μαρτίου 2015, διέθεσε στην τελευταία δικαίωμα προαίρεσης αγοράς 10.176.888 κοινών μετοχών εκδόσεως TRASTOR A.E.E.A.Π. που αντιστοιχούν σε ποσοστό 18,54% επί του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου του υφισταμένου μετοχικού κεφαλαίου της TRASTOR A.E.E.A.Π.
- Στις 19 Μαρτίου 2015, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι με σχετική Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 104/6.3.2015) ορίστηκε ο κ. Γεράσιμος Τσιαπάρας ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας (αναμένεται η ολοκλήρωση της αξιολόγησης του νέου εκπροσώπου από την εποπτική Αρχή, SSM/EKT), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3723/2008, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Αθανάσιου Τσούμα. Η θητεία του ανωτέρω εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου αρχίζει με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λήγει με τη λήξη συμμετοχής της Τράπεζας στις διατάξεις του ν. 3723/2008, όπως ισχύει.

•Τέλος, στο πλαίσιο της επιδείνωσης των συνθηκών ρευστότητας που παρατηρείται στην ελληνική τραπεζική αγορά από τον Δεκέμβριο 2014 και κατά τους πρώτους μήνες του 2015, επισημαίνεται ότι ανάλογη πορεία εμφανίζουν οι καταθέσεις και της Τράπεζας Πειραιώς στην Ελλάδα, με υποχώρηση αντίστοιχη του μεριδίου αγοράς της (€ (7) δις κατά τους μήνες Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2015 έναντι εκροής της αγοράς € (21) δις αντίστοιχα). Υπογραμμίζεται ότι οι καταθετικές εκροές δεν συνοδεύονται από άνοδο του επιτοκιακού κόστους, ενώ μεγάλο τμήμα τους διοδεύεται σε νόμισμα σε κυκλοφορία και μικρό μόνο μέρος αυτών μεταφέρονται μέσω εμβασμάτων εκτός Ελλάδος. Η μεγαλύτερη ως την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων εκροή σημειώθηκε κατά τον μήνα Ιανουάριο, ενώ από τα τέλη Φεβρουαρίου οι εκροές καταθέσεων ιδιωτικού τομέα έχουν περιορισθεί σημαντικά. Η υποχώρηση των καταθέσεων (όπως και η μείωση των διατραπεζικών συναλλαγών) αναπληρώνεται με αύξηση της ρευστότητας μέσω Ευρωσυστήματος, η οποία ανήλθε στα € 29 δις για την Τράπεζα Πειραιώς στο τέλος Φεβρουαρίου 2015 (από € 14 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2014) έναντι € 104 δις για το σύνολο της αγοράς (από € 56 δις αντίστοιχα).

Αθήνα, 31η Μαρτίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ & C.E.O.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ

ΜΙΧΑΛΗΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΛΕΚΚΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 570154

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 696769

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875

Πληροφορίες βάσει του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005

Οι πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/ 2005 που αφορούν την Τράπεζα Πειραιώς, τις μετοχές της καθώς και την αγορά κινητών αξιών στην οποία διαπραγματεύονται οι μετοχές της και οι οποίες έχουν δημοσιευθεί και καταστεί διαθέσιμες στους επενδυτές κατά τη διάρκεια της χρήσης 2014, έχουν ενσωματωθεί στην παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση μέσω παραπομπής. Για το λόγο αυτό, παρατίθεται πίνακας αντιστοιχίας των παραπομπών

α) Ανακοινώσεις στο Χ.Α. - Δελτία Τύπου	Ημερομηνία
Ολοκλήρωση της διαδικασίας Εκποίησης Κλασματικών Υπολοίπων, που προέκυψαν από το Reverse Split των μετοχών της Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.	2/1/2014
Αποτελέσματα άσκησης Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών (Warrants) – 1Η Άσκηση (02/01/2014)	8/1/2014
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το ν. 3556/2007	10/1/2014
Ανακοίνωση - Μεταστέγαση Μετοχολογίου	26/2/2014
Διενέργεια Επενδυτικών Ενημερώσεων (roadshow) με σκοπό την Έκδοση Ομολόγου Κυρίου Χρέους	6/3/2014
Πρόσκληση των μετόχων κατόχων κοινών μετοχών της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας «Τράπεζα Πειραιώς ανώνυμος εταιρεία» σε έκτακτη γενική συνέλευση	6/3/2014
Αποτελέσματα Έτους 2013	6/3/2014
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	6/3/2014
Οικονομικό Ημερολόγιο 2014	6/3/2014
Υπερκαλύφθηκε 6 φορές με προσφερόμενα κεφάλαια ύψους άνω των 3 δισ. η έκδοση 3ετούς Ομολόγου Κυρίου Χρέους ποσού €500 εκατ.	18/3/2014
Άνοιγμα του διεθνούς βιβλίου προσφορών για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς	24/3/2014
Ολοκλήρωση της διαδικασίας διεθνούς βιβλίου προσφορών για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς	26/3/2014
Αποφάσεις Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	28/3/2014
Εγκρίθηκε η Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου για άντληση €1,750 δισ	28/3/2014
Αποτελέσματα ψηφοφορίας της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	1/4/2014
Ανακοίνωση Διάθεσης Ενημερωτικού Δελτίου	2/4/2014
Ανακοίνωση - Πρόσκληση προς το επενδυτικό κοινό	3/4/2014
Ανακοίνωση για την κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων	10/4/2014
Ανακοίνωση για την κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων	10/4/2014
Ανακοίνωση για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των Νέων Μετοχών που προέκυψαν από την ολοκληρωθείσα αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς, με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων	14/4/2014
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το ν.3556/2007	17/4/2014

α) Ανακοινώσεις στο Χ.Α. - Δελτία Τύπου	Ημερομηνία
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το ν. 3556/2007	24/4/2014
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το ν. 3556/2007	24/4/2014
Πρόσκληση των μετόχων κατόχων κοινών μετοχών σε Τακτική Γενική Συνέλευση	24/4/2014
Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας Ν. 3556/2007	29/4/2014
Γνωστοποίηση συμμετοχών δυνάμει του Ν. 3864/2010	30/4/2014
Γνωστοποίηση δικαιωμάτων ψήφου δυνάμει του Ν. 3864/2010	7/5/2014
Γνωστοποίηση δικαιωμάτων ψήφου δυνάμει του Ν. 3864/2010	7/5/2014
Ανακοίνωση ημερομηνίας αποτελεσμάτων Α' τριμήνου 2014	8/5/2014
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το ν. 3556/2007	14/5/2014
Συμφωνία Τράπεζας Πειραιώς – MIG	14/5/2014
Δελτίο Τύπου	16/5/2014
Αποφάσεις Τακτικής Γενικής Συνέλευσης	16/5/2014
Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου	16/5/2014
Διευκρινίσεις σχετικά με τη συμφωνία Τράπεζας Πειραιώς – MIG	19/5/2014
Αποτελέσματα ψηφοφορίας της τακτικής Γενικής Συνέλευσης	21/5/2014
Αποπληρωμή Προνομιούχων Μετοχών Ελληνικού Δημοσίου	22/5/2014
Ανακοίνωση	28/5/2014
Αποτελέσματα 1ου Τριμήνου 2014	30/5/2014
Ανακοίνωση	30/5/2014
Αλλαγή σύνθεσης Διοικητικού Συμβουλίου	30/5/2014
Ανακοίνωση	13/6/2014
Διαδικασία άσκησης των παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (WARRANTS) και διακανονισμού των εντολών συμμετοχής δικαιούχων	20/6/2014
Οριστικά αποτελέσματα άσκησης Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών (Warrants) – 2η Άσκηση	7/7/2014
Ανακοίνωση Ημερομηνίας Αποτελεσμάτων Α' εξαμήνου 2014	11/7/2014
Ανακοίνωση Ημερομηνίας Αποτελεσμάτων Α' εξαμήνου 2014 (Ορθή Επανάληψη)	16/7/2014
Ανακοίνωση	22/7/2014
Έγκριση Σχεδίου Αναδιάρθρωσης Τράπεζας Πειραιώς	23/7/2014
Γνωστοποίηση συμμετοχών δυνάμει του Ν. 3864/2010	31/7/2014
Η Τράπεζα Πειραιώς ανακοινώνει συμφωνία για την πώληση της ΑΤΕ Ασφαλιστικής στην ERGO Insurance Group	14/8/2014

α) Ανακοινώσεις στο Χ.Α. - Δελτία Τύπου	Ημερομηνία
Ανακοίνωση	20/8/2014
Αποτελέσματα 1ου εξαμήνου 2014	29/8/2014
Ανακοίνωση	29/8/2014
Γνωστοποίηση δικαιωμάτων ψήφου δυνάμει του Ν. 3864/2010	26/9/2014
Πρόσκληση των μετόχων της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» σε έκτακτη γενική συνέλευση	7/10/2014
Η "Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ" Υποβάλλει Υποχρεωτική Δημόσια Πρόταση στους Μετόχους της "Trastor Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας"	9/10/2014
Presentation of Comprehensive Assessment Results	26/10/2014
Δελτίο Τύπου : Αποτελέσματα Συνολικής Αξιολόγησης	26/10/2014
Αποφάσεις Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	30/10/2014
Αποτελέσματα Ψηφοφορίας της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	3/11/2014
Ανακοίνωση Ημερομηνίας Αποτελεσμάτων Εννέαμήνου 2014	7/11/2014
Ανακοίνωση Συγχώνευση Τράπεζας Πειραιώς και Γενικής Τράπεζας - Διαδικασία Καταβολής Αντίτιμου στους Μετόχους της Γενικής Τράπεζας	20/11/2014
Παρουσίαση Οικονομικών Αποτελεσμάτων 9μήνου 2014 (διαθέσιμη μόνο στα αγγλικά)	25/11/2014
Οικονομικά Αποτελέσματα 9μήνου	25/11/2014
Πρόσκληση των Μετόχων της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας «Τράπεζα Πειραιώς» σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση	27/11/2014
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με το ν. 3556/2007	1/12/2014
Στρατηγική συμφωνία με Kohlberg Kravis Roberts (KKR)	18/12/2014
Αποφάσεις Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης	19/12/2014
Αποτελέσματα ψηφοφορίας της έκτακτης γενικής συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας Πειραιώς που πραγματοποιήθηκε στις 19.12.2014	22/12/2014
Διαδικασία άσκησης των παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (warrants) και διακανονισμού των εντολών συμμετοχής δικαιούχων	22/12/2014

Οι ανακοινώσεις στο Χ.Α. και τα Δελτία Τύπου είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Γραφείο Τύπου – Αναρτήσεις Γραφείου Τύπου (παραπομπή: <http://www.piraeusbankgroup.com/el/press-office>).

Οι "Ανακοινώσεις ρυθμιζόμενης πληροφορίας Ν. 3556/2007" είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Στοιχεία μετοχής - Γνωστοποίηση συναλλαγών (παραπομπή: http://www.piraeusbankgroup.com/~media/Com/2015/Files/Investor-Relations/Notification-of-Transactions/Notification_of_Transactions_Gr_140115.xls).

β) Ενδιάμεσες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες	Ημερομηνία
Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 31/3/2014	30/5/2014
Ενδιάμεσες συνοπτικές ατομικές οικονομικές πληροφορίες 31/3/2014	30/5/2014
Ενοποιημένες ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες 31/3/2014	30/5/2014
Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 30/6/2014	29/8/2014
Εξαμηνιαία οικονομική έκθεση	29/8/2014
Στοιχεία και πληροφορίες Ομίλου και Τράπεζας Πειραιώς 30/9/2014	25/11/2014
Ενδιάμεσες συνοπτικές ατομικές οικονομικές πληροφορίες 30/9/2014	25/11/2014
Ενοποιημένες ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες 30/9/2014	25/11/2014

Οι ενδιάμεσες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Βασικά Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις (παραπομπή: <http://www.piraeusbankgroup.com/el/investors/financials/financial-statements>).

γ) Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2013

Η ετήσια οικονομική έκθεση της χρήσης 2013 της Τράπεζας Πειραιώς είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Βασικά Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις (παραπομπή: <http://www.piraeusbankgroup.com/el/investors/financials/financial-statements>).

δ) Ετήσια έκθεση 2013 - Έκθεση εταιρικής υπευθυνότητας 2013

Η ετήσια έκθεση της χρήσης 2013 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Βασικά Οικονομικά Μεγέθη - Ετήσιες Εκθέσεις (παραπομπή: <http://www.piraeusbankgroup.com/el/investors/financials/annual-reports>).

Η έκθεση εταιρικής υπευθυνότητας της χρήσης 2013 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Βασικά Οικονομικά Μεγέθη - Ετήσιες Εκθέσεις (παραπομπή: <http://www.piraeusbankgroup.com/el/investors/financials/annual-reports>).

ε) Εκδόσεις πιστωτικών τίτλων

Οι εκδόσεις πιστωτικών τίτλων είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Επενδυτής πιστωτικών τίτλων - Πιστωτικοί τίτλοι (παραπομπή: <http://www.piraeusbankgroup.com/el/investors/financials/debt-issuance-capacity>).

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις θυγατρικών Εταιρειών

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων ελέγχου των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών λογιστών, καθώς και των εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου των θυγατρικών αυτών εταιρειών, που είχαν οριστικοποιηθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της χρήσης 2014, έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.piraeusbankgroup.com στην ενότητα Ενημέρωση Επενδυτών, στην υποενότητα Βασικά Οικονομικά Μεγέθη - Οικονομικές Καταστάσεις - Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των υπολοίπων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της Τράπεζας Πειραιώς κατά την οριστικοποίησή τους (παραπομπή: <http://www.piraeusbankgroup.com/el/Investors/Financials/Financial-Statements?category=Consolidated-Companies>).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 225501000
[ΠΡΩΗΝ ΑΡ.Μ.Α.Ε. 6065/06/Β/86/04]

ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. ΜΕ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΕΚΔΟΣΗΣ ΝΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ 28.03.2014 ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟ 28.03.2014 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΥ ΜΕΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

Γνωστοποιείται, σύμφωνα με το άρθρο 4.1.2 του κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και τις αποφάσεις 25/17.07.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α. και 7/448/11.10.2007 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ότι το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε με την έκδοση 1.029.411.764 νέων κοινών άυλων ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών και αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια ύψους 1.749.999.998,80. Τα έξοδα της έκδοσης ανήλθαν σε € 76.480.966,17 και καλύφθηκαν εξ' ολοκλήρου από τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από την παραπάνω αύξηση. Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό που αντλήθηκε μετά από την αφαίρεση των εξόδων της έκδοσης ανήλθε σε € 1.673.519.032,63. Η πιστοποίηση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έλαβε χώρα την 10.04.2014. Το Χρηματιστήριο Αθηνών ενέκρινε την 14.04.2014 την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α. των 1.029.411.764 νέων μετοχών. Η διαπραγμάτευση των νέων μετοχών στο Χ.Α. ξεκίνησε την 16.04.2014.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Περιγραφή χρήσης αντληθέντων κεφαλαίων	Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων (Ποσά σε €)	Διατεθέντα κεφάλαια έως 30.06.2014 (Ποσά σε €)	Υπόλοιπο κεφαλαίων κατά την 30.06.2014 προς διάθεση (Ποσά σε €)
1. Ενίσχυση Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων και εξαγορά των προνομιούχων μετοχών που κατέχονται από το Ελληνικό Δημόσιο	1.673.519.032,63	1.673.519.032,63	-
2. Έξοδα έκδοσης	76.480.966,17	76.480.966,17	-
Σύνολο	1.749.999.998,80	1.749.999.998,80	-

Αθήνα, 29 Αυγούστου 2014

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
& C.E.O.**

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ**

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΙΛΟΥ**

ΜΙΧΑΗΛΗΣ Γ. ΣΑΛΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Τ 164347

ΣΤΑΥΡΟΣ Μ. ΛΕΚΚΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 570154

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 696769

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875

Έκθεση Ευρημάτων από την Εκτέλεση Προσυμφωνημένων Διαδικασιών επί της «Έκθεσης Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων»

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο της «Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε.»

Σύμφωνα με την εντολή που λάβαμε από το Διοικητικό Συμβούλιο της «Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε.» (η Τράπεζα), διενεργήσαμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες στο πλαίσιο όσων προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, σχετικά με τον «ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.», που διενεργήθηκε το 2014. Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει την ευθύνη για τη σύνταξη του προαναφερόμενου Πίνακα. Αναλάβαμε αυτή την εργασία σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400, το οποίο ισχύει σε «Αναθέσεις Εκτέλεσης Προσυμφωνημένων Διαδικασιών Συναφών με Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση». Ευθύνη μας είναι να εκτελέσουμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες και να σας γνωστοποιήσουμε τα ευρήματά μας.

Διαδικασίες:

1. Συγκρίναμε τα ποσά που αναφέρονται ως διατεθέντα κεφάλαια στον επισυναπτόμενο «ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.», με τα αντίστοιχα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, κατά τη χρονική περίοδο που αυτά αναφέρονται.
2. Εξετάσαμε την πληρότητα του Πίνακα και την συνέπεια του περιεχομένου του με τα αναφερόμενα στο Ενημερωτικό Δελτίο, που εκδόθηκε από την Τράπεζα για το σκοπό αυτό, καθώς και με τις σχετικές αποφάσεις και ανακοινώσεις των αρμόδιων οργάνων της Τράπεζας.

Ευρήματα:

- α) Τα ανά κατηγορία χρήσης ποσά που εμφανίζονται ως διατεθέντα κεφάλαια στον επισυναπτόμενο «ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.», προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στη χρονική περίοδο που αυτά αναφέρονται.
- β) Το περιεχόμενο του Πίνακα περιλαμβάνει τις κατ' ελάχιστον πληροφορίες που προβλέπονται για το σκοπό αυτό από το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς και είναι συνεπές με τα αναφερόμενα στο οικείο Ενημερωτικό Δελτίο και τις σχετικές αποφάσεις και ανακοινώσεις των αρμοδίων οργάνων της Τράπεζας.

Με δεδομένο ότι η διενεργηθείσα εργασία, δεν αποτελεί έλεγχο ή επισκόπηση, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε οποιαδήποτε άλλη διαβεβαίωση πέραν των όσων αναφέρουμε ανωτέρω. Αν είχαμε διενεργήσει επιπρόσθετες διαδικασίες ή είχαμε εκτελέσει έλεγχο ή επισκόπηση ενδεχομένως να είχαν υποπέσει στην αντίληψή μας και άλλα θέματα, πέραν των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, T: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

Η παρούσα Έκθεση απευθύνεται αποκλειστικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, στα πλαίσια της τήρησης των υποχρεώσεών της προς το κανονιστικό πλαίσιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς. Ως εκ τούτου, η Έκθεση αυτή δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς αφού περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω και δεν επεκτείνεται στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές πληροφορίες που συνέταξε η Τράπεζα για την περίοδο από 01/01/2014 μέχρι 30/06/2014, για τις οποίες εκδώσαμε ξεχωριστή έκθεση Επισκόπησης, με ημερομηνία 29/08/2014.

ΠράισγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268, 152 32 Χαλάνδρι
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 29 Αυγούστου 2014

Δημήτρης Σούρμπης
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 16891